

UTOROK 21. OKTÓBRA 2008

PRESEDÁ: PANI DIANA WALLIS

Podpredsedníčka

1. Otvorenie rokovania

(Rokovanie sa začalo o 9.00 hod.)

2. Predložené dokumenty: pozri zápisnicu

3. Zaslanie textu zmlúv poskytnutých Radou: pozri zápisnicu

4. Kroky podniknuté na základe uznesení Parlamentu: pozri zápisnicu

5. Rozprava o prípadoch porušenia ľudských práv, demokracie a princípov právneho štátu (oznámenie o podaných návrhoch uznesenia): pozri zápisnicu

6. Výzvy v súvislosti s kolektívnymi zmluvami v EÚ (rozprava)

Predsedajúca. – Ďalším bodom rokovania je správa pána Jana Anderssona v mene Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci o výzvach v súvislosti s kolektívnymi zmluvami (2008/2085(INI)) (A6-0370/2008).

Jan Andersson, spravodajca. – (SV) Vážená pani predsedajúca, dúfam, že o chvíľu príde Komisia. Zatiaľ ešte neprišla.

Na úvod chcem povedať niekoľko všeobecných informácií o správe. V Európskom parlamente sme pri viacerých príležitostiach diskutovali o tom, akú politiku by sme mali vykonávať v globalizovanej spoločnosti. Aby sme boli úspešní, nemali by sme súťažiť o menej platenú prácu, mali by sme mať dobré pracovné podmienky, mali by sme sa sústreďovať na ľudský kapitál, ľudí a investície a ďalšie veci. Pri mnohých príležitostiach sme tiež diskutovali o rovnováhe medzi otvorenými hranicami a silnou sociálnou EÚ a dospeli sme k záveru, že táto rovnováha je dôležitá.

Okrem toho sme často diskutovali o otázke dôležitosti rovnakého zaobchádzania s ľuďmi, bez ohľadu na pohlavie, etnický pôvod alebo národnosť, a konštatovali sme, že rovnaké zaobchádzanie a nediskriminácia by mali mať prioritu.

Správa sa zaoberá otázkou, či je potrebné, aby sme mali otvorené hranice. Výbor je za otvorené hranice, bez obmedzení a bez prechodných období, súčasne by sme však mali mať sociálnu EÚ, kde by sme vzájomne nesúťažili prostredníctvom nižších miezd, horších pracovných podmienok a podobne.

Správa sa tiež zaoberá zásadou rovnakého zaobchádzania, t. j. rovnakým zaobchádzaním a nediskrimináciou pracovníkov, bez ohľadu na ich národnosť. Nesmie sa stať, aby sa na tom istom pracovnom trhu zaobchádzalo s ľuďmi z Lotyšska, Poľska, Nemecka, Švédska alebo Dánska rôznym spôsobom. Z toho vychádzajú aj návrhy uvedené v tejto správe. Najdôležitejšie návrhy súvisia so smernicou o vysielaní pracovníkov, pretože tri rozsudky Súdneho dvora sa týkajú vyslaných pracovníkov. Je nesmierne dôležité, aby sme smernicu o vysielaní pracovníkov nezmenili na minimálnu smernicu.

Pravdou je, že táto smernica obsahuje desať minimálnych podmienok, ktoré je potrebné splniť. Tieto podmienky musia byť v smernici zahrnuté, základnou zásadou je však rovnaké zaobchádzanie. Preto sa musíme jasne vyjadriť. Musíme zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie, bez ohľadu na národnosť. Podmienky uplatňované na ľubovoľnom pracovnom trhu, napríklad na pracovnom trhu v nemeckom spolkovom štáte Dolné Sasko, sa musia vzťahovať na všetkých pracovníkov, bez ohľadu na to, odkiaľ pochádzajú. Po rozsudkoch Súdneho dvora sa musí táto dôležitá zásada ešte viac objasniť.

Druhým dôležitým bodom je, že máme rôzne modely pracovného trhu. Pokiaľ ide o vykonávanie, musia byť všetky tieto modely rovnocenné. V smernici by sa mali zmeniť a doplniť aj niektoré ďalšie veci. Okrem toho musíme celkom jasne povedať, že právo na štrajk je základné ústavné právo, ktoré nemôže byť

podriadené slobode pohybu. Uplatňuje sa to v novej zmluve, ale aj v primárnych právnych predpisoch, avšak v inej forme.

Po tretie, právne predpisy ES nesmú byť v rozpore s dohovorom Medzinárodnej organizácie práce (MOP). Prípád Rüffert sa týka dohovoru MOP, ktorý sa zaoberá verejným obstarávaním. V tomto prípade sa musia uplatňovať tie pracovné podmienky, ktoré sa uplatňujú v mieste vykonávania práce. To je dôvod, prečo boli predložené tieto návrhy. Budem počúvať rozpravu a súčasne by som chcel využiť túto príležitosť na poďakovanie všetkým zainteresovaným stranám, napríklad tieňovému spravodajcovi, za konštruktívnu spoluprácu.

(potlesk)

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, dovoľte mi, aby som sa na úvod ospravedlnil za krátke omeškanie. Nedokázal som, žiaľ, včas predvídať, aká bude premávka na cestách.

Dámy a páni, rozsudky, ktoré prednedávnom vydal Súdny dvor vo veciach Viking, Laval a Rüffert, podnietili širokú diskusiu na úrovni EÚ týkajúcu sa ochrany práv pracovníkov v súvislosti so zvýšenou mierou globalizácie a pracovnej mobility. Aby európsky pracovný trh správne fungoval, musíme stanoviť vhodné pravidlá. Smernica o vysielaní pracovníkov je základným nástrojom na dosiahnutie tohto cieľa. Pripomenul by som, že cieľom tejto smernice je nájsť rovnováhu medzi vhodnou úrovňou ochrany pracovníkov dočasne vyslaných do iného členského štátu a voľným pohybom služieb na vnútornom trhu.

Komisia je rozhodnutá zabezpečiť, aby základné slobody podľa Zmluvy neboli v rozpore s ochranou základných práv. Komisia vyjadrila prianie začať otvorenú diskusiu so všetkými dotknutými stranami, aby sme mohli spoločne analyzovať dôsledky rozsudkov Súdneho dvora. Táto diskusia je mimoriadne dôležitá, pretože musí objasniť právny stav a konečne členským štátom umožniť, aby zaviedli primerané právne podmienky. Komisia zorganizovala 9. októbra 2008 na túto tému fórum, na ktorom sa zúčastnili všetky zainteresované strany. Toto fórum by sa malo stať východiskovým bodom pre diskusiu, ktorú nevyhnutne potrebujeme.

Komisia súhlasí s tým, že vyššia mobilita pracovníkov v Európe so sebou priniesla nové úlohy, pretože sa dotýka fungovania pracovných trhov a regulácie pracovných podmienok. Komisia verí, že sociálni partneri môžu na tieto úlohy najlepšie reagovať a navrhnuť možné zlepšenia. Preto Komisia vyzvala európskych sociálnych partnerov, aby preskúmali dôsledky zvýšenej mobility v Európe a rozsudkov Európskeho súdneho dvora. Teší ma, že európski sociálni partneri túto úlohu prijali. Komisia ich prácu podľa potreby podporí.

Komisia by chcela oznámiť, že členské štáty, ktorých sa rozsudky Súdneho dvora najviac dotýkajú, práve v tejto chvíli pracujú na takých právnych podmienkach, ktoré zabezpečia súlad s judikatúrou Súdneho dvora. Komisia nemôže súhlasiť s návrhom, aby smernica o vysielaní pracovníkov obsahovala tiež odkaz na voľný pohyb. Takéto rozšírenie by nevyhnutne viedlo k nedorozumeniam, pokiaľ ide o rozsah pôsobnosti smernice, pretože by stieralo rozdiel medzi dvomi rôznymi kategóriami pracovníkov, t.j. medzi vysielanými a migrujúcimi pracovníkmi. Chcel by som zdôrazniť, že medzi vysielanými a migrujúcimi pracovníkmi je, samozrejme, rozdiel.

Komisia súhlasí s Parlamentom, pokiaľ ide o potrebu zlepšiť účinnosť a vykonávanie smernice o vysielaní pracovníkov. V tejto súvislosti mi dovoľte pripomenúť, že Komisia v apríli v roku 2008 prijala odporúčanie o väčšej administratívnej spolupráci, ktoré vyzýva členské štáty, aby napravili súčasné nedostatky. Komisia podporí väčšiu spoluprácu tiež prostredníctvom svojho plánu, že v budúcnosti vytvorí výbor odborníkov z členských štátov. Komisia verí, že v rámci navrhovanej Lisabonskej zmluvy sa veľmi významne posilnia sociálne práva, okrem iného prostredníctvom nových sociálnych doložiek, vďaka ktorým všetky ostatné politiky Európskej únie musia zobrať do úvahy sociálne otázky, a tiež vzhľadom na zavedenie právne záväzného odkazu na Chartu základných práv.

Małgorzata Handzlik, spravodajkyňa Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa požiadanejho o stanovisko. – (PL) Vážená pani predsedajúca, správa, o ktorej dnes diskutujeme, zmenila súčasnú smernicu o vysielaní pracovníkov na výzvu v súvislosti s kolektívnymi zmluvami. Dokážem pochopiť, že niektoré členské štáty nemuseli mať radosť z rozsudkov Európskeho súdneho dvora. Tieto rozsudky však zabezpečujú rovnováhu medzi všetkými cieľmi smernice, totiž medzi slobodou poskytovať služby, rešpektovaním práv pracovníkov a zachovaním zásad spravodlivej hospodárskej súťaže. Chcela by som zdôrazniť, že udržiavanie tejto rovnováhy je pre nás nutnou podmienkou.

Pokiaľ ide o správne vykonávanie tejto smernice, hlavným problémom je nesprávny výklad smernice členskými štátmi. Preto by sme sa nemali zameriavať na ustanovenia tejto smernice, ale skôr na jej výklad. Z tohto dôvodu je potrebná predovšetkým dôkladná analýza na úrovni členských štátov. Táto analýza umožní identifikovať problémy vyplývajúce z rozsudkov Súdneho dvora a možné úlohy, ktoré pred nami stoja. Preto si myslím, že v tejto etape by sme nemali požadovať zmeny smernice. Dôležité je, aby sme mali na pamäti, že vysielanie pracovníkov je neoddeliteľne spojené so slobodou poskytovať služby. Táto sloboda je jednou zo základných zásad spoločného európskeho trhu. V žiadnom prípade sa nesmie vnímať ako obmedzenie kolektívnych zmlúv.

Tadeusz Zwiefka, spravodajca Výboru pre právne veci požiadaného o stanovisko. – (PL) Myslím si, že bez ohľadu na príslušné názory, je neprípustné kritizovať rozsudky Európskeho súdneho dvora. Európsky súdny dvor je nezávislá a nestranná inštitúcia, ktorá je životne dôležitá pre fungovanie Európskej únie. Nemusíme súhlasiť s právnymi predpismi a, samozrejme, máme možnosť ich zmeniť, ťažko však môžem akceptovať kritiku Súdneho dvora. Súdny dvor vždy rozhoduje na základe platných právnych predpisov.

V súvislosti s otázkami, o ktorých dnes diskutujeme, by som rád zdôraznil dva dôležité body. Po prvé, rozsudky Súdneho dvora nemajú žiadny vplyv na slobodu uzatvárania kolektívnych zmlúv. Po druhé, podľa výkladov Súdneho dvora nemôžu členské štáty zaviesť minimálne normy v iných oblastiach, ako sú uvedené v smernici 96/71/ES o vysielaní pracovníkov. Súdny dvor jasne uznáva právo na kolektívne konanie ako základné právo, ktoré tvorí súčasť všeobecných zásad právnych predpisov Spoločenstva. Zásada voľného pohybu služieb, spolu s ďalšími slobodami na vnútornom trhu, predstavuje súčasne rovnako dôležitý základ pre európsku integráciu.

Pokiaľ ide o dôsledky tejto správy, spravodajca vyzýva na revíziu smernice o vysielaní pracovníkov, pričom tvrdí, že výklady Súdneho dvora sú v rozpore so zámerom zákonodarcu. S týmto názorom vôbec nesúhlasím.

Jacek Protasiewicz, v mene skupiny PPE-DE. – (PL) Vážená pani predsedajúca, na území Európskej únie pracuje každý rok približne jeden milión pracovníkov vyslaných na práce do inej krajiny, než v ktorej má hlavné sídlo spoločnosť, ktorá ich zamestnáva.

Počas uplynulých rokov sa vyskytlo iba málo prípadov problémov s výkladom ustanovení smernice a právnych predpisov EÚ upravujúcich túto oblasť. Tieto prípady preskúmal Európsky súdny dvor. Súdny dvor vcelku zistil, že problém nepramení z obsahu tejto smernice, ale z nesprávneho vykonávania smernice jednotlivými členskými štátmi. Svedčí to o správnom a dobrom návrhu právnych predpisov EÚ, ktoré upravujú oblasť vysielania pracovníkov. Jediný potenciálny problém súvisí s jej vykonávaním v jednotlivých členských štátoch.

Neznamená to, samozrejme, že tieto právne predpisy sú ideálne. Je však potrebné poznamenať, po prvé, že súčasná smernica chráni základné práva pracovníkov poskytovaním minimálnych záruk, pokiaľ ide o odmenu za prácu a zdravie a bezpečnosť pri práci. Po druhé, smernica neznemožňuje, aby sa prostredníctvom kolektívnych zmlúv uzatvárali výhodnejšie zmluvy, ako sú minimálne pracovné podmienky. Túto skutočnosť by som rád zdôraznil. Smernica súčasne docieľuje vynikajúcu rovnováhu medzi slobodou poskytovať služby a ochranou práv pracovníkov vyslaných poskytovať služby do inej krajiny. Preto sme sa v správe predloženej pánom Anderssonom zhodli na tom, že požiadame Komisiu, aby sa na túto smernicu pozerla ešte raz. Absolútne nesúhlasíme s názorom, že táto smernica je zlá a že je naliehavo potrebné zaviesť v európskych právnych predpisoch v tejto oblasti radikálne zmeny.

Stephen Hughes, v mene skupiny PSE. – Vážená pani predsedajúca, blahoželám pánovi Anderssonovi k vynikajúcej správe. Na úvod by som rád citoval časť textu správy, ktorý je uvedený v odseku 12. V tomto odseku sa hovorí: „domnieva sa, že zámer zákonodarcu v smernici o vysielaní pracovníkov a smernici o službách nie je v súlade s výkladmi Súdneho dvora“. Súhlasím s tým. V prípade obidvoch týchto smerníc som bol zákonodarcom a nikdy som neočakával, že tieto smernice, keď sa na ne pozeráme spoločne so Zmluvou, privedú Súdny dvor k záveru, že hospodárske slobody majú prednosť pred základnými právami pracovníkov.

V prípade, ak sa stanú takéto veci, zákonodarca musí konať s cieľom obnoviť právnu istotu. My sme spoluzákonodarcami a toto uznesenie veľmi jasne hovorí o tom, čo si myslíme, že je potrebné urobiť. Svoju povinnosť zákonodarcu však nemôžeme splniť dovtedy, pán komisár, kým neuplatníte svoje právo iniciatívy. Na tomto mieste spolupredsedám a spoločne zvolávam medziskupinu pre odbory. V tejto medziskupine sú zastúpené všetky hlavné politické skupiny a dostávam sa v nej do kontaktu s mnohými odborármi, nielen v Bruseli a Štrasburgu, ale vo všetkých regiónoch, a môžem vám povedať, že nerovnováha, ktorú tieto dva rozsudky vytvorili, vyvoláva všeobecné a rastúce obavy. Pán komisár, toto je veľmi vážne, pretože sa blíži

ďalší rok a s ním európske voľby. Ak sa odborári tam vonku rozhodnú, že namiesto toho, aby bola súčasťou riešenia, je Európa súčasťou tohto problému, môže to mať veľmi negatívny vplyv na všetky sekcie tohto Parlamentu a na samotný demokratický proces.

Som rád, keď počujem váš názor, že smernicu o vysielaní pracovníkov je potrebné vylepšiť, pretože jednou z vecí, ktoré chceme, je, aby revízia tejto smernice prinajmenšom objasnila, ako sa majú využiť kolektívne zmluvy na stanovenie minimálnych podmienok, a aby povedala, ako sa dá na ochranu týchto práv využiť kolektívne konanie.

Vážení pán komisár, takže počúvajte, prosím, túto priamo volenú inštitúciu. Situáciu naozaj pozorne sledujeme. Využite svoje právo iniciatívy a ukážte, že vidíte potrebu konať.

Luigi Cocilovo, v mene skupiny ALDE. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, tiež by som rád poďakoval pánovi Anderssonovi za túto iniciatívu a všetkým skupinám a spravodajcom za prínos ku konečnému zneniu, ktoré výbor prijal. Som presvedčený, že stanovisko prijaté Európskym parlamentom je skutočne dôležité. Dovoľte mi jasne povedať, že Parlament nespochybňuje ani nekritizuje rozsudky Súdneho dvora samé osebe, tieto rozsudky sú vždy legitímne, ale usiluje sa odpovedať na otázky súvisiace s výkladom smernice o vysielaní pracovníkov, ktoré tieto rozsudky čiastočne vyvolávajú.

Nie je správne predpokladať, že za touto reakciou sa skrývajú obavy o určité základné slobody, ako je sloboda poskytovať cezhraničné služby. Túto slobodu chceme plne zaručiť, práve tak, ako chceme zaručiť zásadu zdravej a transparentnej hospodárskej súťaže. Neprijateľný je ten druh hospodárskej súťaže, ktorý sa zakladá na výhode získanej prostredníctvom dumpingu, hospodárskej súťaže, ktorá sa opiera ilúziou, že je prípustné porušovať určité základné zásady, ako je voľný pohyb podnikov a nediskriminácia. Táto zásada, bez ohľadu na to, koľko sa hádame o výklade smernice, sa zakladá na jednoduchšej pravde: v krajine, v ktorej služby poskytujú, nesmú byť žiadne rozdiely v zaobchádzaní s pracovníkmi, bez ohľadu na to, či sú to vyslaní alebo mobilní pracovníci, a bez ohľadu na ich národnosť. Vo vzťahu k spoločnostiam so sídlom v krajine, v ktorej pôsobia, a tým spoločnostiam, ktoré využívajú ustanovenia o vysielaní pracovníkov, sa musia uplatňovať rovnaké predpisy vrátane práva na štrajk.

Sme presvedčení, že akýkoľvek iný model Európy by bol zamietnutý a pozeralo by sa naň s istým podozrením. Voľný pohyb sa týka aj zásad a akákoľvek výnimka z tohto kurzu by, bez ohľadu na výklad konkrétnej smernice, poškodila predovšetkým Európu.

Elisabeth Schroedter, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, rovnaké zaobchádzanie je jednou zo základných zásad Európskej únie. Členské štáty musia byť schopné zabezpečiť, aby sa toto rovnaké zaobchádzanie na ich území skutočne vykonávalo. Európsky súdny dvor (ESD) nás postavil do veľmi ťažkej pozície. Nemôžem skrývať skutočnosť, ktorá je, samozrejme, veľmi dobre známa, že prinajmenšom v jednom prípade k tomu dopomohla Komisia. Právo na štrajk a právo vyjednávať kolektívne zmluvy sa jednoducho nemôže spochybňovať. Vtedy musíme konať. Rozhodnutie Súdneho dvora vyvolalo taký negatívny obraz Európy, že teraz sa od nej veľké množstvo ľudí odvracia: nemôžeme tu len tak stáť a nečinne sa prizerať.

Každý, kto chce podporiť vyššiu mobilitu v Európe, musí na danom mieste zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie. ESD nám v tejto otázke skutočne urobil medvediu službu a sociálna Európa utrpela škody.

Ako zákonodarcovia musíme v tejto nepríjemnej situácii prijať opatrenia, pretože ESD odhalil aj slabú stránku smernice o vysielaní pracovníkov: ukázal, že v prípade pracovníkov, ktorí sú poskytovateľmi služieb, vzniká problém. S týmito pracovníkmi sa opäť musí zaobchádzať ako s pracovníkmi, a preto musíme túto smernicu revidovať.

Musí sa zaručiť zásada rovnakej odmeny za rovnakú prácu na rovnakom mieste. Podľa výkladu ESD sa ukázalo, že smernica o vysielaní pracovníkov to už nezaručuje. Túto revíziu potrebujeme, aby sme obnovili dôveryhodnosť Európy, pretože bez tohto projektu nemôžeme viesť predvolebnú kampaň. Inak vznikne problém, že sloboda, ktorú ponúka vnútorný trh, a zásada rovnakého zaobchádzania sa dostanú do ťažkostí.

Je neprípustné, ako povedal pán Cocilovo, aby sa hospodárska súťaž nezakladala na kvalite, ale na sociálnom dumpingu. Musíme konať. Chcela by som znova požiadať túto snemovňu, aby prijala správu pána Anderssona v jej súčasnej podobe. Je to veľmi dôležité, pretože táto správa ponúka veľmi špecifickú stratégiu činnosti aj pri revízii smernice o vysielaní pracovníkov. Zásada rovnakého zaobchádzania je zásadou sociálnej Európy. Do tohto Parlamentu sme boli zvolení preto, aby sme obnovili sociálnu Európu, a preto musíme túto správu prijať.

Ewa Tomaszewska, *v mene skupiny UEN*. – (PL) Vážená pani predsedajúca, s ľútosťou som si všimla, že hospodárskym právam sa príliš často dáva prednosť pred základnými právami a slobodami. Bolo tomu tak najmä v prípade rozsudkov Európskeho súdneho dvora vo veciach Laval, Viking a ďalších.

Je dôležité stanoviť správne poradie dôležitosti týchto práv a zohľadniť skutočnosť, že ľudia sú dôležitejší ako peniaze. Práva týkajúce sa hospodárskych slobôd nesmú predstavovať prekážku právu jednotlivcov združovať sa a kolektívnej ochrane ich práv. Pracovníci majú právo na vytváranie organizácií a na kolektívne vyjednávanie pracovných podmienok. Systémy kolektívneho vyjednávania a kolektívnych zmlúv o pracovných podmienkach vznikli na základe uznania významu a podpory rokovania. Veď zhodné názory zodpovedných sociálnych partnerov zabezpečujú sociálnu harmóniu a uzatvoreným dohodám dávajú šancu na úspech. Príkladom takéhoto prístupu sú dohovory Medzinárodnej organizácie práce (MOP).

Hlavná úloha, pred ktorou v súčasnosti stojíme v oblasti kolektívnych zmlúv, spočíva v zohľadnení skutočnosti, že rovnaké práva musia mať zarúčené všetci: migrujúci pracovníci, vyslaní pracovníci aj pracovníci zamestnaní vo svojej domovskej krajine. Blahoželám spravodajcovi.

Mary Lou McDonald, *v mene skupiny GUE/NGL*. – (GA) Vážená pani predsedajúca, pracovníci a odbory vkladali dlhé roky dôveru do Európskej únie, že zlepši ich pracovné podmienky a že ich bude chrániť.

– Pracovníci v celej Európe majú právo na dôstojnú prácu a rovnosť všetkých pracovníkov. Majú právo organizovať sa, agitovať a viesť kampaň za zlepšenie svojho pracovného údely. Oprávnené očakávajú, že tieto práva by mal uznávať a obhajovať zákon.

Opovázlivý útok na tieto základné práva predstavuje séria rozsudkov Európskeho súdneho dvora, ktorými sa zaoberá správa pána Anderssona. Tieto rozsudky Súdneho dvora dali zelenú hromadnému vykorisťovaniu pracovníkov. Rozsudky Súdneho dvora odzrkadľujú súčasný právny stav, odzrkadľujú skutočnosť, že keď sa práva pracovníkov dostanú do rozporu s pravidlami hospodárskej súťaže, prednosť majú pravidlá hospodárskej súťaže. Rozhodnutia Súdneho dvora poskytli právnu legitimitu súťaženiu o nižšie sociálne normy.

Táto správa ma veľmi sklamala. Úmyselne sa vyhýba výzvam na zmeny zmlúv o EÚ, o ktorých všetci vieme, že sú potrebné na ochranu pracovníkov. Z prvého návrhu správy bola táto výzva na zmenu zmluvy úmyselne a cynicky odstránená, napriek naliehavým výzvam odborových hnutí z celej Európy, aby sa do zmlúv zahrnula doložka o sociálnom pokroku.

Jedným z hlavných dôvodov írskeho hlasovania proti Lisabonskej zmluve bola zraniteľnosť práv pracovníkov, aj keď vedúci predstavitelia EÚ túto nepohodlnú skutočnosť radšej ignorujú. Akákoľvek nová zmluva, ktorá má byť prijateľná pre všetkých ľudí v Európe, musí pracovníkom zabezpečovať primeranú ochranu.

Ako poslanci máme teraz príležitosť trvať na tom, aby zmluvy obsahovali záväznú doložku alebo protokol o sociálnom pokroku. Ak dnes neprejdú pozmeňujúce a doplňujúce návrhy v tomto zmysle, potom sa Európsky parlament odchýli o ďalší krok od ľudí, ktorých chceme zastupovať, a v tom prípade nepochybujem, že írski pracovníci budú, spolu so mnou, sklamaní, že Európsky parlament nesplnil ich očakávania.

Hanne Dahl, *v mene skupiny IND/DEM*. – (DA) Vážená pani predsedajúca, vývoj, ktorý sme videli na pracovnom trhu na pozadí závažných rozsudkov vo veci Rüffert, Laval a Waxholm, je v silnom kontraste so želaním zaviesť ako hospodársky model pre Európu model flexiistoty, pretože sa zdá, že sa úplne zabudlo, že tento pôvodný model flexiistoty sa zakladá na stáročnej tradícii pracovného trhu spočívajúcej v práve rokovať o rozsiahlych a nezávislých dohodách. Nemôžete zaviesť na európskom pracovnom trhu model flexiistoty a potom súčasne vykonávať právne predpisy alebo akceptovať rozsudky, ktoré odborom komplikujú vykonávanie a udržiavanie systému založeného na kolektívnych zmluvách. Ak sa zavedie flexiistota a zároveň sa bude akceptovať, že pravidlá vnútorného trhu EÚ majú prednosť pred rokovaním o mzdách a o bezpečnosti pracovného prostredia, konečným výsledkom bude zrušenie storočného boja za práva pracujúcich. Správa pána Anderssona je obväzom na ranu spôsobenú Európskym súdnym dvorom na výsledkoch storočného boja pracujúcich a v žiadnom smere nejde dostatočne do hĺbky.

Roberto Fiore (NI). – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, táto správa uznáva prioritu práce pred hospodárstvom a prioritu sociálnych práv pred právami na slobodné podnikanie, a to jasne svedčí o jej správnom smerovaní. V podstate bráni všeobecnú koncepciu sociálnych zásad, ktoré sú súčasťou európskej tradície.

Musím však povedať, že táto správa sa nedotýka zásadného problému, ktorým je v súčasnosti mimoriadne vysoký počet vyslaných alebo zahraničných pracovníkov, ktorí teraz zaplavujú vnútroštátne trhy. Preto

musíme venovať pozornosť dampingu, ktorý sa skutočne vyskytuje v krajinách, ako je napríklad Taliansko, kde pracovný trh zaplavil obrovský počet ľudí, napríklad Rumunov. Určite to prispieva k dampingu a má pozitívny vplyv na veľké podniky, ale záporný vplyv na miestnych pracovníkov.

Gunnar Hökmark (PPE-DE). – (SV) Vážená pani predsedajúca, rád by som poukázal na to, čo správa obsahuje a čo nie. Chcel by som poďakovať pánovi spravodajcovi. Ten mal pochopenie pre rôzne názory vo výbore, a to znamená, pán Špidla, že v správe nie je žiadna požiadavka na zrušenie ani na prerobenie smernice o vysielaní pracovníkov. Správa pôvodne obsahovala mnohé odsúdenia a kritiku Súdneho dvora, ale tieto časti boli vyňaté. O tom teraz hovoríme.

Chcel by som tento bod zdôrazniť, preto budem citovať v angličtine:

– Budem citovať anglický text uvedený v odseku 27: „víta informáciu Komisie, že je teraz pripravená preskúmať vplyv vnútorného trhu na pracovné práva a kolektívne rokovanie“; a: „navrhuje, aby toto preskúmanie nevyučovalo čiastkovú revíziu smernice o vysielaní pracovníkov – to znamená „nevyučovalo“.

(SV) Vážená pani predsedajúca, znamená to, že zmena ani doplnenie nie sú potrebné. Uvítali by sme však, keby Komisia preskúmala, ako to v rôznych členských štátoch funguje v praxi. Ak toto preskúmanie poskytne dôvody na zmeny a doplnenia, tie by sa nemali vylúčiť.

Chcel som to povedať, pretože smernica o vysielaní pracovníkov zohráva veľmi dôležitú úlohu. Príležitosť pracovať v rôznych krajinách má milión ľudí. V tomto prípade ide tiež o rovnaké zaobchádzanie, o rovnaké práva na prácu vo všetkých častiach Európskej únie, dokonca aj vtedy, keď má niekto kolektívnu zmluvu zo svojej domovskej krajiny. O to tu ide. Ľudia majú právo na prácu kdekoľvek v EÚ, pokiaľ spĺňajú pravidlá smernice o vysielaní pracovníkov. K tomuto záveru dospel napríklad aj Súdny dvor v prípade Laval.

Vážený pán komisár, pani predsedajúca, návrh výboru už neobsahuje kritiku namierenú proti Súdnému dvoru a nie je v ňom ani požiadavka na zrušenie smernice o vysielaní pracovníkov. Je dôležité, aby sme na to pamätali, keď budeme pokračovať v tejto rozprave.

Magda Kósáné Kovács (PSE). – (HU) Ďakujem, vážená pani predsedajúca. Na problém dnešnej rozpravy poukazuje latinské príslovie: „Kto nepozná prístav, do ktorého sa chce plaviť, tomu nie je žiadny vietor priaznivý“. Žiaľ, ani v dnešnej rozprave nevidíme prístav, v ktorom by mohol každý šťastne zakotviť. V kompromisnom texte smernice o službách z roku 2006 bolo vynechané nariadenie o voľnom pohybe vyslaných pracovníkov, ako však ukázala reakcia na rozsudky Súdneho dvora, tento problém pretrváva a teraz sme naň narazili. Podobne sa od záležitostí okolo voľného pohybu služieb nedá oddeliť Maastrichtská zmluva, návrh ústavnej zmluvy a nieistá Lisabonská zmluva, t. j. opakujúca sa diskusia o tom, ktorá z týchto dvoch záležitostí si zasluhuje silnejšiu ochranu: štyri základné slobody alebo sociálne práva, a to aj na úkor jednej z nich.

Pravdou je, že pravidlá EÚ zaručujú dočasnú konkurenčnú výhodu poskytovateľom služieb v nových členských štátoch. Na druhej strane, voľný obeh tovaru a kapitálu vytvoril priaznivejšie trhové podmienky pre rozvinutejšie členské štáty. Tvrdím, že tieto rozdiely sú dočasné, pretože kvalita a podmienky tovarových a peňažných trhov a trhov práce a služieb sa bude nevyhnutne časom vzájomne približovať. Našou prvou úlohou preto nie je prerobiť právne predpisy a protestovať proti rozsudkom Súdneho dvora, ale jednotným a účinným spôsobom vykonávať platné predpisy. Dnes sa vojny väčšinou nevedú zbraňami, ale finančné krízy, podobné tej dnešnej, môžu narobiť väčšiu spúšť ako vojna. Dúfam, že Parlament a všetky ostatné rozhodovacie fóra EÚ, majú na pamäti našu povojnovú túžbu po trvalom mieri a spolupráci, sa budú usilovať o spravodlivé riešenie, ktoré zabezpečí, aby sme boli členmi dlhodobého, prosperujúceho, vzájomne sa podporujúceho a súdržného spoločenstva. Úzkoprsý protekcionizmus by sa mal medzitým odsunúť na vedľajšiu koľaj. Ďakujem vám, pani predsedajúca.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Vážená pani predsedajúca, pán Andersson, ďakujem vám za dôležitú správu. Veľa sa hovorí o rozsudku vo veci Laval, kde švédsky odborový zväz zašiel príliš ďaleko. Správa obsahuje veľa vecí, ktoré sa mi nepáčia. Správa má osobitný tón pri výklade Európskeho súdneho dvora a na viacerých miestach obsahuje náznaky pôvodného zámeru pána Anderssona, t. j. zrušenia smernice o vysielaní pracovníkov. V revidovanej správe, ako správne poukázal pán Hökmark, sa to však neuvádza. Teraz je to otázka nevylúčenia čiastočnej revízie smernice, ktorá je viac v súlade s názorom Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa.

Dúfam, že hlasovanie tiež potvrdí, že smernicu o vysielaní pracovníkov nie je potrebné zrušiť. Pozrite si, prosím, návrhy č. 14 a č. 15, ktoré predložila Skupina Aliancie liberálov a demokratov za Európu.

Pán Andersson, je nesprávne domnievať sa, že najlepším spôsobom, ako zachovať švédsky model, je nechať ho prejsť cez Brusel. Je to presne naopak. Ak pôjdeme cez Brusel, potom môžeme ohroziť švédsky model, ktorý je založený na zodpovedných stranách, a vo Švédsku dostaneme právne predpisy a minimálne mzdy. To, pochopiteľne, nemôže byť v záujme švédskych odborových zväzov.

Roberts Zile (UEN). – (LV) Ďakujem vám, vážená pani predsedajúca, vážený pán Špidla. Za zdanlivými pokusmi ochrániť pracovné normy a zabezpečiť rovnaké pracovné podmienky v skutočnosti často stojí protekcionizmus a jasné obmedzenie slobodnej a spravodlivej hospodárskej súťaže. Odmena jednotlivca by mala závisieť od jeho úspechu a produktivity práce a nie od toho, na čom sa dohodnú sociálni partneri. V dôsledku toho v súčasnosti strácajú všetci účastníci vnútorného trhu Európskej únie, pretože sa znižuje konkurencieschopnosť EÚ na svetových trhoch. Nie je potrebné, aby sme robili zmeny a doplnenia smernice o vysielaní pracovníkov, aby sme ju mohli uplatňovať na systémy sociálneho zabezpečenia niekoľkých členských štátov. Základnou povinnosťou Európskej únie je zabezpečiť, aby podniky zo starých a nových členských štátov mali rovnaké práva pôsobenia na vnútornom trhu so službami. Ak sa nám nepáčia rozhodnutia Európskeho súdneho dvora, zmeňme právne predpisy. Nie som si istý, či takéto veci prispievajú k tomu, aby bola Európska únia svojim občanom zrozumiteľnejšia.

Gabriele Zimmer (GUE/NGL). – (DE) Vážená pani predsedajúca, rada by som začala námietkou proti tomu, čo sme počuli pred niekoľkými minútami, totiž, že náš pracovný trh je zaplavovaný zahraničnými pracovníkmi.

Po druhé, rada by som videla jasnejšiu, jednoznačnejšiu správu Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci. Dôvera v sociálnu súdržnosť Európskej únie sa dá dosiahnuť iba vtedy, keď sa budú definovať základné sociálne práva ako primárne európske právo. Rade, Komisii, členským štátom a Európskemu súdnemu dvoru by sme mali vyslať silnejší signál a neuspokojiť sa iba s vyzývaním na rovnováhu medzi základnými právami a slobodou pohybu na vnútornom trhu. Tým sa zmena neuskutoční. Základné sociálne práva sú ľudskými právami podobne ako slobody a sloboda pohybu na vnútornom trhu nesmie spôsobiť ich oslabenie.

Dôležité je, že musíme brániť a zlepšiť európsky sociálny model a že je najvyšší čas, aby sme zaviedli doložku o sociálnom pokroku ako záväzný protokol k súčasným zmluvám o EÚ. Je čas zmeniť a doplniť smernicu o vysielaní pracovníkov tak, aby sa požiadavky na odmeňovanie a na minimálne normy nemohli obmedzovať na minimálne požiadavky.

Hélène Goudin (IND/DEM). – (SV) Vážená pani predsedajúca, jedným z najdôležitejších záverov pána Anderssona je, že pracovný trh by sa mal chrániť zmenou a doplnením európskej smernice o vysielaní pracovníkov. Najlepším riešením, pokiaľ ide o Švédsko, by namiesto toho bolo, aby v Zmluve o EÚ bolo jasne stanovené, že záležitosti týkajúce sa pracovného trhu sa majú rozhodovať na vnútroštátnej úrovni. Ak by sme si mali zobráť poučenie z rozsudku vo veci Laval, malo by to byť to, že náš pracovný trh by sa nemal riadiť obťažujúcimi právnymi predpismi EÚ.

Strana Júnový zoznam podporuje výnimku Švédsku z pracovného práva EÚ. Bolo by zaujímavé vypočít si, čo si o tomto návrhu myslí pán Andersson. Predstavujú právne predpisy EÚ vždy cestu vpred? Rozsudok vo veci Laval je výsledkom európskych sociálnych demokratov a politikov napravo od stredu, ktorí povedali „áno“ zmenám a doplneniam Zmluvy o EÚ, a tým dali EÚ a Európskemu súdnemu dvoru ešte väčšiu právomoc v oblasti politiky pracovného trhu. Samozrejme, budeme hlasovať proti pocte, ktorú vzdal pán Andersson Lisabonskej zmluve.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov (PPE-DE) nepodporila pôvodný návrh správy pána Anderssona. Výsledkom dobrej práce nášho tieňového spravodajcu, ktorý spoločne s ďalšími tieňovými spravodajcami vykonal pomerne rozsiahle úpravy tejto správy je, že sme s jej podporením vo výbore nemali žiadne problémy. Naša skupina, samozrejme, tiež navrhne, aby sme ju dnes, v jej súčasnej podobe, podporili. Napriek tomu sú tu určité pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy, ktoré by sme tiež chceli podporiť. Dúfame, že ich pán spravodajca vezme do úvahy.

Chcel by som iba nadviazať na jeden veľmi dôležitý bod. Pán Stephen Hughes sa zmienil o skutočnosti, o pravdivosti ktorej som presvedčený, že medzi odborovými zväzmi sú rozšírené obavy týkajúce sa možných obmedzení práva na štrajk. Nebudem proti tomu namietkať, dúfam však, že sa so mnou nebude prieť, keď poviem, že medzi robotníkmi sú rozšírené obavy týkajúce sa možného obmedzenia práva na prácu. O tomto dôležitom práve som v tejto rozprave aj vo výbore počul veľmi málo. Právo na štrajk je, samozrejme, základným právom: o tom niet pochyb. Ale právo na prácu, sloboda pracovať, je tiež veľmi dôležitým právom, a na tejto strane Parlamentu by sme boli radi, keby sa to zdôraznilo.

Proinsias De Rossa (PSE). – Vážená pani predsedajúca, vnútorný trh nie je samoúčelný. Je to nástroj na zlepšenie života a pracovných podmienok každého z nás, a preto sa musia naliehať odstrániť slabé miesta smernice o vysielaní pracovníkov, ktoré umožňujú súťaž o nižšie sociálne normy.

Socialistickej skupine sa podarilo dosiahnuť, aby tieto reformy podporila väčšina členov Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci. Jediné skupiny stojace bokom od tohto konsenzu sú extrémna pravica a extrémna ľavica, ktoré uprednostňujú stranícku politiku pred úsilím o nachádzanie politického riešenia problémov.

Tento Parlament musí Komisii a vládam členských štátov predložiť jasnú požiadavku, že dôstojná odmena a dôstojné pracovné podmienky sa nemôžu obetovať na oltár jednotného trhu. Európa môže byť úspešná a konkurencieschopná iba na základe vysokokvalitných služieb a tovarov, nie na základe znižovania životnej úrovne.

Komisia dnes naznačila, že teraz je pripravená preskúmať smernicu o vysielaní pracovníkov a že je potrebné ju reformovať. Potešilo ma to, otázka však znie, pán komisár, kedy? Kedy predložíte tomuto Parlamentu iniciatívu, v ktorej uvediete, aké pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy k smernici o vysielaní pracovníkov navrhujete?

Je jasné, že je potrebné zabezpečiť a posilniť rovnaké zaobchádzanie a rovnakú odmenu za rovnakú prácu na rovnakom pracovnom mieste, ako je uvedené aj v článku č. 39 ods. 12 Zmluvy o Európskom spoločenstve. V rámci slobody poskytovať služby alebo slobody usadiť sa nemôže štátna príslušnosť zamestnávateľa, zamestnancov alebo vyslaných pracovníkov byť odôvodnením nerovnosti týkajúcich sa pracovných podmienok, odmeny alebo uplatňovania základných práv, akým je napríklad právo pracovníkov na kolektívne konanie.

Anne E. Jensen (ALDE). – (DA) Vážená pani predsedajúca, otázka, ktorej sa chcem venovať, je zastavenie útokov na Európsky súdny dvor a smernicu o vysielaní pracovníkov. Väčšie úsilie by mali vynakladať členské štáty. Po rozsudku vo veci Laval teraz v Dánsku realizujeme zmenu zákona, dohodnutú s obidvomi stranami. Deväť riadkov legislatívneho textu zabezpečuje, aby odborové zväzy mohli uplatňovať právo na protest na zabezpečenie pracovných podmienok, ktoré sú normou v príslušnej konkrétnej oblasti. Švédmi zrejme tiež skúmajú, ako smernicu o vysielaní pracovníkov vykonávať v praxi. Smernicu nesmieme zmeniť. Musíme mať lepšie informácie, aby si zamestnanci uvedomovali svoje práva a zamestnávateľia svoje povinnosti. Potrebujeme lepšie vykonávanie smernice v praxi.

Jan Tadeusz Masiel (UEN). – (PL) Vážená pani predsedajúca, o pár mesiacov sa opäť obrátime na občanov Európskej únie a požiadame ich, aby si vybrali svojich zástupcov do Európskeho parlamentu. A občania opäť nebudú chápať, prečo ich na to vyzývame alebo načo slúži tento Parlament. Preto bude opäť nízka účasť voličov na voľbách.

Dnešná rozprava o smernici o vysielaní pracovníkov a rozsudku Európskeho súdneho dvora dokazuje, že jedným z účelov, na ktorý slúži Európsky parlament, je chrániť občanov pred určitými politikami, ktoré obhajujú ich vlastné vlády. Tieto politiky môžu byť krátkozraké a zaujaté. V tomto prípade sú tiež nadmieru liberálne. Európsky parlament a Európsky súdny dvor v súčasnosti uprednostňujú ochranu pracovných práv pred ochranou slobody podnikania. Zásada rovnakého zaobchádzania s pracovníkmi v celej Únii sa nemôže spochybňovať. Všetci musíme v obchodoch platiť rovnaké ceny a vyzývame na rovnakú odmenu za rovnakú prácu v celej Únii.

Thomas Mann (PPE-DE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, jedným z úspechov Európskeho parlamentu, ktorý vyvolal najväčšiu pozornosť, je zmena a doplnenie Bolkensteinovej smernice nahradením zásady krajiny pôvodu zásadou slobody poskytovať služby. Zamestnanci potrebujú spravodlivé pracovné podmienky a spoločnosti, najmä malé a stredné podniky, potrebujú ochranu pred lacnou konkurenciou, ktorá ohrozuje ich prežitie. Dbajme na to, aby sme zabezpečili dlhodobý výsledok.

Pretože táto rozprava práve odhalila, že nedávne súdne rozhodnutia vo veciach Viking, Laval a Rüffert to spochybňujú. Je pravda, že Európsky súdny dvor považuje slobodu poskytovať služby za dôležitejšiu ako je ochrana pracovníkov? Považuje právo na štrajk za podriadené právu na slobodu pohybu? Spochybňovať jednotlivé rozsudky je prípustné, spochybňovať však nezávislosť alebo legitimitu tejto inštitúcie je neprípustné.

Na sprehľadnenie situácie nie je potrebná úprava smernice o vysielaní pracovníkov, ale jej jednotné vykonávanie v členských štátoch. To je nevyhnutná rovnováha medzi zabezpečením slobody pohybu

a ochranou pracovníkov. Nesmie sa oslabiť zásada rovnakej odmeny za rovnakú prácu na rovnakom pracovnom mieste.

Pracovné podmienky, ktoré prekračujú minimálnu úroveň, nebránia hospodárskej súťaži a kolektívne vyjednávanie sa nesmie obmedzovať v žiadnom prípade. Musíme povedať jednoznačné „nie“ akémukoľvek druhu sociálneho dampingu a musíme povedať jednoznačné „nie“ pokusom vytvárať spoločnosti „skrývajúce sa za poštovými schránkami“, ktorých cieľom je vyhnúť sa minimálnym normám na odmenu a pracovné podmienky. Sociálne zásady sa nesmú podriaďovať hospodárskym slobodám.

Podporu koncepcie sociálneho trhového hospodárstva, ktorú naliehavo potrebujeme, môžeme od spoločností a malých a stredných podnikov získať iba vtedy, ak budú v Európskej únii platiť pravidlá čestného konania.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, jednou z cenných vlastností tohto Parlamentu je jeho úspech pri dosahovaní jednotných stanovísk. Nesúhlasím so spochybňovaním smernice o vysielaní pracovníkov. Naopak, je potrebné ju dôsledne dodržiavať. Jasný smer poskytujú rozsudky Súdneho dvora. Správa o kolektívnych zmluvách napáda tieto rozsudky a tiež kompromis dosiahnutý v Európskom parlamente v rozprave o smernici o službách. To nemôžem podporiť. Dampingovú prácu umožňuje nelegálne zamestnávajúce a obchádzanie smernice. Preto vás, dámy a páni, žiadam, aby ste podporili naše pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré sa odvolávajú na platné právne predpisy. Podnikatelia majú právo poskytovať cezhraničné služby podľa podmienok platnej smernice a súhlasím, že je potrebné zabezpečiť, aby ľudia, inými slovami zamestnanci, o tom vo všeobecnosti vedeli.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Strašiak poľského inštalatéra bol teraz nahradený hrozivým tieňom lotyšského stavebného robotníka. Opätovné objavenie sa nemiestnej diskusie spôsobilo veľkú škodu celej EÚ. Niektorí ľudia zvonía na poplach v súvislosti so sociálnym dampingom a neobmedzenou inváziou pracovníkov z nových členských štátov. V skutočnosti to nie je pravda. Budme realistickí. Nestrašme voličov takýmito rečami. Dvanásť nových členských štátov nemá takmer žiadnu konkurenčnú výhodu. Jedna z týchto výhod, relatívne lacná práca, potrvá iba niekoľko rokov. Aj v našich krajinách, našťastie, rastú platy. Naliehavo vás žiadam, keď hovoríte o rovnakom zaobchádzaní, ktoré je ďalším aspektom tejto otázky, aby sa rovnako zaobchádzalo aj s novými a starými členmi. Ak obmedzíme vnútorný potenciál hospodárskej súťaže v rámci vnútorného trhu, ak obmedzíme slobodu podnikania, poškodí to celú EÚ. Aj ja však považujem za mimoriadne dôležitý sociálny aspekt. Ďakujem.

Marian Harkin (ALDE). – Vážená pani predsedajúca, v nedávnej diskusii o Lisabonskej zmluve v Írsku boli stredobodom záujmu mnohých diskusií otázky nastolené prípadmi Laval a Viking, ktoré prispeli ku skutočnej neistote a znepokojeniu. Potešilo ma dnešné dopoludňajšie úsilie Parlamentu, pretože som počula ozvenu týchto pocitov vo vystúpeniach mnohých kolegov.

Upokojili ma tiež slová pána komisára, keď povedal, že Komisia súhlasí s Parlamentom, že smernicu o vysielaní pracovníkov je potrebné zlepšiť a riadne transponovať.

Názor Parlamentu je úplne jasný. V odseku 33 Parlament znovu potvrdzuje, že základné sociálne práva nie sú podriadené hospodárskym právam v hierarchii základných slobôd, a ďalej v správe zdôrazňuje, že sloboda poskytovať služby nie je v rozpore so základným právom na štrajk ani mu nie je nijako nadradená. Tieto vyhlásenia sú jednoznačné a ukazujú stanovisko Parlamentu. Teraz sa spoliehame na Komisiu, že prevezme štafetový kolík a bude bežať ďalej.

Začala som Lisabonom a Lisabonom aj skončím: situáciu zamestnancov v celej EÚ by zlepšila ratifikácia Charty základných práv a zaradenie sociálnej doložky do Lisabonskej zmluvy.

Bairbre de Brún (GUE/NGL). – (GA) Vážená pani predsedajúca, odborové zväzy strácajú práva rokovať o lepšej odmene a podmienkach pre svojich členov. Vládam sa znemožňuje vydávať právne predpisy na zlepšenie života pracovníkov.

Súhlasím dnes s kolegami, že minimálnou požiadavkou potrebnou na zabezpečenie, aby sa to nestalo, je zahrnutie záväznej doložky o sociálnom pokroku do zmlúv o EÚ.

Správa pána Anderssona však podstatu veci nerieši. Posilniť by ju mohlo niekoľko pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov. Európsky súdny dvor rozhoduje v súlade so zmluvami. Súdny dvor nemôže rozhodovať inak, pokiaľ zmluvy umožňujú obmedzovať práva pracovníkov a znižovanie odmien a zhoršovanie podmienok.

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, vítam správu pána Anderssona, pretože sa zameriava na zásady týkajúce sa rovnováhy medzi voľným pohybom služieb a neodňateľnými právami pracovníkov, ktorými by sa mal riadiť vnútorný trh.

V praxi sa síce budú tieto otázky riešiť na vnútroštátnej úrovni, na druhej strane však musíme zasiahnuť, aby sa predišlo negatívnym sociálnym a politickým vplyvom voľného pohybu pracovníkov. Preto musíme zrevidovať smernicu o vysielaní pracovníkov, zhrnúť sociálne ustanovenia Montiho smernice a smernice o službách a schváliť smernicu o dočasných pracovníkoch, na ktorých by sa mali vzťahovať rovnaké pravidlá ako na stálych pracovníkov.

Napokon, podporujem naliehavosť prijatia vhodných opatrení na boj proti spoločnostiam „skrývajúcim sa za poštovými schránkami“, ktoré boli založené s cieľom ponúkať služby mimo štátu svojho sídla, aby sa vyhli platným pravidlám o odmenách a pracovných podmienkach v štáte, v ktorom vykonávajú svoju činnosť. A na záver, až na niekoľko námietok, túto správu podporujem.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, ako už bolo povedané, rozsudok vo veci Laval a ďalšie rozsudky spôsobili v Írsku počas diskusie o Lisabonskej zmluve určitú polemiku a boli v tejto súvislosti využívané a zneužívané.

Táto správa sa zaoberá predovšetkým zásadami vnútorného trhu, vyzýva však na rovnaké zaobchádzanie a na rovnakú odmenu za rovnakú prácu a touto zásadou sa dnes musíme riadiť. Sociálny damping vyvoláva veľké znepokojenie, mohla by som však iba podotknúť, že v Európe budeme mať zvláštnu a jedinečnú situáciu. Mohli by sa krajiny ako Írsko, ktoré malo veľký príliv pracovníkov, ešte dožiť zmeny tejto situácie? V záujme nás všetkých je, aby naši pracovníci mali dobré a rovnaké práva v celej Európskej únii.

Mohla by som tiež pripomenúť, že Európe hrozí ešte omnoho väčší problém: presunutie celých podnikov a spoločností mimo Európskej únie, ktoré, samozrejme, prenesie prácu a ich hospodárske výsledky za naše hranice a my budeme jednoducho dovážať ich výsledky? Týmto problémom sa musíme zaoberať.

Costas Botopoulos (PSE). – (EL) Vážená pani predsedajúca, považujem správu pána Anderssona za odvážny krok Európskeho parlamentu, pretože ide o rovnováhu medzi právnymi zásadami a politickým vnímaním, ktorá priamo ovplyvňuje nielen životy pracovníkov, ale všetkých občanov.

Nie je náhoda, že z prípadov, o ktorých diskutujeme, sa vykryštalizovali námietky právnickej obce (verte mi, som právnik, viem o tom) aj všetkých občanov Európskej únie, ktorí majú pocit, že Európska únia im nerozumie. Ako sme počuli, tieto námietky boli jedným z hlavných dôvodov, prečo írski občania povedali Lisabonskej zmluve „nie“.

Napriek tomu je však najpravdepodobnejším riešením v tomto prípade práve Lisabonská zmluva, pretože by výklad príslušných ustanovení postavila do iného svetla. Je veľmi pravdepodobné, že sociálna doložka a osobitné doložky v Charte základných práv by Súdny dvor prinútili zaujať odlišné stanovisko.

Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL). – (DA) Vážená pani predsedajúca, moji dánski kolegovia poslanci zo Skupiny Aliancie liberálov a demokratov za Európu tu dnes povedali, že problém, ktorý vznikol po rozsudku vo veci Waxholm, bol v Dánsku vyriešený. Musím povedať, že to nie je pravda. Ľudia si môžu myslieť, že vyriešili problém, ale akékoľvek riešenie je v skutočnosti výsledkom rozhodnutia Európskeho súdneho dvora. A presne to je, samozrejme, ten problém: skutočnosť, že o otázke, či sú ľudia v rôznych členských štátoch oprávnení štrajkovať, teraz rozhoduje Európsky súdny dvor. Preto by sme mali prerobiť zmluvu: aby v nej bolo jasne stanovené, že takáto situácia nemôže byť správna. Žiaľ, v správe pána Anderssona sa to neuvádza. Správa obsahuje niektoré konštruktívne časti, ale o tomto konkrétnom probléme nehovorí nič. V správe chýba tiež jasná požiadavka, že smernicu o vysielaní pracovníkov je potrebné zmeniť. Preto vás naliehavo žiadam, aby ste hlasovali za tie pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy, ktoré tieto otázky objasňujú, aby sme od Európskeho parlamentu mohli dostať jasnú stratégiu.

Elmar Brok (PPE-DE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, dovoľte mi povedať pár slov o tejto veci.

Sloboda pohybu je jedným z veľkých úspechov Európskej únie. Musíme však dať tiež jasne najavo, a niektoré krajiny s nižšími normami to pochopia o niečo neskôr, keď sa ich normy zvýšia, že sloboda pohybu nesmie viesť k tomu, aby sa pravidlom stala taká hospodárska súťaž, ktorá by so sebou prinášala odstraňovanie dosiahnutých sociálnych noriem. Európa nesmie symbolizovať odstránenie sociálnych práv a práv pracujúcich, za ktoré sa dlho bojovalo. Z tohto dôvodu by sme mali objasniť, že to nikdy nebola naša politika a že takáto politika by sa nemala nikdy uplatňovať.

Keď sa vykoná práca v jednej krajine, za rovnakú prácu sa musí dostať rovnaká odmena. Nesmie existovať triedna spoločnosť, v ktorej by zahraniční pracovníci pracovali za menej peňazí. Mali by sme to objasniť, pretože je to nespravodlivé pre obidve strany.

Yannick Vaugrenard (PSE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, na úvod by som chcel pochváliť prácu nášho kolegu, pána Anderssona. Čo však Európska únia presne chce? Jednotný trh ponechaný napospas bezuzdnej konkurencii, ktorá potláča všetky kolektívne práva, alebo regulovaný jednotný trh, ktorý umožňuje občanom vykonávať dôstojnú prácu v celej Európe?

Oznámenia Európskeho súdneho dvora, často aj oznámenia Komisie a občas oznámenia predsedníctva Rady nie sú ani jasné, ani vždy jednotné. Spoločnosť má hodnotu a prežíva iba prostredníctvom dohody, ktorú so sebou uzatvorí. Deregulácia, prístup „každý sám za seba“ vedie k ešte väčšej deregulácii a napokon k explózii systému.

To nechceme. Áno, naozaj chceme vnútorný trh, ale trh, ktorý slúži na zlepšenie životných a pracovných podmienok našich spoluobčanov. Lisabonská zmluva stanovuje niekoľko zásad vrátane práva rokovať o kolektívnych zmluvách. Zabezpečme, aby túto zásadu rešpektovala Európska únia aj všetky členské štáty.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Vážená pani predsedajúca, nestačí kritizovať neprijateľné stanoviská prijaté v rozsudkoch Súdneho dvora Európskych spoločenských, ktoré predstavujú vážny útok na najzákladnejšie práva pracovníkov. Musíme ísť ešte oveľa ďalej a komplexne zmeniť a doplniť európske zmluvy, aby sa takéto situácie nemohli zopakovať.

Zamietnutia tzv. Európskej ústavy a návrhu Lisabonskej zmluvy v referendách sú jasným dôkazom všeobecnej nespokojnosti s touto Európskou úniou, ktorá devalvuje pracovníkov a nerešpektuje ich dôstojnosť. Mrzí ma, že táto správa nedospela pri obrane práv pracovníkov k rovnakým záverom, aj keď kritizuje stanoviská prijaté v rozsudkoch Súdneho dvora. To však nestačí.

Vladimír Špidla, člen Komisie. (CS) Dámy a páni, dovoľte mi, aby som poďakoval spravodajcovi a vám za rozpravu, ktorá sa teraz začala, pretože to je rozprava o mimoriadne citlivej a vážnej téme. Myslím si, že v tejto rozprave sme boli svedkami celej škály názorov, s ktorými by sa dalo polemizovať, ako aj názorov, ktoré si protirečili. Okrem iného to vyzdvihuje význam a obťažnosť tejto rozpravy. Rád by som zdôraznil niekoľko základných myšlienok. Po prvé, rozsudky Súdneho dvora v Luxemburgu neoslabili ani nenapadli základné práva. To jednoducho nie je pravda. Chcem tiež uviesť, že Súdny dvor v Luxemburgu, popri inom, svojou jurisprudenciou po prvýkrát konštatoval, že právo na štrajk je základným právom. To nebolo formulované nikdy predtým ani v jurisprudencii, ani v našom právnom systéme.

Rád by som tiež reagoval na predstavu, ktorá často v rozprave zaznievala, že otázka vysielania pracovníkov je záležitosťou, ktorá oddeľuje staré členské štáty od nových. Môžem vás informovať, že najväčší počet pracovníkov vysielala Nemecká spolková republika. Krajinou, ktorá vysielala druhý najvyšší počet pracovníkov je Poľsko, treťou je Belgicko a štvrtou Portugalsko. Ani názor, že v prípade vysielania pracovníkov ide o pohyb z východu na západ, z nových členských štátov do starých, nie je správny. Rovnako nesprávny je názor, že nepriamou súčasťou vysielania pracovníkov je sociálny damping. Chcel by som tiež uviesť, že základnou politikou Komisie je odmietanie a účinné vystupovanie proti akejkoľvek forme dampingu vrátane sociálneho dampingu. Politikou Komisie je tiež zabezpečiť sociálne normy, ktoré sme dosiahli, a nie ich oslabovať, akýmkoľvek spôsobom a za žiadnych okolností.

Chcem tiež uviesť, že v diskusii, ktorá sa začala na seminári, väčšina členských štátov, ktorých sa týkajú rozsudky vo veci Laval, Rüffert, nezastávala názor, že by sme mali zmeniť a doplniť smernicu. Jasná väčšina z nich videla riešenie v rámci uplatňovania vnútroštátneho práva a mnohé z nich v tomto smere postúpili veľmi ďaleko. Chcel by som spomenúť Dánsko a Luxembursko a chcem tiež oznámiť, že podľa informácií, ktoré som dostal zo Švédska, sa má do pätnástich dní prijať veľmi dôležité rozhodnutie; rozhodnutie, o ktorom sociálni partneri a vláda veľmi dôkladne a podrobne diskutovali.

Chcem tiež uviesť, i keď je to iba drobnosť, že spoločnosti „skrývajúce sa za poštovými schránkami“ nie sú prejavom vysielania pracovníkov ani slobody pohybu. Niekoľko stoviek takýchto prípadov nájdete v rámci vnútorného trhu jednotlivých členských štátov a podľa môjho názoru je to otvorená otázka. Ďalšou veľmi dôležitou vecou, ktorú chcem zdôrazniť, je, že doteraz zverejnené rozsudky Súdneho dvora v Luxemburgu sú odpoveďou na predbežnú otázku. Konečné rozhodnutia prijímajú vnútroštátne súdy, pretože patria do ich právomoci.

Dámy a páni, myslím, že je absolútne nevyhnutné zdôrazniť, že to je základná otázka. Komisia ju sleduje z tých hľadísk, o ktorých sme hovorili, a je pripravená prijať všetky kroky, ktoré sú potrebné na vyriešenie tejto situácie a dosiahnutie zodpovedajúceho konsenzu, pretože ešte raz chcem zdôrazniť, že ani v tejto rozprave nebolo jasné, kde leží deliaca čiara. Ešte stále je však potrebné urobiť veľa práce, dovoľte mi však, aby som uviedol a zdôraznil, že význam sociálnych partnerov v tejto oblasti je rozhodujúci.

Jan Andersson, spravodajca. – (SV) Vážená pani predsedajúca, chcel by som povedať pár krátkych pripomienok:

Medzi úlohami Súdneho dvora a nás ako zákonodarcov existuje rozdiel. Súdny dvor sa vyjadril. Keď zistíme, že Súdny dvor nevyložil právne predpisy tak, ako by sme si želali, musíme, ako zákonodarcovia, teraz konať. V správe hovoríme, že my a Komisia by sme mali prijať opatrenia. Poukázali sme tiež na to, že by sme nemali vylúčiť pozmeňujúce a doplňujúce návrhy k smernici o vysielaní pracovníkov. Medzi slobodou pohybu a dobrými sociálnymi podmienkami nie je žiadny konflikt. Práve naopak.

Pár slov o pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch, ktoré navrhla Skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov. Žiaľ, pri hľadaní kompromisov sa do týchto návrhov dostali mnohé protirečenia. Na jednej strane kritizujú jednostranné stanoviská Rady a na druhej strane tieto stanoviská vítajú. V ich pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch je veľa protirečení. Výnimkám pre určité konkrétne krajiny hovorím „nie“, pretože sú to európske problémy, ktoré by sme mali riešiť spoločne. Rôzne trhy práce by mali fungovať vedľa seba.

Novej zmluve hovoríme „áno“, pretože problémy s rozsudkami vznikli na základe starej zmluvy. Nehovorím „nie“ opatreniam na vnútroštátnej úrovni. Takéto opatrenia sú potrebné napríklad vo Švédsku a v Nemecku, potrebujeme však aj opatrenia na európskej úrovni.

Napokon by som chcel povedať, že teraz je rad na Komisii, aby konala. Európsky projekt veľmi utrpí, ak nebude Komisia počúvať Parlament a najmä to, čo hovoria ľudia v Írsku, Nemecku, Švédsku a v ďalších členských štátoch. Pre občanov Európy je to jedna z najdôležitejších otázok. Sloboda pohybu – áno, ale aj dobré sociálne podmienky a žiadny sociálny damping. Musíme pracovať, aby sme to dosiahli, a preto musíme vypočuť Parlament.

(potlesk)

PREDSEDÁ: PÁN PÖTTERING

predseda

Predseda. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v stredu 21. októbra 2008.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Ole Christensen (PSE), písomne. – (DA) Musíme podporiť mobilitu na európskom pracovnom trhu. Preto je potrebné viac sa zamerať na rovnaké zaobchádzanie a nediskrimináciu.

Každý, kto prechádza z jednej krajiny do druhej za prácou, má plné právo pracovať za podmienok, ktoré sa uplatňujú v novej krajine.

Členské štáty musia preskúmať spôsob vykonávania smernice o vysielaní pracovníkov, aby poskytoval väčšiu jasnosť.

Potrebné sú však aj európske riešenia.

– Právo na štrajk nesmie podliehať pravidlám, ktorými sa riadi vnútorný trh.

– Smernica o vysielaní pracovníkov sa musí upraviť tak, aby zodpovedala pôvodnému zámeru. Členským štátom sa musí umožniť vytvárať vyslaným pracovníkom lepšie podmienky ako sú minimálne požiadavky. Týmto spôsobom podporíme mobilitu a rovnaké zaobchádzanie s pracovníkmi, ako aj kolektívne zmluvy vrátane práva na kolektívne konanie.

Richard Corbett (PSE), písomne. – Správa pána Anderssona je užitočným príspevkom do tejto polemickkej a z právneho hľadiska veľmi zložitej rozpravy. Víťané je najmä odporúčanie, aby členské štáty EÚ náležite vykonávali smernicu o vysielaní pracovníkov, a požiadavka, aby Komisia pripravila legislatívne návrhy na

riešenie medzier v právnych predpisoch, ktoré ukázali rozsudky a ktoré by zabránili vzniku konfliktných výkladov práva. Musíme zabezpečiť, aby smernica o vysielaní pracovníkov neumožňovala sociálny damping a porušovanie kolektívnych zmlúv v hostiteľskej krajine znížením miezd a zhoršovaním podmienok pracovníkov z iných členských štátov EÚ.

Nemali by sme viniť súd, ktorý iba objasňuje, čo hovorí zákon (napokon, súd vydal aj viacero zo sociálneho hľadiska priaznivých rozsudkov), skôr by sme mali svoju pozornosť zamerať na nápravu základného právneho stavu. Komisia samotná v apríli tohto roku vyhlásila, že základné právo na štrajk a na členstvo v odboroch nie je nadradené právu poskytovať služby.

Je veľmi dôležité, aby diskusia neskončila touto správou. V prípade, ak nová Komisia do svojho prvého pracovného programu nezaradí potrebné legislatívne návrhy, mali by sme využiť svoje právo veta.

Gabriela Crețu (PSE), písomne. – (RO) Chcela by som niečo vysvetliť. Pracovníci z východnej časti Európskej únie sa neangažujú a nechcú sociálny damping. Nechcú sa lacno predávať. Žiaľ, náklady na obnovu a reprodukciu pracovnej sily na východe aj na západe sú porovnateľné. Niektoré náklady v Rumunsku sú ešte vyššie ako v iných oblastiach, účty sa však musia platiť aj v Rumunsku.

Za vytvorenie tejto zložitej situácie na trhu práce a zhoršenie pracovných podmienok v Európskej únii nie sú zodpovední pracovníci, ale tí, ktorí vyvíjajú maximálny možný tlak, aby odstránili existujúce záruky podľa pracovnoprávných predpisov, pričom sledujú jediný cieľ: zvýšiť zisky akýmikoľvek prostriedkami vrátane obetovania všetkých hodnôt a zásad, ktoré považujeme za spoločné výhody dosiahnuté európskymi spoločnosťami.

V tomto prípade je našou povinnosťou chrániť nárok pracovníkov z východnej Európy na základné právo, ktorým je rovnaká odmena za rovnakú prácu. Je potrebné, aby najmä socialisti a odborové zväzy zabránili nesprávnemu, umelému rozdeleniu skupiny tých, ktorí tieto práva môžu získať jedine v prípade, ak si zachovávajú solidaritu. Pretože okrem solidarity žiadnu inú moc nemajú.

Marianne Mikko (PSE), písomne. – (ET) Sloboda pohybu pracovníkov je jednou zo štyroch slobôd na vnútornom trhu. Ak chceme, aby sa Európa rýchlejšie integrovala, je dôležité, aby sme upokojili obavy pracovníkov zo západnej Európy a pritom súčasne nezavreli pracovné trhy. Žiaľ, túžba niektorých organizácií západoeurópskych odborových zväzov znova zavrieť trhy pre nové členské štáty nepomôže zjednotiť Európu. Takáto cesta je hospodársky nespôsobilá, mátie pracovníkov, vytvára nedôveru a nezodpovedá duchu medzinárodnej solidarity.

Pohyb pracovnej sily je jedným z riešení nedostatku pracovnej sily v niektorých odvetviach. Existujú oblasti, v ktorých je veľký dopyt po vodičoch autobusov a oblasti, v ktorých je nedostatok kvalifikovaných lekárov. Tento pohyb sa nesmie zastaviť.

Pretože rovnaké zaobchádzanie je jednou zo základných zásad Európskej únie, pri voľnom pohybe pracovníkov sa musia uplatňovať rovnaké podmienky. Rozšírené pravidlo, že zahraniční pracovníci sú platení horšie ako občania hostiteľskej krajiny, nie je v súlade s touto zásadou. Súhlasím so zásadou, ktorá sa zdôrazňuje v tejto správe – rovnaké zaobchádzanie a rovnaká odmena za rovnakú prácu.

Pri vysielaní pracovníkov v rámci Európskej únie je potrebné, aby sa zaručovala aspoň minimálna mzda.

Mechanizmus ochrany pracovníkov sa historicky v jednotlivých častiach Európy odlišuje. Teraz však nastal čas, aby sme zmenili aj postupy používané v tejto oblasti. Ak budú teraz pracovníci v jednotlivých členských štátoch brániť svoje špecifické podmienky, dobrovoľne sa vzdajú. Ľuďom z nových členských štátov je veľmi ťažké vysvetliť nemožnosť zmeny, keď vezmeme do úvahy, že napríklad Estónsko bolo schopné za menej ako šesť rokov realizovať celý *acquis communautaire*. Ochrana pracovníkov je dostatočne ušľachtilým cieľom, preto by sme sa mali usilovať o dosiahnutie všeobecnej zhody.

Siiri Oviir (ALDE), písomne. – (ET) Správa z vlastnej iniciatívy, o ktorej diskutujeme, je nevyvážená a má protekcionistické tendencie. Právo na štrajk nikto nespochybňuje, nesmie sa však pripustiť, aby zachádzalo tak ďaleko, že by ohrozovalo konkurencieschopnosť poskytovateľov služieb.

Dnes sme diskutovali o konkrétnych rozsudkoch Európskeho súdneho dvora, najmä o rozsudkoch vo veciach Laval, Ruffert a Viking Line. Rada by som upozornila na skutočnosť, že ani jeden z vyššie uvedených rozsudkov sa netýka obsahu žiadnej kolektívnej zmluvy, ktorá by mohla byť podpísaná v členských štátoch, ani práva na uzatváranie takýchto zmlúv. Právo na kolektívne konanie spadá do rozsahu pôsobnosti Zmluvy

o založení Európskeho spoločenstva, a preto musí byť oprávnené z dôvodu vyššieho verejného záujmu a musí byť primerané.

7. Zasadnutie Európskej rady (15. – 16. októbra 2008) (rozprava)

Predseda. – Ďalším bodom je správa Európskej rady a vyhlásenie Komisie o zasadnutí Európskej rady (15. – 16. októbra 2008).

Vážený úradujúci predseda Rady pán Sarkozy, vážený predseda Európskej komisie pán Barroso, v priebehu niekoľkých posledných týždňov sme prežívali veľmi ťažké chvíle, v ktorých Európska únia pod vašim predsedníctvom preukázala schopnosť konať. Ak by európske krajiny neboli našli spoločné riešenie, ak by neexistovala dohoda medzi európskymi partnermi a ak by nebolo euro, je veľmi pravdepodobné, že dnes by sme sa nachádzali v katastrofálnej situácii.

Návrhy Euroskupiny spred desiatich dní, rozhodnutia Európskej rady z minulej stredy a záväzky prijaté tento víkend na samite v Camp Davide sú sériou úspechov, ktoré odzrkadľujú skutočnú koordináciu činností a úsilia zameraného na uskutočňovanie reforiem potrebných na účinnú odpoveď na problémy globálneho hospodárstva. Na túto krízu však nereagovali iba vlády. Európska rada pod vašim vedením, ktorá pracovala bok po boku s Európskou komisiou a s Európskym parlamentom zabezpečila, aby Európska únia zohrávala kľúčovú úlohu týkajúcu sa blahobytu všetkých našich občanov, ktorým zodpovedáme všetci.

Vďaka vám, pán Sarkozy, a vďaka predsedovi Komisie pánovi Barrosovi, Európska únia, nezriedka v časoch krízy, ukázala svoju skutočnú silu. Európske opatrenia boli spoločné opatrenia. Preto by som pred začatím dnešnej predpoludňajšej rozpravy rád zablahožela vám, pán úradujúci predseda Rady, aj pánovi predsedovi Komisie.

Nicolas Sarkozy, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážený pán predseda, dámy a páni, je pre mňa čťou prísť opäť do Európskeho parlamentu a podať správu o práci predsedníctva Rady v tomto pre Európu takom dôležitom čase. Ak dovlíte, pokúsím sa hovoriť veľmi slobodne, ako je jedine dobré a správne v tomto Parlamente, ktorý je srdcom demokratickej Európy, o ktorú sa všetci usilujeme.

Čo sme sa pokúšali dosiahnuť? Po prvé, želaním predsedníctva bolo, aby vo všetkých krízach, ktoré sme museli zvládnuť, postupovali európske inštitúcie jednotne. Chcel som, aby bol Európsky parlament zapojený do všetkých väčších udalostí, s ktorými sme sa stretli a rád by som poďakoval predsedom vašich skupín, všetkým politickým presvedčením, ktorí boli do tohto dialógu zapojení a spolupracovali s predsedníctvom Rady.

Chcel som tiež, aby sme spolupracovali s Komisiou a najmä s jej predsedom, pretože, bez ohľadu na nezhody alebo rozdiely všetkých, ktorí sedia v tomto Parlamente, každý si dobre uvedomuje, že názorová nejednotnosť európskych inštitúcií oslabuje Európu a že povinnosťou tých, ktorí preberajú zodpovednosť, je spolupracovať. Ak Európsky parlament, Komisia a Rada nájdú cestu ku všeobecnej zhode v dôležitých otázkach, Európu posunieme dopredu a zabezpečíme, aby bolo počuť jej hlas.

(potlesk)

Predovšetkým sme chceli, aby Európa bola zjednotená – nebolo však jednoduché to dosiahnuť. Chceli sme, aby Európa samostatne myslela, pretože svet potrebuje, aby Európa myslela a aby bola aktívna. Ak bude Európa mať čo povedať, chceme, aby to nielen povedala, ale aby to aj urobila.

Najprv sme mali vojnu, keď Rusi počas gruzínskeho konfliktu reagovali úplne neprimerane. Slová majú svoj význam. Používam slovo „neprimerane“ pretože intervencia Rusov do Gruzínska bola neprimeraná.

(potlesk)

Používam však slovo „reagovali“, pretože táto reakcia bola neprimeraná preto, lebo tomu predchádzala úplne neprimeraná akcia. Aby Európa mohla prinášať posolstvo mieru, musí byť spravodlivá a nemala by váhať vykročiť z ideologického rámca.

Kríza sa začala 8. augusta. Dňa 12. augusta sme boli s pánom Bernardom Kouchnerom v Moskve s cieľom dosiahnuť prímerie. Nehovorím, že to bolo ideálne, jednoducho hovorím, že za štyri dni sa Európe podarilo dosiahnuť prímerie. Začiatkom septembra dosiahla Európa záväzok stiahnutia na línie pred začatím krízy 8. augusta. Za dva mesiace Európa zabezpečila ukončenie vojny a stiahnutie okupačných vojsk.

Na túto vec bolo veľa názorov. Niektorí hovorili, a mali dôvody to hovoriť, že dialóg nemá zmysel a že reakcia na vojenskú agresiu musí byť vojenská. Aké bláznovstvo! Európa zažila pád berlínskeho múra a koniec studenej vojny, Európa nesmie byť účastníkom novej studenej vojny, ktorej jediným dôvodom by bola nerozvážnosť.

(potlesk)

Tento problém sme prekonali s našimi americkými spojencami, ktorí sa domnievali, že návšteva Moskvy je nevhodná. Napriek všetkému sme s americkými spojencami pracovali spoločne. Ich stanovisko bolo iné ako naše. Pokúšali sme sa radšej spolupracovať, ako ísť proti nim, a úprimne povedané, vzhľadom na dnešnú situáciu vo svete sa nedomnievam, že svet potrebuje krízu medzi Európou a Ruskom. To by bolo nezodpovedné. Preto môžeme brániť naše názory na rešpektovanie suverenity, rešpektovanie územnej celistvosti Gruzínska, ľudské práva a nezhody, ktoré máme s vedúcimi predstaviteľmi Ruska, bolo by však nezodpovedné vytvárať podmienky na konflikt, ktorý v žiadnom prípade nepotrebujeme.

V Ženeve sa začali rozhovory o budúcom štatúte Osetska a Abcházska, ktoré sú súčasťou gruzínskeho územia. Povedali mi, že začali v ťažkej situácii, ale kto si mohol predstavovať, že to bude ináč? Dôležité však je, že vôbec začali. Musím tiež povedať, že prezident Medvedev dodržal sľub, ktorý dal predsedovi Komisie a predsedníctvu Rady, keď sme odcestovali začiatkom septembra do Moskvy.

Európa dosiahla mier. Európa zabezpečila stiahnutie okupačných vojsk a Európa sa usilovala zabezpečiť medzinárodné rokovania. Myslím si, že v podobnom konflikte Európa už dávno nezohrávala takúto úlohu.

Vážený pán predseda, samozrejme, že vidím všetky nejasnosti, všetky nedostatky, všetky kompromisy, ktoré sa museli prijať, rozhodne sa však domnievam, že sme dosiahli všetko, čo bolo možné dosiahnuť, a predovšetkým, že ak by Európa nezabezpečila, aby bolo počuť hlas dialógu a hlas rozumu, nebol by to urobil nikto iný. Okrem toho, keď sme 12. augusta s pánom Bernardom Kouchnerom odišli do Moskvy a Tbilisi, všetky medzinárodné médiá dobre vedeli, že Rusi sú 40 kilometrov od Tbilisi a ich cieľom je zvrhnúť režim prezidenta Saakašviliho. Taká bola situácia. Dostali sme sa veľmi blízko ku katastrofe, ale vďaka Európe – odhodlanej Európe – k tejto katastrofe nedošlo, aj keď, vážený pán Pöttering, bude samozrejme potrebné urobiť ešte veľa práce, aby sa v tejto časti sveta znížilo napätie.

Druhý bod sa týka krízy, systematickej, ťažko uveriteľnej, nepravdepodobnej finančnej krízy, ktorá sa začala, aby som bol presný, 15. septembra, nie 7. augusta 2007. Kríza, ktorá sa začala 7. augusta bola vážna a znepokojujúca, ale, ak to tak môžem povedať, normálna. 15. augusta 2008 sme vstúpili do inej krízy. Čo sa teda stalo 15. augusta 2008? Investičná banka Lehman Brothers vyhlásila bankrot a šokovaný svet 15. augusta 2008 zistil, že banka môže skrachovať.

Ani nám, ani mne neprináleží vynášať rozsudky o tom, čo vláda USA urobila alebo neurobila. Trvám iba na tom, že 15. septembra 2008 sa z vážnej krízy stala systematická kríza spojená s kolapsom finančného systému USA, po ktorom nasledoval kolaps európskeho finančného systému, a potom, postupne, ostatných kapitálových trhov a finančných systémov.

Čo sa vtedy skúšalo? Prvý Paulsonov plán, ktorý nefungoval. Nehovorím to ako kritiku, iba opisujem reálnu situáciu. Vtedy sme sa spolu s pánom predsedom Komisie snažili nájsť spoločnú európsku odpoveď, prvú v eurozóne. Pán predseda, hovorili ste o tom, či sú ľudia za alebo proti, skutočnosť zostáva taká, že v eurozóne máme rovnakú banku a rovnakú menu, a preto rovnakú povinnosť zjednotiť sa.

Nebolo jednoduché dosiahnuť spoločné stanovisko. Začali sme návrhom schôdze štyroch európskych krajín, ktoré sú členmi G8. Nikoho neurazím, keď poviem, že napríklad vplyv Spojeného kráľovstva na svetový finančný systém je väčší ako vplyv ostatných 27 členských štátov. Povedal som, že ak by sme dokázali nejakým spôsobom zabezpečiť dohodu medzi Spojeným kráľovstvom, Nemeckom, Talianskom a Francúzskom, nebolo by to na škodu, ale naopak, na prospech ostatných európskych krajín.

Názory boli samozrejme rôzne, ale kto by nám to mohol vyčítať? Počas prvých dní krízy sme spoiatku nevedeli, ako najlepšie odpovedať na krízu, s akou sme sa v doterajších dejinách hospodárstva, alebo prinajmenšom v 20. storočí, nikdy nestretli. Preto som si povedal: keď sa zišli títo štyria, mohli by sme dať dokopy aj krajiny Euroskupiny, plus Slovensko, ktoré sa k nám má pripojiť. Týždeň navyše nám umožnil nájsť spoločné riešenie, ktoré by umožnilo obnoviť činnosť bánk: poskytovanie pôžičiek. Nachádzali sme sa však v situácii, keď si banky už vzájomne nepožičiavali, pretože na poskytovanie pôžičiek nemali žiadne peniaze a celý systém sa rúcal. V Spojenom kráľovstve sa banky znárodňovali, v Belgicku krachovali, islandský systém – síce mimo Európy, ale veľmi blízko, kolaboval, mali sme veľmi zlé správy zo Švajčiarska a všade sa šíriacu nákazu: Nemecko, Francúzsko. V Euroskupine sa nám podarilo dosiahnuť dohodu o obrovskom

pláne a vyčleniť 1 800 miliárd EUR na zabezpečenie ďalšieho fungovania našich finančných inštitúcií a upokojenie sporiteľov a podnikateľov v Európe.

Potom sme išli do Európskej rady, ktorá prijala rovnakú stratégiu a od tejto chvíle sa nám podarilo upokojiť trhy v Európe. Čakalo nás milé prekvapenie: prišla upravená verzia Paulsonovho plánu (II) a všetci mohli vidieť, že tento plán sa vo veľkej miere inšpiroval európskym plánom. Nejde o získanie nejakej slávy, ale jednoducho o uvedenie si skutočnosti, že táto kríza je globálna, a teda odpoveď na ňu môže byť tiež iba globálna. Postup Spojených štátov a Európy musí byť zosúladený.

Vážený pán predseda, ide tu iba o krízové riadenie, o nič iné. Čo by sa stalo, keby sme to neboli urobili?

Ešte stále ostávajú nezodpovedné otázky, na ktoré musíme nájsť správne odpovede. Ako bolo toto všetko možné? Ako môžeme zabrániť, aby sa to všetko neopakovalo? A okrem toho, má Európa plány, ktoré bude presadzovať, alebo navrhne nejakú politiku? V tejto súvislosti som začiatkom septembra na Valnom zhromaždení Organizácie Spojených národov v mene Európy navrhol, aby sa konal medzinárodný samit, ktorý by stanovil základy nového bretton-woodskeho menového systému, s odvolaním sa na to, čo sa robilo hneď po druhej svetovej vojne, aby sa vytvoril nový svetový finančný systém. Táto myšlienka sa ujala. Aký cieľ musí mať Európa v súvislosti s týmto samitom? Európa musí predložiť myšlienku radikálnej reformy celosvetového kapitalizmu.

To, čo sa stalo, bola zrada hodnôt kapitalizmu, nie spochybnenie trhového hospodárstva. Chýbali pravidlá a špekulanti boli odmenení na úkor podnikateľov. Musíme predložiť návrh novej regulácie. Európa musí a bude predkladať svoje návrhy. Po prvé, vážený pán predseda, žiadna banka, ktorá pracuje s vládnyimi peniazmi, nesmie pôsobiť v daňových rajoch.

(potlesk)

Všetky finančné inštitúcie musia podliehať rozpočtovým pravidlám, obchodníci musia prekalkulovať a plánovať svoje systémy odmeňovania, aby na seba nepreberali, tak ako sme to videli, zbytočné riziká, účtovné pravidlá našich bank nesmú zhoršovať vážnosť krízy, ale naopak, krízu zmiernovať a menové systémy by sa mali znovu prehodnotiť, od pevných výmenných kurzov až po systémy, v ktorých nie je stanovený výmenný kurz medzi jednotlivými menami. Skúšali sme všetko na svete. Môžeme my, zvyšok sveta, naďalej znášať deficit najväčšej svetovej mocnosti bez toho, aby sme čokoľvek povedali? Odpoveď je samozrejme „nie“.

(potlesk)

Nemá zmysel na niekoho ukazovať prstom, musíme iba nájsť spôsoby a prostriedky, ako zabezpečiť, aby sa to už viac nestalo. Prejdime ďalej, mohol by som toho povedať ešte omnoho viac, ale predovšetkým by som chcel, aby Európa v 21. storočí venovala pozornosť globálnemu riadeniu. Nemôžeme byť prekvapení, že to nefunguje. Sme v 21. storočí, ale inštitúcie máme z 20. storočia. Prezident USA a Európa preto navrhli niekoľko samitov, ktoré sa začnú od polovice novembra a ktoré sa zamerajú na novú formu regulácie, novú formu globálneho riadenia. Dúfam, že Európa o tom dokáže diskutovať.

Budem mať príležitosť navrhnuť schôdzu svojim partnerom, hlavám štátov a vlád, aby sme sa na tieto samity pripravili. Otázka radikálnej reformy nášho kapitalistického systému a nášho medzinárodného systému je rovnako dôležitá pre Európsky parlament, ktorý musí o nej diskutovať a musí predložiť návrhy. Avšak, ak chce byť Európa vypočutá, musí vystupovať jednotne.

Kto sa zúčastní na tomto samite? Existuje veľa možností. Myslím si, že najjednoduchším riešením je G8, ktorá je nevyhnutná, samozrejme spolu s Rusmi, ku ktorým by sme mali pridať G5, ktorá je tiež nevyhnutná a ktorá by umožnila zapojiť do tejto dôležitej diskusie predovšetkým Čínu a Indiu. To bude aj cieľ našej cesty s pánom predsedom Barrosom do Číny: presvedčiť ázijské veľmoci, aby sa zúčastnili na tejto radikálnej reforme.

Vážený pán predseda, počas tohto predsedníctva sme sa stretli s tretím, veľmi vážnym problémom: s problémom budúcnosti energetického a klimatického balíka. Plne si uvedomujem rozdielne názory vášho Parlamentu a niektorých vašich skupín v otázke pokračovania tohto balíka. Dovoľte, aby som predstavil svoje pevné presvedčenie a politiku, ktorú chcem navrhnuť. Ambiciózny energetický a klimatický balík vychádza z presvedčenia, že bez zásadných zmien svet čoskoro dospeje ku katastrofe. Stručne povedané.

(potlesk)

Nevidím jediný argument, ktorý by svedčil o tom, že by súčasná finančná kríza prispievala k zlepšeniu situácie z environmentálneho hľadiska. Keď sme sa sami rozhodli spustiť energetický a klimatický balík, urobili sme to s vedomím našej zodpovednosti voči deťom a budúcnosti našej planéty. Bolo by tragické túto štruktúrnu a historickú politiku zanechať pod zámkou finančnej krízy.

(potlesk)

Bolo by to tragické a bolo by to nezodpovedné. Prečo by to bolo nezodpovedné? Nezodpovedné by to bolo preto, lebo Európa by vyslala signál, že nie je schopná dodržať svoje záväzky v tejto oblasti a naše šance presvedčiť zvyšok sveta o potrebe zachovania globálnej rovnováhy by zanikli. Pokiaľ ide o životné prostredie, nie je to len otázka toho, či je Európa schopná prevziať zodpovednosť za seba, je to otázka toho, či je Európa schopná prevziať zodpovednosť za celý svet. Preto, ak Európa nepôjde príkladom, nikto ju nebude počúvať, rešpektovať ani jej venovať pozornosť – a ak Európa túto úlohu nesplní, neurobí to za ňu nikto iný. Premárnime svoju historickú príležitosť.

(potlesk)

Čo znamená „premárniť príležitosť“? Podľa mňa to znamená dve veci: po prvé, že musíme prehodnotiť ciele „trikrát dvadsať“ a po druhé, že musíme prehodnotiť časový plán, t. j. koniec roka. V žiadnom prípade však nemám v úmysle nejakým spôsobom spochybňovať spolurozhodnutie a môžem dodať, že nemám ani moc, ani vôľu to urobiť. Okrem toho, pripisovať mi takéto myšlienky je zlomyselné, i keď to, že mi niekto pripisuje myšlienky, vyznieva skoro ako kompliment. Napriek tomu sme v tejto záležitosti spoločne s pánom predsedom Barrosom bojovali v Európskej rade za dodržanie cieľov a časového plánu. Nebolo to jednoduché. Preto máme pár týždňov na presvedčenie viacerých našich partnerov, ktorých obavy chápem, pretože kompromisné podmienky sa nedajú dosiahnuť bez toho, aby ste sa usilovali pochopiť tých, ktorí s vami nesúhlasia.

Závislosť niektorých hospodárstiev od uhlia dosahuje 95 %. Nemôžeme od nich žiadať veci, ktoré by ich položili na kolena, keď už aj tak majú obrovské problémy. Pri hľadaní spôsobov a prostriedkov musíme byť preto flexibilní a rešpektovať pritom dve červené čiary, ktoré som navrhol Rade: dodržiavanie cieľov a dodržiavanie časového plánu.

Vážený pán predseda, možno budem mať príležitosť vysvetliť to podrobnejšie na iných fórach, ale nechcem skúšať vašu trpezlivosť. Chcel by som vám však povedať: toto sa snažíme urobiť a dúfam, že to všetci podpora.

Rád by som niečo povedal o štvrtom probléme, ktorým je pakt o prisťahovalectve. Tento pakt je pekným príkladom európskej demokracie a napriek počiatočným rozdielom všetci súhlasili so selektívnou prisťahovaleckou politikou, na ktorej sme sa dohodli s krajinami pôvodu, takže Schengen, ktorý sa v Európe uplatňuje v troch štvrtinách členských štátov, nám priniesol ovocie. Okrem toho, vzhľadom na to, že sme zrušili vzájomnú vízovú povinnosť, je predsa korektné, aby krajiny, ktorých občania nepotrebujú pri cestovaní z jednej krajiny do druhej víza, podporovali európsku prisťahovaleckú politiku.

Ešte mi zostávajú dva body. Prvým bodom je, že finančná kríza so sebou priniesla hospodársku krízu. Hospodárska kríza je tu. Nemá zmysel ju predvídať, pretože práve ňou prechádzame. Osobne by som chcel povedať, aj keď si plne uvedomujem nezhody medzi niektorými krajinami, že si neviem predstaviť, aby mi niekto vysvetľoval, že pokiaľ ide o finančnú krízu, potrebujeme jednotnú európsku odpoveď, ale v prípade hospodárskej krízy jednotnú európsku odpoveď nepotrebujeme.

Rád by som povedal, čo si predstavujem pod slovami „jednotná odpoveď“. „Jednotná odpoveď“ neznamená rovnakú odpoveď. Pre finančnú krízu sme navrhli nástroj, časový plán, harmonizáciu a koordináciu. Som presvedčený, že to isté je potrebné pre hospodársku politiku. Neznamená to, že budeme všetci robiť to isté, ale prinajmenšom to znamená, že sme povinní hovoriť o týchto záležitostiach, vzájomne sa informovať a v niektorých prípadoch vzájomne konzultovať. Máme tu niekoľko iniciatív. Dovoľte mi povedať jednu myšlienku: burzy sú na historicky nízkej úrovni. Nechcem, aby sa občania Európy o pár mesiacov zobudili a zistili, že cudzí kapitál vlastní európske spoločnosti, ktoré kúpil za najnižšiu burzovú cenu, takmer zadarmo. Občania Európy by sa potom otočili a opýtali sa: „Čo ste urobili?“

Chcel by som všetkých vyzvať, aby sme považovali o založení štátnych fondov vo všetkých našich členských štátoch, ktoré by mohli vzájomne koordinovať svoju činnosť a odpovedať spoločne na krízu. Rád by som dodal, že som s veľkým záujmom sledoval americký plán na podporu automobilového priemyslu: pôžičky s nízkym úrokom v sume 25 miliárd USD na záchranu troch amerických výrobcov automobilov pred bankrotom.

Bol by som rád, keby sme sa v Európe pri tomto probléme na chvíľku zastavili. Od našich výrobcov teraz oprávnené požadujeme, aby konštruovali čisté automobily, aby úplne zmenili výrobné systémy. Z tohto dôvodu budú odteraz, vďaka ekologickému bonusu, ekologicky čisté vozidlá predstavovať 50 % vozidiel predaných v mojej krajine. Môžeme európsky automobilový priemysel ponechať zoči-voči hospodárskej súťaži vážne narušenej americkou konkurenciou bez toho, aby sme si položili otázku, aké máme európske sektorové politiky na ochranu európskeho priemyslu?

Neznamená to spochybňovanie jednotného trhu. Neznamená to spochybňovanie zásady hospodárskej súťaže. Neznamená to spochybňovanie zásady štátnej pomoci. Znamená to, že Európa musí dať jednotnú odpoveď a takú odpoveď, ktorá pri konfrontácii s konkurenciou z ďalších veľkých oblastí sveta nie je naivná. Našou povinnosťou je zabezpečiť, aby sme v Európe pokračovali v konštruovaní lietadiel, lodí, vlakov a automobilov, pretože Európa potrebuje výkonný priemysel. Túto politiku bude predsedníctvo obhajovať a bude za ňu bojovať.

Na záver, môj posledný bod sa týka inštitúcií. Nevieť, či som si s úľavou vydýchol, pretože svoj prejav končím, alebo preto, lebo tieto ďalšie témy sú menej dôležité. Inštitúcie nie sú v Európe jedinou témou a bolo by veľkou chybou, keby sme sa tejto otázke venovali príliš veľa, na úkor všetkého ostatného. Inštitúcie sú však jednou z tém. Rád by som vyjadril svoje pevné presvedčenie, že táto kríza si vyžaduje reformu európskych inštitúcií. Súčasná kríza si vyžaduje, aby Európa dokázala reagovať rýchlo a rozhodne ako ktorákoľvek iná svetová mocnosť, napríklad, ako dokázali v konfrontácii s touto tragédiou, ktorú finančná kríza predstavuje, reagovať Spojené štáty.

Som presvedčený, že by bolo veľmi vážnou chybou, keby sme naše inštitúcie nereformovali. Veľmi vážnou. Hlavne preto, lebo na sledovanie takých zložitých tém ako Gruzínsko a Rusko, finančná kríza a hospodárska kríza sa nezdá veľmi rozumné, aby sme mali predsedníctvo, ktoré rotuje každých šesť mesiacov. Musím vám úprimne povedať, že ak máme radi Európu a ak chceme, aby Európa hovorila jedným hlasom, nezdá sa mi, bez ohľadu na počet odovzdaných hlasov v posledných voľbách, veľmi rozumné, aby sa predsedníctvo Rady menilo každých šesť mesiacov. Preto musíme spolu s pánom predsedom Barrosom vypracovať časový plán na december, aby sme zistili, ako odpovedať na írsku otázku. Som pevne rozhodnutý, že tento časový plán a spôsob a prostriedky na prekonanie vzniknutej situácie navrhнем, na základe spoločnej dohody, predtým, než odídem z predsedníctva Rady.

Chcel by som povedať ešte jednu vec, že eurozóna nemôže pokračovať bez jasne definovanej hospodárskej vlády. Takto už nemôžeme pokračovať ďalej. Chcel by som oceniť prácu Európskej centrálnej banky (ECB). Chcem vyjadriť svoje pevné presvedčenie, že ECB musí byť nezávislá, ale ak sa má v práci ECB realizovať jej plný potenciál, ECB musí mať možnosť rokovať s hospodárskou vládou. Taký bol zmysel zmluvy. Podstatou zmluvy je dialóg, demokracia a nezávislosť na oboch stranách a okrem toho, podľa mňa sa skutočná hospodárska vláda Euroskupiny musí stretávať na úrovni hláv členských štátov a vlád. Keď som vyzval na toto stretnutie, s prekvapením som zistil, že to bolo po prvýkrát od vytvorenia eura, čo sa konalo takéto stretnutie.

Úprimne povedané, máme spoločnú menu, spoločnú centrálnu banku a spoločnú menovú politiku, ale nemáme skutočnú hospodársku vládu. Vážený pán komisár Almunia, vaše úsilie, ktoré vyústilo do zvolenia predsedu ministrov financií, bolo užitočné a na tomto rozhodnutí som sa podieľal, pretože vtedy som bol ministrom financií. Okrem toho by som chcel oceniť prácu pána Jeana-Clauda Junckera a vašu vlastnú prácu. Rád by som však povedal jednu vec: keď kríza nadobudne také rozmery, aké sme videli, stretnutie samotných ministrov financií nezodpovedá vážnosti krízy. Navyše, keď sme rozhodovali o takých veľkých peniazoch, nemali sme zvolávať ministrov financií, ale hlavy štátov alebo vlád, ktoré jediné majú na prijímanie takýchto vážnych rozhodnutí demokratický mandát.

Dámy a páni, mohol by som povedať ešte omnoho viac. Na záver by som jednoducho rád povedal, že svet potrebuje Európu, ktorá má silný hlas. Táto zodpovednosť spočíva na vašich pleciach, spočíva na pleciach Komisie a na pleciach Rady. Vám všetkým by som chcel povedať, aký veľmi dôležitý, bez ohľadu na rozdielne názory, bol pre predsedníctvo pocit solidarity Európskeho parlamentu, ktorý od začiatku analyzoval vážnosť krízy a ktorý bol ochotný – a je potrebné vás za to pochváliť – prekročiť naše rozdielne tendencie a vytvoriť tak podmienky na zjednotenie Európy. Chcel som vám to povedať, pretože som o tom veľmi hlboko presvedčený.

(potlesk)

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – (FR) Vážený pán predseda, pán úradujúci predseda Rady, dámy a páni, minulý týždeň bol vyvrcholením mimoriadne intenzívnej práce Európskej rady na riešení hospodárskej

krízy v Európe. Vylúčilo sa tak riziko prijatia nekoordinovaných, jednoúčelových opatrení na dosiahnutie spoločného stanoviska zameraného na obnovenie stability európskeho finančného systému. Chcel by som oceniť prácu pána prezidenta Sarkozyho, ktorého elán a neoceniteľná rozhodnosť umožnili poskytnúť potrebný impulz na konanie 27 členských štátov v oblasti spoločných cieľov a zásad.

Som tiež hrdý na príspevok Komisie, ktorá, ako povedal pán prezident Sarkozy, vždy pracovala spoločne s francúzskym predsedníctvom a okrem toho vždy zdôrazňovala, že účinok na požadovanej úrovni môže mať iba európska odpoveď.

Tento elán, ktorý sme pozorovali počas zasadnutia Európskej rady a ktorý nám okrem toho umožnil prijať veľmi dôležitý pakt o prísťahovalectve, nás musí viesť aj v prípade riadenia európskeho programu pred zasadnutím Európskej rady v decembri.

Musíme predovšetkým vypracovať časový plán pre Lisabonskú zmluvu, aby sme sa riadne pripravili na voľby v roku 2009.

V súvislosti s energetickým a klimatickým balíkom bude potrebné vynaložiť mimoriadne úsilie, aby sa dohoda podpísala do konca roka. Komisia bude úzko spolupracovať s predsedníctvom na nájdení riešení týkajúcich sa obáv všetkých členských štátov. Pri dosahovaní dohody počítame s neustálou podporou Parlamentu.

Dnešný prejav by som však chcel zamerať na náš naliehavý, hlavný problém: európske hospodárstvo. Musíme pracovať na troch veciach: po prvé, prijatie okamžitých opatrení na európskej úrovni na prekonanie finančnej krízy, po druhé, reforma medzinárodného finančného systému a po tretie, posilnenie reálneho hospodárstva, aby sa zmenšili nepriaznivé účinky finančnej krízy a vytvorili sa podmienky na obnovenie hospodárskeho rastu a zamestnanosti.

Skutočne si myslím, že voľbou týchto opatrení dokáže Európa ovplyvniť medzinárodnú odpoveď na krízu. Čo dokáže Európa dosiahnuť, keď je zjednotená, ukázal presvedčivo samit v Camp Davide, ktorý sa konal minulý víkend. Aby bolo jasné, tento výsledok nebol samozrejímavý. Pred mesiacom alebo dvoma nebolo možné, aby stál americký prezident na našej strane. Teraz sa nám však podarilo dosiahnuť, aby boli naši americkí partneri na našej strane, a myslím si, že sme vytvorili podmienky na zásadnú reformu svetového finančného systému.

Naozaj žijeme v nebyvalých časoch, ktoré si vyžadujú podobne nebyvalú úroveň spolupráce. Pre túto medzinárodnú odpoveď na krízu potrebujeme skutočne európsku odpoveď. Európa musí mať rozhodujúci vplyv na medzinárodnú odpoveď na medzinárodné problémy. Zákom globalizácie je práve rešpektovanie zásady otvorenosti a vzájomnej závislosti. Namiesto trpného znášania globalizácie ju musí Európa formovať svojimi hodnotami a tiež chrániť svoje záujmy. Teší ma a som hrdý, že Európa počas tejto krízy ukázala, že sa dokáže s týmito úlohami vyrovnávať.

Vážený pán predseda, dovoľte, aby som uviedol viacej podrobností o našej odpovedi na túto krízu.

Našou hlavnou prioritou bolo, aby sa Komisia podieľala na záchrane finančných inštitúcií, ktoré sa ocitli v ťažkostiach. Mohli sme sa pritom spoľahnúť na vynikajúcu spoluprácu s členskými štátmi a s Európskou centrálnou bankou (ECB).

Naším ďalším krokom bolo predloženie balíka presných, cielených opatrení na riešenie konkrétnych nedostatkov týkajúcich sa kapitálových požiadaviek, ochrany vkladov a účtovných pravidiel. Najdôležitejšia bola rýchlosť a reagovali sme urýchlením prác. Rovnako som bol vďačný za rýchlosť, s akou tento Parlament dokázal prerokovať a schváliť zmeny účtovných pravidiel. Viem, že si plne uvedomujete, že rovnako naliehavé sú aj ostatné predložené návrhy.

Musíme tiež zistiť, aké ďalšie návrhy budú potrebné na aktualizáciu a vyplnenie medzier v dnešnom regulačnom režime.

Budúci mesiac predložíme návrh na úverové ratingové agentúry. Prídeme s iniciatívou týkajúcou sa odmeňovania riadiacich pracovníkov, ktorá bude vychádzať z preskúmania nášho odporúčania z roku 2004. Pozrieme sa na reguláciu derivátov. Budeme konštruktívne spolupracovať s Európskym parlamentom na ďalšom postupe v súvislosti s vašimi nedávnymi uzneseniami a preskúmame ich dôsledky pre pracovný program Komisie na rok 2009. V tomto preskúmaní nebude chýbať žiadna oblasť finančných trhov.

Jedným z dôležitým príspevkov pre budúce opatrenia budú výsledky skupiny na vysokej úrovni pod vedením pána Jacqua de Larosiéra, ktorú som zostavil, aby preskúmala cezhraničný finančný dohľad v Európe. Som

rád, že dnes vám môžem oznámiť zloženie tejto skupiny. Skupinu budú tvoriť páni Leszek Balcerowicz, Otmar Issing, Rainer Masera, Callum McCarthy, Lars Nyberg, José Pérez Fernández a Ono Ruding. Túto skupinu žiadam, aby predložila prvé výsledky počas jarného zasadnutia Európskej rady, a dnes popoludní budem diskutovať s konferenciou predsedov o tom, ako zabezpečiť, aby sa do tejto práce zapojil Parlament.

Ako som však povedal predtým, budeme musieť podporiť aj reformu svetového finančného systému. Posledné mesiace ukázali, že bretton-woodske inštitúcie nedržali krok s rýchlosťou integrácie svetových finančných trhov.

Dôležitá bude spolupráca Európskej únie so Spojenými štátmi: ako viete, Európska únia a Spojené štáty predstavujú takmer 80 % veľkoobchodných finančných trhov. Táto spolupráca je dôležitá nielen preto, aby sme sa dostali z tejto krízy, ale ešte dôležitejšie je, aby sme zabránili ďalšej kríze. V tejto súvislosti boli veľkým krokom vpred diskusie, ktoré sme spolu s prezidentom Sarkozym mali minulý týždeň s prezidentom Bushom.

To však nestačí. Musíme zapojiť ďalších dôležitých aktérov. Koncom tohto týždňa pôjdem do Číny, kde spolu s prezidentom Sarkozym nastolím túto otázku na samite Združenia krajín juhovýchodnej Ázie (ASEAN) čínskemu prezidentovi a premiérovi a ostatným ázijským partnerom. Potrebujeme, aby sa zapojilo čo najviac aktérov.

Cieľom by malo byť navrhnuť systém globálneho finančného riadenia, ktorý by bol z hľadiska účinnosti, transparentnosti a zastúpenia prispôbený úlohám 21. storočia.

Európa ukazuje cestu. Všetci na to môžeme byť hrdí. Chceme s týmto Parlamentom spolupracovať, aby Európa významným spôsobom prispela do tejto medzinárodnej diskusie.

Je tu však ešte reálne hospodárstvo a všetci na základe každodennej skúsenosti vieme o príznakoch svedčiacich o vážnom hospodárskom spomalení. Následky pociťujeme na zamestnanosti, príjmoch domácností a v knihách objednávok malých aj veľkých podnikov.

Musíme si uvedomiť jednu vec: z tejto krízy nevedie žiadna národná cesta – naše hospodárstva sú príliš previazané. Budeme spolu plávať alebo sa spolu potopíme. Nesmieme podľahnúť varovným výzvam volajúcim po ochrane, nesmieme sa otočiť chrbtom ku globalizácii ani vystaviť riziku náš jednotný trh. Ten zostane motorom rastu Európskej únie.

Rovnako nesmieme ďalej fungovať navyknutým spôsobom. Je potrebné podporiť oživenie európskeho hospodárstva, aby sa zabezpečil trvalý rast a zamestnanosť. Predovšetkým v rámci Európy. Budeme musieť zdvojnásobiť svoje úsilie na vyriešenie dlhodobých problémov a aby sme boli lepšie pripravení na riešenie úloh, ktoré pred nami stoja, vybudovať európske znalostné hospodárstvo, viac investovať do výskumu a vývoja a do inovácií. Revidovaný Pakt stability a rastu ponecháva rozpočtovým politikám členských štátov dostatočnú flexibilitu, aby mohli reagovať na súčasné výnimočné okolnosti a podporiť rast a zamestnanosť.

Musíme sa však pozrieť aj za naše hranice. V predchádzajúcich rokoch bol obchod kľúčom k európskemu rastu. Teraz je čas, aby sme konali v otázke prístupu na trh a vytvorili takú situáciu, aby obchodné bariéry neprospievali nikomu. Dúfam, že sme sa všetci poučili, že protekcionizmus oživenie iba komplikuje.

Európsky priemysel potrebuje podporu. Malé a stredné podniky musia mať voľnú ruku, aby sa mohli sústrediť na svoje trhy. Preto sme napríklad prednedávnom navrhli, aby sa znížila nadmerná administratívna záťaž najmenších spoločností z hľadiska účtovných pravidiel a oznamovania štatistických údajov.

Veľkí výrobcovia potrebujú tiež pomoc. Chceme sa ubezpečiť, že efektívne využívame európske programy, napríklad program pre konkurencieschopnosť a inovácie a rámcový program pre výskum. Musíme podporiť synergie medzi našou lisabonskou stratégiou pre rast a zamestnanosť a naším energetickým a klimatickým programom.

Podporovanie investícií do nízkouhlíkových technológií a opatrení v oblasti energetickej účinnosti podporí zároveň našu konkurencieschopnosť, našu energetickú bezpečnosť a náš program boja proti zmenám klímy. Cenným partnerom pri tomto snažení bude Európska investičná banka.

Európski občania tiež potrebujú podporu, najmä tí zraniteľnejší. Rozhodujúci význam má, aby sme v čase rastúcej nezamestnanosti zachovali investície do odbornej prípravy pracovníkov, aby sme rozvíjali nové zručnosti a pripravovali ľudí na využitie nových príležitostí. Pokračovanie nášho sociálneho programu pre prístup, príležitosti a solidaritu je dôležitejšie ako kedykoľvek predtým. Preskúmame, akú úlohu môže zohrávať Európsky fond na prispôbenie sa globalizácii.

Vo všetkých týchto oblastiach musíme konať inteligentne. Z každého prijatého opatrenia musíme vyťažiť maximum. Inteligentné opatrenie znamená zabiť dve muchy jednou ranou. Napríklad, pomoc stavebnému priemyslu áno, ale musíme ju uskutočňovať podporovaním energeticky účinného bytového fondu. Využitie štátnej pomoci tam, kde je to potrebné, áno, ale v súlade s usmerneniami o štátnej pomoci na podporu životného prostredia a na výskum a vývoj. Pomoc kľúčovému priemyslu, napríklad automobilovému, prečo nie? Ale pripravovať ho na budúce trhy čistých vozidiel. Inteligentná podpora: to potrebuje priemysel, a nie protekcionizmus. Chcem to veľmi jasne zdôrazniť.

Naša lisabonská stratégia, ktorú budeme prezentovať v decembri, bude príležitosťou na spojenie týchto rôznych prvkov. Neexistuje žiadny zázračný prútik na zlepšenie hospodárstva Európskej únie. Aby sa Európa dostala na cestu rastu musíme využiť každú príležitosť, preskúmať všetky možné spôsoby, ako by politika Európskej únie mohla pomôcť členským štátom využiť každú príležitosť. To je našou úlohou v nadchádzajúcich týždňoch. To pripravujeme, a to je úloha, ktorú chcem riešiť spolu s Európskym parlamentom.

Naozaj žijeme v historickom čase, keď kríza spochybňuje všetky istoty a mysle sú otvorenejšie zmenám, a to predstavuje istý druh príležitosti. Tieto chvíle sú veľmi výnimočné a nestávajú sa každý deň. Musíme pochopiť, že to je skutočne jedna z tých chvíľ, keď existuje väčšia tvárnosť, a potom, keď môžeme urobiť skutočnú zmenu, sú to chvíle, keď vieme, že dnešné rozhodnutia budú mať rozhodujúci vplyv na budúcu realitu. Teraz potrebujeme zmenu. Nie takú zmenu, aby sme sa vrátili k riešeniam z minulosti, ale musíme nájsť riešenia pre budúcnosť, riešenia pre globalizovaný svet 21. storočia.

Dnes môže Európa navrhovať zásady a pravidlá, ktoré budú formovať nový svetový poriadok. Máme príležitosť predkladať návrhy, ktoré sú založené na európskych hodnotách, založené na otvorených spoločnostiach a na otvorených hospodárstvach. Ako som tento týždeň povedal na samite v Camp Davide, otvorené spoločnosti potrebujú právny štát a demokraciu. Otvorené hospodárstva potrebujú tiež pravidlá – pravidlá transparentnosti, rozumnej regulácie a rozumného dohľadu.

Európa sa ukazuje v pravom svetle v časoch krízy. Európa dokázala ukončiť vojnu v Gruzínsku. Vo finančnej kríze ukazuje Európa cestu k celosvetovému riešeniu. V nasledujúcich niekoľkých týždňoch musíme ukázať, že sme schopní pokračovať vo vedení boja proti zmenám klímy a vytvoriť energetickú politiku pre budúcnosť, pretože to dlhujeme svojim občanom, svojim hospodárstvám a svojim partnerom na celom svete, ako aj budúcim generáciám Európanov.

(potlesk)

Joseph Daul, v mene skupiny PPE-DE. – (FR) Vážený pán predseda, pán úradujúci predseda Rady, pán predseda Komisie, dámy a páni, Európa a svet v lete dvakrát zažili veľkú krízu. Európa dvakrát preukázala, že keď jej nechýba politická vôľa a je jednotná, dokáže nielen rýchlo prijať silné stanovisko, ale aj ovplyvňovať a viesť svojich partnerov vo svete, napríklad v Gruzínsku.

V mene svojej skupiny by som rád v tomto Parlamente ocenil príkladnú prácu francúzskeho predsedníctva a jeho predsedu pána Sarkozyho počas týchto dvoch veľkých kríz. Nevzal si žiadnu dovolenku a od začiatku predsedníctva bol v práci. Súčasné predsedníctvo Únie robí Európe a Európanom veľkú službu. Ukazuje, že Európa môže byť prítomná na medzinárodnej scéne...

(šepot)

Vážený pán predseda, bol by som však rád, keby ma ľudia počúvali.

Ukazuje, že Európa stojí za to, aby sa ďalej rozvíjala. Okrem toho sa počas posledného zasadnutia Európskej rady jednomyselne potvrdilo základné smerovanie eurozóny – či už z hľadiska opatrení na zavedenie regulačného mechanizmu, monitorovacích mechanizmov, alebo etických pravidiel, ktoré zakázali vyplácanie „zlatých padákov“ (odstupného pre vysokých činiteľov). To všetko je správne.

Finančná kríza nie je, samozrejme, za nami, ale v krízových situáciách môžeme a musíme prijať pravidlá pre budúcnosť. Občas som počul, že sme svedkami kolapsu kapitalizmu, že za to všetko môže voľný trh. Skutočnosť je taká, že i keď sa voľný trh osvedčil, je potrebné, aby ho sprevádzali pravidlá – a je jasné, že tieto pravidlá nepostačovali alebo sa nedostatočne uplatňovali. Na tomto, a nie na neviem akej ideologickej úlohe, musíme pracovať, s pomocou centrálnych bánk a s celým medzinárodným spoločenstvom.

Ešte k tejto téme, vítam iniciatívu predsedníctva zvolať našich partnerov, aby sme spoločne definovali nový svetový hospodársky a finančný poriadok. Musíme zaručiť, aby sa malým sporiteľom nemohlo stať, že ich úsilie vyjde zo dňa na deň nazmar. Musíme zabezpečiť, aby podnikatelia a najmä malé a stredné podniky

mohli pokračovať vo financovaní svojich činností – zdroja zamestnanosti a rastu – pri rozumných úrokových sadzbách.

Naša skupina podporí všetky opatrenia zamerané na zabezpečenie európskej solidarity a modelu sociálneho trhového hospodárstva, ktorého veľkú hodnotu plne oceňujeme v časoch krízy. V súvislosti s Lisabonskou zmluvou opäť vyzývam tie členské štáty, ktoré ju doteraz neratifikovali, aby to urobili čo najrýchlejšie, aby sme mali celkový obraz o konečnom stave ratifikácie.

Žiadame to preto, lebo vidíme, že s pravidlom jednomyseľnosti a bez stáleho predsedníctva je efektívna činnosť Európy problematická. Dúfame, že decembrové zasadnutie Európskej rady rozhodne o pláne a o realistickom, ale aj náročnom, časovom pláne na ukončenie krízy. Tiež by som dodal, že ak sa bude v nasledujúcich mesiacoch naďalej uplatňovať Zmluva z Nice, mala by sa v rovnakej miere uplatňovať na Európsky parlament, ako aj na Európsku komisiu. Preto vyzývam každého v tomto Parlamente, aby prevzal svoju zodpovednosť. V Komisii, ktorá nastúpi do úradu na jeseň 2009 a ktorej predsedu Parlament uvedie do funkcie 15. júla, bude menej komisárov, ako je členských štátov. A okrem toho je tu tiež Zmluva z Nice a Parlament s menším počtom kresiel a s menšími právomocami, a Komisia s menším počtom komisárov.

Európska rada prijala Európsky pakt o prisťahovalectve. Je to veľký úspech, čaká nás však veľa nových a rozmanitých úloh. Uvediem iba niekoľko: klíma, energia, obrana. Hodnoverné a dlhodobo fungujúce odpovede dokážeme našim generáciám poskytnúť iba vtedy, keď budeme pracovať na základe nášho sociálneho modelu a keď skonsolidujeme naše sociálne trhové hospodárstvo. Pán Sarkozy, žiadam, aby sme svoju prácu urýchlili. V Parlamente urobíme všetko, čo môžeme, aby sme zabezpečili, že ešte pred koncom roka budeme mať hodnovernú víziu pre svet aj pre budúcnosť našich detí a vnúcat.

Martin Schulz, v mene skupiny PSE. – (DE) Vážený pán predseda, dámy a páni, cez víkend sme videli skutočne historický obraz. Videli sme najhoršieho prezidenta Spojených štátov, čo pamäť siaha, obklopeného úradujúcim predsedom Európskej rady a predsedom Európskej komisie, ktorý pomaly mení svoj názor na európsku politiku vnútorného trhu.

Bol to naozaj historický okamih a skutočne veľká príležitosť pre Európu zaujať primerané postavenie v medzinárodnej politike. Politika Bushovej administratívy, totálna deregulácia svetových trhov, úplné *laissez faire*, kde si môže ktokoľvek a kdekoľvek robiť akékoľvek opatrenia, teraz zbankrotovala a Európa má príležitosť zaplniť vzniknuté vákuum novým, sociálnejším hospodárskym poriadkom v Európe a na celom svete. Táto úloha stojí pred nami a je to naozaj historická úloha.

(potlesk)

Vážený pán Sarkozy, prvé kroky boli dobré. Prijali ste opatrenia, ktoré boli v kríze potrebné, a preto vás naša skupina v tomto smere podporuje. Nebudem skrývať skutočnosť, že na nás urobila dojem vaša rozhodnosť a – poviem to jasne – rozhodnosť samotného pána Barrosa, nie však jeho Komisie.

Keď hovorím o otázke využívania príležitostí, pred opatrenia, ktoré sú teraz potrebné, musíme vložiť slová „nikdy viac“. To, čo sa stalo na týchto trhoch, sa už nesmie nikdy zopakovať. Pod katastrofou medzinárodných finančných trhov a krízou reálneho hospodárstva, ktorú táto katastrofa spustila, sa musí urobiť hrubá čiara. To sa nesmie opakovať.

Aby sa to už viac nestalo, potrebujeme nové pravidlá. Tieto nové pravidlá potrebujeme aj od vás, pán Barroso. Môj kolega pán Rasmussen o chvíľu konkrétne opíše, čo od vás očakávame. Návrhy, ktoré ste práve oznámili, očakávame do konca roka, pretože musíme konať rýchlo. Nemáme veľa času.

Ak budeme konať rýchlo, budú v centre pozornosti pravidlá: nielen pravidlá pre banky, ale pravidlá sú potrebné aj pre hedgeové fondy a pre súkromné kapitálové fondy. Rozhodli sme o tom takmer jedhlasne pred pár týždňami.

Dnes som počul hovoriť sociálnych demokratov: konzervatívny francúzsky prezident Nicolas Sarkozy, dlhodobý predseda Únie za ľudové hnutie (UMP), hovorí ako ozajstný európsky socialista.

(potlesk)

Pán Barroso, s oneskorenou ozvenou svojej trockistickej a maoistickej minulosti, hovorí ako skutočný ľavičiar. Aj od pána Daula som počul čistú sociálnu demokraciu. Prihlášky do Socialistickej skupiny v Európskom parlamente sú pri vchode.

(všeobecná veselosť)

Chcel by som teraz prečítať citát, počúvajte pozorne, páni.

(výkrik „dámy“)

„V posledných desaťročiach sa niektoré naše členské štáty a Európska únia ako celok stali príliš regulovanými a ochrannými... Táto nadmerná regulácia... podkopáva konkurencieschopnosť...“. Je to prevzaté z Manifestu Európskej ľudovej strany z roku 2006, ktorý podpísal pán Nicolas Sarkozy, pán Barroso a pán Daul. Páni, prišli ste neskoro, ale hlavná vec, že ste prišli.

(potlesk)

(výkrik „aj pán Pöttering“)

Keď s vami o tom rozprávam, pýtam sa: kde sú v našich vystúpeniach obyčajní občania Európskej únie? Kto hovorí o daňových poplatníkoch, na ktorých teraz doliehajú riziká tejto katastrofy? Kto hovorí o kúpnej sile, ktorá je potrebná na oživenie vnútorného trhu?

Vstupujeme do obdobia hroziacej recesie, ak už v recesii nie sme. Potrebujeme väčšiu kúpnu silu. Nepotrebujeme iba sociálnu ochranu pre banky, ale tiež, predovšetkým, poistenie rizika pre obyčajných občanov, pretože ak by vaše plány – a iná alternatíva tu nie je – zlyhali, zaplatia to predovšetkým obyčajní európski občania, pracujúci. Preto chceme pomocou ďalších pravidiel, väčšieho dohľadu a určite aj štátnej ochrany zabezpečiť týmto občanom rovnakú ochranu, akú sme vytvorili veľkým bankám. Toto je ústredná požiadavka, najmä v členských štátoch.

(potlesk)

Chcel by som tiež parafrázovať slová pani Angely Merkelovej, ktoré povedala na konferencii strany CDU v roku 2000: štát musí v oblastiach hospodárstva a sociálnej politiky ustúpiť do úzadia. Nesúhlasím: štát by nemal ustúpiť do úzadia, mal by viac zasahovať, v hospodárskych záležitostiach by mal vykonávať väčší dohľad. Ďakujem pánovi Barrosovi a pánovi Sarkozymu za vyhlásenie, že potrebujeme viac pravidiel a nie menej, že potrebujeme väčší dohľad a nie menší. Ste na správnej ceste. Preto vám chcem povedať, že ak nedovoliť, aby bol klimatický balík, ktorý má skutočne potenciál vytvoriť pracovné miesta a umožňuje trvalo udržateľné hospodárske riadenie, v súčasnej situácii vyradený finančnou krízou, tiež budete na správnej ceste a budete mať našu podporu.

Ako správne povedal pán Jean-Claude Juncker, finančná kríza prejde, ale klimatická kríza, žiaľ, zostane. Preto by bolo chybou, keby jedna kríza vyradila druhú krízu. Pán Sarkozy, máte však pravdu, že aj táto kríza sa musí riešiť na základe vzájomnej solidarity silnejších so slabšími, a tiež v spolupráci nás všetkých, tu v Parlamente aj v Rade.

Vážený pán predseda, dámy a páni, chcel by som vám vyjadriť úprimné poďakovanie, a pánovi predsedovi osobitne za to, že mi poskytol minútu navyše. Jasné stanovisko Socialistickej skupiny v Európskom parlamente zostáva, že v tejto kríze sú teraz na programe hodnoty, ktoré v tomto Parlamente nikdy nezískali väčšinu. Keď nás teraz podporujete, znamená to, že ste sa konečne poučili, musíte však pripustiť, že to bolo vďaka chybám, ktoré ste urobili, predovšetkým, že stále nemáme pravidlá, ktoré potrebujeme.

(potlesk od ľavice, protesty od pravice)

Graham Watson, v mene skupiny ALDE. – Vážený pán predseda, svoje pripomienky adresujem úradujúcemu predsedovi Rady. Pán úradujúci predseda Rady, minulý týždeň ste nám na zasadnutí Rady predniesli hrejivé a povzbudivé slová. Povedali ste, že Rada a Parlament musia pracovať ruka v ruku – „travailler main dans la main“ – našou úlohou však je čítať aj medzi riadkami.

Prečo sa závery Rady odvolávajú iba na spoluprácu medzi Radou a Komisiou?

(potlesk)

Prečo sa ani v jednom odseku o zmene klímy nespomína Európsky parlament? V odseku 16 tohto dokumentu ste mali prizvať na spoluprácu nielen Komisiu, ale aj Európsky parlament, a pripustiť, že bude rozhodovať Rada a Parlament, a nie Rada samotná. Vážený pán úradujúci predseda, pretože niektoré členské štáty sa pokúšajú rozviazať riadne dosiahnuté dohody, navyše zistíte, že Európsky parlament potrebujete. Európa sa musí pridržať dohodnutých cieľov. Od niektorých vlád je nečestné, keď hovoria, že nová hospodárska klíma znemožňuje plniť tieto dohody. Nové emisné ciele pre automobilový priemysel sa budú uplatňovať až od roku 2012: návrhy o podieľaní sa na emisiách sa budú uplatňovať až po roku 2013, dlho po

predpokladanom zotavení svetového hospodárstva. Ak dnes oddialíme opatrenia, vyvolá to klimatickú katastrofu a ešte vyššie náklady. Potrebujeme viac, ako dohodla Rada minulý týždeň.

Pán úradujúci predseda, správne uznávate silu trhov. Od pádu berlínskeho múra sa 50 miliónov Európanov dostalo z chudoby, pretože voľný pohyb tovaru, služieb a osôb je kľúčom k prosperite Európy. Ešte dôležitejší je pre našu slobodu. Dnes vidíme, čo sa stane, keď trhom chýba zodpovednosť. V posledných týždňoch začal svetový finančný systém padať do priepasti a potrebujeme spoločné opatrenia, aby sme ho z nej vytiahli. Preto moja skupina víta konsolidáciu opatrení schválených eurozónou, ktorú uskutočnila Rada. Tieto opatrenia zvýšili tlak na medzibankové trhy. Teraz musíme znížiť úrokové sadzby, aby sme zmiernili recesiu.

Vítame tiež smernicu Komisie o kapitálových požiadavkách, nové účtovné štandardy a plány na kontrolu úverových ratingových agentúr. Európa musí tiež zohrávať vedúcu úlohu pri rokovaní o globálnom systéme finančného riadenia. Potrebujeme pravidlá, ako aj prostriedky na ich presadenie. Na samite sa nepodarilo dohodnúť účinný režim dohľadu nad finančným systémom v Európe. Uviedol som všetky argumenty pre európsky orgán pre finančné služby a hovorí sa, že úradujúci predseda je tiež za prísny dohľad na európskej úrovni. Rozhodne sa pokúste dosiahnuť s Američanmi globálnu dohodu, ak však nebudú spolupracovať, pokračujte bez nich. Chýbajúcim kusom skladačky zostáva dohľad nad odvetvím finančných služieb.

Vážený pán úradujúci predseda, vy ste mužom činu. Vaše činy sú potvrdením argumentov v prospech trvalého predsedu Rady. Obraciate pozornosť na naše úspechy. V auguste zabránila Európa vstupu tankov do Tbilisi. V tomto mesiaci Európa podržala banky. Ak bude Európa v decembri konať na záchranu planéty, potom presvedčíme aj tých najväčších skeptikov, že potrebujeme Lisabonskú zmluvu.

(potlesk)

Daniel Cohn-Bendit, v mene skupiny Verts/ALE. – (FR) Vážený pán predseda, pán úradujúci predseda Rady, pán predseda Komisie, bol by som ten posledný, kto by neuznával, že v politike je potrebná energia a vôľa, a je pravdou, že francúzske predsedníctvo ukázalo, pre dobro Európy, veľkú energiu a vôľu.

Iba niekedy mám pocit, akoby som sníval. Mám pocit, akoby som sníval, keď sa hovorí o krízach, pretože všetky krízy – finančná kríza, ekologická kríza, hlad vo svete – sú vzájomne závislé a nemôžeme vyriešiť jednu krízu bez vyriešenia ostatných. Z tohto dôvodu je chybou povedať, že kríza sa začala v júli, v septembri, alebo v auguste. Kríza začala pred rokmi – a trochu sebakritiky zo strany bývalého francúzskeho ministra financií, trochu sebakritiky zo strany Komisie, ktorá ešte pred rokom zamietla akúkoľvek európsku reguláciu finančných tokov, by prospelo ich dôveryhodnosti v budúcnosti...

(potlesk)

Je to ako vo sne! Ako by súčasná kríza bola prírodnou katastrofou, ktorú nebolo možné predvídať. Nie, to nie je pravda, a preto môžeme diskutovať.

Logika kríz je táto jednoduchá logika: stále viac a čo najrýchlejšie. To vytvorilo finančnú krízu, to vytvára ekologickú krízu, a to spôsobuje nárast hladu vo svete. Preto prestaňme hovoriť o nekontrolovanom raste, dôležitý je totiž obsah zmeny. Zaujalo ma, že každý hovoril o radikálnej reforme kapitalizmu a trhového hospodárstva, ale dôvody tejto radikálnej reformy som dnes nepočul. Potrebujeme ekologické trhové hospodárstvo a sociálne trhové hospodárstvo, musíme teda spochybniť samotné základy nášho spôsobu výroby, nášho životného štýlu. Ak si nebudeme klásť tieto ťažké, veľmi ťažké otázky, opäť sa budeme rútiť do nešťastia.

Preto, pán Sarkozy, keď napríklad hovoríte, že je potrebná pomoc na oživenie automobilového priemyslu, nerozumím tomu, že Nemci zároveň požadujú pre automobilový priemysel zníženie pokuty za prekročenie stanoveného emisného limitu CO₂, a to v skutočnosti znamená: uplatňovať právne predpisy s nižšími pokutami a navyše, dávať im peniaze. Automobilový priemysel, osobitne nemecký automobilový priemysel, ktorý dosiahol najvyšší zisk za posledných 10 rokov. Tento priemysel bude investovať finančné prostriedky v daňových rajoch. Budeme teda dávať peniaze automobilkám Mercedes, BMW a Audi, ktoré investujú peniaze v daňových rajoch. S tým zásadne nesúhlasím.

(potlesk)

Áno, skutočne, pretože, pán Schulz, keď ste práve teraz hovorili kolegom z pravice, ja to hovorím kolegom z pravicových aj z ľavicových strán – sociálnym demokratom, ako aj kresťanským demokratom, ktorí súhlasili

s lobovaním nemeckého automobilového priemyslu za zníženie klimatických kritérií. Áno, skutočne pán Schulz, taká je pravda.

(potlesk)

Z tohto dôvodu... áno, skutočne mám úplnú pravdu. Vážený pán sociálny demokrat, môžete skrývať tento problém, môžete sa schovávať, ale bolo to nehodné vašej politiky.

Chcel by som pokračovať týmto bodom, chcel by som pokračovať veľmi dôležitou záležitosťou, ktorou je otázka rastu (*hovorí mimo mikrofónu*). Buďte ticho, teraz hovorím ja. Chcem povedať, že keď poviete „rast“, potom je dôležité hovoriť o type rastu a o tom, ako ho dosiahnuť. Pretože štát teraz získal podiely v bankách – v rámci znárodnenia atď. – musíme diskutovať o tom, ako budeme investovať. Ako a prečo budeme investovať?

To je predmetom rozpravy o obsahu. Ak budeme investovať do poškodzovania životného prostredia, vlastne budeme robiť to, čo sme robili predtým. Preto, ako ste správne povedali, musíme diskutovať o európskom ozdravnom pláne, ale o ekologickom európskom ozdravnom pláne, pláne, ktorý Skupina zelených/Európska slobodná aliancia nazýva ekologický dohovor, a nie o hocičom.

Na záver by som chcel povedať dve veci. O daňových rajoch – boli ste ministrom financií – oznamovacia povinnosť sa musí zmeniť. Myslím tým, že keď akákoľvek osoba, spoločnosť alebo banka bude investovať peniaze v daňovom raji, daňový raj musí túto investíciu oznámiť krajine pôvodu. Zmeniť to, čo ne... Pokiaľ ide o riešenie spoločností, ktoré využívajú daňové raje, je potrebné začať transparentnosťou. Je to dôležité rozhodnutie, ktoré by nás posunulo dopredu.

Nakoniec by som ešte rád hovoril o klimatickom balíku. Vážený pán Sarkozy, pán Watson má pravdu, vy ste zorganizovali inštitucionálny prevrat. Urobili ste to vyhlásením, že takéto rozhodnutie má prijímať Európska rada, ktorá ho musí prijať jednomyselne. Namiesto toho, aby ste ponechali veci také, aké boli, to znamená, s hlasovaním parlamentných výborov, Komisiou prijímajúcou stanovisko a s Radou ministrov životného prostredia, ste otvorili Pandorinu skrinku s nemeckým, talianskym a poľským vetom. Mali sme možnosť rozhodnúť o klimatickom balíku spolurozhodovacím postupom, hlasovaním kvalifikovanou väčšinou. Spolurozhodovací postup a hlasovanie kvalifikovanou väčšinou ste odstránili zamietnutím v decembri. Zaplatíte za to veľmi vysokú cenu, pretože teraz ste vydaný na milosť veta krajín, ktoré som práve uviedol.

Preto vás podporujem, pokiaľ ide o vašu vôľu pre Európu, váš elán pre Európu, presvedčenie, že sa musíme posunúť dopredu a že Európa musí byť nezávislá, zároveň sa však stále veľmi odlišujú naše názory na európsku demokraciu a ekologický obsah potrebného ozdravenia, pokiaľ ide o otázku „ako“.

(potlesk)

Cristiana Muscardini, v mene skupiny UEN. – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, chceli by sme vyjadriť svoju plnú podporu slovám pána predsedu. Oceňujeme prácu, ktorú vykonalo predsedníctvo počas týchto ťažkých mesiacov, a vítame predložené návrhy. Napriek tomu by sme však pánovi predsedovi Komisie chceli pripomenúť, že vyslovením určitých vyhlásení, ktoré by sme možno podporili, preberá zodpovednosť za vyjadrenia niektorých komisárov vrátane komisára pre hospodársku súťaž, ktorého poznámky vo veci parafrázovaných voskov určite nepomohli zlepšiť bezpečnosť ani upokojiť trhy.

Taktiež by sme boli radi, keby Komisia reagovala rýchlejšie na deriváty, produkty, ktoré položili na kolená mnohých občanov, ako aj mnohé orgány verejnej správy a členské štáty EÚ. Poznámky pána Sarkozyho hrajú na strunu tým z nás, ktorí nechceme, aby sa predseda menil každých šesť mesiacov, ale aby Európa mala predsedu, ktorý môže vystupovať ako zástupca skutočne zjednotenej Európy. Európy nie homogénnej, ale zjednotenej, ktorá dokáže spoločne pracovať na identifikácii problémov, formulovať stratégie na boj proti nim a predovšetkým ich riešiť. Táto kríza je nepochybne systematická, ale na boj proti systematickej kríze musíme navrhnuť nový systém, a pri všetkej úcte k vám, pán prezident Sarkozy, reformovať svetový kapitalizmus.

Možno by sme mali povedať ešte viac. Mali by sme povedať, že voľný trh neznamena extrémny liberalizmus a že systém založený na kapitále, musí dnes dokázať skombinovať sociálne a liberálne otázky. Máme skrachované banky a krachujúce banky. Pán predseda, keby sme boli realizovali váš návrh na posilnenie spolupráce medzi politickou oblasťou a hospodárskou oblasťou, ktorý ste predložili ešte pred začiatkom svojho mandátu, Európska centrálna banka (ECB) mohla urobiť omnoho viac. Hospodárstvo sa nedá riadiť bez politickej vízie vytyčujúcej ciele, ktoré chceme dosiahnuť.

Dúfame, že v budúcnosti by mohla mať ECB väčšiu kontrolu nad kvalitou finančného systému, nechceme však, aby sa uzavrela do veže zo slonoviny. Vážený pán predseda, na záver by som chcela povedať, že ma veľmi potešilo prijatie paktu o prisťahovalectve a azyle. Konečne máme spoločné pravidlá v oblasti, ktorá ovplyvňuje nás všetkých a v ktorej by sme mali byť osobitne jednotní. Dúfame, že trestné a občianskoprávne postihy v určitých naliehavých otázkach je možné harmonizovať, aby sme mohli bojovať proti šmelinárom a tým, ktorí ohrozujú bezpečnosť spotrebiteľov a stabilitu hospodárstva. Ďakujeme vám, pán predseda, a želáme vám vo vašej práci veľa úspechov.

Francis Wurtz, v mene skupiny GUE/NGL. – (FR) Vážený pán predseda, pán úradujúci predseda Rady, pán predseda Komisie, nikdy v histórii Európskeho parlamentu sme nemuseli odpovedať na takú hlbokú a vážnu viacstrannú krízu a nemôžem sa zbaviť strachu, že to najhoršie ešte len príde.

Po prvé, veľký počet krajín juhu, v podstate partnerov Európskej únie, je na pokraji priepasti: okrem potravinovej, ekologickej a energetickej krízy je tu finančná kríza. Tieto krajiny s tým nemajú nič spoločné, ale kríza ich ťažko postihuje. Pokles výnosov, pokles investícií, pokles rastu: tieto krajiny patria medzi tie, ktoré medzinárodné úsilie najviac prehliada, a to v takej miere, že generálny riaditeľ Organizácie OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO), pán Diouf, bol nútený upozorniť, že doposiaľ bolo vyčlenených iba 10 % núdzových fondov, ktoré prisľúbili hlavné mocnosti v júni. Tí, ktorí sa snažia očistiť kapitalizmus, majú pred sebou naozaj ťažkú úlohu.

Kríza zasahuje aj krajiny s rozvíjajúcim sa hospodárstvom, zatiaľ však nie je možné posúdiť jej sociálne dôsledky. Islandu, štátu, ktorý je veľmi blízko nás a ktorý bol prednedávnom predstavovaný ako vzor úspechu, hrozí bankrot. Nové členské štáty Únie, napríklad Maďarsko, ktoré už dokonca nemôže investovať ani svoje štátne dlhopisy, zápasia s veľmi vážnymi problémami, ktoré vyústia do bezprecedentných obetí obyvateľstva. Výrazný zvrat nastal aj v Spojenom kráľovstve, Írsku a Španielsku, teda v krajinách, ktoré boli práve teraz uvádzané ako vzorové. Otrasy boli veľké všade. Ak recesia, spojená s rušením obrovského počtu pracovných miest, prepadosť verejných výdavkov, finančne podvyživených miestnych inštitúcií a privatizačných projektov verejných služieb, ďalej zhorší mimoriadne napätú sociálnu klímu, hrozí podobná situácia aj Francúzsku.

Mohli by ste povedať, že to je iný problém. Nie je, pretože sociálnou krízou nepredstaviteľných rozmerov sú ohrozené všetky naše členské štáty. Je to v dôsledku modelu rozvoja, za ktorý dnes naši občania platia vysokú cenu. Tento model bol vytvorený v Spojených štátoch a v Spojenom kráľovstve, ale Európska únia ho pred viac ako dvadsiatimi rokmi, po narušení medzinárodnej rovnováhy síl, prijala s otvorenou náručou ako svoj vlastný. Odvtedy nás Komisia mesiac čo mesiac krmila týmto modelom a tento model prenikol do všetkých našich dohôd, judikatúr Súdneho dvora a do mnohých našich politík.

Preto, vážený pán Sarkozy, nemôžem súhlasiť s vašou diagnózou hrozného zla, ktoré v súčasnosti rozožiera naše spoločenstvá. Iskra, ktorá zapálila oheň, sa dá určite vysledovať späť do New Yorku, ale palivo, ktoré začalo horieť, je v Európe, ako aj v Spojených štátoch, a všetci títo politickí vedúci predstavitelia, ktorí počas posledných 20 rokov pracovali na strategickej zmene smerovania Európy, dlhujú našim spoluobčanom vysvetlenie. Nesmú si myslieť, že dnes je všetko vyriešené prijatím opatrení, nevyhnutných opatrení týkajúcich sa štandardov finančného výkazníctva, finančného dohľadu nad ratingovými agentúrami alebo zlatých padákov.

Okrem toho je však potrebné zmeniť podstatu systému: peniaze pre zisk a zisk pre peniaze, túto hroznú špirálu, ktorá spôsobuje znehodnocovanie práce, mzdovú defláciu, znižovanie výdavkov na sociálne zabezpečenie, mrhanie zdrojmi planéty a odsúvanie obrovskej časti svetového obyvateľstva na okraj spoločnosti. Ukazovatele neklamú: iba 2 % peňažných transakcií sa týkajú výroby tovaru a služieb, 98 % sa týka financií. Odstránenie koreňa zla odteraz znamená boj proti stále drastickjším kritériám finančnej návratnosti, ktoré sú absolútne nezlučiteľné s nediskriminačným podporovaním ľudských kapacít a so skutočne trvalo udržateľným rozvojom.

Rovnako bretton-woodsky menový systém II, ktorý si zaslúži toto pomenovanie, by sa mal zamerať na zavedenie kolektívnej kontroly tvorby peňazí na celom svete, to znamená, nahradiť falošnú medzinárodnú spoločnú menu, ktorou je dolár, pravou medzinárodnou spoločnou menou určenou na to, aby slúžila ako páka na nápravu neúnosných nerovností, ktoré destabilizujú svet, a aby prispela k vyváženému rozvoju ľudstva a planéty. Sme od toho tak ďaleko, že v tejto etape je lepšie vyhýbať sa nadmerným superlatívom o radikálnych reformách, na ktorých pracujeme, ak sa náhla tendencia európskych vedúcich predstaviteľov chcieť zmeniť svet neinšpiruje mottom princa Salina z novely *Leopard*: „všetko sa mení, preto sa nemení nič“. Zakrátko im však hrozí kruté prebudenie.

(potlesk)

Nigel Farage, *v mene skupiny IND/DEM*. – Vážený pán predseda, svoje pripomienky adresujem úradujúcemu predsedovi Rady. Vážený pán prezident Sarkozy, na rokovania do Gruzínska a do Ruska vás vyslala vaša energia, elán a iniciatíva. Urobili ste to na vlastnú päsť. Nekonali ste v mene Európskej únie. Ak si to niekto na tomto mieste myslí, je to falošná predstava. Neuskutočnilo sa žiadne zasadnutie Rady, nebolo vydané žiadne uznesenie ani žiadny mandát. Urobili ste to ako francúzsky prezident a urobili ste dobrú prácu.

Ak však navrhujete, aby to bol vzor, podľa ktorého by sme mali rozhodovať o našich zahraničných veciach v budúcnosti – že stály predseda, alebo stály minister zahraničných vecí za pochozu rozhodne, aká bude naša zahraničná politika, a odíde a urobí to bez toho, aby sa obrátil na vlády členských štátov a národné parlamenty – odpoveď musí znieť: Nie, naozaj vám veľmi pekne ďakujeme.

Pokiaľ ide o finančnú krízu, som rád, že neprešiel váš pôvodný plán, aby všetci prispeli do spoločného fondu. Íri, Gréci a Nemci urobili dobre, že odišli a konali vo svojich národných záujmoch. Teší ma a je dobré, že na samite bola medzi jednotlivými členskými štátmi väčšia zhoda.

Nikoho som dnes nepočul povedať, že dôvodom tejto finančnej krízy je predovšetkým zlyhanie regulácie. Nemali sme nedostatočnú reguláciu: za posledných 10 rokov sme mali more regulácie na základe akčného plánu pre finančné služby. Poškodila konkurencieschopnosť miest, ako je Londýn, a neochránila ani jediného investora. Odpoveďou preto nie je viac regulácie. Musíme prehodnotiť to, čo robíme.

Myslím si, že členské štáty musia začať konať vo svojich národných záujmoch. Skutočnosť, že za posledných päť rokov naše banky nemôžu vyplácať dividendy, zatiaľ čo švajčiarske banky môžu, dokazuje, že ak máte flexibilitu a prispôsobivosť mimo Európskej únie, môžete znášať finančné krízy lepšie, ako keď zostanete uviaznutí v strede.

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Vážený pán úradujúci predseda Rady a prezident Francúzskej republiky, diskutujeme o tom, že chorého je potrebné liečiť, ale nehovoríme o príčinách choroby. Ako je možné, že ani jedna z inštitúcií EÚ nevedela, že prichádza táto kríza? Ani Rada, ani Komisia, ani Centrálna banka, dokonca, dámy a páni, ani náš Parlament, ani vlády členských štátov. Pravdou je, že krízu predpovedala iba hrstka ekonómov, napríklad nositeľ Nobelovej ceny Maurice Allais a niektorí politickí predstavitelia, väčšinou z našich politických kruhov vrátane Jeana-Mariego Le Pena. Žiaľ, je to prípad hlasu volajúceho na púšti.

Krízou je však jednoznačne euro-internacionalistický systém nekontrolovaného voľného obchodu a desivého rozdielu medzi finančnou fikciou a skutočnosťou našich upadajúcich hospodárstiev a priemyslu, ktoré sa v budúcnosti môžu stať cieľom štátnych fondov tretích krajín, využívajúcich súčasnú situáciu. Pán Sarkozy, dokonca aj vaša práca svedčí o neprispôsobivosti Únie: v sobotu 4. októbra stretnutie nie 27, ale 4 členských štátov, 11. októbra iba bilaterálne stretnutie s Nemeckom, schôdza iba 15 členov Euroskupiny, stretnutie s americkým prezidentom s cieľom presvedčiť ho, aby zorganizoval ešte ďalšie stretnutie, teoreticky zamerané na radikálnu reformu celého systému, na ktoré bolo prizvaných, ak sme to správne pochopili, iba 6 z 27 členských štátov EÚ, Spojené štáty, Japonsko, Rusko, India a Čína.

Neodsudzujem vopred užitočnosť týchto stretnutí. Hovorím, že je to návrat bilaterálnej a multilaterálnej diplomacie a jednoznačne to ukazuje, že vzhľadom na neschopnosť Európskej únie reagovať, jej zamotávanie sa do byrokratických pravidiel a chorobnú túžbu po moci, ktorú nie je schopná realizovať, Európska únia ako systém je prekonaná. Keď čítame medzi riadkami, svedčí o tom aj správa Európskej rady. Správa schvaľuje vaše iniciatívy, stále dokola úpenlivo prosí Centrálnu banku, aby aspoň trochu uvoľnila prísne maastrichtské kritériá, to však nič nerieši.

Spomenuli ste situáciu v Gruzínsku a svoje úsilie, ale ako môžete nevidieť, že jednostranné uznanie nezávislosti Kosova vydláždilo cestu pre nezávislosť Abcházsku a Južného Osetsku? Ako môžete ospravedlniť neobmedzené rozširovanie NATO potom, čo prestala existovať Varšavská zmluva?

Vážený pán Sarkozy, cesta, po ktorej je potrebné ísť, je niekde inde. Tá cesta v sebe zahŕňa radikálne zrušenie internacionalistického systému a úplné spochybnenie takzvaných výhod všeobecného zmiešania ľudí, tovaru a kapitálu. Jednoznačná obrana našej nezávislosti a našej identity neznamená našu separáciu, ale je predpokladom získania nášho vplyvu vo svete.

Nicolas Sarkozy, *úradujúci predseda Rady*. – (FR) Vážený pán Daul, ďakujem vám za vašu podporu. Skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov vždy verila v Európu, ktorá ochraňuje, a vy sám ste sa zúčastnili na rozhovoroch s našimi ruskými susedmi. Bol to vizionársky postoj: Rusko má energiu, Európa má technológiu. Rusko stojí pred vážnym demografickým problémom – stráca okolo 700 000 ľudí ročne, na území dvakrát väčšom ako Spojené štáty americké. Nepozerám sa na Rusko

ako na nezmieriteľného nepriateľa Európy, úplne naopak, myslím si, že v budúcnosti bude potrebné položiť základy spoločnej hospodárskej oblasti medzi Ruskom a Európskou úniou, a to by bol tiež najlepší spôsob, ako ich získať pre hodnoty rešpektovania ľudských práv a demokracie, ktoré si v Európe vážime.

Pán Daul, doplnil by som, že dôvodom, prečo sme chceli podporiť banky, bola ochrana sporiteľov. Stratégií bolo viac. Niektoré členské štáty – vrátim sa k tomu neskôr – chceli chrániť bankové produkty a poskytovať na ne záruky. Bojoval som za ochranu a poskytnutie záruk samotným bankám, aby sme ich mohli nechať robiť svoju prácu. Veľmi dôležitá bola pre nás podpora vašej skupiny.

Na záver by som chcel povedať, že vaša výzva na ratifikáciu Lisabonskej zmluvy bola úplne správna a okrem toho sa dá sotva považovať za agresívne, keď niekto od ľudí žiada, aby sa správili logicky: nemôžete povedať, že ste nehlasovali, pretože ste sa báli, že pridete o komisára, ak odmietnutím hlasovania presadzujete zachovanie dohody, ktorá ustanovuje zmenšenie veľkosti Komisie. Rešpektujem názory každého, nemôžem však súhlasiť s tým, keď si tieto názory vzájomne odporujú. Nemôžete patriť medzi najsilnejších zástancov rozšírenia Európy a zároveň brániť Európe vytvárať inštitúcie potrebné na rozšírenie. Videli sme, ako veľa stojí Európu rozšírenie, keď nemyslí na prehlbovanie. Nesmieme urobiť tú istú chybu znova.

Pán Schulz, povedali ste, že hovorím ako európsky socialista. Je to možné, musíte však pripustiť, že vy skutočne nehovoríte ako francúzsky socialista.

(potlesk)

Úprimne povedané, v rozkole medzi socialistami by som si bez akejkoľvek ľútosti a bez výčitiek svedomia vybral pána Schulza. Rád by som však povedal ešte jednu vec – celý zmysel Európy je v tom, že nás núti robiť kompromisy. To práve teraz spolu s pánom Schulzom robíme. Európu, jej inštitúcie a jej politiky jedného dňa prijímú a budú uplatňovať ľavicové, alebo pravicové vlády, taký je zákon zmeny. Európsky ideál, a to ho robí veľkým, sa nedá zredukovať jednoducho na otázku ľavice a pravice.

Vážený pán Schulz, ľudia ako vy sú schopní, našťastie, rozpoznať, že tí ostatní, ktorí nie sú na vašej politickej strane, nemusia byť zlí len preto, lebo nie sú na vašej strane. A okrem toho by som vám tiež rád povedal, pán Schulz, vám aj vašej skupine, že aj keď moja stranícka lojalita patrí Skupine Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov (PPE), ako úradujúci predseda Rady som si veľmi cenil zmysel socialistickej skupiny pre zodpovednosť pri voľbe ďalšieho smerovania. Zredukovať Európu jednoducho na diskusiu medzi ľavicou a pravcou, aj keď takáto diskusia existuje, je hriechom proti európskemu kompromisu, proti európskemu ideálu. Preto si nemyslím, že sa vzdávate svojich zásad, keď podporujete predsedníctvo, rovnako ako ani ja sa nevzdávam svojich, keď oceňujem podporu Socialistickej skupiny v Európskom parlamente.

Chcel by som zísť ešte ďalej. Súhlasím s pánom Schulzom, keď hovorí, že toto je historická úloha. Hovorí, podobne ako pán Daul, že táto kríza môže predstavovať príležitosť. Máte úplnú pravdu. A keď hovoríte „nikdy viac“, opäť s vami súhlasím. Nie je to otázka kresťanských demokratov alebo sociálnych demokratov, je to otázka zdravého rozumu. Kto nás sem dostal? Na druhej strane nesúhlasím s myšlienkou, že za posledných 30 rokov sa mýlili iba pravicové vlády a ľavicové vlády mali vždy pravdu: to by bolo prepisovanie bolestnej histórie na obidvoch stranách.

Pokiaľ ide o vaše poznámky týkajúce sa pani Merkelovej, doplnil by som, že to vidím tak, že v Nemecku majú voľby, a preto by som jej slová považoval za súčasť predvolebnej kampane. Pre mňa osobne boli solidarita a priateľstvo pani Merkelovej požehnaním, a chcel by som opäť oceniť jej opatrenia počas nemeckého predsedníctva. Šesťmesačné predsedníctva sú súčasťou kontinua a veľmi som ťažil z úsilia svojich predchodcov, najmä pani Merkelovej.

Vážený pán Watson, veľmi si vážim vás aj vaše myšlienky, ale aj keď dokážete čítať medzi riadkami, zdá sa, že dnes sa vám to nepodarilo, pretože, čo sa tam píše? Píše sa tam výslovne o záveroch zo zasadnutí Európskej rady z marca 2007 a marca 2008. A čo hovoria tieto dve rozhodnutia Rady? Hovoria, že klimatický balík bude prijatý spolurozhodovacím postupom s Európskym parlamentom. Väžený pán Watson, tieto texty na seba nadväzujú.

Čo som sa vtedy pokúšal urobiť? Možno to bola chyba. Chcel som ukončiť vydávanie 50 stranového komuniké Európskej rady, ktoré nikto nečíta, a preto som navrhol osemstranové komuniké. Ak chcete zostať pri kratšom komuniké, lepšie je nepostupovať obvyklým postupom, pri ktorom sa sumarizujú závery z predchádzajúcich zasadnutí Rady, aby sa zakryl nedostatok nových rozhodnutí z aktuálneho zasadnutia Rady. Preto som si myslel, že spolurozhodovací postup rieši odkazy na tieto dve predchádzajúce zasadnutia Rady. Pán Watson, chceli ste, aby som to potvrdil a celkom rád to urobím, môžem však zísť ešte ďalej.

Pokiaľ ide o energetický a klimatický balík, viem, opakujem a som presvedčený, že na jeho presadenie budeme veľmi potrebovať aktívnu účasť Európskeho parlamentu. V októbri som chcel urobiť ešte jednu vec, a to pokúsiť sa zachovať konsenzus v Európskej rade, pretože, ako uznáte, ak by som prišiel do Európskeho parlamentu s rozhodnutím Európskej rady, ktoré by v podstate hovorilo, že dohodu nedosiahneme skôr ako v decembri, celkom oprávnené by ste mi povedali: „nedodržali ste rozhodnutia zo zasadnutí Rady v roku 2007 a v roku 2008“. Energetický a klimatický balík som nespochybňoval, ale som zaň bojoval, a nespochybňujem spolurozhodovací postup, ale na ňom trvám. Okrem toho sme to spolu s pánom predsedom Barrosum povedali svojim kolegom v Európskej rade.

Vážený pán Cohn-Bendit, skutočne ste vo vynikajúcej forme. Povedali ste mi päťkrát „áno“ a iba dvakrát „nie“ – som zvyknutý na menej priaznivý výsledok. Úprimne povediac, vaša podpora, pokiaľ ide o rozhodnosť predsedníctva a niektoré jeho opatrenia, je užitočná. Chcel by som vám tiež povedať, pán Cohn-Bendit, že si myslím, že predsedníctvo Komisie a predsedníctvo Rady, ktoré sa zaviazali, že budú brániť energetický a klimatický balík, si podporu Zelených zasluhujú. Nezhodneme sa na všetkom, ale vy, Zelení, sa určite nechystáte bojovať s predsedníctvom Komisie a predsedníctvom Rady, ktoré sa zaviazali, že dosiahnu prijatie energetického a klimatického balíka. Určite môžeme aspoň časť tejto cesty prejsť spoločne. Vy ste zvolený zástupca, ja som zvolený zástupca, a nie je hanbou pripustiť, že ak ja potrebujem vás, vy tiež potrebujete mňa, že to je pravdepodobne bolestivejšie pre vás ako pre mňa, ale tak to je. Vyzvali ste ma tiež, aby som urobil určitú sebakritiku. Súhlasím s vami, určite to musím urobiť, a nie som jediný.

(smiech a potlesk)

A nakoniec, pokiaľ ide o inštitucionálny prevrat, odpovedal by som rovnako ako pánovi Watsonovi. Pán Cohn-Bendit mi to nebude klásť za vinu. Na druhej strane, môže byť táto kríza a ochrana životného prostredia príležitosťou pre rast? Myslím si, že máte úplnú pravdu, vy to nazývate „ekologický rast“ a ja to nazývam „trvalo udržateľný rast“, ale je to nepopierateľné. Chcem vám tiež povedať, že to potvrdil ekologický bonus na automobily. Francúzsko je jediné miesto, kde sa nezmenšuje automobilový trh. Prečo? Pretože ekologický bonus pomohol predat viac ekologicky čistých vozidiel ako vozidiel znečisťujúcich životné prostredie. Pre Zelených bude možno slovné spojenie „čisté vozidlo“ šokujúce, ale pre nás je mimoriadne dôležité. Fórum Grenelle Environment, ktoré, ako dúfam, bude vo Francúzsku spolu so socialistami hlasovať jednomyselne za, ukazuje veľkú odhodlanosť Francúzska kráčať po tejto ceste. Naozaj si myslím, že by bolo historickou chybou, keby Európa premeškala príležitosť v súvislosti s energetickým a klimatickým balíkom.

Vážená pani Muscardiniová, ďakujem vám za vašu podporu. Som rád, že ste spomenuli pakt o prisťahovalectve, pretože nikto nehovorí o vlakoch, ktoré prídu načas. To, že sa v prípade tohto paktu podarilo dosiahnuť dohodu všetkých 27 členských štátov, je pre Európu skutočne úžasná novinka. Aj keď sú tu, samozrejme, ešte určité nejasnosti a určite by sme boli radi zašli ďalej. Kto mohol predpokladať, že vy všetci, spolu s členskými štátmi, budete uvážliví a pár mesiacov pred európskymi voľbami sa dohodnete na Európskom pakte o prisťahovalectve? Verte mi, to je jediný spôsob, ako zabrániť extrémistom vo všetkých našich členských štátoch, aby dominovali v tejto oblasti, ktorá si zasluhuje inteligenciu, ľudskosť a rásnosť. Pani Muscardiniová, som vám preto vďačný, že ste nastolili túto otázku.

Vážený pán Wurtz, povedali ste, že naše diagnózy nie sú rovnaké, a to je určite pravda. Váš prejav bol, ako vždy, veľmi primeraný, pokiaľ ide o jeho formu, ale veľmi neprimeraný z hľadiska jeho obsahu. Pán Wurtz, veci sa nestanú menej šokujúcimi, keď ich povieť pekne: slová nie sú také dôležité ako to, čo stojí za nimi. Pán Wurtz, rovnako, ako som si istý, že je potrebné reformovať kapitalizmus, chcel by som vám povedať, že kapitalizmus nikdy nespôsobil toľko sociálnych, demokratických a ekologických škôd ako kolektivistický systém, ktorý ste toľké roky podporovali. Veľké ekologické katastrofy – pán Wurtz, mali by ste počúvať pána Cohna-Bendita, keď hovorí o sebakritike – veľké ekologické katastrofy boli charakteristickým znakom kolektivistického systému, nie trhového hospodárstva. Sociálne katastrofy, pán Wurtz, boli charakteristickým znakom kolektivistického systému a kolektivistický systém udržiaval berlínsky múr, strata slobody spôsobovala fyzické utrpenie miliónom ľudí. Preto zostanem verný trhovému hospodárstvu, voľnému obchodu a hodnotám kapitalizmu, nie však zrade kapitalizmu.

(potlesk)

Môžeme sa obidvaja pozrieť do minulosti 20. storočia a môžem vás uistiť, že verdikt nebude v prospech myšlienok, ktorých ste sa po desaťročia lojálne držali. Povedali ste mi, aby som sa zobudil, ale, pán Wurtz, nemali by ste príliš veľa premýšľať o tom, čo sa stalo v 20. storočí, pretože napokon zistíte, že ste podporovali systémy, ktoré boli vzdialené od ideálov vašej mladosti.

Vážený pán Farage, je nepopierateľné, že som nemal mandát, ale, úprimne povedané, nemali ho ani ruské vojská, keď vstúpili do Gruzínska.

(potlesk)

Patrite medzi tých ľudí, ktorí roky kritizovali Európu za nedostatok politickej vôle. Mal som na výber: Mohol som sa každého pýtať na jeho názor a nepodniknúť nič, alebo konať a potom preveriť, či ostatní súhlasia. Ja uprednostňujem činy. Veď napokon, pán Farage, takto vyzerá Európa, akú ste chceli. Pravda, ja som ten horší, ale v podstate je to jednako len Európa, v akú ste dúfali a za akú ste sa modlili. Chcel by som dodať, že spolu s pánom Bernardom Kouchnerom sme zabezpečili, demokraticky, aby Európska rada schválila rozhodnutia, ktoré sme prijali.

Jeden bod na záver: keď Íri – a nevynášam rozsudok, vzhľadom na vážnosť krízy – prijali rozhodnutie, že budú zaručovať všetky produkty svojich bánk, s výnimkou európskych bánk a pobočiek, našťastie tu bola Komisia, ktorá to dala do poriadku. Čo sa stalo? Za 24 hodín zostalo celé finančné a obchodné centrum Londýna bez likvidných aktív, pretože, celkom prirodzene, všetky odišli z finančného a obchodného centra a prešli do bánk, za ktoré ručil Írsky štát, ktorý sa na vlastnú päsť rozhodol ručiť 200 % svojho HDP. Jednoznačne vidíte, že sa navzájom potrebujeme: ak by sme nekoordinovali našu odpoveď, všetky krajiny by spustili špirálu „kto môže zaručiť najviac“ a úspory ľudí by na úkor ostatných odišli do štátu, ktorý by zaručoval najviac. Ste takým zarytým obhajcom Spojeného kráľovstva – no, obnovenie rovnováhy finančného a obchodného centra Londýna umožnila Európa, nie Spojené kráľovstvo samotné.

(potlesk)

A nakoniec, vážený pán Gollnisch, vy ste jediný na svete, kto si myslí, že Európa je zbytočná. Sú tu dve možnosti: buď sa mylí svet a vy máte pravdu, alebo je to naopak. Obávam sa, že opäť je to presne naopak.

(hlasný potlesk)

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – (FR) Vážený pán predseda, už sme boli svedkami niektorých veľmi zaujímavých ideologických diskusií. Domnievam sa, že teraz nie vhodný čas, aby som sa zapojil do tejto diskusie, myslím si však, že neskôr na to čas bude. Nateraz sa viac sústreďujem na bezprostredné, naliehavé odpovede na krízu.

V každom prípade by som chcel povedať toto: naša analýza príčin krízy jednoznačne poukazuje na regulačné nedostatky, osobitne v Spojených štátoch. Niektoré sektory tohto trhu neboli regulované a táto skutočnosť podnietila krízu. Naša analýza však tiež ukazuje, že hlavná príčina tejto krízy je nepochybne spojená s istými základnými nerovnovahami vyskytujúcimi sa v hospodárstve Spojených štátov aj vo svetovom hospodárstve.

Pravdou je, ako zdôrazňovali a naďalej zdôrazňujú mnohí ekonómovia, že by bolo problematické trvalo udržiavať také úrovne verejného dlhu, aké vidíme v Spojených štátoch, a že najväčší dlh majú krajiny s najväčšou spotrebou, kým krajiny s väčšími rezervami spotrebúvajú najmenej.

Existujú základné problémy z hľadiska nerovnováhy verejného dlhu, verejného deficitu. Jednoducho povedané, ak by boli mali Spojené štáty pakt stability a rastu, k tejto finančnej kríze nemuselo dôjsť: keď sú pevné makroekonomické základy, máme omnoho väčšiu šancu odolávať týmto problémom medzier, nedostatkov v regulácii.

Je pravda, že boli aj regulačné problémy. Nie preto, lebo finančný trh nie je regulovaný, práve naopak, je to pravdepodobne najviac regulované odvetvie hospodárstva vrátane Spojených štátov. Nie preto, lebo v Európe nemáme reguláciu, naopak, v tomto sektore máme veľkú reguláciu. Pravdou však je, že boli nedostatky v mechanizmoch dohľadu a nemali by sme zabudnúť, že sú to zásadne vnútroštátne systémy.

Európska komisia a Európska centrálna banka nemajú v tejto oblasti naozaj žiadnu právomoc – mechanizmy dohľadu sú zásadne vnútroštátne. Je tiež pravda, že musíme preskúmať, čo môžeme urobiť z legislatívneho hľadiska, a vítam úsilie Európskeho parlamentu v tomto smere. Je pravda, že Európsky parlament dlhé roky predkladal vynikajúce správy o niektorých týchto otázkach a sme pripravení s vami spolupracovať.

Je dobré si pripomenúť, že tak, ako „žiadny človek nie je ostrov“, ani žiadna inštitúcia nie je ostrov. Komisia pracuje na týchto otázkach spolu s Parlamentom aj s Radou. Povedzme si to celkom jasne: pred pár týždňami – nie rokmi, nie mesiacmi, pred pár týždňami – by nebolo možné niektoré z týchto pravidiel zmeniť, pretože, ako veľmi dobre viete, niektoré členské štáty by boli zásadne proti. Taká je pravda.

Preto musíme pochopiť, že teraz máme podmienky na uskutočnenie niektorých zmien – dúfam, že konsenzuálnych zmien – nielen reformy v Európe, ale aby Európa mohla navrhnúť aj globálne reformy finančného systému.

Druhá otázka sa týka klimatického balíka a chcel by som vám poďakovať, dámy a páni, za vaše pripomienky a za vašu podporu. Najprv, pokiaľ ide o inštitucionálnu otázku, myslím si, že pán prezident Sarkozy to už vysvetlil veľmi jasne, dovoľte mi však povedať v mene Komisie, že nespájame rešpektovanie zavedených rozhodovacích postupov, osobitne spolurozhodovacieho postupu a ústrednú úlohu, ktorú zohráva Európsky parlament, s potrebou silného konsenzu členských štátov v takej dôležitej otázke, akou je klimatický a energetický balík. Tieto dva aspekty nie sú nezlučiteľné ani protirečivé, ale vzájomne sa dopĺňajú. Môžem vás uistiť, že spolu s predsedníctvom pracujeme aktívne a neúnavne na dosiahnutí ambiciózneho a zároveň vyváženého kompromisu s Parlamentom.

Musím byť voči vám absolútne úprimný a môžem vám povedať, že bez vedenia pána prezidenta Sarkozyho a – myslím, že to môžem povedať – aj príspevia Komisie, neboli by sme v Európskej rade dosiahli konsenzus v otázke zachovania cieľov, ktoré sme prijali pred rokom.

Pravdou je, že v súčasnej finančnej situácii sú vlády defenzívnejšie a opatrnejšie, povedal by som však, že je to celkom pochopiteľné. Možno chcú ustúpiť na menej ambiciózne pozície. A na tejto úlohe musíme pracovať spoločne, pretože naozaj si myslím, že by bolo tragédiou, ak by Európa zanechala svoje ambície v boji proti zmene klímy.

Bola by to tragédia, pretože hlavná námietka, ktorú niektorí ľudia majú proti tomuto balíku je, že by sme sa obetovali bez toho, aby ostatní robili to isté. V skutočnosti, ak chceme aby ostatní išli s nami, nesmieme v tejto etape naznačovať, že svoje ambície znižujeme. Práve teraz sa musíme pridržať cieľov „trikrát dvadsať“, ktoré sme si stanovili minulý rok, a preto musí byť táto správa veľmi silná. Chcel by som oceniť úlohu pána prezidenta Sarkozyho a aj všetkých členov Európskej rady a rád by som tiež vyjadril svoje uznanie pani kancelárke Angele Merkelovej. Tieto ciele sme prijali pred rokom, za jej predsedníctva, a dúfam, že teraz svoje ambície neoslabíme.

Viete, pán Schulz, je to zaujímavé, ja to môžem povedať tiež. Môžem iba podporiť to, čo tu dnes odznelo. Naozaj si myslím, že môžeme mať politické rozdiely a rôzne politické ideológie, ale že najmä v situácii, v ktorej sa teraz nachádzame, sa musíme zjednotiť a nie sa rozdeľovať.

Myslím si, že žiadna politická sila v tomto Parlamente si nemôže nárokovať monopol na európske myšlienky. Politickú Európu v histórii vytvárali príspevky kresťanských demokratov, socialistov, liberálov a ostatných pravicových, ľavicových a stredových politických strán.

Úplne chápem politickú diskusiu a určite nechcem znižovať význam ideologickej diskusie, napriek tomu si však myslím, že v tejto situácii by bolo cennejšie, keby každý, kto verí v európske ideály a kto si myslí, že Európa musí vo svete zohrávať stále významnejšiu úlohu, vytváral platformu konsenzu. Koniec koncov svet, nielen Európania, ale celý svet, sa pozerá na Európu, aby navrhla určité riešenia.

Za seba vás môžem ubezpečiť, že my, tri inštitúcie, Komisia, Parlament a Rada, budeme schopní pracovať spoločne na vytvorení silnejšej Európy v tomto duchu konsenzu, samozrejme pri rešpektovaní rôznych politických síl, ale ak to tak môžem povedať, presahujúceho rôzne stranícke postoje.

Hartmut Nassauer (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predseda, dámy a páni, dnes predpoludním sa tu správne konštatovalo, že Európska únia preukázala v dvoch veľkých krízach svoju schopnosť konať. V ostatných krajinách sveta to vzbudilo dôveru k Európskej únii a jej úlohe a umožnilo jej získať naspäť dôveru občanov. Vďačíme za to hlavne úradujúcemu predsedovi Rady. Vážený pán prezident Sarkozy, na tento úspech môžete byť právom hrdý.

Samozrejme, nie je ťažké prestaviť si, že pán prezident Sarkozy by mal energický a tvorivý prístup, aj keby nebol predsedom Rady. Skutočnosť je však taká, že je predsedom Rady, a preto jeho konanie prinieslo osoh Európskej únii. Tak by to malo byť.

Dozaista by sme nemali zabúdať, že to je iba šťastná náhoda, že pán prezident Sarkozy je práve teraz úradujúcim predsedom Rady. Schopnosť Európskej únie zvládať krízy by však nemala závisieť od šťastia. Znamená to, že potrebujeme Lisabonskú zmluvu. To je ďalší dôvod za uvedenie tejto zmluvy do platnosti a som presvedčený, že v tomto Parlamente má zmluva podporu veľkej väčšiny.

Zdržanlivosť nás viedla k tomu, že sme to ešte nepovedali nahlas a jasne, ale som presvedčený, že je čas vysvetliť, že tento Parlament stojí za Lisabonskou zmluvou a bolo by dobré, keby sa Parlamentu podarilo uviesť zmluvu do platnosti pred európskymi voľbami. Nie je to v našej moci, myslím si však, že to je naše stanovisko.

Pán Schulz analyzoval finančnú krízu, odhalil príčiny v systéme a bez ďalších okolov zvalil vinu na konzervatívov, liberálov a kresťanských demokratov. Vážený pán Schulz, aký jednoduchý obraz sveta ste predstavili, nepochybne v súvislosti s voľbami. Veľmi dobre viete, že úroveň prosperity v Európe, ktorá je vo veľkej časti sveta nevidaná, vysoká úroveň sociálneho zabezpečenia, neporovnateľná úroveň ochrany životného prostredia, s tým spojený technologický pokrok a v neposlednom rade úroveň osobnej slobody spojené so všetkými týmito úspechmi, sú založené na sociálnom trhovom hospodárstve a nie na socialistických predstavách. Nesmieme na to zabúdať. Systém samotný nezlyhal, ale niektorí z aktérov v systéme zlyhali a títo musia byť volaní na zodpovednosť. Preto potrebujeme nové predpisy.

Mám jednu pripomienku ku klimatickému a energetickému balíku. V mene svojej skupiny by som chcel tiež uviesť, že ciele tohto balíka sú nepochybne, musíme však hovoriť o metódach. V čase, keď podľa výpočtov Komisie budú náklady na obchodovania s emisiami od 70 do 90 miliárd EUR ročne, ktoré musia zadovážiť dotknuté strany, si nemôžeme vážne myslieť, že finančná kríza a kríza reálneho hospodárstva nebudú mať vážny vplyv na celú túto štruktúru. Z tohto dôvodu by sme chceli vyhlásiť, že náš pevný záväzok voči týmto cieľom bude trvať i naďalej. Myslím si však, že je vhodné starostlivo a dôkladne uvažovať a diskutovať o tomto návrhu, aby sme neurobili žiadne legislatívne chyby a predovšetkým, aby boli zainteresované všetky dotknuté strany. Na to potrebujeme čas a musíme zaistiť, aby sme si potrebný čas vyhradili.

Robert Goebbels (PSE). – (FR) Vážený pán predseda, dámy a páni, žijeme vo veku inštalatérov: mali sme tu poľského inštalatéra, aby ovplyvnil francúzske „nie“ ústavnej zmluve a inštalatéra Joea, aby rozhodol medzi pánom Obamom a pánom McCainom. Dokonca aj naše hlavy štátov a vlád si museli vedieť poradiť s inštalatérvom a upchať stále prasknuté potrubie medzinárodného finančného systému, ktorý je v stave totálneho kolapsu. Naše vlády sa vybavili súpravou náradia v štýle IKEA, skrinkou s nástrojmi, ktorá by mala všetkým členským štátom umožniť zostaviť špecifické riešenie pre každú konkrétnu situáciu. Každý domáci majster vie, že plány IKEA sú spracované veľmi hrubo: použitie metódy IKEA na medzinárodné financie so sebou prináša riziko, že táto metóda bude nevyhovujúca. Predsedníctvo robilo čo mohlo, inými slovami, ako na tomto meste zdôraznil pán prezident Sarkozy, krízové riadenie. Naším vládam sa podarilo upchať množstvo netesností v medzinárodnom finančnom systéme, ktorý je tak vzájomne prepojený, že zlyhania sa prejavujú globálne.

Inštalatérstvo však má svoje hranice: potrebujeme adresu architekta medzinárodných financií. Ak chceme prerobiť finančný svet, aby slúžil reálnemu hospodárstvu, nie je potrebné vytvárať ďalšiu skupinu na vysokej úrovni. Úplne by postačovala skupina na nízkej úrovni, zodpovedná za zaznamenávanie návrhov Fóra pre finančnú stabilitu. Fórum napríklad v roku 2001 odporučilo lepšie pokrytie rizík, ktoré na seba preberajú banky. Európsky parlament pri viacerých príležitostiach ukázal prstom na očividné nezmysly v medzinárodných financiách, ale jeho hlas nebol vypočutý. Európsky samit vyhlásil, že je odhodlaný poučiť sa z krízy a presadiť, aby všetci, ktorí sú zapojení do finančného systému, konali zodpovednejšie vrátane oblastí platov a ďalších finančných stimulov. Pripravuje sa medzinárodná konferencia, na ktorej sa bude o tom všetkom diskutovať. Skončíme teda s novým bretton-woodským systémom? Zdá sa to nepravdepodobné. Už sa ozývajú hlasy vrátane predsedníctva, varujúce pred nadmernou reguláciou. Pán komisár McCreevy je stále viac provokatívny: nechce ustanoviť stropy pre investičné fondy pri pákovom obchodovaní. Zatiaľ čo Európska rada chce regulovať fantastické bonusy „zlatých chlapcov“, pán McCreevy dáva prednosť samoregulácii, ktorej fungovanie sme zažili v posledných rokoch. Zatiaľ čo ešte aj pán Paulson vyzýva na lepšiu reguláciu trhov, pán komisár McCreevy má pocit, že, citujem, „existuje reálne riziko, že dobre myslené želania riešiť zlyhania trhu sa pretransformujú do unáhlenej, ťažkopádnej a kontraproduktívnej regulácie“. Charlieovia McCreevyovia tohto sveta nás už pripravujú na ďalšiu špekulatívnu bublinu. Predpovedám, že táto sa vytvorí na sekundárnom trhu systému obchodovania s emisnými kvótami. Reálne hospodárstvo medzitým vstupuje do recesie, pán Sarkozy. Teraz nie je čas obmedzovať naše ambície v oblasti životného prostredia, ale ani čas na jednostrannú zmenu európskeho priemyslu, ktorý je otvorený medzinárodnej konkurencii.

Marielle De Sarnez (ALDE). – (FR) Vážený pán predseda, dnes, v čase svetovej finančnej krízy, robí Európa svoje prvé kroky ako politický subjekt a za vášho predsedníctva, za francúzskeho predsedníctva, prijali hlavy štátov a vlád správne rozhodnutia. Myslím si tiež, že európsky plán je lepšie premyslený ako Paulsonov plán a dúfam, že sa mu podarí obmedziť škody.

Je jasné, že teraz musíme ísť ďalej. Som absolútne presvedčená, že reforma svetového finančného systému, ktorú všetci chceme, bude možná iba vtedy, keď sa Európa dokáže presadiť, a preto musíme nájsť nové zdroje. Musíme zriadiť Európsky úrad pre finančné trhy a Európsky výbor pre bankovníctvo. Potrebujeme európskeho regulátora, ktorý bude v tomto čase schopný hovoriť s americkými regulátormi, a musíme byť schopní ukončiť daňové raje na našom vlastnom kontinente, ak chceme, aby bolo dôveryhodné naše úsilie brániť túto myšlienku na globálnej úrovni.

Európsku odpoveď budeme potrebovať tiež preto, aby sme dokázali čeliť hospodárskej a sociálnej kríze. Potrebujeme spoločný akčný plán, aby sme pomohli svojim spoluobčanom, aby sme zajtra mohli investovať do nepremiestniteľných činností, napríklad do ťažkej infraštruktúry alebo plán na úpravu budov, aby zodpovedali ekologickým normám. Určite už nastal čas, keď budeme potrebovať hospodársku vládu eurozóny. Ešte viac však budeme musieť v budúcnosti premyslieť, definovať, podporiť a inšpirovať model európskeho rozvoja, ktorý bude etický, humánny, sociálne zodpovedný a trvalo udržateľný vo všetkých významoch tohto slova.

Konrad Szymański (UEN). – (PL) Vážený pán predseda, som rád, že sme si dopriali viac času na prijatie vyváženejšieho rozhodnutia o znížení emisií oxidu uhličitého. Systém, ktorý navrhla Komisia, rozdelil náklady na zavedenie obmedzení veľmi nerovnomerne. Znamená to, že krajiny, ktorých výroba energie sa zakladá na uhlí, by museli znášať náklady rádovo miliardy eur ročne. Týmito krajinami sú často najchudobnejšie krajiny Únie. Úplne nepochopiteľné je to napríklad pre Poľakov, ktorí by museli draho platiť. Je dôležité, aby sme si uvedomili, že keď zavedieme takýto systém ako jediní na svete a oslabíme základy svojho vlastného hospodárstva, sotva pôjdeme dobrým príkladom.

Ďalej, finančná kríza nesmie slúžiť ako zámienka na zatlačenie situácie v Gruzínsku do ústrania. Mali by sme si uvedomiť, že Rusko udržiava v sporných oblastiach viac ako trojnásobok vojenských jednotiek, než ich tam bolo 7. augusta. Rusko uskutočňuje v súvislosti s medzinárodným stavom Osetska politiku *fait accompli* a nevykonáva mierovú dohodu. Práve preto Rusko stratilo právo byť partnerom Európskej únie.

Nakoniec na ľahšiu tému, vážený pán Sarkozy, čím častejšie navštevujete zasadnutia Európskeho parlamentu, tým som si menej istý, či by som radšej počúval vás, alebo vašu manželku. Musím však povedať, že i keď niekedy nesúhlasím s tým, čo hovoríte, keď to však povie, určite vždy oživíte rokovaciu sálu. Blahoželám vám k tomu.

Philippe de Villiers (IND/DEM). – (FR) Vážený pán predseda, mám iba minútu, chcem však povedať, že počas finančnej krízy sa vám podarilo uskutočniť prevrat v inštitucionálnych dogmách: Brusel, Frankfurt, hospodárska súťaž, maastrichtské kritériá, systém globálneho voľného obchodu, zákaz štátnej pomoci podnikom a najmä bankám a tak ďalej.

Pred chvíľou ste spomínali otázku štátnych fondov, ktorá je mimoriadne dôležitá pre budúcnosť pri záchrane našich spoločností, keď bude klesať ich cena, alebo keď už dosiahla veľmi nízku úroveň. Vážený pán Sarkozy, súčasná Lisabonská zmluva, ktorú sa vedúci predstavitelia Európy a najmä vy pokúšate udržať pri živote, by vám zabránila robiť to, čo ste práve urobili. Lisabonská zmluva zakazuje všetky obmedzenia pohybu kapitálu. Zakazuje všetky zásahy a politické ovplyvňovanie Centrálnej banky a predovšetkým zakazuje akúkoľvek štátnu pomoc všetkým podnikom.

Otázka je jednoduchá: čo si vyberiete, pán Sarkozy? Chcete mať ruky zviazané alebo voľné? Ak chcete mať voľné ruky, nepotrebuje Lisabonskú zmluvu, ale zmluvu, ktorá berie do úvahy lekciu, ktorú sme teraz všetci dostali.

Sergej Kozlík (NI). – (SK) Súhlasím so závermi Európskej rady, že Európska únia sa musí so svojimi medzinárodnými partnermi usilovať o úplnú reformu finančného systému. Táto záležitosť mešká najmenej 10 rokov a za všetky chyby zaplatia občania. Urýchlene sa musia prijať rozhodnutia o transparentnosti, globálnych regulačných štandardoch v cezhraničnom dohľade a o krízovom riadení.

Štátna pomoc v rámci jednotlivých krajín nesmie narúšať hospodársku súťaž, napríklad diskrimináciou pobočiek tých bánk, ktoré majú centrálnu banku v inom štáte Únie. Nesmie však dochádzať ani k neprimeranému prelievaniu likvidity zo zahraničných pobočiek do materských bánk. Podporujem urýchlene posilnenie pravidiel činnosti ratingových agentúr a dohľadu nad nimi. Potrebne je aj rýchle rozhodnutie o úprave pravidiel o bezpečnosti vkladov v záujme vyššej ochrany spotrebiteľov.

José Manuel García-Margallo y Marfil (PPE-DE). – (ES) Vážený pán predseda, poukážem na body, v ktorých s predsedníctvom súhlasím, a na body, v ktorých s predsedníctvom nesúhlasím, a tiež poviem, čo podľa môjho názoru v príhovore predsedníctva chýbalo.

Súhlasím, že pôvod krízy sa neobmedzuje na krízu rizikových hypotekárnych úverov v Spojených štátoch. Súhlasím so zásadou, ktorú pán Alan Greenspan teraz nazýva etapou „iracionálneho nadšenia“. Súhlasím, že trhy zlyhali, pretože zlyhala regulácia, a že vlády museli pristúpiť k záchrane. Súhlasím, že táto kríza je globálna, a preto súhlasím, že je potrebný bretton-woodskejší systém, ktorý niektorí nazývajú Mark II a ďalší ho nazývajú Mark III. Odkaz pána prezidenta Sarkozyho na súčasný systém mi, samozrejme, veľmi pripomína to, čo urobil generál de Gaulle predtým, než zlyhal prvý bretton-woodskejší systém, pred „vydaním“ pevnosti Fort Knox, keď prezident Nixon oddelil dolár od zlata.

Preto musíme vybudovať európsku diplomaciu, diplomaciu eura, kde Európa bude hovoriť jedným hlasom a musí si zamiešť pred vlastným prahom. „Zamiešť si pred vlastným prahom“ však znamená pokračovať v rozvíjaní finančných trhov – v tomto prípade maloobchodných trhov, aby dosiahli primeranú veľkosť – a uvažovať o regulačnom rámci.

Pokiaľ ide o Európsku centrálnu banku, súhlasím, že urobila dobrú prácu. Konala rýchlo, ale aj nevyspytateľne. Trikrát zmenila pravidlá o splatnosti a o zárukách, banky však pri svojom financovaní potrebujú istotu.

Po druhé, menová politika – ešte stále je centralizovaný veriteľ poslednej inštalácie. Bankový dohľad je však stále decentralizovaný.

Pán predseda, nenastal čas na rozhodnutie, či chceme rozšíriť článok 105 zmluvy tak, aby udelil Európskej centrálnej banke väčšie kontrolné právomoci?

Plne súhlasím v otázke hospodárskej vlády. Keď sme zapojení do tohto ideologického tanca, nemali by sme zabúdať na to, čo povedal Marx, že keď sa menia hospodárske štruktúry, musí sa zmeniť aj politická nadstavba.

Urobili sme Masstricht, ale nevyriešili sme inštitucionálnu štruktúru.

Pred Lisabonom musíme určiť, ktoré programy nám umožnia v tejto otázke pokročiť.

Tretí bod je veľmi dôležitý. Mám jednu veľmi konkrétnu požiadavku. Finančné hospodárstvo musí zodpovedať reálnemu hospodárstvu. Vážený pán prezident, predtým, než sa rozlúčite s predsedníctvom, najprv poverte Komisiu konkrétnou úlohou vypracovať program Lisabon+, ktorý musí nadobudnúť platnosť 1. januára 2011 a ktorý musí obsahovať revíziu finančných rámcov.

Končím citátom. Španielsky filozof Unamuno kedysi v podobnej súvislosti povedal, že pri obrane cirkvi bol antiklerikálny. Som proti úplnej deregulácii trhu. Som presvedčený, že v tom sa s predsedníctvom zhodujeme.

Poul Nyrup Rasmussen (PSE). – Vážený pán predseda, tejto kríze sa dalo predísť: to nie je nevyhnutný prírodný zákon. Je to dlhý príbeh a nemám čas, aby som zachádzal do podrobností, ale nateraz je istá jedna vec: poučme sa, prosím, z našej skúsenosti a robme veci spoločne. Držme tempo.

Vážený pán prezident Sarkozy, ste taký plný energie, ale teraz si túto energiu šetrite, pretože, práve tak, ako bolo naliehavé zabrániť kolapsu našich bánk, je teraz naliehavé lepšie regulovať a zabrániť pokračovaniu tejto recesie. Dnes vás, a tiež predsedu Komisie vyzývam, aby ste prijali nasledujúce záväzky.

Po prvé: vážený pán predseda Barroso, dajte nám predvianočný darček – konkrétne návrhy na lepšiu reguláciu. Som si istý, že úradujúci predseda Rady pán prezident Sarkozy mal rovnaký názor ako ja, keď vás nasledujúcim konkrétnym návrhom požiadal, aby ste sa dnes zaviazali, že odpoviete na správu Európskeho parlamentu: nejde iba o reguláciu bánk, ale tiež o reguláciu hedžových fondov a súkromných kapitálových fondov. To je prvý záväzok.

Pán prezident Sarkozy, bol som veľmi šťastný, keď ste túto jednoduchú skutočnosť spomenuli na začiatku samitu v Camp Davide, pretože hedžové fondy a súkromné kapitálové fondy sa teraz pokúšajú rozprávať príbeh, že s finančnou krízou nemajú nič spoločného. To jednoducho nie je pravda. Mnohé roky fungovali s nadmerným dlhom a chamtivosťou, a preto, prisľúbte mi dnes, prosím, že sa budú musieť regulovať všetky subjekty, v opačnom prípade sme sa z našej skúsenosti nepoučili.

Po druhé: Mohol by som uviesť veľa podrobných údajov, ale chcem iba odpoveď od predsedu Komisie pána Barrosa – zaviazte sa, prosím, že splníte tieto návrhy na reguláciu trhu, ktoré predložil Parlament.

Posledný bod je adresovaný pánovi prezidentovi Sarkozymu. Vy, ja a my všetci si myslíme, že Európska únia práve prežíva svoje osudové chvíle. Nevyšľachajte v obyčajných ľuďoch dojem, že Európska únia nie je schopná zabrániť recesii, ktorá zasiahne milióny a milióny nevinných pracovníkov. Preto chcem zopakovať to, čo ste povedali vy sami: robme to spoločne. Mám kalkulácie, a myslím si, pán prezident Sarkozy, že by sme mali požiadať Komisiu, aby ich potvrdila, že ak budeme robiť veci spoločne a budeme investovať do infraštruktúry, vzdelania, politiky pracovného trhu a do investícií do súkromného podnikania počas nasledovných štyroch rokov každý rok iba o 1 % viac, budeme mať o 10 miliónov viac pracovných miest. Myslím si, že tento cieľ stojí za to, a úprimne dúfam, pán prezident Sarkozy, že najneskôr v decembri sa zaviazete, že ho budete realizovať. Teraz, alebo nikdy.

Annemie Neyts-Uyttebroeck (ALDE). – Vážený pán predseda, pán Barroso, pán Sarkozy, vo Výbore pre zahraničné veci som už dvakrát mala príležitosť povedať, ako veľmi obdivujem kroky, ktoré ste podnikli počas krízy medzi Ruskom a Gruzínskom, a dnes to hovorím znovu. Rovnako obdivujem aj vaše kroky v súvislosti s finančnou krízou a hospodárskymi dôsledkami, ktoré so sebou priniesla.

Pokiaľ však ide o Rusko, dovoľte mi povedať, že nie som úplne pokojná, keď čítam v záveroch Rady, že bolo zrejmé rozhodnuté pokračovať v rokovaníach o novom pakte alebo strategickom spojení s Ruskom, bez ohľadu na to, čo sa odohráva, aj keď sa vezmú do úvahy závery Rady a Komisie. Podľa mňa to nie je vôbec upokojujúce, pretože, aj keď na jednej strane som podobne ako vy, pán predseda, presvedčená o potrebe pokračovania spolupráce s Ruskom, nemyslím si však, že by sme v nich mali vzbudzovať dojem (a som si istá, že vy to nebudete robiť), že sa nič nestalo a že všetko pôjde ďalej ako zvyčajne.

Som si istá, že keď pôjdete na samit do Moskvy, poviete Rusku jasne, že to určite nepôjde všetko ďalej ako zvyčajne a že v tomto smere budeme mimoriadne ostrážití. Zároveň vás o to žiadam v mene svojej skupiny.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM). – (PL) Vážený pán predseda, pán Robert Gwiazdowski, odborník z inštitútu Adama Smitha napísal, že Lietajúci cirkus Monty Kaczyńskiego priletel naspäť z Bruselu, ale že vôbec nie je jasné, načo tam bol. Náklady poľských daňovníkov na cestu ich prezidenta do Bruselu boli približne 45 000 EUR. Pán predseda, nasledujúcu otázku by som chcel položiť vám. Prečo ste dovolili, aby sa na rozhovoroch zúčastnil politik, ktorý nebol členom poľskej vládnej delegácie? Nikto vlastne nevie, čo táto osoba v Bruseli robila. Okrem toho pán Kaczyński získal v Poľsku značnú podporu extrémistických zoskupení. Tieto zoskupenia by sa dali charakterizovať dokonca ako fanatické. Navyše, pokiaľ viem, pán Kaczyński sa vie dohovoriť iba poľsky. Nedokáže vyjadriť svoje myšlienky v žiadnom cudzom jazyku. Pán predseda, preto by som sa veľmi rád dozvedel, ako ste s ním dokázali konverzovať. Mohli by ste, prosím, Parlamentu vysvetliť, čo presne pán Lech Kaczyński robil na samite Európskej rady a o čom ste s ním osobne hovorili?

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Vážený pán predseda, už viac ako 12 rokov rozprávame o globalizačnej pasci, *le piège de la mondialisation*, a teraz táto pasca sklapla. Vážený pán úradujúci predseda Rady, chcel by som vám dať praktický návrh. Navrhujem, aby ste založili katedru histórie finančných trhov. Umožnilo by to podrobne preskúmať, ako došlo k tomu, že sme sa dostali do situácie, v ktorej sa dnes nachádzame. V duchu toho, čo povedal pán Martin Schulz: „Už nikdy viac“, čím pravdepodobne myslel „nikdy viac“, inými slovami, niečo podobné sa už nikdy nesmie opakovať. „Už nikdy viac“ by znamenalo: Znovu iba potiaľto. To sa nesmie stať.

Táto katedra by nám umožnila určiť, do akej miery spočíva vina na konzervatívcoch vedených prehnaným americkým neoliberalizmom a do akej miery na sociálnych demokratoch, ktorí nevyvíjali dostatočný tlak na dosiahnutie sociálnej rovnováhy. Využite túto príležitosť na poučenie sa z histórie, aby sme mohli vytvoriť odvážnu európsku sociálnu demokraciu a aby sme sa neuspokojili s nepodstatnými výhodami, ktoré by nám údajne mohla priniesť Lisabonská zmluva, navzdory skutočnosti, že táto zmluva dokonca ani nie je správna.

Margie Sudre (PPE-DE). – Vážený pán predseda, konflikt medzi Gruzínskom a Ruskom a finančná kríza predstavovali pre Európsku úniu príležitosti, aby sa presadila na svetovej scéne ako plnohodnotný a prvotriedny politický subjekt.

Vážený pán Sarkozy, vďaka vašej rozhodnosti sa podarilo zjednotiť Európu a nájsť koordinované, účinné a rýchle odpovede. Európa v tejto kríze ukázala, že existuje, a ukázala svoju pridanú hodnotu.

Napríklad v súvislosti s prisťahovalectvom už nie je v móde zásada „každý sám za seba“. Veľký krok vpred predstavuje pakt o prisťahovalectve a azyle, ktorý na podnet francúzskeho predsedníctva prijala Európska rada.

V súvislosti s bojom proti zmene klímy si musí Európa stanoviť konkrétne ciele a ukázať cestu svojim globálnym partnerom. Pán Sarkozy, o tejto téme ste už hovorili, dúfame však, že táto dohoda bude čo najvyváženejšia, pretože je potrebné vziať do úvahy hospodársku situáciu našich členských štátov, ktorá je v súčasnosti veľmi nestabilná. Musíme však tiež preskúmať otázku, aký druh rastu si do budúcnosti zvolíme.

Európska únia potrebuje Lisabonskú zmluvu viac ako kedykoľvek predtým, aby mohla čeliť výzvam, ktoré pred ňou stoja. Chápeme obavy Írov, ale udržiavanie súčasného stavu nie je voľbou. Počas decembrového zasadnutia Európskej rady musí Írsko navrhnúť riešenie: žiadajú to mnohí z nás.

V posledných týždňoch sme sa s hrdosťou pozerali na politicky silnú Európu, zjednotenú v rozmanitosti, predstavujúcu partnerom odhodlanú tvár a pozorne počúvanú na medzinárodnej scéne. Dúfame, že táto nová európska mentalita sa stane pravidlom a pretrvá. Najlepším dostupným riešením na dosiahnutie tohto cieľa je Lisabonská zmluva.

Martin Schulz (PSE). – Vážený pán predseda, neviem, podľa ktorého článku rokovacieho poriadku som dostal slovo, ďakujem vám však, že ste mi poskytli túto príležitosť.

Vážený pán prezident Sarkozy, mal som dojem, že tu vystupujete vo funkcii predsedu Európskej rady, a ja som odpovedal z titulu svojej funkcie vedúceho skupiny v Európskom parlamente. Nemal som dojem, že hovorím s prezidentom Francúzskej republiky, v opačnom prípade vás môžem ubezpečiť, že moja reč by bola celkom iná, pretože medzi mnou a kolegami, francúzskymi socialistami, nie sú žiadne nezhody.

Nicolas Sarkozy, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážený pán predseda, najprv by som chcel povedať, že reakcia pána Schulza bola celkom prirodzená. Rozumiem tomu tak, že to urobil vo svojom vlastnom mene. Môj drahý Martin, je mi ľúto, ak som vás ranil, keď som vás prirovnal k francúzskemu socialistovi.

(potlesk)

Podľa mňa to nebola urážka, ale otvorene priznávam, že dôležité je, čo si myslí adresát. Vážený pán Pöttering, preto beriem svoju poznámku späť. Pán Schulz dokáže hovoriť aj ako francúzsky socialista.

Vážený pán Nassauer, ďakujem vám za vašu podporu. Áno, Lisabonskú zmluvu potrebujeme a poviem, čo si skutočne myslím, že budem bojovať do poslednej minúty francúzskeho predsedníctva, aby som presvedčil ľudí, že Európa musí vybudovať inštitúcie pre 21. storočie. Politik je ten, kto prevezme svoju zodpovednosť. Podporil som lisabonský proces a budem bojovať, aby sa zabezpečilo jeho ukončenie. Zdôraznil by som jednu vec: ak nebudeme mať Lisabon, budeme mať Nice a ak budeme mať Nice, je to koniec ďalšieho rozširovania, a to by bolo veľmi poľutovaniahodné. Preto dúfajme, že každý prevezme svoju zodpovednosť.

Pán Nasser, súhlasím s vami, že klimatický balík si vyžaduje veľa práce. Dobré si to uvedomujem, ale nesmieme sa vzdať svojich ambícií, pretože som presvedčený, že ľahšie dosiahneme kompromis, ak budeme mať veľké ambície, ako v prípade malých ambícií. Ľahšie bude dosiahnuť kompromis pri skutočne ambicióznom návrhu ako pri návrhu menej ambicióznom. Bolo by chybou, keby sme sa pokúšali každému vyhovieť. Výsledkom by bola úplne nezrozumiteľná európska politika. Toto riziko si musíme uvedomovať.

Pán Goebbels, vy ste hovorili o inštalatérstve a o architektúre. Naozaj sa spolieham na podporu Luxemburska, aby sme mohli od základu prerobiť finančnú architektúru na našom kontinente aj mimo neho.

Vážený pán Goebbels, to však nie je kritika, a už vôbec nie útok: je to jednoducho poznámka.

Veľmi dobre to povedala pani De Sarnezová: nemôžeme bojovať proti určitým postupom mimo nášho kontinentu a súčasne ich tolerovať na kontinente. To je všetko. Tí, ktorí si myslia, že na nich útočím, sa mýlia, neútočím na nikoho, a ani by mi to nenapadlo.

Vážená pani De Sarnezová, ďakujem vám za vyjadrenie, že sme prijali správne rozhodnutia. Osobne môžem povedať, že podporujem váš návrh na európskeho regulátora: je to rozumné. Prečo by sme to nemohli riadiť priamo? Pretože niektoré menšie krajiny si myslia, že obranou svojho vlastného systému regulácie bránia svoju národnú identitu. Nikoho neobviňujem. Preto, pani De Sarnezová, podľa môjho názoru budeme nakoniec potrebovať európskeho regulátora a medzitým musíme vytvoriť aspoň koordináciu medzi európskymi regulátormi. To je cesta, ktorú spolu s Komisiou navrhujeme, a myslím si, že to je jediná reálna cesta, pretože v opačnom prípade sa dostaneme do slepej uličky.

Spomenuli ste tiež potrebu európskej hospodárskej vlády a európskeho hospodárskeho plánu. Považujem to za správne, ale v súvislosti s vašim príspevkom by som chcel spochybniť vyhlásenie, ktoré ste však nevyslovili vy, stotožňujúce každú európsku hospodársku iniciatívu s rastom deficitu. To rozhodne stačilo.

Máme právo vyjadrovať sa slobodne. Človek môže byť zástancom európskej hospodárskej politiky a nemusí podporovať rast deficitu. Európske politiky nebudeme schopní koordinovať jednoducho pomocou ozdravenia na požiadanie.

My, nehovorím „vy“, nesmieme, ako sme to robili predtým, vkladať slová do úst tých, ktorí sa odvážili mať svoj názor na menovú politiku: je možné obhajovať odlišnú menovú politiku bez spochybňovania nezávislosti Európskej centrálnej banky. Poviem to: je možné byť zástancom európskej štrukturálnej hospodárskej politiky a nesúhlasiť s rastom deficitu. Prestaňme hovoriť, že niektorí majú pravdu a niektorí sa mýlia. Práve naopak, európska diskusia musí byť skutočná diskusia, a nikto nemá monopol na pravdu.

Z času na čas musíme ustúpiť do úzadia – a to by mohol byť jediný bod, na ktorom sa s pánom de Villiersom zhodnem – niekedy musíme opustiť dogmy, ktoré tak poškodili myšlienku Európy; dogmy, ktoré sú okrem toho nelegitímne, pretože často nevyplývajú z rozhodnutí prijatých demokratickými, a preto legitímnymi úradmi. Mojim vlastným európskym ideálom je silná európska demokracia, ktorá je skutočnou demokraciou. Skupinové myslenie, dogmy, zvyky a konzervativizmus narobili veľa škody. V súvislosti s inou otázkou, budem mať možnosť povedať o tom viac.

Vážený pán Szymański, chcel by som vám povedať, že veľmi dobre chápem problémy Poľska, najmä 95 % závislosť jeho hospodárstva od uhlia. Myslím si však, že Poľsko potrebuje Európu na modernizáciu svojho banského priemyslu a že s Poľskom môžeme bez problémov dosiahnuť dohody o čistom uhlí. Navyše Poľsko bude na modernizáciu svojho banského priemyslu potrebovať celú Európu. My potrebujeme Poľsko a Poľsko potrebuje Európu. Na tomto základe budeme spolu s pánom Barrosom hľadať kompromisy s našimi poľskými a maďarskými priateľmi a s niektorými ďalšími, ktorí majú obavy týkajúce sa ich hospodárskeho rastu.

Vážený pán de Villiers, ako ste povedali, zrušil som dogmy, pretože verím v pragmatizmus, ale otvorene, nepripisujte Lisabonskej zmluve nedostatky, ktoré nemá. Viem, že Lisabonská zmluva nie je zázrak. Zmluva nie je dokonalá, ale, pán Villiers, okrem Vendée, taká vec ako dokonalosť neexistuje, najmä vtedy, keď spájame 27 štátov s rôznymi vládami a s rôznou históriou. Musíte sa vzdať predstavy o ideálnej zmluve, veľmi dobre viete, že taká zmluva nebude nikdy existovať. Európania sú pragmatici, rozumní ľudia, ktorí by dali prednosť nedokonalkej zmluve, ktorá zlepší situáciu, pred dokonalou zmluvou, ktorá nebude nikdy existovať, pretože sa nikdy nedosiahne rovnaký názor na tento nehmotný pojem.

Európa je o tomto všetkom: o každodennom pokroku, pretože sme chceli ukončiť vojnu a pretože chceme vytvoriť oblasť demokracie. Väžený pán de Villiers, myslím si, že by ste mali svoju myseľ zamerať na iný boj, pretože sa zdá, že tento spočíva vo vytvorení fiktívneho nepriateľa a v súčasnej kríze je úplne jasné, že európski občania chápu, že spolupráca je sila, nie slabosť. Aj vy, hoci ste silný a talentovaný, by ste boli sám voči tejto finančnej kríze bezmocný. Lepšie by bolo dosiahnuť vhodný kompromis s celou Európou, ako sedieť v kúte a vedieť, že máte pravdu.

Pán de Villiers, pokiaľ ide o „voľné ruky“, moja odpoveď sa týka vás, je to odpoveď slobodného človeka zapojeného do francúzskej politickej debaty. A myslím si, že pre nás je najdôležitejšou vecou prestať s táraním. Myslím si, že úprimní ľudia, ktorí uskutočňujú svoje myšlienky, dokážu dosiahnuť dobré kompromisy a že problémom európskej politickej diskusie je nedostatok myšlienok, ktorý ovplyvnil nás všetkých, všetky politické skupiny. Akoby sme boli paralyzovaní myšlienkou, že by sme mali prísť s niečím novým. Keď sa Európa posúvala dopredu, bolo to preto, lebo muži a ženy v danom čase vyčistili novú pôdu. Sebakritiku, na ktorú ste vyzývali, musíme urobiť všetci. V Európe sme dlhý čas konali tak, akoby sme boli nemenné objekty. Nasledovali sme zakladateľov, ale nenasledovali sme ich príklad: nevyčistili sme nové cesty, ani sme neprišli s novými myšlienkami. Som pevne presvedčený, že v tejto chvíli musíme ukázať trochu predstavivosti, pretože napokon najväčšie riziko dnes pochádza z nečinnosti a nedostatku odvahy pri riešení úplne novej situácie.

Vážený pán Kozlík, transparentnosť je absolútne nevyhnutná. Pokiaľ ide o otázku ratingových agentúr, myslím si, že najškandalóznejšou súčasťou krízy bol postoj ratingových agentúr. Tieto agentúry vo štvrtok udelili produktom rating AAA, a potom ho v pondelok znížili na BBB. Tento monopol troch ratingových agentúr, z ktorých väčšina je amerických, nemôže ďalej pokračovať. Jednou z kľúčových otázok prvého samitu o budúcej regulácii bude určite otázka ratingových agentúr, ich nezávislosti vo vzťahu k istým skupinám a existencia európskej ratingovej agentúry. O otázke hospodárskej súťaže by som vám chcel povedať – všetkým, ktorí ste hovorili o hospodárskej súťaži – že ja verím v hospodársku súťaž, ale mám už dosť ľudí, ktorí z nej chcú urobiť cieľ sám osebe, aj keď v skutočnosti je jednoducho prostriedkom na dosiahnutie cieľa. Hospodárska súťaž je prostriedkom na dosiahnutie hospodárskeho rastu, nie je samoučelná. Vynaložím všetko úsilie, aby sa tento pojem dostal späť do novej európskej politiky.

Verím v slobodu, verím vo voľný obchod a verím, že musíme odmietnuť protekcionizmus. Hospodárska súťaž však musí byť prostriedkom na zabezpečenie rastu. Hospodárska súťaž ako cieľ, ako samoúčelná je omylom: Myslel som si to pred krízou a myslím si to stále aj po kríze.

Vážený pán García-Margallo, máte pravdu, že potrebujeme nový bretton-woodskeý systém, ako práve teraz povedali pán Daul a pán Schulz. Ak budeme iba lepíť kúsky náplasti, nemá zmysel organizovať medzinárodný samit. Nebude mať význam, ak zmeníme iba polovicu systému.

Spomenuli ste účtovné štandardy, ale pozrime sa na naše banky. Po prvé, diktatúra amerických účtovných štandardov sa stala neúnosnou. Po druhé, suma, ktorú môžu banky požičať, závisí od ich vlastných finančných prostriedkov a aktív. Ak na oceňovanie aktív použijeme metódu oceňovania trhovými cenami (tzv. mark-to-market), na základe už neexistujúceho trhu, ktorý bol úplne destabilizovaný, ožobráčime banky, ktoré budú potom ešte menej schopné plniť ich úlohu. Otázka zmeny účtovných štandardov, ktorú nastolil pán predseda Komisie, mala našu plnú podporu – bolo to veľmi naliehavé. Pán predseda, chcel by som tiež oceniť ústretovosť Parlamentu, ktorý mohol hlasovať za túto zmenu, pretože sme v spolurozhodovacom procese dosiahli jednomyselnosť s neuveriteľnou rýchlosťou, ktorú Európska rada víta.

Vážený pán Rasmussen, mohli sme predísť tejto kríze? Predtým, než o tom rozhodneme, sa musíme dohodnúť na tom, čo ju spôsobilo. Čo sa stalo? Spojené štáty americké, naši spojenci a naši priatelia žili posledné tri desaťročia nad svoje pomery. Federálna rezervná banka vykonávala menovú politiku, ktorej súčasťou bolo udržiavanie mimoriadne nízkych úrokových sadzieb, čo umožňovalo prístup k finančným prostriedkom každému, kto si chcel požičať. Počas posledných 20 alebo 30 rokov sme so sebou niesli ohromujúce dlhy najväčšej svetovej moci, a tieto dlhy musí teraz zaplatiť celý svet.

Za týchto okolností musia Američania prevziať svoju zodpovednosť a akceptovať dôsledky s nami. Nevidím však, ako by sme im my sami mohli povedať, aby s touto stratégiou prestali. Chcel by som dodať, že niektoré naše banky už neplnia svoju úlohu: úlohou banky je požičovať jednotlivcom a podnikom, podporovať jednotlivcov pri raste ich rodín a podporovať podniky pri rozvoji ich projektov, a po danom období zarobiť peniaze. Z našich bánk sa stali takzvané obchodovacie miestnosti, čo sú miesta špekulácie, a banky si roky mysleli, že je jednoduchšie zarábať peniaze špekuláciami ako investovaním.

Chcel by som doplniť, že spoločné znášanie rizík znamená, že všetky naše banky sa správajú slušne. V Európe je 8 000 bánk, 44 z nich funguje medzinárodne. Ak by sme na seba prevzali zodpovednosť a nechali banky skrachovať, ako sa to stalo v Spojených štátoch so spoločnosťou Lehman Brothers, celý systém by sa bol zrútil. Pán Rasmussen, neviem, ako sme sa mohli vyhnúť kríze, myslím si však, že ak by sme neboli odpovedali tak, ako sme odpovedali, kríza by nás bola pochovala: som o tom pevne presvedčený.

Hovoríte, že potrebujeme návrhy pred Vianocami, ale v skutočnosti ich potrebujeme pred polovicou novembra. Spolu s pánom predsedom Barrosom sa skutočne chystáme chopiť iniciatívy a zabezpečiť, aby sme ako Európania išli na samit s jedným hlasom, pričom sa pokúsime ešte o jedno: musíme sa dohodnúť nie na najmenšom spoločnom menovateli, ale na najväčšom, pretože konsenzus so sebou prináša riziko, že pri pokuse pretlačiť umelú dohodu, môžeme zmenšiť svoje ambície. To je riziko. Dúfam, že zostaneme ambiciózní a svoje ambície príliš nezmenšíme a že stále budeme hovoriť jedným hlasom.

Nebudem sa vracáť späť k hedžovým fondom, už som povedal, že sa musia regulovať. Regulácii nesmie uniknúť žiadna finančná inštitúcia, či už verejná alebo súkromná.

Vážená pani Neytsová-Uyttebroecková, pýtali ste sa, či rozhovory s Ruskom budú pokračovať, bez ohľadu na udalosti. Samozrejme nie, ale predstavte si seba na našom mieste. Rusi zastavili svoje tanky 40 km od Tbilisi, pretože my v Európe sme o to požiadali. Rusko stiahlo svoje vojenské jednotky späť za hranice pred krízou 8. augusta. Rusko povolilo vyslanie pozorovateľov, konkrétne európskych pozorovateľov a Rusko, i keď neochotne, pôjde na rozhovory do Ženevy. Ak, vzhľadom na to všetko, zrušíme samit EÚ – Rusko, kto bude schopný pochopiť politiku Európskej únie? Nikto.

Chcel by som dodať, že spolu s pánom predsedom Barrosom sme prijali opatrenie nie na zrušenie, ale na odloženie samitu. Aký je v tom rozdiel? Ak by sme sa boli rozhodli zrušiť samit, potrebovali by sme jednomyselné rozhodnutie Európskej rady. Podľa môjho názoru by to bolo politicky rozpačité. Rozhodnutie o odložení samitu nám umožňuje pokračovať bez rozdávania nezaslúžených zlatých hviezd. Preto som presvedčený, že táto stratégia ukazuje rozvahu a je pokojná a ľahko zrozumiteľná. Nedomnievam sa, že by sme mohli urobiť niečo iné, a som naďalej presvedčený, že Rusko bude partnerom, s ktorým môžeme viesť dialóg, s ktorým môžeme otvorene rozprávať, ale tento dialóg môžeme rozvíjať iba vtedy, ak s nimi budeme rozprávať. Na druhej strane, ak nebudeme spolu hovoriť, Rusko bude mať pocit, že je obklúčené, a naše

myšlienky budú mať menší vplyv. Som o tom presvedčený, budúce udalosti však môžu, samozrejme, ukázať, že sa mylím. Preto je to otázka prevzatia našej zodpovednosti.

Vážený pán Wojciechowski, o tom, kto by mal zastupovať Poľsko, nerozhoduje úradujúci predseda Rady. Poľsko má v Európskej rade dve kreslá, a o tom, kto v nich má byť, rozhodlo Poľsko. Predstavte si Európu, v ktorej by predseda Európskej rady povedal „nie, vy nemôžete prísť a vy môžete“. Aká by to bola Európa? Poľsko má prezidenta, ktorého vy zrejme nepodporujete, a má premiéra, a tí ako štátnici a ako Európania rozhodujú o tom, kto by mal zastupovať Poľsko. Nakoniec sa nám to podarilo úspešne zvládnuť a začiatkom decembra budem mať príležitosť ísť do Poľska, kde poľskému prezidentovi poviem: „Musíte dodržať svoj sľub. Sľúbili ste, že podpíšete Lisabonskú zmluvu, ktorú ratifikoval váš parlament, a tento sľub musíte dodržať“. To je dôveryhodnosť štátnika a politika.

(potlesk)

Som pevne presvedčený o dôležitosti Poľska v Európe a poviem to tak, aby som nikoho neurazil.

Vážený pán Martin, potrebujeme odvážnu európsku demokraciu. Viem o vašej kampani, vašej kampani proti korupcii a za úplne fungujúcu demokraciu. Máte úplnú pravdu, ale môžem vám povedať, že spolu s pánom predsedom Barrosom sme ukázali, že dokážeme byť odvážni. Navyše sú v tomto Parlamente dokonca ľudia, ktorí majú pocit, že som cestoval bez mandátu. Ak by som musel pri odchode čakať na mandát, určite by som cestoval menej často.

Vážená pani Sudreová, aj vám ďakujem za vašu podporu. Európa existuje teraz a máte úplnú pravdu, že zachovanie súčasného stavu nie je voľbou. Myslím si, že je tu niečo, na čom by sme sa všetci mohli dohodnúť. Najhorší možný výsledok by bol ten, keby sme po tom, čo prejde búrka, pokračovali ďalej, ako keby sa nič nestalo. Znamenalo by to koniec európskeho ideálu a nemáme právo nechať prejsť túto príležitosť popri nás bez povšimnutia.

Takže niektorí ľudia sú prekvapení: prečo usporadúvame samit tak rýchlo? Dôvod je tento. Preto, lebo sme si povedali, že ak budeme čakať príliš dlho, najmä ak budeme čakať, kým nebude zvolený nový americký prezident, situácia by sa mohla ďalej zhoršovať a nemali by sme žiadnu odpoveď. Alebo by sa situácia mohla zlepšiť, a potom na budúcu jar by na to každý zabudol a nič by sa nezmenilo. Preto sme museli usporiadať samit, alebo v každom prípade prvý, v novembri, bez ohľadu na časový plán v Spojených štátoch.

Dámy a páni, myslím si, že som odpovedal každému, kto hovoril. Som tiež viazaný časovým plánom predsedníctva a spolu s pánom predsedom Komisie a pánom predsedom Európskeho parlamentu musím usporiadať tlačovú konferenciu. Ak som neodpovedal každému, chcel by som sa ospravedlniť. Nebolo to samozrejme preto, lebo som nechcel, ale pretože som bol vyzvaný, aby som dodržal program dňa. Snažil som sa zo všetkých síl a ak budete chcieť, v decembri budem mať, samozrejme, príležitosť vrátiť sa do vášho Parlamentu a odpovedať na otázky rečníkov podrobnejšie.

Predseda. – Vážený pán úradujúci predseda Rady, z vystúpení a teraz aj z potlesku je zrejmé, že máte podporu Európskeho parlamentu.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Chcem iba v krátkosti odpovedať na otázku, ktorú mi položil pán Rasmussen. Musím tiež požiadať o ospravedlnenie, pretože sa musím zúčastniť na tlačovej konferencii. Komisiu bude zastupovať pán komisár Almunia.

Ako som povedal vo svojich predchádzajúcich poznámkach, v našom preskúmaní nebude chýbať žiadna oblasť finančných trhov. Naozaj sa vám chcem poďakovať za návrhy, ktorými ste vy osobne a mnohí poslanci Európskeho parlamentu prispeli do vašej správy. Preskúmame všetky tieto možnosti. Ako práve povedal pán prezident Sarkozy, chceme byť na čele tohto globálneho úsilia. Sme presvedčení, že niektoré z týchto návrhov môžeme realizovať pred Vianocami, ako ste požadovali, niektoré sú však technicky veľmi chýlostivé. Prijmeme rozhodnutie a zapojíme sa do medzinárodnej diskusie o všetkých týchto otázkach, domnievam sa však, že je tiež dôležité, aby sme mali technicky bezchybné návrhy. Určite ste si všimli, že sme urobili všetko, čo bolo dohodnuté s radou Ecofin – finančný plán, ktorý je vám k dispozícii. Nedá sa povedať, že počas funkčného obdobia tejto Komisie sme neprijali právne predpisy pre finančné služby. Od začiatku funkčného obdobia tejto Komisie sa v oblasti finančných služieb prijalo tridsaťdva legislatívnych opatrení v spolurozhodovacom alebo v komitologickom postupe, pričom 19 z nich bolo prijatých v spolurozhodovacom postupe. V nadchádzajúcich týždňoch a mesiacoch ich bude o niekoľko viac. Začíname začiatkom budúceho mesiaca návrhom o ratingových agentúrach.

Dovoľte mi uviesť príklad o ratingových agentúrach. Budem hovoriť veľmi otvorene. O potrebe regulácie ratingových agentúr som osobne niekoľkokrát hovoril s viacerými vládami. Odpoveď bola jednoznačné „nie“. Takáto je pravda. Preto vás žiadam – niektorých z tých, ktorí kritizujú Komisiu: možno by ste mohli využiť svoj vplyv vo vašich vlastných vládach alebo stranách, ktoré sú vo vašich vládach. Veľmi by to pomohlo, pretože skutočne pred niekoľkými mesiacmi, keď sme o tom diskutovali (a v tejto oblasti bol pán komisár McCreevy za reguláciu ratingových agentúr), najambicióznejší návrh, ktorý niektoré vlády zvažovali, bol kódex správania.

Mohli by ste povedať, že to je všetko veľmi dobre a Komisia má právo to robiť. Je to pravda, ale ako viete, v otázkach finančných služieb sa majú veci inak ako v mnohých iných otázkach. Keď sme boli v kríze – a kríza vrcholila v septembri tohto roku (tento plán sme však mali od augusta minulého roku) – mnohé naše vlády nám skutočne dôrazne odporúčali, aby sme nepredkladali návrhy, ktoré by mohli zvýšiť úroveň poplachov alebo vytvoriť určitý typ poplachového reflexu. Som presvedčený, že v tejto záležitosti musí byť Komisia obozretná. Vo veľmi citlivých otázkach týkajúcich sa finančných trhov sa musíme vyhýbať vplyvu prázdnych vyhlásení. Nemôžeme iba robiť vyhlásenia. V tejto otázke je veľmi dôležité udržiavať koordináciu medzi Parlamentom, Komisiou a Radou. Chcel by som povedať, že v Európskej komisii sme samozrejme za európsky rozmer regulácie a dohľadu. Hovorím to veľmi úprimne. Ak Komisia často nepredloží návrhy, ktoré ste správne podali, nebolo to vždy preto, lebo spíme, alebo pre zaujatosť. Bolo to preto, lebo analýza situácie ukázala, že možnosti ich dosiahnutia bola nulová alebo blízka nule. Chcem vám to povedať veľmi otvorene. Budeme mať čas na preskúmanie všetkých príčin a všetkých etáp tohto procesu, myslím si však, že je dôležité, aby ste to vedeli v tejto rozprave.

Úprimne povedané, pred dvomi týždňami niektoré naše vlády stále hovorili, že nepotrebujeme európsku odpoveď. Možno ste zaznamenali, že som v európskej tlači publikoval článok, v ktorom som požadoval, naliehavo žiadal, európsku odozvu. Niektoré z našich vlád hovorili: „Nie, môžeme to urobiť na vnútroštátnej úrovni. Nepotrebujeme európsky rozmer.“ Pokúsme sa teda konať spoločne. Pozrime sa na seba kriticky, pretože to musíme urobiť všetci, pokúsme sa však vyhnúť zjednodušujúcej odpovedi na veľmi zložitý problém. Sme pripravení na konštruktívnu spoluprácu s Európskym parlamentom a Radou, aby sme našli dobré riešenia pre Európu a možno aj pre zvyšok sveta.

(potlesk)

PREDSEDÁ: PANI ROURE

podpredsedníčka

Gilles Savary (PSE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, je mi veľmi ľúto, že pán Pöttering mi nedal slovo, keď som o to žiadal, pretože som ho jednoducho žiadal o právo na odpoveď a bol by som radšej, keby to bolo počas prítomnosti predsedu Rady.

Som pobúrený tým, čo sme počuli, ako sa tu robí obeť baránok z francúzskych socialistov. Nikdy, nikdy som nevidel, aby úradujúci predseda Rady spochybňoval nejakú politickú stranu. Nikdy som nevidel, aby sa prezident Francúzskej republiky vysmieval svojim krajanom na medzinárodnej scéne ako je táto, a preto to považujem za neprístojné a chcem oficiálne ospravedlnenie od francúzskej vlády.

(Predsedajúca prerušila rečníka.)

Robert Atkins (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, mám procedurálnu námietku. Opäť tu máme ďalší príklad absurdného riadenia záležitostí tohto Parlamentu. Je načas, aby si predsedníctvo uvedomilo, že keď sa majú konať hlasovania, tie sa musia konať v ohlásenom čase. Nikto nie je dôležitejší ako uplatňovanie našich demokratických práv počas hlasovania. Žiadam vás, prosím, aby ste predsedníctvo upozornili na spôsob spravovania našich záležitostí, aby ich bolo možné zlepšiť a aby sme hlasovali v správnom čase a dodržiavala sa presná dĺžka vystúpení.

(potlesk)

Predsedajúca. – Vážení pán Atkins, ak nemáte nič proti tomu, budeme teraz pokračovať v rozprave.

Dámy a páni, chcela by som vás požiadať, aby ste úzkostlivo dodržiavali svoj rečnícky čas. Nebuďte prekvapení, keď vás preruším.

Linda McAvan (PSE). – Vážená pani predsedajúca, škoda, že odišiel úradujúci predseda Rady, pretože mám pre neho správu, dúfam však, že ju prevezme pán Jouyet.

Pán predseda dnes dopoludnia povedal veľmi dôležité veci o zmene klímy a správne pripomenul pánovi Nassauerovi, že teraz nie je čas na vzdanie sa ambícií v oblasti zmeny klímy a oslabenie predložených návrhov.

(potlesk)

V tomto Parlamente a v Rade bola obrovská loby. Loby začala pôsobiť dávno predtým, než toto leto vypukla finančná kríza: začala pôsobiť minulý rok. Sotva v Berlíne zaschol atrament, už ľudia začali s pokusmi dohodu oslabiť.

Pán prezident Sarkozy žiadal o zapojenie Parlamentu. Chce dosiahnuť viac ako zapojenie: chce nás dostať do spolurozhodovacieho postupu. Neviem, prečo ešte diskutujeme o dôležitosti spolurozhodovacieho postupu: bez spolurozhodnutia tohto Parlamentu nebude žiadny klimatický balík.

Chceme dohodu do Vianoc. Socialistická skupina vám môže dať tento záväzok. Pokiaľ ide o druhú stranu, nie som si istý – možno pán Sarkozy požiada svojich ľudí. Socialistická skupina chce záväzok do Vianoc, ale nie akúkoľvek dohodu. Chceme dôveryhodnú dohodu, chceme vyváženú dohodu o životnom prostredí, pracovných miestach a konkurencieschopnosti.

Nechceme však takú dohodu, ktorá je založená na najmenšom spoločnom menovateli. Pán prezident Sarkozy nám práve pripomenul, čo sa stane v prípade, ak pôjdete s najmenším spoločným menovateľom. Vieme, že jednotlivé krajiny majú problémy – a môžeme o nich hovoriť – ale musíme mať balík, ktorý je dôveryhodný, pokiaľ ide o medzinárodné rozhovory, nie balík založený na kompenzáciách v ďalších krajinách, pretože to nie je dôveryhodný balík; a ani balík, ktorý rúca systém obchodovania s emisiami a ničí cenu uhlíka. Váženy pán úradujúci predseda, dúfam, že tieto správy odovzdáte pánovi Sarkozymu.

Pán Nassauer hovoril o nákladoch na klimatický balík. Dnes vyhadzujeme miliardy a miliardy na finančnú krízu, ktorej čelia naše banky. Samozrejme, existuje odhad nákladov klimatického balíka, ktorý urobila Komisia, ale nechcem ísť o pár rokov späť za našimi občanmi a povedať im, že budeme musieť nájsť ďalšie miliardy, pretože sme v tejto chvíli nedokázali konať v otázke zmeny klímy. Horšie ako tieto peniaze budú zničené životy na celej planéte. Majme určitú politickú odvahu na všetkých stranách tohto Parlamentu, poďme vpred a uzavrieme dohodu s Radou, a uzavrieme ju pred Vianocami, včas pre medzinárodné rozhovory.

(potlesk)

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). – (LT) Chcela by som povedať iba jednu vec. Pán predseda Komisie povedal, že reakcia Európskej únie na krízu bola nedostatočná. V skutočnosti bola reakcia silná, členské štáty odpovedali, ale európske inštitúcie reagovali pomaly. Dokonale sa to ukázalo dnes v tejto sále, keď odišiel pán Sarkozy, odišli všetci novinári. Nikto sa o nás nezaujíma. Dôvodom je predovšetkým naša neschopnosť reformovať náš spôsob práce. V Európskej komisii a v Európskom parlamente je veľa skvelých ľudí, ale byrokratický systém bráni akejkoľvek iniciatíve. Dokážeme reagovať na tsunami v Ázii, dnes však budeme mať rozpravu o rozpočte, pri ktorého príprave sa nezobralo do úvahy hospodárske tsunami, ktoré teraz prežívame v Európe. Mohli sme niečo urobiť, dať do nášho rozpočtu iné priority. Mohli sme tiež v našich parlamentných výboroch stanoviť priority, ktoré by nám pomohli prežiť túto krízu a uspokojiť očakávania ľudí. Bolo by potrebné reformovať Európsku komisiu. Chcela by som zdôrazniť, že strategické funkcie Komisie by sa mali oddeliť od jej technických funkcií. Komisia by potom pracovala efektívnejšie.

John Bowis (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, pánovi úradujúcemu predsedovi, ktorý teraz nie je prítomný, by som chcel povedať: dnes dopoludnia ste výrečne hovorili o úlohe pre našu hospodársku budúcnosť, ktorá je oprávnená na prvom mieste nášho programu, ale na samite a dnes znova, ste nemenej oprávnená a nemenej výrečne vysvetlili, že vašim úmyslom je zachovať časový program a ciele týkajúce sa riešenia zmeny klímy. Vaše slová sú veľmi dôležité a správne. Povedali ste, že klimatický balík je taký dôležitý, že ho nemôžeme jednoducho stratiť pod zámienkou finančnej krízy.

Veľmi dôležité bolo, že pani kancelárka Merkelová, napriek reálnym obavám, ktoré jej krajina a ďalšie členské štáty majú, objasnila, že Nemecko sa prihovára za realizáciu cieľov v oblasti zmeny klímy a nájdenie riešení pred decembrovým samitom. Som presvedčený, že keď nás na to vyzvete, Parlament bude reagovať účinne a v správnom čase.

Musím však povedať, že v strede pozornosti je teraz Rada. Aby sme dosiahli tieto ciele, budeme musieť upokojiť krajiny, ktoré majú reálne problémy, napríklad Poľsko, ktoré má problémy s uhlím. Musia sa vyjasniť miernejšie kritériá, ktoré, ako vieme, budú poskytnuté obmedzenému zoznamu priemyselných odvetví a sektorov, ktoré majú reálne problémy s emisiami. Musíme si tiež veľmi jasne povedať, že naša podpora

biopalív v doprave závisí od vývoja palív z trvalo udržateľných zdrojov. Bez toho by sme mohli spôsobiť nenapraviteľné škody životnému prostrediu a biotopom ľudí, divkej zveri a rastlinného života.

Stanovili sme si obrovskú úlohu, je to však úloha, ktorú si nemôžeme dovoliť premrhať. Popri ekologickej katastrofe by boli naše súčasné hospodárske problémy nepodstatné.

Ako povedal pán prezident Sarkozy, tieto dve politiky musia ísť ruka v ruke. Musíme však zabezpečiť – a pán predseda musí zabezpečiť, aby Parlament nezostal izolovaný pre neschopnosť Rady nasledovať jeho príklad.

Bernard Poignant (PSE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, som prvý francúzsky socialista, ktorý sa zapojil do tejto rozpravy. Mrzí ma, že úradujúci predseda Európskej rady odišiel po tom, čo si robil zarty z veľkej strany v jeho veľkej krajine. Má právo to urobiť, ale má tiež povinnosť zostať a vypočuť si odpoveď: tou je moja sťažnosť na neho. Myslím si tiež, že nie je dobré, aby sa úradujúci predseda Európskej rady pokúšal rozdeľovať jednu z hlavných skupín v Parlamente. Pán Schulz mu odpovedal. Keď sa vysmieva z francúzskeho socializmu, nech si rozmyslí, z koho sa vlastne vysmieva. Zabúda, že francúzsky socializmus dal Európe François Mitterranda, zabúda, že nám dal Jacques Delors...

(potlesk)

... a zabúda, že v záujme svojej dôveryhodnosti v Európe si dokonca požičal dvoch socialistov, pána Bernarda Kouchnera a pána Jeana-Pierra Jouyeta.

Lena Ek (ALDE). – (SV) Vážená pani predsedajúca, dôležité sú dve veci. Prvou je finančná kríza. Je dôležité, aby Európa hovorila jedným hlasom. So Spojenými štátmi sme naposledy spoločne hovorili o riešení krízy, keď sme diskutovali o terorizme. Importovali sme veľa pravidiel, ktoré sa v súvislosti s osobným súkromím teraz zdajú európskemu spôsobu myslenia veľmi cudzie. K tejto kríze musíme mať európsky prístup, a preto musíme mať spoločné pravidlá a normy pre transparentnosť, solidaritu a finančné nástroje, ktoré sa majú používať na európskom trhu. Výborným nástrojom na tieto účely by bol Pakt stability.

Druhou dôležitou záležitosťou je klimatický balík. O klimatickom balíku sme hlasovali v dvoch hlavných výboroch a veľkou väčšinou sme rozhodli, že podporíme návrh Komisie. Nehodláme cúvnuť vo veci cieľov ani časového plánu. Ak to predsedníctvo s trvaním na cieľoch a časovom pláne myslí vážne, budeme čakať na oznámenie, kedy si môžeme sadnúť a diskutovať o tejto záležitosti konkrétne. Pokiaľ ide o Parlament, využijeme svoju spolurozhodovaciu právomoc a spolurozhodovací postup v rámci medziinštitucionálnej rovnováhy.

(potlesk)

Alexander Radwan (PPE-DE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, tiež by som sa radšej priamo obrátil na pána Sarkozyho a najmä na pána Barrosa, pretože s pánom predsedom Komisie som chcel rozprávať v súvislosti s tým, že v posledných rokoch sme s niektorými komisármi nemali veľké úspechy.

Občania očakávajú, že Európa sa nebude zaoberať bezvýznamnými vecami, ale dôležitými záležitosťami. Pán Schulz, ktorý práve odišiel z rokovacej sály, hodil všetkých konzervatívcov do jedného vreca. Ľudia neočakávajú, že v menej dôležitých veciach ich bude niekto vodiť za ručičku. Namiesto toho chcú väčšiu slobodu pre malé a stredné podniky a občanov v oblasti regulácie a väčšiu aktivitu v prípade dôležitých otázok. Chcem zdôrazniť, že Európsky parlament už v roku 2003 vyzval Komisiu, aby predložila návrh o úverových ratingových agentúrach. Komisia sa, napočudovanie, aj keď to bezpochyby neplatí pre všetkých komisárov, medzitým oboznámila s pojmom hedžové fondy. Predseda Komisie sa teraz venuje tejto oblasti.

Pán Schulz si veci veľmi zjednodušil, keď vyhlásil, že na vine sú iba konzervatívci. Rada skutočne počas mnohých rokov bránila akémukoľvek pokroku v oblasti dohľadu. Boli to nemeckí ministri financií pán Eichel a pán Steinbrück. Chcel by som Parlamentu pripomenúť, že osoba, ktorá bola často zodpovedná za spomaľovanie vecí na európskej úrovni – a požiadal by som socialistov, aby to povedali svojmu predsedovi – bol pán Koch-Weser, ktorý má teraz dobré miesto v Deutsche Bank.

Očakávame, že v budúcnosti Európa prinesie svoje morálne hodnoty a priority do regulácie finančných trhov. Znamená to trvalú udržateľnosť, nielen maximalizáciu rizík s cieľom maximálneho zisku. Znamená to tiež zameriavať sa na základy, ako by robil stredný podnik. Musíme to zaviesť v medzinárodnom kontexte. Nestačí len organizovať medzinárodné konferencie. Európa sa musí zjednotiť, aby na medzinárodnej úrovni zabezpečila, že niečo podobné sa už nebude opakovať.

Pervenche Berès (PSE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, keď som si pozerala závery Rady, niečo ma zarazilo. Otázka odmeňovania sa uvádza, celkom oprávnené, ako jeden z hlavných problémov, ktorý musíme riešiť spoločne a prevziať zaň zodpovednosť. Je tu však tiež otázka daňových rajov a mám dojem, aj keď sa môžem mylíť, že o tejto téme text mlčí, dokonca aj medzi riadkami.

Úradujúci predseda Rady povedal, že musíme byť ambiciózní a nedržať sa iba najmenšieho spoločného menovateľa. Uvítala by som, keby ten istý smer sledoval aj v otázke daňových rajov. Pána predsedu Barrosa by som chcela tiež vyzvať, že ak chce naozaj tieto otázky riešiť, aby rozšíril svoju pracovnú skupinu, ktorá sa zaoberá touto krízou, o pána komisára Kovácsa.

Napokon by som uvítala, keby Komisia vyzvala členské štáty, aby prehodnotili národné akčné plány. Aký zmysel má naša koordinácia hospodárskych politík na základe národných programov, ktoré ani nezohľadňujú predpovedanú recesiu, ktorej budeme musieť čeliť? Ak Komisia berie vážne hospodársku vládu, musí požiadať členské štáty, aby prehodnotili tieto plány z hľadiska reálnej hospodárskej situácie, ktorej budú musieť čeliť.

Napokon, každý sa mohol vyjadriť a nakoniec máme určitú mieru európskej kooperácie. To však nestačí. Máme historickú príležitosť poskytnúť členským štátom nástroje na ovplyvnenie reality hospodárskych politík a hospodárskych a priemyselných stratégií členských štátov. Využime túto príležitosť čo najlepšie. Musíte prevziať iniciatívu v mene Komisie, aby ste zabezpečili rámec pre spôsob, ktorým budú členské štáty využívať znárodňovanie bánk, aby ich zmenili na nástroje dlhodobého financovania investícií, ktoré budeme potrebovať...

(Predsedajúca prerušila rečníčku.)

Jacek Saryusz-Wolski (PPE-DE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, vážený pán Jouyet, Európska rada venovala časť svojich záverov energetickej bezpečnosti, ale táto otázka zostala nepovšimnutá a v rozprave bola prehliadaná. Táto otázka je teraz dôležitejšia ako kedykoľvek predtým. Podporujem závery Rady, ale čertovo kopytko sa skrýva v detailoch, a práve tieto detaily a podrobné informácie chýbajú. Chcel by som upriamiť pozornosť na dva z nich.

Po prvé, kľúčová otázka vzťahov EÚ s dodávateľmi a tranzitnými krajinami. Myšlienka zintenzívnenia našich diplomatických vzťahov v energetike je úplne oprávnená, ale vždy chýba vôľa zo strany členských štátov dohodnúť sa, aký odkaz vyšleme tretím krajinám, a chýba súdržnosť našich politík na vnútroštátnej úrovni v otázke spoločného záujmu Únie. Stručne povedané, chýba nám spoločná zahraničná politika a spoločná politika v oblasti energetickej bezpečnosti. Dosiahnutie a uplatňovanie najmenšieho spoločného menovateľa, konkrétne koordinácie našich stanovísk voči našim dodávateľom energie a tranzitným krajinám, je veľmi vzdialené. Množstvo bilaterálnych dohôd, ktoré oslabujú našu rokovaciu pozíciu a v zahraničí poškodzujú obraz našej jednoty, dokazuje, že namiesto hovorenia jedným hlasom sa uplatňuje politika „každý sám za seba“.

Druhým problémom je nedostatok európskych projektov. Chýba akákoľvek zmienka o projektoch ropovodov a plynovodov, ktoré sú životne dôležité na zaručenie našej energetickej bezpečnosti. Osud projektu Nabucco sa teraz zdá neistý aj napriek tomu, že sa uvádza ako projekt s vysokou prioritou.

V súvislosti s energetickou bezpečnosťou sa musíme poučiť aj z gruzínskej krízy a vytvoriť účinný systém na ochranu súčasnej infraštruktúry v tranzitných krajinách počas vojny alebo politickej nestability.

Na záver pripomeniem heslo Rady: zodpovednosť a solidarita. Teraz už ostáva len viac konať, v opačnom prípade hrozí riziko, že európska vonkajšia politika v oblasti energetickej bezpečnosti zostane iba na papieri.

Dariusz Rosati (PSE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, vo svojom vystúpení v rozprave o záveroch Európskej rady by som chcel spomenúť dve otázky.

Prvá z nich sa týka finančnej krízy. Kríza nepochybne ukázala, že je potrebné radikálne zlepšiť systém regulačného dohľadu nad bankami. Tieto zmeny sa musia zamerať na zlepšenie hodnotenia rizík aktív a na prispôsobenie preventívnych opatrení novým finančným nástrojom. Potrebne sú však aj zmeny, ktoré umožnia odstrániť cyklický charakter hypotekárnych rozhodnutí. Hypotéky rastú, keď sa zvyšuje cena nehnuteľností, a klesajú, keď sa znižuje. Presne tento mechanizmus prispieva ku vzniku špekulatívnych bublín.

Druhá otázka, ktorú chcem spomenúť, sa týka klimatického balíka. Vítam rozhodnutie Rady, že v prípade systému predaja povolení na emisie CO₂ sa bude usilovať o kompromis. V niektorých členských štátoch sa 90 % energie získava z uhlia. Ak by sme požadovali, aby tieto krajiny nakupovali 100 % povolení už od roku

2013, účinok na ich hospodárstva by bol katastrofálny. Je potrebné zaviesť prechodné obdobia, ako si to vyžaduje trpezlivo uvažovanie aj zásada rovnakého zaobchádzania.

Avril Doyle (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, v marci 2007, počas nemeckého predsedníctva, a opäť v marci 2008, počas slovinského predsedníctva, sa európski vedúci predstavitelia zaviazali dosiahnuť cieľ zníženia emisií skleníkových plynov najmenej o 20 % do roku 2020, teda cieľ, ktorý bol už vtedy menej ambicióznym. Nerobme si žiadne ilúzie: na zabezpečenie medzinárodnej dohody o zmenách klímy v Kodani po roku 2012 budeme musieť urobiť jasné a jednoznačné vyhlásenie prostredníctvom našich právnych predpisov.

V dôsledku súčasnej medzinárodnej finančnej krízy, krízy likvidity a hospodárskeho prepadu, sú mnohí opatrnejší pri stanovovaní dlhodobých cieľov CO₂ alebo zaväzovaní priemyslu na dosiahnutie požadovaného zníženia skleníkových plynov, ktoré by umožnili európske hospodárstvo posunúť dopredu na ceste k nízkouhlíkovému, trvalo udržateľnému hospodárstvu, ktoré tak zúfalo potrebujeme a ktoré, podľa môjho názoru, začne tretiu priemyselnú revolúciu, v ktorej bude mať Európa ako prvý subjekt na trhu veľkú výhodu v celej oblasti nových technológií.

Na ciele EÚ po roku 2012 sa však nesmieme pozeráť z hľadiska súčasnej hospodárskej krízy. Som presvedčená, že naše vlády to dokážu vyriešiť v krátkom čase a my musíme teraz splniť sľub, aby budúce generácie neniesli bremeno, vrátane hospodárskeho bremena, akéhokoľvek oneskorenia v súvislosti s klimatickým a energetickým balíkom. Nemôžeme platiť vyššiu cenu v budúcnosti za našu neschopnosť konať teraz, lebo história k nám nebude láskavá, alebo ako povedal pán prezident Sarkozy, premárnime svoju historickú príležitosť.

Ako spravodajkyňa o klimatickom balíku mi Európsky parlament dal silný mandát na rokovania s Radou v rámci trialógu. Túto povinnosť beriem veľmi vážne. Musíme zachovať ciele a časový plán a ako povedal pán Sarkozy, našim heslom bude veľká ambícia s istým kompromisom. Teším sa na veľmi úzku spoluprácu s Komisiou a Radou počas francúzskeho predsedníctva. Som presvedčená, že spoločne dokážeme nájsť a do decembra aj nájdeme efektívnu a realizovateľnú dohodu o klimatickom a energetickom balíku...

(Predsedajúca prerušila rečníčku.)

Ieke van den Burg (PSE). – Vážená pani predsedajúca, je zaujímavé sledovať, ako sa v Rade z dohľadu nad finančným trhom stala *Chefsache*. Oceňujem vytvorenie skupiny na vysokej úrovni s pánom Jacquom de Larosièrom, ktorú sme v Európskom parlamente požadovali už niekoľko rokov.

Chcem poslať tento jasný odkaz: koordinácia samotná nestačí. Skutočne sú potrebné inštitucionálne riešenia. Nepostačuje dobrovoľná spolupráca vnútroštátnych orgánov dohľadu na základe systémov „dodržuj alebo vysvetľ“, ako napríklad v projekte Solventnosť I a v návrhoch smernice o kapitálových požiadavkách (CRD), a nepostačuje ani Fórum pre finančnú stabilitu, ktoré je dosť nezodpovedné a v ktorom sú iba zástupcovia z väčších krajín, ktorí presadzujú ich národné záujmy. Nezaznieva z neho jasný hlas Európy. Potrebujeme zjednotenú architektúru, podobnú Európskemu systému centrálnych bánk. Táto architektúra je perfektná a mohla by byť arbitrom vo vnútri EÚ a silným hlasom na medzinárodnej úrovni.

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, predovšetkým by som chcel zablahoželať Rade, že sa jej v súvislosti s klimatickým a energetickým balíkom podarilo dosiahnuť dohodu o tzv. tretej ceste. Je to rozumné riešenie, ktoré nám umožní vyhnúť sa povinnému predaju energetických spoločností, napriek tomu však zabezpečuje náležitú hospodársku súťaž.

Po druhé chcem povedať, že otázka CO₂ je, samozrejme, zvlášť dôležitá v súvislosti s finančnou krízou, pretože predajom povolení na dražbe sa znovu vystavujeme riziku obchádzania reálneho hospodárstva a vytvorenia nového špekulatívneho finančného nástroja, ktorý vytlačí energeticky náročné odvetvia von z Európy. Preto vás chcem znovu požiadať, aby ste veľmi starostlivo zvážili, či by nemalo väčší zmysel bezplatné rozdeľovanie povolení na emisie CO₂ s jasnou 20 % kvótou, ako vziať peniaze podnikom, ktoré ich potrebujú na investovanie do inovácie a výskumu, aby dosiahli 20 % zníženie.

Musíme podporiť investície, najmä v prípade malých a stredných podnikov. Preto vyzývam aj na významný rozvoj transeurópskych sietí, najmä v oblasti energie a na vypracovanie stratégií na efektívnejšie opatrenia v oblasti energetickej účinnosti, pretože tá je osobite dôležitá pre naše malé podniky, pre zamestnanosť a čisté mzdy v Európe.

Nakoniec by som chcel vyzvať pána komisára Kovácsa, aby považoval, ako by sme mohli pomocou daňovej politiky dať hospodárstvo znova do pohybu, najmä využitím nových možností a kratších dôb odpisovania a náležitých odpočítateľných výdavkov. Európske hospodárstvo je možné stimulovať vykonávaním nových daňových politík a prostredníctvom daňových stimulov.

Giles Chichester (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, prirovnanie krízy na finančných trhoch k hurikánu nie je až natoľko vzdialené od skutočnosti: keď opadne vietor, vzniká ilúzia pokoja, ale odstránenie spustošenia, ktoré vietor za sebou znechal, trvá roky, a tak to bude aj s hospodárskymi a sociálnymi dôsledkami chaosu, ktorý sme zažili.

Zmenené okolnosti nás nútia nájsť rovnováhu medzi kontinuitou a prispôbením sa novej situácii. Z hľadiska energetickej politiky to znamená dodržiavanie strategických cieľov v oblasti bezpečnosti dodávok, trvalej udržateľnosti a konkurencieschopnosti. Zároveň musíme posúdiť, či je potrebné zmeniť taktiku, prostriedky. Energia je životne dôležitá pre náš spôsob života a životnú úroveň. Energetický priemysel si vyžaduje dlhodobé investície, kde vybudovanie novej kapacity trvá 5, 10 alebo 15 rokov a, samozrejme, nemôže byť krátkodobou odpoveďou na tieto krátkodobé problémy, ktorým čelíme. Dlhodobou záležitosťou je aj riešenie zmeny klímy a nemáme žiadny zázračný prútik ani jednoduché riešenie.

Pokiaľ ide o taktiku, niektorí majú výhrady voči úrovni a načasovaniu cieľov v rámci klimatického a energetickeho balíka. Niektorí sa ešte dávno pred finančnou krízou obávali presunu emisií oxidu uhličitého alebo presunu európskych pracovných miest. Možno sa musíme znovu pozrieť na detaily a možno aj na príslušné zásady.

V súčasnosti sa však najviac obávam, aby sme nepadli do pasce nadmernej regulácie, pretože nadmerná regulácia by mohla vyvolať ešte niečo horšie: opakovanie krízy z tridsiatych rokov minulého storočia. Veľmi dobre si uvedomujem dôležitosť dobrej regulácie pre správne fungovanie trhov a pre transparentnosť, ale nezabíme sliepku, ktorá znáša zlaté vajcia.

Ryszard Czarnecki (UEN). – (PL) Vďaka snahe pána prezidenta a predsedu vlády mojej krajiny, Poľska, na samite v Bruseli zvíťazil zdravý rozum, bol tu prednesený náležitý odkaz o klimatickom balíku. Na základe dohôd zo samitu, za ktoré ďakujeme európskym predstaviteľom, sme odvrátili hrozbu prehnane prísnych environmentálnych obmedzení, ktoré by ovplyvnili predovšetkým nové členské štáty, hoci táto hrozba úplne nezanikla.

Samit sa tiež zaoberal finančnou krízou. Niekoľko dní pred týmto samitom sa prekvapivo konal menší samit, ktorého sa zúčastnili najväčšie krajiny Európskej únie. Tento menší samit pripomínal politbyro Komunistickej strany Sovietskeho zväzu. Nie je správne, aby najsilnejšie členské štáty Únie vnucovali svoje riešenia ostatným krajinám. Navyše používanie dvojitého metra je poburujúce. Mám na mysli skutočnosť, že financovanie bánk v členských štátoch prijateľné je, ale poskytnutie pomoci poľským lodeniciam prijateľné nie je. V tomto ohľade je Európska únia podobná Orwellovej *Zvieracej farme*, kde sú si všetky zvieratá rovné, ale niektoré sú si rovnejšie.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Diskusiu o miere a tempe sprísňovania ekologických, sociálnych a iných noriem, spolu s revíziou európskych nariadení, považujem za kľúč k riešeniu hospodárskej recesie, ktorej v súčasnosti čelí Európska únia. Pán Schulz tu s posmechom citoval záväzok Komisie a Rady, ale aj Parlamentu znížiť nadmernú reguláciu Únie. Je to práve tá pridaná negatívna hodnota, ktorá zhoršuje konkurencieschopnosť Európskej únie na globálnej úrovni. Automobilový, elektronický, sklársky, textilný priemysel a iné odvetvia nepotrebujú finančnú injekciu, potrebujú rozumnú mieru regulácie. Finančná kríza nie je výsledkom nedostatku regulácie, ale zlyhania kontrolných mechanizmov. A práve toto neochránilo investície a ohrozuje zamestnanosť. To isté sa týka pravidiel na celosvetovej úrovni. Kríza a celosvetová hospodárska recesia núka príležitosť na vytvorenie dôkladnejšieho súboru pravidiel pre globálne trhy, nielen pre európske, v záujme trvale udržateľného, ekologického a sociálne primeraného rozvoja. Takéto prostredie, ktoré musíme vytvárať pre Európanov aj na celosvetovej úrovni. Vítam aj dohodu Rady o energetickom balíku.

Stavros Lambrinidis (PSE). – (EL) Vážená pani predsedajúca, to, čo dnes potrebujeme, je nová hospodárska a sociálna dohoda, „nový dohovor“. Ak sa toto EÚ nepodarí dosiahnuť, potom bude nenásytosť trhu pokračovať v podporovaní kontraproduktívnych investícií, ktoré zadlžia vlastnú budúcnosť aj budúcnosť pracovníkov a občanov.

Čo vlastne myslíme pod pojmom nový dohovor? Potrebujeme nový systém hospodárskeho riadenia, nové poslanie Európskej centrálnej banky, nové chápanie sociálneho štátu, nie ako prívjesku slobodného trhu, ale

ako kľúča k rozvoju. Potrebujeme nové európske financovanie, zelený fond rozvoja, dôležitý globalizačný fond a, samozrejme, väčší rozpočet pre Európu. Potrebujeme tiež nový sociálny Maastricht zamestnanosti a rastu.

Marios Matsakis (ALDE). – Vážená pani predsedajúca, mnoho európskych občanov – vrátane tých, ktorých zastupujem – sa chce opýtať pána Barrosa a pána Sarkozyho, či pokladajú za spravodlivé, že náklady finančnej krízy majú znášať obyčajní európski občania, a nie vedúci manažéri bánk v USA a v Európe, ktorí zarobili milióny na nedbanlivom konaní, v niektorých prípadoch aj protizákonnom, a ktorí si teraz užívajú tieto milióny uložené niekde v daňových rajoch alebo na bezpečných sporiacich účtoch. Chcú sa tiež opýtať pána Barrosa a pána Sarkozyho, či je spravodlivé, že keď americké hospodárstvo prechladne alebo ochorie na rakovinu, majú chemoterapiu podstúpiť práve Európania. „Áno“ spolupráci s Američanmi, ale „nie“ závislosti.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, vážený pán Jouyet, bola som v Tbilisi, keď pán prezident prišiel prerokovať mierový plán, veľmi rada by som mu vzdala hold za jeho rýchle konanie v záujme zastavenia tejto vojny. No táto vojna bola čiastočne naším vlastným zlyhaním: štrnásť rokov sme boli príliš opatrní, v tichosti sme sa prizerali, ako sa stupňovali provokácie v separatistických regiónoch. Je pravda, že táto vojna Európu prebudila, konfrontovala ju s vlastnými záväzkami, no na Kaukaze oheň stále tlie a my musíme robiť všetko, čo je v našich silách, aby sme definitívne ukončili zmrazené konflikty. Je to v záujme bezpečnosti celej Európy.

Rovnako mi je známe, pán Jouyet, že krajiny Európy sú rozdelené vzhľadom na ich rozdielny názor na vstup Gruzínska do NATO, ja sama som proti. Predkladám vám takýto návrh: žiadam Európsku úniu, aby krajinám na Kaukaze navrhla neutralitu. Jedine neutralita môže zmenšiť napätie s Ruskom a definitívne ochrániť túto oblasť pred novými konfliktmi. Neutralita bude garantovať bezpečnosť týchto nových demokracií a pomôže zabezpečiť našu vlastnú bezpečnosť.

Mirosław Mariusz Piotrowski (UEN). – (PL) Medzi najdôležitejšie záležitosti, ktoré boli počas samitu prerokované, patrí celosvetová finančná kríza spoločne s balíkom opatrení na boj proti zmene klímy. Bolo správne, že sa Rada zamerala na tento problém, hoci je znepokojivé, že kľúčové rozhodnutia boli prijaté skôr, a to na zasadnutí zástupcov len štyroch krajín. Toto stanovisko bolo následne potvrdené v takzvanej Euroskupine a až potom prednesené v Európskej rade. Takýto postup vzbudzuje vážne obavy, či je Európska rada skutočne braná vážne, alebo jednoducho slúži ako fórum, ktoré pečiatkuje rozhodnutia malej skupiny vedúcich predstaviteľov. Máme zobrať na vedomie, že sa teraz, pre všetky zámery a úmysly, vytvorila trojvrchlostná Európa?

Na pozadí celosvetovej krízy je vhodné zvážiť skoršie rozhodnutia o obmedzení emisií oxidu uhličitého. Ich bezprostredná realizácia predchádzajúceho môže ešte zintenzívniť recesiu, najmä v krajinách strednej a východnej Európy, ako je Poľsko, s negatívnymi dôsledkami na celé európske hospodárstvo. Preto je nutné prijať samostatný balík pre krajiny, ktorých hlavným zdrojom energie je uhlie.

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážená pani predsedajúca, odpoviem krátko na reakcie, ktoré tu boli prezentované.

Rád by som povedal pani McAvanovej, že s ňou úplne súhlasíme v tom, že balík má byť ambiciózny; že dúfame, že ak to bude možné, spolu s pomocou Parlamentu budeme schopní dosiahnuť dohodu do Vianoc; a že súhlasíme, že to nemá byť len nejaká dohoda. Úplne sa teda stotožňujeme s vašou filozofiou a dúfame, že dosiahneme rovnováhu medzi konkurencieschopnosťou a udržateľným rozvojom.

Čo sa týka pani Starkevičiūtėovej, chcem jej povedať, že je jasné, že finančná kríza sa už naplno prejavila. Musíme, hovorím to rovnako aj ostatným rečníkom, vytrvať v tejto ceste, a preto sa držíme balíka opatrení v oblasti energetiky a zmeny klímy. Problematike rozpočtu EÚ sa budeme venovať zajtra v prvom čítaní. Domnievam sa, že návrh Komisie sa zameriava na rast a udržateľný rozvoj a že sa od neho nemáme vzdialiť, ale k tejto problematike sa vrátíme počas zajtrajšej rozpravy.

Čo sa týka pripomienok pána Bowisa, je samozrejmé, že naše ambície vzhľadom na balík opatrení v oblasti energetiky a klimatických zmien nemôžeme pozastaviť pre finančnú krízu – to tu už bolo zdôraznené. Avšak musíme vziať do úvahy rozdiely v zdrojoch energie jednotlivých krajín a rovnováhu odvetví.

Pánovi Poignantovi a pánovi Savarymu chcem povedať, po prvé, že uznávam veľký prínos francúzskych socialistov v rozpravách v Európskom parlamente a ich obrovský prínos v Skupine socialistov v Európskom parlamente a, po druhé, že sa považujem za jedného z tých, ktorí si plne uvedomujú, koľko je Európa dlžná Jacquovi Delorsovi a Françoisovi Mitterrandovi. Rovnako si myslím, že Socialistická strana Francúzska to

niekedy potrebuje vyhlásiť hlasnejšie, aby sa predišlo určitým nedorozumeniam: Európa sa neuberá smerom doprava alebo doľava, uberá sa európskym smerom. Toto je ponaučenie, ktoré som si zobral od Jacquesa Delorsa a viem, že páni Savary a Poignant zastávajú rovnaký názor.

Vzhľadom na to, čo povedala pani Eková, samozrejme, sme úprimní, čo sa týka cieľov a časového harmonogramu. Musíme konať tak, aby sme zabezpečili, že balík bude pripravený na medzinárodné úlohy, ktoré bude musieť Európa riešiť.

Vzhľadom na pripomienky pána Radwana a ostatných k finančnej kríze, samozrejme podnikáme kroky na ochranu občanov, sporiteľov a aby sme zabezpečili, že osoby v rôznych inštitúciách, ktoré spôsobili krízu, za to budú niešť zodpovednosť. Už sme tu povedali, že sa má dodržiavať zásada povinnosti poskytnúť starostlivosť. Peniaze, ktoré sa sem vložili, sa musia využiť na ochranu občanov a sporiteľov. Nemienime ich dať ako dar tým subjektom, ktoré nesú hlavnú zodpovednosť za finančnú krízu, či už v USA alebo Európe, pretože príliš stavili na špekulácie.

Pani Berèssová právom zdôrazňuje, ako už bolo povedané, boj proti daňovým rajom v rámci EÚ a tiež mimo nej. Touto problematikou sme sa dostatočne nezaoberali v záveroch Európskej rady, ale, ako povedal úradujúci predseda Rady, budú ešte iné európske stretnutia, pri ktorých „európske“ znamená pravý význam tohto slova. Toto nie je dvoj-, troj- alebo štvorrýchlostná Európa: toto sú európske stretnutia, na ktorých môžeme spolu načrtnúť medzinárodné finančné pravidlá – nové medzinárodné finančné pravidlá – ktoré vydláždia cestu lepšiemu dlhodobému financovaniu hospodárstva. Podporujem to, čo bolo povedané o potrebe diverzity v reflexnej skupine zostavenej Komisiou.

Pán Saryusz-Wolski má úplnú pravdu, upozorňuje na dôležitú skutočnosť: nezdôraznili sme dostatočne závery Rady najmä s ohľadom na energetickú bezpečnosť. To, čo sa dosiahlo počas posledného stretnutia Európskej rady v oblasti energetickej bezpečnosti, je nesmierne dôležité. Zároveň musíme určiť praktickú podobu toho, čo sa povedalo o vzťahoch výrobcov energie a tranzitných krajín. Vieme, aký odkaz máme vyslať tretím krajinám, a musíme to mať na pamäti počas dialógu s Ruskom. Rovnako musíme určiť podobu týchto záverov podporou projektov na diverzifikáciu zdrojov dodávok, ako sú tie, o ktorých sa hovorilo, najmä plynovod Nabucco. Bol to, prirodzene, určitý druh Európy energie, ktorý vznikol počas posledného stretnutia Európskej rady.

Čo sa týka pripomienok pána Rosatiho, ako sme už povedali, musíme uvážiť osobitné črty energetickej situácie v Poľsku, najmä s ohľadom na uhlie, ale je jasné, že Poľsko musí prevziať zodpovednosť za prípravu samitu v Poznani, ktorý sa uskutoční koncom tohto roka.

Napokon, úplne súhlasím s tým, čo povedala pani Doylová. Musíme mať zmysel pre zodpovednosť. Finančná kríza nemôže zapríčiniť, aby sme zabudli reagovať na krízu životného prostredia. Nemôžeme sa skrývať za finančnú krízu.

Pokiaľ ide o to, k čomu vyzývala pani van den Burgová, rozhodne potrebujeme lepšiu inštitucionálnu koordináciu na úrovni kontroly. Musíme rozlišovať medzi kontrolou a reguláciou a v zmysle kontroly potrebujeme lepšiu spoluprácu na inštitucionálnej úrovni.

Podobne ako pán Rübig, aj ja som potešený dohodou, ktorú sme dosiahli o „tretej ceste“ energetického návrhu. Podľa môjho názoru je to plne vyhovujúci kompromis. Myslím, že je to všetko, čo vám k tomu môžem povedať. No rovnako je dôležité mať daňové stimuly na úsporu energie: v tomto bode sa stotožňujem s jeho názorom.

Vzhľadom na to, čo povedal pán Chichester, je pravda, že potrebujeme štrukturálne riešenia finančnej krízy – čo bude úlohou nadchádzajúcich medzinárodných samitov – ako aj zmeny klímy. Predovšetkým musíme mať dobré nariadenia, nie nadmernú reguláciu.

Nakoniec, vzhľadom na pripomienky pána Czarneckého, je zrejmé, že navzdory určitým priemyselným problémom musíme preskúmať alternatívy možnej adaptácie v niektorých krajinách. To je prípad Poľska a jeho námorných lodení, všetci dobre poznáme túto problematiku.

Na záver, vzhľadom na to, čo povedala pani Islerová Béguinová, vieme, že riešenie problémov na Kaukaze bude dlhotrvajúci proces a že Európa musí tiež prijať preventívne opatrenia. Súhlasím s ňou, že musíme myslieť viac dopredu vzhľadom na charakter týchto oblastí a ich susedstvo s Ruskom.

Joaquín Almunia, člen Komisie. – (FR) Vážená pani predsedajúca, rád by som počas piatich minút predniesol štyri body. Po prvé, Európa odpovedala konečne jednotne. Nezačali sme „jednotne“, no na stretnutiach

Euroskupiny a Európskej rady sme odpovedali v súzvuku. Musíme v tom pokračovať. To je odkaz, s ktorým, verím, súhlasí každý. Únia, ktorá sa posúva od koordinácie balíkov pomoci ku koordinácii bankového systému. Je absolútne nevyhnutné koordinovať takéto systémy na európskej úrovni tak, aby v určitých krajinách nevznikali problémy. Únia v Európe, navrhnutá na celosvetové riadenie menového a finančného systému: je to niečo, čo v Rade bolo niekoľkokrát, skutočne veľakrát, prízvukované. Keďže sa to týka množstva členských štátov, je to aj nový odkaz, na ktorý budúci týždeň nemôžeme zabudnúť.

Po druhé, úplne súhlasím – a toto je niečo, čo povedali pán predseda Komisie a pán úradujúci predseda Rady – aby sme sa pustili do novej etapy lepšej regulácie finančného systému na európskej úrovni, Európa musí ďalších pár rokov hrať vedúcu úlohu na celosvetovej úrovni, kde ide o takúto reguláciu. Úplne súhlasím s tými z vás, ktorí rozhodne podporili dohľad, ktorý bude inštitucionalizovaný, nielen koordinovaný, na európskej úrovni.

Po tretie, celkom súhlasím s tými z vás, ktorí hovorili o nevyhnutnosti prijatia národných reformných programov a lisabonskej stratégie súčasného a budúceho reálneho hospodárstva. Je to navyše práca, ktorá pokračuje a ktorú vám a Rade Komisia predloží v decembri. Ďalej je nevyhnutné, čo sa týka tohto nového rozmeru a prispôbenia lisabonskej stratégie, aby sme prihliadali na priemyselnú štruktúru a najmä malé a stredné podniky, ktoré sú hlavnými obeťami nedostatku úverov zapríčineným krízou bankového systému.

Nakoniec rozpočet. Je, samozrejme, nevyhnutné, aby sme rozpočet a vnútroštátne rozpočty využívali tak, aby v budúcnosti nevznikli problémy s ich udržateľnosťou. Naopak, vo fiškálnej a rozpočtovej politike by sa mal využívať manévrovací priestor, a to v rámci Paktu stability a rastu revidovaného v roku 2005. Je tu mnoho priestoru na flexibilitu, no tiež musíme – a vy ste spolu s Radou rozpočtovým orgánom – začať formulovať európsky rozpočet. Aj toto je, samozrejme, predmetom samostatnej rozpravy.

(potlesk)

Predseda júca. – Rozprava sa skončila.

V súlade s článkom 103 ods. 2 rokovacieho poriadku som dostala šesť návrhov uznesenia⁽¹⁾.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra, v stredu 22. októbra 2008.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Roberta Alma Anastase (PPE-DE), písomne. – (RO) Rozhodnutia, ktoré boli prijaté na stretnutí Európskej rady 15. a 16. októbra 2008, sú pre budúcnosť Európy strategicky dôležité. Víťam predovšetkým diskusiu o ratifikácii Lisabonskej zmluvy. Európska únia musí zrealizovať inštitucionálne reformy stanovené v zmluve, aby mohla zaručiť, že táto inštitúcia bude fungovať efektívnym a jasným spôsobom, ktorý bude pre európskych občanov prehľadnejší. Preto je hlavnou prioritou, aby proces ratifikácie Lisabonskej zmluvy pokračoval a bol dokončený čo najskôr vo všetkých 27 členských štátoch.

Po druhé, ako spravodajkyňa o regionálnej spolupráci v oblasti Čierneho mora a členka Výboru pre právne veci by som rada zdôraznila dôležitosť aspektov zahraničnej politiky. Rada by som zopakovala naliehavú potrebu vytvorenia spoločnej európskej energetickej politiky s cieľom podpory energetickej bezpečnosti a európskej jednoty, rovnako ako diverzifikovania dodávok energie prostredníctvom silnej podpory energetických projektov, ako je napríklad plynovod Nabucco.

V neposlednom rade víťam rozhodnutie posilniť vzťahy EÚ s jej východnými susedmi, v tomto prípade s Moldavskou republikou prostredníctvom podpísania novej rozsiahlej dohody o spolupráci. EÚ sa okrem toho musí angažovať v Gruzínsku, ako aj v riešení všetkých konfliktov v oblasti Čierneho mora.

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), písomne. – (FR) Najprv by som rád vyjadril francúzskemu predsedníctvu Európskej únie vykonávanému pánom Sarkozym, prezidentom Francúzskej republiky, moje blahoželanie k energii, nadšeniu a vízi, s ktorou prijíma svoj mandát. Či je to už otázka vojny na Kaukaze, ktorej sa predišlo, alebo prijatie opatrení na vyriešenie finančnej a hospodárskej krízy, predsedníctvo ukázalo, ako veľmi potrebujeme silnú a zjednotenú Európsku úniu a stabilné predsedníctvo, aby presadzovalo naše hodnoty vo svete, ktorý sa vyvíja rýchlym tempom a stal sa oveľa komplikovanejším. Vzhľadom na finančnú krízu a na potrebu riadneho fungovania hospodárstva podporujem členské štáty využívajúce svoju finančnú silu na obnovenie dôvery. Členské štáty využívajú to, čo sú v súkromnej oblasti zdroje, ktoré sa neuvádzajú

(1) Pozri zápisnicu.

v súvahe, inými slovami, záruky. V tomto kontexte by som rád predniesol myšlienku preskúmania zriadenia celosvetového verejného nástroja na hodnotenie štátov. Bol by umiestnený v Medzinárodnom menovom fonde (MMF) a jeho riadenie by bolo nesporné a nezávislé. Takáto celosvetová verejná agentúra na hodnotenie štátov by bola veľmi užitočná, aby sa zabezpečilo riadne fungovanie celosvetových financií a svetového hospodárstva a aby sa na tomto základe dosiahol patričný sociálny pokrok.

Katerina Batzeli (PSE), písomne. – (EL) Dohoda vyjadrená Európskou komisiou 15. a 16. októbra je začiatkom, no nestačí.

Musíme znova nastoliť rovnováhu Európskej menovej únie spoločne s rozvojovou a sociálnou politikou. Potrebujeme jednotnú politiku Spoločenstva a nové inštitucionálne a hospodárske riadenie, aby sme znovu nastolili základnú rovnováhu hospodárstva v eurozóne.

Musíme znova zvážiť vytvorenie spoločného európskeho fondu ako dôsledku priamych opatrení, ktoré boli prijaté na zvládnutie zníženia úverovej schopnosti bánk, musíme vyjasniť, že daňoví poplatníci nemôžu byť dlhodobo zaťažovaní. Filozofia ponechania úverovej krízy na samoreguláciu aplikovaná doposiaľ na vnútroštátnej úrovni skrýva nebezpečenstvo nacionalizácie hospodárskej a sociálnej politiky a nerovnomerného vývoja európskeho hospodárstva. Mali by sme predísť takémuto rozštiepeniu inštitucionálneho charakteru EÚ.

Európa má výnimočnú a historickú príležitosť a musí navrhnúť nový model hospodárskeho a sociálneho rozvoja, čo sa už začalo prostredníctvom politík o zmene klímy, energetickej bezpečnosti a trvalo udržateľnom hospodárstve. Keď hospodárska kríza odoznie, mala by byť EÚ oveľa silnejšia na politickej aj inštitucionálnej úrovni, sociálnejšia a mala by sa ujať vedúcej úlohy pri presadzovaní politiky týkajúcej sa zmeny klímy.

Titus Corlăţean (PSE), písomne. – (RO) S radosťou vítam závery zasadania Európskej rady z 15. a 16. októbra 2008, týkajúceho sa opätovného stanovenia politiky Európskej únie o jej východných susedoch, najmä pokiaľ ide o Moldavskú republiku. Európska únia skutočne musí začleniť oblasť Čierneho mora a samozrejme Moldavskú republiku na zoznam svojich politických priorít.

Musíme stanoviť jasný mandát na prerokovanie novej dohody o užšej spolupráci s touto krajinou, avšak s jasnou podmienkou, že je potrebné zaznamenať zreteľný pokrok a že komunistická vláda v Kišiňove bude svedomite dodržiavať demokratické zásady a zákonné normy európskeho práva, a že je tiež potrebné rešpektovať nezávislosť súdneho systému a právo tlače na slobodu prejavu. Potlačenie nedemokratických výstredností a zneužívania zo strany komunistických orgánov, zmena právnych predpisov s cieľom zrušiť opatrenia zabráňujúce občanom s dvojítm alebo viacnásobným občianstvom v prístupe k verejným funkciám či postaveniu, a upravenie volebného zákona v súlade s normami členských štátov Európskej únie, a odporúčania Európskej rady sú podmienkami podpísania dohody.

Rumunsko je a bude hlavným zástancam budúcej integrácie Moldavskej republiky do Európy. Očakávam, že moldavské orgány v tomto smere prijímú konkrétne opatrenia.

Daniel Dăianu (ALDE), písomne. – Nový bretton-woodský systém musí byť veľmi dobre pripravený.

Množia sa hlasy vedúcich politikov v prospech za zorganizovanie svetovej konferencie v záujme vyriešenia štrukturálnych problémov súčasných svetových financií a prepracovania medzinárodnej štruktúry v tejto oblasti. Je samozrejmé, že na takúto historickú úlohu potrebujeme spojenie nových aj starých ekonomických síl. No svetová konferencia (nový bretton-woodský systém) musí byť dobre pripravená. Po prvé, musíme stanoviť analytické základy obnovy svetových financií. Keynes a Dexter White viedli svojich expertov dlhú dobu, hoci bola vojna, aby vytvorili životaschopný projekt. Musíme zabezpečiť, aby bol takýto plán k dispozícii v čase, keď sa budú prijímať rozhodnutia. Tím vedený Jacquom de Larosierom by mohol v tomto prípade výrazne pomôcť. Po druhé, potrebujeme, aby sa hlavné hospodárske mocnosti spolu zamerali na kľúčové otázky. No a tu sú veci komplikovanejšie. Pevne dúfam, že EÚ prevezme vedúcu úlohu pri spájaní síl pri prepracovaní medzinárodného finančného systému a reorganizácie regulačného a dozorného rámca, aby mohli financie skutočne slúžiť hospodárstvu.

Proinsias De Rossa (PSE), písomne. – Európa vrátane Írska potrebuje Lisabonskú zmluvu, ak chceme vytvoriť jasnú a efektívnu politiku na riešenie globálnych kríz spôsobených kolapsom finančného systému, zmeny klímy a nedostatočného rozvoja veľkej časti sveta.

Hospodársky nacionalizmus nemôže vyriešiť tieto celosvetové problémy. Riešenie sa nenájde ani vtedy, ak dáme finančným inštitúciám alebo nadnárodným spoločnostiam voľnú ruku konať podľa vlastného zváženia, ak sa očakáva, že ich daňoví poplatníci vytiahnu z ťažkostí, keď zasiahne kríza.

Potrebuje systém celosvetového riadenia, ktorý by obsahoval nadnárodnú reguláciu finančných trhov, samozrejme vrátane kompetencie uvalenia daní na takéto inštitúcie, aby sa im zabránilo manipulovať s jednotlivými krajinami.

Systém zdanenia výmeny meny je nevyhnutný na stabilizovanie týchto trhov a môže tiež poskytnúť hodnotný zdroj na vyplnenie medzery v realizácii rozvojových cieľov milénia (RCM).

Takýto systém poplatkov obyčajne poznáme pod názvom „Tobinova daň“. James Tobin ho navrhol ako prvý v dôsledku zničenia bretton-woodského systému v USA. Malo by to trojaký účinok: 1. pomoc stabilizovať menové trhy, 2. poskytnutie značných finančných prostriedkov na realizáciu rozvojových cieľov milénia, 3. znovuzískanie časti demokratického priestoru, ktorý bol doteraz poskytnutý finančným trhom.

Elisa Ferreira (PSE), písomne. – (PT) Jednotná európska mena vytvorila prekážku, ktorá ochránila Európsku úniu pred horšími problémami počas súčasnej krízy. V tomto kontexte sa euro nesporne stalo európskym úspechom.

V súvislosti s dereguláciou a krízou na finančných trhoch sa na úrovni jednotlivých štátov prijal celý rad vzájomne si protirečiacich opatrení. Vytvorili sme dohodu, ktorá bola napokon vítaná, no nemôžeme zabudnúť na prílišnú pasivitu Komisie, keď bola potrebná štipka obozretnej a prezieravej vízie.

V posledných rokoch, nie mesiacoch, tento Parlament prediskutoval a prijal opodstatnené návrhy na reformu najmä v oblasti regulácie trhu a jeho dohľadu. Na základe tejto dôveryhodnosti požadujeme, aby predsedníctvo Rady a Komisia aktívne zapojili tento Parlament do reformných riešení, ktoré musia splniť tri úlohy.

Po prvé, v integrovanej Európe nemôžu byť systémové riziká naďalej regulované na vnútroštátnej úrovni. Musia sa vykonať štrukturálne kroky s jasnými a stálymi pravidlami garantujúcimi stabilný systém.

Po druhé, v globalizovanom svete musí byť Európa aktívnym partnerom pri vytváraní nového medzinárodného rámca zahŕňajúceho hlavných partnerov.

Po tretie, v čase, keď už je hospodárska recesia istá, musíme koordinovane realizovať balík na oživenie hospodárstva, ktorý bude garantovať rast a zamestnanosť a pomôže rodinám a podnikom znovunadobudnúť sebadôveru.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Základný prvok tejto rozpravy bol zasa opomenutý: inými slovami, musíme skončiť s existujúcimi stratégiami, ktoré sú hlavnou príčinou súčasných kríz. Včera však bolo zaujímavé počuť veľkých zástancov neoliberalizmu, ktorí teraz pripúšťajú, že niekde musí nastať zmena, no len v zmysle „prepracovania kapitalizmu“, ako už naznačil pán prezident Sarkozy. Z tohto dôvodu je jednou z ich priorít rozvoj prisťahovaleckej politiky, najmä prostredníctvom smernice o návrate, ktorá nerešpektuje základné ľudské práva a ktorá zaobchádza s nezákonnými prisťahovalcami, akoby boli zločinci, a nie ľudia utekajúci zo svojich krajín pred hladom a hľadajúci lepšiu budúcnosť pre seba a svoje rodiny.

Vzrastajúca ľahostajnosť voči sociálnym otázkam je naďalej jedným zo základných aspektov ich stratégie. V zdolávaní finančnej krízy, uvoľnili obrovské množstvo zdrojov a politickej vôle. No vzhľadom na sociálnu situáciu a krízu zapríčinenú úpadkom kúpnej sily, zvyšujúcu sa chudobu, nezamestnanosť, neisté formy zamestnania a slabo platenú prácu je neustály nedostatok zdrojov a politickej vôle. V skutočnosti sa zdá, že ich návrhy zhoršia sociálnu situáciu a nerovnosť v rozdelení bohatstva.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), písomne. – (PT) Európska rada potvrdila opatrenia, ktoré boli predtým prijaté a vznikli v záujme záchrany finančného kapitálu, chrbtovej kosti kapitalistického systému, a zabezpečenia „pokračovania štrukturálnej reformy“.

„Prepracovanie kapitalizmu“ jednoducho znamená viac kapitalizmu so všetkými jeho nezdravými rozpormi, väčšie vykorisťovanie pracovníkov, väčšiu liberalizáciu a privatizáciu verejných služieb a viac zárobku premeneného na kapitál, to je politika, ktorú dôsledne realizuje socialistická vláda Portugalska.

Nepadlo však ani slovo o:

- zväčšujúcich sa problémoch, ktorým čelia pracovníci a obyvateľstvo vo všeobecnosti, zvyšovaní platov a dávok zo systému sociálneho zabezpečenia, znižovaní cien základných potravín a služieb alebo efektívnym zamedzením zvyšovania nákladov na hypotéky,

- podpore výnosných investícií, zamestnaneckých právach, verejných službách a silnom verejnom hospodárskom sektore, napríklad v oblasti bankovníctva, prostredníctvom spravodlivého rozdelenia bohatstva,

- konci súčasnej menovej politiky EÚ a Paktu stability, konci „daňových rajov,“ a posilnení a využívaní štrukturálnych fondov na zabezpečenie efektívneho hospodárskeho rozvoja a zlepšenie životných podmienok pracovníkov.

Inými slovami, nebolo tu nič, čo by naznačovalo skoncovanie s kapitalistickými praktikami...

Gábor Harangozó (PSE), písomne. – V súčasných mimoriadnych trhových podmienkach potrebujeme konkrétne opatrenia, aby sme zabezpečili dostatočnú flexibilitu plnenia Paktu stability. Bezprecedentné udalosti odhalili hranice európskeho finančného integračného systému v období, keď čelíme kríze takejto veľkosti. Keď bol reformovaný Pakt stability, nikto nemohol očakávať takýto finančný rozvrat. Na pozadí nedávnych udalostí sa zdá, že flexibilita Paktu stability je v prípade hospodárskeho spomalenia nedostatočná. Musíme dodržiavať rozpočtovú disciplínu, no mali by sme zaviesť viac flexibility, aby sme umožnili novým členom pripojiť sa čo najskôr do eurozóny. V rámci súčasných pravidiel finančná kríza skôr zabraňuje novým členom pripojiť sa k eurozóne tak, ako bolo naplánované. Hospodárska racionalita tvoriaca základ konštrukcie európskeho menového mechanizmu by sa mala opäť prispôbiť súčasným finančným okolnostiam, aby boli vytvorené podmienky na trvalo udržateľné finančné trhy v krajinách pristupujúcich do eurozóny. Urýchlenie tohto procesu tým, že umožníme každej pristupujúcej krajine pokračovať pri prijatí eura vlastnou cestou, podľa hospodárskych podmienok danej krajiny, môže byť určitým riešením, keďže finančná kríza zdôraznila potrebu prijatia týchto krajín do eurozóny.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), písomne. – (PL) Zdá sa, že súčasná kríza predstavuje finančný kolaps, no týka sa aj energie a potravín. Je špičkou ľadovca a je založená čiastočne na kolapse základných morálnych princípov a čiastočne na ľudskej naivite. Dokazujú to špekulácie a nespoľahlivé investície.

Neexistuje nič ako *perpetum mobile* ani vo fyzike, ani v ekonomike. Akí to boli ľudia, ktorých triky priviedli svetové financie ku kolapsu? Sami sme dovolili, aby nás oklamali ľudia, ktorí postavili svoje bohatstvo na podvode. Teraz sa očakáva, že daňoví poplatníci vykúpia bankový systém z problémov. Pravdepodobne to bude stáť viac ako je celý rozpočet Európskej únie. Finančný šok pocítili najprv v USA, no jeho dôsledky pocítil celý svet. Niektoré krajiny, ako je Island, sa ocitli na pokraji úplnej katastrofy. Ďalšie straty spôsobí dominový efekt. Plyní z tohto všetkého vôbec niečo pozitívne? Možno aj áno. Možno pochopíme, že nie je správne stavať na pohyblivom piesku na základe mylných predpokladov a že potrebujeme pevný základ spoľahlivosti a solidarity. Nejde o to, aby sme výrazu „bezpečný ako banka“ vrátili pôvodný význam. Ide o našu budúcnosť a budúcnosť našich detí. Trhové hospodárstvo, alebo inak povedané kapitalizmus, musí fungovať na základe rozumných a trvalých princípov, z ktorých je veľmi dôležitá poctivosť.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), písomne. – (FI) Vážená pani predsedajúca, najprv by som rada poďakovala úradujúcemu predsedovi Rady za to, čo považujem za správny spôsob uvažovania: záležitosti životného prostredia majú mať vysokú prioritu, či už v dobrých, alebo zlých časoch. Vaše odpovede pánovi Cohnovi-Benditovi a pánovi Schultzo, vaše odpovede pánovi Wurtzovi boli rovnako výstižné.

Rada by som vyjadrila svoje obavy najmä čo sa týka obchodovania s emisnými kvótami. Keď uvádzate, čo sa v Parlamente udialo túto jeseň, postavenie Parlamentu nemôžeme považovať za výsledok demokratického procesu. Jeho konanie pripomína prehnaný zhon, keď výbory nevedia, o čom hlasovali. Predložené pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy boli predložené boli klamlivé, boli sme zmanipulovaní a oklamaní. Naš spravodajca a koordinátor našej pracovnej skupiny všetkých zradili tým, že nepostupovali podľa rozhodnutia, za ktoré hlasovala celá skupina. Parlament ešte nikdy predtým nezažil takéto konanie.

Jedným z vinníkov je aj Komisia. Prišla s objemným balíkom právnych predpisov príliš neskoro a potom varovala pred ich úpravou v mene zachovania medzinárodného súladu s ohľadom na klimatické otázky. Výsledkom je žalostný model obchodovania s emisnými kvótami, ktorý, ak bude prijatý, zvýši náklady a ohrozí prácu v Európe. Akýkoľvek obchod s emisiami využitý jednostranne by bol len ďalším daňovým bremenom. Nevidím žiadnu výhodu pre životné prostredie, ak by európske výrobky, vyrobené v globálnom kontexte najekologickejšie, mali znášať takéto bremeno v mene boja proti zmene klímy.

Takýto obchod by len preniesol znečistenie z Európy do inej časti sveta a priniesol by nám nezamestnanosť. Nie je to ani dobrá, ani zodpovedná environmentálna politika. Potrebujeme efektívnejšiu klimatickú politiku.

Emisie musia byť znížené podľa záväzkov, ktoré sme prijali. Náš alternatívny návrh si zaslúži náležité zváženie v Parlamente. Mnohé členské štáty ho podporujú, rovnako ako Európska konfederácia priemyslu a celé európske odborové hnutie. Ďalšie čítanie by eliminovalo demokratický deficit, ktorý bol v Parlamente vytvorený.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), písomne. – (RO) Kríza, ktorá vznikla medzi Ruskom a Gruzínskom, spolu s finančnou krízou, poskytuje nielen teoretický, ale aj praktický dôkaz potreby reformovania európskych inštitúcií. Jednota Európy vyjadrená jednotným hlasom je jedinou možnou reakciou na podobné situácie. Zavedenie Lisabonskej zmluvy je skutočne nevyhnutné. Od decembra musí prísť Rada s riešením postupujúcim týmto smerom, bez ohľadu na možné dôsledky. Finančná, energetická a politická bezpečnosť, rovnako ako posilnenie základných hodnôt projektu Európy, možno garantovať len prostredníctvom úzkeho partnerstva s našimi susedmi.

Iniciatíva Východného partnerstva pridáva vzťahom s našimi susedmi novú politickú dimenziu a dopĺňa a podporuje projekty, ktoré už fungujú v oblasti Čierneho mora, prostredníctvom propagovania inštitucionalizovaného rámca, ktorý pomáha aktualizovať zmluvy o liberálnejšej vízovej kontrole, vytvoriť oblasť voľného obchodu a vybudovať strategické partnerstvo s našimi východnými susedmi.

Vidíme zreteľnú „vyčerpanosť“ vo vzťahu k rozširovaniu Európskej únie, no nemôžeme si dovoliť držať krajiny ako Moldavsko a Ukrajina dlho mimo Európskej únie. Východné partnerstvo musí vyslať jasný signál a zostaviť časový plán pre tie krajiny, ktoré sa otvárajú myšlienke vstupu do EÚ, samozrejme za predpokladu, že dosiahnu požadovanú úroveň v každej oblasti.

Esko Seppänen (GUE/NGL), písomne. – (FI) Samit EÚ diskutoval o tom, ako čínsky syndróm – tak veľmi vlastný hospodárstvu USA, ktorý je, takpovediac, kolapsom jadra finančného hospodárstva na Wall Street, otrávil svojou rádioaktivitou aj európske trhy. V dôsledku toho sa svet posúva smerom k postamerickému veku. Autorita USA sa zrútila, keď jej loď nazývaná „kapitalizmus“ nabehla na plytčinu ideológie nadmerného liberalizmu.

Dúfajme, že nová chudoba v krajine a problémy so získavaním úverov urýchlia zastavenie vojenských akcií USA v krajinách, ktoré okupuje. Vzhľadom na charakter okupačnej sily USA, ruské zintenzívnenie vojenských operácií v Južnom Osetsku rozhodne priťahuje obrovskú pozornosť. S výsledkami samitu musíme byť spokojní, pretože výzvy extrémistických krajín v EÚ a amerických fundamentalistov na izoláciu Ruska nedostali podporu.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE), písomne. – (HU) Nesmieme dovoliť, aby Európa platila za finančnú krízu a špekulácie, ktoré vznikli v USA. Obyčajní ľudia nesmú znášať dôsledky krátkozrakosti bánk a nenásytosti špekulantov.

Dúfajme, že balík, ktorý prijala Európska rada, zastaví túto finančnú tsunami. Prvoradou úlohou Európskej únie, spolu s vládami členských štátov, je vykonanie všetkých možných krokov na zmiernenie sociálnych a hospodárskych dôsledkov tejto krízy, zabránenie dlhotrvajúcej recesii a ochránenie investícií.

Musíme vybudovať rezervy, aby sme ochránili svojich občanov. Z tohto dôvodu sú európske krajiny nútené prijať núdzové opatrenia, znížiť rozpočtové výdavky, dočasne pozastaviť plánované zníženie daní, ba dokonca zvýšiť dane. Toto sa deje od Francúzska až po Veľkú Britániu, od Talianska až po Lotyšsko. No jediný spôsob, ako to efektívne dosiahnuť, je vnútroštátny konsenzus. Každý, kto pôjde proti tomu rozhodnutiu, ohrozí vnútroštátnu finančnú stabilitu.

Je potrebné prehodnotiť základy trhového hospodárstva. Spoločenská kontrola trhových procesov je nevyhnutná, nie aby bola zmarená konkurencia, ale aby tieto procesy boli pod nevyhnutným regulačným dohľadom. Európsky parlament podporuje myšlienku úradu pre dohľad nad finančným a kapitálovým trhom na európskej úrovni, ktorý pôvodne navrhol maďarský predseda vlády Ferenc Gyurcsány.

Je neprijateľné, aby vinníci unikli bez toho, aby boli braní na zodpovednosť. Zmrazenie ich multimiliónových dolárových výplat nie je trestom. Nesmieme sa vyhnúť represívnym opatreniam vrátane konfiškácie majetku a zmrazenia aktív tých, ktorí sú vinní za vyprovokovanie medzinárodnej finančnej krízy.

8. Hlasovanie

Predsedaajúca. – Ďalším bodom programu je hlasovanie.

(Informácie o výsledkoch a ďalších podrobnostiach hlasovania: pozri zápisnicu.)

*
* *

Jan Andersson, spravodajca. – (SV) Vážená pani predsedajúca, meškáme. Na prediskutovanie máme ešte mnoho správ. Správa, ktorú predkladám ja, je posledná na zozname hlasovania. Keďže je možné, že veľa poslancov opustí Parlament, rád by som navrhol preloženie hlasovania o Anderssonovej správe na zajtra. Rád by som tiež počul, či ju ostatné politické skupiny podporujú.

(potlesk)

Predsedajúca. – Myslím si, že je to prijateľné.

Sú nejaké námietky?

Tak je toto rozhodnutie prijaté.

(Hlasovanie o správe pána Anderssona (A6-0370/2008) je preložené na 22. októbra 2008.)

*
* *

8.1. Pred výzvou vyšších cien ropy (hlasovanie)

8.2. Dohoda o vedecko-technickej spolupráci medzi ES a Novým Zélandom (A6-0367/2008, Angelika Niebler) (hlasovanie)

8.3. Memorandum o spolupráci medzi Medzinárodnou organizáciou civilného letectva a Európskym spoločenstvom v oblasti bezpečnostných auditov/inšpekcií a súvisiacich záležitostí (A6-0374/2008, Paolo Costa) (hlasovanie)

8.4. Zodpovednosť za škodu spôsobenú motorovými vozidlami (kodifikované znenie) (A6-0380/2008, Diana Wallis) (hlasovanie)

8.5. Jednoduché tlakové nádoby (kodifikované znenie) (A6-0381/2008, Diana Wallis) (hlasovanie)

8.6. Dodatočné ochranné osvedčenie na liečivá (kodifikované znenie) (A6-0385/2008, Diana Wallis) (hlasovanie)

8.7. Uplatňovanie Protokolu o postupe pri nadmernom schodku, ktorý tvorí prílohu Zmluvy o ES (kodifikované znenie) (A6-0386/2008, Diana Wallis) (hlasovanie)

8.8. Kategórie dohôd a zosúladených postupov v odvetví leteckej dopravy (kodifikované znenie) (A6-0379/2008, Diana Wallis) (hlasovanie)

8.9. Systém vlastných zdrojov Spoločenstiev (A6-0342/2008, Alain Lamassoure) (hlasovanie)

8.10. Európsky príkaz na zabezpečenie dôkazov v trestných veciach (A6-0408/2008, Gérard Deprez) (hlasovanie)

8.11. Obnova zásob tresky (A6-0340/2008, Niels Busk) (hlasovanie)

8.12. Mobilizácia Fondu solidarity EÚ (A6-0399/2008, Reimer Böge) (hlasovanie)

8.13. Návrh opravného rozpočtu č. 7/2008 (A6-0412/2008, Kyösti Virrankoski) (hlasovanie)

8.14. Mobilizácia Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii (A6-0405/2008, Reimer Böge) (hlasovanie)

8.15. Vytvorenie globálnej aliancie proti zmene klímy medzi EÚ a chudobnými rozvojovými krajinami, ktoré sú najviac ohrozené zmenou klímy (A6-0366/2008, Anders Wijkman) (hlasovanie)

8.16. Riadenie a partnerstvo na národnej a regionálnej úrovni a na projektovom základe v oblasti regionálnej politiky (A6-0356/2008, Jean Marie Beaupuy) (hlasovanie)

8.17. Kvalitnejšia legislatíva v roku 2006 podľa článku 9 Protokolu o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality (A6-0355/2008, Manuel Medina Ortega) (hlasovanie)

8.18. Výročná správa Komisie o monitorovaní uplatňovania práva Spoločenstva (A6-0363/2008, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (hlasovanie)

8.19. Stratégia budúcej úpravy inštitucionálnych hľadísk regulačných agentúr (A6-0354/2008, Georgios Papastamkos) (hlasovanie)

8.20. Príkaz na zatknutie Josepha Konyho vzhľadom na konanie pred Medzinárodným trestným súdom (B6-0536/2008) (hlasovanie)

8.21. Program Erasmus Mundus (2009 – 2013) (A6-0294/2008, Marielle De Sarnez) (hlasovanie)

8.22. Bezpečnostné pravidlá a normy pre osobné lode (prepracované znenie) (A6-0300/2008, József Szájer) (hlasovanie)

8.23. Obmedzené použitie geneticky modifikovaných mikroorganizmov (prepracované znenie) (A6-0297/2008, József Szájer) (hlasovanie)

8.24. Štatistické údaje o námornej nákladnej a osobnej doprave (prepracované znenie) (A6-0288/2008, József Szájer) (hlasovanie)

8.25. Štatistika Spoločenstva o obchodovaní s tovarom medzi členskými štátmi (A6-0348/2008, Eoin Ryan) (hlasovanie)

8.26. Rozhodné právo v manželských veciach (A6-0361/2008, Evelyne Gebhardt) (hlasovanie)

– Pred začiatkom hlasovania

Panayiotis Demetriou, v mene skupiny PPE-DE. – Vážená pani predsedajúca, chcem predložiť nasledujúci ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh: „Manželia sa môžu dohodnúť na určení rozhodného práva vo veciach

rozvodu a právnej rozluky, ak je toto právo v súlade so základnými právami definovanými v zmluvách a v Charte základných práv Európskej únie a so zásadami verejného poriadku.“

Tento ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh obmedzuje právo manželov na určenie rozhodného práva, ako je uvedené v článku 20. Verím, že to uspokojí politiku skupiny PPE-DE, ktorá chcela obmedziť určenie rozhodného práva, tak aby bolo v súlade, ako sme už uviedli, so základnými právami a tiež verejným poriadkom. Takže sudca konfrontovaný so žiadosťou manželov o určenie zahraničného rozhodného práva rozhodne, že toto sa neakceptuje, pretože je to proti verejnému poriadku alebo základným právam.

Evelyne Gebhardt, spravodajkyňa. – (DE) Vážená pani predsedajúca, akceptujem tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh, pretože je rozumný. Rozhodné právo sa, samozrejme, musí riadiť zásadami v našich zmluvách a v Charte základných práv. Nemám výhrady voči tomuto pozmeňujúcemu a doplňujúcemu návrhu.

Predsedajúca. – Sú nejaké pripomienky voči zahrnutiu tohto ústneho pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu?

Žiadne nevidím.

(Ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh bol prijatý.)

Carlo Casini (PPE-DE). – (IT) Vážená pani predsedajúca, určite nie som proti tomu, aby boli pri výbere rozhodného práva dodržiavané ľudské práva a základné Európskej únie. To nie je problém. Problém je v tom, že ak si manželia môžu zvoliť rozhodné právo – rád by som upozornil, že výber rozhodného práva je vo všetkých právnych systémoch výnimkou – či toto právo má byť právom jedného z 27 štátov Únie, alebo akéhokoľvek iného štátu sveta.

Preto tomuto pozmeňujúcemu a doplňujúcemu návrhu neoponujem, no myslím si, že nemôže zabrániť hlasovaniu o ďalších pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov, ktoré stanovujú, že sa môže zvoliť len právo jedného z 27 štátov Únie.

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Vážená pani predsedajúca, z tejto rozpravy je jasné, že na tejto problematike treba ešte pracovať. Podobné záležitosti by sa, samozrejme, mali prerokovávať vo výboroch. V súlade s rokovacím poriadkom by som vás preto rád požiadal o vrátenie tejto správy späť do výboru.

(Požiadavka vrátenia veci späť do výboru bola zamietnutá.)

- Po ukončení hlasovania o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 32

Evelyne Gebhardt, spravodajkyňa. – (DE) Vážená pani predsedajúca, dohoda medzi Skupinou Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov, Socialistickou skupinou v Európskom parlamente, Skupinou zelených/Európskou slobodnou alianciou a Skupinou Aliancie liberálov a demokratov za Európu je takáto: ak prijmeme tento ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh skupiny PPE-DE, všetky ostatné pozmeňujúce a doplňujúce návrhy skupiny PPE-DE budú stiahnuté. Očakávam, že skupina PPE-DE stiahne tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy.

Panayiotis Demetriou, v mene skupiny PPE-DE. – (EL) Vážená pani predsedajúca, dohoda skutočne obsahovala tento termín. Pán Casini mal iný názor. Myslím, že pozmeňujúce a doplňujúce návrhy skupiny PPE-DE obsahujú to, čo som uviedol v ústnom pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu a čo bolo odsúhlasené, a preto je zbytočné hlasovať o týchto pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch, ktoré boli predložené práve preto, aby podporili výzvu na obmedzenie rozhodného práva.

Predsedajúca. – Pozmeňujúce a doplňujúce návrhy pléna 32 – 37 vrátane preto prepadli.

Budeme teda pokračovať. Skupiny chceli niečo povedať.

- Pred hlasovaním o legislatívnom uznesení

Cristiana Muscardini (UEN). – (FR) Vážená pani predsedajúca, niekedy si človek musí nasadiť okuliare, aby ste videli poslanca žiadajúceho podľa rokovacieho poriadku o možnosť prehovoriť k predsedníctvu.

Ako viete, skupina môže prijať pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré iná skupina odmieta. Vzhľadom na to, čo povedal pán Casini, nie sme spokojní. Budeme hlasovať za pozmeňujúci a doplňujúci návrh prijatý Skupinou Únie za Európu národov.

Predseda júca. – Pani Muscardiniová, práve som povedala, že pozmeňujúce a doplňujúce návrhy prepadli. Ak raz prepadnú, nemôžem ich vrátiť späť na hlasovanie.

8.27. Riadenie rybárskych flotíl zaregistrovaných v najvzdialenejších regiónoch Spoločenstva (A6-0388/2008, Pedro Guerreiro) (hlasovanie)

9. Vysvetlenia hlasovania

Ústne vysvetlenia hlasovania

– Správa: Anders Wijkman (A6-0366/2008)

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Vítam návrh na vytvorenie globálnej aliancie proti zmene klímy medzi Európskou úniou, najmenej rozvinutými krajinami a malými ostrovnými rozvojovými štátmi. Na prispôbenie sa zmenám klímy pravdepodobne treba 80 miliárd USD, pretože najdôležitejšie by, samozrejme, bolo zastavenie odlesňovania tropických pralesov. Našich 60 miliónov EUR vyčlenených na tento účel je menej ako 1 %, ale táto suma predsa len má svoj význam pre najohrozenejšie krajiny v prípade, ak sa efektívne využije. Aliancia ponúka šancu, pokiaľ bude pôsobiť ako referenčné a metodologické centrum pre preventívne riadenie rizík v súvislosti s prírodnými katastrofami, ktoré prinesú zmeny klímy najchudobnejším krajinám. Najväčšou slabinou je nedostatok koordinácie obrovského množstva aktivít. Aliancia by nemala nahradiť humanitárnu pomoc, ale pomáhať v minimalizovaní rozsahu očakávaných katastrof poskytovaním podpory prostredníctvom inovatívnych programov, posilňovania administratívnych štruktúr na vnútroštátnej a miestnej úrovni a tiež prostredníctvom vzdelávania obyvateľstva ohrozených ostrovných štátov.

Bogdan Pęk (UEN). – (PL) Vážená pani predsedajúca, hlasoval som proti, pretože si myslím, že celá myšlienka drastického obmedzenia emisií oxidu uhličitého, ako to bolo navrhnuté Komisiou, Európskym parlamentom a Európskou radou, je od základu nesprávna a nestojí na náležitom právnom základe. Okrem toho, ak by sa táto politika vykonávala v Poľsku, moja krajina by stratila viac, ako doteraz získala vo forme priamych platieb, nepriamych dotácií a grantov a ešte stále by bolo čo platiť. Znamená to, že táto politika by bola pre hospodárstvo mnohých rozvojových krajín katastrofálna. Toto by nebol dobrý vzor pre zvyšok planéty, keďže sa očakáva, že táto zásada bude zavedená na celosvetovej úrovni na základe výsledkov dosiahnutých v Európe. Ak by táto politika bola zavedená len v Európe, bolo by to úplne zbytočne premrhaných 500 miliárd EUR.

– Správa: Jean-Marie Beaupuy (A6-0356/2008)

Victor Boştinaru, v mene skupiny PSE. – Vážená pani predsedajúca, táto správa sa týka budúcnosti kohéznej politiky. Bolo zložitá nájsť pragmatickú odpoveď platnú pre všetkých 27 členských štátov a ich rozdielne systémy správy vecí verejných a partnerstva. Spravodajca prišiel s veľmi konkrétnymi návrhmi. Čo sa týka správy vecí verejných, chcel by som zdôrazniť dve veci. Je potrebné umožniť regionálnym a miestnym orgánom lepšie a efektívnejšie rozdelenie zodpovednosti. Rovnako je veľmi dôležité zaoberať sa nedostatkom odbornosti a administratívnej kapacity v súvislosti s fondmi a projektmi na regionálnej a miestnej úrovni. Čo sa týka partnerstva, správa oprávnenne trvá na centrálnosti zahrnutých postupov a plnej zodpovednosti. Musíme prizvať čo najväčšie množstvo zainteresovaných strán do všetkých stratégií a realizačných etáp. Aby sme tak mohli urobiť, potrebujeme minimálne záväzné predpisy.

Som nesmierne spokojný so spôsobom, akým pán spravodajca pristúpil k všetkým našim príspevkom a záujmom. Ešte raz mu gratulujem k tejto skvelej práci.

Zita Pleštinová (PPE-DE). – (SK) Vychádzajúc zo skúseností získaných v samospráve, pokladám zásadu partnerstva, rovnako ako pán spravodajca Jean Marie Beaupuy, za kľúčový prvok kohéznej politiky EÚ. V hlasovaní som správu podporila.

Úspešné partnerstvo vyžaduje určitú investíciu na začiatku procesu, neskôr je však úsporou v oblasti času, peňazí a efektivity. Vytvorenie programu Erasmus pre miestnych volených zástupcov by prispelo k výmene osvedčených postupov v oblasti správy vecí verejných v rámci EÚ.

Vyzývam zodpovedné inštitúcie, hlavne európskej 12, medzi ktorú patrí aj moja krajina Slovensko, aby v tomto programovom období 2007 – 2013 dôsledným uplatňovaním princípu partnerstva využili historickú šancu čo najrýchlejšie zotrieť rozdiely medzi regiónmi. Regionálni politici dôkladne poznajú špecifiká svojho územia a dokážu najúčinnšie vyriešiť problémy svojich miest a obcí, preto vyzývam členské štáty, aby pristúpili k decentralizácii právomocí pri implementácii kohéznej politiky EÚ z centrálnej na regionálnu úroveň.

– **Správa: Marielle De Sarnez (A6-0294/2008)**

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Spolu s vyšším vzdelávaním som veľmi rád uvítal druhú etapu programu Erasmus Mundus. Som si istý, že nikoho nepotrebujeme presviedčať, že integrácia šikovných mladých ľudí z rôznych častí sveta je kľúčom k budovaniu a udržaniu mieru, nielen na našom kontinente, ale v celom svete. Študenti si rozšíria obzor a naučia sa pozeráť sa na veci z nových uhlov pohľadu. Všetko toto je výsledkom priamych kontaktov, vyučovania cudzích jazykov a poznávania iných kultúr. Študenti budú otvorenejší a tolerantnejší. Na základe uvedených dôvodov skutočne podporujem nový koncept obsiahnutý v dokumente o programe Erasmus Mundus.

Philip Claeys (NI). – (NL) Vážená pani predsedajúca, hlasoval som proti správe pani De Sarnezovej, pretože z môjho pohľadu je neakceptovateľné, aby bol program rozšírený bez akýchkoľvek základných zmien proti diskriminácii európskych študentov v porovnaní s neeurópskymi študentmi využívajúcimi granty. Neeurópsky študent dostáva ročný grant vo výške 21 000 EUR, kým európsky študent, ktorý by chcel študovať mimo Európskej únie cez program Erasmus Mundus, môže počítať len s 3 100 EUR. Keďže takýto veľký rozdiel je nevysvetliteľný, či objektívne obhájiteľný, takúto diskrimináciu nemôžeme a nesmieme naďalej podporovať.

– **Správa: Jozsef Szajer (A6-0297/2008)**

Gyula Hegyi (PSE). – (HU) Ako spravodajca, v tomto prípade spravodajca Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín požiadaneho o stanovisko k správe o obmedzenom použití geneticky modifikovaných mikroorganizmov, by som rád znova zdôraznil, že Európsky parlament musí zohrávať dôležitejšiu úlohu v dozorných procesoch. Občania Európy sa obávajú netransparentného využívania GMO, pričom dohľad Parlamentu znamená otvorenosť a transparentnosť. Nedôveru môžeme znížiť len úplnou otvorenosťou. Aj v prípade geneticky modifikovaných mikroorganizmov, by cieľom malo byť povinné zapojenie Európskeho parlamentu do záležitostí zdravotnej a environmentálnej bezpečnosti. Som rád, že aj moje návrhy na pozmeňujúce a doplňujúce návrhy s týmto cieľom, podložené jednýmyselným súhlasom Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín, boli Európskym parlamentom prijaté.

– **Správa: Evelyne Gebhardt (A6-0361/2008)**

Carlo Casini (PPE-DE). – (IT) Vážená pani predsedajúca, mám pocit, že musím jasnejšie vysvetliť, prečo nesúhlasím a považujem za nespravodlivé, že pozmeňujúce a doplňujúce návrhy predložené Skupinou Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov v správe pani Gebhardtovej by mali byť vyhlásené za neplatné, pretože by sa hlasovalo o celkom iných záležitostiach.

Jedna vec je povedať, že človek si môže zvoliť rozhodné právo akéhokoľvek štátu sveta za predpokladu, že nebudú porušené ľudské práva, a niečo iné je povedať, že si môže zvoliť právo akéhokoľvek členského štátu Európskej únie. Toto sú dve úplne rozdielne veci. Myslím si preto, že je nespravodlivé, aby boli doplňujúce a pozmeňujúce návrhy o druhej zmienenej záležitosti stiahnuté.

Hoci schvaľujem – a dúfam, že v priebehu rozpravy o tomto nariadení bude môj návrh prijatý – snahy o vytvorenie európskeho právneho priestoru so zosúladením na úrovni EÚ. Nemá zmysel uplatňovať čínske právo alebo právo nejakého vzdialeného tichomorského štátu v takej chýlostivej záležitosti, akou sú manželské vzťahy, najmä keď existuje naliehavá potreba zjednotiť 27 štátov Únie.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Rozvody, bohužiaľ, patria k tienistej stránke európskej civilizácie, pričom počet takzvaných medzinárodných rozvodov stúpa. Najviac pritom trpia vždy deti. Medzinárodné rozvody tiež vyvolávajú diskusie o tom, v ktorej krajine bude prebiehať konanie, ktoré rozhodne o budúcnosti týchto detí. Podporila som toto nariadenie, ktoré poskytuje jasnejšie pravidlá pre medzinárodné manželské páry žiadajúce o rozvod, aby bolo pre obe strany možné na základe dohody vybrať si príslušný súd a tým aj právo členského štátu, ku ktorému majú nejaký vzťah. Je to dôležité najmä v situácii, keď manželské páry žijú v krajine, ktorej ani jeden z nich nie je občanom. Právne normy sa v členských štátoch podstatne líšia, preto ďalším zlepšením je, že Európsky parlament do nariadenia doplnil úlohu pre Komisiu, aby vybudovala

verejný internetový informačný systém poskytujúci všetky potrebné detailné informácie. Je potrebné uviesť, že medzinárodné rozvody sa v súčasnosti týkajú stosedemdesiat tisíc párov a ich detí ročne.

David Sumberg (PPE-DE). – Ďakujem za slovo, vážená pani predsedajúca. Ja a delegácia Konzervatívnej strany sme hlasovali proti správe pani Gebhardtovej. Pred mojím pôsobením v Parlamente som v Spojenom kráľovstve vykonával advokátsku prax, z času na čas aj v rozvodovom práve. Myslím si, že toto by bol krok späť. Je vecou každého štátu, aby si zvolili právo, ktoré bude platné v podobných záležitostiach.

Nie je absolútne dôvod, aby tu zasahovala Európska komisia alebo akýkoľvek európsky orgán. Všetky naše krajiny majú rozdielne tradície, rozdielne názory na rozvod, rôznu vieru, rôzne vierovyznania, rôzne zázemie a je správne a vhodné, aby to odzrkadľovalo každú individuálnu krajinu. Nemali by sme prijať prikazovanie akejkoľvek nadradenej inštitúcie, aby nám hovorila, čo máme robiť.

Ďakujem, že ste mi dali túto príležitosť a tiež za dosiahnutie nezabudnuteľnej chvíle v mojej politickej kariére, keď môžem povedať, že som rozprával, okrem vás, vážená pani predsedajúca, k úplne a dočista prázdnemu Parlamentu.

Písomné vysvetlenia hlasovania

– Správa: Angelika Niebler (A6-0367/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), písomne. – (IT) Hlasovala som za správu (A6-0367/2008) pani Nieblerovej o návrhu rozhodnutia Rady o uzatvorení Dohody o vedecko-technickej spolupráci medzi Európskym spoločenstvom na jednej strane a vládou Nového Zélandu na strane druhej, ktorá je jedinou neeurópskou industrializovanou krajinou, s ktorou ešte Európske spoločenstvo nepodpísalo dohodu o vede a technológii.

V súčasnosti je spolupráca medzi Spoločenstvom a Novým Zélandom založená na neformálnej dohode o vedeckej a technologickej spolupráci medzi Komisiou a vládou Nového Zélandu, ktorá bola podpísaná a nadobudla účinnosť 17. mája 1991. Avšak táto dohoda nezabezpečuje inštitucionálnu koordináciu spolupráce, ani neobsahuje osobitné pravidlá úpravy a ochrany práv duševného vlastníctva. Vďaka nedávnej ceste na Nový Zéland som mal príležitosť porozprávať sa s niekoľkými vysokými predstaviteľmi tejto krajiny, ktorí potvrdili svoj záujem na posilnení tejto spolupráce prostredníctvom rámcovej dohody o potravinách, poľnohospodárstve, biotechnológiách, informačných a komunikačných technológiách, zdraví, životnom prostredí a mobilite výskumných pracovníkov.

Tieto oblasti presne korešpondujú s oblasťami, ktoré považuje Komisia za nesmierne dôležité, a pre EÚ sú príslušom budúcej spolupráce, ktorá umožní EÚ využiť výhodu potenciálu spolupráce s touto industrializovanou krajinou.

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark a Anna Ibrisagic (PPE-DE), písomne. – (SV) Švédski konzervatívci podporujú návrh Komisie na vytvorenie špeciálneho programu na pomoc chudobným rozvojovým krajinám, aby sa mohli pripraviť a prispôsobiť následkom zmeny klímy. Rovnako podporujeme hlavné body správy Parlamentu o návrhu Komisie, preto sme sa rozhodli hlasovať za túto správu.

Nepodporujeme ale požiadavku zvýšenia rozpočtu zo súčasných 60 miliónov EUR na 2 miliardy EUR v roku 2010 na financovanie globálnej aliancie proti zmene klímy. Sme rovnako proti návrhu vyčleniť najmenej 25 % budúcich príjmov z dražieb v systéme obchodovania s emisnými kvótami na financovanie tohto zvýšenia rozpočtu.

Duarte Freitas (PPE-DE), písomne. – (PT) Nariadenie (ES) č. 639/2004 stanovuje množstvo výnimiek zo systému prírastkov/úbytkov, ktoré boli stanovené v článku 13 nariadenia (ES) č. 2371/2002 o ochrane a trvalo udržateľnom využívaní zdrojov rybného hospodárstva v rámci spoločnej politiky v oblasti rybolovu.

Oneskorené prijatie právneho nástroja Komisie umožňujúceho príslušným členským štátom vyčleniť štátnu pomoc a obmedzené možnosti lodeníc spôsobili, že nebude možné dodržať termín zaradenia rybárskych lodí využívajúcich štátnu pomoc na obnovu do 31. decembra 2008 podľa nariadenia (ES) č. 639/2004 do flotily.

Európsky parlament, najmä Výbor pre rybné hospodárstvo, vo svojej správe obhajoval predĺženie termínu na poskytnutie štátnej pomoci na obnovu a registráciu plavidiel, vo vzťahu k návrhu, ktorý je platný v súčasnosti, ako aj vo vzťahu k návrhu prednesenom Európskou komisiou, podľa ktorého by mal byť termín predĺžený len o jeden rok, teda do 31. decembra 2009.

Predĺženie štátnej pomoci na obnovu rybárskych flotíl z najvzdialenejších regiónov Spoločenstva do 31. decembra 2009 a možnosť registrácie rybárskych plavidiel do 31. decembra 2011 predstavuje dôležitú pomoc zohľadňujúcu vyššie uvedené obmedzenia.

To je dôvod, prečo som hlasoval za túto správu.

Zita Pleštinská (PPE-DE), písomne. – (SK) V dňoch 19. – 27. júla 2008 som ako členka 11-člennej delegácie Európskeho parlamentu navštívila Nový Zéland. Táto vyspelá a bohatá krajina s európskym duchom je od Slovenska vzdialená viac ako 27 000 km. Veľmi podnetné bolo stretnutie so študentmi Európskeho inštitútu na univerzite v Aucklande a na Canterburskej univerzite v Christchurch. Diskutovali sme o siedmom rámcovom programe Európskeho spoločenstva v oblasti výskumu, technického rozvoja a demonštračných činností a o možnostiach spolupráce medzi EÚ a Novým Zélandom v oblasti vedy a výskumu. Z tohto dôvodu v rámci konzultačného postupu podporujem uzatvorenie Dohody o vedeckej a technickej spolupráci medzi Európskym spoločenstvom na jednej strane a vládou Nového Zélandu na druhej strane, preto som hlasovala za správu spravodajkyne Angeliky Nieblerovej.

Nový Zéland patrí k najmenej znečisteným krajinám na svete, na čo je právom hrdý. Novozélandčania sa riadia heslom „Green, clean and safe“, čo v preklade znamená zelený, čistý a bezpečný. 2/3 elektrickej energie pochádzajú z vodných elektrární. Obrovské zásoby horúcej vody slúžia taktiež na výrobu elektrickej energie. Jadrová energia sa tu vôbec nevyrába.

Som presvedčená, že obojstranná spolupráca v boji proti klimatickej zmene, hľadanie spoločných postupov v oblasti vedy, výskumu a inovácii bude prínosná pre obe strany.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, hlasoval som za správu pani Nieblerovej o uzatvorení Dohody o vedecko-technickej spolupráci medzi Európskym spoločenstvom a vládou Nového Zélandu. Ako môžeme vidieť z návrhu rozhodnutia Rady, Nový Zéland je jedinou neeurópskou industrializovanou krajinou, s ktorou ešte Spoločenstvo nepodpísalo oficiálnu dohodu o vede a technológii. Z tohto dôvodu a vzhľadom na zvyšujúcu sa komplexnosť technologických inovácií a rýchlosť vedeckého rozvoja si myslím, že teraz je pre Spoločenstvo vhodnejšie, ako kedykoľvek predtým, potvrdiť existujúcu dohodu o spolupráci tak, aby bola táto spolupráca posilnená najmä v oblastiach, ktoré sú v súčasnosti najdôležitejšie, napríklad v oblasti zdravia, biotechnologických, informačných a komunikačných technológií.

Verím, že toto umožní Spoločenstvu využiť výhodu potenciálu spolupráce s Novým Zélandom na základe efektívnej ochrany duševného vlastníctva a spravodlivého rozdelenia práv duševného vlastníctva.

– Správa: Paolo Costa (A6-0374/2008)

Bogusław Liberadzki (PSE), písomne. – (PL) Vážená pani predsedajúca, hlasoval som za správu o stanovisku týkajúcom sa návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí Memoranda o spolupráci medzi Medzinárodnou organizáciou civilného letectva (ICAO) a Európskym spoločenstvom v oblasti bezpečnostných auditov/inšpekcií a súvisiacich záležitostí (KOM(2008)0335 – C6-0320/2008 – 2008/0111(CNS)).

Pán spravodajca Costa správne zdôraznil, že v zhode s cieľmi politiky Spoločenstva v oblasti civilného letectva Memorandum o spolupráci posilní vzťahy medzi Spoločenstvom a ICAO. Je veľmi dôležité, aby sme mali na pamäti, že uplatňovanie dohodnutého memoranda umožní lepšie využitie stále obmedzených zdrojov v oblasti monitorovania a dodržiavania nariadení. Uplatňovanie rozhodnutia má členským štátom priniesť významný prospech.

Luís Queiró (PPE-DE), písomne. – (PT) Návrh Memoranda o spolupráci, ktoré je predmetom tejto správy, má za cieľ výrazne znížiť individuálne audit Medzinárodnej organizácie civilného letectva (ICAO) v členských štátoch. ICAO preto ohodnotí systém inšpekcií Európskej komisie v oblasti bezpečnostnej ochrany letectva.

Preto v súlade s cieľmi politiky Spoločenstva v oblasti civilného letectva posilní Memorandum o spolupráci vzťahy medzi Spoločenstvom a ICAO a umožní lepšie využívanie obmedzených zdrojov členských štátov v oblasti monitorovania dodržiavania predpisov.

Dnes sú členské štáty konfrontované s dvomi systémami monitorovania dodržiavania predpisov s rovnakými cieľmi a do značnej miery s rovnakým rozsahom pôsobnosti. Hlavným cieľom tohto kroku bude teda racionálnejšie využívanie dostupných zdrojov.

Nakoniec, v záujme zabezpečenia náležitého zaobchádzania s utajovanými informáciami EÚ je ICAO povinná dodržiavať predpisy Spoločenstva a Komisia je splnomocnená overiť na mieste, aké ochranné opatrenia ICAO uskutočnila.

To je dôvod, prečo som hlasoval za správu pána Costu.

Luca Romagnoli (NI), *písomne. – (IT)* Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, hlasoval som za správu pána Costu o podpísaní Memoranda o spolupráci medzi Európskym spoločenstvom a Medzinárodnou organizáciou civilného letectva v oblasti bezpečnostných auditov/inšpekcií. Podľa môjho názoru podliehať dvom systémom monitorovania dodržiavania predpisov s rovnakými cieľmi a do veľkej miery s rovnakým rozsahom pôsobnosti znamená nielen neefektívne rozdelenie zdrojov kompetentnými orgánmi, ale tiež, čo je dôležitejšie, bremeno pre členské štáty z hľadiska nákladov a využívania obmedzených zdrojov, ktoré majú k dispozícii. Preto vítam návrh na spoluprácu medzi ICAO a Európskou komisiou.

– Správa: Diana Wallis (A6-0380/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), *písomne. – (FR)* Hlasoval som za legislatívne uznesenie, ktorým sa schvaľuje návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, a to na základe správy vypracovanej mojou britskou kolegyňou pani Wallisovou. Tento návrh vychádza zo zámeru zjednotiť právo Spoločenstva, označovaného – podľa môjho názoru nevhodne – ako kodifikácia. Je to chvályhodný zámer, no mrzí ma, že vzhľadom na vývoj a komplexnosť textu Komisia neupravila svoje stanovisko z 1. apríla 1987, ktoré jej zložky inštruuje kodifikovať všetky právne akty najneskôr po ich desiatej úprave, pričom zároveň zdôrazňuje, že je to minimálne pravidlo a že v záujme zrozumiteľnosti a správneho pochopenia právnych predpisov Spoločenstva sa zložky Komisie majú snažiť o kodifikáciu textov, za ktoré boli zodpovedné, v stále kratších intervaloch. V tomto konkrétnom prípade kodifikujeme rôzne smernice z rokov 1972, 1983, 1990, 2000 a 2005 zároveň s textami, ktoré ich upravujú. Myslím si, že politika zjednocovania práva Spoločenstva by mala byť jednou z priorít Európskej komisie.

Šarūnas Birutis (ALDE), *písomne. – (LT)* Musíme sa snažiť zjednodušiť a sprehľadniť právo Spoločenstva, aby bolo pochopiteľnejšie a prístupnejšie všetkým občanom, ktorí by takto získali nové príležitosti a boli by schopní využiť práva, ktoré im boli udelené.

Tento cieľ nemožno dosiahnuť, ak veľký počet nariadení, ktoré sú niekoľkokrát čiastočne a často zásadne zmenené, zostane rozptýlených vo viacerých dokumentoch, niektoré môžeme nájsť v pôvodnom texte, kým iné sú v neskorších pozmenených a doplnených textoch. Ak teda chce človek nájsť v danom čase platné pravidlá, musí urobiť rozsiahly prieskum a porovnávať rôzne právne akty.

Z tohto dôvodu, keďže sa snažíme urobiť právo Spoločenstva jasným a transparentným, je dôležité kodifikovať nariadenia, ktoré boli veľakrát pozmenené a doplnené.

– Správa: Diana Wallis (A6-381/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), *písomne. – (FR)* Hlasoval som za legislatívne uznesenie, ktorým sa schvaľuje návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady týkajúci sa jednoduchých tlakových nádob, a to na základe správy vypracovanej mojou britskou kolegyňou pani Wallisovou. Tento návrh vychádza zo zámeru zjednotiť právo Spoločenstva, označovaného – podľa môjho názoru nevhodne – ako kodifikácia. Je to chvályhodný zámer, no mrzí ma, že vzhľadom na vývoj a komplexnosť textu Komisia neupravila svoje stanovisko z 1. apríla 1987, ktoré jej zložky inštruuje kodifikovať všetky právne akty najneskôr po ich desiatej úprave, pričom zároveň zdôrazňuje, že je to minimálne pravidlo a že v záujme zrozumiteľnosti a správneho pochopenia právnych predpisov Spoločenstva sa zložky Komisie majú snažiť o kodifikáciu textov, za ktoré boli zodpovedné, v stále kratších intervaloch. V tomto konkrétnom prípade kodifikujeme rôzne smernice z rokov 1987, 1990 a 1993 zároveň s textami, ktoré ich upravujú. Myslím si, že politika zjednocovania práva Spoločenstva by mala byť jednou z priorít Európskej komisie a že súčasná situácia nie je v poriadku, najmä čo sa týka členských štátov a Európanov.

Šarūnas Birutis (ALDE), *písomne. – (LT)* Členské štáty musia uplatniť všetky potrebné prostriedky a zabezpečiť, aby boli jednoduché tlakové nádoby uvedené na trh a poskytnuté na používanie len v tom prípade, ak sú bezpečné pre ľudí, spoločenské zvieratá alebo majetok a sú náležite inštalované, udržiavané a používané na svoj účel. Výrobcovia musia zabezpečiť, aby sa jednoduché tlakové nádoby zhodovali s druhom uvedeným v certifikáte typovej skúšky ES a opisom výrobného procesu, musia tlakové nádoby označiť označením CE a vystaviť vyhlásenie o zhode. Táto smernica sa uplatňuje na sériovo vyrábané

jednoduché tlakové nádoby, neuplatňuje sa na nádoby špeciálne navrhnuté na nukleárne použitie, nádoby špeciálne určené na inštaláciu v lodiach a lietadlách, alebo ako hasiace prístroje.

Tento návrh má za cieľ kodifikovať smernicu Rady 87/404/EHS z 25. júna 1987 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa jednoduchých tlakových nádob. Nová smernica zmení viacero textov, ktorých nariadenia boli do nej začlenené. Tento návrh nemení obsah kodifikovaných právnych aktov, len tieto akty spája dohromady na základe nevyhnutných pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov na kodifikáciu.

– Správa: Diana Wallis (A6-385/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), písomne. – (FR) Hlasoval som za legislatívne uznesenie, ktorým sa schvaľuje návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o dodatkovom ochrannom osvedčení na liečivá na základe správy vypracovanej mojou britskou kolegyňou pani Wallisovou. Tento návrh vychádza zo zámeru zjednotiť právo Spoločenstva, označovaného – podľa môjho názoru nevhodne – ako kodifikácia. Je to chvályhodný zámer, no mrzí ma, že vzhľadom na vývoj a komplexnosť textu Komisia neupravila svoje stanovisko z 1. apríla 1987, ktoré jej zložky inštruuje kodifikovať všetky právne akty najneskôr po ich desiatej úprave, pričom zároveň zdôrazňuje, že to bolo minimálne pravidlo a že v záujme zrozumiteľnosti a správneho pochopenia právnych predpisov Spoločenstva sa zložky Komisie majú snažiť o kodifikáciu textov, za ktoré boli zodpovedné, v stále kratších intervaloch. V tomto konkrétnom prípade kodifikujeme nariadenie Rady z roku 1992 a štyri ďalšie texty, ktoré ho modifikovali v rokoch 1994, 2003, 2005 a 2006. Myslím si, že politika zjednocovania práva Spoločenstva by mala byť jednou z priorit Európskej komisie a že súčasná situácia nie je v poriadku, najmä čo sa týka členských štátov a Európanov.

– Správa: Diana Wallis (A6-386/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), písomne. – (FR) Hlasoval som za legislatívne uznesenie, ktorým sa schvaľuje návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o uplatňovaní protokolu o postupe pri nadmernom schodku, ktorý tvorí prílohu Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, a to na základe správy vypracovanej mojou britskou kolegyňou pani Wallisovou. Tento návrh vychádza zo zámeru zjednotiť právo Spoločenstva, označovaného – podľa môjho názoru nevhodne – ako kodifikácia. Je to chvályhodný zámer, no mrzí ma, že vzhľadom na vývoj a komplexnosť textu Komisia neupravila svoje stanovisko z 1. apríla 1987, ktoré jej zložky inštruuje kodifikovať všetky právne akty najneskôr po ich desiatej úprave, pričom zároveň zdôrazňuje, že je to minimálne pravidlo a že sa zložky Komisie majú snažiť o kodifikáciu textov, za ktoré boli zodpovedné, v stále kratších intervaloch. V tomto konkrétnom prípade zjednocujeme nariadenie Rady z roku 1993 a tri ďalšie texty, ktoré ho modifikovali v rokoch 2000, 2002 a 2005. Myslím si, že politika zjednocovania práva Spoločenstva by mala byť jednou z priorit Európskej komisie a že súčasná situácia nie je v poriadku, najmä čo sa týka členských štátov a Európanov.

– Správa: Diana Wallis (A6-379/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), písomne. – (FR) Po uskutočnení konzultačného postupu som hlasoval za legislatívne uznesenie, ktorým sa schvaľuje návrh nariadenia Rady o uplatňovaní článku 81 zmluvy v odvetví leteckej dopravy, a to na základe správy vypracovanej mojou britskou kolegyňou, pani Wallisovou. Tento návrh vychádza zo zámeru zjednotiť právo Spoločenstva označovaného – podľa môjho názoru nevhodne – ako kodifikácia. Je to chvályhodný zámer, no mrzí ma, že vzhľadom na vývoj a komplexnosť textu Komisia neupravila svoje stanovisko z 1. apríla 1987, ktoré jej útvary inštruuje kodifikovať všetky právne akty najneskôr po ich desiatej úprave, kým zároveň zdôrazňuje, že je to minimálne pravidlo a že v záujme zrozumiteľnosti a správneho pochopenia právnych predpisov Spoločenstva sa mali útvary Komisie v rámci svojich aktivít snažiť o kodifikáciu textov, za ktoré boli zodpovedné v stále kratších intervaloch. V tomto konkrétnom prípade kodifikujeme nariadenie Rady z roku 1987 a päť ďalších textov, ktoré ho modifikovali v rokoch 1990, 1992, 1994, 2003 a 2004. Myslím si, že politika zjednocovania práva Spoločenstva by mala byť jednou z priorit Európskej komisie a že súčasná situácia nie je v poriadku, najmä čo sa týka členských štátov a Európanov.

– Správa: Alain Lamassoure (A6-0342/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), písomne. – (FR) Hlasoval som za legislatívne uznesenie, ktorým sa schvaľuje s ohľadom na pozmeňujúce a doplňujúce návrhy návrh nariadenia Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie z roku 2000, ktorým sa vykonáva rozhodnutie o systéme vlastných zdrojov Spoločenstiev, a to na základe správy vypracovanej mojim skvelým francúzskym kolegom, bývalým ministrom, pánom Lamassourom.

Ako veľká väčšina poslancov aj ja považujem za vhodné pripomenúť, že Rada požiadala Komisiu o vypracovanie celkovej a dôkladnej analýzy všetkých aspektov výdavkov a zdrojov Európskej únie a predloženie správy v roku 2008/2009. V súlade s medziinštitucionálnou dohodou zo 17. mája 2006 týkajúcou sa rozpočtovej disciplíny a riadneho finančného hospodárenia podporujem skutočnosť, že Parlament je riadne zapojený do všetkých etáp tejto analýzy. V tejto súvislosti by sme všetci mali pamätať na to, že súčasná finančná perspektíva na roky 2007 – 2013 bola schválená v rámci politického kompromisu navrhnutého na preskúmanie úpravy príspevku Spojeného kráľovstva.

Bruno Gollnisch (NI), písomne. – (FR) Správa pána Lamassoura o systéme vlastných zdrojov Európskej únie je jasne zostavená tak, aby mala ideologický charakter. Odmietam sa podrobne zapájať, citujem „do niečoho, čo považuje za príliš zastaraný, nespravodlivý a netransparentný systém“, ktorého najväčším nedostatkom v očiach pána spravodajcu je skutočnosť, že Parlament v tejto veci nerozhoduje.

To je tiež spravodlivé a navyše, súdiac podľa toho, čo v tomto Parlamente odznelo, európski daňoví poplatníci by onedlho podliehali ďalšej dani uvalenej priamo Bruselom. Slobodný súhlas (občanov alebo ich zástupcov) so zdanením je základnou zásadou ústavného systému, rovnako ako je spôsobilosť vyrubenia dane privilegiom štátu.

Aj v tomto spočíva problém. Európska únia nie je „štát“ a za žiadnych okolností nemôže na seba prevziať vyrubovanie daní. Ignorovaním odmietnutia Európskej ústavy Francúzmi, Holanďanmi a Írmi navyše stále dokazuje, že jej pramálo záleží na slobodnom súhlase jednotlivých krajín. Bohužiaľ, uprednostňuje lži, manipuláciu, či dokonca silu.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, hlasoval som za správu pána Lamassoura o návrhu nariadenia Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie o systéme vlastných zdrojov Spoločenstiev. Súhlasím s dôvodmi, na ktorých je postavená, a stotožňujem sa aj s názorom spravodajcu, keď uznal, že posledné rozhodnutie Rady požadujúce aktualizáciu vykonávacieho nariadenia o vlastných zdrojoch v súlade s rozhodnutím Rady zo 7. júna 2007 by v súčasnom znení proces ešte skomplikovalo umožnením ustavičných výnimiek a špeciálnych podmienok pre určité členské štáty.

Preto by som skôr navrhoval, aby všeobecné prehodnotenie fungovania systému vlastných zdrojov, ktoré je potrebné vykonať, zohľadnilo aktívne zapojenie Európskeho parlamentu do navrhovania vhodných opatrení zameraných na dosiahnutie väčšej transparentnosti.

- Správa: Gérard Deprez (A6-0408/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), písomne. – (FR) Na základe správy svojho belgického kolegu pána Depreza som hlasoval za legislatívne uznesenie upravujúce návrh rámcového rozhodnutia Rady o európskom príkaze na zabezpečenie dôkazov na účely získavania predmetov, dokumentov a údajov na použitie v konaniach v trestných veciach. Ako veľká väčšina kolegov, aj ja vítam návrh rámcového rozhodnutia Rady, ktorý zabezpečuje uplatňovanie zásady vzájomného uznávania európskeho súdneho príkazu na účely získavania predmetov, dokumentov a údajov na použitie v konaniach v trestných veciach. Tento európsky súdny príkaz, uvádzaný ďalej ako európsky príkaz na zabezpečovanie dôkazov, napomôže rýchlejšej a efektívnejšej právnej spolupráci v trestných veciach a nahradí súčasný systém vzájomnej právnej pomoci v tejto oblasti, a to v súlade so závermi Európskej rady.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), písomne. – (PT) Okrem skutočnosti, že sme mali vážne výhrady voči analýze určitých aspektov v správe EP, nesúhlasíme s harmonizáciou práva a prijatím spoločných postupov, najmä čo sa týka európskeho príkazu na zabezpečovanie dôkazov – iniciatívy v kontexte vytvorenia európskeho trestno-právneho priestoru.

Európska komisia získala reputáciu za predloženie nespočetného množstva návrhov smerujúcich k nadnárodnému riadeniu spravodlivosti na úrovni EÚ, v dôsledku čoho ohrozuje najzákladnejšie stránky suverenity členských štátov a ich povinnosti ochraňovať práva svojich občanov.

Pri súčasných konzultáciách obraňuje EP cezhraničné získavanie dôkazov rovnakým spôsobom, akým funguje európsky zatykač. Väčšina EP chce vymazať „doložku teritoriality“ odsúhlasenú Radou (ktorá by umožnila členskému štátu za určitých okolností odmietnuť európsky príkaz na zabezpečovanie dôkazov) a tým napadnúť suverenitu členských štátov.

Európsky parlament, ktorý je „vždy pápežskejší ako pápež“, chce v podstate uplatňovať navrhovanú zmluvu, ktorá už bola trikrát odmietnutá najmä v oblasti spravodlivosti a vnútorných záležitostí, v dôsledku čoho

vytvorí tento „európsky trestno-právny priestor“, a ako povedal pán spravodajca, zabráni „vytvoreniu priestoru pre národné právo veta“.

Luca Romagnoli (NI), *písomne*. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, hlasoval som za správu predsedu Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci pána Depreza o rámcovom rozhodnutí Rady o európskom príkaze na zabezpečenie dôkazov. Súhlasím s cieľom tejto správy aj so stanoviskom, ktoré zastáva.

Umožnenie cezhraničného zhromažďovania dôkazov je bezpochyby dôležitým krokom k uskutočneniu zásady vzájomného uznávania súdnych rozhodnutí. Táto zásada tvorí základ súdnej spolupráce, ktorej konečným cieľom je poskytnutie rýchlejšej a efektívnej súdnej pomoci všetkým členským štátom. Rád by som zdôraznil, že v záujme garancie koherentného európskeho súdneho priestoru a zabezpečenia toho, aby súdna spolupráca v trestných veciach dosiahla požadovaný výsledok, legislatívny rámec by mal byť zavedený všetkými členskými štátmi a nástroje by mali zjednodušiť pomoc medzi rôznymi vnútroštátnymi súdnymi orgánmi, pričom, samozrejme, nemôžeme zabudnúť na ochranu osobných údajov.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), *písomne*. – (PL) Zaistenie bezpečnosti občanov členských štátov a pohotovosť a efektívne fungovanie súdneho systému by malo byť prioritou Spoločenstva. Toto je dôležité v kontexte dramatického vývoja organizovaného, najmä cezhraničného zločinu. Osobitnú pozornosť by sme mali venovať všetkým právnym nástrojom, ktoré uľahčia trestné konanie a pomáhajú odsúdiť páchateľov trestných činov.

Európsky príkaz na zabezpečenie dôkazov zabezpečuje automatické uznávanie súdnych rozhodnutí vynesených v inom členskom štáte. Je to dosť problematické, keďže to so sebou prináša rozsiahle pozmeňujúce a doplňujúce návrhy k trestnému konaniu v členských štátoch. Zavedenie európskeho príkazu na zabezpečenie dôkazov prináša mnoho ťažkostí z dôvodu rozmanitosti trestného konania a značných rozdielov podmienok na vydanie zatykača. Podľa môjho názoru by sa mali Komisia a Európsky parlament namiesto zasahovania do týchto citlivých oblastí, akými sú trestné konanie v danej krajine, zamerať na dosiahnutie čo najväčšej možnej úrovne spolupráce medzi policajnými zbormi členských štátov. Toto môžeme dosiahnuť prostredníctvom orgánov, ako sú Eurojust a Európska policajná akadémia.

– Správa: Niels Busk (A6-0340/2008)

Lena Ek (ALDE), *písomne*. – (SV) Politika v oblasti rybného hospodárstva uplatňovaná v EÚ nie je a nikdy nebola založená na premyslených a spoločných rozhodnutiach. Zásoby rýb v Európe v posledných rokoch rapídne klesli, pričom sa robí príliš málo na to, aby sme túto situáciu zmenili. Politika v oblasti rybolovu, ktorú by EÚ mala hájiť, musí byť založená na dlhodobom a prezieravom uvažovaní.

Správa pána Buska však predstavuje vo viacerých ohľadoch pozitívnu zmenu. Dôvodová správa tvrdí, okrem iného, že regenerácia zásob tresky je maximálne dôležitou záležitosťou a že najlepším spôsobom na jej ochranu by bol úplný zákaz lovu tresky, aj keby malo byť toto opatrenie následne zamietnuté. Bohužiaľ, pozmeňujúce a doplňujúce návrhy k tejto správe neodzrkadľujú obavy, ktoré vyjadril pán Busk v dôvodovej správe.

Navrhované pozmeňujúce a doplňujúce návrhy sú príliš slabé na to, aby mali nejakú reálnu hodnotu. Je veľmi poľutovaniahodné, že sme otvorili cestu prehodnoteniu už aj tak nedostačujúcej regulácie rybolovného úsilia, keď sa stav zásob tresky „podstatne zlepšil“. Je rozumné navrhnúť, aby sme sa naopak zamerali na zabezpečenie regenerácie väčšieho rozsahu, než ako sa vykonáva v súčasnosti. Len potom môžeme začať rozprávať o možnom prehodnotení. Správa preto vysiela úplne nesprávne signály, že problém bude čoskoro vyriešený a my by sme potom mali začať prehodnocovať systém. V skutočnosti je opak pravdou. Hlasovala som preto proti tejto správe.

Glyn Ford (PSE), *písomne*. – Nepodporil som správu pána Buska. Všetci dobre vieme, že je dôležité, aby sa zásoby tresky zregenerovali. Je zjavné, že treska môže byť dodatočným úlovkom popri výlove iných druhov rýb. Návrh, ktorý tu odznel, na obmedzenie celkovej intenzity rybolovu v oblasti od Cornwallu po ústie rieky Severn je drastický a dramatický. Ako poslanec Parlamentu za daný región ešte nie som presvedčený o potrebe ísť tak ďaleko a tak rýchlo, presvedčiť by ma mohlo viac dôkazov.

Duarte Freitas (PPE-DE), *písomne*. – (PT) Cieľom tejto správy je zlepšenie európskej stratégie na ochranu zásob tresky.

Od novembra 2000 upozorňuje Medzinárodná rada pre výskum mora (ICES) na to, že existuje vážne riziko kolapsu zásob tresky v Severnom mori a západne od Škótska. Na zasadnutí Rady v decembri 2000 vyjadrili ministri rybného hospodárstva a Komisia znepokojenie v súvislosti s kritickým stavom zásob.

Na základe rozdielnych situácií v rôznych oblastiach rybolovu má táto správa Európskeho parlamentu za cieľ zabezpečiť väčšiu flexibilitu konania, berúc do úvahy rôzne podmienky rybolovu a zásob rýb v rôznych oblastiach, v ktorých sa budú uplatňovať plány regenerácie pre tento druh.

Zabezpečenie lepšieho zapojenia príslušných regionálnych poradných výborov a členských štátov do efektívneho riadenia zásob tresky je jednou z priorít tejto správy. Vytvorenie odkazu na regionálne poradné výbory a členské štáty v právnych predpisoch poskytne jasné znamenie, že inštitúcie EÚ myslia vážne zapojenie týchto účastníkov do budúceho rozvoja systémov riadenia rybolovu.

Hlasoval som za túto správu.

Hélène Goudin a Nils Lundgren (IND/DEM), písomne. – (SV) Stav tresky je nesmierne vážny a vyžaduje okamžité a rozhodné konanie. Avšak návrhy Komisie sú neadekvátne a v mnohých oblastiach majú nedostatky.

Je tiež zaujímavé, že Parlament dosť neočakávane rozhodol, že táto problematika sa má riešiť na vnútroštátnej úrovni. Očividne sa snaží oslabiť návrh Komisie, aby z toho mohol ťažiť priemysel. Toto konanie je jednoducho nevhodné.

Z dôvodov uvedených vyššie sme hlasovali proti tejto správe.

Bogusław Liberadzki (PSE), písomne. – (PL) Hlasoval som za správu o návrhu nariadenia Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 423/2004, pokiaľ ide o regeneráciu zásob tresky, a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EHS) č. 2847/93.

Podľa Vedeckého, technického a hospodárskeho výboru pre rybné hospodárstvo (STECF) sú zásoby tresky v Severnom mori v kritickom stave. Chytá sa priveľa rýb a najmä príliš veľa mladých jedincov. To znižuje šance na regeneráciu tohto druhu.

Spravodajca pán Busk zdôraznil potrebu monitorovania a kontroly dodržiavania pravidiel. Tiež sa prikláňa k názoru Komisie o potrebe prehodnotiť výlov, zjednodušiť systém riadenia a znížiť odpad tresky. Nemôžeme zakázať rybolov z dôvodu sociálnych a hospodárskych dôsledkov, no je potrebné okamžité konanie na uplatňovanie plánu regenerácie zásob tresky.

James Nicholson (PPE-DE), písomne. – Víťam toto úsilie venované problémom s plánom regenerácie tresky z roku 2004, ktorý sa jasne prejavil ako neefektívny. Napriek rôznym opatreniam zásoby tresky neukazujú žiadny náznak regenerácie.

Najdôležitejšie body stanovené v tomto návrhu sa týkajú znižovania odpadu tresky. V súčasnej situácii nedostatku potravín a extrémne náročného obdobia pre rybárov to môžeme opísať len ako úplne nelogickú a neehospodárnu prax.

Kvóta pre celkový povolený výlov (TAC) je taká nízka, že rybári sú nútení vyhodiť veľké množstvá rýb naspäť do mora aj napriek skutočnosti, že tento postup neprispieje k snahe znovu doplniť zásoby.

Musíme, samozrejme, pokračovať v prijímaní opatrení, ktoré ochránia naše zásoby tresky. Avšak nemali by sme zabúdať na celkový kontext. Zmena klímy a vplyv globálneho otepľovania má na znižovanie zásob väčší vplyv ako rybári, ktorí sa len snažia z rybolovu vyžiť.

– Správa: Kyösti Virrankoski (A6-0412/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), písomne. – (FR) Hlasoval som za správu svojho fínskeho kolegu pána Virrankoskiho, hlasoval som za uznesenie navrhnuté na schválenie bez zmeny o návrhu opravného rozpočtu Európskej únie č. 7/2008 týkajúceho sa využívania Fondu solidarity Európskej únie až do výšky 12,8 milióna EUR prostredníctvom viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov. Táto suma je vyčlenená na pomoc obyvateľstvu francúzskych zámorských departmentov Guadeloupe a Martiniku, ktoré utrpeli ohromnú ujmu po hurikáne Dean v auguste 2007. Tento návrh opravného rozpočtu je úplne neutrálny z rozpočtového hľadiska, pretože zabezpečuje zníženie platobných rozpočtových prostriedkov z riadku 13.04.02 Kohézneho fondu. Je dôležité poznamenať, že tento opravný rozpočet je prvým, ktorý je výlučne určený pre Fond solidarity EÚ, ako to požaduje Európsky parlament.

– Správa: Reimer Böge (A6-0399/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), písomne. – (FR) Na základe správy vypracovanej mojím váženým nemeckým kolegom pánom Bögem som hlasoval za uznesenie schvaľujúce bez zmeny návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o mobilizácii Fondu solidarity EÚ so zreteľom na pomoc Francúzsku, ktorého zámorské departmány Guadeloupe a Martinik boli v roku 2007 postihnuté hurikánom Dean. Suma 12,8 miliónov EUR prostredníctvom viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov bude potom pre Francúzsko uvoľnená z Fondu solidarity EÚ, a to prostredníctvom opravného rozpočtu na rok 2008 prijatého zároveň s týmto. Táto suma predstavuje 2,5 % z celkovej výšky priamych škôd odhadovaných na 511,2 milióna EUR.

Šarūnas Birutis (ALDE), písomne. – (LT) Fond solidarity a ostatné osobitné opatrenia nedosahujú veľké sumy peňazí v porovnaní s rozpočtom Európskej únie, napokon slúžia na pomoc oblastiam katastrof a ľuďom v týchto oblastiach. Podporujem rozhodnutie na vyčlenenie pomoci Francúzsku z Fondu solidarity pre Guadeloupe a Martinik, ktoré boli zasiahnuté hurikánom Dean v auguste 2007. V prípadoch ako sú tieto, musíme ukázať solidaritu.

Hélène Goudin a Nils Lundgren (IND/DEM), písomne. – (SV) Francúzsko predložilo žiadosť o uvoľnenie fondu v dôsledku hurikánu Dean, ktorý zasiahol Guadeloupe a Martinik v auguste 2007. Komisia preto navrhla, aby bolo z fondu vyčlenených 12 780 000 EUR na podporu Francúzska.

Strana Júnový zoznam víta národnú, aj medzinárodnú solidaritu a záchranné práce v prípade, keď je krajina zasiahnutá katastrofou.

Náš názor však je, po prvé, že predchádzajúca skúsenosť naznačila, že EÚ nie je schopná efektívne riadiť núdzovú pomoc z fondov Spoločenstva. Po druhé, hovoríme o prínose zlomku percentuálneho vyjadrenia francúzskeho HDP. Je absurdné myslieť si, že EÚ by mala zasiahnuť a spoločne financovať projekty, s ktorými by si bohaté členské štáty mali poradiť samy.

Rozhodli sme sa preto hlasovať proti tejto správe ako celku.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), písomne. – (PT) Komisia navrhuje vyčleniť prostriedky z Fondu solidarity EÚ v prospech Francúzska.

Medziinštitucionálna dohoda dovoľuje vyčlenenie prostriedkov z tohto fondu do ročného stropu 1 miliardy EUR. Počas roka 2008 bola vyčlenená celková suma 260 411 197 EUR v prospech Spojeného kráľovstva (162 387 985 EUR), Grécka (89 769 009 EUR) a Slovinska (8 254 203 EUR).

Francúzsko požiadalo o pomoc z fondu v súvislosti s hurikánom Dean, ktorý zasiahol Martinik a Guadeloupe v auguste 2007. Komisia navrhuje uvoľniť z Fondu solidarity EÚ celkovú sumu 12 780 000 EUR pridelených z finančných prostriedkov nevyužívaných Kohéznym fondom.

Rovnako ako v predchádzajúcich prípadoch, existuje však aspoň jedna evidentná otázka: ako je možné, že až teraz, viac ako jeden rok po katastrofe, ktorá postihla obyvateľstvo, sú sprístupnené fondy EÚ? Niet pochýb, že tu niečo nehrá...

Treba konštatovať, že sme predstavili návrhy s cieľom zrýchlenia postupov na vyčleňovanie z tohto fondu a zabezpečenia toho, aby bolo možné predložiť žiadosť v prípade prírodných katastrof. Tieto návrhy mali tiež za cieľ uznať osobitnú povahu prírodných katastrof v stredomorskej oblasti, napr. sucha a požiarov, v rámci tohto fondu.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), písomne. – Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 134

Veľmi oponujeme nátlakovým prerušeniam tehotenstva, nútenej sterilizácii a zabíjaniu novorodencov. Zhodli sme sa na tom, že tieto praktiky predstavujú porušenie ľudských práv.

Zdržali sme sa hlasovania o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu, keďže fondy EÚ neboli nikdy použité takýmto spôsobom a pozmeňujúci a doplňujúci návrh neobjasňuje dôležitosť medzinárodnej rozvojovej práce dôveryhodných organizácií pri podporovaní žien v riadení plodnosti, najmä sexuálnom vzdelávaní, službách reprodukčného zdravia a plánovania rodiny a pri vedení kampane za práva žien na zdravotnú starostlivosť.

Pozmeňujúce a doplňujúce návrhy 130, 131, 132, 133

Hlasujeme za tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, pretože táto problematika je dôležitá, myslíme si však, že by bolo vhodnejšie vytvoriť samostatnú rozpočtovú položku pre práva detí, zahŕňajúcu problematiku, ktorou sa zaoberáme v týchto pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch.

Andreas Mölzer (NI), *písomne*. – (DE) Následky prírodných katastrof sú rôzne a všeobecne ničivé. Spoločne s ľudským utrpením, ktoré spôsobujú, sú tu aj hospodárske následky, ktoré vracajú rozvoj týchto krajín o mnoho rokov späť, ako je to aj v tomto prípade. Základná infraštruktúra je zničená a môže byť obnovená len s vážnymi problémami s využitím vlastných prostriedkov krajiny.

Presadzované založenie Fondu solidarity má zrýchliť rekonštrukčné práce tohto druhu poskytnutím selektívnej finančnej podpory, ktorá bude tiež vyžadovať monitorovanie v každom mieste. Je pravda, že postihnuté oblasti potrebujú rýchlu pomoc, ale spoľahlivé monitorovanie investícií v týchto projektoch je tiež dôležité. Podľa môjho názoru by sme mali tejto oblasti venovať väčšiu pozornosť, preto som sa zdržal hlasovania o tejto správe.

Luca Romagnoli (NI), *písomne*. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, hlasoval som za správu pána Bøgeho o návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o mobilizácii Fondu solidarity EÚ požadovanej Francúzskom na riešenie núdzovej situácie spôsobenej hurikánom Dean v Martiniku a Guadeloupe v auguste 2007. Súhlasím s pánom spravodajcom a stotožňujem sa s názorom Výboru pre regionálny rozvoj, že v tomto prípade je využitie fondu úplne v súlade s ustanoveniami Medziinštitucionálnej dohody zo 17. mája 2006.

Margie Sudre (PPE-DE), *písomne*. – (FR) Náš Parlament práve schválil podporu vo výške 12,78 miliónov EUR navrhovanú Európskou komisiou pre Martinik a Guadeloupe a určenú na pokrytie časti núdzových výdavkov z minulého leta po hurikáne Dean.

Táto finančná pomoc bude vítaná najmä preto, že Martinik a Guadeloupe stále pociťujú následky škôd zapríčinených hurikánom Dean, hlavne v oblasti bývania, pestovania banánov a cukrovej trstiny.

Fond solidarity, ktorý sa využíva v tomto prípade na základe výnimky zo všeobecných nariadení, je dôležitý predovšetkým pre najodľahlejšie oblasti z dôvodu pravidelného ohrozenia tamojšieho obyvateľstva v čase, keď boli Karibské ostrovy minulý týždeň znova postihnuté hurikánom Omar.

Od založenia tohto fondu v roku 2002 som bola odhodlaná presadzovať to, aby mohli francúzske zámorské departementy využívať tento druh podpory. Skúsenosť, ktorú získala francúzska vláda pri predkladaní žiadosti spolu s pochopením, ktoré prejavili Komisia, Európsky parlament a Rada, nás uistila o schopnosti Európy pomôcť zámorskému obyvateľstvu čeliacemu závažným krízam.

– Správa: Reimer Böge (A6-0405/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), *písomne*. – (FR) Na základe správy vypracovanej pánom Bøgem som hlasoval za uznesenie schvaľujúce návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o mobilizácii prostriedkov v rámci všeobecného rozpočtu EÚ na rok 2008 vo výške 10,8 milióna EUR prostredníctvom viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov Európskeho fondu na prispôbenie sa globalizácii s cieľom pomôcť automobilovému odvetviu v Španielsku a textilnému odvetviu v Litve. V prípade Španielska, ktorému sa navrhuje vyčleniť 10,5 milióna EUR, súvisí požiadavka s 1 589 zrušenými pracovnými miestami, z ktorých je 1 521 v závode Delphi Automotive Systems España v Puerto Real v provincii Cádiz v Andalúzii. Tento výrobca vyrába súčiastky pre automobilový priemysel a patrí do spoločnosti Delphi Automotive Systems Holding Inc. so sídlom v meste Troy v Michigane v USA. V prípade Litvy, ktorej sa navrhuje vyčleniť 0,3 milióna EUR, sa žiadosť týka straty 1 089 pracovných miest v textilnej spoločnosti Alytaus Tekstilė, ktorá bude po 4-mesačnom referenčnom období zatvorená.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *písomne*. – (PT) Španielsko predložilo žiadosť vzhľadom na prepustenie 1 589 pracovníkov, z toho bolo 1 521 prepustených v závode Delphi Automotive Systems España a zvyšných 68 bolo prepustených u jeho dodávateľov. Krajina požaduje príspevok vo výške 10 471 778 EUR na pokrytie časti nákladov na podporné opatrenia, ktoré predstavujú takmer 20,94 milióna EUR.

Litva predložila žiadosť v súvislosti s hromadným prepustením 1 089 pracovníkov z dôvodu zatvorenia spoločnosti Alytaus Tekstile, textilného výrobcu. Krajina požiadala o 298 994 EUR z celkovej sumy nákladov vo výške takmer 0,06 milióna EUR.

Ako sme už predtým uviedli, tento fond nemôže byť použitý ako dočasné „stlmenie“ neakceptovateľných sociálno-ekonomických nákladov plynúcich z presídľovania podnikov a hromadného prepúšťania, alebo

neschopnosti zmeniť stratégie, ktoré sú príčinou vykorisťovania pracovníkov, neistoty a nezamestnanosti. Je dôležité predchádzať presídľovaniu podnikov, penalizovať ho a ukončiť politiku liberalizácie svetového obchodu, ktorú iniciovala EÚ.

Štátna pomoc sa musí poskytnúť pod podmienkou dlhodobých záväzkov zamestnanosti a regionálneho rozvoja. Pomoc sa nesmie poskytnúť vtedy, ak môže podporiť presídľovanie podnikov.

Musíme podporiť úlohu zástupcov pracovníkov v predstavenstvách spoločností a pri prijímaní štrukturálnych rozhodnutí manažmentu.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, hlasoval som za správu pána Bögeho o mobilizácii Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii v odpovedi na žiadosti Španielska a Litvy z februára a mája 2008. Myslím si, že je správne, aby bol fond mobilizovaný, keďže tieto krajiny vynaložili obrovské výdavky vo forme pomoci pracovníkom. Keďže fond existuje práve preto, aby poskytoval dodatočnú podporu pracovníkom, ktorí sú ohrození novými podmienkami hospodárskej súťaže a obchodnými praktikami súčasného hospodárstva, myslím si, že v tomto prípade môže byť žiadosť o mobilizáciu fondu schválená bez námietok.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), písomne. – (RO) Hlasovala som za návrh uznesenia, ktoré zabraňuje zavedeniu detekčnej kontroly ako spôsobu sprísnenia bezpečnosti civilného letectva. Bezpečnosť cestujúcich je nesmierne dôležitá, ale opatrenia, ktoré prijmeme, by nemali mať za následok porušenie základných práv občanov. Zavedenie snímania tela v takej forme, aká bola navrhnutá, nezabezpečuje rešpektovanie práva na súkromie.

Domnievam sa, že by sme mali uskutočniť štúdie na zistenie vplyvu zavedenia tohto opatrenia na ľudské zdravie, rovnako ako posúdenie jeho vplyvov, aby sme zistili, či sú tieto opatrenia vyhovujúce. Myslím si, že aj postupy, ktoré by mali byť prijaté na zaobchádzanie so snímkami zo skenovania, sú tiež veľmi dôležité. Vzhľadom na uvedené má európsky dozorný úradník pre ochranu údajov vyjadriť a odovzdať svoje stanovisko tak, aby boli všetky opatrenia zamerané na bezpečnosť cestujúcich realizované v súlade s nariadeniami platnými v oblasti osobných údajov.

So záujmom očakávame dodatočné informácie od Európskej komisie vzhľadom na opatrenia, ktoré máme v úmysle predniesť na zvýšenie bezpečnosti civilného letectva. Dnes som hlasovala za prijatie tohto uznesenia, pretože musíme ochraňovať základné práva občanov Európskej únie.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), písomne. – (PL) Globalizácia má pozitívny vplyv na hospodársky rast a zamestnanosť. No môže mať tiež negatívne dôsledky na najcitlivejších a najmenej kvalifikovaných pracovníkov v určitých odvetviach. Tieto negatívne dôsledky môžu postihnúť všetky členské štáty bez ohľadu na to, či sú malé alebo veľké, dlhoroční členovia alebo nováčikovia.

Štrukturálne fondy Európskej únie podporujú plánované zmeny a ich riadenie v rámci takých krokov, ako je celoživotné vzdelávanie na dlhodobom základe. Na druhej strane, Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii poskytuje jednorazovú adrešnú podporu na obmedzený čas. Jej cieľom je podpora pracovníkov, ktorí boli prepustení v dôsledku trhových zmien. Európska únia by tomuto fondu mala venovať osobitnú pozornosť.

– Správa: Anders Wijkman (A6-0366/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), písomne. – (FR) Hlasoval som za uznesenie nasledujúce po oznámení Komisie o vytvorení globálnej aliancie proti zmene klímy medzi EÚ a chudobnými rozvojovými krajinami, ktoré sú najviac ohrozené zmenou klímy, a to na základe správy z vlastnej iniciatívy vypracovanej mojím švédskym kolegom pánom Wijkmanom. Teraz sa potvrdilo, že najmenej rozvinuté krajiny (LDC) a malé ostrovné rozvojové štáty (SIDS) budú zmenou klímy zasiahnuté najskôr a v najväčšom rozsahu. Tieto krajiny majú najmenšie zdroje na to, aby sa pripravili na tieto zmeny a zmenili svoj spôsob života. Zmena klímy preto hrozí ďalším oneskorením dosiahnutia rozvojových cieľov tisícročia vo väčšine týchto krajín. Víťam, že globálna aliancia proti zmene klímy, ktorú navrhuje Európska komisia, má byť vytvorená medzi EÚ a chudobnými rozvojovými krajinami, ktoré sú najviac ohrozené zmenou klímy, najmä najmenej rozvinuté krajiny, malé ostrovné rozvojové štáty a krajiny AKT (krajiny africkej, karibskej a tichomorskej oblasti). Spolu s veľkou väčšinou kolegov si myslím, že rozpočet vo výške 60 miliónov EUR, ktorý bol vyčlenený na túto iniciatívu, nie je ani zďaleka postačujúci.

Alessandro Battilocchio (PSE), písomne. – (IT) Hlasoval som za správu pána Wijkmana o vytvorení globálnej aliancie proti zmene klímy medzi EÚ, najmenej rozvinutými krajinami a malými ostrovnými rozvojovými

krajinami. Myslím si, že nemôžeme oddaľovať prijatie ráznejších opatrení mimo EÚ vzhľadom na spoločné úlohy v oblasti zmeny klímy a zmiernenia chudoby. Takéto konanie by predstavovalo krok smerom k realizácii akčného plánu EÚ pre zmenu klímy a rozvoj z roku 2004, založeného na našom lepšom pochopení skutočnosti, že zmena klímy musí zmeniť spôsob, akým pristupujeme k rozvojovej pomoci.

Ako členovi Výboru pre rozvoj mi na tomto rozhodnutí obzvlášť záleží, pretože sa môže prepojiť s medzinárodnými rokovaniami o zmene klímy v Poznani v roku 2008 a Kodani v roku 2009. Musíme prekonať nedôveru medzi priemyselnými a rozvojovými krajinami, ktorá predstavuje jednu z najväčších prekážok dohody o zmene klímy na obdobie po roku 2012.

Šarūnas Birutis (ALDE), písomne. – (LT) Rozvojové krajiny prispeli k zmene klímy najmenej, no na jej dôsledky doplácajú najviac a sú najmenej schopné poradiť si s nimi. Priemyselné národy sú za zmenu klímy zodpovedné historicky a majú morálnu povinnosť prispieť k úsiliu rozvojových krajín prispôsobiť sa dôsledkom zmeny klímy.

Preskúmanie akčného plánu EÚ pre zmenu klímy a rozvoj z roku 2007 nám ukazuje, že pre integráciu zmeny klímy do rozvojovej politiky EÚ nerobíme dosť a práca je značne pomalá. Podporujem iniciatívu Komisie vybudovať globálnu alianciu proti zmene klímy. Avšak suma 60 miliónov EUR vyčlenená na globálnu alianciu proti zmene klímy je nedostatočná, a preto je dôležité, aby Komisia zabezpečila dlhodobé financovanie a vyčlenila najmenej 2 miliardy EUR do roku 2010 a ďalších 5 miliárd EUR do roku 2020. V súčasnosti majú rozvojové krajiny zúfalý nedostatok prostriedkov, ktoré by im umožnili prispôsobiť sa zmene klímy. Tým, že pomôžeme rozvojovým krajinám, pomôžeme aj sebe.

Marie-Arlette Carlotti (PSE), písomne. – (FR) Áno, máme povinnosť pomôcť rozvojovým krajinám a hlavne najmenej rozvinutým krajinám (LCD) a malým ostrovným rozvojovým štátom (SIDS) pri obmedzovaní vplyvu globálneho otepľovania, pretože tieto krajiny budú jeho prvými obeťami, hoci zaň nie sú zodpovedné.

Afrika je teraz pri rokovaníach o zmene klímy „zabudnutým kontinentom“.

Táto ambícia sa však musí odrážať vo finančnom záväzku primeranom tomu, o čo tu ide.

Tu spočíva problém.

Rozpočet vo výške 60 miliónov EUR poskytnutý Európskou komisiou nie je postačujúci.

Dlhodobý cieľ financovania by mal byť najmenej vo výške 2 miliárd EUR do roku 2010 a od 5 miliárd do 10 miliárd EUR do roku 2020.

Aby sme takýto nárast mohli financovať, Komisia a členské štáty musia využiť najmenej 25 % príjmov zo systému obchodovania s emisnými kvótami EÚ.

Požadujeme tiež opatrenia vzhľadom na finančnú pomoc, technickú pomoc a transfer technológií, aby sme zabezpečili využitie technológií s nízkymi emisiami skleníkových plynov.

Nakoniec potrebujeme, aby boli odblokované nové metódy financovania.

Opakujem: ak sa zmobilizujú len rozvojové úvery a Európsky rozvojový fond, zmienená aliancia bude len klam.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), písomne. – (EL) EÚ zveličuje súčasné hrozby vyplývajúce zo zmeny klímy a zapríčinené nezodpovedným ťažením prírodných zdrojov veľkými podnikmi, nie však preto, aby presadila skutočné opatrenia, ktoré by sa týmto zaoberali, ale aby vystrašila ľudí, aby zlepšila svoju pozíciu v konkurencii s ostatnými imperialistami a aby našla riešenie nadmernej akumulácie kapitálu zabezpečením ešte vyšších ziskov pre monopoly.

Správa Parlamentu o vytvorení globálnej aliance proti zmene klímy medzi EÚ a chudobnými rozvojovými krajinami je otvorené zasahovanie do vnútorných záležitostí týchto krajín, do organizácie ich hospodárstva, spoločnosti a administratívnych mechanizmov, pričom ponúka nedostatočnú finančnú odmenu plutokracii týchto krajín, alebo hrozí vojenskou intervenciou v rámci preventívnej politiky, aby reagovala na bezpečnostné hrozby a konflikty súvisiace s klímou, čím podporuje správu pána Solanu o týchto témach.

Navrhujeme aktívnejšiu úlohu podnikov prostredníctvom verejno-súkromných partnerstiev, najmä v oblastiach, ako sú dodávky vody, verejné zdravie, energie a zavedenie zelených daní. Víta systém obchodovania s emisiami,

ktorý poskytuje výhody podnikom, pričom ho zaplatia pracovníci, životné prostredie, a prispôsobenie sa rozvojových krajín kapitalistickej reštrukturalizácii obchodu, poľnohospodárstva a bezpečnosti.

Ľudia odmietnu tieto imperialistické plány EÚ a budú požadovať lepšie a zdravé životné prostredie.

Hélène Goudin a Nils Lundgren (IND/DEM), *písomne*. – (SV) Táto správa sa zaoberá návrhom Komisie na vytvorenie globálnej aliancie proti zmene klímy. Hlavné zámery tejto správy boli, žiaľ, okorené tvrdeniami, ktoré strana Júnový zoznam nemôže podporiť vrátane výzvy na spojenie environmentálneho záväzku EÚ so spoločnou zahraničnou a bezpečnostnou politikou a podrobnými návrhmi, ako by EÚ mala iniciovať environmentálne investície v tretích krajinách.

Ak zoberieme do úvahy niektoré tvrdenia obsiahnuté v tejto správe, globálna aliancia proti zmene klímy môže byť vnímaná ako pokus EÚ o rozšírenie právomocí v oblasti lesníctva a morí. Zásadne oponujeme tejto metóde využívania rôznych problematik s cieľom vybudovať štát EÚ.

Strana Júnový zoznam je jednoznačne za spoluprácu EÚ zahŕňajúcu cezhraničné environmentálne problémy. Avšak boj proti chudobe a počiatočné snahy riešiť environmentálne problémy na celosvetovej úrovni by sa mali uskutočniť v rámci OSN. Po dôkladnom zvážení sa strana Júnový zoznam rozhodla hlasovať proti správe.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *písomne*. – (PT) Zmena klímy na našej planéte je spôsobená nielen jej prirodzeným vývojom, ale tiež politikou priemyselných krajín, ktoré zintenzívňujú ťažbu prírodných zdrojov. Toto zintenzívnilo zmenu klímy na úroveň, ktorá v súčasnosti spôsobuje ľudstvu vážne problémy.

Zodpovedné kroky na riešenie dôsledkov závažného plytvania prírodnými zdrojmi si vyžadujú dôsledné skoncovanie s kapitalistickým prístupom.

Mnohí, na čele s EÚ, však uprednostňujú prístup spoločnej zodpovednosti všetkých krajín. To zahŕňa snahu stanoviť pre „rozvojové“ krajiny obmedzenia s ohľadom na nezávislé využívanie ich vlastných prírodných zdrojov, podľa všetkého v súlade s ambíciami najväčších nadnárodných spoločností využívať tieto zdroje.

Okrem iného, text prijatý Európskym parlamentom neobsahuje len rozpory, ale tiež úplne ignoruje tieto ústredné otázky. Naopak, obraňuje „preventívnu bezpečnostnú politiku alebo ako odpoveď na bezpečnostné hrozby či konflikty súvisiace so zmenou klímy“ a využíva „zmenu klímy“ na zabezpečenie a militarizovanie medzinárodných vzťahov.

Správa založená na princípe „spotrebiteľ platí“ obhajuje aj vytvorenie „zelených“ daní (ako protiklad daňového systému založeného na príjme), ktoré otvárajú dvere privatizácii verejných služieb a súkromnej ťažby takých základných zdrojov, akým je voda.

Luís Queiró (PPE-DE), *písomne*. – (PT) Zmena klímy je skutočnosť, ktorá sa stáva zaujímavým predmetom diskusie, keď sa majú nájsť odpovede. Pri hľadaní tejto odpovede musíme odmietnuť dogmy a neuváženosť.

Ako protiklad fatalistického prístupu, ktorý hovorí o raste svetovej populácie, zvýšenej spotrebe a nevyhnutne aj o zlepšovaní životných podmienok miliónov ľudí s potenciálnou environmentálnou katastrofou, by sme mali využiť naše novodobé vedecké schopnosti a obrovský pokrok, z ktorého máme všetci úžitok, aby sme našli náležité odpovede, ktoré predídu nechceným vedľajším účinkom (ako sa to často stáva pri rozhodnutiach urobených narychlo v snahe konať rýchlo, ale bez riadneho zváženia situácie, na ktorú treba reagovať).

Nech však zvolíme akýkoľvek prístup – alebo prístupy, keďže musíme poskytnúť komplexné odpovede – musíme uznať, že niektoré krajiny sú menej schopné reagovať. Tieto krajiny sú vo vývojových štádiách, čo znamená, že nemajú nevyhnutné zdroje a to ich stavia do veľmi zraniteľnej pozície. Základným prvkom našej politiky preto musí byť zohľadnenie týchto krajín a ich obyvateľstva s cieľom zmierniť negatívny vplyv zmeny klímy a pomôcť týmto krajinám prispôbiť sa.

Luca Romagnoli (NI), *písomne*. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, hlasoval som za správu, ktorú vypracoval pán Wijkman o vytvorení globálnej aliancie proti zmene klímy. Téma zmeny klímy bola na programe mnoho rokov: veľa sa už urobilo, ale ešte stále to nestačí. Cieľom je zintenzívniť kroky proti zmene klímy smerom mimo EÚ. Z tohto dôvodu musíme presadiť politický dialóg medzi EÚ a rozvojovými krajinami s cieľom podporiť začlenenie faktorov spojených so zmenou klímy do plánov na znižovanie chudoby na miestnej a národnej úrovni.

Podporujem túto iniciatívu. Samozrejme, predtým ako sa presadí, bude čeliť mnohým problémom, ako napríklad nedostatku koordinácie na celosvetovej úrovni, nedostatku financií a podobne. Rovnako súhlasím

s poznámkou pána spravodajcu o investovaní do rozvoja inovatívnych modelov verejno-súkromného partnerstva, do ktorých vkladá Európa veľké nádeje. Pre EÚ predstavujú budúcnosť na národnej, regionálnej, aj miestnej úrovni.

Bart Staes (Verts/ALE), písomne. – (NL) Už nejaký čas je zrejmé, že globálne otepľovanie zasahuje najmenej rozvinuté krajiny (LDC) v najväčšej miere, hoci práve tieto krajiny k otepľovaniu prispeli najmenej. Ich zraniteľnosť stiahne tieto krajiny hlbšie do priepasti chudoby. Víтам skutočnosť, že pán Wijkman zdôraznil tento fakt.

Plán je vytvoriť alianciu, ktorá by čelila zmene klímy, ale Komisia na to nevyčleňuje dostatok prostriedkov. Náklady na boj proti zmene klímy môžu dosiahnuť výšku 80 miliárd EUR. Rozpočet, ktorý na to vyčlenila Komisia, je však 60 miliárd EUR, čo nie je dosť ani pre najmenej rozvinuté krajiny (LCD), aby sa mohli pripraviť na zmenu klímy. Teraz je na aliancii, aby našla alebo uvoľnila viac prostriedkov. To znamená, že jednotlivé členské štáty Únie musia prebrať zodpovednosť. Musia vyčleniť väčšie sumy, ako vyčleňujú v súčasnosti.

Európsky parlament tiež navrhuje, aby sa pre alianciu použilo aspoň 25 % príjmov EÚ zo systému obchodovania s emisnými kvótami.

Zdá sa, akoby Únia v súvislosti so zmenou klímy začala rozmyšľať o rozvojovej spolupráci inak, čo je vítané. Z tohto dôvodu túto správu podporím.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), písomne. – (RO) Hlasovala som za správu o vytvorení globálnej aliance proti zmene klímy medzi EÚ a chudobnými rozvojovými krajinami, keďže tieto krajiny sú najviac ohrozené zmenou klímy.

Preskúmanie vyššie uvedeného Akčného plánu EÚ v oblasti zmeny klímy a rozvoja v roku 2007 ukazuje, že postup začlenenia zmeny klímy do rozvojovej politiky EÚ bol nedostatočný a príliš pomalý.

Aj napriek tomu, že EÚ si stanovila za cieľ stať sa vedúcou silou v boji proti zmene klímy, prioritou tejto politiky sa neodzrkadľuje v rozpočte EÚ. Mechanizmus čistého rozvoja nebol doteraz veľmi vhodný na splnenie potrieb najchudobnejších krajín z hľadiska investícií do čistej technológie.

Správa vyzýva EÚ na zahrnutie problematiky zmeny klímy do stredobodu jej politiky rozvojovej spolupráce a vyzýva Komisiu, aby poskytla podrobné informácie o existujúcom finančnom mechanizme pre zmenu klímy a rozvoji na národnej a medzinárodnej úrovni. Komisia by mala čo najrýchlejšie navrhnúť opatrenia potrebné na rozšírenie finančnej podpory EÚ na zmenu klímy a rozvoj a zabezpečiť čo najlepšiu koordináciu a vzájomné dopĺňanie sa existujúcich iniciatív.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), písomne. – (PL) Ochrana životného prostredia by mala byť nepochybne prioritou každého členského štátu a tiež Spoločenstva ako celku. Čo sa však týka iniciatívy na vytvorenie globálnej aliance proti zmene klímy, jediné, čo môžeme o nej povedať je, že je zbytočná. Vynaloženie peňazí daňových poplatníkov na ďalší nákladný politický orgán určite nepomôže zlepšiť stav nášho životného prostredia. Poskytnite jedine ďalšie lukratívne miesta pre byrokratov z Bruselu. Rozvojové krajiny produkujú oveľa menej znečistenia a ich emisie oxidu uhličitého sú v porovnaní s hospodárskymi gigantmi bezvýznamné.

Rád by som zdôraznil, že Spojené štáty americké boli mnoho rokov medzi prvými na zozname krajín produkujúcich toxické látky. Ešte stále neratifikovali Kjótsky protokol. Som presvedčený, že vytvorenie aliance zahŕňajúcej EÚ a rozvojové krajiny vôbec neprispieje k zníženiu úrovne znečistenia. Kľúčové môžu byť na druhej strane kroky, ako napríklad rozhovory s politickými predstaviteľmi vyššie uvedených krajín, pretože práve tie najviac znečisťujú životné prostredie.

– **Správa: Jean Marie Beaupuy (A6-0356/2008)**

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), písomne. – (FR) Hlasoval som za uznesenie o správe vecí verejných a partnerstve na vnútroštátnej a na regionálnej úrovni a o základe pre projekty v oblasti regionálnej politiky, ktoré bolo predložené na základe správy z vlastnej iniciatívy, ktorú vypracoval môj francúzsky kolega pán Jean Marie Beaupuy. Úplne súhlasím s myšlienkou, že, vzhľadom na zjednodušenie a účinnosť by sa mala preskúmať uskutočniteľnosť zlúčenia rôznych fondov Spoločenstva v budúcej kohéznej politike v období nasledujúcom po roku 2013.

Petru Filip (PPE-DE), písomne. – (RO) S radosťou víтам iniciatívu na zostavenie správy o problematike dobrej správy vecí verejných na miestnej a regionálnej úrovni, rovnako ako význam problematiky partnerstva

medzi štyrmi alebo viacerými úrovňami moci: miestnou, regionálnou, vnútroštátnou a európskou. Stretnutie so zástupcami miestnych orgánov volenými priamo ľuďmi vo väčšine prípadov zvýrazní rozdiely v spôsobe, akým sa európske politiky spracovávajú medzi týmito úrovňami moci.

Bez vytvorenia politiky skutočného partnerstva medzi týmito orgánmi, neovplyvnenej presadzovaním úzkych politických záujmov, čo nemá nič spoločné so subsidiaritou, nedosiahnu snahy Európskeho parlamentu ani ostatných európskych inštitúcií požadované konkrétne výsledky a efektivitu. Sme dostatočne oboznámení s konfliktami a nesprávne chápanou rivalitou medzi predstaviteľmi rôznych politických strán pri moci na rôznych úrovniach správy, čo má v mnohých prípadoch za následok, že európski občania sú pripravení o výhody z európskych projektov, o ktorých sa rozhoduje v tomto fóre Európskeho parlamentu. Z tohto dôvodu som hlasoval za túto správu v nádeji, že regionálne politiky dostanú takú mieru dôležitosti, akú si zaslúžia.

Bruno Gollnisch (NI), písomne. – (FR) Správa pána Beaupuyho je obzvlášť poučná. Hovorí sa v nej o riadení štrukturálnej politiky a zistili sme, že okrem vyváženía úrovni rozvoja všetkých regiónov Európskej únie je skutočným cieľom regionálnej politiky presadzovanej Bruselom radikálna zmena územnej organizácie členských štátov, teda ich administratívnych a politických štruktúr.

V skutočnosti to nie je prekvapivé. Všetko, čo sa v súčasnosti robí v Európe, je preto, aby sa obišli alebo zničili národné štáty: zhora, poskytnutím ich kompetencií európskemu „superštátu“; a zdola, v rozpore s tradíciami niektorých členských štátov a proti prirodzeným hraniciam, či hraniciam vyjadrujúcim identitu jednotlivých oblastí – s nákladmi miliárd eur – podporovaním „regiónu“ ako výhradnej úrovne vnútroštátnej organizácie alebo stavby vytvorenia cezhraničného vnútroštátneho priestoru. „Integrovaný prístup“ k európskym právnym predpisom vyzdvihovaný pánom spravodajcom, ktorý pozostáva z toho, že zoberieme túto úroveň do úvahy vo všetkých európskych politikách s územnými, hospodárskymi a sociálnymi dôsledkami, prispieva k tomuto vývoju.

Okrem volebných manipulácií sa administratívna reforma navrhnutá pánom Sarkozym musí nepochybne preskúmať v rámci tejto analýzy.

Hélène Goudin a Nils Lundgren (IND/DEM), písomne. – (SV) Správa podporuje zvýšenú spoluprácu medzi národnými administratívami. Je však dôležité pripomenúť, že najlepšie formy riadenia sa preveria a odlišia od tých foriem, ktoré sú menej vhodné, v dôsledku inštitucionálnej súťaže. Diverzita foriem správy v Európe a výmena skúseností medzi týmito správami je zrejme dobrým príkladom.

Správa obsahuje veľa dobre mienených vyhlásení, ale v zásade málo konkrétnych návrhov na to, ako by sa mohla vylepšiť správa štrukturálnych politík s ohľadom na nápravu nedostatkov, ktoré tu existujú vzhľadom na kontrolu hospodárskych aspektov štrukturálnych politík. Treba pripomenúť, že štrukturálne politiky EÚ predstavujú najväčšiu výdavkovú položku EÚ na obdobie od roku 2007 do roku 2013 a že Európsky dvor audítorov vo svojej správe o finančnom roku 2006 uvádza, že minimálne 12 % finančných prostriedkov, ktoré boli vyplatené na štrukturálne politiky, nemali byť vyplatené.

Správa tiež obsahuje odkazy na Lisabonskú zmluvu. Avšak táto zmluva bola v demokratických postupoch zamietnutá. Preto odvolávanie sa na Lisabonskú zmluvu je vyjadrením neprijateľnej arogancie. Budúcnosť tejto zmluvy je v súčasnosti taká neistá, že by sme sa mali vyhnúť odvolávaniu sa na jej obsah. Z dôvodov uvedených vyššie sa strana Júnový zoznam rozhodla hlasovať proti tejto správe ako celku.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), písomne. – (PT) Očividne neexistuje žiadna pochybnosť o našej podpore nevyhnutnej účasti miestnych a regionálnych orgánov alebo iných verejných orgánov, spoločenských a hospodárskych organizácií a širokej verejnosti pri definovaní cieľov a programov a pri realizácii a kontrole využívania štrukturálnych fondov Spoločenstva v rámci každého členského štátu, toto sme vždy obhajovali.

Nemôžeme ale dovoliť, aby pod zámienkou tejto oprávnenej ambície presadzovali iné ciele, ako napríklad zlúčenie finančných prostriedkov z rôznych fondov Spoločenstva (Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu, Kohézneho fondu a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka) v rámci „budúcej kohéznej politiky na obdobie po roku 2013“. Tento návrh môže ohroziť základný cieľ rozpočtu Spoločenstva, inými slovami jeho úlohu prerozdelenia majetku medzi „kohézne“ krajiny a „bohaté“ krajiny, najmä ak by to obmedzilo prostriedky, ktoré sú zamýšľané pre skôr menované krajiny (okrem ohrozenia financovania „spoločných politík“, napríklad poľnohospodárstva a rybného hospodárstva z prostriedkov Spoločenstva).

Nemôžeme súhlasiť ani s podporou „verejno-súkromných partnerstiev“ uvedenou v návrhu, ktoré sú nástrojom využívaným na privatizáciu verejných služieb so základným a strategickým významom pre ľudí a sociálno-ekonomický rozvoj každého členského štátu.

Ramona Nicole Mănescu (ALDE), písomne. – (RO) Správa pána Beaupuyho stanovuje dobré riadenie vecí verejných na úrovni dvoch systémov, ktoré sa dopĺňajú: inštitucionálneho systému, ktorý ustanovuje rozdelenie právomocí a rozpočtov medzi štát a regionálne a miestne orgány, a systému partnerstiev, ktorý spája verejné a súkromné subjekty zaoberajúce sa určitou témou na určitom území.

Partnerstvo môže priniesť pridanú hodnotu pri uplatňovaní kohéznej politiky prostredníctvom lepšej legitímnosti, trvalej koordinácie, garantovanej transparentnosti a lepšieho prijímania finančných prostriedkov. Zapojenie partnerov môže napomôcť vytvoreniu inštitucionálneho základu na úrovni sektora a na územnej úrovni. Nesmieme prehliadať skutočnosť, že partneri majú nevyhnutné schopnosti a zdroje, ktoré môžu podporiť účinnosť programu zefektívnením procesu výberu projektov.

V záujme legitímácie rozhodovacieho procesu a vyváženia politického vplyvu ako súčasti verejných konzultácií počas prípravného obdobia operačných programov je nesmierne dôležité, aby do tohto procesu boli zapojené aj miestne a regionálne orgány rovnako ako aj občianska spoločnosť. Toto pomôže využiť rozsiahle odborné skúsenosti a zlepšiť rozvoj programu, monitorovanie a vyhodnocovanie.

Musíme si uvedomiť, že nové členské štáty ešte nie sú pripravené na zásadu partnerstva, a preto by mohla presadzovať postupne prostredníctvom nadnárodného a regionálneho tlaku.

Na základe tvrdení vyjadrených v pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch, ktoré sme predložili a ktoré boli prijaté a pánom Beaupuyom zapracované do záverečného textu, vyjadrujem tejto správe svoju podporu.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, hlasoval som za správu pána Beaupuyho o správe vecí verejných a partnerstve na národnej a na regionálnej úrovni a o základe pre projekty v oblasti regionálnej politiky. Je zrejmé, že úspech regionálneho rozvoja nezávisí od výsledkov, ktoré sa dosiahnu, ale tiež od spôsobu, akým sa tieto výsledky dosiahnu, to znamená, od správy vecí verejných. Preto musíme vytvoriť mechanizmy, ktoré zlepšia systémy správy vecí verejných a ktoré nebudú brzdené rozdielnymi stratégiami.

Stotožňujem sa s nadšením pána spravodajcu pre zásadu partnerstva: nové metódy správy vecí verejných nemajú nahradiť verejné inštitúcie, naopak, mali by ísť ruka v ruke. Rovnako schvaľujem plán na reorganizáciu vzťahu správy vecí verejných a finančných prostriedkov Spoločenstva, rozličných územných rozmerov a, samozrejme, Európskej únie. Schopnosti v oblasti riadenia projektov prenesené z oblasti hospodárstva môžu byť skvelými nástrojmi na uskutočnenie nových foriem správy vecí verejných, aby sa rozvoj európskeho systému posunul smerom vpred.

– **Správa: Manuel Medina Ortega (A6-0355/2008)**

Ole Christensen, Dan Jørgensen, Poul Nyrup Rasmussen, Christel Schaldemose a Britta Thomsen (PSE), písomne. – (DA) Dánski poslanci Skupiny socialistov v Európskom parlamente hlasovali za správu z vlastnej iniciatívy o kvalitnejšej legislatíve, ale radi by zdôraznili, že odstránenie administratívnej záťaže môže byť vo veľkej miere politickým procesom. Podporujeme cieľ, ktorým je odstránenie zbytočnej administratívnej záťaže. Istá miera administratívnej záťaže môže byť však sociálne veľmi potrebná, hoci sa môže zdať, že bráni rastu a inovácii podnikov. Domnievame sa, že je nevyhnutný vyvážený prístup k zníženiu administratívnej záťaže.

Luís Queiró (PPE-DE), písomne. – (PT) Ak už musíme hovoriť o potrebe „kvalitnejšej legislatívy“ predtým, ako budeme diskutovať o obsahu európskych právnych predpisov, potom by sme mali zvážiť, koľko týchto právnych predpisov v skutočnosti potrebujeme. Je pravda, že vytvorenie spoločného trhu a zavedenie uniformity medzi krajinami s rozdielnou históriou a tradíciami, čo môžeme často vidieť veľmi zreteľne v ich právnych predpisoch, vytvára potrebu harmónie, ktorá si možno vyžaduje aktívnejšiu tvorbu právnych predpisov.

Ak to tvrdíme, neznamená to, že musíme predovšetkým vytvárať právne predpisy a že tak treba urobiť na európskej úrovni. Hoci som presvedčený, že EÚ je často správny priestor, v ktorom sa má konať, malo by sa poukázať na to, že zásada subsidiarity je základná a často sa odsúva v mene falošnej efektivity a zbytočného výsledku.

Ak chceme, aby bola EÚ schopná reagovať na potreby, na ktoré je európska rozhodovacia úroveň oprávnená, mali by sme dôsledne a rozvážne predísť zaplaveniu Európy legislatívnymi projektmi a právomocami, ktoré môžu byť efektívne zriadené na vnútroštátnej úrovni. Táto obava, ktorá sa často objavuje v zmluvách, je, žiaľ, menej jasná v Bruseli, v dôsledku čoho nevyhnutne vzniká aj pokúšenie konať byrokraticky.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, hlasoval som za správu pána Medinu Ortegu o protokole o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality. Európska únia by sa mala zamerať na normy zrozumiteľnosti a efektívnosti v rámci regulácie. Keďže zlepšenie legislatívnych postupov nám môže pomôcť dosiahnuť tieto ciele a pretože zásady subsidiarity a proporcionality sú dva zo základných kameňov, na ktorých je postavené Spoločenstvo, najmä ak nemá výlučné legislatívne právomoci v určitej oblasti, chválím Výbor pre právne veci za jeho neúnavnú prácu na zabezpečení toho, aby právne predpisy Spoločenstva boli založené na kvalite, prostredníctvom zjednodušenia *acquis communautaire*, a nie na kvantite.

Mám tiež pochybnosti o samoregulačných a spoluregulačných procesoch, ktorým môže byť čiastočne pripísaná súčasná finančná kríza na trhoch. Regulácia zostáva najjednoduchším spôsobom presadzovania cieľov Únie a zabezpečenia právnej istoty pre podniky a pre občanov.

– Správa: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (A6-0363/2008)

Carl Lang a Fernand Le Rachinel (NI), písomne. – (FR) Komisia práve uverejnila svoju 24. výročnú správu o monitorovaní uplatňovania práva Spoločenstva členskými štátmi. Opodstatnená otázka stojí takto: existujú nejaké rozdiely alebo pokrok vo vzťahu k predchádzajúcej správe? Zdalo by sa, že nie. Ako obyčajne, členské štáty Európy sú zlými žiakmi. Aké riešenie navrhuje pani spravodajkyňa? Väčšiu prísnosť voči členským štátom, väčšiu podriadenosť Súdneho dvoru, ak je to nevyhnutné, a väčšiu ráznosť pri vykonávaní rozhodnutí vynesených súdom. Skrátka: viac donucovacích a represívnych kompetencií pre európske inštitúcie vo vzťahu k členským štátom.

Právny poriadok Spoločenstva, stanovený už so zmluvami, ktoré majú prednosť pred vnútroštátnymi, chce byť teraz represívnejší a deštruktívnejší voči zmieneným právam členských štátov. Rozhodne to odmietame, pretože úplné podriadenie národných práv a právnej špecifickosti určite povedie k podriadeniu samotných členských štátov v rámci európskeho a federalistického projektu.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, hlasoval som za správu pani Geringerovej de Oedenbergovej o monitorovaní uplatňovania práva Spoločenstva. Číslo je objektívne, môžu sa interpretovať, ale nedajú sa spochybniť: výrazný nárast prípadov porušenia a nedodržania nariadení Súdneho dvora alebo nezavedenie smernice v rámci stanoveného času naznačuje, že potrebujeme lepšie monitorovanie jednotlivých členských štátov Komisiou.

Navyše som presvedčený, že by sme mali mať užšiu spoluprácu medzi Európskym parlamentom a vnútroštátnymi parlamentmi, aby sme podporili a posilnili uplatňovanie práva Spoločenstva na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni. Rovnako schvaľujem zahrnutie problematiky riadenia štrukturálnych fondov do tohto textu: členským štátom musíme pripomenúť, že ak chcú čerpať výhody z fondov v období rokov 2007 – 2013, potom musia prispôbiť svoje právne predpisy tak, aby boli v súlade s európskym právom, predovšetkým v súvislosti s ochranou životného prostredia, aby náležite podporovali hospodársky a sociálny rozvoj na regionálnej úrovni.

Andrzej Jan Szejna (PSE), písomne. – (PL) Počas dnešného rokovania Parlamentu som hlasoval za výročnú správu Výboru pre právne veci o monitorovaní uplatňovania práva Spoločenstva v roku 2006.

Dokument navrhnutý pani spravodajkyňou Geringerovou de Oedenbergovou obsahuje odkazy časového plánu zavedenia smerníc, neuspokojivú spoluprácu medzi súdnymi systémami členských štátov a tiež kritiku metód, ktorými sa riešia sťažnosti.

Veľmi znepokojujúcim javom je neochota vnútroštátnych súdov uplatňovať zásadu prednosti práva Spoločenstva a využiť mechanizmus prejudiciálneho konania.

Správa tiež poukazuje na zvýšený počet porušení v dôsledku toho, že členské štáty nerešpektovali rozsudky Súdneho dvora a nedodržali časový plán zavedenia smerníc.

Na základe vyššie uvedených skutočností musíme nutne zlepšiť spoluprácu medzi Európskym parlamentom a vnútroštátnymi parlamentmi a zlepšiť monitorovanie uplatňovania práva Spoločenstva na vnútroštátnej a regionálnej úrovni. Toto by priblížilo Európsku úniu bližšie k jej občanom a posilnilo by jej demokratickú legitimitu.

– Správa: Georgios Papastamkos (A6-0354/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), písomne. – (FR) Hlasoval som za uznesenie o stratégii budúceho zavádzania inštitucionálnych aspektov regulačných agentúr. Urobil som tak na základe správy vypracovanej mojím vynikajúcim kolegom a priateľom, bývalým gréckym ministrom, pánom Papastamkosom. Je poľutovaniahodné, že snaha vyvinutá Parlamentom a Komisiou s cieľom vytvoriť právne obmedzený dohľad nad európskymi regulačnými agentúrami nepriniesla žiadny významný výsledok. Stotožňujem sa s názorom veľkej väčšiny kolegov, ktorí nesúhlasia s absenciou všeobecnej stratégie na zriadenie agentúr v Európskej únii. Je naliehavé a nevyhnutné, aby Rada a Komisia v spolupráci s Parlamentom vytvorili jasný, spoločný a ucelený rámec týkajúci sa budúceho miesta agentúr v systéme európskeho riadenia, čo je nevyhnutné, aby sa vytvorila parlamentná kontrola zriaďovania a fungovania regulačných agentúr.

Šarūnas Birutis (ALDE), písomne. – (LT) Nedávno sme zaznamenali badateľný rast počtu regulačných agentúr na európskej i na vnútroštátnej úrovni. Medzi týmito dvoma úrovňami existujú podobnosti aj rozdiely. Rôznorodosť týchto agentúr v štruktúre a funkcii na európskej a vnútroštátnej úrovni vyvoláva otázky týkajúce sa regulácie, dobrého riadenia a blízkosti inštitúcií v zmysle centralizácie a decentralizácie.

Európske regulačné agentúry sú väčšinou decentralizované alebo nezávislé pracoviská, preto je nevyhnutné požadovať mimoriadnu transparentnosť a demokratickú kontrolu, čo sa týka ich financovania a aktivít, keďže bez regulačných a výkonných inštitúcií, ktoré majú výhradné práva, by nárast počtu v najdôležitejších oblastiach sociálnej činnosti mohol poškodiť dobré meno inštitúcií reprezentujúcich Európsku úniu, odcudziť ich a značne zvýšiť byrokráciu.

Uplatňovanie parlamentnej kontroly na štruktúru a aktivity regulačných agentúr by malo byť v súlade s klasickou zásadou demokracie, ktorá žiada zvýšenie politickej zodpovednosti všetkých inštitúcií s výkonnými právomocami.

Bruno Gollnisch (NI), písomne. – (FR) Európska únia má 29 agentúr, skutočných európskych mikroinštitúcií, ktorých náklady prevyšujú viac ako 1 miliardu EUR a ktorých užitočnosť je diskutabilná. Pán spravodajca teda správne požaduje viac transparentnosti a viac zodpovednosti pri spravovaní týchto početných agentúr, skutočnej politickej kontroly nad ich konaním, hodnotenie tých, ktoré už existujú, moratórium na vytváranie nových agentúr a analýzu nákladov a úžitku predtým, ako sa prijme akékoľvek rozhodnutie.

Avšak skutočným problémom je samotná existencia týchto agentúr, ďalšej vrstvy európskej byrokracie, z ktorých niektoré majú regulačné kompetencie a iné majú výkonné funkcie, ktoré zasahujú do práce vnútroštátnych orgánov alebo im ju komplikujú. Skutočným problémom je ich bujnenie a skutočnosť, že sa šíria po Európe, miesta v nich sa udeľujú ako odmena za volebné hlasy. Skutočný problém je, že 40 % z nich je založených na základe článku 308 Zmluvy o ES, toho slávneho článku, ktorý umožňuje zvýšiť kompetencie Bruselu, pokiaľ nie sú jednoznačne stanovené právnymi predpismi a nariadeniami.

Keďže táto správa vlastne nič nerieši, nemôžeme ju schváliť. Predsa len je pokusom priniesť aspoň trochu poriadku do tohto chaosu, takže ju nemôžeme ani odmietnuť. To je dôvod, prečo sme sa hlasovania zdržali.

Hélène Goudin a Nils Lundgren (IND/DEM), písomne. – (SV) Je zaujímavé, že v bode 5 návrhu tejto správy sa teraz konštatuje absencia všeobecnej stratégie pre zriaďovanie nových agentúr EÚ. Nové agentúry sa zriaďujú nesystematicky, čo vedie k netransparentnému zoskupeniu regulačných agentúr, výkonných agentúr a iných subjektov Spoločenstva.

Ešte zaujímavejšie konštatovanie je, že väčšina Európskeho parlamentu vždy podporovala vytvorenie nových agentúr a len teraz si uvedomuje, že celkový výsledok je úplne iný.

Strana Júnový zoznam podporuje hlavné myšlienky tejto správy, ale staviame sa kriticky k tomu, ako sa teraz Európsky parlament snaží zabráť nové teritórium tým, že regulačné agentúry musia Parlamentu predložiť výročné správy a riaditelia agentúr budú pravdepodobne pozvaní pred kompetentný parlamentný výber ešte predtým, ako budú vymenovaní. Sme k týmto návrhom skeptickí. Po prvé, Komisia má byť zodpovedná za riadenie týchto agentúr a po druhé, stranické hádky môžu ovplyvniť vymenovanie riaditeľov agentúr, ktorí, ako takí, majú byť iba úradníci.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, hlasoval som za túto správu, ktorú predniesol pán Papastamkos o stratégii budúceho zavádzania inštitucionálnych aspektov regulačných agentúr. Vítam plán Komisie na vytvorenie medziinštitucionálnej pracovnej skupiny, ktorá by bola zodpovedná za stanovenie funkcií regulačných agentúr a príslušných kompetencií každého orgánu Európskej únie vo vzťahu k vyššie zmieneným agentúram.

Tento návrh by mal byť skôr štartovacou a nie cieľovou čiarou, pretože ciele smerujú oveľa ďalej, než je vytvorenie medziinštitucionálnej skupiny. V skutočnosti sa návrh na spoločný prístup, pokiaľ je vôbec možný, k štruktúre a fungovaniu týchto agentúr usiluje o odstránenie byrokracie, aby tieto orgány mohli riadne a účinne uskutočňovať svoju legislatívnu úlohu. Toto umožní ich monitorovanie a splnenie požiadaviek auditu, aspoň čiastočne, rovnako ako zvýšenie zodpovednosti požadovanej na základe takejto dôležitej úlohy.

– Navrhnuté uznesenie: Návrh uznesenia: zatykač na Josepha Konyho vzhľadom na jeho postavenie pred Medzinárodný trestný súd (B6-0536/2008)

Hélène Goudin a Nils Lundgren (IND/DEM), písomne. – (SV) Joseph Kony a Božia armáda odporu sú vinní zo spáchania strašných zločinov počas posledných 20 rokov a z tohto dôvodu ho chce súdiť Medzinárodný trestný súd.

Konflikt v oblasti Veľkých jazier v Ugande a Sudáne stále trvá a stále prináša nové civilné obete. Medzinárodné spoločenstvo má jednoznačnú zodpovednosť za to, aby sa ukončila táto hrozná tragédia.

Strana Júnový zoznam sa vo všeobecnosti stavia negatívne k zahranično-politickým uzneseniam. No toto sa týka organizácie a jej vodcu, ktorí sú obvinení Medzinárodným trestným súdom zo zločinov proti ľudskosti. Preto sme sa rozhodli podporiť toto uznesenie.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, rád by som vás informoval, že som hlasoval za návrh uznesenia o obvinení a postavení Josepha Konyho pred Medzinárodný trestný súd (ICC). Je úplne neakceptovateľné, že pokusy o zatknutie takého medzinárodného zločinca, akým je Joseph Kony, páchatel' a podnecovateľ zločinov, ako sú vražda, genocída, znásilnenie, drancovania a podnecovania k znásilneniu, trvajú už viac ako tri roky. Všetky tieto pokusy stroskotali z dôvodu pretrvávajúcej neochoty ugandskej vlády spolupracovať pri zadržaní tohto zločinca, na ktorého vydal ICC medzinárodný zatykač.

Rád by som zdôraznil, že Uganda podpísala Rímsky štatút, podľa ktorého sa každý člen zaväzuje ukončiť beztrestnosť páchatel'ov tých najzávažnejších zločinov predstavujúcich vážnu hrozbu pre medzinárodné spoločenstvo a predchádzať týmto zločinom. Rád by som tiež vyjadril moju obavu nad úplnou absenciou jasného úsilia, ktorým by sa zabránilo presmerovaniu medzinárodnej pomoci v prospech LRA, armády vedenej Josephom Konym (najmä od vlády Sudánu), ktorú môže jednoducho využiť na vlastné financovanie.

– Správa: Marielle De Sarnez (A6-0294/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), písomne. – (FR) Hlasoval som za legislatívne uznesenie meniace návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovuje akčný program na zvýšenie kvality vyššieho vzdelávania a na podporu porozumenia medzi kultúrami prostredníctvom spolupráce s tretími krajinami (Erasmus Mundus) (2009 – 2013), a to na základe správy pani De Sarnezovej. Podporujem kompromisné pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy, ktoré sa usilujú o akademickú excelentnosť, rovnosť spojenú s geografickým rozsahom, informovanie verejnosti o tomto programe a nevyhnutné odstránenie všetkých právnych a administratívnych prekážok výmenných programov medzi európskymi krajinami a tretími krajinami (vízový problém). Rovnako trvám na tom, že je nevyhnutné podniknúť kroky v rámci programu na zabezpečenie toho, aby sa študenti, doktorandi, postdoktorandskí výskumní pracovníci a akademickí pracovníci pochádzajúci z najmenej rozvinutých tretích krajín (najmä krajín AKT, teda krajín africkej, karibskej a tichomorskej oblasti) mohli po ukončení pobytu vrátiť do svojich krajín a aby sa tak zabránilo tzv. úniku mozgov. Výborne, nakoniec je tu požiadavka výučby najmenej dvoch európskych jazykov a boja proti diskriminácii a podporovanie rešpektovania rovnosti pohlaví.

Ole Christensen, Dan Jørgensen, Poul Nyrup Rasmussen, Christel Schaldemose a Britta Thomsen (PSE), písomne. – (DA) Dánski členovia Skupiny socialistov v Európskom parlamente hlasovali proti správe o programe Erasmus Mundus II. Nie je to preto, že sme proti programu, ale pretože znenie textu o financovaní môže zapríčiniť situáciu, kedy by dánski študenti museli platiť za využitie tohto programu. Vo všeobecnosti ciele programov Erasmus Mundus podporujeme.

Dánski členovia Skupiny socialistov v Európskom parlamente hlasovali za správu z vlastnej iniciatívy o lepšej regulácii, ale radi by zdôraznili, že odstránenie administratívnej záťaže môže byť vo veľkej miere politickým procesom. Podporujeme cieľ, ktorým je odstránenie zbytočnej administratívnej záťaže. Istá miera administratívnej záťaže môže byť však sociálne veľmi potrebná, hoci sa môže zdať, že bráni rastu a inovácii podnikov. Domnievame sa, že je nevyhnutný vyvážený prístup k zníženiu administratívnej záťaže.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), písomne. – (EL) Ako časť politiky lisabonskej stratégie namierenej proti ľudu využíva EÚ program Erasmus Mundus (2009 – 2013) na buržoázu modernizáciu univerzít členských štátov v súlade s požiadavkami kapitálu, aby spôsobila tzv. únik mozgov z tretích krajín a zvýšila vykorisťovanie pracovníkov, a tým zvýšila ziskovosť európskych monopolov.

Upevňuje súkromné hospodárske kritériá na hodnotenie univerzít a výskumných centier a stavia štát a súkromné inštitúty vzdelávania na rovnakú pozíciu. Vytvára vzdelávacie „konzorciá“ na základe „cieľa excelentnosti“ a zavádza poplatky vo forme školného, a tým v podstate znemožňuje deťom z rodín pracujúcej vrstvy dosiahnuť vyššie vzdelanie a postgraduálne štúdium.

Demagogické vyhlásenia Európskej únie o zabránení úniku mozgov z menej rozvinutých krajín nemôžu zakryť skutočný cieľ, ktorým nie je nič iné ako žalostné vykorisťovanie pracovnej sily z týchto krajín a tvrdé obmedzenia práv mladých ľudí na vysokú úroveň bezplatného štátneho vzdelania pre každé dieťa z rodín pracujúcej vrstvy.

Z týchto dôvodov hlasovala parlamentná skupina Gréckej komunistickej strany proti tejto legislatívnej iniciatíve.

Edite Estrela (PSE), písomne. – (PT) Hlasovala som za správu pani De Sarnezovej o programe Erasmus Mundus (2009 – 2013), pretože si myslím, že tento nový program je základom propagovania Európskej únie ako centra excelentnosti pre vzdelávanie na celosvetovej úrovni.

Prostredníctvom spolupráce medzi rôznymi vzdelávacími inštitúciami EÚ umožní program Erasmus Mundus II lepšie reagovať na rastúcu požiadavku mobility študentov a podporí kvalitu vyššieho vzdelávania v EÚ a dialóg medzi rozdielnymi kultúrami. Rada by som tiež zdôraznila dôležité inovácie navrhnuté v správe, napríklad predĺženie doktorandského študijného programu, začlenenie štipendií a podporu aktívnej účasti podnikov a výskumných centier.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Je to dôležitý program, ktorý sa zameriava na podporu študentov z tretích krajín, ktorí chcú študovať v Európskej únii, hoci obmedzené finančné prostriedky programu môžu spôsobiť problémy tým, ktorí majú uhradiť školné a nemajú na to prostriedky. Nakoniec, hoci sme hlasovali za túto správu, ľutujeme, že návrhy predložené našou skupinou boli zamietnuté, pretože mali za cieľ pomôcť vyriešiť tento problém.

S potešením môžeme povedať, že boli prijaté návrhy na zlepšenie mobility týchto študentov a na upriamanie pozornosti na skutočnosť, že tento program sa nesmie využívať na prilákание ľudí so špeciálnymi schopnosťami z tretích krajín do Európskej únie na úkor krajín, z ktorých pochádzajú. Trvali sme na tom, aby Európska komisia pri hodnotení programu brala do úvahy potenciálne dôsledky tzv. úniku mozgov a sociálno-ekonomickej situácie tých, ktorých sa to týka.

Musíme zabezpečiť, aby sa študenti magisterského štúdia, doktorandskí kandidáti, výskumní pracovníci a akademickí pracovníci z menej rozvinutých tretích krajín mohli po skončení štúdia vrátiť do svojich rodných krajín, aby sa tak predišlo úniku mozgov.

Neena Gill (PSE), písomne. – Vážená pani predsedajúca, hlasovala som za túto správu. Dúfam, že predĺžením programu Erasmus Mundus do roku 2013 bude tento program naďalej fungovať ako dôležitý most medzi rôznymi kultúrami.

Prínos tohto vzdelávacieho programu je očividný – nielen EÚ bude mať výhody z prilákania inteligentných, ambiciózných študentov z tretích krajín, čo zlepší výskum a inovácie EÚ, ale aj naši vlastní študenti získajú lepšie jazykové schopnosti a budú môcť ľahšie nájsť zamestnanie doma, ako i v zahraničí.

Okrem toho si myslím, že tento program je obzvlášť vhodný, pretože tento rok je Európskym rokom medzikultúrneho dialógu. Vytvorenie prepojenia s tretími krajinami prostredníctvom vzdelávania podporuje porozumenie a komunikáciu medzi rozdielnymi kultúrami, jazykmi a vierami. Toto je presne ten druh programu, ktorý by mal Európsky parlament podporovať, a ja ho srdečne vítam.

Hélène Goudin a Nils Lundgren (IND/DEM), písomne. – (SV) Rozhodli sme sa hlasovať proti tejto správe Výboru pre kultúru a vzdelávanie. Nehlasujeme proti myšlienke programu Erasmus Mundus ako takej, ale dôvodom sú niektoré podrobné návrhy predložené výborom a niektoré návrhy predložené Komisiou.

Na základe stručnej charakteristiky v návrhu nepodporujeme špeciálne víza pre študentov programu Erasmus Mundus. Každý členský štát má právo vydať víza a dúfame, že členské štáty budú veľkorysé pri vydávaní víz

študentom zapojeným do programu Erasmus Mundus. Podľa nášho názoru nie je možné regulovať takýto druh víz na európskej úrovni.

Rovnako zamietame myšlienku poskytovania finančnej podpory EÚ združeniam bývalých študentov, ktorí absolvovali rôzne programy Erasmus Mundus. Združenia absolventov by sa mali vytvoriť na základe potrieb a osobného úsilia jednotlivcov. Nemali by byť zakladané zhora inštitúciami EÚ.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), písomne. – (PL) Program Erasmus Mundus sa zameriava na spoluprácu a mobilitu v oblasti vyššieho vzdelávania v záujme podporovania Európskej únie ako centra excelentnosti vzdelávania vo svete. Rozširuje príležitosti, ktoré sú v súčasnosti k dispozícii v rámci programu Erasmus Mundus sprístupnením spolupráce v oblasti vzdelávania krajinám, ktoré nie sú členmi Únie.

Vzdelávanie hrá veľmi dôležitú úlohu v živote mladých ľudí. Samotní študenti a ich budúci zamestnávateľi si čoraz viac cenia medzinárodné skúsenosti. Znalosť jazykov, kultúr, osobitného charakteru každej krajiny a schopnosť fungovať v medzinárodnom prostredí sú len niektoré z mnohých výhod zapojenia sa do tohto programu. Podpora mobility je ďalším dôležitým cieľom tohto programu. Práve mobilita je obzvlášť dôležitá v ére globalizácie, pretože kontakt s tretími krajinami nadobúda čoraz väčší význam. Mali by sme vítat skutočnosť, že európski študenti a študenti z tretích krajín budú mať naďalej možnosť získavať takéto skúsenosti.

Som rada, že program, o ktorom sa hlasovalo, obsahuje tiež návrhy na riešenie problematiky víz. Toto zbytočne komplikuje organizáciu cestovania. Navrhované zjednodušenie by malo tiež ovplyvniť rozsah dostupných informácií. Študenti by mali dostať všetky potrebné informácie, ktoré im uľahčia prípravu na ich pobyt v dostatočnom predstihu. V tejto súvislosti by bola obzvlášť nápomocná podpora zastúpenia Európskej komisie v tretích krajinách.

Ona Juknevičienė (ALDE), písomne. – (LT) Dnes sme hlasovali o novej etape programu Erasmus Mundus (2009 – 2013). Súčasný program Erasmus Mundus bol zavedený v roku 2004, pričom ho úspešne využilo viac ako 4 000 občanov Európskej únie a tretích krajín. Erasmus Mundus sa osvedčil ako spoľahlivé opatrenie v oblasti vyššieho vzdelávania najmä v oblasti magisterských študijných programov. Cieľom tohto nového programu je podporiť vyššie vzdelávanie v Európe, ponúknuť mladým ľuďom viac pracovných príležitostí a ich lepšiu kvalitu a uplatňovanie štruktúrovanejšej medzinárodnej spolupráce medzi inštitúciami vyššieho vzdelávania so zabezpečením väčšej mobility študentov z Európskej únie a tretích krajín. V budúcich piatich rokoch bude univerzitám v Európe a tretích krajinách vyčlenená suma viac ako 950 miliónov EUR, aby sa zapojili do programu a ponúkli štipendiá. Vznikne dodatočný program pre postgraduálne štúdium a študentom bude vyčlenená vyššia finančná podpora. Počas hlasovania som podporila pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy gestorského výboru, ktoré dali dokumentu jasnejšie usmernenie, zachovali študentom možnosť voľby a práva a zabezpečili lepšiu spoluprácu medzi univerzitami.

Carl Lang a Fernand Le Rachinel (NI), písomne. – (FR) Cieľ podporenia hospodárskeho prisťahovalectva vo veľkom rozsahu stanovený už 11. januára 2005 Európskou komisiou v Zelenej knihe o prístupe EÚ k riadeniu ekonomickej migrácie je aktuálnejší ako kedykoľvek predtým.

Pre program Erasmus Mundus II bola vyčlenená suma až 950 miliónov EUR na obdobie rokov 2009 – 2013. Tento program má prilákať zahraničných študentov a učiteľov do geografickej oblasti Európskej únie. Táto suma je o 654 miliónov EUR vyššia ako suma, ktorá bola vyčlenená na prvý variant tohto programu.

Pod zámienkou – chvályhodnou samou osebe – podporovania príchodu študentov z tretích krajín do Európy ponúkaním magisterských študijných programov na vysokej úrovni alebo doktorandských programov, čo je samo osebe chvályhodné, sa v skutočnosti otvárajú dvere novým prúdom zákonného prisťahovalectva. V skutočnosti poskytneme jednoduchší prístup cudzincom z tretích krajín do Európy najmä pomocou zjednodušených postupov získania víz a štipendií a upraveného školného.

Európska únia znovu uprednostňuje ľudí z krajín mimo EÚ a prejavuje svoju náklonnosť k prisťahovalectvu vo veľkom rozsahu, pričom vôbec nezvýhodňuje vlastných občanov a nepomáha európskemu výskumu a excelentnosti, ktorá je taká potrebná.

Andreas Mölzer (NI), písomne. – (DE) Program Erasmus Mundus II je podobný výmennému programu Erasmus pre európskych študentov, no zameriava sa najmä na výmenu študentov s tretími krajinami. Jeho účelom je prilákať kvalifikovaných zahraničných študentov do Európy.

Ja zásadne podporujem intelektuálnu výmenu najmä na vedeckej úrovni. Avšak mám pochybnosti o efektívnosti a predovšetkým o prospešnosti tohto programu pre členské štáty. V čase, keď sú v niektorých

členských štátoch miesta na univerzitách v mnohých študijných odboroch obmedzené pre miestnych obyvateľov, mali by sme byť s vyššou kvalifikáciou opatrní.

Vývoj celého univerzitného systému v Európe smerom k bolonskému modelu značne skomplikoval študentom s magisterským titulom možnosť nájsť si miesto na dosiahnutie titulu PhD. Zvýšenie konkurencie medzi domácimi študentmi sa mi zdá byť kontraproduktívne. Rovnako bude zložité kontrolovať porušenia nariadení o prisťahovalectve vo vzťahu k tomuto programu. Z tohto dôvodu som hlasoval proti tejto správe.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN), písomne. – (PL) Program Erasmus Mundus už zohráva dôležitú úlohu v oblasti súčasného vzdelávania mladých ľudí a dospelých. Získané skúsenosti však naznačujú, že problémy treba riešiť s určitou mierou opatrnosti. Neprimerane radikálne zmeny, akými sú nové podmienky školného, môžu porušiť rovnováhu vzdelávacieho systému, ktorý sa na trhu osvedčil. Takéto zmeny tiež môžu priniesť porušenie určitých zásad týkajúcich sa autonómie akademických inštitúcií. Je preto nevyhnutné zvážiť, či by nebolo lepšie nechať rozhodnutie na konzorcium programu Erasmus Mundus, alebo či je potrebné stanoviť podmienky riadenia zhora.

Myslím si, že tam, kde existujú osvedčené postupy a kde môžu rozhodovať miestne orgány, mali by sme to rešpektovať a nezavádzať nové nariadenia. Toto je obzvlášť dôležité, pretože žijeme vo veľmi rozdielnych regiónoch. Niektoré sú rozvinuté viac, niektoré menej, a všetky majú odlišné tradície a rôzne hospodárske podmienky.

Rád by som využil túto príležitosť a zdôraznil, že Parlament vykonáva neoprávnené kroky, keď sa odvoláva na dokumenty, ktoré ešte nie sú záväzné, napríklad na Európsku ústavu, ktorá bola odmietnutá v referende, Lisabonskú zmluvu a s ňou súvisiacu Chartu základných práv. Právne normy nemôžu byť založené na niečom, čo nie je v súbore právnych predpisov EÚ.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, hlasoval som za správu, ktorú predložila pani De Sarnezová o programe Erasmus Mundus (2009 – 2013). Mladí ľudia sú našou budúcnosťou a nehovorím to len ako klišé: program Erasmus Mundus je postavený na etose excelentnosti a podpore medzikultúrnej integrácie prostredníctvom spolupráce s tretími krajinami, aby ďalšie generácie mohli budovať lepší svet. Najmä nový program Erasmus Mundus kladie dôraz na možnosti navštevovania magisterských a doktorandských študijných programov, vytvorenie partnerstva so vzdelávacími inštitúciami v tretích krajinách a snahu o dosiahnutie komunikácie a informačných aktivít.

Vítam túto iniciatívu a rád by som tiež upriamil pozornosť na návrh pani De Sarnezovej, aby sa učenie najmenej dvoch cudzích jazykov stalo prioritou: jazyky sú skutočne základným nástrojom kultúrnej integrácie.

Bart Staes (Verts/ALE), písomne. – (NL) Program Erasmus Mundus II sa do veľkej miery zhoduje so svojím predchodcom, hoci sa tu urobili dôležité úpravy. Medzi tieto dôležité zmeny patrí vyváženejšie a garantované zemepisné zastúpenie v programoch Erasmus Mundus, ktoré môžu ponúknuť konzorciá univerzít z najmenej troch európskych krajín spolu so zvláštnou pozornosťou pre najzraniteľnejšie skupiny obyvateľstva.

Kritériá pre prijímanie na vzdelávacie programy musia byť kvalitné a zároveň sa musí rešpektovať rodová rovnosť a zlepšiť prístup pre znevýhodnené skupiny.

Keď sa poskytujú štipendiá európskym študentom a študentom z tretích krajín, inštitúcie, ktoré ponúkajú tieto vzdelávacie programy, musia rešpektovať zásadu rovnosti príležitostí a nediskriminácie.

Program Erasmus Mundus II by mal zároveň prispieť k udržateľnému rozvoju vyššieho vzdelávania v Európe a tretích krajinách, pomocou ktorého by sa mala Komisia snažiť predísť úniku mozgov.

Zelení zabezpečia, aby sa tieto úpravy skutočne zrealizovali. Hodnotenie programu Erasmus Mundus má tiež preukázať, že sa zlepšil prístup k vzdelávacím programom Erasmus Mundus pre znevýhodnené skupiny.

Skupina zelených/Európska slobodná aliancia v Európskom parlamente vzhľadom na uvedené okolnosti schvaľuje túto správu.

– **Správa: József Szájer (A6-0300/2008)**

Bogusław Liberadzki (PSE), písomne. – (PL) Hlasoval som za správu o návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o bezpečnostných pravidlách a normách pre osobné lode (prepracované znenie) (KOM(2007)0737 – C6-0422/2007 – 2007/0257(COD)).

Podobne ako pán Szájer aj ja sa prikláňam k uznaniu zásad a usmernení stanovených konferenciou predsedov. Sú plne v súlade s právnymi predpismi. Rovnako plne podporujem návrh, že rozhodnutie konferencie predsedov si vyžaduje technickú úpravu.

– **Správa: József Szájer (A6-0297/2008)**

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), písomne. – (FR) Hlasoval som za návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o obmedzenom použití geneticky modifikovaných mikroorganizmov (prepracované znenie) na základe správy vypracovanej pánom Szájerom. Lutujem, že vzhľadom na vývoj a komplexnosť právnych predpisov a nariadení Komisia nezmenila svoje stanovisko z 1. apríla 1987, ktoré spočíva v pokyne pre jej útvary, aby kodifikovali legislatívne dokumenty najneskôr po ich desiatej úprave, pričom zároveň zdôrazňuje, že toto je minimálne pravidlo a že útvary Komisie majú kodifikovať právne predpisy a nariadenia, za ktoré sú zodpovedné, dokonca v kratších intervaloch. V tomto konkrétnom prípade pokračujeme s revíziou smernice z roku 1990 a právnych predpisov a nariadení, ktoré boli zmenené štyrikrát, v roku 1994, 1998, 2001 a 2003. Smernica Rady 90/219/EHS, pôvodne určená na kodifikáciu, je nakoniec prepracovaným znením s cieľom zaviesť zmeny potrebné na prispôbenie sa postupu nariadení s kontrolou zavedenou v roku 2006. Myslím si, že stratégia konsolidácie politiky Spoločenstva by mala byť prioritou Európskej komisie a že súčasná situácia nie je v poriadku, najmä čo sa týka členských štátov a občanov.

Dumitru Oprea (PPE-DE), písomne. – (RO) Aj keď pokrok a efektivita dosiahnutá v poľnohospodárstve, v rastlinnej a živočíšnej výrobe, by boli nemysliteľné bez významných objavov v oblasti genetiky, musíme navrhnúť optimálne opatrenia biologickej bezpečnosti pre použitie geneticky modifikovaných mikroorganizmov za kontrolovaných podmienok, pretože musíme rešpektovať zásadu prevencie, aby sme mohli chrániť ľudské zdravie a životné prostredie.

Bez objavov Mendela nasledovaných objavmi Morgana, Cricka a Watsona by na tom ľudstvo bolo v súčasnosti určite horšie a zmietalo by sa vo väčších konfliktoch. Je však zrejmé, že postupy na získavanie, testovanie, používanie a komerčné využitie geneticky modifikovaných organizmov (GMO) či už rastlinného, alebo živočíšneho pôvodu, alebo mikroorganizmov, musia byť v každej krajine predmetom špeciálneho systému regulácie, povolenia a správy, ktorý stanoví právny a inštitucionálny rámec určený na zníženie alebo odstránenie rizika vyvolania akýchkoľvek negatívnych účinkov.

– **Správa: Eoin Ryan (A6-0348/2008)**

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, hlasoval som za správu pána Ryana o štatistike Spoločenstva o obchodovaní s tovarom medzi členskými štátmi. Cieľom právnych predpisov Spoločenstva je zníženie zbytočnej a nadmernej byrokracie, a preto ani problematika štatistiky Spoločenstva o obchodovaní s tovarom medzi členskými štátmi nemôže zostať nedotknutá.

Eurostat vytvoril pracovnú skupinu na preskúmanie toho, ako môže byť vykazovanie štatistík obchodu v rámci Spoločenstva modernizované a zjednodušené. Navyše prebieha štúdia o jednotnom systéme pre rozvoj a vytvorenie zoznamu obehu tovaru v rámci spoločného trhu. Súhlasím s touto iniciatívou, ale spolu s pánom Ryanom dúfam, že Komisia tento návrh vylepší o dostatočne detailné spresnenie toho, aké opatrenia by mali byť prijaté na zavedenie jednosmerného mechanizmu tohto druhu. Na toto môžu byť využité pilotné projekty, aby mohla byť v plnej miere preskúmaná hodnota a uskutočniteľnosť takejto schémy.

Eoin Ryan (UEN), písomne. – (GA) Malé a stredné podniky predstavujú 90 % všetkých podnikov v Írsku, podobne je to v celej Európskej únii. V Írsku – keďže mi je tu situácia známejšia – je 250 000 malých a stredných podnikov zamestnávajúcich viac ako 800 000 ľudí. Väčšina týchto podnikov (približne 90 %) zamestnáva menej ako desať ľudí a polovica z nich len jednu osobu. Čas je preto veľmi cenným zdrojom, ale tieto podniky sa jednoducho ocitnú v situácii, kedy trávajú veľké množstvo času len vypisovaním formulárov.

Nie je teda žiadnym prekvapením, že túto správu (moju vlastnú) podporujem. Dosiahli sme pri nej kompromis prostredníctvom spolupráce medzi Radou a kolegami vo Výbore pre hospodárske a menové veci. Chcel som ale predniesť toto vysvetlenie hlasovania, aby som zdôraznil jeho dôležitosť. Ustanovenia správy zbavia viac ako 200 000 malých a stredných podnikov bremena vyplňovania formulárov o obchodovaní s tovarom, a tak im šetria čas a sú na osoh hospodárstvu aj podnikom vo všeobecnosti.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), písomne. – (PL) Intrastat je jednotným spoločným systémom európskych krajín. Má za cieľ znížiť zbytočnú byrokraciu a reguláciu. Predstavuje flexibilný systém, a preto berie do úvahy špecifické potreby a riešenia vzťahujúce sa na jednotlivé členské štáty Európskej únie.

Ďalším dôležitým bodom je, že oba systémy, Intrastat i medzinárodný obchodný štatistický systém, sú založené na odporúčaní pre štatistický systém medzinárodného obchodu s tovarom vyvinutý Štatistickou divíziou OSN. Toto umožňuje získanie kompletných a plne porovnateľných informácií o medzinárodnom obchode s tovarom.

Nevyhnutný je neustály zber štatistických dát o dôležitých hospodárskych otázkach. Členské štáty by sa mali viac snažiť o modernizáciu a vylepšenie tohto systému.

– **Správa: Evelyne Gebhardt (A6-0361/2008)**

John Attard-Montalto (PSE), písomne. – Malta je jediným štátom v EÚ, kde rozvod nie je možný. V Európe sú len tri štáty, v ktorých to nie je možné: Vatikán, Andorra a Malta.

Avšak Malta umožnila registráciu rozvodu, ktorý bol pripustený v inej krajine, pod podmienkou, že osoba bola občanom krajiny, kde bol rozvod pripustený, alebo v tejto krajine bývala.

Na základe nariadenia Brusel II (nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003) osoba môže dosiahnuť rozvod, ak je štátnym príslušníkom niektorého členského štátu a mala tu obvyklý pobyt počas šiestich mesiacov. Iná osoba môže podať žiadosť o rozvod, ak mala bydlisko na území členského štátu nepretržite jeden rok bezprostredne pred podaním žiadosti o rozvod.

Je chvályhodné, že ak štáty nemajú rozvodové právo, ako je to v prípade Malty, zvažuje sa nový článok.

Na Malte sme už rozvod uznali prostredníctvom systému registrácie v prípadoch, kedy sú splnené príslušné nariadenia; nie je to otázka prijatia zásady rozvodu, keďže je to už za určitých okolností v platnosti. Otázkou zostáva, či má rozvod vytvoriť samostatnú časť nášho právneho systému, keď tieto určité okolnosti nie sú platné.

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), písomne. – (FR) Hlasoval som za legislatívne uznesenie, ktorým sa v súlade s pozmeňujúcimi a doplňujúcimi návrhmi schvaľuje návrh nariadenia Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie z roku 2003, pokiaľ ide o súdnu právomoc, a ktorým sa zavádzajú pravidlá týkajúce sa rozhodného práva v manželských veciach. Urobil som tak na základe správy vypracovanej pani Gebhardtovou. Vzhľadom na vzrastajúcu mobilitu občanov v rámci Európskej únie, čo má za následok zvýšený počet takzvaných medzinárodných párov – to znamená manželov, ktorí majú rôznu štátnu príslušnosť alebo bývajú v rôznych členských štátoch, alebo v členskom štáte, ktorého aspoň jeden z nich nie je štátnym príslušníkom, a z dôvodu vysokej rozvodovosti v Európskej únii je nevyhnutné prijať právne predpisy o rozhodnom práve a právomociach v manželských záležitostiach, ktoré sa každoročne týkajú čoraz väčšieho počtu občanov. Je dôležité naďalej poukazovať na to, že zmluvy zabezpečujú postupné vytvorenie spoločného priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, spolu s opatreniami zameranými na prehĺbenie kompatibility uplatňovaných pravidiel v členských štátoch v oblasti konfliktov medzi rôznymi právnymi poriadkami a súdnymi právomocami.

Lena Ek (ALDE), písomne. – (SV) Správa pani Gebhardtovej objasňuje kompetencie vnútroštátnych súdov v súvislosti s manželskými prípadmi v rámci EÚ a otázku, ktoré právo sa bude považovať za príslušné. Cieľom je zamedziť riziku, že jeden z manželov sa „bude ponáhľať na súd“ podať ako prvý žiadosť o rozvod preto, aby sa prípad riadil právom štátu, ktorý lepšie ochráni záujmy dotyčného partnera. Tento cieľ je, samozrejme, veľmi dobrý. Avšak podľa môjho názoru nevýhody tohto nariadenia prevýšia výhody.

Švédsko má jeden z najliberálnejších zákonov o manželstve vo svete a na to by sme mali byť hrdí. S pôvodným návrhom sa spája nebezpečenstvo, že v mnohých prípadoch by švédske súdy mohli byť nútené vyniesť rozsudok podľa maltského, írskoho, nemeckého alebo iránskeho práva, ak požiada o rozvod jedna strana. Z dlhodobého hľadiska by to obmedzilo švédske bezpodmienečné právo osoby podať žiadosť o rozvod a aj rozvod dosiahnuť – je to oblasť, v ktorej by som nikdy nepripustila kompromis. Preto bola moja prvá pohnútkou hlasovať proti tejto správe. Avšak počas hlasovania bol schválený pozmeňujúci a doplňujúci návrh, ktorý sa v podstate týka právnej zásady verejného poriadku. Stále zastávam názor, že by sme mali uchovať švédsky model, no aby sme podporili zlepšenia, rozhodla som sa zdržať hlasovania.

Edite Estrela (PSE), písomne. – (PT) Hlasovala som za správu pani Gebhardtovej týkajúcej sa rozhodného práva v manželských veciach. S ohľadom na zvýšenú mobilitu občanov v EÚ a diverzitu v rozhodných právnych predpisoch v rôznych členských štátoch v prípade rozvodu podporujem možnosť manželov, ktorí majú rôznu štátnu príslušnosť alebo bývajú v rôznych členských štátoch, na výber práva uplatňovaného pri ich rozvode.

Avšak myslím si, že je nutné zabezpečiť, aby bol každý z manželov informovaný, aby si boli obaja plne vedomí právnych a sociálnych dôsledkov vyplývajúcich z výberu rozhodného práva.

Bruno Gollnisch (NI), *písomne*. – (FR) Nové právne predpisy, ktoré predkladáme, sa týkajú rozvodu „medzinárodných párov“, to znamená manželov, ktorí majú rôznu štátnu príslušnosť alebo bývajú v rôznych členských štátoch.

Otázkou je stanovenie pravidiel vzhľadom na príslušný súd a rozhodné právo, aby sa odstránila právna neistota, ktorá v tejto oblasti prevláda. V súčasnosti je rozhodné právo určené podľa vnútroštátneho práva s ohľadom na kolízne normy, samotné práva medzi členskými štátmi sú do značnej miery nezlučiteľné a komplexné. Väčšina členských štátov určuje rozhodné právo podľa kritéria príslušnosti alebo bydliska (*lex loci*). Ostatné členské štáty systematicky uplatňujú svoje vnútroštátne právo (*lex fori*), ktoré môže, samozrejme, viesť k uplatňovaniu právneho poriadku, s ktorým majú manželia len slabé väzby, a k výsledku, ktorý nie je v súlade s právnou istotou.

Toto nové nariadenie navrhuje harmonizáciu pravidiel medzinárodného súkromného práva. Podporujeme toto nariadenie, keďže môže zaviesť viac predvídateľnosti do dramatickej situácie a urobiť tak najmä v záujme bezpečnosti detí, ktoré na ňu majú právo a sú až príliš často obeťami odlúčenia svojich rodičov.

Hélène Goudin a Nils Lundgren (IND/DEM), *písomne*. – (SV) V strane Júnový zoznam sme nesmierne sklamaní, keď sledujeme nadšenie pani spravodajkyne venujúcej sa problematike, ktorá bola prednedávnom Radou zamietnutá. Skutočnosť je taká, že aj napriek nedostatkom je súčasné nariadenie Brusel IIa oveľa lepším právnym predpisom, než predpis navrhnutý pani spravodajkyňou. Odobratie slobody manželov na zvolenie si súdu a súdnej právomoci je známkou arogantného postoja Komisie, a najmä pani spravodajkyne, voči bežnej praxi vo všetkých členských štátoch.

Nielenže odmietame túto zle premyslenú správu, ale vyzývame aj všetkých poslancov, aby sa postavili za slobodu voľby rozvádzajúcich sa manželov. Komplikované pravidlá EÚ je to posledné, čo títo ľudia potrebujú počas ťažkého obdobia ich života.

Marian Harkin (ALDE), *písomne*. – Írsko odstupuje od prijatia a uplatnenia tohto nariadenia, pretože nepodporujeme rozšírenie právnej príslušnosti, aby írské súdy vyniesli rozsudok o rozvode štátnemu príslušníkovi EÚ na základe podstatne odlišného práva štátu, z ktorého táto osoba pochádza.

Ak by Írsko vykonalo toto opatrenie, umožnilo by štátnym príslušníkom EÚ s bydliskom v Írsku dosiahnuť rozvod na našich súdoch na základe podstatne odlišných a menej závažných dôvodov, než sú dôvody zakotvené v našej ústave a vyplývajúce z referenda o rozvode z roku 1995, t. j. 4 roky odlúčenia strán. Rovnako by to znamenalo, že súčasná ústavná požiadavka na írské súdy v rozvodových procesoch by umožnila rozvod len v prípade, keď sú presne stanovené pravidlá pre zúčastnené strany a tento prípad sa nevzťahuje na vyživované deti. Hoci táto správa obsahuje pozitívne stránky, rozhodla som sa zdržať hlasovania z dôvodu odstúpenia Írska.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), *písomne*. – (FI) Vážená pani predsedajúca, hlasovala som proti správe o manželských veciach, vypracovanej pani Gebhardtovou, pretože si myslím, že je dôležité, aby na fínskych súdoch platili v budúcnosti fínske zákony v prípadoch, kde by sa uplatňovanie práva cudzej krajiny dostalo do zásadného rozporu so základnými východiskami fínskeho právneho poriadku.

Rovnako mám veľké obavy o navrhované vyhodnotenia viny v rozvodových prípadoch. Vo Fínsku sme vzdali vyšetrovanie nevery alebo podobných záležitostí v rozvodových prípadoch pred 20 rokmi. Bol by to obrovský krok dozadu a závan minulosti, ak by toto bolo opätovne prijaté.

Ona Juknevičienė (ALDE), *písomne*. – (LT) Rozšírená Európska únia zažíva nárast množstva medzinárodných rodín, to znamená manželov s rozdielnou štátnou príslušnosťou. Žiaľ, veľké množstvo manželstiev partnerov s rôznou štátnou príslušnosťou končí v EÚ rozvodom, pričom rozvodový proces je často komplikovaný a trvá dlho. Je to preto, lebo až doteraz mali ľudia obmedzené možnosti zvoliť si súd, ktorý by riešil ich rozvod. Keď sa manželia rozhodli rozviesť, môžu sa obrátiť len na súd v krajine ich bydliska. V dôsledku toho si nemohli zvoliť právo iného štátu Spoločenstva a uplatniť ho na rozvod. Napríklad, aby sa Litovčanka, ktorá sa vydala za Nemca a má rodinu v Nemecku, rozviedla s manželom, musela by požiadať súd v mieste ich bydliska. Ich rozvod by musel podliehať nemeckému právnemu poriadku. Ak by bolo prijaté nariadenie, tieto obmedzenia nebudú od 1. marca 2009 platné. Rodiny v procese rozvodového konania by si mohli zvoliť súd podľa miesta ich bydliska, alebo zvoliť si právo platné v štáte, ktorého sú občanmi. V čase hlasovania som podporila pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy, ktoré stanovujú, že právny poriadok, ktorým sa riadi

rozvodové konanie, nesmie odporovať hlavným zásadám Charty základných práv Európskej únie. Je to obzvlášť dôležité, pretože sa snažíme vyhnúť sa diskriminácii pohlaví, keď robíme a snažíme sa o rozhodnutia v rozvodových konaniach.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), písomne. – (FI) Hlasovala som za správu pani Gebhardtovej, pretože si myslím, že návrh Komisie o štandardizácii pravidiel medzinárodného súkromného práva pri rozvodoch medzinárodných manželstiev je dôležitý. Rozvod je ľudskou tragédiou pre zúčastnených a pre ich deti. Preto zúčastnené strany musia mať čo najviac vyjasnený postup, ktorý sa bude uplatňovať, a tiež podstatný obsah tohto právneho poriadku.

Súčasná situácia, keď si v rámci nariadenia Brusel IIa manželia môžu vybrať spomedzi množstva rôznych kompetentných súdov a súdna príslušnosť je obmedzená s ohľadom na pravidlá o medzinárodnom súkromnom práve v členských štátoch, kde sa nachádza súdny dvor, nevytvára nevyhnutnú právnu istotu. Taktizovanie pri výbere rozhodného súdu a „ponáhľanie sa na súd“ jednej strany, aby získala priaznivý výsledok, sú vážne vedľajšie účinky.

Myslím, že právo manželov na výber kompetentného súdu a súdnej príslušnosti na základe vzájomnej dohody by im pomohlo zistiť obsah právneho poriadku v oboch prípadoch. Práve z tohto dôvodu je veľmi dôležité, aby bol uľahčený prístup k informáciám o obsahu a postupe, ako je to stanovené v pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 2. Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 1, ktorý zabezpečuje záujmy detí pri zvolení si právneho poriadku, je tiež nesmierne dôležitý.

Podporujem pozmeňujúci a doplňujúci návrh 37, predložený našou skupinou, podľa ktorého musí byť jedným zo zvolených právnych poriadkov právo toho členského štátu, v ktorom bolo manželstvo uzatvorené. Je to logické a dokonca by uľahčilo zistenie obsahu právneho poriadku, ktorý sa má použiť.

Astrid Lulling (PPE-DE), písomne. – (FR) V Európe máme, všeobecne povedané, príliš veľa rozvodov, najmä v našej krajine. Zvyšujúci sa počet rozvodov sa týka zmiešaných párov, to znamená manželov s rôznou štátnou príslušnosťou.

Keďže voľný pohyb osôb je daným faktom európskej integrácie, je nevyhnutné, aby bol stanovený jasný právny rámec.

Keďže vnútroštátne predpisy v oblasti rozvodu sú mimoriadne rozdielne, úplne chápem nebezpečenstvo, ktoré môže plynúť z „rozvodovej turistiky“, kde si jeden z manželov môže vybrať pre seba najvýhodnejšiu právnu príslušnosť, ktorá môže byť najnevýhodnejšia pre toho druhého.

Hlasovala som za túto správu, pretože navrhované nariadenie by odstránilo nedostatky tým, že by umožnilo obom manželom žijúcim v rôznych členských štátoch zvoliť si na základe obojstrannej dohody a s úplným poznaním faktov kompetentný súd pre ich rozvodový proces, ktorý by mal byť v jednom z dvoch členských štátoch EÚ, kde majú manželia bydlisko.

Žiaľ, počas hlasovania spôsobil ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh, ktorý bol prijatý, taký zmätok, že bolo nevyhnutné vrátiť celú správu späť výboru. Keďže správa nebola vrátená späť gestorskému výboru, už som sa nezúčastnila záverečného hlasovania.

Vec je príliš citlivá, aby sme o nej hlasovali v situácii, keď tu existuje nedorozumenie.

Mairead McGuinness (PPE-DE), písomne. – Nehlasovala som o tejto správe, pretože Írsko sa rozhodlo nevyužiť možnosť zúčastniť sa prijatia a uplatňovania navrhovaného nariadenia a nezohrávalo aktívnu úlohu na rokovaní na úrovni Rady.

Írsko nebolo za rozšírenie právnej príslušnosti, aby írské súdy rozhodli o rozvode v prípade štátneho príslušníka jednej z členských krajín EÚ na základe podstatne odlišného práva štátu, z ktorého táto osoba pochádza.

Ak by sa toto opatrenie vykonávalo, umožnilo by štátnym príslušníkom členskej krajiny s bydliskom v Írsku dosiahnuť rozvod na írskych súdoch na základe podstatne rozdielnych a menej závažných dôvodov, než sú dôvody zakotvené v našej ústave a vyplývajúce z referenda o rozvode z roku 1995.

Keďže Írsko nie je súčasťou procesu prijímania a uplatňovania tohto nariadenia, rozhodla som sa nehlasovať o tejto správe.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE), písomne. – (SK) Víтам správu kolegyne Evelyne Gebhardtovej o výbere súdnej právomoci, uznávaní rozsudkov a o pravidlách týkajúcich sa rozhodného práva v manželských veciach. Som presvedčený, že je dôležité vytvoriť jasný, kompletný a flexibilný právny rámec v tejto citlivej oblasti.

V dnešnom hlasovaní som hlasoval za zavedenie možnosti vybrať si príslušný súd pre rozvodové konania manželov. Podporil som návrh, podľa ktorého si takzvaný medzinárodný manželský pár môže vybrať súdnu právomoc v mieste ich obvyklého bydliska, popri prípade v právnom systéme štátu, v ktorom sa manželstvo uzavrelo.

Plne som podporil názor, že je dôležité zabezpečiť dostatočný prístup k informáciám pre obidvoch manželov, a to bez ohľadu na ich finančnú situáciu a vzdelanie. Obe strany by mali byť presne a úplne informované o dôsledkoch svojej voľby súdu a rozhodného práva v prípade rozvodu. To platí najmä v prípade medzinárodných manželstiev, keďže zákony členských štátov, spôsoby rozvodu a podmienky, za akých ho možno dosiahnuť, sa výrazne líšia.

Andreas Mölzer (NI), písomne. – (DE) V prípadoch, ktoré sa týkajú cezhraničných manželstiev, je dôležité, aby v Európe existoval zjednotený právny stav. Právna istota občanov v prípade uzavretia manželstva alebo jeho rozvodu, čo sú často veľmi emocionálne záležitosti, je čoraz dôležitejšia v oblastiach politiky.

Vo svete, ktorý sa čoraz rýchlejšie zmenšuje, sú nariadenia, ktoré sú už umožnené v občianskom práve, teda z hľadiska manželov slobodná voľba rozhodného práva a súdu, dôležité pre ich mobilitu. Toto nariadenie tiež umožňuje jednoduchší prístup do oblasti rodinného práva. Inou dôležitou okolnosťou v tomto kontexte je, že strany sú dobre informované o právnych dôsledkoch svojho rozhodnutia. To je dôvod, prečo som za túto správu hlasoval.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE), písomne. – (RO) Hlasoval som za túto správu mysliac na viac ako 1 500 000 európskych žien a mužov, ktorí sú každý rok súčasťou cezhraničných rozvodových konaní. Týka sa to aj mnohých rumunských mužov a žien, ktorí sa zosobášili v zahraničí. Hlasoval som za túto správu, pretože som pevne presvedčený, že máme povinnosť podporiť odstránenie všetkých byrokratických prekážok a problémov, ktoré umožňujú niektorým ľuďom povedať, že Únia je peklom pre občanov a nebol pre právnikov.

Rovnako si myslím, že voči tým, ktorých zastupujeme, máme povinnosť odstrániť množstvo iných problémov, ktoré občanom Európy spôsobujú ťažkosti. Dvomi takýmito príkladmi sú problémy spojené so zdravotnou starostlivosťou poskytnutou európskym občanom v inej krajine, ako je ich rodná krajina, a rovnocennosť diplomov vo vzdelávaní.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, hlasoval som za prácu predloženú pani Gebhardtovou o rozhodnom práve v manželských veciach. Má úctyhodný cieľ: vytvoriť jasný a komplexný právny rámec, ktorý by zahŕňal zákony o súdnej kompetencii a uznanie a vykonanie rozhodnutí o manželských záležitostiach popri pravidlách rozhodného práva.

V súčasnej situácii môže „medzinárodný“ rozvod pre rozpory medzi vnútroštátnymi zákonmi a právnymi predpismi Spoločenstva predstavovať veľmi vážny právny problém. Musíme tiež zvážiť riziko „ponáhľania sa na súd“, čo by zvýhodnilo jedného z partnerov, ktorý sa snaží požiadať o rozvod ako prvý, aby mohol takto zvoliť právny poriadok, ktorý by najviac vyhovoval jeho záujmom.

Je to absolútne neakceptovateľné, a preto víтам túto správu, ktorá má za cieľ preniesť na manželov významnú zodpovednosť, predovšetkým z hľadiska premyslenej voľby, voľby súdu a nakoniec voľby rozhodného práva.

Olle Schmidt (ALDE), písomne. – (SV) Keďže som zástancom Európskej únie, obvyčajne vidím pridanú hodnotu európskych právnych predpisov. Lepšie riešenia problémov sa často nájdu vtedy, keď na nich pracuje viac ľudí. No táto správa je poľutovaniahodnou výnimkou tohto pravidla. Určite máme dôvod byť hrdí na právne predpisy, ktoré dávajú ľuďom možnosť ísť svojimi vlastnými cestami, ak si tak želajú, a preto máme dôvod ochrániť systém, ktorý máme v súčasnosti vo Švédsku. Som toho názoru ako vláda, aj môj názor je, že návrh Komisie na harmonizáciu sa ubera zlym smerom, keď prihladneme, napríklad, na prax na Malte. Nemôžeme dovoliť Vatikánu, aby kladol prekážky do cesty aktívnej politike rodovej rovnosti u nás doma. Európsky parlament mal iný názor. Preto bolo mojím zámerom hlasovať proti tejto správe. Pozmeňujúci a dopĺňujúci návrh bol tiež zapísaný do zápisnice.

Anna Záborská (PPE-DE), písomne. – (SK) Hlasovala som proti nariadeniu, lebo považujem za nezodpovedné, aby EÚ zasahovala do otázok, ktoré nie sú v jej kompetencii. A k tomu patrí aj rodinné právo. Rada ministrov

by si mala dobre rozmyslieť, či akceptuje návrhy Parlamentu a Komisie. Malý počet problémových prípadov by sa nemal zneužívať na to, aby si EÚ prisvojovala nové kompetencie. To nie je zmyslom európskej integrácie.

Okrem toho sa stanovisko Európskeho parlamentu odvoláva na Chartu základných práv EÚ. Toto je nepripustná manipulácia Parlamentom, lebo Charta základných práv EÚ nie je žiadny právne zaväzujúci dokument, ale politický kompromis. Charta základných práv EÚ hovorí v článku 9: „Právo uzatvoriť manželstvo a právo založiť rodinu sa budú riadiť zákonmi jednotlivých štátov, ktoré budú určovať uplatnenie týchto práv.“ Keďže je rodinné právo riešené na národnej úrovni, načo potrebujeme európske paralelné riadenie pre rozvody? Toto otvára cestu pre manipuláciu. Nie je preto celkom jasné, kam smeruje tento predpis, a Komisia nie je schopná odstrániť pochybnosti. Navrhujem Rade ministrov toto nariadenie odmietnuť.

Andrzej Jan Szejna (PSE), písomne. – (PL) Bol zaznamenaný nárast počtu manželských párov v EÚ, pričom sú manželia štátnymi príslušníkmi rôznych štátov EÚ alebo krajín mimo EÚ.

Z tohto dôvodu sa otázka výberu rozhodného práva alebo kompetentného súdu v danej veci objavuje čoraz častejšie.

Európska únia potrebuje efektívne ustanovenia na riešenie konfliktov, aby boli určené zákonné právomoci.

Ako stúpa počet rozvodov, rovnako stúpa počet prípadov diskriminácie pri žiadaní o rozvod alebo o právnu rozluku. Partner, ktorý je najlepšie informovaný, prevezme iniciatívu a zvolí si právo, ktoré najlepšie poslúži jeho záujmom. Tento partner tak prejudikuje kompetencie daného právneho systému.

V prípade manželstiev, v ktorých má jeden z manželov bydlisko v štáte mimo EÚ, môže byť ťažké zabezpečiť, aby bol rozsudok súdu o rozvode uznaný v krajine mimo EÚ.

Správa, o ktorej dnes hlasujeme, má za cieľ zabezpečiť prístup oboch manželov k spoľahlivým informáciám týkajúcim sa procesu rozvodu alebo rozluky a tiež hlavným otázkam vnútroštátneho práva a práva Spoločenstva. Oprávnené bola uznaná za veľmi dôležitú pre záujmy v oblasti záujmov dotknutých detí, na ktoré treba prihliadať v prípade, keď sa volí rozhodné právo.

– Správa: Pedro Guerreiro (A6-0388/2008)

Lena Ek (ALDE), písomne. – (SV) Politika v oblasti rybného hospodárstva uplatňovaná v EÚ nie je a nikdy nebola založená na premyslených a spoločných rozhodnutiach. Zásoby rýb v Európe v posledných rokoch rapídne klesli, pričom sa robí príliš málo na to, aby sme túto situáciu zmenili. EÚ namiesto toho ponúka pomoc výmenou za práva rybolovu v krajinách tretieho sveta a takto aj z ich morí zmiznú ryby. Miestne obyvateľstvo žijúce na pobreží príde o obživu a neostane mu nič iné, ako žiť z podpory, ktorá navyše len zriedka predstavuje primeranú kompenzáciu alebo nahradí ušlý príjem.

Politika rybného hospodárstva, ktorú by EÚ mala namiesto toho hájiť, musí byť založená na dlhodobom a prezieravom uvažovaní. V tomto procese nie je miesto pre pomoc na skvalitňovanie a modernizáciu rybárskych flotíl, ktorej jediným cieľom je zvýšiť kapacitu úlovku. S radosťou by som však podporila opatrenia, ktoré by podporovali zraniteľné miestne obyvateľstvo v chudobných pobrežných regiónoch, ktorého jediným zdrojom príjmu je rybolov a ktoré veľmi trpí v dôsledku znížených rybolovných zdrojov, čo je z veľkej časti priamym výsledkom nesprávne vedenej politiky EÚ v oblasti rybolovu. Návrhy v správe pána Guerreira však takéto opatrenia nezahŕňajú, a preto som hlasovala proti tejto správe.

Duarte Freitas (PPE-DE), písomne. – (PT) V nariadení (ES) č. 639/2004 o riadení rybárskych flotíl zaregistrovaných v najvzdialenejších regiónoch Spoločenstva sa stanovuje množstvo výnimiek zo systému prírastkov/úbytkov, ktoré boli stanovené v článku 13 nariadenia (ES) č. 2371/2002 o ochrane a trvalo udržateľnom využívaní zdrojov rybného hospodárstva v rámci spoločnej politiky v oblasti rybolovu.

Oneskorené prijatie právneho nástroja Komisie umožňujúceho príslušným členským štátom vyčleniť štátnu pomoc a obmedzené možnosti lodeníc spôsobili, že nebude možné dodržať termín zaradenia rybárskych lodí využívajúcich štátnu pomoc na obnovu do 31. decembra 2008 podľa nariadenia (ES) č. 639/2004 do flotily.

Výbor pre rybné hospodárstvo vo svojej správe obhajoval predĺženie termínu na poskytnutie štátnej pomoci na obnovu a registráciu plavidiel vo vzťahu k súčasne platnému nariadeniu aj vo vzťahu k návrhu prednesenému Európskou komisiou, podľa ktorého by mal byť termín predĺžený len o jeden rok, teda do 31. decembra 2009.

Predĺženie štátnej pomoci na obnovu rybárskych flotíl z najvzdialenejších regiónov Spoločenstva do 31. decembra 2009 a možnosť registrácie rybárskych plavidiel do 31. decembra 2011 predstavuje dôležitú pomoc zohľadňujúcu vyššie uvedené obmedzenia.

Preto som hlasoval za správu pána Guerreira.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), písomne. – (PT) Podpora obnovy a modernizácie rybárskych flotíl v najvzdialenejších regiónoch je mimoriadne dôležitá vzhľadom na strategický charakter sektoru rybolovu v týchto regiónoch. Cieľom správy, o ktorej dnes hlasujeme, je predĺžiť obdobie financovania obnovy a modernizácie rybárskych flotíl v najvzdialenejších regiónoch ešte o jeden rok.

Je oprávnené zohľadniť konkrétnu štrukturálnu, sociálnu a hospodársku situáciu týchto regiónov, čo sa týka riadenia ich rybárskych flotíl. Z tohto hľadiska by sa ustanovenia týkajúce sa riadenia režimu začlenenia a vyradenia flotily a povinného zrušenia kapacity, ako aj pravidiel dostupnosti štátnej pomoci na obnovu a modernizáciu rybárskych plavidiel mali prispôbiť potrebám týchto regiónov.

Podpora obnovy a modernizácie rybárskych flotíl v najvzdialenejších regiónoch by teda mala pokračovať, najmä v prípade menších flotíl, keďže flotily v týchto regiónoch tvoria zväčša starnúce plavidlá, v niektorých krajinách aj plavidlá postavené pred viac než 30 rokmi. Tieto opatrenia sú nevyhnutnou podmienkou zlepšenia podmienok uskladnenia úlovkov, ako aj pracovných a bezpečnostných podmienok rybárov v týchto regiónoch.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, hlasoval som za túto správu o riadení rybárskych flotíl zaregistrovaných v najvzdialenejších regiónoch Spoločenstva, ktorú predniesol pán Guerreiro. Komisia sa vždy stavala za európsku integráciu, nech už sa hovorilo o akejkoľvek oblasti, a aj ja sa prikláňam k tomuto názoru, avšak v tomto prípade musíme odstrániť všetky časové obmedzenia, aby tieto regióny mali dostatok času na náležitú obnovu a modernizáciu, aby sa mohli lepšie vybaviť a čeliť konkurencii na vnútornom trhu.

Je zjavné, že priebežné poskytovanie podpory na takúto obnovu je nevyhnutným predpokladom, bez ktorého by nebolo možné primerane zaistiť pracovné a bezpečnostné podmienky a zachovanie populácie rýb. Preto podporujem túto iniciatívu, ktorá má dosiahnuť úplnú reštrukturalizáciu flotíl v najvzdialenejších regiónoch (NR) s cieľom riešiť nové európske úlohy v odvetví rybného hospodárstva.

10. Opravy hlasovania a zámery pri hlasovaní: pozri zápisnicu

(Zasadanie bolo prerušené o 14.15 hod. a pokračovalo o 15.10 hod.)

PRESDÉDÁ: PÁN VIDAL-QUADRAS

podpredseda

11. Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania: pozri zápisnicu

12. Vzťahy EÚ a Ruska (rozprava)

Predsedajúci. – Prvým bodom programu sú vyhlásenia Rady a Komisie o vzťahoch EÚ a Ruska.

Benita Ferrero-Waldner, členka Komisie. – Vážení páni predsedajúci, vzťah Európskej únie s Ruskom patrí k najnáročnejším vzťahom súčasnosti. Na jednej strane vidíme komplexnú sieť spoločných aktivít a vzájomne prepojených záujmov. Na druhej strane vidíme pozadie udalostí v Gruzínsku.

Európska rada požiadala o preskúmanie vzťahov EÚ a Ruska a táto reflexia prebieha v kontexte udalostí, ktoré vrhajú tieň na vzťahy medzi EÚ a Ruskom. Porušenie územnej celistvosti Gruzínska použitím sily a jednostranné uznanie Abcházka a Južného Osetska Ruskom je i naďalej neprijateľné a nemôžeme zastávať rovnaké zásady zahraničnej politiky, aké nedávno Moskva vyjadrila, ku ktorým patrí aj opätovné nastolenie sfér vplyvu.

V prebiehajúcom preskúmaní teda musí dôjsť skôr k triezvemu posúdeniu vlastných záujmov EÚ v tomto vzťahu. Hospodárske a obchodné vzťahy medzi Európskou úniou a Ruskom sú zároveň silné a neustále sa

upevňujú. Rusko sa už stalo naším tretím najdôležitejším obchodným partnerom a rast sa každým rokom zvyšuje o 20 %. Hlavným činiteľom je energetika, ale enormný nárast vidieť aj v službách.

Rusko s nedávnou vysokou mierou rastu a vznikajúcou strednou triedou je významným vznikajúcim trhom priamo pred našimi dverami, ktorý ponúka príležitosti pre európske podniky, nehľadiac na dosahy súčasnej finančnej krízy. Európska únia je hlavným investorom v Rusku, ktorý predstavuje 80 % súhrnných zahraničných investícií. Značná časť ruských zahraničných rezerv je v eurách, čím sa Rusko stáva jedným z najväčších držiteľov aktív denominovaných v eurách na svete.

Vzhľadom na všetky tieto dôvody máme záujem na nepretržitom raste ruskej ekonomiky a na podpore ruského úsilia o modernizáciu vrátane rozvoja skutočne nezávislého súdnictva, ktoré by bolo schopné zabezpečiť presadzovanie zmlúv. To je v súlade s dôrazom, ktorý prezident Medvedev kladie na dôležitosť právneho štátu v Rusku.

Kľúčovým prvkom nášho vzťahu je bezpečnosť dodávok energií a dopyt po energiách. Členské štáty EÚ sú hlavnými odberateľmi ruských energetických produktov a nie je pravdepodobné, že by sa to z krátkodobého alebo strednodobého hľadiska zmenilo.

Tento vzťah je založený na vzájomnej, nie jednostrannej závislosti. Vývoz do Európskej únie výrazne prispieva k ohromnému rastu, ktorý Rusko dosahuje v posledných piatich až šiestich rokoch. Stále však treba veľa urobiť pri vybudovaní skutočného energetického partnerstva na základe zásad zakotvených v Zmluve o energetickej charte, a to konkrétne transparentnosti, reciprocity a nediskriminácie.

Ešte dôležitejšie je, že Rusko je kľúčový geopolitický hráč, ktorého konštruktívne zapojenie do medzinárodných záležitostí je nevyhnutnou podmienkou efektívneho medzinárodného spoločenstva. Preto sa angažujeme v Iráne, na Blízkom východe, v Afganistane, na Balkáne a inde, ako aj na multilaterálnych fórach. Spoločný záujem máme aj pri presadzovaní nešírenia zbraní hromadného ničenia. Spolupráca vo všetkých týchto oblastiach nie je vždy ľahká, ale musíme pokračovať. Väčšia spolupráca v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti pomáha riešiť hrozby, ktoré predstavuje napríklad problém terorizmu alebo organizovaného zločinu.

Prostredníctvom dialógu, ktorý sme vybudovali, môžeme rokovať o takých oblastiach, akými sú napríklad ľudské práva. Dnes v Paríži prebiehajú konzultácie. Rusku znova pripomenieme jeho záväzky ako člena Rady Európy a organizácie OBSE, najmä čo sa týka slobody tlače a udalostí prebiehajúcich napríklad v Ingušsku, ako aj iných otázok ľudských práv.

Pre nás je to jednoznačné: Európa presadzuje hodnoty a vytvorila normy medzinárodného správania, ktorými sa za všetkých okolností riadime. Patrí k nim rešpektovanie územnej celistvosti a mierové riešenie sporov. Európska rada s uspokojením zaznamenala, že ruské jednotky sa stiahli z oblastí pri Južnom Osetsku a Abcházsku, čo je podstatným krokom k uplatňovaniu šesťbodového plánu. Minulý týždeň sa začali rokovania v Ženeve, čo je ďalším významným krokom vpred. Samozrejme, stále však toho treba veľa urobiť.

Zajtra organizujem konferenciu darcov pre Gruzínsko, ktorá má mobilizovať financie na reštrukturalizáciu poškodennej infraštruktúry a opätovné začlenenie osôb vysídlených v rámci krajiny, ako aj urýchliť hospodársku obnovu Gruzínska po konflikte. V spolupráci s Parlamentom plánujem na tento účel venovať až 500 miliónov EUR a rada by som vyjadrila vďaka predsedom Výboru pre rozpočet a Výboru pre zahraničné veci, ktorí mi písomne vyjadrili svoju podporu pre tento prístup.

Preskúmanie vzťahov EÚ a Ruska s Európskou radou podľa požiadavky bude predstavovať celkový pohľad na mnohé aspekty tohto vzťahu, počínajúc našou snahou o podporu vstupu Ruska do Svetovej obchodnej organizácie, až po uľahčenie vízového režimu, colnú spoluprácu, vzdelávacie výmenné pobyty a spoluprácu pri vedeckom výskume. Toto preskúmanie by nás malo usmerniť pri všetkých našich súčasných a pozastavených aktivitách s Ruskom. Rokovať by sa o ňom malo na ďalšej Rade pre všeobecné záležitosti 10. novembra 2008, kde – dúfam – dokážeme nájsť spoločnú reč, pokiaľ ide o rokovania o novej zmluve medzi EÚ a Ruskom.

Hovorím to preto, lebo nepoznám lepší spôsob, ako presadzovať naše vlastné záujmy a zabezpečiť, aby naše obavy boli vypočuté. Na druhej strane sa nesmieme správať, akoby sa nič nestalo. Vo všetkom, čo robíme, musíme zabezpečiť a dať jasne najavo, že naše ciele posudzujeme veľmi jednoznačne a zaručíme, že EÚ si bude jednotne stáť za týmito cieľmi.

Azda je príhodné, že túto rozpravu vedieme dnes, v predvečer zajtrašej medzinárodnej konferencie darcov, ktorej budem – ako som spomínala – predsedať spolu so Svetovou bankou a súčasným a budúcim francúzskym a českým predsedom.

Európska únia bude i naďalej zastávať svoju rolu tak, ako ju zohrávame v celej tejto kríze – rolu konštruktívneho spoľahlivého partnera, ktorý sa riadi svojimi hodnotami a rozhodne prispieva k stabilite a mieru.

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážený pán predseda, pani komisárka, dámy a páni, v prvom rade by som chcel požiadať, aby ste ma ospravedlnili, a poďakovať sa pani Ferrerovej-Waldnerovej za to, že mala prejav pred mnou, pretože som sa práve vrátil z konferencie predsedov výborov. Rokovanie trvalo dlhšie, než sa očakávalo, kvôli tejto predpoludňajšej rozprave, keď úradujúci predseda Rady dostal slovo a prebiehalo hlasovanie. Prijmite teda moje ospravedlnenie.

Ako podotkla pani Ferrerová-Waldnerová, vo vzťahoch medzi EÚ a Ruskom sa nachádzame prakticky na križovatke, a to najmä po gruzínskom konflikte. Po mimoriadnom zasadnutí Európskej rady z 1. septembra o tom Rada rokovala 13. októbra, ako povedala pani Ferrerová-Waldnerová. Rada sa vtedy vyjadrila, že po nasadení nezávislej civilnej pozorovateľskej misie Európskej únie v Gruzínsku sa jednotky stiahli z oblastí pri Južnom Osetsku a Abcházsku. To predstavovalo zásadný ďalší krok k uplatňovaniu dohôd z 12. augusta a 8. septembra, ktorých uzavretie sprostredkovala Európska únia a ktoré sa týkali nezávislosti, suverenity a územnej celistvosti Gruzínska – ako som už niekoľkokrát mal príležitosť povedať vášmu Výboru pre zahraničné veci.

Európska únia bude i naďalej apelovať na strany, aby plnili svoje záväzky v rámci rokovaní stanovených v dohodách z 12. augusta a 8. septembra tohto roku.

Určite viete, že tieto rokovania sa začali 15. októbra v Ženeve pod záštitou Európskej únie, Organizácie Spojených národov a OBSE. Na prípravu týchto rokovaní a ich uskutočnenie máme osobitného predstaviteľa pre krízu v Gruzínsku Pierra Morela, ktorý robí vynikajúcu prácu. Prvá schôdza, ktorá sa konala 15. októbra, umožnila priame stretnutie zapojených strán.

Samozrejme, to všetko potrvá istý čas. Ide o zdĺhavý proces – ale keď si pripomenieme, čo všetko tvorí obvyklé mierové procesy, lebo si pamätáme situáciu na Balkáne, už len skutočnosť, že sa konala schôdza, ktorá umožnila priame stretnutie všetkých strán, znamená veľký medzník, hoci vieme, že táto cesta bude určite dlhá, ako som povedal.

Ďalšia schôdza v rámci tohto procesu sa bude konať v Ženeve 18. novembra. Dúfame, že záväzkom strán bude nájsť pragmatické riešenie, ako pokračovať v rokovaní, ktoré by umožnili venovať sa všetkým nedoriešeným veciam, najmä zaisteniu bezpečnosti a stability aj v hornej časti Kodorského údolia a v regióne Achalgori, a samozrejme aj urgentnej záležitosti – vysídlencom.

Únia je odhodlaná dodržať svoj záväzok vyriešiť konflikty v Gruzínsku a dosiahnuť celkové urovnanie na základe zásad medzinárodného práva.

Všeobecnejšie povedané, v súčasnosti Európska rada požiadala Komisiu a Radu o úplné a dôkladné posúdenie vzťahov medzi EÚ a Ruskom pre ďalší samit naplánovaný na 14. novembra. Ako dnes predpoludňom povedal úradujúci predseda Rady prezident Sarkozy, je nevyhnutné hovoriť s Ruskom, čo je aj v našom záujme, pretože vzťahy s Ruskom sú také dôležité.

Pani Ferrerová-Waldnerová nám pripomenula, že ide o zásadné partnerstvo: Európska únia a Rusko sú od seba vzájomne závislé a prostredníctvom dialógu možno evidentne zabezpečiť aj zlepšenie situácie, čo sa týka dodržiavania ľudských práv v Rusku a v regióne. Je v našom záujme apelovať na Rusko, aby spolupracovalo, čo potrebujú obe strany.

Pripomenul by som, že Rusko potrebujeme, aby sme mohli čeliť globálnym problémom, napríklad boju proti terorizmu, zmene klímy alebo šíreniu zbraní hromadného ničenia. Európska únia sa takto rozhodla a sme presvedčení, že toto rozhodnutie je v záujme Ruska, a preto si úprimne želáme, aby tento dialóg pokračoval.

Nadchádzajúci samit dňa 14. novembra bude príležitosťou preskúmať rôzne aspekty tohto vzťahu, ktorý musíme mať s Ruskom. Musíme sa konštruktívne zapojiť a zistiť, či Rusko predpokladá využiť tento dialóg v plnej miere. V tomto dialógu by sme však mali pokračovať, ako dnes predpoludňom naznačil úradujúci predseda Rady, bez upustenia od základných princípov, ktoré tvoria samotnú podstatu európskej integrácie.

Dialóg s Ruskom môže byť založený len na dodržiavaní suverenity štátov, zásad právneho štátu a spoločných pravidiel. Vstup Ruska do takej organizácie, akou je Svetová obchodná organizácia, je v tomto kontexte naším spoločným záujmom. Skutočne by to umožnilo vyriešiť mnoho diskutabilných otázok, ktoré sa týkajú niekoľkých členských štátov.

Mám na mysli zákon o vývoze dreva a zdanenie preletu nad Sibírou. V súlade s rokovaniami, ktoré prebehli dnes predpoludním, sa domnievame, že dôležitý je aj náš záväzok voči užším hospodárskym a obchodným vzťahom s Ruskom. Aj tu musíme mať s Ruskom istú zónu, ktorá bude na hospodárskej a obchodnej úrovni jasnejšie definovaná, a pokiaľ je to možné, musíme prispievať k vytváraniu spoločného hospodárskeho priestoru pre Európsku úniu a Rusko.

V tomto smere budeme Rusku pochopiteľne i naďalej zdôrazňovať význam transparentnosti, reciprocity a nediskriminácie v oblasti energetiky. To platí aj v širšom zmysle vo veci investícií, keďže európske spoločnosti pôsobiace v Rusku musia často čeliť reálnym problémom, na ktoré v súčasnosti neexistuje uspokojivé riešenie.

Taktiež je zrejmé, že na samite by sme mali s Ruskom hovoriť aj o vplyve finančnej krízy. Ide o novú otázku, dôležitú pre Európsku úniu. Dôležitá je aj pre Rusko, pre investičné politiky a obchodné politiky medzi EÚ a Ruskom.

Ako som už spomenul, zopakujeme aj naše obavy, čo sa týka plnenia záväzkov v oblasti ľudských práv, demokracie a právneho štátu. Na medzinárodnej úrovni sa budeme venovať všetkým otázkam spolupráce v súvislosti s naším spoločným susedstvom, ako aj aktuálnej problematike po konflikte v Gruzínsku. Dotkneme sa však aj medzinárodných otázok vzájomného záujmu, napríklad Blízkeho východu, Iránu a Afganistanu.

Na záver by som chcel povedať, že v našom záujme je pokračovať v dialógu s Ruskom, ba priam ho posilniť. Podľa nášho názoru ide o jediný hlas, ktorý Rusku umožní napredovať a zabezpečiť nám budúcnosť založenú na hodnotách, ktoré sú nám čoraz viac spoločné. Z udalostí v Gruzínsku si musíme vziať ponaučenie a musíme sa snažiť rozvíjať konštruktívne, vyvážené vzťahy s Ruskom a snažiť sa o vybudovanie dlhodobého strategického partnerstva s touto krajinou. Gruzínsky konflikt nás nesmie odradiť od tohto cieľa. Práve naopak, musí ho posilniť v kontexte toho, čo – opakujem – predstavuje identita Európskej únie voči iným partnerom, ktorí vo vzťahu k Rusku nemajú vždy rovnaké záujmy ako my.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, *v mene skupiny PPE-DE.* – (ES) Vážený pán predsedajúci, svoj prejav by som chcel začať odcitovaním pár slov, ktoré uviedol úradujúci predseda Rady pán Sarkozy v dnešnej predpoludňajšej rozprave. Povedal, že Európska únia nemôže byť komplicom v novej studenej vojne a že nesmie nezodpovedne živiť narastajúce napätie vedúce ku kríze medzi nami a Ruskom. Na Rusko sa v podstate nalieha, aby bolo pozitívnym a konštruktívnym partnerom Európskej únie vzhľadom na jeho strategický význam, prírodné zdroje, vojenskú a jadrovú silu, objem nášho obchodu s Ruskom – ako pripomenula pani komisárka, a jednoducho aj pre to, že je hlavným dodávateľom energií pre EÚ.

My sme však vznikli nielen ako hospodárska a obchodná únia, ale aj ako únia hodnôt. Tieto hodnoty si preto nemôžeme vyberať a voliť podľa toho, kto je najmocnejší alebo najdôležitejší.

Som presvedčený, že hodnoty ako sloboda, dodržiavanie demokratických hodnôt, ľudských práv, zvrchovanosti a územnej celistvosti štátov sú hodnoty, ktoré treba brať do úvahy. Nemôžeme odvrátiť zrak a tváriť sa, že toto leto sa nič nestalo, keď sme v podstate boli svedkami invázie a následnej násilnej okupácie zvrchovaného štátu.

Musíme posilniť našu susedskú politiku a držať sa hodnôt, ktoré obhajujeme.

Ešte sa musí udiť veľa vecí: hodnotenie, ktoré vykonáva európska komisárka a jej útvary v Komisii, ženevské rokovania, konferencia darcov, ktorá sa bude konať tento týždeň v Bruseli – to všetko je podľa môjho názoru dôležité.

Na záver by som ešte raz citoval úradujúceho predsedu Rady, ktorý povedal, že Európska únia musí hovoriť jedným pevným hlasom. Nedokážeme hovoriť jedným pevným hlasom – v podstate budeme dávať najavo známky slabosti, ak na ďalšom samite, ktorý sa bude konať 14. novembra v Nice, Európska únia začne rokovania s cieľom uzavrieť dohodu alebo partnerstvo s Ruskom bez toho, aby táto krajina v plnej miere spĺňala alebo dodržiavala dohody, ktoré 12. augusta a 8. septembra podpísala s Európskou uniou.

Jan Marinus Wiersma, *v mene skupiny PSE.* – (NL) Vážený pán predsedajúci, podobne ako pán Salafranca by som rád nadviazal na slová pána prezidenta Sarkozyho z dnešného predpoludnia: problémy s Ruskom sa musíme snažiť riešiť formou dialógu a nie konfrontácie. V Európe sa musíme usilovať o vytvorenie vzťahov

na základe partnerstva, ale aj na základe princípu rovnosti partnerov, pochopiteľne nezabúdajúc na vyslovenie kritiky, ak to bude potrebné.

V tejto súvislosti musíme hľadať riešenia problémov okolo Gruzínska a musíme spolupracovať s Ruskom pri množstve zásadných otázok, ktoré už boli spomenuté, pri medzinárodných otázkach, ako napríklad budúcnosti režimu nešírenia zbraní hromadného ničenia, problémov s Iránom či nadväznosti na Kjóto. Naše vlastné ambície v oblasti životného prostredia nemôžu uspieť, ak o nich nedosiahneme dohodu s inými kľúčovými partnermi vo svete.

O spoluprácu s Ruskom sa musíme usilovať aj v súvislosti s finančnou krízou a úlohou Ruska v skupine G8. Finančná kríza nám zasa ukázala, ako veľmi závisíme od Ruska, ale aj to, ako Rusko závisí od medzinárodnej ekonomiky. To, že svet sa kompletne zmenil v porovnaní s obdobím pred 30 či 40 rokmi, je ďalším dôvodom, že návrat k taktike studenej vojny neprichádza do úvahy.

Po druhé, chceli by sme zatlieskať konaniu francúzskeho predsedníctva a jednomyselnosti Únie pri riešení konfliktu okolo Gruzínska. Je mimoriadne dôležité, aby sme si túto jednomyselnosť zachovali aj v nadchádzajúcich týždňoch a mesiacoch. Obzvlášť dôležité je to pri rokovaní, ktoré sa začali v Ženeve a budú pokračovať v novembri. Pochopiteľne, nedošlo k okamžitej dohode s návodom na riešenie gruzínskej otázky.

Riešenie tejto otázky môže byť v podstate veľmi ťažké, pretože medzi nami a Ruskom existuje zásadný rozdiel v názoroch. Podľa nášho názoru by sa mala zachovať územná celistvosť Gruzínska a skutočnosť, že Južné Osetsko a Abcházsko boli uznané za nezávislé štáty, je pre nás neprijateľná. Rokovania o týchto veciach nebudú ľahké.

V tomto smere môže byť dôležité pripomenúť si potrebu širšej rozpravy o bezpečnostných štruktúrach a predpisoch vytvorených v mene Helsinského procesu aj v Európe. Rusi dali návrh na ich zmenu a zlepšenie, ale aj Rada a Komisia by sa nad tým mohli trochu zamyslieť.

V rámci tejto diskusie je dôležité, aby sa Rusku jednoznačne povedalo, že sa nechceme hádať o sférach vplyvu a že ich neakceptujeme, a to ani v regiónoch, ktoré majú spoločné hranice s Ruskom aj s Európskou úniou. Neprikláňam sa k rozširovaniu NATO v tomto smere.

Prikláňam sa však k aktívnej politike EÚ, ktorá by zaručila nezávislosť krajín, ako napríklad Ukrajiny, Gruzínska a Moldavska, a dúfam, že návrhy, ktoré Komisia túto jeseň predloží k Východnému partnerstvu, pomôžu posilniť väzby s predmetnými susednými krajinami, aby sme im pomohli zaručiť ich rozvoj a vlastnú nezávislosť.

Annemie Neyts-Uyttebroeck, v mene skupiny ALDE. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán Jouyet, pani Ferrerová-Waldnerová, ak môžem, v prvom rade by som vám rada odporučila dobrú knihu na vianočné sviatky: vynikajúci životopis grófký de Ségur. Dozviete sa, že skutočné meno grófký de Ségur bolo Sophie Rostopčinová – áno, Rostopčinová – a že jej otec bol muž, ktorý zastavil vpád cisára Napoleona do Ruska. V knihe je výborný opis, ako sa to stalo. Niektoré ponaučenia, ktoré si z toho môžeme vziať, platia aj dnes. V každom prípade, toto bol len úvod.

V prvom rade by som chcela vysvetliť, že keď som dnes predpoludním dostala slovo, nechcela som nijako naznačiť, že samit EÚ – Moskva by sa nemal konať. Samozrejme, že nie. Musí sa konať. Keďže som mala len minútu a pol, zrejme som sa nevyjadрила jasne. Chcela som povedať, že zo záverov Rady som vydedukovala, že už sa rozhodla konať, opätovne otvoriť rokovania o partnerstve, rokovania o asociačnej zmluve, a že nech sa stane čokoľvek, nezáleží na tom, ako sa vyvinie samit zo 14. novembra, ktorý bude zrejme náročný, pretože rozhovory by sa v každom prípade obnovili, a že hodnotenie Komisie a Rady by sa prirodzene bralo do úvahy a to je správne. V podstate som chcela, aby sa táto vec trochu lepšie vysvetlila.

Takže neviem, či ma pán Sarkozy pochopil zle úmyselne alebo nie. V každom prípade mi neodpovedal, ale odpoveď by som ocenila, pán Jouyet, pretože osobne by ma mrzelo, keby sa už rozhodlo o opätovnom otvorení rokovaní v každom prípade. Dialóg s Ruskom plne podporujem. Je jasné, že ide o veľkú krajinu. Je to veľká krajina, veľmi hrdá a veľká krajina, ktorá neprejavuje veľa súcitu a podľa môjho názoru nemá rada, keď sa iní stavajú do polohy slabého.

Takže ak už sa prípadne rozhodlo – nech je to akokoľvek – o opätovnom začatí rokovaní, a to už pred konaním samitu, nesvedčí to o najlepších diplomatických schopnostiach. Už mi aj tak uplynul čas, takže len dúfam, pán Jouyet, že mi tak či onak dáte jednoznačnú odpoveď, za čo budem veľmi vďačná.

Bart Staes, v mene skupiny Verts/ALE. – (NL) Vážený pán predsedajúci, pán Jouyet, pani Ferrerová-Waldnerová, dámy a páni, o konflikte medzi Ruskom a Gruzínskom možno veľa hovoriť a určite ide o rozhodujúci faktor našich súčasných vzťahov s Ruskom.

V každom prípade možno povedať, že Rusko aj Gruzínsko zlyhali. Je neprijateľné, aby štáty pri riešení svojich konfliktov používali vojenské prostriedky. V politológii existuje teória, že demokratické štáty v zásade riešia svoje konflikty demokraticky, dialógom, nie vojenskými prostriedkami. Keďže v tomto prípade tomu tak nebolo, s demokraciou v Gruzínsku aj v Rusku určite niečo nie je v poriadku. V opačnom prípade by sa veci nevyvinuli tak, k čomu napokon dospeli.

Dnešná rozprava sa zameriava na náš vzťah s Ruskom. Situácia v Rusku zostáva stále veľmi kritická, prinajmenšom v oblasti demokracie, dodržiavania ľudských práv, slobody tlače a slobody združovania, situácie v Čečensku – ktorá sa už možno nedostáva do hlavných správ, ale každý, kto sa tejto krajine dôkladne venuje, vie, že situácia v Čečensku je stále veľmi kritická, ako aj z hľadiska problémov týkajúcich sa príprav na zimné olympijské hry v Soči. Toto všetko sú otázky vyvolávajúce mnoho problémov.

Podľa môjho názoru existuje vzájomná závislosť medzi Európskou úniou a Ruskom, ako už bolo povedané. To je pravda. Ale vždy, keď hovoríme o vzájomnej závislosti a diskutujeme o daných problémoch, mali by sme podľa mňa spomenúť aj iné hodnoty – hodnoty demokracie, typicky európske hodnoty, iné spôsoby riešenia konfliktov, širšie uplatňovanie demokracie a nástrojov „mäkkej veľmoci“.

Skupina zelených/Európska slobodná aliancia je za dialóg, ktorý je podľa môjho názoru jedným z charakteristických znakov Európskej únie. Európska únia predstavuje extrémny tréning riešenia a prevencie konfliktov mierovou cestou. Preto môžeme – pokiaľ budú splnené všetky podmienky a pokiaľ sa Rada, Komisia a Európsky parlament jednoznačne postavia za spomínané hodnoty – vstúpiť do dialógu s Ruskom, aj čo sa týka partnerstva a zmlúv o spoluprácu, a to s pokojnou myslou, odhodlaním a vôľou uspieť.

Adam Bielan, v mene skupiny UEN. – (PL) Vážený pán predsedajúci, akcie ruských ozbrojených síl v Gruzínsku sú obzvlášť príhodnou skúškou aktuálnych zámerov Ruska. Zároveň ide o preskúšanie politickej sily Únie a základných zásad jej fungovania. Predstavitelia niektorých členských štátov sa, žiaľ, správajú tak, akoby nikdy nedošlo k ruskej invázii do zvrchovaného demokratického Gruzínska.

Dámy a páni, Rusko znova ponizuje Európsku úniu, keď tvrdí, že svoje sily stiahlo na pozície pred inváziou. Ako potom vysvetlíme skutočnosť, že gruzínske osady nachádzajúce sa v regióne Južného Osetsku a jeho blízkosti sú sústavne vystavené brutálnym etnickým čistkám? Ako vysvetlíme, že dvom stovkám pozorovateľov vyslaným Úniou sa odopiera prístup na miesta konfliktu? Takáto situácia je na míle vzdialená od nastolenia *status quo* zo 7. augusta, čo je podmienkou účasti na rokovaniach s Ruskom. Jedným z cieľov ruskej invázie do Gruzínska bolo terorizovať susedné krajiny v regióne, ako aj nabúrať projekt *Nabucco*, ktorý je kľúčový pre energetickú bezpečnosť Únie. Zdá sa, že v súčasnosti nik nemyslí na dopravný koridor ropy a plynu vedúci cez Gruzínsko. Tento koridor je pre nás životne dôležitý a jediný, ktorý nemá Kremľ pod kontrolou.

Taktiež by som rád pripomenul, že v krajinách susediacich s Úniou žije veľa držiteľov ruských pasov. Ako príklad môžem uviesť Ukrajinu, Bielorusko a pobaltské štáty. Preto nesmieme zabúdať, že Kremľ môže kedykoľvek začať tvrdiť, že títo ľudia potrebujú takzvanú ochranu. Presne toto sa stalo v Južnom Osetsku. Znova musím zdôrazniť, že členské štáty Únie a ich najbližší susedia sú v priamom ohrození ruskou agresiou.

V súčasnosti čelíme situácii, keď Rusko nielenže energeticky vydiera, ale do svojho arzenálu si dokonca zaradilo aj vojenskú hrozbu voči členským štátom Únie a ich najbližším susedom. Evidentným príkladom je situácia v Gruzínsku. Za takýchto okolností nemožno hovoriť o partnerstve medzi Úniou a Ruskom. Účasť na rokovaniach na blížiacom sa samite 14. novembra v Nice by len znova ukázala, že predstavitelia Európskej únie si s Ruskom vôbec nedokážu poradiť.

Esko Seppänen, v mene skupiny GUE/NGL. – (FI) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, akciové trhy v Spojených štátoch amerických padli, akciové trhy v členských štátoch Európskej únie padli a padli aj akciové trhy v Rusku. Všetci sa nachádzame v tej istej kríze spôsobenej turbokapitalizmom. Napriek tomu, niektoré štáty EÚ, vedené pobaltskými štátmi, ktorých prezidenti študovali v Spojených štátoch, a predovšetkým Poľsko, chcú izolovať Rusko od Európskeho spoločenstva. Prvýkrát zatiahli brzdu na začiatku rozhovorov k dohode o partnerstve a dnes je dôvodom konflikt Gruzínska a Abcházka s Ruskom.

Médiá v mnohých západných krajinách prezentovali imidž Ruska ako útočníka. To je nesprávny obraz. Útočila Saakašviliho armáda a tak spustila globálny konflikt. Za to si nezaslúži pochvalu. Skupina Európskej

ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov v Európskom parlamente je v tejto súvislosti, žiaľ, väzňom svojich vlastných extrémistických prvkov.

Rusko si, samozrejme, pripísalo vojenské víťazstvo nad Saakašviliho armádou – armádou, ktorú vycvičili Američania a Izraelčania a vyzbrojili Ukrajinci. Išlo o neprimeranú politickú reakciu na uznanie nezávislosti Južného Osetska a Abcházska. Rusko teraz nesie politické dôsledky. Naša skupina si však nemyslí, že jedným z nich by mala byť izolácia Ruska. Európsky kapitalizmus potrebuje prírodné zdroje Ruska a Rusko potrebuje politické skúsenosti Európy s demokraciou, občianskymi slobodami a právnym štátom.

Tieto ciele sa nenaplnia politickým násilím, ale spoluprácou a dialógom. Zrejme tohto sa týkajú aj dnešné rokovania prebiehajúce v Helsinkách medzi náčelníkmi generálnych štábov Mikom Mullenom a Nikolajom Makarovom. EÚ by nemala ďalej bojkotovať tento dialóg.

Pozitívnym pokusom navrhnutým krajinou, ktorá bude predsedáť Rade, želáme veľa úspechov.

Paul Marie Coûteaux, v mene skupiny IND/DEM. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán Jouyet, prišiel čas kajať sa – zdá sa, že dnes panuje taká nálada – alebo prinajmenšom zväziť dogmy a pudové reakcie. Okrem toho som vďačný pánovi Sarkozymu za to, že nám k tomu dnes predpoludním poskytol príklad, ktorý sa javil ako úprimný. Poďme sa teda znova pozrieť na našu odveku, veľmi odveku nedôveru, čo sa týka Ruska, či skôr nedôveru tejto krajiny, ktorá je jedným z našich partnerov, či sa nám to páči alebo nie.

Z tohto hľadiska tiež odporúčam – podobne ako pani Neytsová-Uyttebroecková – prečítať si životopis grófký de Ségur, najmä ten od pani Strichovej vo vynikajúcom vydaní Bartillat, a zistíte skutočný význam, ktorý treba pripísať slovám, ktoré ste sám dvakrát vyslovili, ak som počul správne: „vzájomná závislosť“.

Áno, jednoznačne sme od seba vzájomne závislí, a to nielen čo sa týka boja proti terorizmu alebo zbraní hromadného ničenia. Sme od seba vzájomne závislí vo všetkých smeroch: v oblasti energetiky, čo je zrejme, ale aj v oblasti výskumu, priemyslu a politiky, pochopiteľne rôznorodým spôsobom.

Zamyslime sa, ako bude vyzeráť tvár Európy v 21. storočí podľa toho, či sa naše národy budú stále venovať rozvíjaniu nesmierného sibírskeho bohatstva. Zabudnime, prosím, na sprievodné spory, ktoré nie sú našimi spormi, ale spormi tretej mocnosti, ktorá má záujem na rozdelení Európy, aby ju mohla ovládnuť. Verte mi, v tomto smere beriem do úvahy záujem Európy, ak prijmete, že táto otázka zaujíma aj francúzskych suverenistov.

Jana Bobošíková (NI). – (CS) Dámy a páni, rozhodnutie Rady neobnoviť rokovania s Ruskom o strategickom partnerstve považujem za nerozumné, krátkozraké a škodiace občanom Únie. Mali by sme si uvedomiť, že ide o partnera, od ktorého závisia dodávky surovín do Európy. Nejde len o plyn a ropu, napríklad bez titánu z Ruska sa nedá vyrobiť ani jeden airbus. Ešte horšie je, že súčasná európska rusofóbia je založená nie na faktoch, ale na ich politickom a mediálnom výklade. Upozorňujem, že konflikt na Kaukaze začalo Gruzínsko bez ohľadu na následky, nie Rusko. Navyše nepoznám faktický dôvod, prečo by sa nemala rešpektovať samostatnosť Južného Osetska a Abcházska, ak rad členov Únie okamžite a s veľkým jasotom vítal nezávislosť Kosova. Som rada, že Václav Klaus, prezident Českej republiky, ktorú tu zastupujem, pomenoval situáciu realisticky, keď povedal, že neexistuje dobré Gruzínsko a zlé Rusko. Bohužiaľ, bol jediný. Ak Únia chce byť strategickým partnerom a globálnym hráčom, musí to isté priznať aj Rusku. Konfrontačná politika nemôže byť prospešná pre nikoho.

Elmar Brok (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, pán úradujúci predseda Rady, jeden z predchádzajúcich rečníkov uviedol, že za týmto všetkým musí stáť princíp „bez použitia sily“. Bez použitia sily ktoroukoľvek stranou, ako je to zakotvené v medzinárodnom práve. Musíme trvať na dodržiavaní medzinárodného práva vrátane územnej celistvosti, nezasahovania do vnútorných vecí iného štátu, nevyvíjajú tlaku a dodržiavaní dohôd z augusta a septembra. Dúfam, že sa to bude uplatňovať aj v Ženeve.

Musíme neustále zabezpečovať dodržiavanie rozhodnutí Európskej rady z 1. septembra a uznesení, ktoré sú výsledkom rokovaní Komisie v súvislosti s dohodami o pridružení, dohodami o voľnom obchode a Európskom hospodárskom priestore Plus, či ako sa to volá, aby bolo možné posilniť jednotlivé krajiny, stabilizovať ich a zaangažovať bez provokovania iných štátov a aby bolo možné vykonať potrebnú prácu na darcovskej konferencii.

Východoeurópskym členským štátom zároveň musíme dodať pocit bezpečnosti a solidarity v rámci Európskej únie a NATO. Som presvedčený, že je to dôležité aj z psychologických dôvodov.

Pani komisárka, som vďačný za to, že ste spomenuli našu vzájomnú hospodársku závislosť, ktorá je tou najlepšou bezpečnostnou politikou, akú môžeme mať. Čím je však táto vzájomná závislosť silnejšia a čím viac tvorí súčasť sfér záujmu oboch strán, ktoré sa vzájomne prepoja, tým ťažšie pre nás bude vymaniť sa z tejto závislosti inými, ako mierovými prostriedkami. V tomto prípade musíme určovať smer my. Takisto by sme mali podporovať všetky kroky s právnymi záväzkami, ktoré sa týkajú Ruska, spolu so Svetovou obchodnou organizáciou a dohodami o partnerstve s príslušnými záväzkami. Keď sa naša hospodárska vzájomná závislosť takto podloží právnymi a zmluvnými opatreniami, budeme môcť napredovať.

To však musí vychádzať z našich záujmov. Energetická bezpečnosť je jedna vec a v tejto oblasti existujú problémy, ktorým čelí celý svet. Schôdzka krajín 5+1 sa nekonala znovu na tému Iránu bez dôvodu, pričom následne sa krajiny vrátili k svojej bežnej práci. Deje sa to aj na iných úrovniach. Počul som, že výbor z Európskeho parlamentu znovu navštívil Moskvu. Irán, Blízky východ, zmena klímy, terorizmus a veľa ďalších otázok: Rusko je dôležitou súčasťou tohto všetkého.

Musíme byť otvorení diskusii. Bezpečnostné partnerstvo s Ruskom bude fungovať len vtedy, ak to nebude na úkor existujúcich spojenectiev a vylúčenia USA z Európy. To je podmienkou partnerstva tohto druhu.

Reino Paasilinna (PSE). – (FI) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, obe strany pochybili a porušili medzinárodné zmluvy. Teraz ide o to, ako rýchlo sa dokážeme posunúť z tohto bodu a obnoviť stabilitu situácie.

Aj na to potrebujeme spoluprácu s Ruskom. To je základná požiadavka. Rusko má v podstate veľa cieľov rovnakých ako my v Lisabonskej zmluve. Prezident Medvedev povedal, že existuje potreba inštitucionálnych reforiem. To je pravda. Ďalej hovoril o reformách v infraštruktúre. Tretím bodom sú investície. Toto sú veci, o ktorých vieme. Potom nasledujú inovácie, o čom vieme oveľa viac, ak tak môžeme povedať. Toto sú veci, ktoré máme spoločné. Chcú hrať úlohu pri riešení medzinárodnej finančnej krízy, no na to majú malý kapitál. Preto nechcú byť odstavení, to je pochopiteľné, a my musíme reagovať cestou spolupráce, čo nám umožní viesť Rusko smerom, ktorý chceme.

Rusko nechce hovoriť o ideológii, dnes to chce Európska únia. Chceme, aby malo demokraciu – to je naša ideológia. Rusko chce praktické riešenia a oba tieto ciele zrejme stoja za zosúladením. Takto budeme napredovať. Ešte stále preto potrebujeme jedno „i“ – čiže integráciu nadväzujúcu na štyri „i“, ktoré predstavil prezident Medvedev, aby sme aj my mohli úspešne vplývať na budúcnosť Ruska z našej vlastnej pozície a zvýšiť tak stabilitu.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (PL) V diskusii o konflikte medzi Ruskom a Gruzínskom máme sklon prehliadať nie to, čo sa stalo v Osetsku, ale čo sa stalo v Abcházsku. V Abcházsku sa v skutočnosti udialo niečo veľmi významné. Rusi majú isté dôvody tvrdiť, že ich akcia – akokoľvek neprimeraná – bola reakciou na úsilie riešiť problém Osetska vojenskými prostriedkami. Čo sa však týka Abcházsku, nič také sa nestalo. Hromadný vstup ruských vojsk, objavenie sa flotily pri gruzínskom pobreží a vojenské dobytie územia kontrolovaného gruzínskymi orgánmi – to všetko svedčí o tom, že Rusko je pripravené použiť svoje bojové sily pod zámienkou podniknutia preventívnej akcie. Takúto akciu potom treba zaradiť medzi akcie opodstatnené len na základe jednostranného posúdenia zdrojov zahraničnej politiky.

Prezident Medvedev sa vo svojom vyhlásení vrátil ku koncepcii spoločného priestoru bezpečnosti siahajúceho od Vancouveru po Vladivostok. Pýtam sa vás, dámy a páni, ako sa možno spoliehať na spoločný postup v tomto spoločnom priestore bezpečnosti, ak Rusko ukazuje, že ono samotné je zdrojom hrozby? V súvislosti s inými otázkami, ktoré by prezident Medvedev rád začlenil do novej dohody, by sme si mali pripomenúť, že všetky už sú obsiahnuté v aktuálne platnej dohode. Táto dohoda bola prijatá v roku 1990 a volá sa Parížska charta pre novú Európu. Samozrejme, možno tu v podstate ide nie o dialóg, ale o právo veta v súvislosti s rôznymi akciami, ktoré môže NATO podniknúť.

(potlesk)

Rebecca Harms (Verts/ALE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, rada by som reagovala na to, čo povedal pán Staes vo svojom prejave o iných konfliktoch, ktoré na Kaukaze stále prebiehajú.

Ak teraz obnovíme rokovania s Ruskom – k čomu sa veľmi prikláňame – podľa nášho názoru by bolo veľmi dôležité, aby sme nezabúdali, že je tu aj Karabach, Čečensko, Moldavsko a Podnestersko a že v ďalšom desaťročí budeme musieť urovnať aj veľmi ťažký spor na Ukrajine v súvislosti s Krymom. Európska únia nesmie urobiť tú istú chybu, akej sa dopustila pred vojnou v Gruzínsku, keď tento konflikt nebrala dostatočne vážne.

Podľa nášho názoru sa preto musia všetky tieto konflikty riešiť. Kaukaz a iné susedné regióny sú veľmi dôležité. Všetky ležia v Európe, a preto ich musí riešiť Európa – Európska únia – s omnoho vyššou prioritou, a to v spolupráci s Ruskom.

V danej chvíli si nie som istý, či tamojšie konflikty dokážeme uspokojivo vyriešiť, ale v podstate optimisticky vnímam, že tento pocit studeného mieru, ktorý sa zakráda Európou – a to celou Európskou úniou – a ktorý taktiež vyvolal poplach v Rusku, bol dostatočným varovaním, takže jednotlivé strany sa teraz viac budú snažiť vrátiť sa k rokovaniam.

Z pohľadu Západu je zároveň veľmi zaujímavé, že Rusko vo finančnej kríze zachraňuje celé štáty, aby túto krízu zvládlo samé. V ére globalizácie má vzájomne prepletený charakter našich ekonomík omnoho širší záber, než sme hovorili v súvislosti s energetikou.

Keby sme chceli nájsť priateľnejší tón a možno keby Západ sústavne neopakoval už od konca 80. rokov, že jeho systém zvíťazil, možno by sme sa dopracovali k lepšej pozícii, z ktorej by sme daný spor mohli riešiť.

Konrad Szymański (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, z finančnej krízy najviac profituje hľadám Rusko. V poslednej dobe sa naša pozornosť značne odklonila od ruskej agresie voči Gruzínsku k problémom našich bánk. Tento odklon bol evidentný počas predpoludňajšej rozpravy.

Nesmieme však zabúdať, že Rusko má v súčasnosti v Osetsku a Abcházsku dislokovaných stále viac než 7 000 jednotiek. To je viac ako trojnásobok počtu vojakov, ktorí tam boli dislokovaní 7. augusta, čiže Rusko nedodríava mierovú dohodu tak, ako by sme si to želali. To znamená, že vzťahy medzi Európskou úniou a Ruskom sú stále v slepej uličke. Taktiež to znamená, že v súčasnosti nemáme dôvod obnoviť politický dialóg v rámci spoločných európskych a ruských orgánov, neexistuje základ pre opätovné otvorenie rokovaní k dohode o partnerstve. V konečnom dôsledku s rozčarovaním prijímame stanovisko niektorých členských štátov, ktoré naznačujú, že ruskú agresiu voči Gruzínsku možno ignorovať a že ide len o otázku času. Môže sa stať, že táto pasívna politika bude mimoriadne nákladná pre zahraničnú politiku Európskej únie ako takú.

Vittorio Agnoletto (GUE/NGL). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, musíme uznať, že Rada vedie vzťahy s Ruskom vyvázenejšie, než uznesenie prijaté Európskym parlamentom k udalostiam v Gruzínsku. Toto uznesenie smeruje všetky obvinenia len na Rusko, ba dokonca obhajuje aj útoky, ktoré uskutočnilo Gruzínsko 7. a 8. augusta.

Ak však máme skutočný záujem na stabilizácii mieru, musíme povedať jasné „nie“ akémukoľvek vstupu Gruzínska alebo Ukrajiny do NATO. Vieme, že celý región by sa tým len destabilizoval a vysoko by sa zvýšila pravdepodobnosť ďalších vojen. Rokovania s Ruskom by sa mali obnoviť nielen pre hospodársky záujem, ale aj preto, že neujdú, kým sa veci neprediskutujú, čo je vždy tá najlepšia cesta.

Zároveň musíme absolútne pevne trvať na ľudských právach, slobode informácií a politických slobodách, ktoré v Rusku zaiste nie sú normou. Najlepším spôsobom, ako brániť práva, je nebyť rukojemníkom energií, ale ak sa chceme zbaviť našej závislosti od Ruska, musíme nielenže diverzifikovať zdroje dodávok energií, ale aj investovať do alternatívnych ekologických energií.

Mám ešte poslednú poznámku. Počul som, že Komisia aj Rada sa vyjadrili, že veľmi veria vstupu Ruska do Svetovej obchodnej organizácie. Chcel by som vám pripomenúť, že ten istý komentár ste mali, keď do Svetovej obchodnej organizácie vstupovala Čína, a teraz vidíme strašné dôsledky pristúpenia Číny na európske hospodárstvo a európskych pracovníkov. Riešenia by sme teda mali hľadať azda inde: možno by sme mali spochybniť celý mechanizmus fungovania Svetovej obchodnej organizácie.

Gerard Batten (IND/DEM). – Vážený pán predsedajúci, Kreml' z obchodu s prezidentom Sarkozym získal všetko, čo chcel. Ponuka prezidenta Sarkozyho typu „za našich čias pokoj“ im dala všetko, čo chceli, ako aj diplomatický únik. Základnou zásadou medzinárodných vzťahov už od druhej svetovej vojny je, že agresia sa nesmie vyplácať, alebo že agresori nemajú získať politické ústupky, no Moskva vyhrala a NATO bolo ponížené, pričom EÚ hrala na obe strany.

Európska únia ako inštitúcia jednoducho v tejto novej studenej vojne nie je na strane demokratického Západu. EÚ nepatrí do slobodného sveta. Je antidemokratická, nedemokratická a imperialistická. Z inštitucionálneho hľadiska inklinuje k iným antidemokratickým ríšam, nie k slobodným národom. EÚ sa neriadi zákonom, ale ideológiou.

Európske vlády – ako dobrí Európania – sa, žiaľ, rozhodnú nasledovať skôr katastrofálny postoj EÚ k Rusku než svoje vlastné kolektívne národné záujmy.

Sylwester Chruszcz (NI). – (PL) Ruská federácia je spolu so Spojenými štátmi jedným z hlavných partnerov Európskej únie. Rusko je strategický partner a dodávateľ surovín potrebných na výrobu energie do členských štátov Európskej únie, aj do našej krajiny – do Poľska. Spolupráca s Ruskom je jednoducho fakt a v záujme oboch strán je, aby táto spolupráca bola úspešná. Gruzínsky útok na Južné Osetsko a následná eskalácia konfliktu vážne ohrozili vzťahy medzi Bruselom a Moskvou.

To však neznamená, že by sme sa Rusku mali otočiť chrbtom, ako by si želali niektorí európski politici, či dokonca s ním pozastaviť všetky vzťahy. Rusko za posledných dvadsať rokov vyvinulo značnú snahu o zaradenie sa do kruhu demokratických európskych štátov a hoci toho musí ešte veľa dosiahnuť, nie je ani najmenšia pochybnosť o tom, že obyvatelia Ruska silno podporujú súčasného aj bývalého prezidenta Ruskej federácie. Dúfam, že Európska únia a Rusko i napriek istým prekážkam budú pokračovať v úspešnej spolupráci, pretože to je v záujme oboch strán.

PRESEDÁ: PÁN MARTÍNEZ MARTÍNEZ

podpredseda

Ria Oomen-Ruijten (PPE-DE). – (NL) Vážený pán predsedajúci, pán Jouyet, pani Ferrerová-Waldnerová, dámy a páni, nik nepochybuje o tom, že vzťahy s Ruskom sa v poslednej dobe zmenili. Dovoľte mi dodať, že izolácia Ruska nie je podľa môjho názoru riešením. Zároveň je ťažko hovoriť o partnerstve, keď členské štáty prechovávajú voči Rusku toľko nedôvery.

Ako predsedníčka delegácie pre vzťahy s Ruskom si však myslím, že dialóg by mal prebiehať ďalej. Robí to tak Rada aj Komisia a mal by to robiť aj Parlament. Pravdupovediac, toto bolo aj témou veľmi búrlivej diskusie v našej delegácii pre Rusko v súvislosti s návštevou v Moskve, ktorú sme naplánovali na koniec tohto týždňa. Výsledkom tejto diskusie bolo, že by sme mali v dialógu pokračovať, ale partnerom by sme mali povedať, že nejde o zvyčajný postup. To musíme otvorene povedať a pokúsiť sa o zapojenie do konštruktívnej konzultácie.

Od Ruska očakávame omnoho viac. Stiahnutie vojsk z nárazníkovej zóny bolo len prvým krokom. Ak sa zníži počet jednotiek v Abcházsku a Južnom Osetsku alebo ak sa tieto vojská stiahnu úplne, napätie sa môže len zmierniť. Hoci v dohodách sa to tak doslovne neuvádza, je to v súlade s duchom dohôd a na toto by som rada počula názor pána Jouyeta.

EÚ bola v posledných mesiacoch neuveriteľne jednoznačná a rozhodná – a najmä predsedníctvo. To je niečo, čo si podľa mňa treba udržať.

Mám ešte tri otázky. Po prvé, v súvislosti s prípravou samitu: ktoré konkrétne signály a kroky považujete za potrebné pre obnovu rokovaní? Po druhé, ako do toho zapojíte Parlament? Po tretie, rada by som vám ozrejnila toto: Rusko nie je účastníkom dohody o kazetových bombách, ktorá sa podpisuje v Osle. Teraz vychádza najavo, že holandského novinára zabila ruská kazetová bomba. Pani Ferrerová-Waldnerová, ako môžeme nakoniec zapojiť Rusko do tejto novej dohody, ktorá sa práve podpisuje v Osle?

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Vážený pán predsedajúci, francúzske predsedníctvo zohralo výnimočnú rolu pri riešení krízy v Gruzínsku. Krízy vieme riešiť, ale ešte im nedokážeme predchádzať. Dovoľte mi Parlamentu pripomenúť, že jeden z ministrov zahraničných vecí v EÚ pán Steinmeier, nemecký minister zahraničia, predložil veľmi serióznu dohodu, ktorú prijali všetky strany okrem Tbilisi. To je historický fakt. Je to poľutovaniahodné, pretože sa tým mohlo predísť vojne. Som presvedčený, že plán pána Steinmeiera by sa ešte dal použiť ako hlavný základ dosiahnutej dohody, hoci situácia je dnes omnoho ťažšia, keďže Abcházci a Južní Oseti teraz zastávajú diametrálne odlišné pozície. Dovoľte mi povedať priamo, že rokovania nemožno viesť bez účasti týchto dvoch dotknutých národov, Abcházcov a Južných Osetov. Aj ich názor je zaiste dôležitý, čo sa týka ich vzťahov s Ruskom.

Určite nemôžeme pokračovať z toho bodu, kde sme už boli. Rusko je i naďalej strategickým partnerom, ale hoci ho nemôžeme izolovať, naša dôvera bola podkopaná. Rusko sa z týchto udalostí musí poučiť rovnako ako my a musíme predovšetkým zistiť, prečo je Rusko omnoho tolerantnejšie voči priblíženiu Ukrajiny a Gruzínska k EÚ než voči ich priblíženiu k NATO. Ide o ponaučenie, ktoré si musí zobrať americká politika aj my, ak chceme normalizovať strategické partnerstvo medzi EÚ a Ruskom. Ďakujem vám za pozornosť.

Henrik Lax (ALDE). – (SV) Vážený pán predsedajúci, ruský útok na Gruzínsko nie je ojedinelý incident. Sme svedkami zásadného posunu vo vzťahoch Ruska s jeho susediacimi štátmi – zásadného posunu, ktorý môže mať vážne dôsledky, ak EÚ nebude prezieravo konať. Pravdou je, že všetci stojíme na križovatke, ako

povedal minister pán Jouyet. Mám obavy, pretože veľa predstaviteľov EÚ sa už vyjadruje v prospech návratu k normálu vo vzťahoch medzi EÚ a Ruskom. Konajú, akoby sa vojna v Gruzínsku nikdy neudiala, ale na okupovaných územiach sa stále nachádzajú ruské jednotky – až 8 000 mužov. Stále prebiehajú etnické čistky.

EÚ musí vyslať jasné posolstvo a dôrazne odsúdiť imperialistickú politiku Ruska, na základe ktorej si myslí, že má právo chrániť „svojich“ občanov okupáciou zvrchovaných štátov. Dnes je to Gruzínsko, zajtra to bude Ukrajina a Bielorusko. Zopakujem to aj na piatkovom stretnutí s ruskou delegáciou v Moskve. Ak EÚ za súčasnej východiskovej situácie dá podnet k rokovaniam o dohode s Ruskom bez akýchkoľvek podmienok, tak tým schválime akciu Ruska v Gruzínsku a dáme mu generálnu plnú moc pokračovať v jeho imperialistickej politike. EÚ má povinnosť pomáhať obetiam, nie útočníkom. Gratulujem pani komisárke Ferrerovej-Waldnerovej za návrh vyčlenenia 500 miliónov EUR a dúfam, že zajtrajšia darcovská konferencia bude úspešná.

Tatjana Ždanoka (Verts/ALE). – Vážený pán predsedajúci, dnes hovorím nielen ako zástupkyňa našej politickej skupiny a členka delegácie pre EÚ – Rusko, ale aj ako jediná poslankyňa tohto Parlamentu s ruštinou ako materinským jazykom.

Niektorí politici zabúdajú, že Rusko je v podstate najväčšia európska krajina podľa počtu obyvateľov a osoby hovoriace po rusky sú najväčšia menšina v Európskej únii, ktorú tvorí až 10 miliónov ľudí. Žiaľ, veľa z tých, čo hovoria o ruských zdrojoch, myslí len na suroviny a zabúda na ľudský rozmer. Nesmieme zabúdať, že základom vzťahov EÚ a Ruska sú práve ľudia. Osoby hovoriace po rusky a žijúce v Európskej únii sa prikláňajú k vzťahom medzi EÚ a Ruskom založeným na strategickom partnerstve. Podporujeme nielen spoločný trh EÚ a Ruska, ako dnes povedal pán prezident Sarkozy, ale aj voľnejší pohyb osôb. Podporujeme ľudské práva, čo tiež spomenul pán Sarkozy, ale sme proti dvojitému metru, keď inštitúcie Európskej únie odvracajú zrak od porušovania práv osôb hovoriacich po rusky v pobaltských štátoch.

Girts Valdis Kristovskis (UEN). – (LV) Sú to konkurenti alebo partneri, prešibaní hráči alebo nesamostatní prostáčíkovia? Hovorím o vzťahoch medzi západnou demokraciou a ruskou autokraciou. Ide o pozostatky hry na mačku a myš. Je smiešne, že prezident Medvedev dva mesiace po vojenskej akcii v Gruzínsku navrhuje novú európsku bezpečnostnú dohodu. Pán Sarkozy je veľmi úslužný a nevidí, že Rusko posilnilo svoju vojenskú prítomnosť v Južnom Osetsku a Abcházsku. Existujú dôvody dôverovať Rusku? Z kosovského procesu a gruzínskeho konfliktu by sme sa mohli viac poučiť. Čo vyvoláva tento optimizmus medzi európskymi predstaviteľmi? Rusko úspešne využije dôverčivosť Západu, túži sa pomstiť Západu všade, kde je to možné. Politika týkajúca sa cudzincov, ktorú Rusko vyhlásilo v Osetsku, Abcházsku a na Ukrajine, predstavuje veľké riziko a boj prebieha v kybernetickom priestore. Nie bez dôvodu podporovali obyvatelia Ruska a ich masmédiá vrátane tých v pobaltských štátoch inváziu Ruska do Gruzínska. V tomto čase by sme sa nemali hnať do obnovenia komplexných rokovaní s Ruskom. Rusko musí najprv realizovať kaukazský mierový plán.

Roberto Fiore (NI). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, chcel by som zapudiť myšlienku, že Rusko zaútočilo na Gruzínsko. Myslím, že by sme mali prijať návrh predložený Rusmi, ktorí v danom čase žiadali o tribunál, ktorý by rozhodol, kto skutočne nesie zodpovednosť za rozpútanie vojny.

Vychádzajúc z uvedeného, som presvedčený, že v čase kolapsu tvorivého účtovníctva je potrebné myslieť na reálnu ekonomiku, ktorá nás v budúcnosti čaká, ktorú budú tvoriť suroviny, pôda a práca a ktorá teraz pre Európu istotne zahŕňa aj Rusko. Taktiež by som rád poznamenal, že nejde len o hospodársky fakt. Je tu západná Európa založená na katolicizme, ktorá by sa mohla spojiť s východnou Európou založenou na pravosláví, z čoho by istotne vznikla jednota dvoch plúc Európy – jej dvoch duchovných plúc.

Je teda v záujme Európy, aby bola s Ruskom, a je v záujme Ruska, aby bolo s Európou.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (FR) Vážený pán minister, dnes predpoludním pán Sarkozy povedal, že Európa musí hovoriť silným hlasom. Chcel by som v tejto súvislosti uviesť pár poznámok v poľštine.

– (PL) Vzťahy s Ruskom boli v poslednej dobe inakšie. Európa bola rozdelená, nehovorila jedným hlasom. Vo veci embarga na poľské mäso komisár Mandelson hovoril, že ide o bilaterálnu záležitosť. Takúto Európu nechcem a takáto Európa tu nemá miesto.

Kríza v Gruzínsku načas otvorila západnej Európe oči, a to najmä našim socialistickým kolegom, aby uvideli, aké môže byť Rusko. Dokáže byť príťažlivé, očarujúce, ale aj nevyspytateľné, nie vždy rešpektujúce podpísané zmluvy a jeho postoj k členstvu vo Svetovej obchodnej organizácii možno len ťažko označiť za nadšený.

Rusko si chce zachovať vlastné pravidlá, ktoré mu dávajú voľnú ruku prijímať rozhodnutia, ktoré sú mu prospešné. Mierové dohody, ktoré potrebujeme, nebude možné dosiahnuť, ak nepochopíme túto skutočnosť. Rusko je našim najbližším susedom, je to krajina s veľkým potenciálom a kultúrnym dedičstvom, hrdý národ – hrdý na svoju krajinu od Baltského mora až po Beringov prieliv. Potrebujeme dialóg s Ruskom, v ktorom bude rešpekt voči ruskému národu, ale aj pevné spoločné stanovisko voči jeho predstaviteľom, konkrétne voči pánovi Medvedevovi a Putinovi, a nie život v strachu, že Rusi môžu kedykoľvek zatiahnuť kohútiky na plyne.

Životná úroveň Rusov vo veľkej miere závisí od dovozu tovaru z Európskej únie na naplnenie ich potrieb. Táto skutočnosť by mohla dodať našim predstaviteľom silu a pocit hodnoty pri rokovaní so silným partnerom. Namiesto plazenia sa po kolenách by sme si radšej mali sadnúť v Kremli za rokovací stôl ako partneri. A napokon, *Signora comisaria*, úradujúci predsedovia Rady zdôrazňujú, že stiahnutie sa Ruska z nárazníkovej zóny bolo úspechom a že tento čin bol pozitívnym signálom. Ale možno by sme ho mali vnímať ako krok späť, krok, ktorý robil len zdanie ústupku, pretože Rusko sa z Osetska ani Abcházka nestiahlo a ani to nemá v pláne. Budme realisti a skúsme predpovedať ich ďalší krok.

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán úradujúci predseda Rady, pani komisárka, medzi Spojenými štátmi a Ruskom existuje veľa rozdielov. V prvom rade by som v Rusku rád videl také slobodné prezidentské voľby, aké by som aspoň očakával v dnešných Spojených štátoch.

Veľmoci sú si však niečím aj podobné a dúfam, že mnohí z vás si čoskoro budú môcť pozrieť program vysielaný na kanáli ARTE venovaný portrétu Henryho Kissingera. V súvislosti s intervenciou v Čile a opakovanými intervenciami v Latinskej Amerike Kissinger a generál Alexander Haig povedali: ak Spojené štáty niečo znepokojí, zasiahnu a navodia zmenu režimu. Vyhlásili, že majú plné právo takto konať. Niečo podobné azda môžeme povedať aj o Rusku, hoci zrejme v menšom počte prípadov ako pri Spojených štátoch.

Obe veľmoci sú zároveň trochu v rozpore s medzinárodným právom. Konkrétne intervencie v Latinskej Amerike boli určite v rozpore s medzinárodným právom. Vojna v Iraku bola jednoznačne proti medzinárodnému právu a aj akcie Ruska v Abcházsku a Južnom Osetsku boli v rozpore s medzinárodným právom. V prípade problému s Kosovom si budeme musieť počkať, či Medzinárodný súdny dvor rozhodne, či táto akcia bola v rozpore s medzinárodným právom.

V oboch prípadoch ste, pán Zaleski – a to hovorím preto, lebo si vás veľmi vážim – mali absolútnu pravdu, keď ste povedali, že ide o ošarujúcu a silnú, ale nepredvídateľnú krajinu. To platí rovnako pre USA aj pre Rusko a musíme na to reagovať.

V oboch prípadoch si však myslím, že by nebolo správne rokovania prerušiť. Po zjavnom porušení medzinárodného práva vo vojne s Irakom – a išlo naozaj o obrovské porušenie, kde boli zabité tisíce ľudí – sme nepovedali: „Teraz prerušíme rokovania s USA“. S touto krajinou sme prirodzene rokovali aj ďalej.

Neporovnávam vnútornú štruktúru USA a Ruska, ale len ich správanie na medzinárodnej úrovni. Pán prezident Sarkozy má absolútnu pravdu a chcel by som mu poďakovať za jeho pragmatickú jednoznačnú politiku: do tohto dialógu sa musíme dôrazne zapojiť.

Po druhé, chcel by som pripomenúť, že musíme posilniť susediace krajiny, najmä ak sú aj našimi susedmi. Ukrajine a Gruzínsku musíme dodať silu, aby sa vedeli vyrovnáť aj so svojím zložitým susedom – s Ruskom. Musíme však zabezpečiť, aby naše konanie bolo racionálne, no opatrenia podniknuté pánom Saakašvilim racionálne neboli. Ani správanie pána Juščenka k pani Tymošenkovej napríklad nie je racionálne. Musíme zabezpečiť, aby naši susedia konali racionálne. Ak tak budú konať a ak budú mať za sebou našu silu, dokážu odolávať aj Rusku, ktoré sa znova pokúša hrať na veľmoc.

Andrzej Wielowieyski (ALDE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, pán minister, som veľmi vďačný pánovi Swobodovi, že nechce prerušiť dialóg so Spojenými štátmi, ale vráťme sa k predmetnej veci. Je zjavné, že obe strany – t. j. Európska únia a Rusko – potrebujú lojálnu a účinnú spoluprácu, najmä v oblasti energetiky.

Rusko by bez našej technologickej pomoci určite nebolo reálne schopné ťažiť zo svojich zdrojov. Taktiež je jasné, že potrebujeme spoločnú a účinnú energetickú politiku, ktorá nám v súčasnosti chýba, ako už bolo zdôraznené počas tejto rozpravy.

Pokiaľ ide o nastolenie mieru na Kaukaze, je evidentné, že potrebujeme aj spoločnú politiku. Je potrebné uplatňovať dohody uzavreté medzi prezidentom Sarkozym a prezidentom Medvedevom, aj čo sa týka stiahnutia ruských jednotiek z Abcházka a Osetska, ktorých počet je dnes trojnásobný v porovnaní so

stavom spred troch mesiacov, a to práve preto, aby sa poskytol zásadný dôkaz dobrej vôle a lojálnej a dôveryhodnej spolupráce.

Zodpovednosť Rusov za situáciu v tejto kaukazskej republike je zrejma. Takže ruská vojenská prítomnosť v posledných 16 rokoch nepomohla zmierniť konflikty, bola skôr nástrojom imperialistickej politiky tejto veľkej krajiny, ktorá sa snaží čerpať výhody z týchto konfliktov. Z toho vyplýva, ako už povedali moji kolegovia, že zníženie počtu ruských vojakov v Abcházsku a Osetsku na úroveň pred konfliktom v auguste by malo otvoriť cestu k účinným rokovaniam.

Hanna Foltyn-Kubicka (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, prezident Sarkozy pri svojom dnešnom prejave v Parlamente povedal, že Rusko splnilo záväzky stiahnuť svoje jednotky na pozície spred 7. augusta a vyzval na obnovenie normálnych vzťahov s Ruskom. Toto by bolo ťažkou chybou a vláde Ruskej federácie by to *de facto* zabezpečilo pocit absolútnej beztrastnosti.

Chcela by som vám pripomenúť, že v Abcházsku a Južnom Osetsku je v súčasnosti dislokovaných 8 000 ruských vojakov, a to aj na miestach, kde sa nachádzali pred vypuknutím konfliktu. V pohraničných osadách došlo k brutálnym etnickým čistkám, abcházski vojaci okupovali Gruzíncami kontrolované údolie Kodori Gorge. Na vstup do niektorej z týchto dvoch republík, ktoré Rusko uznalo za nezávislé štáty, čaká viac ako 200 pozorovateľov z Európskej únie. Zdá sa mi, že tento stav vecí má len ďaleko k situácii zo 7. augusta 2008.

Kým Rusi nezačnú brať svoje záväzky vážne, nemožno hovoriť o návrate k normálnym vzťahom. Ak sa Európska únia rozhodne podniknúť tento krok, riskuje, že vyjde na posmech a ukáže, že skôr či neskôr legitimizuje každú, aj tú najnebezpečnejšiu akciu, ktorú Rusko podnikne.

Bastiaan Belder (IND/DEM). – (NL) Vážený pán predsedajúci, členské štáty EÚ sa nezoradili do jedného šíku v reakcii na jednostranné územné rozdelenie Gruzínska pod ruským dohľadom. Znova sme sa nedočkali dôkazu o spoločnej, nehovoriac o pevnej reakcii na mocenské machinácie Kremľa. Rozhodujúcou otázkou teda zostáva: čo Únia myslí pod strategickým partnerstvom s Ruskou federáciou? Inak povedané, je Moskva pre Brusel naozaj nenahraditeľným partnerom, alebo tým v Európe podráždím politické nervy, keď to poviem?

Faktom je, že Rusko doposiaľ sabotovalo efektívnu medzinárodnú odpoveď na iránske a severokórejské jadrové programy. Moskva sa v podstate neprejavila ako nenahraditeľný partner ani v krvavom boji proti islamskému terorizmu, napríklad na afganskom fronte.

Jedine v oblasti energetiky chladné čísla naznačujú, že medzi Európskou úniou a Ruskom hádam existuje strategické, ba priam nenahraditeľné partnerstvo: 27 členských štátov EÚ dnes približne na 70 % závisí od dovozu ruského plynu a ropy. EÚ by však mala túto značnú závislosť pre svoje dobro znížiť čo najskôr. Moskva napokon sama priznáva, že jej energetické rezervy sa o 10 až 15 rokov vyčerpajú.

Rada a Komisia, kde je teraz vaša stratégia diverzifikácie energií? Nové objavenie plynu v Turkménsku by vás zaiste malo vyburcovať k akcii.

Josef Zieleniec (PPE-DE). – (CS) Európska únia sa na mimoriadnom samite 1. septembra zaviazala obnoviť rokovania o novej dohode o partnerstve s Ruskom po tom, ako sa ruské jednotky stiahnu z gruzínskeho územia na svoje pozície zo 7. augusta. Aby Únia dodržala svoje slovo a potvrdila, že je predvídateľným partnerom, jediným kritériom začatia rozhovorov by malo byť zhodnotenie, či ruské jednotky sú za pozíciami zo 7. augusta. Rusko túto podmienku zatiaľ nespĺňa. Obnova rozhovorov sa nesmie za žiadnych okolností interpretovať ako náš súhlas s ruskou politikou na Kaukaze a prebiehajúcou *de facto* blokadou rozhovorov o budúcom usporiadaní v regióne. Obnovenie rozhovorov a ich ďalší priebeh musíme od seba dôsledne oddeliť.

Dohoda o partnerstve a spolupráci je kľúčový dokument utvrdzujúci naše vzťahy s Ruskom. Novú partnerskú zmluvu potrebuje rovnako Únia a podľa mňa ešte viac aj Rusko samotné. Nová dohoda zlepšujúca kvalitatívne aj kvantitatívne existujúci text je podmienkou a zároveň odrazom kvality našich vzťahov s Ruskou federáciou. Je preto kľúčové, aby i priebeh rokovaní jednoznačne odrážal naše postoje a hodnoty. Domnievam sa, že po objektívnom a jednohlasnom posúdení, že Rusko sa stiahlo na svoje pozície zo 7. augusta, by Európska únia mala začať rokovania tak, ako sľúbila. Ich pokračovanie však treba podmieniť prinajmenšom jednoznačným záväzkom Ruska, že nepoužije silu voči Gruzínsku a ani inému zo svojich susedov a spory týkajúce sa spoločného susedstva bude riešiť dohodou s Európskou úniou. Práve pripravenosť Ruska

prístupovať k riešeniu problémov na Kaukaze, Ukrajine a v Moldavsku spoločne, a nie unilaterálne a silou, musí byť pre nás lakmusovým papierikom na pokračovanie rozhovorov s Ruskom.

Libor Rouček (PSE). – (CS) Európa a s ňou celý svet stojí pred celým radom vážnych globálnych problémov. Je tu šírenie jadrových zbraní, medzinárodný terorizmus, globálne otepľovanie, nevyriešené konflikty na Blízkom východe, v Afganistane, svetová finančná kríza a mnohé ďalšie problémy. Žiadny z nich Európska únia nevyrieši sama. Potrebuje spoluprácu ďalších medzinárodných aktérov, okrem iných aj Ruska. Spoluprácu a dialóg však potrebuje aj Rusko. Rusko potrebuje predať svoje nerastné suroviny, potrebuje nakúpiť západné technológie, znalosti, spotrebný tovar a mnohé iné veci. Len tak bude mať Rusko možnosť modernizovať a postupne reformovať svoju ekonomiku aj svoju spoločnosť. Spolupráca s Ruskom vytvára spoločnú budúcnosť pre Európsku úniu a Ruskú federáciu. To však predpokladá dialóg, a to dialóg na všetkých úrovniach, od energetickej politiky, recipročných investičných aktivít a, samozrejme, až po dialóg v oblasti ľudských a občianskych práv a demokracie.

Rozhodnutie Európskej rady pokračovať vo vyhodnocovaní vzťahov EÚ – Rusko pred nadchádzajúcim samitom v Nice považujem za správne. Únia vyslala jasný signál, že je ochotná obnoviť rozhovory s Ruskom o novej dohode o partnerstve a spolupráci. Podmienkou pre to však je plnenie dohôd z 12. augusta a 8. septembra zo strany Ruska.

István Szent-Iványi (ALDE). – (HU) Vážený pán predsedajúci, EÚ sa snaží o partnerstvo a spoluprácu s Ruskom, o partnerstve však nemožno hovoriť, ak nie je založené na reciprocite, medzinárodnom práve a dodržiavaní zmlúv. Ruské akcie v Gruzínsku zničili najdôležitejší psychologický základ partnerstva: dôveru. Túto dôveru možno obnoviť len vtedy, ak sa šesťbodová dohoda realizuje do posledného detailu a v plnej miere. Nepotrebujeme kroky vpred ani ťahy správnym smerom, ale skutočné úplné splnenie podmienok. Rusko sa nakoniec musí rozhodnúť, či Európu bude považovať za partnera, rivala alebo protivníka. Moskva musí vedieť, že nech sa rozhodne akokoľvek – či nás bude brať za partnerov alebo protivníkov, budúcnosť a nezávislosť Ukrajiny, Gruzínska a iných susedných krajín nepodlieha mocenským dohodám. Európa nesmie nikdy súhlasiť s novým rozdelením kontinentu, s novou Jaltskou dohodou. Skutočne chceme partnerstvo, ale partnerstvo založené na reciprocite a vzájomnom rešpekte. Ďakujem.

Laima Liucija Andrikiienė (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, rusko-gruzínska vojna a jej dozvuky poukazujú na politickú potrebu Európskej únie vážne prehodnotiť vzťahy s Ruskom, ako dnes správne upozornila pani komisárka. Okrem toho treba pozastaviť „bežný chod vecí“, kým Európa nedostane od Ruska jasné odpovede na isté veľmi dôležité veci.

Treba povedať, že Európa musí nájsť spôsob, ako hovoriť s Ruskom novým, iným, pevnejším hlasom. To preto, lebo Rusko sa vrátilo k „sféram vplyvu“ – prístupu z 19. storočia, alebo jednoducho povedané, k doktríne „realpolitiky“. Svedčia o tom slová Ruska o nadradených záujmoch u jeho susedov. Takúto „realpolitik“ živí agresívny nacionalizmus doma, ako aj označovanie Ruska za nepriateľa v okolitých krajinách. V tomto svetle je nevyhnutné, aby Európa pochopila, že musí použiť tvrdšie nástroje svojej moci.

Európska reakcia na rusko-gruzínsky konflikt a jeho dozvuky bola zmiešaná. Pre niekoho má zmysel, že vzťahy medzi EÚ a Ruskom sa vracajú k normálu. To sa deje i napriek tomu, že Moskva ešte nesplnila úplne svoje záväzky týkajúce sa stiahnutia vojsk, a čo je ešte dôležitejšie, uznala nezávislosť Južného Osetska a Abcházska. Návrat k normálu skôr, než Moskva splní svoje záväzky, má blízko k politike ústupkov. Európa musí zapojiť Rusko, ale musí tak urobiť principiálne a dôsledne.

Vplyv EÚ na Rusko je obmedzený. Avšak jednotný postoj Západu by Rusko určite zaujímal. Rusko je veľmi citlivé, čo sa týka jeho medzinárodného postavenia a prestíže: vezmime si napríklad úvahy nad zoskupením G7 alebo G8. Výskumné programy týkajúce sa technológií, obchodné zmluvy a jadrové palivá – to všetko sú veci, o ktoré sa Rusko zaujíma.

Na záver treba povedať, že EÚ musí byť aj naďalej pevná a jednotná, aby mohla presadzovať svoju predstavu vývoja partnerstva s Ruskom.

Ioan Mircea Pașcu (PSE). – Vážený pán predsedajúci, pán veľvyslanec Jouyet, pani komisárka, vzťahy EÚ s Ruskom sa už museli prehodnotiť aj bez udalostí v Gruzínsku. Problematika energií, bezpečnosti a spoločného susedstva si vyžaduje koncepciu spoločného riadenia, ktorá zatiaľ neexistuje. V EÚ sa ešte stále preferujú dvojstranné opatrenia namiesto viacstranných, čím sa znižuje efektívnosť nášho prístupu. Na základe odlišných skúseností v rámci Únie Rusko navyše stále nie je vnímané rovnako na východe a západe, čo je základná podmienka spoločnej pozície. Dovolím si byť veľmi konkrétny. My na východe sme najmenej naklonení konfrontácii, pretože by sme tým stratili ako prví. Rovnako máme menšiu tendenciu umožniť

ignorovanie neprijateľného správania Ruska, lebo znova by sme tým stratili ako prví, ak by sa to malo opakovať.

Zovšeobecňovanie v každom smere je zlé. Vzťahy s Ruskom by sa na jednej strane nemali stať úplným rukojemníkom toho, čo sa stalo v Gruzínsku. Na druhej strane nemožno ignorovať to, čo sa stalo v Gruzínsku, len aby to nepoznačilo naše bilaterálne vzťahy. Vzťahy s Ruskom nemusíme prerušovať. Veď v minulosti sme prežili aj s horšími. Potrebujeme otvorený dialóg založený na našich silných stránkach – čo je evidentne jediná vec, ktorú Rusko uznáva, v ktorom Rusku naznačíme, čo je prijateľné a čo nie, a Rusko nám konečne povie, čo od nás skutočne chce. Dúfam, že to obe strany dokážu akceptovať.

Alexander Graf Lambsdorff (ALDE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, v európskej zahraničnej politike je tradícia, ktorú do veľkej miery formoval Hans-Dietrich Genscher, ktorý sa zúčastňoval rokovaní so Sovietskym zväzom aj v tých najťažších časoch studenej vojny, ale vždy na základe rozvážnej analýzy ruských záujmov. Hlavným cieľom Sovietskeho zväzu v tých časoch bolo obhajovať status quo, pričom hlavným cieľom dnešného Ruska je zmeniť status quo k vlastnému prospechu. Z hľadiska ruských záujmov ide o úplne inú pozíciu. Má nesporný záujem o zmrazené konflikty a kritiku Parížskej charty tým, že uznalo Abcházsko a Južné Osetsko. Jeho záujmy ležia práve tu. Má záujem o nestabilnú Ukrajinu.

Nič z toho nie je dobré. A to je úloha pre nás. Je to však omnoho lepšie ako existenciálna hrozba zo strany Sovietskeho zväzu, a to dokonca aj v časoch, keď sme viedli s Rusmi rokovania. Pokiaľ teda ide o nás, jedna vec je istá: nechceme rétoriku studenej vojny, nechceme ani naivitu. Chceme kritický dialóg s Moskvou. Prikláňame sa k dlhodobému cieľu strategického partnerstva, ale nie k naivnému predpokladu, že tento cieľ sme už dosiahli.

Chcel by som dodať, že by ma potešilo, keby sa táto rozprava odohrala v Bruseli a nie v Štrasburgu.

Francisco José Millán Mon (PPE-DE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, Rusko je významným globálnym hráčom a stálym členom Bezpečnostnej rady. Má obrovský jadrový arzenál, rozsiahle územie a bohaté prírodné zdroje vrátane plynu a ropy. Jeho spolupráca je nevyhnutná pre riešenie problémov, napríklad s blízkovýchodným mierovým procesom alebo jadrovou otázkou Iránu, ako aj pre boj s organizovaným zločinom, terorizmom, zmenou klímy a šírením jadrových zbraní.

Preto si myslím, že Rusko nesmieme izolovať, ale mali by sme sa skôr snažiť budovať dialóg a spoluprácu s ním. Mohli by sme vytvoriť vzťah na inej, ambicióznejšej úrovni. Ruská federácia je sused Európy, ktorý má za sebou dlhé obdobie politickej totality a centralizovaného hospodárstva, ale v poslednom desaťročí vykročil na cestu demokracie, ľudských práv a súkromného hospodárstva.

Ak sa Rusko bude i naďalej držať týchto ideálov, jeho vzťah s Európskou úniou by mal byť hlbokým vzťahom skutočných susedov a partnerov na základe spoločných základných hodnôt. Kríza s Gruzínskom bola naozaj veľmi vážna. Pre nás ako členov Európskej únie musia byť základnými zásadami nepoužívanie sily, dodržiavanie zvrchovanosti a územnej celistvosti štátov a dodržiavanie medzinárodných dohôd v dobrej viere.

Správanie Ruska v lete nebolo v súlade s týmito zásadami. Taktiež mám dojem, že Rusko nie úplne uspokojivo splnilo dohody z 12. augusta a 8. septembra, pričom možno využilo nejednoznačnosť týchto dohôd.

Ani konferencia v Ženeve sa nezačala najlepšie. Ak ruské orgány chcú s nami – s EÚ – budovať vzťah založený na skutočnej spolupráci a dôvere, mali by sa správať inak ako v posledných mesiacoch. Zároveň musia doma zabezpečiť rešpektovanie ľudských práv a právneho štátu, čo deklaroval samotný prezident Medvedev na začiatku svojho funkčného obdobia.

Dámy a páni, toto je podľa môjho názoru zásadný moment. Musíme byť ostražití a pokúsiť sa presvedčiť Rusko, že intenzívny vzťah založený na vzájomnej dôvere medzi skutočnými partnermi a európskymi susedmi si vyžaduje, aby sme mali spoločné základné zásady a pravidlá.

Kristian Vigenin (PSE). – (BG) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, otázka vzťahov s Ruskom sa v Parlamente objavuje často, čo samo osebe svedčí o dôležitosti tejto problematiky nielen pre inštitúcie, ale aj pre občanov Európskej únie. Víтам váš prístup, pani komisárka, lebo musíme žiť v reálnom svete a musíme si plne uvedomovať riziká a negatívne dôsledky otvorenej konfrontácie s Ruskom. Musíme sa pokúsiť poučiť sa z každej konfliktnej situácie tak, že ju zmeníme na silnú stránku do budúcnosti. Nepodceňujeme závažnosť vojenského ťaženia v Gruzínsku. Prevencia je jedinou politikou, ktorá by mohla zamedziť podobnému vývoju v susedných krajinách.

Pred dvoma mesiacmi som sa spýtal pána Solanu, či očakáva, že Rusko bude po vojne v Gruzínsku ochotnejšie a pripravenejšie na kompromis, alebo či sa bude naďalej správať viac konfrontačne a veľkopansky. Pochopiteľne, neodpovedal, ale dnes môžem vyvodiť záver, že negatívny scenár sa neuskutoční. Do veľkej miery to však závisí aj od nás. Som presvedčený, že stojíme pred úlohou, ako vybudovať nové pragmatické vzťahy s Ruskom bez ohrozenia hodnôt, na ktorých je založená Únia. Preto je dôležité, aby sme mali jasnú stratégiu, ktorá zaručí, že za každým krokom smerom k spolupráci v hospodárskych a energetických otázkach a v zahraničnej politike a pri riešení akýchkoľvek problémov bude smerovať krok k presadzovaniu ľudských práv a demokratických reforiem v Rusku.

Na záver by som rád pripomenul, že je dôležité otvárať otázky, v ktorých sa Rusko môže zapojiť do realizácie politik, ktoré máme spoločné – nebudem tu menovať všetky také otázky. Som presvedčený, že prístup, ktorý zatiaľ zaujíma Komisia a Rada, sa udrží a bude úspešný.

Ďakujem.

Toomas Savi (ALDE). – Vážení páni predsedajúci, Európsky parlament je jediná inštitúcia EÚ volená priamo občanmi EÚ. Označuje sa aj ako svedomie Európy. Toto svedomie už roky zaťažujú konflikty vyprovokované Ruskom. Spomeňme si na vojnu v Čečensku, spomeňme si na Ukrajinu, kamióny čakajúce týždne v radoch na fínskych, estónskych a lotyšských hraniciach, na zmrazený konflikt v Podnestersku, kybernetické útoky na Estónsko, na zákaz poľského mäsa. To všetko teraz završuje ruská agresia voči Gruzínsku.

Mám obavy z toho, že EÚ reaguje bojácne, chodí na špičkách namiesto toho, aby rokovala o sankciách. Rusko tým len podnecujeme, aby sa správalo ešte nezodpovednejšie. Som presvedčený, že čisté svedomie vo vzťahu k Rusku nie je luxus, ktorý si Európska únia nemôže dovoliť.

Ari Vatanen (PPE-DE). – Vážení páni predsedajúci, na budúci rok sa v Moskve začne výstavba okruhu Formuly 1. Pri stavbe okruhu sa treba držať stavebného projektu. Tu neexistuje iná cesta. Od nás sa očakáva, že v tomto Parlamente budeme stavitelmi demokracie, a možno by sme mali hovoriť nie až tak o vzťahu medzi EÚ a Ruskom, ale o vzťahu medzi EÚ a Kremľom, pretože predstavitelia z Kremľa sa jedného dňa zmenia a my dúfame, že k lepšiemu.

Samozrejme, nechceme vylúčiť Rusko a nechceme vylúčiť ani Kremľ. To nikto nespochybní, ale otázka je: za akých podmienok? Nesmie to byť za ich podmienok. Musí to byť za univerzálnych podmienok univerzálnych hodnôt. Očakáva sa od nás, že budeme brániť samotné základy EÚ. Ak ste členom skautov, musíte dodržiavať pravidlá skautov. Ak prižmúrim oko nad súčasnými – ako to povedať – praktikami režimu z Kremľa, v podstate odmietame samotnú podstatu EÚ. Zároveň tým podvádzame ruský národ, pretože našou povinnosťou je podporovať demokratické sily na celom svete. Žiadne dvojité metre. Ľuďom, ktorí bojujú za základné hodnoty života, musíme dať nádej. To je naša povinnosť.

Ak sa Rusko stane demokratické, musíme ho privítať v každej medzinárodnej štruktúre. Musíme sa dívať ďaleko dopredu ako naši starí otcovia. Prečo by Rusko jedného dňa nemohlo patriť do zreformovanej EÚ alebo NATO? To nikdy nebudeme vedieť. Pán Monnet a pán Schuman boli veľmi prezieraví ľudia. Toto je cesta vpred. Táto rozprava sa stáva veľmi vážnou, tak v súvislosti s našim vzťahom by som rád spomenul jednu ruskú anekdotu. Slepka hovorí prasaťu: „Poďme spolu podnikáť. Budeme mať firmu poskytujúcu raňajky. Ja dám vajcia a ty dáš slaninu.“

Katrin Saks (PSE). – (ET) Je zrejmé, že nemôžeme hovoriť o obnovení ani zlepšení vzťahov s Ruskom, ak tu nie je vzájomná dôvera, a táto dôvera nemôže vzniknúť bez úplného splnenia mierového plánu. Vzťahy s Moskvou vidím z dvoch uhlov pohľadu. Po prvé, na úrovni členských štátov, kde zastávam rovnaké stanovisko, že je rozumnejšie o týchto témach hovoriť než narušiť vzťahy. Na úrovni Európskej únie je však naše poslanstvo také, že Únia by mala zväziť želania a obavy nás, malých krajín, ktoré sme zažili inú históriu. Rovnako ako agresívna zahraničná politika Ruska alebo porušovanie ľudských práv nesmú byť jediným odkazom, tak ani záujmy Európskej únie presadzované na úkor slabšieho, čiže východoeurópskych krajín, nesmú byť jej jedinou formou správania.

Páčilo sa mi, čo dnes povedal pravicový francúzsky prezident Nicolas Sarkozy: zdôraznil potrebu dialógu namiesto odvetného útoku. Pripomenul nám, že pôvodné presvedčenie bolo, že chodiť do Moskvy nemá žiadny význam, ale nakoniec práve to zastavilo ruské sily. Samozrejme, že nepotrebujeme novú studenú vojnu, ale musíme obhajovať európske zásady zvrchovanosti, územnej celistvosti, politiky a demokracie založenej na hodnotách.

Apelujem na Európsku úniu, aby i naďalej presadzovala udržateľnú zahraničnú politiku s Ruskom a netrhala vzťahy. Povinnosťou poslancov je riešiť napätia. Potrebujeme diplomaciu, ako aj ľudovú diplomaciu, ktorej dobrým príkladom je veľmi úspešný ruský divadelný festival, ktorý sa práve skončil v mojej krajine – v Estónsku. Taktiež by som chcela vyzvať predstaviteľov Európy, predsedníctvo EÚ a predsedov politických skupín v Európskom parlamente, aby nezabúdali na strach a hrôzu svojich susedov, ktorú v nich stále vyvoláva agresívna politika Ruska. Je jasné, že v súčasnosti je vo vzťahoch medzi Európskou úniou a Ruskom veľmi málo dôvery a úcty pre...

(Predsedajúci prerušil rečníčku.)

Jerzy Buzek (PPE-DE). – (PL) Ďakujem vám za príležitosť diskutovať o tejto otázke. Som presvedčený, že všetci v tomto Parlamente chceme to isté. Chceme spolupracovať s Ruskom. Chceme stabilnú, predvídateľnú politickú situáciu v Európe. Aj Rusko nás – Európsku úniu – určite potrebuje, pretože chce predávať plyn a ropu, ale najmä preto, lebo má vlastné vnútorné aj externé problémy. Rusko potrebuje našu stabilitu, zodpovednosť a silu. Čím sa teda my, tu v Parlamente, líšime? Líšime sa tým, ako chceme postupovať vo vzťahoch s Ruskom s cieľom naplniť ciele Európskej únie nielen z hospodárskeho hľadiska, ale aj z hľadiska dodržiavania zásad a systému hodnôt, ktorým veríme.

Rád by som ako príklad uviedol vlastnú skúsenosť. V roku 2001 boli vzťahy medzi Ruskom a Poľskom naozaj veľmi dobré a poľský minister zahraničných vecí bol v Moskve prijatý so všetkou úctou. Ruský premiér prišiel do Varšavy a prerokoval dôležité otázky týkajúce sa našich vzájomných vzťahov, predovšetkým v oblasti energetiky. Svoju návštevu si dokonca predĺžil o jeden deň, čo je za normálnych okolností veľmi zriedkavý krok. A to aj napriek tomu, že len pred dvoma rokmi, v roku 1999 Poľsko vyhostilo približne tucet ruských diplomatov zapojených do rôznych činností, ktoré nijako nesúviseli s diplomaciou. Po tom nasledovala krátka kríza, kým Rusi nakoniec uznali, že sa s nami oplatí hovoriť aj spolupracovať, lebo keď máme pravdu, dokážeme si obhájiť svoje stanovisko.

Rusi sú hrdý národ s veľkými tradíciami. U iných si cenia rezolútnosť a silu viac než komplikované vysvetlenia, že „čierna nie je celkom čierna“. Pevné rozhodné stanovisko, keď máme očividnú pravdu, je tu jediným riešením.

Maria-Eleni Koppa (PSE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, pred Európskou úniou dnes stojí úloha obnoviť vzťahy s Ruskom. Tieto vzťahy musia byť založené na dodržiavaní ľudských práv a súlade s medzinárodným právom. Medzinárodný vývoj je taký, že je potrebné vytvoriť nové strategické partnerstvo medzi Európskou úniou a Ruskom. Konečným cieľom je zjednotená Európa bez deliacich čiar minulosti.

Musíme úzko spolupracovať v rámci európskej susedskej politiky s cieľom nastoliť stabilitu v tejto oblasti, keďže bez Ruska žiaden zmrazený konflikt na Kaukaze nemá seriózne vyhliadky na vyriešenie. Máme záujem nájsť spoločné riešenia na spoločné problémy, pokračovať čo najskôr v rokovaní o partnerstve a otvoriť dialóg v duchu vzájomného porozumenia a vzájomnej úcty. Len tak bude nejaká nádej na nájdenie riešenia aj tých najťažších problémov spôsobom, ktorý bude vo vzájomnom záujme. Potrebujeme to aj kvôli internej politike stability v Európe ako takej.

Kaukazské krajiny a Spojené štáty musia pochopiť, že širšie euroatlantické vzťahy musia ísť ruka v ruku s normalizáciou vzťahov s Moskvou. Ak je cieľom skutočne kolektívna bezpečnosť, tak potrebujeme spoluprácu a účasť každého. Návrat k mentalite studenej vojny by v opačnom prípade bol len jednosmernou cestou.

Gunnar Hökmark (PPE-DE). – (SV) Vážený pán predsedajúci, mapa Európy sa zmenila ozbrojenými útokmi a vojnou. Rusko touto akciou ukázalo, že je pripravené použiť vojenskú silu na dosiahnutie politických cieľov. Nedopustíme, aby sa to v dnešnej rozprave odsúvalo na okraj. To sa, samozrejme, musí odraziť v našom vnímaní Ruska, ale ovplyvní to aj rôzne požiadavky, ktoré treba nastoliť v súvislosti s akoukoľvek budúcou spoluprácou. Chcel by som varovať tých, ktorí tento stav porovnávajú s inými situáciami. Pán Swoboda, neporovnávajte túto situáciu s Irakom. Irak bola diktatúra najhrubšieho zrna a v konflikte s medzinárodným spoločenstvom. Môžeme mať rôzne názory na to, čo sa stalo, ale neporovnávajme Irak s európskou demokraciou a zvrchovaným štátom.

To, čo sa stalo Gruzínsku, je neospravedliteľné. Nepokúšajte sa ospravedlniť, čo sa ospravedlniť nedá. Rusko ani žiadny iný štát nemajú legitímne bezpečnostné záujmy v žiadnom inom európskom štáte. Toto musí byť východiskovým bodom každej európskej spolupráce. V opačnom prípade sa podkope základ pre spoluprácu a otvorí sa cesta ďalšiemu násiliu.

Existuje veľa oblastí, v ktorých sa angažujeme pri dôležitej spolupráci, do ktorej sa musí zapájať aj Rusko. Patrí k nim energetika, Irán a zmena klímy. Podľa môjho názoru by Európa a Európska únia mali byť otvorené spolupráci, ale jednoznačne s požiadavkami, ktoré musia tvoriť základ tejto spolupráce. Spoluprácu by sme mali privítať, ale zároveň by mali byť jasné požiadavky, ktoré treba nastoliť. Takto môžeme istým spôsobom pomôcť Rusku, aby si osvojilo demokraciu a dodržiavanie základných práv. Toto musí byť základom európskej politiky voči Rusku.

Ioannis Varvitsiotis (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, pán minister, pani komisárka, rozumiem, prečo sa mnohé členské štáty stavajú proti Rusku. V minulosti trpeli. V Grécku sme mali občiansku vojnu, ktorá trvala plné štyri roky a vyžiadala si veľa mŕtvych.

Nemôžeme sa stále pozeráť späť. Taktiež musíme uznať, ak Rusko má pravdu. Vari sme zabudli na Putinovo varovanie, že uznanie Kosova rozpúta vášne? Zabudli sme, že Bush porušil sľub, ktorý Spojené štáty dali Rusku, že NATO sa nebude rozširovať smerom na východ?

Uplatňovať by sme mali len jednu politiku, a to politiku, ktorú dnes vyjadril prezident Sarkozy, keď povedal, že by bolo nezodpovedné umožniť vznik krízy vo vzťahoch medzi Európskou úniou a Ruskom.

Adrian Severin (PSE). – Vážený pán predsedajúci, Rusko už nie je sovietskym nepriateľom slobodnej demokratickej Európy. Rusko ešte nie je ani strategickým partnerom Európskej únie. Musíme sa zbaviť tejto nejednoznačnosti. Rusko je príliš veľké na to, aby bolo izolované; Rusko je príliš dôležité na to, aby bolo ignorované. Európska únia musí vychádzať z tejto reality.

Geopolitické krízy na južnom Kaukaze a západnom Balkáne sú dôkazom, že Rusko a euroatlantické demokracie môžu jednoducho presadiť jednostranné opatrenia podľa svojej ľubovôle bez zohľadnenia vzájomných priorít.

Súčasná finančná a hospodárska svetová kríza ukázala, že Rusko a Európska únia sú od seba vzájomne závislé a potrebujú sa. Preto musíme zvolať novú konferenciu o bezpečnosti a spolupráci v širšej Európe, tentoraz od Vancouveru až po Šanghaj, aby sa znova postavili zásady a pravidlá medzinárodných vzťahov a medzinárodného práva medzinárodných organizácií...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Bogusław Rogalski (UEN). – (PL) Rusko krok za krokom získava kontrolu nad svojimi susedmi a darí sa mu naplňať svoje ciele v oblasti zahraničnej politiky. Svet stavia pred hotovú vec, kým z úst európskych politikov vychádza len pretváрка a slabosť. Francúzsky prezident Rusko veľmi vychvaľoval, no Rusko nestiahlo svoje jednotky zo vzbúreneckých oblastí Gruzínska a uznalo ich nezávislosť. Nemecká kancelárka zas ubezpečovala v Tbilisi, že Gruzínsko vstúpi do NATO. O pár týždňov neskôr uistovala prezidenta Medvedeva, že nie je dôvod veci unáhliť.

Nuž, Rusko určite vie, ako odmeniť takú vernosť. Nemecká spoločnosť E.ON získala prístup k sibírskeym zdrojom aj k trhu s energiami a obe krajiny budú spoločne budovať plynovod, pupočnú šnúru, pod Baltským morom. Francúzsky prezident zasa v Moskve podpísal niekoľkomiliardové kontrakty týkajúce sa modernizácie ruských železníc. Najhanebnším príkladom správania sa Európy voči Rusku bolo, keď prezident Sarkozy povedal, že Rusko má právo brániť svojich občanov.

Máme azda veriť, že predseda Rady nevedel, že Rusko v minulosti tento trik niekoľkokrát použilo? Toto je nová Jalta...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Predsedajúci. – Dámy a páni, musím povedať, že tlmočenie nebude, ak budete hovoriť tak rýchlo ako posledný rečník, pretože tlmočníci pochopiteľne nedokážu držať krok s takým prejavom. Postup „catch-the-eye“ nemá byť šikovní spôsob, ako sa dostať k slovu, hoci nemáte pridelený čas. Tento postup predložíme predsedníctvu, lebo ho využíva čoraz viac poslancov. Je jasné, že keď 14 alebo 15 poslancov takto požiada o slovo, nemáme priestor pre všetko. V každom prípade si buďte vedomí, že ak hovoríte veľmi rýchlo, rozumieť budete len vy a vaši krajanovia, lebo žiadny tlmočník nedokáže držať krok s takýmto tempom.

Christopher Beazley (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, mám tri otázky pre pani komisárku. Vyjadrovala sa za obnovenie rozhovorov po kolegovi Hökmarkovi. Aké záujmy bude EÚ presadzovať počas týchto rozhovorov? Bude vyžadovať stiahnutie ruských jednotiek, z ktorých sa ešte 8 000 nachádza na gruzínskom

území, a to predovšetkým z údolia Kodori Gorge, ktoré protizákonne obsadili abcházski vojaci, keď ho znova získali od gruzínskych vojsk?

Po druhé, zväži Rusko príspevok k prostriedkom potrebným na nápravu škôd spôsobených jeho vojskami, ktoré utrpeli občania Gruzínska a gruzínska infraštruktúra?

Po tretie, je to pravda, že má informácie, že zatiaľ čo Saakašviliho obviňujú z nemiestneho správania, v skutočnosti tam bolo 400 ruských tankov...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Miloš Koterec (PSE). – (SK) Vychádzame z chybnnej premisy, ak by sme chceli Rusko postaviť do polohy nepriateľa. Tak ako tu bolo povedané už viackrát, s Ruskom máme veľa strategicky spoločných záujmov. Nachádzame sa v štádiu globalizácie a mali by sme si uvedomiť, kde sú skutočné riziká pre budúcnosť, mier, rozvoj, existenciu ako takú.

Súhlasím. Odsúdime neadekvátnu reakciu v Gruzínsku a akúkoľvek podobnú. Ale aká sa dala očakávať? Kritizujme, reagujme, ale pracujme s Ruskom ako s rovnocenným a potenciálnym strategickým partnerom a prídme s návrhmi riešení aj pre samit v novembri. Pomôžeme tým vlastným záujmom v každom ohľade.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán úradujúci predseda Rady, pani komisárka, z predchádzajúcej rozpravy pomerne jasne vidno, že s Ruskom máme veľa styčných bodov a zdá sa, že veľa týchto styčných bodov je zároveň bodmi sporu: situácia na Kaukaze a v Gruzínsku, veľakrát diskutovaná otázka energetiky a napokon aj otázka našich spoločných záujmov vo finančnej kríze, ktorá sa tu znova oprávnene nastolila.

Na Komisiu a Radu sa obraciam so žiadosťou – v stručnosti sa jej dotkol aj prezident Sarkozy, aby Európa prestala iba reagovať na situácie a aby sa aktívne a rozhodne pokúsila vyvinúť iniciatívu a zapojiť sa do rozhovorov o celej škále otázok, ktoré sú pre nás dôležité. Vyzývame na konštruktívny dialóg s Ruskom, ale nie vždy by ho mali určovať opatrenia prijímané na jednej strane.

Tunne Kelam (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, myslím si, že hlavným problémom nie je Rusko, ale rozpoltenie osobnosti EÚ – rozpoltenie medzi hodnotami, pokúšaniami a potrebou vykonávať veci ako zvyčajne. Riešením je presvedčivo ukázať, že EÚ myslí vážne zavedenie univerzálnych hodnôt do praxe – nejde o európske ani o ruské hodnoty – a zabezpečiť, aby sa v Európe už nikdy neodohrali také invázie ako v Gruzínsku. Gruzínsko je súčasťou Európy.

Ako by sme to mali urobiť? Nie chodením na špičkách, ako povedal pán Savi, ale zaujatím jasného stanoviska k tomu, ako zabrániť, aby sa takéto veci v budúcnosti už nestávali.

Moja otázka sa týka aj konferencie darcov. Mali by sme požiadať Rusko, aby pokrylo časť odškodného...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Budovanie dobrých vzťahov s Ruskou federáciou predstavuje pre Európsku úniu obrovskú úlohu. Ruská federácia je jedným z našich najsilnejších partnerov z politického, hospodárskeho aj vojenského hľadiska.

Nedávne udalosti v Gruzínsku výrazne podkopali dôveru k nášmu východnému susedovi. Ruská zahraničná politika odhalila ašpirácie Kremľa, ktoré smerujú v znovuvybudovaní ohromnej celosvetovej ríše a neprejavujú dostatočný rešpekt k medzinárodným dohodám. Moskva jasne ukázala svoju sféru vplyvu. Európska únia sa tým dostala do veľmi zložitej situácie, i keď sme v nej dokázali hovoriť jedným, hoci trochu slabým hlasom.

Po udalostiach v Gruzínsku by sme sa mali zamyslieť, ako možno udržať jednotnú politiku voči Rusku. Otázka bezpečnosti je oblasť, ktorá si aktuálne vyžaduje okamžité konanie z našej strany.

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Charles Tannock (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, chcel by som vzdať poctu pánovi Sarkozymu za to, že pod francúzskym predsedníctvom zabezpečil splnenie 90 % šesťbodového plánu, čo sa týka stiahnutia vojsk z Gruzínska. Myslím si, že ruské vedenie na čele s pánom Putinom a pánom Medvedevom si až neskoro uvedomilo, že ich neprimeraná agresivita v Gruzínsku bola chybou a že ešte stále potrebujú dobré vzťahy so Západom, inak budú čeliť hospodárskemu úpadku. Južné Osetsko a Abcházsko navyše uznali len Venezuela,

Nikaragua a teroristický Hamas, čo je hanbou pre ich vládu. Ich najbližší spojenci, ako napríklad Bielorusko a Uzbekistan, odolali týmto tlakom nasledovať novú, nedávno objavenú ruskú koncepciu samourčenia, ktorá sa nikdy neuplatnila pri Čečencoch.

Rusko musí pochopiť, že v modernom svete neplatia sféry vplyvu z 19. storočia, takže do budúcnosti ruky preč od Ukrajiny, a to najmä od Krymu, ruky preč od Moldavska či južného Kaukazu. Moskva musí rešpektovať ich územnú celistvosť v...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, musím povedať, že už vzhľadom na charakter Únie sa očakáva, že v tomto Parlamente by sme mali počuť rôznorodé stanoviská. Táto rozprava – a to hovorím s radosťou – bola kvalitná okrem pripomienok pána Battena, ktoré boli pre mňa osobne šokujúce. Ostatné prejavy okrem tohto boli úplne legitímne. Taktiež by som rád poďakoval pani Neytsovej a pánovi Couteauxovi za odporúčané čítanie, čo nám umožní obohatiť si náš pohľad na vzťahy medzi Napoleonom a Ruskom a Benite a mne umožní lepšie spoznať vzťahy medzi Rakúskom a Ruskom.

Čo sa zásadnejšie týka pôvodu a vývoja konfliktu, uvediem len tri pripomienky týkajúce sa predsedníctva EÚ: po prvé, je evidentné, že použitie sily bola chyba, po druhé, došlo k neprimeranej reakcii Ruska, ale ako sa dnes predpoludním zdôraznilo, aby vznikla reakcia, musí existovať akcia, i keď reakcia zostáva neprimeraná, a po tretie, Európska únia by privítala nezávislé medzinárodné preskúmanie pôvodu a vývoja konfliktu.

V súvislosti s rozsahom stiahnutia Ruska a stabilitou Kaukazu by som rád povedal, že sa nesmieme správať, akoby sa nič nestalo. Povedali nám: „Predsedníctvo koná, ako keby boli normálne vzťahy.“ Nie, chcem povedať, že od augusta sa napokon udiali isté veci. Pred dvoma rokmi sme čelili ozbrojenému konfliktu, 10. októbra sme mohli pozorovať stiahnutie sa Ruska z prímorských zón. Ako som povedal, ide o významný ďalší krok.

To neznamená, že Rusko splnilo všetky svoje povinnosti, toho sme si plne vedomí – a tu reagujem na rečníkov, ktorí upozorňovali na problémy existujúce v regióne Achalgori, ale najdôležitejšou vecou v tejto fáze je začať hneď teraz politický proces. Toto je cieľom rokovaní, ktoré v súčasnosti prebiehajú v Ženeve. Posolstvom Európskej únie je, že na tomto kontinente už nesmú existovať zóny vplyvu. Európska únia a Rusko tvoria jedno susedstvo, v prospech ktorého musíme spolupracovať, nie stavať sa vzájomne proti sebe.

Čo sa týka obnovenia rokovaní o partnerstve, povedal by som, že prerokovanie budúcej zmluvy sa odkladá, nie pozastavuje, a to z logických dôvodov, ktoré sa uvádzali aj v dnešnej predpoludňajšej rozprave, a ako sa 15. októbra vyjadrila Európska rada, pokračujúce rokovania budú zahŕňať hodnotenie, o ktorého vyhotovenie boli požiadaní Komisia a Rada. To je úplne logické, ako okrem toho zdôraznila aj pani Neytsová. Upozornil by som, že musíme jasne rozlišovať medzi obnovením rokovaní a usporiadaním samitu Európska únia – Rusko dňa 14. novembra. Tento samit sa bude konať a ako vyplynulo z tejto rozpravy, je dôležitejší ako kedykoľvek predtým. Samit ako taký nemá byť cvičením rokovaní o budúcej zmluve o partnerstve.

Taktiež by som sa rád vrátil k tomu, čo hovorili viacerí rečníci o pojme vzájomnej závislosti. Je pravda, že takúto vzájomnú závislosť musíme vnímať v širšom zmysle. Existuje vo všetkých oblastiach: existuje v oblasti energetiky, samozrejme, ba povedal by som, že pre niektoré členské štáty EÚ ide o závislosť, ktorú potrebujeme vyriešiť diverzifikovaním zdrojov dodávok. Okrem toho sme závislí aj v oblasti medzinárodnej bezpečnosti, a práve preto Európska únia musí odpovedať na návrhy ruského prezidenta pána Medvedeva v prospech nového európskeho bezpečnostného rámca, hoci pohľad Európskej únie nemusí byť nutne rovnaký ako pohľad Ruska.

V tomto smere by som chcel upozorniť, tak ako mnohí z vás, na dodržiavanie Helsinského záverečného aktu a Parížskej charty z našej strany, pričom ide o dokumenty, ktoré podpísalo aj Rusko, ako správne podotkol pán Onyszkiewicz. V danom kontexte jednoznačne potrebujeme – ako zdôraznili niektorí z vás – triezvu analýzu našich vzťahov s Ruskom. Návrat k studenej vojne je bezpredmetný, rovnako ako kompromisy v našich hodnotách a zásadách. Ak to však chceme zabezpečiť, je viac než kedykoľvek predtým potrebné nadviazať dialóg s Ruskom.

Rád by som sa poďakoval všetkým, ktorí pogratalovali francúzskemu predsedníctvu Európskej únie za jeho prácu, najmä pánovi Wielowieyskému a pánovi Tannockovi. Francúzske predsedníctvo konalo nanajvýš efektívne – a týmto chcem prejsť k záveru – pretože sa mohlo spoľahnúť na podporu všetkých členských

štátov, Európskej komisie a Parlamentu. Rozkol v Európskej únii by bol zaiste najlepší spôsob, ako by Rusko mohlo oslabiť EÚ.

Vzhľadom na veľmi ostrú polarizáciu rozpravy medzi členskými štátmi, ktoré k nám pristúpili len nedávno, a staršími členmi EÚ treba poukázať na to, že teraz viac než kedykoľvek predtým – a vyplynulo to aj z tejto rozpravy – potrebujeme práve jednotu pri riešení gruzínskej krízy a jednotu v našom dialógu s Ruskom: jednotu na strane Európskej únie pri odsúdení použitia sily stranami a narušenia územnej celistvosti, jednotu Európskej únie v jej konaní, čiže vo vyslaní civilných pozorovateľov priamo na miesto, a napokon jednotu Európskej únie pri definovaní jej záujmov, a to predovšetkým v oblasti energetiky a v globálnejšej oblasti medzinárodnej bezpečnosti. Rokovania o budúcej zmluve s Ruskom sa obnovia len na základe takejto jednoty, keď príde ten správny čas.

Benita Ferrero-Waldner, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, bola to veľmi zaujímavá rozprava, ktorá ale ukázala rozdiely v zmysľaní – sú tu rôzne pohľady a rôzne aspekty a podobným spôsobom vidíme aj isté rôzne aspekty, ktoré prevládli v rozprave s Radou. Absolútne súhlasím s naším predsedom Rady a naším priateľom, že najdôležitejšie je, aby sme hovorili jedným hlasom, a to silným hlasom. K tomu by malo dôjsť na ďalšom európskom samite s Ruskom.

Aké sú naše záujmy? Myslím, že v prvom príhovore som sa vyjadrila celkom jasne. Keďže sme od seba tak vzájomne závislí, sú tu všetky tie dôležité záujmy v hospodárskej a energetickej oblasti, ako aj záujmy na svetovej scéne. Už tu boli spomenuté – zmena klímy, energetická bezpečnosť, otázka ako v Kodani dosiahnuť budúcu dohodu. Čo spravíme s Iránom, s Blízkym východom? Existuje jasný záujem vo všetkých jednotlivých otázkach a toto by som chcela zdôrazniť a zopakovať.

Na ďalšej schôdzi Rady pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy dňa 10. novembra budeme mať veľmi dôležitú rozpravu a dúfam, že nájdeme spoločnú reč, pokiaľ ide o rokovania o novej zmluve medzi EÚ a Ruskom, pretože tie boli len odložené na neskôr. Myslím si, že náš predseda to povedal veľmi jednoznačne. Hovorím to preto, lebo si myslím, že ide o najlepšiu možnú cestu vpred, no zároveň musíme byť pevní. Rusko musíme brať také, aké je, a nie také, aké by sme si ho želali. Aj to je jasné. To znamená viesť dialóg o ľudských právach, ako bol dnes opísaný, a hovoriť o všetkých týchto rozdieloch. Takto sme to robili na posledných samitoch, ktorých som sa osobne zúčastnila.

Čo sa týka všetkých otázok o 8 000 vojakoch, Európska rada na to dala jasnú odpoveď a s uspokojením zaznamenala, že ruské jednotky sa stiahli zo zón priľahlých k Južnému Osetsku a Abcházsku, čo je zásadný ďalší krok pri plnení dohôd z 12. augusta a 8. septembra, ako aj začatie ženevských medzinárodných rokovaní na základe týchto dohôd. Myslím, že Ženeva je správne miesto na pokračovanie rozhovorov o politickej situácii. Tie sa začali v ťažkej chvíli, ale veci sa už dali do chodu a teraz chceme ísť ďalej. Toľko moja prvá pripomienka.

Po druhé, Rusko nebude na darcovskej konferencii, aby dalo jasnú odpoveď, ale myslím si, že raz príde čas, keď bude možné vzniesť otázku odškodnenia a vtedy prebehne medzinárodné vyšetrovanie. V Rade sa už o tom rokovalo a Rada bola za takúto medzinárodnú diskusiu.

Dovoľte mi povedať niekoľko slov o ľudských právach. Ako som už spomínala, v Rusku v niektorých oblastiach prebieha istý vývoj, ktorý v nás vzbudzuje obavy, a to predovšetkým násilné úmrtia novinárov, obmedzovanie mimovládnych organizácií, situácia na severnom Kaukaze vo všeobecnosti a v Ingušsku konkrétne. Apelovali sme aj na úplné vyšetrenie takých prípadov, akými bola napríklad smrť Anny Politkovskej a nedávne zabitie Magomeda Jevlojeva, ktorý zomrel po tom, ako ho zatkla polícia. Dnes prebieha posledné kolo konzultácií na tému ľudských práv, ako som povedala, a s istotou ponúkne príležitosť zmieniť sa jednoznačne o týchto obavách.

Rusku sme dali jasne najavo aj to, že musí plne spolupracovať s Radou Európy a ratifikovať protokol č. 14 o Európskom súde pre ľudské práva a protokol č. 6 o treste smrti.

Pokiaľ ide o vstup do Svetovej obchodnej organizácie: my – Európska únia – stále jednoznačne podporujeme vstup do WTO, lebo sa tým podľa nás vytvoria rovnaké podmienky, čo je potrebné pre našu hospodársku úniu, a sme presvedčení, že v našom záujme – ako hlavného obchodného partnera – je, aby sa Rusko pripojilo k systému založenému na pravidlách. Je to dôležité aj z hľadiska ďalšieho vývoja našich bilaterálnych vzťahov. Najdôležitejšie teda je, aby sme túto vec i naďalej podporovali. V tomto významnom procese sa musíme stále otvorene angažovať spolu s ruskou stranou, ale je jasné, že s nimi a pre nich musíme nájsť včasné riešenia.

Spomenula sa otázka energetickej bezpečnosti a energetickej politiky. Dovoľte mi povedať, že vedíme dialóg aj na tému energetiky a životného prostredia, takže otázky týkajúce sa energetickej bezpečnosti, energetickej politiky a pod. sa riešili už aj na rôznych zasadnutiach krajín G8 a na našich samitoch EÚ a zaiste pôjde o jednu z najdôležitejších tém príprav na Kodaň, kde taktiež potrebujeme spoluprácu Ruska. Komisia podporuje spoločné realizačné projekty v rámci Kjótskeho protokolu a je pripravená robiť ešte viac, pretože podľa nás ide o najdôležitejšiu otázku.

Čo sa týka bezpečnostnej štruktúry Európy, chcela by som len objasniť, že prezident Medvedev to už spomenul na júnovom samite EÚ – Rusko v Chanty-Mansijsku, a to nie po gruzínskej kríze, ale pred ňou. Bola som tam a veľmi dobre to viem, takže som to len chcela uviesť na objasnenie. Ide o starú ruskú myšlienku, ktorá znova vystupuje do popredia, a zdá sa mi zaujímavé, že prezident Sarkozy navrhol možnosť hovoriť o nej na samite OBSE v roku 2009. Až tam sme sa ešte nedostali, ale dovoľm si povedať, že najdôležitejšie je rokovať o otázke bezpečnostného partnerstva, vždy však s ohľadom na všetky existujúce bezpečnostné vzťahy. Toto je zároveň jasná línia, ktorú musíme načrtnúť.

Ako posledný bod si dovoľm povedať, že je veľmi dôležité napredovať v otázke zmrazených konfliktov – to je evidentné – a že čoskoro, koncom novembra, začiatkom decembra, navrhнем oznámenie týkajúce sa Východného partnerstva. Rokovali sme o tom aj v Rade a bude mať aj veľmi silný bezpečnostný prvok, ale sú aj iné inštitucionálne mechanizmy, ako napríklad Minská skupina, ktoré teda nemožno vylúčiť.

Moje posledné slová sa budú týkať kazetových bômb, ktoré sa tiež spomínali. Dovoľte mi povedať, že aj my hlboko ľutujeme použitie kazetových bômb na oboch stranách, čím vznikli veľké prekážky pre návrat osôb vysídlených v rámci krajiny. Preto sa chceme spojiť s medzinárodnými organizáciami pôsobiacimi v tejto oblasti s cieľom vyčistiť dotknuté oblasti, ale aj s cieľom zabezpečiť, aby kazetové bomby v budúcnosti už neexistovali.

Predsedaajúci. – Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Alexandra Dobolyi (PSE), písomne. – Z nedávnych udalostí vyplývajú otázky o charaktere našich vzťahov z krátkodobého aj dlhodobého hľadiska. Musíme sa pohnúť ďalej a pozerieť dopredu. Rokovania medzi EÚ a Ruskom o novej zmluve o strategickom partnerstve by mali pokračovať. Uzavretie tejto zmluvy je v záujme oboch strán. EÚ má veľký záujem dosiahnuť skutočné „strategické partnerstvo“ s Moskvou. Musíme byť pragmatickí a realistickí a presadzovať politiku orientovanú na výsledky. EÚ musí nájsť najlepší spoločný prístup k Rusku v takých otázkach, akými sú súčasné globálne hospodárske problémy, energetika, vzájomná hospodárska závislosť, nešírenie jadrových zbraní, terorizmus či zmena klímy, pretože tieto záležitosti sú v našom najhlbšom spoločnom záujme. Nemôžeme si dovoliť odsunúť Rusko na okraj, musíme s ním konštruktívne spolupracovať. Dialóg a dlhodobú spoluprácu teraz potrebujeme viac, než kedykoľvek predtým. Izolácia Ruska nepomôže. Vzťahy treba posilniť v mnohých oblastiach vzájomného záujmu, najmä čo sa týka riešenia súčasnej finančnej krízy a vytvorenia novej architektúry globálnych financií, kde je absolútne nevyhnutná spolupráca s Ruskom, ako aj s Čínou a Indiou, a zabezpečenia stability a bezpečnosti v spoločnom partnerstve EÚ a Ruska.

Lasse Lehtinen (PSE), písomne. – (FI) Západný svet sa zase raz nechal oklamať nádejami vkladanými do Ruska. Po rozpade Sovietskeho zväzu panovalo presvedčenie, že Rusko, ktoré sa oslobodilo z ideologických okov a odmietlo komunizmus, sa súčasne s tým zbavilo aj totality, autoritárstva a prenasledovania disidentov. Verili sme ako toľkokrát predtým, že Rusko môže byť bližšie k Európe a jej hodnotám. Z Ruska sa nestalo demokratické trhové hospodárstvo, ale istý druh kapitalistickej diktatúry vykorisťovania, kde občianske práva museli ustúpiť právu mocnejšieho.

V rozpravách je niekedy ťažko odlíšiť naivné zbožné prania od vypočítavého pragmatizmu. Členské štáty EÚ zareagovali na vojnu v Gruzínsku rôznymi spôsobmi. Teraz sa musíme spýtať, či napríklad selektívny postoj k Rusku s dôrazom na hospodárske hodnoty nepoškodzuje našu základňu spoločných hodnôt. EÚ je postavená na spoločných hodnotách a myšlienke, že všetky praktické problémy by sa mali riešiť rokovaním, nie vojnou. Tento inštitút sa musí udržiavať pri živote tak, aby prežili aj najmenší členovia EÚ a krajiny zvažujúce vstup. S týmito spoločnými zásadami nemožno kupčiť v dvojstranných vzťahoch členských štátov s Ruskom.

Andres Tarand (PSE), písomne. – (ET) Vážený pán predsedaajúci, viacerí poslanci uviedli, že príčinou súčasnej finančnej krízy je chamtivosť. Pán Schöpfung vo svojom článku, ktorý vyšiel na jar, opisuje tento odveký jav ako dôležitý faktor vzťahov medzi EÚ a Ruskom. Musím poznamenať, že v čase vydania jeho článku som

dospel k rovnakému názoru na základe zváženia vzťahov medzi niekoľkými členskými štátmi EÚ v súvislosti s energetikou v posledných rokoch. V posledných týždňoch – od prvého šoku z augustových udalostí – sa presne tento jav prejavuje aj v gruzínskej otázke. Istá skupina politikov dokázala vzájomne presvedčiť samú seba, že hlavným vinníkom konfliktu bol Saakašvili, len aby uľavili svojmu kolektívnemu svedomiu. Saakašvili možno organizoval aj deportáciu Gruzíncov z Moskvy pred dvoma rokmi a v predvečer bojov povolal do oblasti pskovskú výsadkovú divíziu? Som presvedčený, že je logickejšie pozeráť sa na to ako na výsledok nebezpečnej politiky obnovenia ruských sfér vplyvu a podľa toho by sme mali reagovať.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), písomne. – (PL) Toto sa v hospodárskom sektore prejavuje tým, že Rusko potrebuje investície a technológie Európskej únie. Európska únia potrebuje ruské suroviny. V roku 2001 členské štáty Európskej únie predstavovali 79 % ruských zahraničných investícií vo výške takmer 30 miliárd USD. V máji 2004 podiel dvadsiatich piatich členských štátov Európskej únie na zahraničnom obchode Ruska predstavoval 55 %.

Umožniť zhoršenie našich vzťahov s Ruskom nie je v záujme členských štátov Európskej únie. Únia potrebuje diverzifikovať dodávky ropy a zemného plynu. Rusko je vďaka svojmu politickému a hospodárskemu potenciálu serióznym partnerom Európskej únie. Ak Európska únia chce na medzinárodnom poli presadzovať myšlienky odlišné od Spojených štátov, tak politická podpora Ruska by mohla byť kľúčom k ich realizácii. Kjótsky protokol napríklad nadobudol účinnosť, keď tento dokument ratifikovalo Rusko výmenou za súhlas Európskej únie s členstvom Ruska vo Svetovej obchodnej organizácii.

13. Demokracia, ľudské práva a nová dohoda o partnerstve a spolupráci medzi Európskou úniou a Vietnamom (rozprava)

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je rozprava na tieto témy:

– otázka na ústne zodpovedanie (O-0095/2008), ktorú predložil Marco Cappato v mene skupiny ALDE Rade: Demokracia, ľudské práva a nová dohoda o partnerstve a spolupráci medzi Európskou úniou a Vietnamom (B6-0473/2008) a

– otázka na ústne zodpovedanie (O-0096/2008), ktorú predložil Marco Pannella v mene skupiny ALDE Komissii: Demokracia, ľudské práva a nová dohoda o partnerstve a spolupráci medzi Európskou úniou a Vietnamom (B6-0474/2008).

Marco Cappato, autor. – (IT) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, zástupcovia Rady, dámy a páni, prebiehajú rokovania o novej dohode o spolupráci s Vietnamom a som presvedčený, že je dôležité, aby Parlament bol informovaný o podstate týchto rokovaní, najmä čo sa týka ľudských práv a demokracie.

Netvrdíme, že prostredníctvom dohôd o spolupráci môžeme zázračne lusknutím prstov dosiahnuť dodržiavanie demokracie a ľudských práv vo Vietname či inde. Európske právne predpisy však od nás vyžadujú odmietnuť vážne a systematické porušovanie ľudských práv a demokracie. Vieme, že nemáme ohromné prostriedky, ktorými by sme ich dodržiavanie nastolili, ale vieme, že opätovné prerokovanie dohôd o spolupráci môže ponúknuť dobrú príležitosť na prinajmenšom istý pokrok pri najzávažnejších a najsystematickejších porušeniach.

Dúfam, že Parlament v uznesení, ktoré sa bude prijímať zajtra, dokáže predložiť Komisii a Rade niektoré obzvlášť závažné body, ktoré boli vznesené aj pri vypočutí takých osobností, akými sú okrem iných aj Kok Ksor, Vo Van Ai a členovia radikálnej strany zameranej proti násiliu, v Podvýbore pre ľudské práva.

Po prvé, situácia degarskej menšiny, ktorú tvoria kresťania vo vietnamskej centrálnej vysočine: stále ich po stovkách zatýkajú a medzinárodní pozorovatelia, najmä z Organizácie Spojených národov, stále nemajú voľný prístup do centrálnej vysočiny vo Vietname. K tomu by už nemalo dochádzať, keďže Vietnam je teraz v Bezpečnostnej rade Organizácie Spojených národov: stovky v súčasnosti zadržaných politických väzňov sa musia prepustiť.

Náboženská sloboda je veľký problém a Vietnam na to musí dať odpoveď skôr, než sa podpíše nová dohoda, a to najmä čo sa týka neuznania Zjednotenej budhistickej cirkvi. Thich Quang Do, vedúci predstaviteľ cirkvi, je stále držaný vo väzbe a neustále dochádza ku konfiškácii pôdy patriacej katolíkom. Nastal čas, aby Vietnam zrušil zákony, ktoré kriminalizujú dissent a náboženské aktivity.

Pani komisárka, pán úradujúci predseda Rady, máme teda osobitú požiadavku: môžeme zabezpečiť, aby sa tieto problémy – prinajmenšom závažné porušenia ľudských práv – vyriešili pred uzavretím novej dohody o spolupráci?

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, pán Cappato, veľmi sa teším, že som dnes späť medzi vami.

Situáciu v oblasti ľudských práv vo Vietname sledujeme veľmi pozorne a predsedníctvo len nedávno malo príležitosť znova vyjadriť svoje obavy po vynesení rozsudkov najmä nad dvoma novinármi, ktorí podali správy o prípadoch korupcie. Rada a Komisia udržiavajú pravidelný dialóg s Vietnamom na tému ľudských práv počas rokovaní, ktoré sa konajú dvakrát ročne. Posledná schôdzka, ktorá sa konala v Hanoji 10. júna 2008, nám umožnila venovať sa na jednej strane všeobecnej situácii v oblasti ľudských práv vo Vietname a predovšetkým slobode prejavu, postaveniu menšín a uplatňovaniu trestu smrti, ako aj mnohým individuálnym prípadom.

Okrem tohto dialógu sa podniká aj množstvo selektívnejších opatrení v súvislosti s jednotlivými prípadmi, kde podľa nás zatykače alebo rozsudky idú proti občianskym právam a medzinárodným záväzkom, konkrétne proti Medzinárodnému dohovoru o občianskych a politických právach, ktorý Vietnam ratifikoval.

Pri príležitosti Európskeho dňa proti trestu smrti dňa 10. októbra sme vietnamským orgánom znova ozrejmili naše jednoznačné stanovisko na túto tému. Zdalo sa, že náš odkaz prijali a predložili aktuálne prebiehajúcu reformu trestného zákonníka, od ktorej sa očakáva, že zníži počet trestných činov, na ktoré sa vzťahuje trest smrti. To je absolútne minimum, čo mohli urobiť.

Dámy a páni, ako jasne vidíte, otázka ľudských práv je dôležitý prvok našich vzťahov s Vietnamom. Ide o citlivú otázku. Pán Cappato, spomínali ste situáciu kresťanov v strednom Vietname, čo je vec, voči ktorej sme obzvlášť vnímaví, a ďakujem vám, že ste ju spomenuli. Rád by som podotkol, že Európska únia je jediná sila, ktorá v tejto veci presadzuje takú globálnu a zmysluplnú politiku, čím sa niekedy stávame cieľom kritiky nášho partnera. Chcem to však povedať jasne: túto politiku budeme odhodlane presadzovať.

Teraz by som rád prešiel k budúcej dohode o partnerstve a spolupráci, ktorej sa týka táto rozprava. V Hanoji v súčasnosti prebieha nové kolo rokovaní a bude pokračovať do 22. októbra. Ako každá dohoda uzavretá Európskou úniou s treťou krajinou, aj táto dohoda musí obsahovať veľmi dôležitú doložku o ľudských právach. Táto doložka bude tvoriť zásadný prvok budúcej dohody, ktorú možno podmieniť alebo dokonca vypovedať, ak ju niektorá strana nebude dodržiavať – a na tomto trvám. V danej fáze rokovaní Vietnam nespochybnil princíp takejto doložky. Znova opakujem, to je minimum, čo mohli urobiť. Zo strany Vietnamu ide o pozitívny signál a praktický záväzok z jeho strany dodržiavať ľudské práva. Európska únia tak bude mať k dispozícii účinný právny nástroj, ako zaručiť dodržiavanie ľudských práv hneď po ratifikovaní dohody.

Dámy a páni, pán Cappato, súhlasíme s vami, že situácia týkajúca sa ľudských práv vo Vietname sa musí zlepšiť. Domnievame sa, že naša už niekoľkoročná činnosť ju pomáha zlepšiť, ale bez ohľadu na to je našim zámerom podpísať budúcu dohodu o partnerstve a spolupráci, ktorá nám umožní – v tomto prípade aj v iných prípadoch – využiť doložku o ľudských právach tak, aby vznikol najlepší možný rámec riešenia tejto otázky s Vietnamom. Parlament bude, prirodzene, v plnej miere informovaný o vývoji rokovaní, ktoré – pripomínam – v súčasnosti prebiehajú.

Benita Ferrero-Waldner, členka Komisie. – (ES) Vážený pán predsedajúci, prepáčte, prosím, že som narušila konanie a na chvíľu som počúvala niekoľkých poslancov.

Predsedajúci. – Pani komisárka, nie je to vaša vina, keď prídu poslanci a rozptyľujú vás niečím nepodstatným z evidentného nedostatku solidarity s poslancom, ktorý má práve prejav. Je to ospravedlnené a práve poslanci si musia uvedomiť, že keď hovorí jeden z nás, nesmú rozptyľovať úradujúceho predsedu Rady ani nikoho, kto vystupuje v mene Komisie. Pokračujte, prosím.

Benita Ferrero-Waldner, členka Komisie. – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni z Rady a, samozrejme, dámy a páni z Parlamentu, pán Cappato, Komisiu veľmi teší pozornosť, ktorú Parlament venuje rokovaniam o dohode o partnerstve a spolupráci s Vietnamom, ako aj situácii týkajúcej sa ľudských práv v tejto krajine.

Naša rozprava prebieha v tom najlepšom čase, pretože práve dnes sa v Hanoji konajú rozhovory venované prerokovaniu tejto dohody, ako spomenul náš pán predseda. Môžem povedať, že Európska únia má absolútny záujem o situáciu týkajúcu sa ľudských práv, pokiaľ ide o jej vzťahy s Vietnamom. Je pravda, že táto krajina napriek všetkému dosahuje istý pokrok v tejto oblasti. Myslím tým predovšetkým nedávne úsilie o zníženie rozsahu trestu smrti, napríklad o vytvorenie legislatívneho rámca stanovujúceho podmienky uplatňovania

náboženskej slobody a lepšie riadenie otázky etnických menšín, ktoré utiekli do Kambodže a teraz sa vracajú späť.

A predsa – a v tomto bode máte pravdu – je jasné, že v posledných mesiacoch sa objavili isté znepokojivé tendencie, najmä čo sa týka náboženskej slobody a slobody prejavu. Tieto tendencie ilustruje konkrétne zastrašovanie katolíckej komunity v Hanoji a odsúdenie novinárov z minulého týždňa za pátranie po korupcii.

Ako som povedala vietnamskému vicepremiérovi pánovi Khiêmovi, keď bol len nedávno, 17. septembra, v Bruseli, pre dlhodobú stabilitu Vietnamu a jeho medzinárodnú dôveryhodnosť by bolo zničujúce, keby súčasné hospodárske a sociálne ťažkosti v tejto krajine viedli k inštinktívnemu návratu k autoritárstvu a represiam.

Práve naopak, Vietnam teraz viac než kedykoľvek predtým musí vytvoriť mechanizmy umožňujúce pokojné vyjadrenie napätia a sociálnej frustrácie, ktoré krajina pociťuje. Tento odkaz zopakuje aj predseda Barroso tento týždeň pri stretnutí s premiérom Dungom na samite ASEM v Pekingu. Toto bude posolstvo Európskej únie na ďalšie kolo dialógu EÚ a Vietnamu o ľudských právach, ktoré sa uskutoční v decembri tiež v Hanoji. Návrh dohody o partnerstve a spolupráci, ktorý EÚ predložila Vietnamu, potvrdzuje a posilňuje význam, ktorý v našich vzťahoch s touto krajinou prikladáme ľudským právam.

Aktuálny návrh dohody – ako povedal pán predseda – skutočne obsahuje významnú odkladnú doložku o ľudských právach. Pravidelný dialóg medzi EÚ a Vietnamom konsoliduje pri otázke ľudských práv tým, že jej dodáva právny štatút a umožňuje, aby si Vietnam mohol zabezpečiť národný akčný plán v oblasti ľudských práv. Zahŕňa celý rad podrobných ustanovení o súlade s pracovným právom, o dobrej správe vecí verejných a o podpore právneho štátu. Zároveň obsahuje doložku o Medzinárodnom trestnom súde. Táto dohoda je teda právnym nástrojom a pákou politickej akcie, ktorú podľa mňa potrebujeme s cieľom zvýšiť našu angažovanosť v oblasti ľudských práv a demokratizácie.

Charles Tannock, *v mene skupiny PPE-DE*. – Vážený pán predsedajúci, musím s ľútosťou konštatovať, že ešte stále pochybujem, či doložka o ľudských právach v dohode o spolupráci medzi EÚ a Vietnamom je skutočne hodna papiera, na ktorom je napísaná.

Šľachetné úmysly uvedené v nej pochopiteľne odrážajú naše spoločné európske hodnoty, ale som presvedčený, že ide len o takú kozmetickú úpravu a pochopiteľný ústupok voči silnej ľudskoprávnej loby v rámci Únie. Čína je dnes napokon druhým najväčším obchodným partnerom EÚ, avšak komunistická diktatúra v Pekingu nevenuje žiadnu pozornosť našim obavám o ľudské práva. Niekedy sa naozaj čudujem, či sa ešte vôbec oplatí otvárať túto otázku.

Politické represie a porušovanie ľudských práv v Číne majú tendenciu odpútať našu pozornosť od toho, čo sa deje v susednom Vietname, kde je to rovnako brutálne. Prodemokratickí disidenti a náboženské menšiny sa dostávajú do väzenia, novinári sú zastrašovaní, aby mlčali, a slobody, ktoré tu v Európe berieme za zaručené, ako napríklad necenzurovaný internet, jednoducho neexistujú.

Preto som minulý rok navrhol spolu s pánom Cappatom a inými, aby Thich Quang Do kandidoval na Nobelovu cenu mieru. Tento odvážny budhistický mních pri svojom boji za náboženskú slobodu a ľudské práva strpel roky obťažovania a väzenia.

Vietnam stelesňuje dilemu, ktorej čelí Európska únia. Aká by mala byť váha ľudských práv v našich obchodných vzťahoch s tretími krajinami, keďže sú oficiálne spomenuté v dohodách o obchode a partnerstve? A vari môžu byť silnejšie hospodárske väzby ako také pozitívnu silou pre politické a ľudské práva a demokratické reformy?

Sú to ťažké otázky, s ktorými sa bude musieť popasovať nová komisárka pre obchod z Veľkej Británie, barónka Ashtonová. Som presvedčený, že o našich spoločných hodnotách nemožno rokovať. Preto vyzývam Komisiu a Radu, aby buď konali čestne a zavrhlí takéto zámenky zrušením doložiek o ľudských právach a demokracii, alebo aby skutočne a ozajstne brali tretie krajiny na zodpovednosť za ich bezohľadné zneužívanie hodnôt, ktoré sú nám všetkým sväté. Chcel by som vzdať veľkú poctu pánovi Cappatovi a dobrej práci, ktorú vykonal v tomto smere.

Barbara Weiler, *v mene skupiny PSE*. – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, my v Európe máme veľké pochopenie pre vietnamský ľud, prejavujeme oň živý záujem a prechováme k nemu blízky vzťah. Moja skupina si ešte veľmi dobre pamätá obrovské utrpenie a skazu, ktoré priniesli vojny a okupácia Vietnamu nielen Spojenými štátmi, ale aj európskymi krajinami.

Z Vietnamu sa teraz stáva mimoriadne dynamický a zaujímavý región juhovýchodnej Ázie. Nie všetkých 10 členských štátov združenia ASEAN sú demokracie, ako ich chápeme my v Európe, ale veci sa menia. Z novej charty združenia ASEAN konkrétne vyplýva, že porušovanie ľudských práv nemožno ignorovať, pán Tannock, a rokovania, ktoré k nej viedli, sú dôkazom, že porušovanie ľudských práv je zreteľne na programe.

Teraz je obzvlášť vhodná doba, lebo sa znova začali rokovania, prebieha opätovné prerokovanie dohody z roku 1995. Je pravda, že Európska únia je po Číne druhým najväčším obchodným partnerom Vietnamu a práve preto sa budeme môcť pohnúť dopredu. Dohody o partnerstve určite nie sú nezmyselné.

Socialistická skupina v Európskom parlamente vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že bude zaručená sloboda tlače, slobody menšín a aktivistov za demokraciu, sloboda vierovyznania a, samozrejme, sloboda pôsobenia pozorovateľov z Organizácie Spojených národov. Potom budeme môcť rozvíjať ešte užšie priateľstvo s touto krásnou krajinou.

Athanasios Pafilis, *v mene skupiny GUE/NGL*. – (EL) Vážený pán predsedajúci, dokonale chápeme, že imperializmus a jeho predstavitelia, Európska únia a Spojené štáty americké a všetci ich podporovatelia zrejme na Vietnam nezabudnú, lebo išlo o celosvetovú symboliku: Vietnamci porazili francúzsky aj americký imperializmus a vybojovali si svoju nezávislosť.

Rovnaké uznesenia, ktoré sa dnes navrhujú, sú neprijateľné. Vyzývajú Vietnam, aby sa riadil návrhmi Európskej únie. To, čo ste nedosiahli zbraňami, sa teraz pokúšate dosiahnuť hospodárskym vydieraním. Taký je zmysel doložiek, ktoré ste prijali v súvislosti s takzvaným dodržiavaním ľudských práv a demokracie.

Keďže ste nastolili otázku ľudských práv, žiadam vás všetkých vrátane pána Cappata o odpoveď: desaťtisíce ľudí vo Vietname trpia v dôsledku prostriedku Agent Orange, neľudskej chemickej a biologickej zbrane, ktorú použili Spojené štáty americké. Rodia sa tisíce znetvorených detí, tisíce zomierajú na rakovinu a celé oblasti sú odstavené v dôsledku použitia tejto zbrane, ktorú vyrobila známa spoločnosť Monsanto.

Vari títo ľudia, ktorí stále trpia a umierajú, nemajú ľudské práva vrátane najvyššieho ľudského práva – práva na život? Prečo potom nepodporujete požiadavky vietnamskej vlády a obetí na odškodnenie a riešenie dôsledkov tejto zakázanej biochemickej vojny, ale podporujete predpokladané ľudské práva na vrátenie cirkevného majetku, ktorý patrí týmto ľuďom?

Preto je pokrytecké citovať ľudské práva. Jedine vietnamský ľud je oprávnený riešiť svoje problémy, nie ľudia, ktorí by sa im v konečnom dôsledku mali ospravedlniť za zabitie jedného milióna ľudí vo vojne, ktorú proti nim rozpúťali. Potrebujeme vyváženú, vzájomnú a prospešnú hospodársku spoluprácu bez politického a hospodárskeho vydierania.

PRESEDÁ: EDWARD McMILLAN-SCOTT

podpredseda

Jim Allister (NI). – Vážený pán predsedajúci, napriek minulým vyhláseniam vietnamskej vlády, že zaručujú náboženskú slobodu, aj napriek maximálnej snahe posledného rečníka hájiť režim vo Vietname, je realita úplne iná, a to najmä pre izolované skupiny kresťanov. Hoci zabavenie cirkevného majetku je bežný jav, osoby napojené na neregistrované evanjelické domovské cirkvi boli osobitné ciele štátneho prenasledovania. Len pred niekoľkými mesiacmi mladý domorodec, ktorý sa odmietol vzdať svojej kresťanskej viery, zomrel na zranenia, ktoré utrpel pri oficiálnom vypočúvaní, a stovky ľudí zostávajú pre svoju vieru vo väzniciach, kde bujnie zlé zaobchádzanie. Vzdávam hold ich odvahe, odsudzujem ich prenasledovateľov, ale predovšetkým apelujem na EÚ, aby zlepšenie vzťahov s Vietnamom a obchod nekládla pred obhajobu a požadovanie dodržiavania základných ľudských práv pre týchto ľudí s obrovskou vierou. Hanebný prístup Hanoja k ľudským právam nesmieme očistiť v záujme obchodu ani iného krátkodobého zisku.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, Vietnam je krajina, ktorá sa čoraz viac otvára Európskej únii, má však jeden vážny kameň úrazu, a tým sú ľudské práva a základné slobody. V tejto súvislosti by som rád upriamil pozornosť najmä na náboženskú slobodu, na ktorú, chvalabohu, upozorňuje aj toto uznesenie. Kresťania vo Vietname sú prenasledovaní a dnes je tu s nami aj augsburský biskup, ktorý sa venuje najmä prenasledovaným kresťanom, a bude s nami hovoriť na túto tému. Okrem toho aj budhistom a iným náboženským skupinám sa bráni praktizovať svoje náboženstvo a sú prenasledovaní.

Môžeme jednoznačne konštatovať, že našou povinnosťou je zabezpečiť, aby sa z Vietnamu stal rovnocenný partner, aby sa otvoril a priblížil k nám. To však nemôže byť na úkor základných ľudských práv, ale musí to byť založené na spravodlivom partnerstve postavenom na základných ľudských právach.

Richard Howitt (PSE). – Vážený pán predseda, naše dnešné uznesenie nielenže vzbudzuje obavy o slobodu prejavu, obavy z potlačania disentu a náboženskej diskriminácie vo Vietname. Apeluje na Európsku úniu, aby niesla zodpovednosť za to, čo sa dosahuje formou dialógu o ľudských právach, a aby stanovila jasné ciele zlepšenia smerom k dohode o partnerstve a spolupráci s Vietnamom.

Nikdy nesmieme akceptovať, aby novinár, ktorý odhalil dôkazy o sprenevere 750 000 USD na ministerstve dopravy, ktoré sa sčasti použili aj na stávky na futbalové zápasy anglickej Premiership, skončil vo väzení.

Nikdy nesmieme akceptovať, aby sa trest smrti používal pri 29 rôznych trestných činoch – pre nás ani pri jednom trestnom čine. Popravky, ako sme informovaní, sa konajú o 4.00 hod. bez varovania, čo znamená, že väzni nikdy nezaspia pred šiestou ráno zo strachu, či neprišiel ich čas.

A nikdy nesmieme akceptovať vyhrážanie a zastrašovanie katolíckej cirkvi ako to, ktoré nasledovalo minulý mesiac po pokojných masových protestoch v Hanoji. Organizácia Amnesty International zaznamenala, ako jedna žena vyšla z kostola, kde ju čakal dav kričiaci „zabite arcibiskupa“ a „zabite kňazov“.

Vietnam je od roku 1982 účastníkom Medzinárodného dohovoru o občianskych a politických právach. Aktuálne dôkazy predstavujú evidentné porušenie článku 2 a 18. V júli navyše Vietnam prevzal predsedníctvo v Bezpečnostnej rade OSN. Vyzývame európskych vyjednávačov, aby vietnamskej vláde ozrejmili, že každej snahe o presadzovanie medzinárodného práva v medzinárodných inštitúciách musí zodpovedať dodržiavanie práva doma.

Konrad Szymański (UEN). – (PL) Myslím si, že zo zoznamu porušení ľudských práv vo Vietname je potrebné zdôrazniť štátne násilie voči katolíkom. Vláda v Hanoji jednostranne kontroluje majetky katolíckej cirkvi v rozpore s predchádzajúcimi príslubami. Katolíkov, ktorí sú proti zhabaniu budov v Hanoji patriacich apoštolskej nunciatúre, napádajú zásahové jednotky. Zvyšuje sa počet väzňov svedomia. Nedávno došlo k ďalším zatýkaniam na území redemptoristického kláštora v Thai Ha. Hanojský arcibiskup Quang Kiêt, žijúci v strachu o život, je v domácom väzení a pod dohľadom. Napriek tomu, že Vietnam sa relatívne otvoril, čo sa týka hospodárskej a spoločenskej stránky, stala sa z neho krajina, kde sú kresťania čoraz viac prenasledovaní. Nová dohoda medzi Európskou úniou a Vietnamom musí riešiť otázku náboženskej slobody v tejto krajine. Inak by nemala byť podpísaná.

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, rád by som povedal pánovi Pafilisovi, že súčasná vojna vo Vietname je vojna, ktorú vedie vietnamský režim proti vlastnému ľudu, proti Vietnamcom, proti ľuďom etnika Khmér Krom a Degard.

V novej dohode bude doložka o ľudských právach. To je dobré, ale aj v súčasnej dohode je doložka a jej dodržiavanie nedokážeme zabezpečiť. Naša požiadavka teda znie, a podľa mňa je veľmi dôležitá, aby sme pred podpísaním novej zmluvy získali ústupky pri základných aspektoch, kde dochádza k systematickému porušovaniu ľudských práv: prístup k vietnamskej centrálnej vysočine, prepustenie politických väzňov a uznanie budhistickej cirkvi a majetku katolíkov, pretože ak niečo nedosiahneme ešte pred podpísaním zmluvy, následne bude nemožné vyžadovať dodržiavanie európskeho a medzinárodného práva po podpísaní zmluvy.

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážený pán predseda, dámy a páni, pán Cappato, na jednej strane sa domnievam, že by sme nemali pliesť, čo je to byť obeťou imperializmu, s tým, čo dnes znamená dodržiavanie ľudských práv. Ja osobne by som neporovnával obeť biochemických zbraní s obeťami útokov na náboženské slobody. To všetko tvorí jeden absolútne nedeliteľný celok.

V reakcii na pána Tannocka, ale do istej miery aj na pána Cappata: nemali by sme podceňovať hodnotu odkladnej doložky, pokiaľ ide o ľudské práva. Musíme zvážiť len ťažkosti pri uzatváraní ďalších dohôd dohodnutých takmer na 20 rokov s inou skupinou štátov – tu hovorím o štátoch Perzského zálivu. Musíme jedine zvážiť úlohu tejto doložky aj v súvislosti s istými krajinami v rámci Dohody z Cotonou. Z toho vidieť, že Európska únia berie vážne svoj záujem o ľudské práva v týchto zmluvách.

Čo sa týka ďalších ústupkov, ktoré požadoval pán Cappato, práve rokovania vedené Komisiou musia ukázať – a pani komisárka zdôraznila tento bod, či vietnamské orgány dosiahli nejaký pokrok v tejto oblasti. Takýto pokrok sa bude posudzovať ako celok. Znova opakujem, že som presvedčený, že jedine dialógom dosiahneme

pokrok vo vzťahoch týchto krajín s Európskou úniou a práve prostredníctvom takýchto dohôd a doložiek dokáže Únia najlepšie podporovať hodnoty, ktoré si vážime vy aj my, pán Cappato aj iní v tomto Parlamente.

Benita Ferrero-Waldner, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, je úplne jasné, že všetci chceme riešiť otázku ľudských práv vždy a všade, kde je to možné. Ako som povedala, urobila som tak pred niekoľkými týždňami a urobila som tak, aj keď som tam bola pred dvoma rokmi. Spomínam si, že vtedy som dokázala vybaviť oslobodenie niekoľkých väzňov, takže možnosť tu skutočne je. Takisto postupujeme tak, že im dáme zoznamy a povieme, tu a tu musíte niečo spraviť.

Preto si myslím, že toto bola dôležitá rozprava, lebo znova upriamila naše myslenie na osobitnú otázku náboženských spoločností, a to kresťanov a katolíkov v tomto konkrétnom prípade. Na tieto otázky sa musíme sústrediť veľmi jednoznačne, ale zároveň by som rada povedala, že vieme, že aj Vietnam teraz čelí ťažkej hospodárskej a sociálnej situácii, takže ak nebude opatrný, neprídu investície zo zahraničia, najmä z európskych krajín. To je súčasne veľmi dobrý nástroj, ktorým disponujeme okrem samotného dialógu.

Určite napríklad požiadame o gesto dobrej vôle zo strany vietnamských orgánov v prospech dvoch novinárov, ktorí boli nedávno uväznení a odsúdení v Hanoji za uplatnenie slobody prejavu. To je vec, ktorú zaiste znova spomenieme.

Napokon by som rada povedala, že Vietnam sa nabudúce v Ženeve podrobí pravidelnému celkovému preskúmaniu situácie v oblasti ľudských práv, čo bude ďalšia vynikajúca príležitosť položiť jasné otázky a zistiť, čo sa doposiaľ spravilo.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

V súlade s článkom 108 ods. 5 rokovacieho poriadku som dostal štyri návrhy uznesenia⁽²⁾.

Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v stredu.

14. Hodina otázok (otázky pre Radu)

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je hodina otázok (B6-0475/2008).

Nasledujúce otázky sú určené Rade.

S ľútosťou oznamujem, že máme málo času, ale rokovanie chcem prerušiť o 19.00 hod. podľa plánu. Pán Jouyet tu bol celé popoludnie, rovnako ako pani Ferrerová-Waldnerová.

Otázka č. 1, ktorú predkladá **Claude Moraes** (H-0703/08)

Vec: Pokrok v oblasti „modrej karty“

Aký pokrok môže Rada vykázať v polovici francúzskeho predsedníctva, čo sa týka „modrej karty“ a súvisiacich priorít migrácie kvalifikovaných pracovníkov a okružnej migrácie?

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pánovi Moraesovi by som rád povedal, že Komisia v októbri 2007 predložila Rade návrh smernice o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účely vysokokvalifikovaného zamestnania – smernicu o modrej karte, ako si je vedomý.

Cieľom tohto návrhu je podporiť vysokokvalifikovaných štátnych príslušníkov tretích krajín, aby sa usadili v Európskej únii. Aby EÚ bola ešte atraktívnejšia, tento návrh vytvára spoločné kritériá prijatia, uznáva rovnaké zaobchádzanie v niektorých oblastiach ako so štátnymi príslušníkmi EÚ a držiteľom modrej karty ponúka možnosť pohybovať sa v rámci Únie.

Ako vám je známe, tento návrh je jednou z priorít francúzskeho predsedníctva v rámci paktu o prisťahovalectve a azyle. Dňa 25. septembra Rada podporila túto iniciatívu na základe kompromisu navrhnutého predsedníctvom. Tento kompromis sa na jednej strane zameriaval na definovanie vyšších odborných kvalifikácií a kvalifikácií vyššieho vzdelania a na druhej strane na vzťah medzi vnútroštátnym

(2) Pozri zápisnicu.

právom a napokon aj na limit minimálnej mzdy, pri ktorom sa stanovuje odchýlka v prípade konkrétnej potreby v rámci danej profesie.

Rada poverila Výbor stálych predstaviteľov úlohou dokončiť preskúmanie textu s cieľom dopracovať sa veľmi rýchlo k záveru. Konečné schválenie bude môcť prebehnúť po prijatí vášho stanoviska k tomuto návrhu. Domnievam sa, že to bude možné v kontexte novembrového plenárneho zasadnutia.

Claude Moraes (PSE). – Ďakujem za takúto vyčerpávajúcu odpoveď. Modrá karta môže byť veľkým úspechom, ak tento systém bude komplexný, objektívny a vyvážený. Môžem sa v tejto súvislosti opýtať Rady, ako zamedziť problému úniku mozgov alebo vyberaniu si tých najlepších pracovníkov nielen z rozvojových krajín, ale aj z rozvíjajúcich sa ekonomík? Bude nejaká väzba medzi vládami EÚ, Komisiou a vládami – najmä ministerstvami práce týchto krajín, aby sa zabezpečilo, že hoci získavame najlepších pracovníkov a súťažíme o najlepších pracovníkov, nezbavujeme tieto rozvíjajúce sa a rozvojové ekonomiky najlepších ľudí, že túto problematiku monitorujeme a zachováваме slobodu voľby, ale že ponúkame právo na modrú kartu, lebo môže ísť o veľmi pozitívny vývoj pre dané miesto?

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Chcel by som sa len vrátiť k jednému konkrétnemu bodu. V minulosti sme opakovane mali problém, keď sme – z európskeho pohľadu – na jednej strane tvrdili, že potrebujeme kvalifikovaných prisťahovalcov, na druhej strane sme vždy boli veľmi reštriktívni.

Existuje uveriteľné porovnanie príťažlivosti americkej zelenej karty a porovnateľných systémov s tým, čo chceme v Európe?

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážený pán predsedajúci, myslím si, že presne o toto sa pokúšame: vyrovnáť sa so skutočnosťou, že Európa vždy potrebovala prisťahovalcov. Budeme zjavne v nevýhode demograficky, aj čo sa týka príťažlivosti v porovnaní s inými regiónmi sveta, a preto si musíme zachovať otvorenú politiku v rámci Európskej únie aj smerom k skutočným rozvíjajúcim sa krajinám a v tomto rámci musíme zaistiť, aby sme na jednej strane mali právny rámec pre ekonomických prisťahovalcov, a na druhej strane nastolili vyvážené dohody s krajinami ich pôvodu tak, že spojíme našu prijímaciu kapacitu s prevenciou úniku mozgov, pokiaľ ide o týchto migrantov.

Myslím si, že zohľadnenie nového javu ekonomickej migrácie a jeho začlenenie do nejakého rámca predstavuje najinovatívnejší prvok paktu o prisťahovalectve a azyle, ktorý prijalo 27 členských štátov. Odpoveď na otázku váženého pána poslanca znie: áno, v tejto oblasti sa pokúsime inteligentne a efektívne nasledovať niektoré veci, ktoré sa robia v Spojených štátoch.

Predseda júci. – Otázka č. 2, ktorú predkladá **Liam Aylward** (H-0705/08)

Vec: Vplyvy prístupu na báze nebezpečnosti na ceny potravín a rezistenciu škodcov

Ak budeme predpokladať, že prístup na báze nebezpečnosti zníži počet pesticídov na trhu, aký bude podľa Rady budúci výsledok, čo sa týka rezistencie škodcov a následnej rastlinnej výroby v EÚ, vplyvu na ceny potravín/bezpečnosť potravín a následkov pre rozvojový svet? (Niektorí odborníci sa domnievajú, že EÚ bude brať viac potravín z rozvojového sveta, čo tam povedie k vyšším cenám potravín s následným vplyvom na ľudí na hranici chudoby.)

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Pokiaľ ide o prípravky na ochranu rastlín, v Rade bol predložený balík o pesticídoch, ktorého cieľom je zrevidovať predpisy upravujúce uvádzanie týchto prípravkov na trh a zaviesť smernicu upravujúcu ich trvalo udržateľné používanie.

Cieľom je zabezpečiť, aby používanie pesticídov bolo zlučiteľné s ochranou životného prostredia a ochranou zdravia. Samozrejme, musíme zohľadniť aj vplyv balíka na rezistenciu škodcov. Vychádzajúc z tohto Rada 15. septembra schválila spoločnú pozíciu.

Táto pozícia zabezpečuje schválenie účinných látok používaných v pesticídoch po posúdení nebezpečenstiev a rizík, ktoré predstavujú pre ľudské zdravie, zdravie zvierat a pre životné prostredie.

Ide o dôležitú úlohu. Aj tu musíme chrániť našich občanov, pretože ide o dôležité látky, ako napríklad karcinogénne látky, mutagénne látky a látky toxické pre reprodukciu alebo látky, ktoré môžu narušiť endokrinný systém, a preto by sa nemali používať. Rada vzala do úvahy aj vplyv na poľnohospodársku výrobu, pretože sa rozhodla zabezpečiť, aby sa tieto nové právne predpisy nijako negatívne neodrazili na cenách ani na dostupnosti potravín v Európe ani iných regiónoch sveta.

Naopak, preskúmanie právnych predpisov týkajúcich sa pesticídov a ochrany zdravia rastlín by malo posilniť voľný obeh výrobkov, vzájomné uznávanie schválení týchto prípravkov v rámci tej istej zóny a racionálnejšie postupy schvaľovania účinných látok na európskej úrovni. To všetko by malo pomôcť zmodernizovať európske poľnohospodárstvo a zlepšiť ochranu našich spotrebiteľov a občanov.

Liam Aylward (UEN). – Môžem uistiť pána ministra, že všetci sa chceme starať o zdravie občanov a životné prostredie, ale súhlasí Rada s výzvou na zhodnotenie vplyvov na potravinovú výrobu a dodávky potravín zo strany Európskej komisie v každom členskom štáte v dôsledku týchto právnych predpisov? Je absolútne neakceptovateľné, že to Európska komisia doposiaľ neurobila.

Súhlasila by Rada s tým, že bez riadnych aktualizovaných informácií nemožno očakávať prijímanie informovaných volieb a rozhodnutí?

Jim Allister (NI). – V nadväznosti na poslednú otázku: prečo sa Komisia bojí riadneho hodnotenia vplyvov, aby sme spoznali skutočný vplyv vašich návrhov na potravinovú výrobu v Európe? To sa týka výrobcov aj spotrebiteľov. Výrobcovia a spotrebiteľia prídu o veľa, ak sa pesticídy, ktoré sú v súčasnosti v rastlinnej výrobe nevyhnutné, odstránia bez akejkoľvek dostupnej alternatívy. Čo majú robiť napríklad pestovatelia zemiakov v severnej Európe s vlhkou klímou, ak neexistuje žiadna náhrada na riešenie zemiakovej plesne? Povieme len: „Tak to je teda zlé“? Povieme azda spotrebiteľom: „Dovážajme z krajín, kde nie sú opatrenia na kontrolu pesticídov“? Neprišiel vari čas znova zvážiť a riadne zhodnotiť vplyvy týchto návrhov?

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Môžem podporiť posledné dve pripomienky k hodnoteniu vplyvov? Myslím si, že z hľadiska Komisie a Rady možno veľa získať, ak by ste mali dôkaz, ktorý pomôže pri hodnotení vplyvov. Viem, že plesnenie írskych zemiakov je stará história, ale ide o veľmi vážny problém a myslím si, že by sa mal riešiť nielen z hľadiska výrobcov, ale aj s ohľadom na jeho vplyv na ceny potravín, dostupnosť, ako aj na to, že ideme dovážať výrobok, ktorý sa vyrába pomocou chemických látok, ktoré Európa zakáže.

Povedzte mi, či to dáva zmysel, lebo ja nijaký nevidím.

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Ďakujem pánovi Aylwardovi, pánovi Allisterovi a pani McGuinnessovej za ich otázky. Naším cieľom je dosiahnuť dohodu v tejto citlivej veci pri druhom čítaní do konca roka, oficiálnym prijatím v Európskom parlamente na decembrovej schôdzi. Plánuje sa trialóg Komisie, Rady a Parlamentu s cieľom zosúladiť rôzne stanoviská, ktoré vyjadrili, a v tomto kontexte sa mi zdá byť veľmi logické vykonať hodnotenie vplyvov, aby sa zistil vplyv týchto predpisov na výrobné metódy aj ochranu spotrebiteľov. Nepochybujem, že nám umožnia lepšie pochopiť vplyv týchto smerníc.

Predsedajúci. – Otázka č. 3, ktorú predkladá **Seán Ó Neachtain** (H-0707/08)

Vec: Prístup k financiam v rámci programov EÚ pre výskum, technológie a vývoj

Aké iniciatívy Rada realizuje s cieľom zabezpečiť, aby európske podniky boli plne informované o spôsobe čerpania financií v rámci programov EÚ pre výskum, technológie a vývoj, ktorých výška má pre európske podniky v období rokov 2007 až 2013 dosiahnuť viac než 55 miliárd EUR?

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážený pán predsedajúci, ako odpoveď pre pána Ó Neachtaina môžem uviesť, že od prijatia prvého rámcového programu pre výskum Rada zaviedla celý súbor opatrení na zlepšenie prístupu podnikov k informáciám. Tieto opatrenia by podnikom mali umožniť plnú informovanosť o spôsobe čerpania financií v kontexte európskych rámcových programov pre výskum a vývoj.

Existuje napríklad internetová stránka Cordis, ktorá je istým elektronickým nástrojom vytvoreným na uľahčenie predkladania európskych technologických výskumných a vývojových projektov. Podniky majú prístup k všetkým potrebným informáciám o európskych programoch a o hlavných vnútroštátnych a regionálnych subjektoch z jednotlivých členských štátov. Stránka obsahuje praktického sprievodcu zdrojmi financovania pre výskum a inovácie.

Existuje aj sieť kontaktných bodov v jednotlivých štátoch, ktorá bola vytvorená na zlepšenie prístupu k informáciám pre podniky a ktorá je podporovaná v rámci siedmeho programu pre výskum a vývoj a rámcového programu pre konkurencieschopnosť a inovácie. Cieľom tejto siete je teda sprostredkovať čo najviac prispôbené a decentralizované informácie vytváraním kontaktov medzi rôznymi inštitúciami, či už ide o ministerstvá jednotlivých štátov, vysoké školy, výskumné strediská alebo spoločnosti súkromných konzultantov.

V neposlednom rade sme vydali aj usmernenia týkajúce sa používania prostriedkov v kontexte siedmeho rámcového programu pre výskum a používania štrukturálnych fondov, ktoré možno použiť v oblasti výskumu. Tieto usmernenia poskytujú podnikom základné informácie a zároveň vieme, že práve tieto informácie a tieto rôznorodé informačné zdroje umožňujú našim podnikom uchádzať sa o nástroje, ktoré zaviedla Európska únia.

Seán Ó Neachtain (UEN). – (GA) Vážený pán úradujúci predseda Rady, ďakujem vám za vyčerpávajúcu odpoveď. Rád by som sa však opýtal, či Rada môže uviesť, koľko žiadostí v rámci programu rozvoja možno riešiť účinnejšie, a či má nejaké plány, ako zabezpečiť, aby sme odpovede dostávali rýchlejšie. Ako by sa to podľa vás malo spraviť?

Teresa Riera Madurell (PSE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, v siedmom rámcovom programe aj v rámcovom programe pre konkurencieschopnosť a inovácie bolo jedným z našich cieľov podporiť účasť malých a stredných podnikov.

Keďže od prijatia týchto programov už prešli dva roky, môže nám Rada povedať, či sa účasť malých a stredných podnikov v členských štátoch zlepšuje, napríklad v porovnaní s predchádzajúcimi rámcovými programami?

Avril Doyle (PPE-DE). – Mohla by Rada potvrdiť, či sa podľa 7. rámcového programu mal pre používateľov zjednodušiť celý postup vybavovania žiadostí, či sa to naozaj stalo a či tento postup je aj transparentný, aby podniky vo všeobecnosti vedeli, ako čerpať financie a ako reagovať na výzvy v súvislosti s peniazmi dostupnými zo 7. rámcového programu?

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) K pánovi Ó Neachtainovi budem celkom úprimný: vzhľadom na body, ktoré už budú v programe na decembrové zasadnutie Európskej rady, si nemyslím, že táto otázka zaznie na Európskej rade, hoci predstavuje významný problém. Musí sa otvoriť na Rade pre výskum a Rade pre konkurencieschopnosť. Mám dojem, že pre zlepšenie informačného systému sa už toho urobilo veľa.

V odpovedi na otázku pani Rierovej môžem povedať, že ešte stále treba veľa urobiť. Komisia, Rada a Parlament zajtra prijímú politickú dohodu k oznámeniu, aby sa európske opatrenia mohli širšie medializovať.

Podľa mňa ide o dôležitý krok, ale myslím, že okrem toho je dôležité aj to, aby sme znásobili praktické informačné body, ako správne tvrdí pani Doylová, rovnako ako pani Rierová. Som presvedčený, že Parlament má veľmi dôležitú úlohu dohľadu nad zabezpečením ďalšieho rozvoja týchto informačných bodov z hľadiska tých subjektov, ktorým by mali byť určené, a z hľadiska postupov, ktoré by sa mali použiť.

Predsedajúci. – Otázka č. 4, ktorú predkladá **Brian Crowley (H-0709/08)**

Vec: Núdzová pomoc po živelných katastrofách

Aké návrhy predložilo predsedníctvo Rady na rozšírenie a zlepšenie činnosti núdzovej pomoci v EÚ po živelných katastrofách, povodniach, požiaroch a pod.?

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) V odpovedi pre pána Crowleyho konštatujem, že Európu v posledných rokoch sužuje čoraz viac katastrof a veľkých kríz. Lesné požiare a povodne, ktoré zasiahli viacero európskych krajín, ukázali, že je nevyhnutné zlepšiť efektívnosť a kapacitu reakcie Európskej únie na núdzové situácie. Aj to treba robiť v duchu solidarity a ochrany našich občanov. Potrebujeme solidaritu a jednotu a musíme chrániť občanov v Európskej únii aj mimo nej. K prioritám predsedníctva preto patrilo aj posilnenie schopnosti Európskej únie reagovať na katastrofy a krízy.

Musíme prejsť rôznymi fázami reakcie na katastrofy, počínajúc existujúcimi prostriedkami Spoločenstva, najmä mechanizmami civilnej ochrany Spoločenstva. Po prvé, potrebujeme prevenciu, výskum a informácie. Musíme zintenzívniť prácu pri zavádzaní systémov včasného varovania. Po druhé, musíme sa pripraviť na krízy, čo znamená posilnenie schopností riadenia a reagovania, ako aj koordináciu medzi úradmi zapojenými na úrovni Spoločenstva aj medzinárodnej úrovni. Dúfame, že formou intervencií sa nám podarí zvýšiť schopnosť zabezpečovať európsku humanitárnu pomoc a civilnú ochranu, a tak zlepšovať mechanizmy civilnej ochrany Spoločenstva združené okolo operatívnejšieho strediska.

Existujú preto rôzne príslušné pracovné skupiny, ktoré sa týmito témami venujú v rámci Rady, a Rada do konca roka posúdi ich prácu. Pre informáciu vážených poslancov môžem uviesť, že predsedníctvo bude 4. a 6. novembra organizovať cvičenie civilnej obrany, do ktorého sa zapoja všetci generálni riaditelia civilnej

obrany z členských štátov. Umožní nám to vidieť v praxi, aký pokrok treba dosiahnuť v tejto veľmi dôležitej oblasti.

Brian Crowley (UEN). – Čo sa týka koordinácie aktivít, ide prirodzene o najdôležitejší aspekt, ako sme to videli minulý rok pri lesných požiaroch, ktoré sa rozšírili z Grécka do Talianska a častí Slovinska, alebo pri povodniach na Dunaji v rôznych časoch, ktoré nezasiahli len Rakúsko, ale aj iné krajiny pozdĺž tohto toku.

Je nejaký návrh na vytvorenie koordinačnej jednotky, ktorá bude v nejakom centrálnom bode permanentne prevádzkyschopná, aby prispela ku koordinácii pri takýchto cezhraničných živelných katastrofách postihujúcich takmer celú Úniu?

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Vážený pán úradujúci predseda Rady, koordinácia opatrení pomoci je jedna stránka, druhou je to, či si európski občania uvedomujú, že ide o celú Európsku úniu, nielen členské štáty – že Európa niečo naozaj robí pre jednotlivcov na miestnej úrovni.

Jim Allister (NI). – Vážený pán minister, mohol by som vás upozorniť na vstupný limit v rámci Fondu solidarity EÚ? Chápem to tak, že je nastavený na zhruba 3 miliardy EUR. Rovnaká úroveň je nastavená pre veľkú krajinu, pre malý región aj väčší región. V konečnom dôsledku môže byť miera spustošenia povodňami taká závažná, ako to bolo toto leto v Severnom Írsku, kde boli škody veľmi rozsiahle, ale pretože sa neprekročil tento limit a nevzťahuje sa na celú krajinu, je Fond solidarity EÚ nedostupný. Je to spravodlivé? Netreba sa na to pozrieť, prípadne nemali by ste sa pozrieť aj na zbytočné prekážky, ktoré musia prekonať najmä výrobcovia v poľnohospodárstve, aby sa pokúsili získať prístup k týmto prostriedkom?

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) V prvom rade by som odpovedal pánovi Crowleymu. Som presvedčený, že cieľom predsedníctva naozaj je zriadiť čo najoperatívnejšie koordinačné stredisko. Presne v to dúfame. Problém je, že tu musíme nastoliť rovnováhu medzi tými, čo chcú viac koordinácie, ako v prípade predsedníctva, a členskými štátmi, ktoré sa prikláňajú viac k úlohe subsidiarity aj v tomto sektore. A napokon, aby bolo všetko absolútne jasné, predsedníctvo bude pracovať v rámci Rady smerom k lepšej koordinácii a – odpovedajúc pánovi Rackovi – viditeľnejšej koordinácii, pretože, ako pán Rack správne poznamenal, potrebujeme zabezpečiť viditeľnosť Európskej únie.

V odpovedi pre pána Allistera uvediem, že pokiaľ ide o Fond solidarity EÚ, som si veľmi dobre vedomý pozornosti, ktorú treba venovať Severnému Írsku v súvislosti s mnohými živelnými katastrofami. Nemám informácie o jeho diskriminácii, ale v útvaroch Rady samozrejme zaistím, aby sa Fond solidarity využíval čo najrýchlejšie a najspravodlivejšie v závislosti od regiónov na európskej úrovni aj na úrovni členských štátov.

Predsedajúci. – Otázka č. 5, ktorú predkladá **Eoin Ryan (H-0711/08)**

Vec: Potravinová bezpečnosť v nerovnom partnerstve

Keďže EÚ sa zaväzuje pokračovať v zavádzaní iniciatív zaisťujúcich bezpečnosť dodávok potravín do rozvojových krajín, čo robí Rada v súvislosti s tvrdeniami rozvojových krajín, že EÚ využíva nerovné partnerstvo v prvom rade formou rokovaní o obchodných dohodách, ktoré – slovami Hospodárskej komisie OSN pre Afriku – sú „nedostatočne obsažné“, „chýba im transparentnosť“ a ktoré EÚ umožňujú ťažiť z neschopnosti afrických krajín riešiť právne spleťtosti, a po druhé, zabezpečením európskych dodávok potravín aj na úkor západoafrického rybolovu?

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) V odpovedi pre pána Ryana uvediem, že ako iste viete, v Dohode z Cotonou sa 23. júna 2000 zaviedlo nové partnerstvo medzi Európskou úniou a 78 krajinami AKT. Tieto nové dohody by mali podporovať globálny prístup k vzťahom medzi Európskou úniou a týmito krajinami na základe komerčného prístupu k tovarom a službám, na základe vedľajších opatrení, opatrení na podporu regionálnej integrácie a skutočnosti, že tieto obchodné opatrenia musia byť v súlade s pravidlami Svetovej obchodnej organizácie. Koncom roka 2007 bolo podpísaných veľa predbežných dohôd, ktoré riešili riziko rozvratu obchodovania, čo predstavovalo vážnu obavu, ako Rada zdôraznila vo svojich záveroch z mája 2008.

Je absolútne jasné, že proces prerokovania dohôd o úplnom regionálnom hospodárskom partnerstve je jednou z hlavných priorít Rady. Rada navyše prijala nový rad záverov k dohodám o hospodárskom partnerstve – už štvrtý od roku 2006, v ktorom zopakovala, že cieľom dohôd zlučiteľných s pravidlami WTO je podporovať rozvoj. V Rade stále panuje konsenzus názorov o tejto dôležitej otázke a spoločný zámer dosiahnuť dohody o úplnom regionálnom hospodárskom partnerstve, ktoré krajinám AKT prinesú trvalo udržateľný hospodársky rozvoj.

Podľa informácií z výboru zodpovedného za rokovania, bezpečnosť dodávok potravín leží v centre záujmu spoločných rozhovorov. Na regionálnej úrovni sa dosahuje postupný pokrok a naším cieľom zostáva čo najrýchlejšie uzavrieť úplné regionálne dohody.

Čo sa týka dohôd o partnerstve v odvetví rybolovu, pripomenul by som Parlamentu, že Spoločenstvo po záveroch Rady z júla 2004 zaviedlo nový typ dvojstrannej dohody. Zaujíma ma však to, že po prvé, možnosti rybolovu by mali byť – a dúfame, že budú – pridelované plavidlám Spoločenstva na základe transparentných vedeckých posudkov, a po druhé, tá časť finančného príspevku Spoločenstva ustanovená v takzvaných dohodách o sektorovej podpore by sa mala použiť na rozvoj odvetvia rybolovu v partnerskom pobrežnom štáte tak, aby sa vytvoril zodpovedný a trvalo udržateľný rybolov.

V neposlednom rade nesmieme zabúdať ani na to, že predbežné dohody potrebujeme, ale musíme čo najrýchlejšie smerovať k dohodám o úplnom hospodárskom partnerstve, na čom pracujú všetci členovia Rady.

Eoin Ryan (UEN). – Aké opatrenia týkajúce sa transparentnosti môže Rada zaviesť s cieľom zabezpečiť maximálnu účinnosť nielen obchodných dohôd, ale aj pomoci pre rozvojové krajiny?

Keď si uvedomíme, že si z Komisie vypočujete jednu stranu o dohodách o hospodárskom partnerstve a potom si z mimovládnych organizácií vypočujete veľa kritiky na dohody o hospodárskom partnerstve, je veľmi ťažké zistiť, kto tu má pravdu a kto má z toho skutočné výhody. Je však isté, že v týchto dohodách o hospodárskom partnerstve je sústavná kritika a netransparentnosť. Chcel by som vás len požiadať, aby ste sa k tomu vyjadrili.

Avril Doyle (PPE-DE). – Mohla by som v súvislosti s rybolovom v západnej Afrike upozorniť predsedníctvo, že tieto dohody o rybolove, aj keď sú dvojstranné, potrebujú oveľa viac monitorovania a opakovaných návštev zo strany EÚ a Komisie, aby ťažká chudoba a zadlženosť v týchto tretích krajinách nevyvíjala neudržateľný a neodolateľný tlak na podpísanie týchto lukratívnych dohôd, ktoré často a všeobecne vedú k neudržateľnému a nezodpovednému využívaniu zdrojov? Myslím, že za tým, čo tu EÚ robí, je veľký otáznik. Mohlo by sa predsedníctvo k tomu vyjadriť?

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, chcel by som zopakovať otázku pani Doylovej, ale sformulujem ju trochu inak.

Približne pred dvadsiatimi rokmi prešla správa rybolovu v západosaharskej oblasti na Maroko. Neboli tam žiadne tlaky. Rybolov v tejto oblasti zo strany Európskej únie bol minimálny, bol však problém so zlou správou rybolovu.

Moja otázka znie takto: aké opatrenia môžeme prijať na pomoc krajinám zodpovedným za rybolov s cieľom zabezpečiť účinné monitorovanie? Nestačí len nepodpísať dohody o rybolove. Problémy budú vždy, ak rybolov nebude účinne monitorovaný.

Môže Európska únia urobiť niečo na pomoc týmto krajinám, aby účinne monitorovali rybolov a zamedzili vyčerpávaniu zdrojov, ako tomu je teraz?

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Myslím si, že pokiaľ ide o transparentnosť, tieto dohody by mali byť veľmi transparentné. Osobne nemám žiadne pripomienky k netransparentnosti. Nesmieme však zabúdať, že s týmito predbežnými dohodami sme v prechodnej fáze. Nie sú úplne uspokojivé, ale na pozadí predpisov WTO nemôžeme konať inak.

Po druhé, vážený pán poslanec má pravdu: krajiny, ktoré dohody uzavreli, sú k nim kritické. Kritika efektívnosti rozvojovej pomoci je tu vždy. Spolu s Komisiou pracujeme na tom, aby tieto mechanizmy pomoci a podpory boli transparentnejšie, to je jasné.

Po tretie, chceme prejsť ku globálnym dohodám, ktoré budú zahŕňať všetky zúčastnené strany a zástupcov občianskej spoločnosti v partnerských krajinách.

Po štvrté, čo sa týka rybolovu pozdĺž pobrežia západnej Afriky, som presvedčený, že pani Doylová má pravdu. Evidentne potrebujeme zabezpečiť, aby tu vždy bol trvalo udržateľný rozvoj a nech sa deje čokoľvek, dohody, ktoré zostávajú dvojstranné, nesmú vyvíjať nadmerný tlak. Ako spomenul vážený poslanec, musíme udržať účinné opatrenia na kontrolu rybolovných zdrojov. Nie je to jednoduché. Pochopiteľne musíme zohľadniť stav hospodárskeho vývoja a pomôcť týmto krajinám, aby sa lepšie začlenili do medzinárodných obchodných zón.

Predsedajúci. – Otázka č. 6 bola posúdená ako neprijateľná, keďže je podobná otázke zodpovedanej na druhej septembrovej schôdzi.

Otázka č. 7, ktorú predkladá **Manuel Medina Ortega** (H-0719/08)

Vec: Bezpečnosť leteckej dopravy

Mohla by Rada vzhľadom na zvýšenie počtu nehôd v leteckej doprave z posledných mesiacov v rôznych častiach sveta uviesť, či si myslí, že existujúce medzinárodné predpisy a postupy bezpečnosti leteckej dopravy sú postačujúce, alebo či je za predloženie nových iniciatív zameraných na zaistenie bezpečnosti občanov v leteckej doprave v rámci vzdušného priestoru EÚ aj mimo neho?

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážený pán predsedajúci, na otázku pána Medinu Ortegu odpoviem, že letecká doprava je stále jedným z najbezpečnejších dopravných prostriedkov, ale je pravda, že niektoré nehody – chápem každého pocity – a to najmä nehoda v Španielsku z tohto leta, nám pripomínajú mimoriadne tragické následky takýchto nešťastí.

Zlepšenie bezpečnosti cestujúcich leteckých liniek je stále jednou z hlavných priorít Rady. Parlamentu by som pripomenul nariadenie, ktoré prijali Parlament a Rada, o vytvorení čierneho zoznamu rizikových leteckých spoločností. Toto nariadenie umožňuje zabrániť, aby lietadlo považované za nebezpečné využilo vzdušný priestor Spoločenstva, a predstavuje účinný prostriedok na zlepšenie uplatňovania medzinárodných bezpečnostných noriem v krajinách, kde sa podľa Komisie nedodržiavajú minimálne bezpečnostné predpisy. Tento zoznam sa pravidelne aktualizuje.

Ďalším dôležitým prvkom v tejto zásadnej oblasti bezpečnosti leteckej dopravy je vytvorenie Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva, ktorej poslaním je podporovať čo najvyššiu mieru bezpečnosti a ochrany životného prostredia zo strany civilného letectva. Inštitúcie Spoločenstva riešili aj prípady lietadiel prevádzkovaných v rámci Spoločenstva dopravcami z tretej krajiny, t. j. dopravcami z krajín mimo Spoločenstva, a boli vytvorené predpisy týkajúce sa udeľovania licencií posádkam, týkajúce sa prevádzok, ako aj bezpečnostných noriem.

Pochopiteľne, ako vážený pán poslanec správne podotkol, tieto predpisy treba dopĺňať a posilňovať a dúfam, že Komisia čo najskôr predloží nejaké návrhy. Tieto návrhy preskúma Rada a Parlament v rámci regulačného postupu, s ktorým ste oboznámení.

Taktiež musíme pracovať s Medzinárodnou organizáciou civilného letectva, ktorá je samozrejme kľúčovým partnerom v tomto odvetví, a francúzske predsedníctvo je rozhodnuté presadzovať otázku bezpečnosti leteckej dopravy. Už začalo skúmať nové návrhy Komisie prijaté v júni minulého roka s cieľom vypracovať bezpečnostné predpisy Spoločenstva pre letiská, riadenie leteckej prevádzky a letecké služby.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Ďakujem vám veľmi pekne, vážený pán úradujúci predseda Rady, za obsírnú odpoveď. Bola vyčerpávajúca.

Moja doplňujúca otázka sa týka len toho, čo niektorí hovoria, že zvýšenie počtu nehôd súvisí so snahami leteckých spoločností súťažiť medzi sebou v ponuke lacných letov. Spotrebiteľia sú šťastní, že môžu lietať za menej, ale neviem, či Komisia má nejaké štúdie preukazujúce súvislosť medzi nízkonákladovými letmi a zvýšením počtu nehôd.

Robert Evans (PSE). – Moja pripomienka sa týka celkovej problematiky bezpečnosti leteckej dopravy. Je hlásených veľa incidentov, keď cestujúci, niekedy Briti, niekedy iných národností, požili počas letu priveľa alkoholu a predstavovali nebezpečenstvo pre ostatných cestujúcich, ba priam pre celé lietadlo.

Myslíte si, že existuje prípad, kedy bol zakázaný vstup na palubu lietadla cestujúcim, ktorí mali so sebou alkohol?

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Myslím si, že Komisia by mala v rámci svojich návrhov preskúmať všetky zdroje nebezpečenstva. Ak sa zdá – tu odpovedám na otázku pána Evansa, že aj toto je jeho zdrojom, čo môže byť, tak súhlasím. V tomto rámci treba posúdiť aj správanie cestujúcich, čo mi umožňuje odpovedať pánovi Ortegovi, pretože k incidentom tohto druhu nedochádza na nízkonákladových letoch, lebo predaj je bezpochyby obmedzenejší.

V odpovedi pre pána Ortegu však môžem povedať, že neviem o žiadnej priamej súvislosti medzi nízkonákladovými letmi, ak ste sa na to pýtali, a počtom nehôd. Pravdou ale je, že existuje súvislosť medzi spoločnosťami snažiacimi sa znižovať náklady, najmä čo sa týka údržby, bezpečnosti a doby použiteľnosti

lietadla, a počtom nehôd. Práve tu musíme bojovať a prostredníctvom existujúcich výborov, a čo je ešte dôležitejšie, prostredníctvom projektu CESAR, musíme zabezpečiť lepšiu kontrolu činnosti týchto spoločností, a to predovšetkým činností údržby, ktoré – ako ukáže preskúmanie – sú pôvodcom týchto nešťastí v istých prípadoch, kde ste, žiaľ, obeťami boli vy. Verím, že by sme tomuto javu naozaj mali venovať osobitnú pozornosť.

Avril Doyle (PPE-DE). – Ďakujem, i keď prerušujem. Chceme len uistenie – odbočujeme trochu od témy a využívame veľkorysosť predsedajúceho. Urobili by ste niečo s dostupnosťou Štrasburgu, aby sme mohli lietať na štrasburské letisko a dostať sa sem? Štrasburg je krásne mesto, ale nemôžeme sa sem dostať, a preto sa všetci sťažujeme na tunajšie schôdze.

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) S radosťou odpoviem pani Doylovej, ktorú mám veľmi rád a prechovávam k nej veľkú náklonnosť. Chcel by som zdôrazniť, že vynakladáme veľkú snahu o zlepšenie prístupu do Štrasburgu a že – ako viete – dotujeme päť leteckých spoločností. Francúzska vláda, aby sme na chvíľu zmenili stranu, vynakladá viac než 22 miliónov, aby tieto linky lietali do Štrasburgu. Pokúšali sme sa zlepšiť aj železničné spojenie medzi Bruselom a Štrasburgom s odklonom cez Roissy a nadväznosťou medzi vlakmi Thalys a TGV. Evidentne treba urobiť viac. Pokúsime sa pokračovať. V súčasnosti diskutujeme o tom, ako i naďalej zlepšovať služby – ako ste uviedli a aj to tak vnímam – v tomto krásnom meste.

Predseda júci. – Otázka č. 8, ktorú predkladá **Robert Evans (H-0721/08)**

Vec: Elektronické pasy

Keďže zodpovední pracovníci nevykonávajú kontrolu zrakom, aké uistenie môže Rada ponúknuť, že používanie elektronických pasov na niektorých letiskách neoslabí bezpečnosť ani nezvýši možnosti vydávať sa za inú osobu?

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážený pán predsedajúci, v odpovedi pre pána Evansa môžem uviesť, že Rada skutočne kladie veľký dôraz na posilnenie kontrol na vonkajších hraniciach Európskej únie, čo už bolo zdôraznené aj dnes predpoludním.

Nechceme budovať pevnosť Európu, ale nesmieme zabúdať, že schengenský priestor bol rozšírený, že Schengen musí fungovať absolútne účinne a že našou spoločnou povinnosťou je bojovať proti cezhraničnej trestnej činnosti a zabezpečiť úplné potláčanie nezákonnosti.

Rada sa teda venuje aj lepšiemu využívaniu nových technológií pri správe našich vonkajších hraníc. Komisia vydala očakávané oznámenie pod názvom „Ďalšie kroky pri riadení hraničných kontrol v Európskej únii“, ktoré je podľa nás vynikajúcim návrhom.

Podstatné je aj to, že uľahčenie kontrol na hraničných kontrolných bodoch nespochybňuje celistvosť a bezpečnosť schengenského priestoru, o tom vás môžem opakovane uistiť, pán Evans. Automatické overenie totožnosti cestujúcich nesmie viesť k oslabeniu bezpečnosti na hraniciach.

Ako iste viete, záruky poskytuje nariadenie č. 2252/04. Tento dokument vytvára presné normy pre biometrické identifikačné údaje, ktoré majú obsahovať pasy a cestovné doklady vydávané členskými štátmi. Tieto ustanovenia umožnia zvýšiť bezpečnosť pasov a nám umožnia účinne bojovať proti falšovaniu dokumentov vytvorením spoľahlivejšej spojitosti medzi dokumentom a jeho držiteľom. Záruky obsiahnuté v tomto nariadení sa musia posilniť a my musíme pokračovať v tejto iniciatíve – to je celá myšlienka paktu o prísťahovalectve a azyle, ktorý pán prezident Sarkozy obsérne opísal na schôdzi dnes predpoludním.

Je dôležité, že máme zavedený právny rámec pre činnosť, a je tiež dôležité, pán Evans, že teraz prostredníctvom paktu máme zároveň aj spoločnú politickú vôľu, ako zaistiť bezpečnosť, ktorá je nevyhnutná v kontexte rozšíreného priestoru slobody.

Robert Evans (PSE). – Podobne ako pán minister, ani ja si neželám zmeniť Európu na pevnosť, a chcem zmysluplné bezpečnostné kontroly a používanie nových technológií. Mal som však možnosť vidieť použitie týchto pasov a rád by som vedel, či mi môže povedať, ak sa mylím, pretože deje sa to tak, že osoba disponujúca elektronickým pasom podíde k prístroju, pas vloží do čítačky a ak je pas v poriadku, tak prejde. Nevie, ako sa tu môže robiť niečo iné okrem kontroly, či daná osoba má platný pas.

Určite nejde o kontrolu, či osoba má pas vystavený na svoje meno. Chápem to teda tak, že by mi nič nebránilo použiť váš pas, pán minister – ak by ste mi ho požičali, aby som prešiel cez kontrolu, lebo tam nik

nekontroluje, či sa zhoduje fotografia a osoba, prípadne by som mohol použiť pas takej ctihodnej osoby, ako napríklad pána McMillana-Scotta.

Zaujímalo by ma, či ma môžete uistiť, že niekde prebieha skutočná kontrola držiteľa a pravej totožnosti osoby.

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) To je ľahká otázka, za ktorú som vám vďačný, pán Evans. Nie, úplne vážne som presvedčený, že ak existuje nejaká medzera na úrovni kontroly identity, a to je vec, ktorú treba skontrolovať, tak naozaj musíme zabezpečiť, aby sme mali dôkaz totožnosti. To sa mi zdá byť vcelku jasné. Pasy sa nesmú zamieňať.

Budem preto myslieť na vaše pripomienky. Preveríme, o čom ste hovorili, a môžete si byť istí, že v kontexte opatrení, ktoré má Rada k dispozícii, a práce na uplatňovaní paktu o prisťahovalectve a azyle sa ešte raz pozrieme na to, či možno odporúčať posilnenie tohto bodu v rámci schengenského priestoru. To sa musí urobiť.

Predsedajúci. – Otázka č. 9, ktorú predkladá **Marian Harkin** (H-0723/08)

Vec: Dobrovoľníctvo

Mohla by Rada povedať, či francúzske predsedníctvo bude podporovať požiadavku, aby Eurostat odporučil realizáciu príručky OSN o neziskových inštitúciách v systémoch štátnych rozpočtov, keďže ide o jednu oblasť štatistického systému, ktorá sa priamo dotýka občanov Európy, a tak potvrdzuje angažovanosť občanov v dobrovoľníckych aktivitách tak, že sa po prvýkrát jednoznačne zviditeľnia v štatistickom systéme?

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážený pán predsedajúci, v odpovedi pre pani Harkinovú uvediem, že Komisia, ako zaiste vie, začala rokovania v rámci Výboru pre peňažnú a finančnú štatistiku a štatistiku platobnej bilancie, čiže pre Eurostat, predpokladám. Výbor na konci týchto rokovaní došiel k záveru, že je potrebné vykonať ďalší výskum na akademickej úrovni, aby bolo možné určiť zosúladené identifikačné kritériá pre neziskové inštitúcie, aby ich bolo možné spoľahlivo porovnávať v čase a priestore. Táto otázka štatistiky je preto dôležitá, keďže je pravda, že štruktúry v sektore dobrovoľníctva sa veľmi líšia a musíme im lepšie porozumieť. Čo je však dôležité, a o tom by som chcel váženú pani poslankyňu uistiť, že v Rade sa veľmi venujeme rozvíjaniu dobrovoľníckeho sektora. Ide o otázku pre občanov, najmä mladších ľudí, aby si osvojili európske ambície. Nedávno sme z posledných štúdií videli, že prirodzene nie sú najväčšími eurofilmi, i napriek možnostiam, ktoré majú.

V novembri by sa teda v programe Rady pod názvom „Vzdelávanie, mládež a kultúra“ malo prijať odporúčanie týkajúce sa mobility mladých dobrovoľných pracovníkov v Európe, aby sa posilnila dobrovoľnícka práca na európskej úrovni, čo by poskytovalo jasnejší obraz Európy, najmä pre našich mladších spoluobčanov.

Marian Harkin (ALDE). – V prvom rade ďakujem predsedníctvu za odpoveď a skutočne chválím francúzske predsedníctvo za iniciatívu v oblasti mobility. Vo vašej odpovedi tu však citujete list od Európskej komisie, ktorý je len takým zastieracím manévrom, lebo hovorí, že dôraz sa kládol na rozmanitosť právneho postavenia a nezosúladené kritériá určovania neziskových aktivít v jednotlivých krajinách. Pán minister, veľmi dobre viete, že 32 krajín už vykazuje tieto bilancie neziskových inštitúcií, s potešením môžem povedať, že medzi nimi aj Francúzsko a Česká republika, ktorá bude od januára predsedáť Rade. Som teda presvedčená, ako som povedala, že Komisia uplatňuje zastieracie manévry a prešľapuje na mieste, a keďže aj Francúzsko vykazuje tieto bilancie, veľmi by ma potešilo, keby ste Eurostatu aspoň odporučili, aby všetkým krajinám EÚ odporúčal vykazovať tieto bilancie.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) Viac ako 100 miliónov Európanov v rôznom veku, rôzneho vierovyznania a národností vykonáva dobrovoľnícku prácu, preto sociálny kapitál vo forme aktívneho dobrovoľníctva zohráva veľmi dôležitú úlohu v miestnej demokracii vo viacúrovňovom partnerstve. Podporujem, aby rok 2011 bol vyhlásený za Európsky rok dobrovoľníckej práce. Nemyslí si Rada, že v tejto oblasti do roku 2011 by sme mohli a mali urobiť ešte oveľa viac ako doposiaľ?

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Moja otázka sa týka spôsobu porovnávania týchto štatistík. Znova vidíme, že v štatistikách v Európe figurujú rôzne krajiny, ako napríklad Nemecko, Španielsko, Poľsko a tak ďalej, ale len zriedka, ak vôbec, sa vzťahujú na Európu ako takú, Európu 27 štátov, no tieto štatistiky sa ďalej porovnávajú s USA, Indiou alebo Čínou. Mali by sme sa snažiť zabezpečiť, aby v týchto štatistikách bola viditeľná Európa 27 štátov, a to práve preto, lebo dobrovoľnícka práca je pre nás veľmi dôležitá.

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Som presvedčený, že je naozaj dôležité – najprv odpoviem pani Pleštinskej, potom sa vrátim k pani Harkinovej a pánovi Rübigovi – dohliadnuť na to, aby dobrovoľnícky sektor mal svoj symbol a aby rok 2011 bol rokom dobrovoľníctva. Francúzske predsedníctvo si preto želá pripraviť sa na to a naozaj podporiť mobilitu mladých a zabezpečiť pokrok v rozvoji dobrovoľníckej služby v celej Európe.

K odpovedi na otázku týkajúcu sa štatistiky by som sa rád vrátil k výmene názorov s pani Doylovou. Ako povedal pán Rübigo, skutočne som za lepšie poznanie, čo sa v Európe deje v komunitách a charitách, ako aj za viac transparentnosti. Môžeme však ľahko pozorovať aj rozšírenie európskej humanistickej tradície vo vzťahu k iným regiónom sveta, najmä k Spojeným štátom, ale rovnako aj inde, a zamýšľam sa nad tým, čo môže existovať v Ázii.

Nie som však odborník na túto otázku, musíme zabezpečiť aj to, aby bola správna rovnováha medzi štatistickými požiadavkami a väčšou jednoduchosťou, a snažiť sa zjednodušiť a zmierniť bremeno spočívajúce na štruktúrach, ktoré niekedy majú málo zdrojov. Osobne som za dobré štatistické poznatky, za to, aby sme išli smerom, ktorý odporúčate. Som proti uniforme v tejto oblasti. Domnievam sa, že dôležité je tiež zachovať istú rozmanitosť, a nemyslím, že by to nejako bránilo tomuto dobrému štatistickému prístupu. Na druhej strane sa mi zdá byť dôležité zaistiť, aby požiadavky, ktorých užitočnosť chápem a ktoré musia existovať, boli primerané k tomu, čo sa snažíme dosiahnuť – zjednodušiť zaťaženie, a to najmä tých štruktúr, ktoré majú najväčšie problémy v oblasti administratívy.

Predseda júci. – Otázky č. 10 a 11 boli spojené, pretože sú veľmi podobné, ale ich autori budú mať príležitosť položiť pánovi ministrovi doplnujúce otázky.

– Otázka č. 10, ktorú predkladá **Avril Doyle** (H-0725/08)

Vec: Politika EÚ v oblasti geneticky modifikovaných výrobkov

Súhlasí predsedníctvo aj Rada, že súčasná politika EÚ „nulovej tolerancie“, ktorá zakazuje dovoz produktov neschválených v EÚ – s náhodnou alebo malou prítomnosťou geneticky modifikovaných organizmov – predstavuje veľký dodávateľský problém pre poľnohospodárske podniky v EÚ závislé od dovozu obilnín a krmív?

Tieto výrobky často obsahujú geneticky modifikované odrody, ktoré už v EÚ boli schválené, ale ak sa zistí čo i len najmenšia stopa po nepovolennej genetickej modifikácii, sú zakázané a zničené. Tomuto procesu chýba vedecká presnosť a integrita.

Nedávna správa Spoločného výskumného centra (JRC) Komisie obsahuje závery, že „zatiaľ“ neboli hlásené žiadne prejavy vplyvu na zdravie vyvolané geneticky modifikovanými potravinovými výrobkami, ktoré sa podrobili regulačnému postupu“.

Aké opatrenia podnikne predsedníctvo vzhľadom na zistenia zo správy centra JRC a vzhľadom na neprimerané meškanie procesu posúdenia geneticky modifikovaných odrôd, aby sa zabezpečilo promptné zhodnotenie bezpečnosti geneticky modifikovaných výrobkov v Európskej únii?

Otázka č. 11, ktorú predkladá **Mairead McGuinness** (H-0730/08)

Vec: Diskusia o strategických aspektoch GMO

Predseda Európskej komisie Barroso nedávno vyzval členské štáty, aby vymenovali úradníkov na vysokej úrovni, ktorí by sa zapojili do diskusií o strategických aspektoch geneticky modifikovaných organizmov (GMO). Medzi záležitosti, ktorými sa zaoberala skupina, patrí fungovanie schvaľovacích postupov, vplyv asynchrónneho povoľovania GM a diskusia širokej verejnosti o otázke GMO. Prvé stretnutie skupiny na vysokej úrovni sa uskutočnilo 17. júla a ďalšie je naplánované na tento mesiac.

Môže Rada naznačiť, aký pokrok sa dosiahol v týchto diskusiách a kedy sa očakáva predloženie správy od skupiny na vysokej úrovni?

Môže Komisia uviesť, ako by sa mohli odlišovať ciele a odporúčania tejto skupiny na vysokej úrovni od cieľov pracovnej skupiny GM, ktorú vytvorila Environmentálna rada?

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážený pán predseda júci, s potešením hovorím, že toto je moja príležitosť odpovedať rovnako pani Doylovej aj pani McGuinnessovej. Francúzske predsedníctvo sa rozhodlo uskutočniť komplexnú a politicky veľmi citlivú diskusiu k rozpravám o GMO, ktoré sa začali za minulého predsedníctva, s cieľom dopracovať sa v tejto veci k záverom pred koncom roka.

Pani Doylová, pani McGuinnessová, Environmentálna rada si včera vymieňala názory na GMO v nadväznosti na neformálne stretnutie ministrov životného prostredia, ktoré sa konalo vlani v júli v Celle Saint-Cloud, ako viete. Táto diskusia bude pokračovať s cieľom dosiahnuť operatívne závery na decembrové zasadnutie Rady na konci francúzskeho predsedníctva.

Akým smerom sa diskusia ubera v tejto fáze? Prvým smerom je posilnenie prostriedkov inšpekcií a hodnotení životného prostredia ich zosúladením na európskej úrovni a v tejto spojitosti vcelku určite nevynechám príležitosť podať v decembri správu o výsledkoch týchto úvah.

V kontexte týchto úvah musíme rovnako zohľadniť aj spoločensko-hospodárske kritériá riadenia rizík spojených s GMO a pozrieť sa, ako možno zlepšiť uplatňovanie vedeckých poznatkov, vytvoriť harmonizované limity značenia a napokon zohľadniť aj krehkosť istých citlivých alebo nechránených oblastí.

Ako viete, predseda Barroso na riešenie tejto otázky vytvoril skupinu na vysokej úrovni a myslím, že by ste sa spolu s Komisiou mali pozrieť, do akej fázy dospela práca tejto skupiny. V tejto fáze ešte nebola zverejnená žiadna správa. Skupina študuje právny rámec, súvisiacu problematiku z oblasti obchodu a životného prostredia a zvýšenie cien poľnohospodárskych výrobkov a jeho vplyv na otázku GMO.

Ako som povedal, ide o to, čo sa dostalo pred Radu, a o potrebu zabezpečiť, aby sa čo najskôr prijali nové usmernenia týkajúce sa environmentálnych hodnotení, aby sa do úvahy vzali dlhodobé riziká GMO pre životné prostredie. Toto som chcel zdôrazniť.

Avril Doyle (PPE-DE). – Ďakujem predsedníctvu za odpoveď, ale ak úloha Svetovej obchodnej organizácie – bez ohľadu na očakávanú správu skupiny na vysokej úrovni – má nejaký význam, nemala by zahŕňať prinajmenšom jednotný proces hodnotenia bezpečnosti a schvaľovania geneticky modifikovaných výrobkov, s ktorými sa globálne obchoduje? Pretože zaiste nechceme tvrdiť, že spotrebitelia zo Spojených štátov, Austrálie a Japonska sú vystavení väčšiemu ohrozeniu pre ich postupy hodnotenia bezpečnosti geneticky modifikovaných výrobkov a ich povoľovania, ktoré sú obzvlášť efektívne? Vari by predsedníctvo nesúhlasilo, že práve odborníkmi preskúmaným, vedecky podloženým postupom hodnotenia bezpečnosti a povoľovania geneticky modifikovaných organizmov by chýbala jednotnosť a vrhli by zlé svetlo na naše právne predpisy z tohto Parlamentu?

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Ak dovolíte, myslím si, že spojením týchto dvoch otázok som bola ukrátená, lebo moja otázka je veľmi špecifická. V prvom rade si nie som istá, či v tejto skupine na vysokej úrovni bola úplná spolupráca, ale chcela by som vidieť, aký pokrok – ak nejaký – dosiahli a kedy podajú správu, pretože mám dojem, že Európa je viac o aktivite v oblasti GMO než o skutkoch, ale my potrebujeme skutky, pretože nastala situácia, keď veľmi veľká krajina, ako napríklad USA a iné, je spokojná s tým, ako posudzuje GMO, pričom Európa chce iné kritériá. Z vašej odpovede som pochopila, že chcete byť „prísnejší“ – nech už to znamená čokoľvek, čiže problém sa nijako nemení.

Predsedajúci. – O zlúčenie otázok požiadala práve Rada.

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Prijímam svoju zodpovednosť. Vážený pán predsedajúci, môžem vás uistiť, že tu nie ste nadarmo. Prijímam všetku svoju zodpovednosť v tejto súvislosti a ospravedlňujem sa pani McGuinnessovej.

Rada v odpovedi pre pani Doylovú na otázku o možnom preskúmaní, najmä preskúmaní odborníkmi, začala veľmi plodnú výmenu názorov s odborníkmi z Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín (EFSA), najmä čo sa týka hodnotenia environmentálnych rizík. Tieto diskusie boli pozitívnym príspevkom najmä k téme súvisiacej s posilnením hodnotenia v záležitostiach životného prostredia, zlepšením uplatňovania technologických poznatkov, ako som hovoril, a zohľadňovania istých citlivých oblastí.

Preskúmanie odborníkmi je podľa mňa naozaj krok správnym smerom. Považoval by som to za zdravý vývoj. Čo sa týka obáv, ktoré vyjadrila pani McGuinnessová, domnievam sa, že dlhodobé environmentálne dôsledky používania GMO nemôžeme zmietať zo stola rigoróznym posúdením. Viem o amerických tendenciách v tejto záležitosti. Čo sa týka európskych záujmov, nesmieme zabúdať ani na dlhodobé hľadiská, a preto musíme byť veľmi prísni v hodnotení, ktoré treba vykonať.

Predseda júci. – Otázka č. 12, ktorú predkladá **Jim Higgins** (H-0728/08)

Vec: Situácia v Zimbabwe

Mohla by Rada naznačiť, či prehodnotila svoj postoj k situácii v Zimbabwe vzhľadom na to, že v čase písania zlyhalo úsilie o sprostredkovanie dohody Thabom Mbekim a obyvatelia Zimbabwe trpia núdzou, pričom Európska únia sa stále len prizera neúspechu rokovaní?

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážený pán predseda júci, v odpovedi pánovi Higginsovi uvediem, že i naďalej venujeme mimoriadnu pozornosť situácii v Zimbabwe a veľmi sa o ňu zaujíname. Preto sme odsúdili násilie zo začiatku apríla. Odsúdili sme spôsob, akým sa uskutočnili voľby, ale k tejto téme sa nebudem vracaať. Ako Európska únia sme sa snažili, aby Bezpečnostná rada vydala veľmi vážne uznesenie o Zimbabwe.

Po dohode ustanovujúcej vládu jednoty, ktorá bola podpísaná pod záštitou Juhoafrického rozvojového spoločenstva (SADC) 15. septembra, Európska únia pristupovala k svojim partnerom s cieľom čo najskôr vytvoriť dôveryhodnú vládu jednoty, inak povedané uskutočniť vôľu obyvateľov Zimbabwe, ako bola vyjadrená 29. marca.

Rokovania stále pokračujú, ale po pláne prezidenta Mugabeho vyhradiť si dôležité portfóliá pre svoju stranu (pripomínam, že prehrala voľby, ktorých druhé kolo bolo zmanipulované) toto sprostredkovateľské úsilie zlyhalo. Rada naznačila, že bude i naďalej veľmi pozorne sledovať situáciu.

Okrem toho podporila sprostredkovateľské úsilie zo strany spoločenstva SADC pod vedením prezidenta Mbekiho o dosiahnutie uspokojivejšieho výsledku, čo sa týka rozhodnutia zimbabwejského ľudu z 29. marca. Ak toto úsilie bude i naďalej blokované, sme pripravení prijať ďalšie opatrenia vo forme sankcií voči zimbabwejským orgánom.

Vzhľadom na veľmi ťažkú humanitárnu situáciu si neželáme, aby sa obyvateľstvo stalo obeťou tejto situácie, a preto Komisia práve uvoľnila dodatočnú sumu 10 miliónov EUR na riešenie tejto situácie, v ktorej sa ocitli obyvatelia Zimbabwe.

Čo sa týka hospodárskej a sociálnej stránky, tak na záver by som Parlamentu pripomenul, že hneď ako vznikne dôveryhodná vláda jednoty, Únia je pripravená prijať opatrenia podporujúce upevnenie demokracie a hospodárskej obnovy tejto krajiny.

Preto by som vám pripomenul, že ostávame bdeli, ako aj skutočnosť, že Európska únia je aj naďalej aktívna na všetkých frontoch – politickom, diplomatickom, ekonomickom aj humanitárnom, aby sa zabezpečila spravodlivosť pre zimbabwejský ľud.

Predseda júci. – K tejto otázke, ktorá už bude poslednou, mám dve doplňujúce otázky. Obávam sa, že budem musieť veci už uzavrieť. Chcel by som sa poďakovať pánovi ministrovi za komplexné odpovede. Každý, kto je prítomný v Parlamente a položí otázku, dostane písomnú odpoveď.

(Nesúhlasná poznámka Gaya Mitchella zo zadných lavíc)

Uvedomujem si váš problém, pán Mitchell. Dodržiavam časový harmonogram. Ak ho ostatní nedodržiavajú, je to ich problém, no ja odpovedám sám za seba. Na začiatku hodiny otázok som povedal, že skončíme o 19.00 hod.

(Nesúhlasná poznámka Gaya Mitchella zo zadných lavíc)

Snažíme sa tu udržiavať určitý poriadok. Oceňujem, že sa na tom podieľate.

(Nesúhlasná poznámka Gaya Mitchella zo zadných lavíc)

Registrujem vaše poznámky, no nemyslím, že by ste mali za to viniť mňa.

Jim Higgins (PPE-DE). – (GA) Vážený pán úradujúci predseda Rady, Rada si uvedomuje, že Národný demokratický kongres (NDC) sa snaží o nové voľby a že plány na zorganizovanie rozhovorov vo Svazijsku o rozdelení moci sa odložili o týždne.

Tento odklad zapríčinila skutočnosť, že predstavitel'ov opozície Morganovi Tsvangiraiovi odmietli vydať pas. Myslíte si, pán minister, že je to správne a užitočné? A máte teraz istotu, že možno vytvoriť dlhodobu udržateľné opatrenia?

Colm Burke (PPE-DE). - Zaujímalo by ma, či sa medzi Európskou úniou a stranami zainteresovanými v politickom procese v Zimbabwe uskutočnili nejaké priame rokovania. Aj keď táto krajina ráno vyrieši svoje politické problémy, bude potrebovať nesmiernu dávku nielen ekonomickej podpory, ale aj podpory v oblasti budovania nových obchodných vzťahov. Zaujímalo by ma, či sa medzi Európskou úniou a zainteresovanými stranami uskutočnili nejaké rokovania.

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. - (FR) V prvom rade, ako naznačil pán Higgins, situácia neustále vyvoláva veľké obavy a my chápeme, čo spôsobuje, že navrhnuté riešenia nie sú v tejto chvíli pre lídrov opozície prijateľné. Som však presvedčený, že ako ďalší krok sa 27. októbra v Harare musí uskutočniť tripartitné stretnutie politických orgánov Juhoafrického rozvojového spoločenstva (SADC), a to Svazijska, Angoly a Mozambiku.

Ak mám reagovať na slová pána Burkeho, je veľmi ťažké udržiavať kontakt v situácii, v akej sa nachádza pán Tsvangirai. Pas mu zadržali a nevrátili. Do Svazijska neprišiel. Komisia a rovnako aj úradujúci predseda Rady ministrov pán Bernard Kouchner sa neustále dostatočne vzájomne informujú a sú v úzkom kontakte s predstaviteľmi Juhoafrického rozvojového spoločenstva (SADC) a pánom Mbekim. Čo sa nás týka, môžeme zaručiť len to, že vzťahy so Zimbabwe sa obnovia, no len keď bude zabezpečený právny štát a objaví sa uspokojivé riešenie. Máme však maximálny počet kontaktov, ktorý je v danej situácii možný, či už s pánom Louisom Michelom alebo pánom Bernardom Kouchnerom.

Predsedajúci. - Týmto končím hodinu otázok.

Otázky, ktoré neboli zodpovedané pre nedostatok času, budú zodpovedané písomne (pozri prílohu).

(Rokovanie bolo prerušené o 19.00 hod. a pokračovalo o 21.00 hod.)

PREDSEDÁ: PANI MORGANTINI

podpredsedníčka

15. Ochrana parlamentnej imunity: pozri zápisnicu

16. Program na reformu poľských lodeníc (rozprava)

Predsedajúca. - Ďalším bodom programu sú vyhlásenia Komisie o programe na reformu poľských lodeníc.

Marek Siwiec (PSE). - (PL) Vážená pani predsedajúca, rád by som vás informoval, že na balkóne sedí delegácia poľských odborov. Vypočujú si našu rozpravu. Delegácia pozostáva zo zástupcov lodeníc v Gdansku, Gdyni a Štetíne. Chcel by som vás požiadať, aby ste privítali našich poľských priateľov.

Predsedajúca. - Ďakujem, pán Siwiec. Delegáciu srdečne vítam.

Neelie Kroes, členka Komisie. - Vážená pani predsedajúca, Komisia si dobre uvedomuje historický význam poľských lodeníc a práve z toho dôvodu sme veľmi tvrdo pracovali, aby sme našli riešenie, ktoré umožní reštrukturalizáciu sektora spôsobom, ktorý poskytne živobytie pre dotknuté regióny. Naša snaha dosiahnuť perspektívne riešenie však závisí od spolupráce s poľskými orgánmi. Aby som sa jasne vyjadrila, preskúmanie štátnej pomoci v týchto prípadoch sa odkladalo približne štyri roky.

Preskúmanie sa týka značných súm operačnej pomoci lodeniciam v Štetíne, Gdyni a Gdansku. Aj bez vyčíslenia štátnych záruk od roku 2002 až doteraz dostali lodenice v Gdyni od štátu, čo znamená od poľských daňových poplatníkov, pomoc vo výške približne 167 000 EUR na pracovníka. To je približne 24 000 EUR na pracovníka na rok, čo znamená, že dotácia na každého pracovníka lodeníc je prinajmenšom dvojnásobok priemerného ročného príjmu poľských pracovníkov.

Dokonca aj bez vyčíslenia štátnych záruk dosiahla celková pomoc, ktorú od roku 2002 dostali lodenice v Gdyni, nominálnu hodnotu okolo 700 miliónov a v Štetíne nominálnu hodnotu 1 miliardy EUR.

Napriek všetkým tým peniazom sú lodenice a budúcnosť ich pracovníkov naďalej ľahko zraniteľné. Rada by som zdôraznila, že to je to, čoho sa skutočne bojím. Myslím, že musíme vziať do úvahy budúcnosť týchto pracovníkov. Doteraz sa vyhýbali bolestivej, no nevyhnutnej reštrukturalizácii, ktorú napríklad lodenice v Nemecku a Španielsku už podstúpili a na ktorú sa v týchto dňoch pripravuje aj Malta.

Vždy počas tých štyroch rokov mala Komisia pre po sebe nasledujúce poľské vlády dvere otvorené. Stretla som sa s dostatočným počtom ministrov a premiérov poľských vlád. Neustále sme sa snažili dosiahnuť dohodu a, nanešťastie, a hovorím to so smútkom v srdci, poľské orgány nevyužili tieto možnosti.

V júli tohto roku dospela Komisia k záveru, že posledné plány na reštrukturalizáciu nezabezpečili životaschopnosť lodení. No my, Komisia, rovnako ako predtým, sme si uvedomovali dôležitosť tejto veci pre poľské hospodárstvo a poľskú spoločnosť, a tak sme preukázali flexibilitu a ponúkli ďalšie dva mesiace na nové finančné plány, ktoré mali byť predložené do 12. septembra.

Počas leta zostávali predstavitelia Komisie neustále k dispozícii a poskytovali spätnú väzbu poľským orgánom na návrh, ktorý im tieto orgány predložili. Teraz som dôkladne zhodnotila reštrukturalizačné plány predložené poľskými orgánmi 12. septembra. Nevidím, žiaľ, ako z toho dospieť k záveru, že dané revidované koncepčné plány zabezpečia životaschopnosť lodení. V skutočnosti plány vyžadujú dokonca viac verejných prostriedkov, ktoré sa v budúcnosti musia do nich napumpovať, vrátane peňazí na pomoc pre každodennú prevádzku.

Treba tiež zdôrazniť, že reštrukturalizačné plány predložené 12. septembra, a to hovorím o plánoch poľskej vlády, predpokladajú zníženie pracovných miest o približne 40 %. Tieto obete by sa však priniesli bez akejkoľvek vyhliadky na trvalo udržateľnú zamestnanosť zostávajúcich zamestnancov, pretože lodenice by sa veľmi pravdepodobne nestali životaschopné a aj naďalej by potrebovali štátnu podporu na úkor poľských daňových poplatníkov.

To je neprijateľný výsledok. Neprijateľné je to nielen z pohľadu právnych predpisov EÚ o hospodárskej súťaži, ale aj z pohľadu budúcnosti týchto lodení. Neprijateľné je to pre ich zamestnancov a zo všeobecnejšieho hľadiska aj pre poľské hospodárstvo. Keďže sa situácia v súčasnosti nemení, nevidím preto možnosť, ako sa vyhnúť prijatiu negatívnych stanovísk voči lodeniciam v Gdyni a Štetíne.

No Komisia neostane len pri tom, že povie „nie“. Pracovali sme aktívne, aby sme pomohli poľským orgánom prísť s riešením, ktoré by zabezpečilo jednak perspektívnu komerčnú budúcnosť ekonomických centier v Gdansku, Gdyni a Štetíne, a jednak trvalo udržateľnú zamestnanosť.

Podľa tohto scenára by sa aktíva lodení v Gdyni a Štetíne predali za trhových podmienok v niekoľkých balíkoch. Aktíva by sa umiestnili do balíkov a nasledovala by otvorená, bezpodmienečná a nediskriminačná verejná súťaž. Zostávajúca prázdna, fiktívna firma, takzvaná „shell company“, by použila výnosy z predaja aktív na splatenie pomoci, ktorú dostávala v priebehu rokov, a bola by zlikvidovaná. Kupujúci týchto aktív by potom boli schopní urýchliť obnovenie ekonomických aktivít jednotlivých lodení bez bremena, že musia splácať veľké čiastky štátnej pomoci, ktoré lodenice dostávali celé tie roky. Môžu tak opäť zamestnať dokonca viac ľudí, ako by prichádzalo do úvahy v prípade, že by sa realizoval reštrukturalizačný plán z 12. decembra.

Len predpokladám, že ktorýkoľvek investor, ktorý je ochotný prevziať lodenice alebo aspoň niektoré z ich záväzkov, by bol oveľa šťastnejší, keby získal najdôležitejšie výrobné aktíva bez dlhov a rozvíjal ich konkurencieschopným a trvalo udržateľným spôsobom. Konečný výsledok by bol pravdepodobne pozitívny v dvoch ohľadoch. Na jednej strane by bol počet pracovníkov bez zamestnania nižší ako ich predpokladaný počet v reštrukturalizačnom pláne, ktorý predložili poľské orgány. Na strane druhej by mali pracovníci nanovo zamestnaní investormi, ktorí kúpili aktíva lodení, omnoho stabilnejšie pracovné vyhliadky v rámci perspektívnych podnikateľských aktivít, pretože by sa odstránila ťarcha dlhov z minulosti.

Toto riešenie, ktoré by bolo v súlade s nedávnym precedensom leteckej spoločnosti Olympic Airways, by umožnilo oživujúce naštartovanie hospodárskej činnosti v jednotlivých lodeniach, z čoho by ťažili aj ich pracovníci.

Komisia predniesla túto možnosť poľským orgánom. Urobili sme tak niekoľkokrát a úprimne dúfam, že využijú našu flexibilitu a predstavia nám konkrétny návrh. Diskusie o technickom postupe možnej implementácie riešenia z leteckej spoločnosti Olympic Airways v lodeniach v Gdyni a Štetíne stále prebiehajú medzi poľskými orgánmi a predstaviteľmi Komisie.

Čo sa Gdanska týka, myslím, že je veľká šanca dosiahnuť kladný výsledok v prípade, že si obe strany naďalej zachovajú flexibilitu a dobrú vôľu. Pokladám za prirodzené, že sa ma opýtate: Prečo tento prístup ku Gdansku? Sú na to dva dôvody. Po prvé, Gdansk sa už predal súkromnému prevádzkovateľovi, ktorý tam poskytol ozdravnú finančnú injekciu, a po druhé, záväzky tejto lodenice voči pomoci v minulosti sú ďaleko nižšie než záväzky v lodeniach v Gdyni a Štetíne.

Zo strany Komisie sme poľským orgánom už naznačili naše stanovisko pri posudzovaní kompenzačných opatrení, ktoré sú potrebné na dodržanie pravidiel ES pre poskytovanie štátnej pomoci. Keďže táto lodenica

dostala v minulosti menej pomoci, v tomto ohľade môžeme byť menej nároční. Zásada pre otvorenosť „quid pro quo – niečo za niečo“ zo strany Komisie je, že poľské orgány musia teraz predložiť návrh reštrukturalizačného plánu pre Gdansk, aby sme mohli prediskutovať všetky nevyriešené otázky. No zatiaľ, a je mi to skutočne ľúto, sme takýto plán nedostali a je úplne nevyhnutné, aby nám ho poľské orgány rýchlo poskytli.

Poľská vláda môže navyše požiadať o podporu z Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii. Taká žiadosť má predpoklad byť úspešná a rozsah intervencie by závisel na výške spolufinancovania, ktorú je poľská vláda pripravená investovať, pretože Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii sa podieľa na spolufinancovaní vo výške maximálne 50 % nákladov.

Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii, ktorý Komisia analyzovala, aby sa aktualizovala výška podpory na osobu, sa pohyboval v rozsahu od 500 EUR do 10 000 EUR z fondu, ku ktorému sa musela pridať rovnaká čiastka financovaná členskými štátmi.

Na záver môžem povedať, že Komisia bola skutočne pripravená posúdiť tieto prípady a preukázať značnú dávku pružnosti. Urobili sme, čo sme mohli, a budeme pokračovať v spolupráci s poľskými orgánmi, aby sme našli hospodársky výhodné a sociálne trvalo udržateľné riešenie, ktoré je v súlade so zákonom o hospodárskej súťaži ES a platnými precedensmi Komisie.

Teraz sú na ťahu poľské orgány. Budúcnosť lodeníc a ich pracovníkov závisí od ochoty poľských orgánov spolupracovať s Komisiou, aby sa urýchlilo našlo pozitívne riešenie v rámci toho, čo som už naznačila.

Predseda júca. – Chcela by som apelovať na poslancov a ich zmysel pre disciplínu a zodpovednosť, pretože máme veľmi krátke termíny. Dnes večer je na programe príliš veľa bodov, preto vás chcem požiadať, aby ste starostlivo dodržiavali časové limity.

Jerzy Buzek, v mene skupiny PPE-DE. – (PL) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka Kroesová, ďakujem vám za vašu dnešnú prítomnosť na tomto zasadnutí a za aktívne hľadanie riešenia problémov lodeníc, ako aj za pozitívny tón na konci vášho prejavu.

Samozrejme, že uznávame zásady hospodárskej súťaže a chceme, aby európske podniky vytvárali zisky a zabezpečili svojim pracovníkom slušné mzdy. Poľské lodenice majú už dlho ťažkosti s uplatňovaním týchto zásad. Negatívne rozhodnutie Komisie vo veci lodeníc bude mať však za následok ich bankrot a takúto situáciu možno ťažko prijať.

Uznávame, že hospodárske a sociálne dôsledky takéhoto bankrotu by mali regionálny alebo nanajvýš národný dosah a že Európska únia v súčasnosti tiež rieši globálnu krízu. Nemá však zmysel prispievať kritickou situáciou poľských lodeníc a ich pracovníkov k všeobecnému hospodárskemu spomaleniu. Európsky a poľský lodiarsky priemysel sa oplatí zachrániť. Z toho dôvodu nemôžem prijať negatívne rozhodnutie a žiadam o jeho odloženie, aby sme poľskej vláde a investorom poskytli čas, aby konali. Od Európskej komisie očakávame preto pozitívny signál. Po prvé, počas obdobia reštrukturalizácie to pomôže zaručiť, že tieto podniky zostanú fungujúcimi lodenicami. Ak výsledkom privatizácie bude, že sa štruktúra lodeníc roztriešti, lodiarsky priemysel nebude možné obnoviť. Po druhé, pozitívny výsledok bude znamenať, že sa udržia pracovné miesta zamestnancov lodeníc alebo sa pre nich nájde zodpovedajúca nová práca, pričom sa udrží kontinuita z hľadiska produktivity a zamestnanosti.

Po tretie, počas tohto obdobia budú nevyhnutné drobné ochranné opatrenia na to, aby sa udržala výroba a aby sa zabezpečilo, že zmeny budú trvalo udržateľné. Bolo by potrebné stanoviť optimálne riešenia pre túto situáciu a pevne verím, že pani komisárka Kroesová a Komisia s nimi budú súhlasiť.

Martin Schulz, v mene skupiny PSE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, moja skupina si vyžiadala túto rozpravu s vami, pani komisárka, pretože s vami nesúhlasíme prakticky v každom ohľade. V súčasnej globálnej hospodárskej klíme sa nemôžete otočiť a povedať, že len preto, že sa neplnili určité regulačné podmienky, lodenice sa musia zatvoriť. Ak lodenice teraz, za týchto hospodárskych podmienok, zatvoríte, ako ste práve uviedli, celý región privediete k hospodárskej katastrofe, a to nie je možné. Poľská vláda, rovnako ako vy v Komisii a my v Parlamente, preto potrebuje viac času. V tejto napätej hospodárskej situácii nemôžete jednoducho povedať, že „určité body sa nesplnili a je koniec“.

V druhom bode sa chcem venovať nasledujúcemu. Argument, že na jedno pracovné miesto sa vynakladá 24 000 EUR, je síce v poriadku, no čosi vám poviem. Býval som primátor jedného mesta v Nemecku, kde bola v prevádzke uhoľná baňa. Povedali nám, že na jedno pracovné miesto vynakladáme príliš veľa peňazí, a tak sa baňa zavrela. Trvalo 20 rokov, celých 20 rokov, než sme získali späť polovicu pracovných miest,

ktoré sme stratili. V poľských lodiarskych mestách tomu nebude inak. Ak dnes poviete, že je rozhodnuté, potrvá vám prinajmenšom dve dekády, kým tento región zreštrukturalizujete.

Preto je nevyhnutné sústrediť sily na udržanie týchto podnikov v prevádzke, nie na ich zatvorenie. Spolu s kolegami z našej skupiny vyzývam Komisiu a poľskú vládu, aby vyvinuli maximálne možné úsilie na udržanie poľských lodeníc vo všetkých troch mestách. Je to jeden z rozhodujúcich bodov, ktoré od vás požadujeme.

Ak poľské orgány nepracovali dostatočne rýchlo, ak akčné plány, podnikateľské plány, ktoré ste spomínali, pani Kroesová, ešte nie sú k dispozícii, potom sa vás pýtam: Musia byť zamestnanci v poľských lodeniach potrestaní za to, že si ani isté orgány, ani vláda nerobili riadne svoju prácu? To je viac-menej to, čo nám tu hovoríte. Títo pracovníci platia daň za nedostatky vlády a verejnej správy, čo je vonkoncom neprijateľné.

Mobilizácia Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii je preto dobrá vec, no musíte ho mobilizovať v takom smere, aby sme mohli poskytovať pomoc v praxi, aby sme mohli udržať tieto podniky a aby sa zachovala konkurencieschopnosť poľského lodiarskeho priemyslu.

Tento bod je dôležitý aj pre tých z nás, sociálnych demokratov, ktorí nie sme z Poľska, čo je aj dôvod, prečo v tejto rozprave vystupujem. Poľské lodenice, mestá ako Gdansk a Štetín, boli pre nás významným symbolom demokratického zápasu poľského národa proti diktatúre. To je ďalší dôvod, prečo tieto lodenice nesmú byť zatvorené.

Janusz Onyszkiewicz, v mene skupiny ALDE. – (PL) Vážená pani predsedajúca, problém poľských lodeníc nie je ničím novým. Vyvíjal sa v priebehu mnohých rokov. Po sebe nasledujúce vlády nanešťastie nedokázali riešiť tento problém náležitým spôsobom. Prečo sa to stalo? Tu nie je ani vhodné miesto, ani vhodný čas na prerokovanie tejto konkrétnej otázky. Ľudí, čo sú za to zodpovední, budeme volať na zodpovednosť v súlade s poľskými demokratickými postupmi.

Situácia je dnes však zložitá. Pochopiteľne Komisia nemohla ignorovať túto neschopnosť konať. Na druhej strane musíme zdôrazniť fakt, že rôzne scenáre vyžadujú rôzne náklady. Alternatíva zlepšiť situáciu vyhlásením, že *de facto* lodenice musia byť zatvorené, so sebou očividne prináša určité vážne dôsledky. Predovšetkým dôjde k rušeniu pracovných miest. Pracovníci, ktorých to postihne, môžu byť v budúcnosti opäť zamestnaní, ale dovtedy stoja pred veľkou neistotou a vážnymi ťažkosťami.

Musíme okrem toho vziať do úvahy ďalší faktor. Nechcem sa vraciť k otázkam, ktoré sa už riešili, ale celá záležitosť týkajúca sa zatvorenia poľských lodeníc, a možno ťažké obdobie, ktorému čelíme, sa vyvinuli v čase volieb do Európskeho parlamentu. Bolo by poľutovaniahodné, ak by tieto rozhodnutia poskytli argumenty ľuďom, a nanešťastie je v Poľsku dosť veľa takých ľudí, čo sú proti nášmu členstvu v Európskej únii.

Chcel by som preto apelovať na Komisiu, aby bola čo najpružnejšia, pokiaľ ide o Gdansk. Samozrejme, čo sa nás týka, aj my budeme v Poľsku konať, aby sa zaručilo, že aj poľská vláda postupuje vytrvalo a pružne.

(potlesk)

Elisabeth Schroedter, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, pani komisárka, v mene Skupiny zelených/Európskej slobodnej aliancie vyzývam Komisiu, aby prispela k ochrane budúcnosti lodeníc.

Nehovoríme tu o krátkodobej reštrukturalizácii, ako sa to často stáva v západných krajinách. Nesmieme zabúdať, že tieto lodenice nesú ťažké bremeno z minulosti, a to nielen bremeno socialistického štátneho hospodárstva, ale aj bremeno chýb uskutočnených počas prístupového procesu. Počas tohto procesu ste vy ako Komisia nebrali do úvahy skutočnosť, že táto krajina podstupuje ťažký proces transformácie, a uložili ste na ňu v tom čase požiadavky, ktoré neboli realistické a nesmerovali k primeranému sociálno-hospodárskemu rozvoju. Toto sú chyby v procese, za ktoré musíte nieť svoj podiel zodpovednosti.

Z toho dôvodu nemá teraz žiaden zmysel odmietať štátnu pomoc, rušiť pracovné miesta a následne podporovať nadbytočných pracovníkov pomocou Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii. Aký má v tejto chvíli význam podporovať nezamestnaných? Pre miestnych ľudí by to bolo veľké sklamanie a bola by za to zodpovedná Európska únia. Rozumnejšie je iniciovať primeraný rozvoj týchto lodeníc, aby sme poskytli trom mestám, Štetínu, Gdansku a Gdyni, trvalo udržateľnú budúcnosť. Dáva nám to možnosť, aby sme ich podporovali, nie iba s odstupom času na to reagovali. To je jediná možnosť, ktorú v tomto prípade vidím.

Existuje možnosť, že Komisia dá súhlas na poskytnutie štátnej pomoci. No v rámci tejto štátnej pomoci chceme, aby sa dané pracovné miesta modernizovali z hľadiska ochrany životného prostredia, čím by sa zabezpečili dlhodobé vyhliadky týchto podnikov a ich pracovníkom by sa zaručili dlhodobé stabilné pracovné miesta.

Adam Bielan, v mene skupiny UEN. – (PL) Vážená pani predsedajúca, na sídlo Európskeho parlamentu, kde sa dnes nachádzame, sa pozeráme ako na symbol francúzsko-nemeckého vyrovnania. To je jediný dôvod, prečo si Európsky parlament udržiava dve sídla vybavené na to, aby sa v nich konali plenárne zasadnutia, a to v Bruseli a Štrasburgu. Európski daňoví poplatníci platia na tento účel niekoľko stoviek miliónov EUR ročne.

Poľské lodenice, zvlášť lodenice v Gdansku, sú symbolom boja proti vláde komunistov. Symbolizujú pád železnej opony, ktorá rozdelila Európu na dva tábory. Z toho dôvodu boli vlajkové stožiare, čo stoja pred budovami Európskeho parlamentu a na ktorých vejú vlajky členských štátov, vyrobené v lodeniach v Gdansku. Je to vďaka hrdinským činom pracovníkov poľských lodeníc, ktorí bojovali za znovuzjednotenie Európy, že sme schopní sa tu dnes stretávať. Títo ľudia si zaslúžia našu úctu, zaslúžia si dôstojný život a slušné životné podmienky.

Zatvorenie lodeníc, čo navrhuje Európska komisia, prinesie so sebou surové prepustenie niekoľkých tisícov kvalifikovaných pracovníkov a okrem toho ďalších osem tisíc ľudí stratí svoje živobytie. Takýto čin môže viesť k masovej hospodárskej migrácii. Pracovníci poľských lodeníc nechcú, aby sa to stalo. Chcú ostať vo svojej krajine a pracovať v moderných, ziskových lodeniach.

Vyzývam preto komisárku Kroesovú. Nezničme tento obrovský potenciál. Dajme poľským lodeniciam príležitosť, aby sa zotavili z finančného krachu. Vážená pani predsedajúca, uvedomujem si, že súčasná poľská vláda, a zvlášť minister financií, urobili v minulom roku mnoho chýb. Desiatky tisíc nevinných ľudí však nesmú platiť za nekompetentnosť Aleksandra Grada. Zvlášť teraz, v čase, keď západoeurópske štáty pumpujú desiatky miliónov EUR do svojich bankových systémov bez ohľadu na zásady voľnej hospodárskej súťaže, by mohlo byť negatívne rozhodnutie Komisie považované v Poľsku za zlý úmysel.

(potlesk)

Ilda Figueiredo, v mene skupiny GUE/NGL. – (PT) Vážená pani predsedajúca, nastal čas, aby Komisia prehodnotila svoju stratégiu v súvislosti s lodenicami v Európskej únii. Lodiarsky priemysel v našich krajinách bol obetovaný na oltár neoliberalizmu a je tu vážne nebezpečenstvo, že sa zničí aj to, čo ostalo, či už v Poľsku, alebo Portugalsku.

Teraz je už jasné, že globálna stratégia, ktorú uskutočňuje Európska komisia vo vzťahu ku konkurencieschopnosti lodiarskeho odvetvia v Spoločenstve, je nedostatočná. Zatiaľ čo v niektorých krajinách sa lodiarsky priemysel zotavil, v iných krajinách sa tak nedeje. Portugalsko bolo svedkom zničenia svojich najdôležitejších lodeníc, napríklad Lisnavy v Almade, ktoré zamestnávali tisíce zamestnancov. Do dnešného dňa neboli v danej oblasti uskutočnené žiadne rekonštrukčné opatrenia. Stále máme lodenice vo Viana do Castelo, ktoré sú pre celý tento región strategické a ktoré na svoju modernizáciu potrebujú podporu, aby sa vyhlili novým vážnym problémom.

Z toho dôvodu musíme vyjadriť svoju solidaritu s pracovníkmi lodiarskeho priemyslu, či už v Poľsku, alebo v Portugalsku, alebo v ktoromkoľvek inom členskom štáte, a zároveň musíme trvať na riešení, ktoré umožnia, aby sa tomuto odvetviu darilo. Ak sa pre finančnú krízu prijímajú osobitné opatrenia, prečo sa odmietajú rovnaké opatrenia pre lodiarsky priemysel? Vážená pani komisárka, to je moja otázka.

Witold Tomczak, v mene skupiny IND/DEM. – (PL) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, solidarita znamená pracovať spolu a nie jeden proti druhému. Problém poľských lodeníc vyvoláva otázku: Služíme my hospodárstvu alebo hospodárstvo slúži nám? V prípade bánk, ktorých chamtivosť a nekompetentné riadenie vyvolalo finančnú krízu, sa prstom ukázalo na ľudí alebo skôr na bankárov. Svet tak používa peniaze daňových poplatníkov, aby zachránil finančný systém, i keď samotná ekonomika by potrebovala, aby sa nad vinníkmi vyniesol rozsudok a banky sa nechali padnúť. V prípade poľských lodeníc sa, nanešťastie, používa odlišná filozofia. Je bankár lepší človek ako zamestnanec lodeníc?

Poľské lodenice symbolizujú zmeny, čo viedli k pádu Berlínskeho múra a vytvoreniu novej Európy. Banky ničím podobným neprispeli k našej histórii. Sú to však banky, ktorým pomáhame, zatiaľ čo s rozhodnutím, ktoré sa týka otázky lodeníc, meškáme. Zložitá situácia, ktorej čelia poľské lodenice, nie je chybou zamestnancov, ani nevznikla dôsledkom nedostatku odborných zručností pri stavbe lodí. Vinu treba hľadať

v chybnom riadení, politických hrách a škandalózných finančných záujmoch, ktoré súvisia s kolapsom lodení.

Kým mnohé lodenice v starých členských štátoch Európskej únie dostali štátnu pomoc, lodenice v Gdansku, symbol boja za slobodu a ľudské práva, boli zničené z politických dôvodov. Finančný krach poľských lodení je v záujme tých, čo očakávajú veľké zisky po prevzatí ich aktív a atraktívnych pozemkov, na ktorých lodenice stoja. Z kolapsu lodení budú zjavne ťažiť aj konkurenti vrátane konkurentov mimo Európy. Stojí za to zdôrazniť, že podiel celej Európskej únie na svetovom lodiarskom priemysle je trikrát nižší ako podiel samotnej Južnej Kórey, ktorá svoj lodiarsky priemysel dotuje.

Dámy a páni, ukazuje sa, že veľká časť štátnej pomoci vyčlenená pre lodenice sa nepoužila na tento účel. Táto záležitosť sa musí dôkladne prešetriť. Vážená pani komisárka Kroesová, vytváranie príležitosti na rozvoj poľských lodení nielenže zabezpečí živobytie tisíckam zamestnancov poľských lodení a ich rodinám, ale aj tým, čo sú zamestnaní v súvisiacich priemyselných odvetviach. Je to aj príležitosť vytvoriť moderné poľské hospodárstvo, čo je v dlhodobom záujme Európskej únie, ktorá musí podporovať svoj lodiarsky priemysel. Úder pod pás poľským lodeniciam je preto v rozpore s lisabonskou stratégiou.

(potlesk)

Sylwester Chruszcz (NI). - (PL) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, situácia, ktorej dnes čelia poľské lodenice, vyžaduje samozrejme okamžitý zásah zo strany vlády, celého lodiarskeho odvetvia a Európskej komisie. Namiesto privatizácie musia byť lodenice zoštátnené, s cieľom realizovať komplexný program reštrukturalizácie. Aký význam má udeliť akýkoľvek druh pomoci, ak jediným riešením je privatizácia a lodenice budú vlastníť subjekty z krajín mimo Európskej únie? Bolo by to nielen v rozpore s pravidlami EÚ o hospodárskej súťaži, ale znamenalo by to aj stratu strategického odvetvia poľského hospodárstva, pretože v lodiarskom priemysle a v súvisiacich priemyselných odvetviach je zamestnaných viac ako 100 000 ľudí.

Pomoc, ktorú nedávno ponúkli bankám, vedie na pozadí svetovej hospodárskej krízy *de facto* k ich zoštátneniu a presúva ich pod kontrolu štátu. Štátna pomoc sa poskytuje preto, aby podnikanie začalo tvoriť zisk prostredníctvom reštrukturalizácie. Takýto krok by mohol napríklad zachrániť poľský lodiarsky priemysel. Od roku 2005 sa Európska komisia pýta, aká časť štátnej pomoci z verejných zdrojov, ktorá bola poskytnutá poľským lodeniciam, sa vyčerpala. Bolo by dobré, keby Komisia používala rovnaké kritériá pre rovnaké činnosti, ktoré sa vykonávajú v lodeniciach v ostatných častiach Európskej únie.

Namiesto toho, aby sa lodenice zatvorili bez dôkladného zváženia takéhoto kroku, musí Poľsko volať na zodpovednosť tých, čo sú zodpovední za nesprávne riadenie týchto podnikov, počnúc manažmentom a končiac centrálnymi orgánmi. Skôr musíme poukázať na ľudí, čo sú zodpovední za zlé rozhodnutia vo vzťahu k lodeniciam, než trestať poľských daňových poplatníkov, ktorých príspevky budú financovať poskytovanú štátnu pomoc. Obraciam sa na vás, vážená pani komisárka, so žiadosťou, aby ste konali uvážlivo. Potrebujeme čas, aby sme prijali zodpovedajúce a účinné opatrenia. Som si istý, že to nebude premárnený čas.

(potlesk)

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Vážená pani predsedajúca, každý v našej krajine očakáva od Komisie pozitívne rozhodnutie. Musíme pracovať tak, aby sme zaistili pozitívny výsledok. Musíme pomôcť s reštrukturalizáciou a modernizáciou poľských lodení, nie len strašiť ich zatvorením. Zatvorenie lodení v Gdyni, Gdansku a Štetíne povedie ku kolapsu celého odvetvia hospodárstva. Stovky tisíc ľudí stratia prácu a ľudia pôjdu do ulíc. Je to to, čo chceme?

Mnohé argumenty hovoria v prospech záchrany poľského lodiarskeho odvetvia. Po prvé, odborníci súhlasia, že svetový dopyt po lodiach prudko rastie. Po druhé, lodenice majú knihy objednávok na ďalších päť rokov plné, čo zabezpečí ich ziskovosť počas tohto obdobia. Po tretie, poľské lodenice majú kvalifikovaných zamestnancov a jedinečné technológie, čo je recept na úspech, pokiaľ ide o hospodársku súťaž s lodeniciami z Ázie. Po štvrté, kolaps lodení a následné hromadné prepúšťanie vytvorí tiež väčší tlak na poľský systém sociálneho zabezpečenia.

Mali by sme sa aszda zamyslieť nad nepružnosťou pani komisárky, zvlášť keď skúmame túto situáciu s ohľadom na obrovské sumy, ktoré minuli určité európske krajiny na záchranu bánk ohrozených finančnou krízou. Sú tieto dva prípady skutočne natoľko odlišné? Alebo tu chýba len dobrá vôľa Komisie?

Ešte raz by som chcel požiadať o pozitívny výsledok pri riešení problému poľských lodení.

(potlesk)

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, som poslancom za Západopomorské vojvodstvo. Podobne ako Gdansk a Gdynia aj Štetín ako hlavné mesto vojvodstva považuje svoju lodenicu za jeden zo svojich symbolov. Vážená pani komisárka, dámy a páni, v súčasnosti sa zmietame vo finančnej kríze bankových inštitúcií a v kríze okolo ratifikácie reformnej zmluvy. Doba liberalizmu sa pomaly končí a Komisia preto musí v prípade štátnej pomoci konať flexibilnejšie a nevychádzať v ústrety len bankám. Zdá sa, že jeden zamestnanec banky je v prípade štátnej pomoci cennejší ako jeden zamestnanec poľských lodeníc.

Navrhujem, aby sa vyhodnotila ekonomická výhodnosť štátnej pomoci poskytnutej poľským lodeniciam. Keďže ide o štátnu pomoc, nemusí sa splácať. Reformovanie lodiarskeho priemyslu sa omeškalo. Komisia nesmie potrestať 100 000 ľudí v Poľsku, ako to predniesol pán predseda Martin Schulz, pre nedbanlivosť a ľahostajnosť troch vlád.

Ako sa veci teraz majú? Lodenice majú investorov, ktorí čakajú na pozitívne rozhodnutie. Lodenice majú programy na reštrukturalizáciu. Ak tieto potrebujú zlepšenia, je to práca pre Komisiu a tiež pre poľskú vládu. Vieme, aké lode stavať a čo okrem plavidiel možno vyrábať. Pracovníci a odborové organizácie prejavujú mimoriadnu ochotu spolupracovať. Zreformujeme teda lodenice bez otrasov, bez bankrotov, bez prepúšťania a bez ukončenia zmluvných vzťahov s dodávateľmi a zákazníkmi.

Z lodeníc musíme urobiť efektívne a konkurencieschopné podniky. Nemožno to urobiť len za niekoľko týždňov. Budeme na to potrebovať aspoň rok a to je to, čo navrhujem. Veľmi dobre viete, pani komisárka, že potrebujeme čas, a vaša paralela s prípadom leteckej spoločnosti Olympic Airways sa nezdá byť vhodná pre situáciu, v ktorej sa nachádzajú lodenice. Rok nie je veľa, keď ide o osud takmer 100 000 rodín.

(potlesk)

Hanna Foltyn-Kubicka (UEN). – (PL) Vážená pani predsedajúca, v Poľsku narastá rozhorčenie a hnev. Verejnosť nevie pochopiť, prečo Európska komisia chce prinútiť poľské lodenice, aby zbankrotovali. Otázka, ktorú sa ľudia stále častejšie pýtajú je: Kto má z toho najväčší prospech? Bude zničenie tohto priemyslu naozaj krokom k rozvoju Európy? V čase svetovej krízy, keď finančné odvetvie dostáva dotácie rádovo stoviek miliárd, je rozumné či trpezlivo žiadať vrátenie nejakých desiatok miliónov, čo dostali lodenice pred niekoľkými rokmi ako pomoc? Je to čas na to, aby sme zlikvidovali zamestnávateľov a zbavili subdodávateľov ich hlavných zákazníkov? Sme skutočne pripravení na tento reťazový účinok, ktorý v čase súčasnej krízy môže mať katastrofálne následky?

Dúfam, že fámy o vplyve lobistov na nekompromisný postoj Komisie k tejto otázke sa nezakladajú na skutočnosti. Myšlienka solidarity, ktorá sa v očiach poľských ľudí zrodila v lodeniach, jednoducho znamená, že by sme sa všetci mali postarať jeden o druhého. Ibaže by Komisia verila, ako niektoré bytosti z Orwellovej *Zvieracej farmy*, že všetci Európania sú si rovní, no niektorí sú si rovnejší.

Filip Kaczmarek (PPE-DE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, žiadam Európsku komisiu, aby súhlasila s plánmi na reštrukturalizáciu pre spoločné lodenice v Gdyni a Gdansku a pre lodenicu v Štetíne. Komisia by mala súhlasiť s týmito plánmi nie preto, že lodenica v Gdansku je symbolom. Je dôležité byť symbolom, zvlášť ak ide o taký symbol ako lodenica v Gdansku, ale ani to neumožňuje, aby sa nedodržiavali zákony a všeobecné pravidlá. Plány na reštrukturalizáciu by sa mali prijať z iných dôvodov. Sú ozdravujúce a pravdepodobne sú jediným možným riešením. To preto, že riešia potrebu modernizácie lodiarstva a ich realizácia bude znamenať dodržanie zásad voľnej hospodárskej súťaže. Budú znamenať privatizáciu, výsledkom ktorej bude, že lodenice budú schopné fungovať v trhových podmienkach nezávisle.

Mali by sme mať radosť z toho, že súčasná poľská vláda je prvou po mnohých rokoch, ktorá sa skutočne snaží pomôcť lodiarstvu z jeho ťažkého položenia. Pán Bielan sa v tomto bode veľmi mylí, pretože práve vďaka ministrovi Gradówi máme teraz príležitosť vyriešiť tieto problémy natrvalo.

Dnes ráno povedal prezident Sarkozy tomuto Parlamentu: „Chceli by sme, aby sa Európa zjednotila.“ Jednota znamená aj pochopenie, že sa oplatí vytvoriť príležitosť na záchranu poľských lodeníc. Prijatie plánov na reštrukturalizáciu by poskytlo takúto príležitosť. Prezident Sarkozy v skutočnosti povedal aj to, že Európa potrebuje silný priemysel a že musí vyrábať automobily a lode. Ak Európska únia naozaj odmietne plány na reštrukturalizáciu, bude to znamenať, že ďalšia európska krajina prestane stavať lode.

Logickým dôsledkom dnešnej výzvy francúzskeho prezidenta by malo byť prijatie plánov na reštrukturalizáciu poľských lodeníc. Potom budeme mať šancu dosiahnuť európsky konsenzus v tejto otázke, kedy Parlament, Komisia a Rada spoločne prispejú k záchrane poľských lodeníc.

Andrzej Jan Szejna (PSE). – (PL) Vážená pani komisárka, nemôžem súhlasiť ani s jediným slovom vašich liberálnych postojov, ktoré ste tu vyjadrili. Navrhli ste rozkúskovanie aktív poľských lodeníc, ich predaj v bezpodmienečnom výberovom konaní a potom ich odovzdanie do rúk súkromných investorov. Premýšľam, v záujme koho je tento návrh? Určite to nie je v záujme pracovníkov lodeníc ani v záujme samotných lodeníc, ale v záujme investorov.

Chcel by som vám tiež povedať, že návrh, čo ste predložili, nie je v súlade s poľskými právnymi predpismi, pretože to jednoducho znamená platobnú neschopnosť. Prečo ste vy a Komisia nenavrhli rozkúskovanie aktív európskych bánk a nerozpredali ich v bezpodmienečnom výberovom konaní? Dnešné vlády navrhujú 10 miliárd na záruky pre Holandsko, 10,5 miliardy pre Francúzsko, 400 miliárd pre Nemecko, pretože Európa je miestom sociálnych hodnôt a solidarity.

Viem, že niektoré poľské vlády urobili mnoho chýb. Nanešťastie sa musia teraz odstraňovať a poľská vláda potrebuje teraz čas, prinajmenšom jeden rok, aby zabezpečila, že tieto chyby nepostihnú poľských pracujúcich. Vyzývam vás preto, aby ste jej poskytli viac času. Vyzývam vás, aby ste v sebe prebudili sociálne cítenie a zdravé ekonomické myslenie. Poľské lodenice sú európske lodenice.

Ryszard Czarnecki (UEN). – (PL) Vážená pani predsedajúca, pamätám si, ako ma asi pred pätnástimi rokmi informovali predstavitelia lodenice v Štetíne o obrovskej sume, ktorú vo forme podpory poskytla EÚ a Nemecko nemeckému lodiarskemu priemyslu v dôsledku hroziacej konkurencie zo strany lodenice v Štetíne. Hovorím to teraz, aby sa zrazu nezačali objavovať tvrdenia, že Brusel používa dvojaké normy, že EÚ má lepšie a horšie lodenice, rovnocenné a rovnocennejšie lodenice, lodenice, ku ktorým je Komisia benevolentná, a tie, na ktorých len hľadá chyby.

Najprv predstavitelia štyroch najväčších členských štátov, potom krajiny v eurozóne a nakoniec všetkých 25 členských štátov sa bezstarostne rozhodli rozdať milióny EUR, aby zachránili banky, ktoré zamestnávajú stovky ľudí, a zároveň spochybnili pomoc lodeniciam, ktoré zamestnávajú tisíce, a ak k nim prirátate subdodávateľov, desiatky tisíc ľudí. Zamestnanci poľských lodeníc nesmú platiť vysoké náklady na prepúšťanie po čudných prieťahoch medzi Európskou komisiou a súčasnou poľskou vládou. Pre Komisiu je veľmi jednoduché urobiť rozhodnutie, ktorým spečatí, či sa lodenice v Štetíne a Gdyni potopia, alebo budú fungovať aj naďalej. Ak už má Komisia urobiť kontroverzné rozhodnutia tohto druhu, prinajmenšom nech stranám poskytne nejaký čas na diskusiu. Prijmite vytvorenie výboru odborníkov a neotáčajte sa poľským lodiarom a ich rodinám chrbtom.

Urszula Gacek (PPE-DE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, s uspokojením som si vypočula rozpravy o poľských lodeniach a myslím, že väčšina poľskej delegácie urobila skvelú prácu a predložila silné argumenty, a to bez toho, aby zároveň niekoho obviňovala.

Nemôžeme súhlasiť s likvidáciou, výsledkom ktorej bude v konečnom dôsledku rozdrobenie aktív lodeníc. Citovali ste príklad gréckej leteckej spoločnosti, kde likvidácia umožnila tejto spoločnosti preniesť svoje dlhy na iné subjekty a pokračovať v prevádzke. Nanešťastie, podľa poľských zákonov platobná neschopnosť neumožňuje obchodnej spoločnosti podstúpiť takú terapiu, po ktorej by bola štíhlejšia a zdravšia. Táto terapia by položila poľské lodenice na lopatky. No bremeno úverov nikdy neumožní prevádzkovať lodenice zo ziskom. V rozhovore pre poľské noviny ste povedali, že záchrana zadlžených bánk je celkom odlišný prípad ako záchrana zadlžených lodeníc. Lodенice boli možno zle riadené a zložitý proces reštrukturalizácie bol možno viackrát odsunutý, no jedna vec je istá. Neuchýlili sa k jednoznačne nezodpovedným a pochybným obchodom, ako to robil bankový sektor. Je to poľský daňový poplatník, čo zaplatil za chyby poľských lodeníc, no za chyby európskych bánk platíme a naďalej budeme platiť my všetci.

Táto rozprava ukázala, že v otázke reformy lodeníc panuje zhoda do takej miery, že im to dáva nádej, že v budúcnosti budú môcť fungovať zo ziskom. Všetci si uvedomujeme, že ak Komisia prijme naše argumenty a Poľsko premrhá túto príležitosť, žiadna ďalšia už určite nepríde.

Marek Siwiec (PSE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, nie je toto čas, aby sme uznali, že sa v Európe, ako aj vo svete deje čosi nové? Nie je toto čas, aby sme naše vnímanie a myslenie jemne posunuli? Nie je toto čas pre nás, aby sme pripustili, že v tomto spore nie sú dve strany, ale iba jedna? Jedna strana, na ktorej sme všetci spolu a na ktorej chceme urobiť čosi prospešné? Nie je toto čas, aby sme ukázali poľským pracovníkom a vôbec ľuďom v Poľsku, že Európska únia dokáže pomôcť v tejto konkrétnej situácii?

Chcel by som vás povzbudiť, aby ste prešli na tú správnu stranu. Chcel by som vás povzbudiť, aby ste posilnili svoju vnímavosť a predstavivosť a postavili sa na túto novú stranu, pretože kurz histórie sa práve teraz mení a vy máte príležitosť ocitnúť sa na tej správnej strane.

(potlesk)

Dariusz Maciej Grabowski (UEN). – (PL) Vážená pani predsedajúca, banky a finančné inštitúcie mali okamžite k dispozícii miliardy EUR, aby ochránili voľný trh a Európsku úniu. Poľským lodeniciam sa nedala k dispozícii ani nepatrná čiastka, zatiaľ čo finančné inštitúcie boli zodpovedné za špekulácie, ktoré viedli k svetovej kríze, a viac ako 30 % zhodnotenia poľskej meny viedlo ku kolapsu lodiarskeho priemyslu v Poľsku.

Dnes Únia z vrečka svojich občanov poskytuje pomoc tým, čo sú za krízu zodpovední, zatiaľ čo obeť krízy likviduje. Rozsudok vynesený nad poľskými lodenicami je tiež darčekom pre nemecké lodenice, ktoré po roku 1989 dostali stovky miliárd nemeckých mariek vo forme nenávratných dotácií. Strata viac ako 100 000 pracovných miest hlavne v Poľsku je cena, ktorú zaplatia Poliaci a nie Európska únia.

Mali by sa ľudia a miesta, kde sa zrodili hnutie Solidarita, pád Berlínskeho múra a liberalizácia Európy, stať obeťami svojvoľných rozhodnutí, ktoré Brusel prijal v záujme špekulantov, čo chcú na rumovisku a zdevastovaných pozemkoch lodeníc zarobiť veľa peňazí? Od Komisie požadujeme rozhodnutia, ktoré pomôžu zachrániť a rozvíjať lodiarsky priemysel.

Janusz Lewandowski (PPE-DE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, po mnohých prejavoch, a to hlavne poľských, mám len dve pripomienky. Po prvé, odvolávam sa na list, ktorý delegácia skupiny PPE-DE poslala predsedovi Barrosovi, aby mu pripomenula, že za železnou oponou bolo lodiárstvo považované za poľskú špecialitu. Odtiaľ pochádza relatívne vysoká úroveň technológie a slušná kvalita ľudského kapitálu. Bol to druh vena, čo sme priniesli do spojenej Európy, a možno ho vidieť v malých a stredných podnikoch, ktorým sa dnes dobre darí. Ukrýva sa aj v potenciáli vrátane ľudského, ktorým sa vyznačujú lodenice, o ktorých dnes vedíme rozpravu. O dôveryhodnosti plánov pre lodenice dnes rozhoduje záujem súčasných a potenciálnych súkromných investorov, ktorí chcú stavať svoje peniaze na budúcnosť týchto podnikov.

Moja druhá poznámka sa týka uvážlivosti politiky hospodárskej súťaže v dnešných neistých časoch. Táto uvážlivosť jednoducho nemôže končiť zabezpečením regulárnych vzťahov medzi konkurentmi v európskom priestore. Mala by sa pozrieť aj na situáciu vo svete a brať ju do úvahy. Musí sa vyrovnať aj konkurentom, ktorí niekedy hrajú odlišnú hru. Zatiaľ čo my v Európe hráme futbal, oni hrajú ragby. Skutočnosť, že výsledky nie sú vždy dobré, možno vidieť z príkladu mimo Poľska. Možno ste počuli o spoločnosti Aker Group, najsilnejšej lodiarskej skupine v modernej Európe, ktorá dala dokopy škandinávске, francúzske, nemecké a dokonca aj brazílske lodenice, podľa môjho názoru, aby čelila konkurencii z Ďalekého východu. No spoločnosť Aker Group prešla odvtedy kus cesty. Stala sa súčasťou kórejskej spoločnosti STX. Čosi tam celkom dobre nefungovalo. V dnešných zložitých časoch je preto oveľa dôležitejšie, aby sa robili rozhodnutia, ktoré prinesú skôr stabilitu ako riziko, čo rovnako platí aj o poľských lodeniciach.

(potlesk)

Dariusz Rosati (PSE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, predložili ste plán, ktorý sa môže skutočne stať východiskom pre úspešnú reštrukturalizáciu poľských lodeníc. Poľská vláda už začala na tomto pláne intenzívne pracovať, no kľúčovým faktorom je čas. Žiadame vás, aby Komisia pozastavila svoje rozhodnutie týkajúce sa lodeníc. Žiadame pre poľské orgány viac času, aby pripravili program, ktorý bude príslubom úspechu a ktorý zachráni 100 000 pracovných miest v Poľsku. Pomôže to aj Európe udržať si dôležitý priemysel, ktorý je schopný konkurovať v medzinárodnom priestore. Mám prinajmenšom dva dôvody, aby som žiadal viac času. Po prvé, plán, čo ste navrhli, si v Poľsku vyžaduje značné legislatívne zmeny, čo nemožno urobiť za pár týždňov, ale potrvá to niekoľko mesiacov. Po druhé, súčasná situácia ovplyvňuje nás všetkých. Finančná kríza hrozí všeobecnou krízou Európy. Vážená pani komisárka, posledná vec, ktorú Európa teraz potrebuje, je kolaps celého jedného odvetvia priemyslu.

(potlesk)

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Vážená pani predsedajúca, rád by som v tejto rozprave poukázal na tri veci. Po prvé, finančná pomoc, ktorú dostali poľské lodenice, je cieleňá pomoc. V dôsledku čoho by Európska komisia nemala vyžadovať jej vrátenie. Po druhé, podpora poľským lodenicami je podporou pre európsky lodiarsky priemysel, rovnako ako to v minulosti bolo s podporou pre východonemecký lodiarsky priemysel. Európska únia potrebuje moderný, produktívny lodiarsky priemysel, od ktorého si budú európski prevádzkovatelia lodnej dopravy objednávať plavidlá. Po tretie, úroveň štátnej pomoci, ktorú poľské lodenice doposiaľ dostali, a výška pomoci prisľúbená pre budúce obdobie sú približne porovnateľné s takmer 2 miliardami EUR pomoci, ktorú, ako bolo uvedené, dostal k dispozícii európsky súkromný bankový

sektor. Vlády niektorých členských štátov navyše robia v tejto veci natoľko urýchlené rozhodnutia, že dokonca nemajú ani čas o nich informovať Európsku komisiu.

Návrhy Európskej komisie, že najlepším riešením pre poľské lodenice by bola ich reštrukturalizácia vytvorením oddelených výrobných spoločností, sú neprijateľné, pretože by to najpravdepodobnejšie znamenalo rozkúskovanie aktív lodeníc, čím by boli lodenice zbavené možnosti vyrábať lode.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (PL) Vážená pani komisárka, na jednej strane oceňujem vaše pochopenie historického a morálneho rozmeru týchto lodeníc. Na druhej strane verím, že ste príliš inteligentná na to, aby ste nechápali, že hospodárske odôvodňovanie už dlhšie nevydrží. Podľa môjho názoru to, čo robíme pre banky, a to, čo nie sme schopní urobiť pre lodenice, pri podrobnejšom skúmaní neobstojí. Som presvedčený aj o tom, že v ťažkých situáciách musíme robiť odvážne rozhodnutia. Možno toto je naša príležitosť.

Po tretie, ak by som mal vykresliť pochmúrnú víziu bankrotu a rozpredania majetku investorom, zrejme niekam mimo Poľska, pretože v našej krajine takí investori nie sú, viem si predstaviť, že by sme dopadli rovnako ako spoločnosti Siemens alebo Airbus, ktoré riadia Kórejci. Ide o to, že ak by takýto veľký národný priemysel ako lodiarstvo bol v rukách iných, mali by z toho Poľsko a Európa nejaký prospech?

Bogdan Golik (PSE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, pretože v júli a septembri som dvakrát položil otázku, na ktorú som nedostal písomnú odpoveď, chcem sa ju teraz opýtať ústne. Pýtal som sa, či je pravda, že 20. júna na stretnutí medzi Európskou komisiou a delegáciou skupiny Ulstein (jeden z investorov), istý pán Soukup, splnomocnenec Komisie, a teraz citujem poznámky Európskej komisie, keď sa ho pýtali na navrhovanú predajnú cenu za lodenicu Szczecin Nowa, uviedol, že vzhľadom na vysoké záväzky a straty nebude vysoká. V tomto kontexte sa opýtal, prečo skupina Ulstein nezvažuje kúpu týchto aktív po možnom konaní vo veci platobnej neschopnosti, ktoré sa bude iniciovať, keď sa urobí rozhodnutie o splatení pomoci. Zdôraznil, že ak sa aktíva v prípade insolventnosti prevezmú, nebude už žiadna možnosť podpory na reštrukturalizáciu, ale bude možné dostať pomoc vo forme regionálnej podpory pre nové investície a vytvorenie nových pracovných miest. Podľa môjho názoru, ako skúseného podnikateľa, to znamená návrh pre investora držať sa bokom a konať proti záujmom podniku. O to išlo, pani komisárka?

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Lodenica v Gdansku, kolíska solidarity, hlavný aktér v boji proti komunizmu, lodenica, čo trpí diskrimináciou a ktorú politické rozhodnutia komunistov priviedli do nepriaznivého finančného stavu, dnes očakáva od Európskej komisie pozitívne rozhodnutie. To isté možno povedať o celom lodiarskom priemysle. Poľské lodiarstvo nie je jediné, čo závisí od tohto rozhodnutia, pretože závisí od neho aj lodiarsky priemysel Európskej únie vo svete. Máme tu problém hospodárskej súťaže zo strany Kórey a krajín, čo nielenže poskytujú štátne dotácie, ale znižujú normy zamestnania a nerešpektujú práva zamestnancov. Ak sa s lodenicami bude zaobchádzať horšie ako s bankami, ktoré používali nečestné prostriedky, aby podporili poskytovanie hypotekárnych úverov, v takom prípade hospodárska súťaž nebude spravodlivou hospodárskou súťažou.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). – (PL) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, kolaps poľského lodiarkeho priemyslu nepotrebuje ani Poľsko, ani Európska únia. Riešenie preto musíme nájsť spolu.

Po prvé, Európska komisia musí stiahnuť svoje požiadavky na splatenie finančných prostriedkov z verejných zdrojov. Hlavne preto, že časť z nich zastrešili štátne garancie pre požičiavajúce subjekty. Po druhé, žiadať tieto lodenice o splatenie pomoci v čase, keď sa Európska únia odkláňa od trhového hospodárstva a znárodňuje banky, je nespravodlivé a podkopáva zmysel Európskej únie.

Po tretie, hospodárstvo v Európskej únii a Poľsku sa musí rozvíjať. Rozvoj nemôže byť založený výlučne na rušení alebo obmedzovaní výroby jednotlivých priemyselných odvetví. Po štvrté, veľké želanie zrušiť lodenice, rodisko hnutia Solidarita a zmien v Európe, môže vyústiť do obrannej reakcie nespokojnej verejnosti veľkých rozmerov, ktorú v tejto chvíli nikto nepotrebuje. Po piate, v Európskej únii takmer sto miliónov ľudí už žije na úrovni biologického prežitia. Načo znásobovať chudobu?

Marcin Libicki (UEN). – (PL) Vážená pani predsedajúca, práve sme nepochybne svedkami krízy dôveryhodnosti v európske inštitúcie, krízy v Írsku, Holandsku a Francúzsku. Ale nie v Poľsku. Aspoň zatiaľ nie. Poľsko dôveruje európskym inštitúciám. Ak, žiaľ, lodeniciam nakoniec nebude umožnená prevádzka a postupná reforma, rovnako aj Poľsko môže zažiť krízu dôvery v inštitúcie Európskej únie, pretože každému je jasné, že sú tu dvojaké opatrenia, dvojaké normy. Boli rozdielne v prípade bývalého Východného Nemecka a sú rozdielne pre banky. Môžeme hovoriť o rozdieloch v rozsahu pomoci. No tí, čo práve prichádzajú o prácu, pre to nebudú mať pochopenie. Keď som mal tú česť navštíviť poľské lodenice s pani komisárkou,

mal som dojem, a bol pravdepodobne oprávnený, že chcete nájsť dobré riešenie. Žiadam vás preto, aby ste našli skutočne najlepšie možné riešenie a dali týmto lodeniciam šancu. Ďakujem veľmi pekne.

Predsedajúca. – Ospravedlňujem sa pánovi Janowskému, pánovi Wojciechowskému a pánovi Pękovi, ale obávam sa, že už nemôžeme pokračovať. V odboroch som aktívne pracovala 30 rokov a chápem tragédiu a drámu, čo je s tým spojená, ale musím odovzdať slovo pani komisárke Kroesovej.

Neelie Kroes, členka Komisie. – Vážená pani predsedajúca, angažovanie sa vážených poslankyň a poslancov v práci na tejto dokumentácii urobilo na mňa veľký dojem a všetkým pripomienkam som dnes večer venovala veľkú pozornosť.

Chcem urobiť všetko pre to, aby som vám odpovedala, a ak mi to umožníte, v krátkom čase sa vám pokúsím vysvetliť, aká je v súčasnosti realita.

Pán Buzek začal s vysvetľovaním situácie v Poľsku a správne poznamenal, že by sme mali byť pripravení ponúknuť pozitívne riešenie na udržanie obchodných činností. My predsa ponúkame pozitívne riešenie na udržanie obchodných činností. Ak investori majú záujem o lodiárstvo, ako niektorí hovoria, že majú, a my sme dostali tú správu nielen od jedného člena vlády, ale aj z druhých strán, potom môžu predkladať svoje ponuky na kúpu daných aktív, a to je to, čo som zdôrazňovala. Vezmite, prosím, do úvahy, že pokiaľ ide o Komisiu, riešenie by mohlo viesť k perspektívnej hospodárskej činnosti v Poľsku. Musíme hovoriť o perspektívnej hospodárskej činnosti, pretože nechcem pracovníkom, ktorých sa to týka, prezentovať čosi, čo nie je perspektívne.

Trvalo to pridlho. Všetci tí ľudia majú právo vedieť, čo sa deje a čo ich v budúcnosti čaká. Nikto nečaká, že len povieme: Len pokračujeme, čo na tom záleží, čo už teraz môžeme robiť, len pokračujeme v tom, čo sme robili doteraz. Uvedomujeme si, že to už nie je perspektívna situácia. Ako som povedala, my, Komisia, sme vyvinuli maximálne úsilie, aby sme navrhli riešenie.

Preto, ako som už predtým spomenula, po prvé, čo sa týka Gdanska, poľská vláda by nám mala predložiť podnikateľský plán, z ktorého jasne vyplýva perspektívna budúcnosť. Všetci remeselníci tam vedia spraviť mimoriadne dobrú prácu a aj robia prácu, o ktorej máme dobrý dôvod sa domnievať, že ju možno naďalej rozširovať. Koniec koncov, je to sprivatizované, vlastníci investovali a je tu možnosť, že to môže pokračovať. Čo však nevyhnutne potrebujeme, je podnikateľský plán, o ktorý vás žiadam. Vy, čo sa vás situácia v Poľsku priamo týka, by ste mali priamo osloviť svoju poľskú vládu a povedať: „Tak, dievčatá a chlapi, teraz to musíte už naozaj predložiť. My, ako členovia Európskeho parlamentu, už ďalej nebudeme tolerovať skutočnosť, že nič nepredkladáte.“ Inými slovami, nepredkladajú riešenie otázky, ktorú máte na mysli.

Predpokladajme, že k časti problému, ktorý sa spája s Gdanskom, sa pristupuje spôsobom, ktorý som spomenula. A tak teraz prejdem k ďalším dvom lodeniciam. Práve som vám popísala, že ku Gdyni a Štetínu by sa mohlo pristupovať cez budúcnosť zamestnanosti, ktorá má perspektívu. To je to, o čom hovoríme, a to bol dôvod, prečo som spomenula príklad leteckej spoločnosti Olympic Airways. Pravdaže, oni sú celkom iný prípad. Jedna vec je stavba lodí a druhá lietanie. No ako som už povedala, pôvodná myšlienka, ktorá stála za riešením pre leteckú spoločnosť Olympic Airways, bola zlikvidovať ju, potom získať aktíva bez bremena splácania toho veľkého objemu peňazí a následne, s novými investormi, poskytnúť príležitosť týmto podnikom nájsť perspektívnu budúcnosť.

Pán Schulz, nepovedali sme, že by sa lodenice mali zatvoriť. Hľadáme pre ne spôsob, aby boli dosť silné odolať blížiaci sa recesii a aby mali činnosti, ktoré budú ako najpravdepodobnejšie ziskové pre tieto podniky. A v tom tkvie príležitosť pre obe lodenice. Len čo budú aktíva zoskupené do balíkov, vezmeme do úvahy, že je niekoľko možných investorov, ktorí majú záujem dať im perspektívnu budúcnosť.

Pani Schroedterová, u poľských podnikov trvalo obdobie prechodu dlhšie ako u východonemeckých a prebiehalo počas obdobia hospodárskeho rozmachu. A nielen vy, pán Chruszcz, ale aj vy, pán Czarnecki, ak to prirovnávate k situácii v nemeckých lodeniciach, a treba povedať, že je tu paralela s nemeckými lodenicami, potom mám dve všeobecné poznámky.

Po prvé si musíme uvedomiť, že lodiarsky priemysel v ostatných krajinách, ako je Dánsko alebo Spojené kráľovstvo, kde verejné financie nie sú natoľko štedré, sa výrazne zmenšil alebo ho dokonca zrušili. Môžem potvrdiť, že čosi o tom viem. V našej krajine museli zavrieť dosť veľa lodeníc. Ak ale hovoríme o rovnakom zaobchádzaní, musíme vziať do úvahy, že aj ostatné členské štáty Európskej únie majú svoju históriu zatvárania lodeníc, ktoré už nedokážu prosperovať.

Niekoľko poslancov prirovnalo túto situáciu k tej v Nemecku. Veľkosť troch lodeníc v Poľsku, v Gdyni, Gdansku a Štetíne, je porovnateľná s veľkosťou nemeckých lodeníc z obdobia pred reštrukturalizáciou. Aj pomoc, ktorú dostali poľské lodenice v rokoch 2002 – 2008 je porovnateľná s tou, ktorú dostalo Nemecko pre svoje lodenice, čiže okolo 3 miliárd EUR. To sú teda základné informácie pre porovnanie.

Dĺžka procesu reštrukturalizácie v Poľsku je však priťažujúci faktor ako z hľadiska narúšania hospodárskej súťaže, tak aj z hľadiska zabezpečenia stabilnej zamestnanosti. Zatiaľ čo sa lodenice v Nemecku sprivatizovali v roku 1993 a ich reštrukturalizácia sa ukončila v rokoch 1995 – 1996, poľské lodenice veľmi dlhý čas pokračovali v dotovaných činnostiach, dávno pred poľským vstupom do EÚ, a odvtedy im boli niekoľkokrát poskytnuté záchranné pôžičky.

Už predtým som spomenula, že teraz, v roku 2008, uplynuli už štyri roky od prijatia Poľska do EÚ a osem rokov odvtedy, čo boli v Poľsku v roku 2000 zavedené prvé pravidlá štátnej pomoci v súvislosti s dohodou o pridružení z roku 1994. Okrem toho lodiarsky priemysel za posledných päť rokov využíval výhody nebývalého hospodárskeho rozmachu. Do úvahy treba vziať aj túto skutočnosť. Dokonca aj v období hospodárskeho rozmachu odvetia nebolo možné dostať poľské lodenice do stavu prosperity, a to je čosi, čo musíme vziať do úvahy. Dokonca ani v tomto období veci nefungovali riadnym spôsobom v porovnaní s inými lodenicami.

Ak teda vezmeme do úvahy, že hospodársky rozmach, so zaručeným prísunom objednávok a neustále rastúcimi cenami, vytváral priaznivé podmienky na rozsiahlu reštrukturalizáciu v Poľsku, potom Poľsko túto príležitosť nevyužilo. Odborníci z priemyslu už predpovedajú spomalenie hospodárstva a v priebehu dvoch až troch rokov nárast nadmerných kapacít na svetovom trhu.

Záverečné zhrnutie porovnania s Nemeckom by mohlo byť užitočné. Áno, je hneď v susedstve, áno, je to takmer porovnateľná situácia. Poukazuje na to, že k poľským lodenicam sa pristupuje presne rovnako ako k nemeckým. Pri hodnotení štátnej pomoci sa používajú rovnaké kritériá, pričom medzi najhlavnejšie patrí strategická životaschopnosť.

Nakoniec by sme mali načrtnúť súvislosť s prípadmi, keď Komisia nepovolila štátnu pomoc a dokonca nariadila vrátiť nezákonnú štátnu pomoc v iných členských štátoch. V lodiarskom odvetví si spomínam na negatívne rozhodnutia, ktoré nariadili splatenie pomoci. Ako si niektorí z vás budú pamätať, bolo to v prípade španielskych štátnych lodeníc IZAR, gréckych lodeníc a niekoľkých ďalších.

Ak pán Bielan hovorí, ako som sama povedala vo svojich pripomienkach, že nám to trvalo roky, je to jedine z dôvodu hospodárskej, sociálnej a symbolickej významnosti týchto podnikov. Áno, trvalo. Trúfam si to obhajovať, no najlepšiu vec, ktorú môžeme dať hrdinom týchto podnikov, je perspektívna budúcnosť, a to je to, o čo žiadam. Realistický prístup, prístup, ktorý si títo hrdinovia zaslúžia.

Bola tu položená otázka o európskom lodiarstve. Komisia v spolupráci s európskym lodiarskym priemyslom aktívne realizuje integrovanú stratégiu, ktorú nazývame iniciatíva Leadership 2015 a ktorá je zameraná na zvyšovanie konkurencieschopnosti lodiarskeho priemyslu vo všetkých členských štátoch Európskej únie. V tomto kontexte pokračujeme v práci v oblasti pomoci priemyslu v Poľsku a v ďalších krajinách pri riešení kľúčových úloh, ktorým odvetvie čelí, napríklad pri zjednodušovaní procesu inovácie a pri lepšej ochrane práva duševného vlastníctva. Sústavné dotovanie nemôže byť odpoveďou na náročné úlohy, ktoré si konkurencieschopnosť vyžaduje.

My v Komisii rovnako ako vy máme záujem o prosperujúce odvetvie, ktoré dokáže fungovať bez zásahov zo strany štátu, bez štátnej pomoci a dokáže samo, vlastnou zásluhou, konkurovať na trhu. Týka sa to mnohých lodeníc v Európe, zvlášť v sektore technologicky náročných plavidiel.

Pán Tomczak a niekoľko ďalších poslancov porovnávali dnešnú situáciu vo finančnom sektore a v bankovníctve, a komu vlastne hospodárstvo slúži? Upadajúci podiel EÚ na svetovom lodiarstve sa nezvráti tým, že budeme udržiavať neudržateľné činnosti. Pán Chruszcz s pánom Tomczakom sa dotkli všeobecného smerovania v súvislosti s finančnou krízou. Pokúsila som sa to vysvetliť vo svojom prvom vyhlásení. Chcem povedať čosi viac k otázkam, na ktoré sa niektorí z vás pýtali.

Položili ste otázku o možnosti uplatňovať pravidlá štátnej pomoci menej prísne v súvislosti so štátnou pomocou, ktorú v súčasnosti schválila Komisia pre finančné inštitúcie. To je zaujímavá otázka nielen z pohľadu vášho dnešného zasadnutia. Faktom ale tiež je, že sa musíme pozrieť na to, prečo sa zdá, že je Komisia prísnejšia v prípade poľských lodeníc, zatiaľ čo pre európske banky schvaľuje rozsiahlu pomoc.

Situácia poľských lodeníc, ak tak môžem povedať, je úplne odlišná od situácie v bankovom sektore. Sú dva dôvody, ktoré vám teraz vysvetlím. Prvý dôvod: Bankrot hlavnej európskej banky by mohol spustiť kolaps množstva ďalších finančných inštitúcií a vytvárať systematické negatívne vplyvy na celé hospodárstvo jedného alebo viacerých členských štátov. Takže v súčasnosti posudzujeme núdzové opatrenia pre krátkodobú pomoc bankám, na rozdiel od reštrukturalizačnej pomoci pre poľské lodenice, ktorá je rozložená na mnoho rokov. Mimochodom, ak by banky mali vyžadovať dlhodobú štátnu podporu, museli by spĺňať rovnaké požiadavky ako poľské lodenice. Museli by predložiť spoľahlivý plán reštrukturalizácie. Museli by zaručiť, že pôjde o dlhodobú prosperitu prijímateľov. Naozaj je pravda, že v tejto chvíli aj v bankovom sektore riešime problémy bánk pomocou reštrukturalizačných a perspektívnych podnikateľských plánov do budúcnosti.

Nevidím dôvod, prečo niektorých z vás toľko trápi národnosť kupujúcich, čo chcú kúpiť aktíva lodeníc. Ak sú práve oni reálni zamestnávateľia a ak sa práve oni zaujímajú o tie aktíva, tak poďme do toho. Dlhujeme to pracovníkom týchto podnikov, aby sa našlo riešenie bez ohľadu na národnosť či protekcionizmus. Nerada by som dala túto odpoveď pracovníkom, ktorí majú záujem o pracovné miesta týchto kupujúcich, o pracovné miesta, čo majú perspektívu.

Som veľmi šťastná, že niekoľkí poslanci chápú, že podniky sú flexibilné a že z nich nerobíme žiadne modly. Ak jedinou príležitosťou je len výroba lodí, potom si myslím, že sa k týmto prípadom nestavíme profesionálne. S odbornosťou daných ľudí by tam mala byť trvalo udržateľná výroba čohokoľvek. Ak dopyt rastie a pracovníci a podniky sú kompetentné, v čo verím, ako ste sami uviedli, potom im môžeme dať príležitosť oslobodiť sa od bremena štátnej pomoci z minulosti.

Pokúsím sa to uzavrieť, pretože vaša reč tela hovorí za vás. Tu je jedna z hlavných otázok, ktorej som čelila. Nemôžete poskytnúť viac času? Je to spôsob, akým máme riešiť túto veľmi zložitú otázku? Myslím, že všetci tí pracovníci majú právo od nás žiadať, aby sme prišli s perspektívnym riešením ich budúcnosti. Čo my, Komisia, predkladáme a čo žiadame od poľskej vlády a kde veľmi potrebujeme vašu podporu, je to, aby si poľská vláda už konečne všetky tieto fakty uvedomila. Len predložte podnikateľský plán pre Gdansk. Prosím, prosím, prosím. A len si uvedomte, že pre Gdyniu a Štetín tu je príležitosť.

Budúcnosť tu je, musíme však konať takým spôsobom, že tie bremená podnikov, ktoré sa majú splácať ako štátna pomoc minulých rokov, sa odpočítajú od ich aktív a že s aktívami zoskupenými do balíkov tu potom bude nová budúcnosť pre činnosti v oboch podnikoch a oboch oblastiach a regiónoch.

Absolútne rozhodujúce je, aby tieto aktíva neboli zaťažené týmto bremenom, pretože ak by to bremeno ostalo na ramenách týchto aktív, investori by prejavovali menší záujem. A je to skutočne zákonitosť vyplývajúca práve z procesu hľadania riešenia. Ak sa má pristúpiť k likvidácii, môže sa uskutočniť súbežne, a ak sa uskutoční súbežne, potom si nevyžiada tak veľa času.

Ak by som mala predstúpiť pred všetkých tých pracovníkov, potom by som im najradšej povedala, prijmite, prosím, toto riešenie, čo vám Komisia ponúka. Ak ho prijmete, možno ho rýchle vykonať, a nehovorte mi, že v dôsledku toho, že je tento zákon v Poľsku taký, aký je, nemôžete zmeniť zákon. Nie som si celkom istá, či tento zákon možno prispôbiť tomuto riešeniu, ale ak je to tak, potom môžete skutočne konať ako vláda. Zo svojej skúsenosti z minulého storočia z inej pozície viem, a vždy som vedela, že ak chcete riešenie, vždy sa dá nájsť. Za všetkých tých pracovníkov vás úprimne žiadam: Riešte to, prosím, s poľskou vládou.

Predsedajúca. – Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Andrzej Tomasz Zapalowski (UEN), písomne. – (PL) Vážená pani predsedajúca, pri sledovaní súčasnej činnosti Komisie v otázke poľských lodeníc sa opäť potvrdilo moje presvedčenie, že Poľsko nemalo vstúpiť do EÚ za podmienok, ktoré mu pred pár rokmi ponúkli. Milióny mojich krajanov mali rovnaký názor, no väčšina bola podvedená, pretože si myslela, že EÚ pomôže Poľsku dosiahnuť úroveň rozvoja „starej“ EÚ. Netýka sa to len lodeníc, ale mnohých ďalších oblastí, napríklad poľnohospodárstva. Som za účasť našej krajiny v Európskom spoločenstve, ale som proti a protestujem, aby sa s Poľskom zaobchádzalo z hospodárskeho hľadiska ako s podrobeným územím. Vidím, ako sa predchádzajúce komunistické Východné Nemecko alebo bankový sektor hodnotí podľa odlišných kritérií. Oni majú možnosť čerpať štátnu pomoc.

Dnes, keď osud Lisabonskej zmluvy visí na vlásku, som presvedčený, že z hospodárskeho hľadiska urobí Poľsko celkom závislé od byrokracie v Bruseli. Z toho dôvodu v nadchádzajúcich voľbách do Európskeho parlamentu musia ľudia podporiť politikov, ktorí povedia tejto zmluve „nie“.

17. Podpora čistých a energeticky úsporných vozidiel v cestnej doprave (rozprava).

Predseda júca. – Ďalším bodom programu je rozprava o správe (A6-0291/2008) pána Dana Jørgensena v mene Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín o revidovanom návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o podpore čistých a energeticky účinných vozidiel v cestnej doprave (COM(2007)0817).

Dan Jørgensen, spravodajca. – (DA) Vážená pani predsedajúca, v Európe každý deň niekto ochorie v dôsledku znečistenia ovzdušia. Každý deň v Európe niekto zomrie v dôsledku znečistenia ovzdušia dopravou. Vieme aj to, že čelíme extrémnym zmenám klímy, ku ktorým dochádza v neposlednom rade preto, že odvetvie dopravy používa príliš veľké množstvá paliva. Pre tieto dva dôvody je legislatíva, o ktorej dnes popoludní tu v Parlamente diskutujeme, nesmierne dôležitá. Pre tieto dva dôvody je tiež nesmierne dôležitý kompromisný návrh, ktorý sme medzi Parlamentom a Radou ministrov prerokovali a ktorý, dúfam, zajtra prijmeme.

To, čo by sme mali prijať, je povinnosť zo strany európskych orgánov zohrávať oveľa väčšiu úlohu v boji proti znečisteniu ovzdušia. To, čo v skutočnosti prijímame, je povinnosť orgánov brať do úvahy aj čosi viac, ako len cenu v librách a penciach alebo v eurách a centoch pri rozhodovaní o kúpe vozidla, či už je to smetiarske vozidlo, autobus, alebo iné vozidlo, ktoré sa používa na plnenie úloh vo verejnom sektore. Do úvahy sa musia vziať aj náklady na ochranu zdravia, životného prostredia a klímy v súvislosti so skutočnosťou, že vozidlá produkujú rôzne druhy častíc a spaľovaním fosílnych palív prispievajú k znečisťovaniu ovzdušia a následne ku globálnemu otepľovaniu.

Nepresviedčame miestne orgány, aby volili riešenia čo najšetrnejšie k životnému prostrediu, ale nútime ich, aby pri svojich výpočtoch brali do úvahy dôsledky z hľadiska zdravia a životného prostredia. Vytvárame tiež otvorenosť a transparentnosť v súvislosti s urobenými rozhodnutiami. Som si preto tiež istý, že oveľa viac verejných orgánov v Európe uprednostní správne, to znamená „zelené“ rozhodnutia pred krátkodobými, aj keď možno lacnejšími možnosťami, ktorých súčasťou sú len mechanické výpočty v librách a penciach. To je aj samotný účel tohto návrhu.

Návrh navyše bude mať podľa všetkého, dúfam, určitý priamy dosah na životné prostredie, pretože verejný sektor je v skutočnosti zodpovedný za veľký objem nákupu širokej škály vozidiel, napríklad autobusov, a verejné orgány v Európe zodpovedajú približne za tretinu nákupov autobusov. Okrem celkom priameho vplyvu na životné prostredie bude mať tento návrh aj ďalší vplyv, pretože chceme vytvoriť požiadavku na špeciálne vozidlá šetriace životné prostredie, požiadavku, ktorá by rozhýbala trh a pre priemysel vytvorila výhodné podmienky na vývoj nových, lepších a ekologickejších vozidiel ešte predtým, než to od nich legislatíva bude priamo vyžadovať.

Myslím, že je potrebné zdôrazniť, že to nie je príliš byrokratické opatrenie. Nejde o uvalenie celého radu náročných pravidiel na miestne orgány. Nejde ani o vytvorenie obrovského množstva byrokratických schvaľovacích konaní. Práve naopak, musíme dať dohromady opatrenie, ktoré možno jednoducho uviesť do praxe a používať. Je to opatrenie, ktoré obsahuje aj výnimky v prípadoch, keď budú potrebné. Je to aj opatrenie, ktoré zabezpečí, že krajina vlastníaca účinný systém, čo zohľadňuje vplyv nákupu vozidiel na zdravie a životné prostredie, dokáže tento systém aj udržať.

Ako som už zdôraznil, úspešne sme vyjednali dohodu, kompromis. Verím, že týmto krokom sme vyslali dôležitý signál, že tu v Parlamente stojíme jeden vedľa druhého, keď ide o takýto dôležitý právny predpis. Rád by som poďakoval všetkým tieňovým spravodajcom a Komisii za konštruktívnu spoluprácu. Rád by som poďakoval aj francúzskemu predsedníctvu za ciele úsilie, ktoré vyvinulo na dosiahnutie tohto kompromisu. Som hrdý, že zajtra môžeme hlasovať o právnom predpise, ktorý zníži znečistenie ovzdušia v Európe a v ktorom miestne orgány zasadnú na miesto vodiča v boji proti globálnemu otepľovaniu a proti znečisťovaniu ovzdušia, v dôsledku ktorého každý rok ochorie mnoho Európanov.

PREDSEDÁ: PÁN COCILOVO

podpredseda

Antonio Tajani, podpredseda Komisie. – (IT) Vážení pán predsedajúci, dámy a páni, ako viete, cieľom návrhu je zvýšiť na európskom trhu prítomnosť energeticky účinných vozidiel, ktoré znečisťujú ovzdušie len v malej miere, s cieľom znížiť jednak spotrebu energie a jednak emisie CO₂ a ostatných znečisťujúcich látok. Z týchto opatrení budú mať prospech obyvatelia žijúci vo veľkých mestách a veľkomestách, ktorí v súčasnosti predstavujú väčšinu európskej populácie.

Najprv by som rád poďakoval spravodajcovi pánovi Jørgensenovi a tieňovým spravodajcom za angažovanosť a konštruktívne vstupy, ako aj za úzku spoluprácu, ktorá sa rozvíjala pri diskusiách medzi jednotlivými inštitúciami počas leta. Tento proces spolupráce nám umožnil vytvoriť kompromisný text, ktorý v prvom čítaní dostal širokú podporu.

Ustanovenia návrhu tejto smernice stanovujú, že verejné orgány a spoločnosti, ako aj spoločnosti ponúkajúce služby verejnej osobnej dopravy musia zahrnúť spotrebu energií, emisie CO₂ a ostatných znečisťujúcich látok medzi kritériá pre výber vozidiel, ktoré sa obstarávajú vo verejnej súťaži. Rozhodovanie vo verejnom obstarávaní by preto v budúcnosti nemalo byť založené len na cene vozidla, ale aj na environmentálnych nákladoch, ktoré sa na vozidlo vynakladajú v priebehu jeho prevádzky. Návrh zároveň necháva miestnym orgánom možnosť rozhodovať o podrobnostiach realizácie ustanovení, a tým plne dodržať zásadu subsidiarity. Text legislatívneho návrhu, ktorý schvaľujeme, neprináša nové administratívne postupy. Tento návrh je preto úplne v súlade so súčasnými nariadeniami o verejnom obstarávaní a verejných službách a všetky ustanovenia, ktoré tieto nariadenia obsahujú, napríklad tie o daňových úľavách, sú stále v platnosti.

Navyše návrh predstavuje významný krok vpred v politikách Spoločenstva, ktoré sa týkajú šetrenia energií, ochrany klímy a životného prostredia. Smernica začlení všeobecné parametre pre spotrebu energií, emisie CO₂ a ostatných znečisťujúcich látok do verejného obstarávania prostredníctvom verejnej súťaže. Verejný sektor v Európe tak poslúži ako príklad, ktorý podporuje vyspelejšie inovatívne technológie, aby sa v budúcnosti vytvorili udržateľné systémy verejnej dopravy. Podľa môjho názoru je to naozaj jasné posolstvo, ktoré môžu ďalej šíriť miestne verejné podniky alebo podniky poskytujúce miestne služby spojené s veľmi dôležitým sektorom, ktorý je aktívny v oblasti znižovania znečistenia.

Okrem toho tento návrh zavádza trvalo udržateľné hospodárenie do verejnej súťaže na dodávku automobilov bez zvyšovania nákladov. Dosah, ktorý vozidlá budú mať počas doby svojej prevádzky, bude naopak predvídateľný a transparentný, ešte než sa začnú používať. O nákupe zdrojov verejnej dopravy sa bude preto rozhodovať racionálnym spôsobom, aby sa predišlo zvýšeným nákladom jednak u prevádzkovateľov, jednak u samotných verejných dopravných spoločností.

Očakáva sa, a som už na konci svojho vystúpenia, pán predsedajúci, že účinky smernice pôjdu ďaleko za súčasnú oblasť jej uplatňovania. Postupy verejného obstarávania sú kľúčovým, vysoko sledovaným trhom a môžu ovplyvniť rozhodnutia, ktoré robia spoločnosti a súkromné osoby. Možno očakávať, že v dlhodobom horizonte vďaka tejto smernici ekologické, energeticky účinné vozidlá prídu na trh vo väčšej miere a vďaka úsporám zo sériovej výroby sa znížia náklady na ich výrobu. Výsledkom bude, že sa u všetkých vozidiel jazdiacich v Európe zvýši energetická účinnosť a znížia emisie CO₂ a ostatných znečisťujúcich látok.

Teraz by som si rád vypočul, čo chcú povedať poslanci Európskeho parlamentu, ktorí sa majú zúčastniť rozpravy, aby som im mohol na konci rozpravy poskytnúť potrebné vysvetlenia. Dúfam, že v priebehu tejto rozpravy dokážeme dosiahnuť pozitívny výsledok a prijať revidovaný návrh.

Andreas Schwab, spravodajca Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa požiadaného o stanovisko. – (DE) Vážení pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, na úvod by som rád povedal, že z návrhu správy je jasné, že celému Európskemu parlamentu a všetkým jeho výborom, ako aj Komisii a Rade skutočne záleží na ochrane životného prostredia a zmene klímy.

Myslím si preto, že sa môžeme smelo postaviť za pána Jørgensena, keď hovorí, že každý v Európe by mal bojovať za znižovanie emisií znečisťujúcich látok a že faktory ochrany životného prostredia a ochrany klímy zohrávajú dôležitú úlohu pri obstarávaní vozidiel. O životné prostredie a zmenu klímy sa však musia zaujímať aj ľudia, čiže samotní občania Európskej únie. Musí to byť autonómny záujem, inými slovami záujem tých, čo v Európskej únii nakupujú automobily a autobusy. Neustále preto premýšľam, či ustanovenia, ktoré tu navrhujeme, nakoniec skutočne posilnia občianske povedomie v tejto veci alebo ho, naopak, oslabia, a či táto smernica vlastne slúži cieľom, o ktoré sa snažíme, alebo či v skutočne spôsobí ďalšiu frustráciu u údajnej bruselskej byrokracie.

Podľa môjho názoru je v mnohých európskych krajinách toľko príkladov, ktoré dokazujú, že vozidlá na vodíkový pohon a s nízkymi hodnotami emisií CO₂ sa už dnes kupujú aj bez tejto smernice, inými slovami, ekologické povedomie tu už máme. Dosť pochybujem, že smernica to skutočne posilní, pretože podľa môjho názoru má táto smernica malý dosah a nie je pravda, ako tvrdíte, pán Jørgensen, že environmentálne účinky budú obzvlášť veľké.

Naším cieľom by malo byť zvýšiť informovanosť kupujúcich, ale nie nevyhnutne ovplyvňovať touto smernicou 1 % trhu s osobnými automobilmi a 6 % trhu s nákladnými vozidlami. Myslím si, že vplyv bude relatívne

malý. Podmienky výberového konania budú relatívne obsiahle a nakoniec vnútroštátne vykonanie prevládne nad týmto rozhodnutím. Znamená to, že je celkom možné, aspoň podľa právnych služieb Rady, že environmentálne účinky budú len v rozsahu 1 %, a tak vplyv na ochranu životného prostredia bude relatívne malý.

Smernica však nikomu neuškodí, pretože všetci zúčastnení budú môcť nakoniec postupovať viac-menej ako predtým. Je to úspech Rady a tieňového spravodajcu vo Výbore pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín, pána Hoppenstedta. Aj názor Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa, ktorého som bol spravodajcom, bol podobný a týmito trojstrannými rozhovormi sa dokázalo dospieť k výrazným zlepšeniam tejto smernice.

Domnievam sa preto, že je určite niekoľko pozitívnych bodov, ktoré sa oplatí zdôrazniť, pretože sa nimi odstránili niektoré obmedzujúce byrokratické postupy. Poskytuje teda členským štátom možnosť určiť technické požiadavky pre verejné súťaže, ktorá umožňuje značný stupeň flexibility. Tiež stanovuje, že špecializované vozidlá obvyčajne nie sú zahrnuté v jej rozsahu.

No vždy je riziko, že bude mať nulovú účinnosť, preto by som na záver rád povedal, že smernica sa snaží dosiahnuť správnu vec zlou cestou. Veľmi pravdepodobné je, že pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy ako výsledok kompromisu v trojstranných rozhovoroch znamenajú, že ak sa budú vykonávať na národnej úrovni spôsobom prospešným pre zmluvné subjekty, nebudú mať v mnohých členských štátoch takmer žiadny účinok.

Všetci zainteresovaní v inštitúciách EÚ si musia položiť otázku, či táto smernica vo svojej súčasnej podobe, ktorá sa dosiahla po nesporne zložitom kompromise v trojstranných rozhovoroch, predsa len naozaj naplňa cieľ, na ktorý bola určená. Kvalita jej ustanovení závisí takmer úplne od ich transpozície členskými štátmi a v takom prípade neexistuje žiadna skutočná potreba pre nariadenie na úrovni Spoločenstva.

Chcel by som opäť zdôrazniť, že táto smernica bude, žiaľ, napokon platiť pre predaj 1 % osobných automobilov a 6 % úžitkových vozidiel, a tak, nanešťastie, nebude takým veľkým prínosom pre životné prostredie.

Silvia-Adriana Țicău, spravodajkyňa Výboru pre dopravu a cestovný ruch. – (RO) Smernica zavádza „zelené“ kritériá medzi kritériami pre nákup ekologických a energeticky úsporných vozidiel v cestnej doprave. Členské štáty budú informovať verejných obstarávateľov a subjekty poskytujúce služby verejnej osobnej dopravy o ustanoveniach, ktoré súvisia s verejným obstarávaním ekologických vozidiel.

Výbor pre dopravu a cestovný ruch navrhuje, aby členské štáty a Komisia počas strednodobej revízie národných strategických referenčných rámcov a národných a regionálnych operačných programov zvážili oprávnenosť projektov mestskej mobility aj na finančnú podporu a propagáciu ekologických vozidiel. Rovnako sa musí pokračovať aj s iniciatívami v oblasti mestskej dopravy a v európskych programoch Civitas a Inteligentná energia.

Výbor pre dopravu a cestovný ruch navrhol, aby orgány, ktorých nákupy ekologických vozidiel predstavujú najväčší podiel z celkového objemu ročného obstarávania daného druhu, používali etiketu „ekologické a energeticky účinné vozidlá v cestnej doprave“. Rada by som zablahoželala pánovi spravodajcovi a som si istá, že tento dokument zmení postoj miestnych verejných orgánov k ochrane životného prostredia.

Karsten Friedrich Hoppenstedt, v mene skupiny PPE-DE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, návrh Komisie o podpore ekologických a energeticky účinných vozidiel, ktorý máme pred sebou, je revidovaná verzia pôvodného návrhu, ktorý sme zamietli pred dvoma rokmi. Nový návrh Komisie predstavuje významné zlepšenie. Treba však povedať, že uvedený text obsahuje aj mnohé body, ktoré možno kritizovať, napríklad neprítomnosť posudzovania vplyvu, pomerne malý podiel na trhu tých vozidiel, ktorých sa to týka, čo tu už bolo spomenuté, a v neposlednom rade, v rozpore s právnymi predpismi Európskeho súdneho dvora, povinné začlenenie environmentálnych kritérií do postupu pri vybavovaní žiadostí.

Tieto nedostatky sa zhoršili po dohode v predsedajúcom výbore, ktorá by vytvorila strnulú a byrokratickú nariadenia. Tento výsledok by bol pre mňa neprijateľný. V rámci podpory kompromisného riešenia, čo treba brať ako pozitívum, sa obsah v spolupráci s Radou a Komisiou celkom zmenil, aby sme sa na plenárnom zasadnutí dohodli na texte, ktorý možno podporiť.

Flexibilita pre obce je podstatou tohto návrhu. Členské štáty majú právo stanoviť si svoje vlastné usmernenia, ktoré nahradia jednotnú metodiku návrhu Komisie. Viem, že len v samotnom Nemecku je mnoho noriem, ktoré sa uplatňujú vo verejnom obstarávaní ekologických vozidiel. Tieto normy sa dnes už úspešne používajú

a podľa toho, čo uvádzajú naše obecné združenia, by mali ostať v nezmenenej podobe aj v budúcnosti. Z toho dôvodu sa v týchto prípadoch nemajú očakávať žiadne nové záväzné povinnosti.

Členským štátom bez zodpovedajúcich nariadení daný text na druhej strane ponúka usmernenia pre politiku verejného obstarávania s ohľadom na ochranu životného prostredia. Ak si však členské štáty musia vybrať model vytvorený Komisiou, môžu teraz počítať s jednoduchšou verziou. V prípade verejného obstarávania do 249 000 EUR sa nemusí dať do pohybu žiadny formálny postup vybavovania žiadostí. Uplatňujú sa hraničné hodnoty *de minimis*. Ako sme počuli, sú vylúčené aj špeciálne vozidlá.

Kompromisný text podporujú aj Rada a Komisia a je prijateľný pre obecné združenia, rovnako ako aj pre automobilový priemysel. I keď sa to mohlo obísť bez uceleného legislatívneho textu, v podstate neostali žiadne ďalšie rozpory záujmov. Z celkového pohľadu odporúčam súhlasiť s kompromisným návrhom.

Inés Ayala Sender, v mene skupiny PSE. – (ES) Vážený pán predsedajúci, na úvod chcem poďakovať spravodajcovi za vytrvalosť v otázke, ktorú Parlament na začiatku zamietol. Chcem poďakovať aj Európskej komisii, že bola v tejto otázke tiež neúnavná a predložila revidovaný text, ktorý je podstatný. Používa už dostupný nástroj, a to schopnosť miestnych orgánov propagovať príkladné verejné obstarávanie, zvlášť v oblasti podpory čistých a energeticky úsporných vozidiel v cestnej doprave, ktoré sú v súčasnosti nevyhnutné.

Vítam aj skutočnosť, že sa podstúpilo riziko urýchlenia daného procesu, ktorý môže, dúfam, teraz napredovať, podobne ako to bolo pri pakte alebo zmierovacom konaní.

Vítam tiež podporu a uznanie pre iniciatívy, napríklad CIVITAS (City-VITALity-Sustainability; mesto-vitalita-trvalá udržateľnosť) a Inteligentná energia v Európe, ktoré sú pre tento druh programu podstatné. Dúfame, že táto podpora bude pokračovať spolu s potvrdením účasti všetkých zainteresovaných strán vrátane vyjadrenia podpory pre vodík.

Avšak pokiaľ ide o dodávateľskú infraštruktúru, musím s poľutovaním priznať, že sme nakoniec neboli schopní využiť nástroj z oblasti dopravy, ktorý do istej miery Parlament zamietol, konkrétne program transeurópskych energetických sietí (TENs-E), ktorý najprv navrhli, no nakoniec nebol prijatý.

O všetkých fondoch a druhoch štátnej pomoci prebehli rozhovory, no nebol identifikovaný žiadny osobitný fond ani program transeurópskych energetických sietí. V posledných rokoch sa v tejto otázke dosť prešľapovalo na mieste. Teraz je však ponuka nových alternatívnych palív, napríklad plynu alebo vodíka, mimoriadne potrebná.

Chcela by som sa preto pána komisára Tajaniho opýtať, či by nám v budúcnosti, keď sa bude tento text revidovať, alebo azda ešte predtým mohol predložiť návrh v tomto zmysle. Konkrétne, využitie tohto nástroja transeurópskych energetických sietí na zabezpečenie dodávky týchto nových palív do jednej z oblastí, kde je to najpotrebnejšie, inými slovami, do oblasti tých infraštruktúr, ktoré sú pre nové palivá podstatné.

Vittorio Prodi, v mene skupiny ALDE. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, chcel by som sa poďakovať pánovi Jørgensenovi za jeho správu. Som presvedčený, že skutočne je to postup, ktorý je v súlade s energetickým a environmentálnym balíkom, o ktorom tu diskutujeme. Bude to mať určite vplyv na postupy verejného obstarávania, nepochybne usmerňovaním rozhodnutí, ktoré robia inštitúcie, ale v prvom rade, ďaleko nad svoj rámec, usmerňovaním rozhodnutí výrobcov.

Naozaj sa zdá, že sa predkladá súvislý rámec predpisov o tom, že vozidlá budú musieť dosiahnuť jednak parametre na znižovanie emisií skleníkových plynov, jednak ostatné parametre, ktoré priamo súvisia so znečistením životného prostredia a s ochranou zdravia.

Finančné vyhodnotenie by malo mať tiež svoj podiel. Oxid uhličitý je už aktuálnou témou pre Kjótsky protokol z hľadiska obchodovania s emisiami. V ostatných oblastiach by to tiež znamenalo peňažné vyjadrenie zdravia alebo finančné vyhodnotenie zdravia. No je tu tiež vidieť, že špecifickým cieľom je nájsť body na porovnanie, určite nie podporiť, ale skôr znížiť emisie vrátane tých, ktoré ovplyvňujú zdravie. Máme preto technické predpisy na energetickú účinnosť a environmentálne vlastnosti.

Táto smernica je významnou príležitosťou. Situácia je teda jasná, ale inštitúcie to nijako neobmedzuje v ich rozhodovaní. Dosť ma prekvapuje vyjadrený nesúhlasný postoj, o ktorom si myslím, že je plný predsudkov. Smernica ponúka inštitúciám dôrazný návrh, ale podľa mňa predovšetkým smeruje k výrobcom vozidiel.

Margrete Auken, v mene skupiny Verts/ALE. – (DA) Ďakujem vám, vážený pán predsedajúci, a ďakujem aj vám, pán Jørgensen, za vašu úprimnú a konštruktívnu spoluprácu. Zákon, ktorý zajtra, dúfam, prijme, je potrebný. V každom prípade nás skúsenosť z Dánska, odkiaľ kolega Dan Jørgensen a ja pochádzame, naučila, že ak nevytvoríme riadny rámec pre „zelené“ nákupy, budeme stále prešľapovať na jednom mieste. Verejné orgány vyberajú najlacnejšiu ponuku, nie najekologickejšiu. Preto je správne, ak sa európskym orgánom prikáže, aby pri plánovaní investícií do nových automobilov brali do úvahy napríklad emisie CO₂ a škodlivých častíc. Bolo by ideálne vidieť, že všetky orgány používajú spoločnú metódu zaraďovania faktorov vplyvu na životné prostredie do podmienok pre verejné súťaže, aby bolo jasné, že ten, čo znečisťuje, platí. Internalizácia externých nákladov, ako tento princíp nazývame, je to, o čo nám všetkým ide. Výrobcom by to tiež poskytlo určitý stupeň istoty vo vzťahu k používaným kritériám rozdeľovania. Sme však spokojní s riešením, ku ktorému sme v tomto Parlamente dospeli. Miestne orgány a samotné štáty si tak môžu vybrať, či chcú do svojho materiálu pre verejné súťaže zaviesť konkrétne požiadavky na spotrebu palív a emisií škodlivých častíc alebo či chcú používať model, v ktorom sa kladie dôraz na vplyv vozidla na životné prostredie, čo bude následne súčasťou základu zákazky. Sme v tejto súvislosti spokojní s tým, že cena, ktorú návrh stanovil za kg CO₂, sa omnoho viac blíži k očakávanej trhovej cene. Len týmto spôsobom dáme silný podnet na vývoj ekologických autobusov, úžitkových vozidiel a osobných automobilov. Škoda, že vo výbere nemôžeme dosiahnuť väčšinu na zavedenie rovnakých požiadaviek pre trh s ojazdenými vozidlami. Nie sú žiadne technické dôvody, prečo neuplatniť tieto požiadavky aj v tomto prípade. Ak ich uplatníme len pre nové automobily, potrvá prídlho, kým sa priaznivé účinky tohto návrhu prejavia navonok. V skutočnosti však už nemáme čas čakať na tieto úplne nevyhnutné zlepšenia. No aj napriek tomu je tento právny predpis dôležitým krokom v snahe o využívanie obrovskej kúpnej sily verejného sektora na pretláčanie „zelených“ riešení vo všetkých oblastiach.

Bairbre de Brún, v mene skupiny GUE/NGL. – (GA) Vážený pán predsedajúci, vítam odporúčania v zmierovacom opatrení o čistých a energeticky úsporných vozidlách v cestnej doprave, na ktorých sa dohodli Parlament, Rada a Komisia.

Na miestne orgány a ostatné verejné orgány sa musí naliehať, aby investovali do trvalo udržateľnej ekologickej dopravy.

Keď sa vyberú „zelené“, energeticky účinné druhy dopravy, zvlášť v našich mestách, prináša to osoh zdraviu občanov, ako aj životnému prostrediu. Pomôže nám to plniť naše klimatické záväzky, a čo je dôležitejšie, môže to byť katalyzátorom trhu pri výbere ekologickej dopravy. Tí, čo sú zapojení do verejného obstarávania, by mali zvažovať dlhodobé výhody.

Do kalkulácií by sa mali zahrnúť všetky náklady súvisiace s vybranými opatreniami.

Odvetvie dopravy je oblasť, v ktorej Európa zažíva najviac problémov.

Dúfam, že táto smernica bude schválená, a to čo najskôr, aby sa do roku 2010 mohla začať uplatňovať ako podpora miestnych a verejných orgánov, ktorým záleží na životnom prostredí.

Johannes Blokland, v mene skupiny IND/DEM. – (NL) Vážený pán predsedajúci, v rozprave o klíme a energii, ktorá práve prebieha v Parlamente, sa neustále podčiarkuje význam trvalo udržateľnej spoločnosti a trvalo udržateľné odvetvie dopravy tvorí jej súčasť. Za posledných pár mesiacov sme sa pokúsili zaviesť prísnejšie normy pre nákladnú dopravu (Euro 6) a automobily. V tejto súvislosti sme začali riešiť daný problém pri zdroji. Doprava sa môže stať udržateľnejšou aj v následnom štádiu, keď sa vydajú „zelené“ pozvánky do verejných súťaží, ako sa odporúča v návrhu, o ktorom v tejto chvíli diskutujeme.

Bezvýhradne podporujem princíp začlenenia energetických a ekologických vplyvov do verejných súťaží na dodávku vozidiel. Vedie to k vývoju vozidiel, ktoré prispievajú k trvalej udržateľnosti, pretože sa podporuje dopyt po takýchto vozidlách, čo podnecuje výrobcov neustále inovovať. Dôležité aspekty, ktoré by sa mali brať do úvahy, sú spotreba paliva a súvisiace emisie CO₂, ale rovnako aj emisie toxických a inak škodlivých častíc a látok, napríklad oxidu uhličitého a jemnej frakcie tuhých častíc.

Pre účinnejšiu politiku je dôležité zabezpečiť cennú výmenu vedomostí a informácií medzi členskými štátmi. Môžu si tak medzi sebou vymeniť osvedčené postupy, čím následne môžu optimalizovať postup „zeleného“ verejného obstarávania.

Rád by som poďakoval spravodajcovi pánovi Jørgensenovi za kompromis, ktorý dosiahol v tejto otázke s Radou. V predchádzajúcej fáze sa o tejto problematike len ťažko diskutovalo, no v druhom čítaní sa podľa môjho názoru dosiahla primeraná dohoda, pod ktorú som ochotný sa podpísať.

Luís Queiró (PPE-DE). – (PT) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, práve dnes ráno hovoril prezident Sarkozy v tomto Parlamente o rozdieloch medzi protekcionizmom a rozumným zásahom do trhu. Ak k tomu pridáme nespočetné príklady, kedy sa európsky priemysel topí v predpisoch a obmedzeniach, ktoré, i keď sú potrebné, znižujú jeho konkurencieschopnosť, ľahko pochopíme dôvod, prečo si ceníme a hlasujeme za návrh, o ktorom v súčasnosti diskutujeme.

Je dobré známe, že Európska únia má rôzne nástroje, ktorými môže dosiahnuť navrhované ciele „3 x 20“. Jedným z bežných postupov je vyžadovať od európskych priemyselných odvetví, aby splnili environmentálne kritériá a kritériá pre kontrolu emisií. Alternatíva, o ktorej dnes práve diskutujeme, navrhuje, aby verejné orgány vystupovali v role katalyzátorov trhu. A dáva to celkom jasný zmysel. Podpora hlavných verejných nákupcov, aby rozširovali trhy a vytvorili dopyt po čistých a energeticky účinných vozidlách, výroba ktorých môže byť síce drahšia, ale je určite prínosom v oblasti životného prostredia, je spôsob zasahovania do trhu, ktorý je legitímny, primeraný a obhájitelný.

Táto intervencia sa jednoznačne nemôže vykonať spôsobom, ktorý je v rozpore so záujmami daňových poplatníkov. Tieto záujmy sa však musia merať aj z pohľadu okamžitých nákladov, aj možného vplyvu na životné prostredie, ktorý by ovplyvnil každodenný život občanov. V rámci záväzku, o ktorom tu dnes debatujeme, sa musí od verejných orgánov pri nákupe ich vozových parkov vyžadovať, aby vyčíslili nielen kúpnu cenu, ale aj náklady na prevádzku vozidiel z hľadiska spotreby paliva, emisií CO₂ a znečisťovania ovzdušia. Tieto náklady musia byť v konečnom dôsledku použité ako hodnotiace kritérium vo verejnom obstarávaní.

Verejné orgány budú mať v budúcnosti možnosť ísť príkladom a vystupovať ako katalyzátor pre automobilové odvetvie, aby sa rozvíjalo a investovalo do oblasti výroby vozidiel šetrných k životnému prostrediu, s neustále sa znižujúcim obsahom CO₂ a emisiami znečisťujúcich látok. Na záver blahoželám páňovi Jørgensenovi a spravodajcom výborov požiadanych o stanovisko, ktorých práca nám dnes umožnila debatovať o tomto dokumente v nádeji, že to skutočne pomôže zmeniť návyky, s pozitívnymi dôsledkami na trvalo udržateľnú budúcnosť našich spoločností.

Holger Krahmer (ALDE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, i keď sme teraz dospeli ku kompromisom, alebo možno presnejšie povedané, pretože sme teraz dospeli ku kompromisom, ktoré, ako práve poznamenal pán Schwab, z textu odstránili boľavé miesta, vynára sa otázka, aký má táto smernica zmysel.

Po zohľadnení, že vozidlá nakupované vo verejnom obstarávaní predstavujú veľmi malý podiel na trhu, hovoríme o 1 % osobných a 6 % nákladných automobilov, nemôže byť ani reč o tom, že sa urobil významný prínos k ochrane klímy. Nie je to viac ako kvapka v mori. Náklady, ktoré sú potrebné na našu účasť na tejto rozprave, nie sú z hľadiska hodnoty opodstatnené.

Predovšetkým považujem používanie právnych predpisov o verejnom obstarávaní v praxi za nástroj, ktorý je sporný. Ako nástroj hospodárnych nákupov pre verejné orgány sú právne predpisy o verejnom obstarávaní jasne navrhované tak, aby boli viazané na produkt, jeho účelnosť a výkonnosť. Ďalšie ekologické kritériá tam jednoducho nie sú zaradené.

Rád by som zdôraznil, že o normách pre produkty budeme diskutovať v Bruseli. Prediskutujeme tam normy pre emisie pre nákladné a osobné automobily, neskôr aj pre prahové hodnoty CO₂ pre osobné a nákladné automobily. Nepotrebujeme žiadne ďalšie európske nariadenia pre obstarávanie produktov. Opäť sme sa raz ocitli v situácii, kedy vytvárame ďalšie a zbytočné byrokratické postupy a kedy opäť porušujeme princípy subsidiarity.

Pierre Pribetich (PSE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, v čase, keď sa naše rozpravy neúprosne krúčia okolo krízy ako dervíši pred tranzom, sa nemôžem ubrániť pokušeniu opísať prístup môjho kolegu, pána Jørgensena, tentoraz ako magický kruh. No navyše tento kruh je magický svojou transparentnosťou.

Pri verejnom obstarávaní podpora výmeny starého vozového parku za nové vozidlá znamená, že hospodárstvo bude slúžiť životnému prostrediu. Znižovanie emisií CO₂ s cieľom vytvárať dopyt znamená, že životné prostredie bude slúžiť hospodárstvu. To je dokonalá rovnováha, ktorá tvorí tento magický kruh na rozpočtovej úrovni, ekologickej úrovni a úrovni transparentnosti. Toto je cena, ktorú si skutočný krok vpred vyžiada.

Ak to chceme dosiahnuť, musíme sa riadiť dvoma princípmi. Jednak dôkladným posúdením nákladov na prevádzku vozidla počas celej jeho životnosti, jednak transparentným rozhodovaním na miestnej úrovni, aby sa mohol vykonať sociálne zodpovedný audit o pozitívnych dosahoch na životné prostredie. Bez transparentnosti budeme mať kruh, no len ťažko bude uzavretý. Chcel by som oceniť prácu, ktorú náš kolega

vykonan, aby posilnil túto transparentnosť. Každý jeden občan nakoniec zváži všetky fakty, ktoré súvisia s jeho nákupmi, ako aj zoznam úspechov zdôrazňujúci dobrú vôľu miestnych orgánov pri získavaní ekologických vozidiel, a urobí si vlastné hodnotenie, verejne a pravdivo vyhodnotí skutočný stav týchto záväzkov, bez ohľadu na naše vzletné slová.

V tomto zmysle urobíme najlepšie, ak podporíme vytvorenie ekologickej etikety, čiže viditeľnej, zreteľnej a zrozumiteľnej etikety tejto ekologickej kvality. V tomto období krízy európsky automobilový priemysel zistí, že nový dopyt po čistých vozidlách s ekologickou etiketou nie je len chvíľkovým ošiaľom, ale poslúži ako stimul pre vývoj, ako úloha, ktorú sa oplatí prijať. Ekonomická kríza nesmie v žiadnom prípade slúžiť ako zámienka na spomalenie zlepšovania našich postupov, ktorých cieľom je znižovať škodlivé vplyvy na životné prostredie.

Práve naopak, je to naša príležitosť. Skúsme popremýšľať, ako ju uchopiť a ako vytvoriť nový magický kruh tým, že hneď od tejto chvíle začneme myslieť na našu planétu, ale predovšetkým na naše budúce generácie.

Avril Doyle (PPE-DE). - Vážený pán predsedajúci, ďakujem vám za vašu trpezlivosť. Po veľkej diskusii o prvej správe rozpravy predložila Komisia minulý január revidovaný návrh, ktorého cieľom je prispieť k tomu, aby sa EÚ stala hospodárstvom s vysokou účinnosťou využitia energie a nízkymi emisiami skleníkových plynov prostredníctvom podpory čistých a energeticky úsporných vozidiel v cestnej doprave. Táto politika je v súlade s niekoľkými ďalšími návrhmi vrátane tých, čo patria do balíka opatrení v oblasti zmeny klímy a energetiky. Z môjho hľadiska by smernica urýchlila záujem o ekologickejšie a účinnejšie vozidlá a zároveň vytvorila dynamický trh v ich prospech.

Rada pozmenila a doplnila predbežný návrh a nanovo definovala rozsah, ktorý zaručí súdržnosť so smernicou o verejnom obstarávaní. Navyše predstavila viac flexibility, pokiaľ ide o možnosti. Návrh smernice sa týka nákupu vozidiel verejnými obstarávateľmi a rôznymi subjektmi a prevádzkovateľmi, pokiaľ ide o smernicu o verejnom obstarávaní, a prevádzkovateľmi služieb osobnej dopravy v rámci nariadenia o záväzkoch verejnej služby (PSO). Od príslušných orgánov to vyžaduje, aby buď zahrnuli požiadavky súvisiace so spotrebou energie, emisiami CO₂ a emisiami iných znečisťujúcich látok do právneho predpisu pre verejnú súťaž, alebo zahrnuli takýto dosah medzi kritériá na hodnotenie zmluvy.

Podporujem všeobecný prístup, ktorý umožňuje jednak výber z možností, v ktorých sa berú do úvahy celkové prevádzkové náklady, jednak flexibilitu pri zvažovaní závažnosti celkových prevádzkových nákladov v rámci hodnotiacich kritérií. Smernica navyše dobre zapadne do programu trvalej udržateľnosti, ktorý ukladal, že sa má vždy vyžadovať najekologickejšie z dostupných vozidiel. Mohla by som navrhnúť, aby táto smernica bola dôležitým doplnením programu neobchodného programu členských štátov na zníženie emisií CO₂ v našom všeobecnom ciele v balíku o klimatických zmenách a energetike?

Smernica bude platiť pre všetky vozidlá nakúpené ministerstvami a miestnymi a štátnymi orgánmi, samozrejme s výnimkou vozidiel odťahových a vyslobodzovacích služieb, záchranných a vojenských vozidiel. Ubezpečili ma, že mnohé z týchto orgánov už zahrnuli faktor celkových prevádzkových nákladov počas celej doby životnosti vrátane nákladov na palivo medzi kritériá pre verejné obstarávanie. Odhaduje sa, že efektívne náklady vrátane emisií by mali byť nízke v porovnaní s celkovými nákladmi. Nie som zástankyňou byrokracie a tento návrh neprináša žiadne nové administratívne prekážky, aby som citovala samotného pána komisára Tajaniho. Na každej úrovni sú však potrebné ďalšie kroky, ak máme transformovať naše hospodárstva na hospodárstva s nízkou produkciou emisií CO₂, čo tak zúfalo potrebujeme. Z týchto dôvodov tento návrh podporujem.

Paweł Bartłomiej Piskorski (ALDE). - (PL) Vážený pán predsedajúci, problém, o ktorom dnes diskutujeme, nás v Európskom parlamente skôr spája, ako rozdeľuje. Diskutujeme na tému, ako poslúžiť občanom a zabezpečiť, aby vozidlá, ktoré používame, boli čo najekologickejšie.

Dokument, o ktorom diskutujeme, nie je vôbec dokonalý. Je plný kompromisov, ktoré sú v tomto štádiu diskusie zrejme nevyhnutné. Je to však nepochybne krok správnym smerom. Podporuje najmä používateľov verejných vozidiel, čiže miestne a centrálné štátne orgány, aby kupovali ekologické vozidlá. V tom je táto smernica veľmi cenná, no je pravdepodobnejšie, rovnako ako v mnohých záležitostiach, o ktorých sme v tomto Parlamente v súvislosti s bezpečnosťou na cestách a v cestnej doprave diskutovali, že je to len začiatok, nie však koniec rozpravy.

Horst Schnellhardt (PPE-DE). - (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, tento návrh smernice o podpore čistých a energeticky úsporných vozidiel v cestnej doprave vo verejných inštitúciách je mimoriadne byrokratický a nepraktický. Skutočne nemožno predpokladať, že bude mať hmatateľný vplyv

na životné prostredie. Na tomto zámere nie je zaiste nič zlé. Navyše ho podporujeme. My však chceme skúsiť všetko, čo je v našich silách, aby sme zabezpečili zdravú klímu v Európe.

Nemôžem však podporiť tento byrokratický prístup, ktorý v skutočnosti viac problémov vytvára, než rieši, a nepredstavuje ani zlepšenie. Ak, ako sa dnes už viackrát zdôraznilo, percentuálne zastúpenie osobných a nákladných automobilov, ktorých sa to týka, je len 1 % a 6 % v uvedenom poradí, ťažko možno predpokladať, že to bude mať nejaké hmatateľné účinky. Ak miestne orgány musia neustále prepočítavať, čo vozidlo v priebehu svojej životnosti vyprodukuje a aké náklady následkom toho porastú, a potom urobiť rozhodnutie o nákupe z pohľadu týchto faktorov a tiež vzhľadom na námietku, že smernica so sebou prinesie len ďalšie byrokratické kroky, potom sme svedkami hromadného odmietnutia právnych predpisov o verejnom obstarávaní. Hovoríme jednoducho o tom, že sa tu teraz rozhoduje o niečom celkom inom. Pravdou je, že miestne orgány musia rozhodovať na základe ceny.

Vytvárame právnu neistotu, keďže v skutočnosti máme duplicitu právnych predpisov. To je skutočne trestuhodný stav vecí, s ktorým nemôžem súhlasiť. Dokonca ani kompromis s cieľom veci zmierniť neprináša žiadne zlepšenie. Nemôžeme očakávať žiadne zlepšenie klímy. Nemôžeme ani očakávať, že sa byrokracia v blízkej budúcnosti zníži.

Všetko sa to deje navyše len šesť mesiacov pred európskymi voľbami. Nie ste to vy, pán komisár, kto má viesť túto diskusiu. Skôr ju v predvolebnej kampani musíme viesť my.

Ak tu budem aj o dva roky, keď Komisia predloží svoju správu, očakávam, že v nej povie, že opatrenie nemalo úspech a že musíme sprísniť ustanovenia. Neuvedomí si, že urobila chybu, rovnako ako pred dvomi rokmi nečakala odmietnutie. No neustále bude tvrdiť, že ako vidieť z postoja k danej veci, musí sa teraz zahrnúť aj osobná doprava súkromných osôb. To je cieľ a ja sa jednoducho pod neho nepodpíšem. Naša rozprava sa musí držať svojej podstaty, preto si Komisia musí uvedomiť, že v tomto prípade musí počúvať Parlament a poslancov Európskeho parlamentu.

Gábor Harangozó (PSE). – (HU) Veľmi pekne ďakujem, vážený pán predsedajúci. Vážený pán komisár, dámy a páni, počas rozpravy dnes ráno sme sa už dohodli na jednej veci. Svet smeruje k ekologickej katastrofe. Ešte vždy môžeme zmeniť kurz a Európa má skutočný záujem o zmeny. Ani finančná kríza, ani žiadna iná úvaha nás nemôže prinútiť vzdať sa našej vedúcej úlohy pri zabezpečovaní trvalo udržateľnejšieho rozvoja. Ak to vezmeme vážne, musia sa urobiť radikálne zmeny, aby vznikol automobilový priemysel s vyšším ekologickým povedomím.

Ťažko presviedčať spotrebiteľov, aby rozmyšľali ekologicky, keď to súčasne pre nich znamená drahšie vozidlá. Dobrými nariadeniami však môžeme výrazne pomôcť pri vytváraní ekologickejšieho vozového parku. Na jednej strane môžeme v prípade nákupov vozidiel, ktoré sú financované z verejných zdrojov, venovať väčšiu pozornosť ochrane životného prostredia tým, že verejná sféra pôjde príkladom. Na strane druhej môžeme zvýšiť dopyt v takom rozsahu, aby bol vývoj ekologickejších technológií hospodárnejší. Keďže je toto nariadenie dôležité nielen pre ochranu životného prostredia, ale aj ako kľúčová príležitosť na udržanie silného európskeho automobilového priemyslu, musíme ho čím skôr zaviesť do praxe v čo najširšej miere. Ďakujem veľmi pekne.

Fiona Hall (ALDE). - Vážený pán predsedajúci, túto smernicu veľmi vítam, pretože dáva právny základ predchádzajúcim návrhom, ktoré boli súčasťou smernice z roku 2006 a akčného plánu Komisie v oblasti energetickej účinnosti.

Verejné obstarávanie zohráva kľúčovú úlohu nielen v tom, že ide príkladom, ale aj preto, že veľké zákazky stimulujú veľkovýrobu a následne znižujú náklady na výrobu energeticky účinných vozidiel. Čas na prijatie tejto smernice dozrel aj z technického hľadiska. Inovácia v oblasti technológií batérií zmenila rozsah a rýchlosť elektrických vozidiel. Mnohé vozidlá, ktoré kúpili verejní obstarávatelia, sú súčasťou vozových parkov. Na noc sa vracajú do garáží, kde sa môžu ľahko pripojiť k zdroju a dobíjať, takže ich používaniu nemusí predchádzať vývoj dobíjajúcich zariadení v servisných strediskách.

Na záver by som chcela povedať, že dúfam, že táto smernica poslúži ako odrazový mostík pre komplexný návrh týkajúci sa obmedzovania emisií CO₂ úžitkovými vozidlami.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE). - (FI) Vážený pán predsedajúci, fakty hovoria samy za seba: 26 % celkovej spotreby energie a 24 % emisií CO₂. Spotreba energie a emisie rastú približne o 2 % ročne.

Emisie zhoršujú kvalitu ovzdušia v mnohých európskych mestách a mnohé oblasti budú mať problémy s plnením cieľov pre kvalitu ovzdušia v Spoločenstve. Vysoké náklady na vývoj vozidiel s nízkymi emisiami spomalili nárast po ich dopyte, čo následne spomaľuje znižovanie obstarávacích nákladov. Hoci podľa hodnotenia vplyvu by sa odporúčalo, aby pravidlá určujúce znižovanie nákladov na palivá kompenzovali akékoľvek vyššie obstarávacie náklady na vozidlá s nízkymi emisiami.

Tieto fakty, ktoré sa týkajú cestnej dopravy, sú všetkým známe a konečne je čas konať. Úspory nákladov v tomto návrhu smernice, ktorý teraz zvažujeme, sa odhadujú na 21,5 miliárd EUR, nehovoriac o pozitívnych dosahoch na životné prostredie. Nie je však zanedbateľné ani to, ako sa stanovené ciele majú dosiahnuť.

Skúsme si spomenúť na mnohé príklady, pre ktoré platili dve normy v dôsledku prekrývajúcich sa právnych predpisov, kde ideologické ambície v konečnom dôsledku vytvorili byrokratický kolotoč. Návrhy spravodajcu napríklad na zavedenie etikiet pre verejné obstarávanie s ohľadom na ochranu životného prostredia alebo na vylepšovanie súčasných vozidiel pomocou kritérií určených pre nové vozidlá by v prípade nadobudnutia účinnosti pohltili všetky výhody znížených nákladov, ktoré sa dosiahli vďaka právnym predpisom, a to v dôsledku potreby dodatočných nákladov. To je presne to, prečo by sme sa nemali tak náhliť v našom úsilí o riešenie problémov ochrany životného prostredia.

Pán Jørgensen mal však dobré zámery a uspel v mnohých oblastiach. Väčšia transparentnosť v súvislosti s verejným obstarávaním si zaslúži našu podporu v prípade, že zaistíme, aby sa informácie nezneužívali na populistické zámery. Podobne je aj úloha verejného obstarávania ako katalyzátora trhu s ekologickými vozidlami nevyhnutná.

Rozumiem však aj tým, čo zajtra plánujú hlasovať proti tomuto legislatívnemu návrhu. Kompromis v prvom čítaní zriedka spĺňa kritériá demokracie. To je niečo, čo nám bolo jasné, už keď sme v Parlamente diskutovali o balíku opatrení v oblasti zmeny klímy a energetiky, ak nie dokonca ešte predtým.

Thomas Ulmer (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, ochrana klímy je náš spoločný cieľ. Existuje však mnoho metód a často nie sú na prvý pohľad rozoznateľné. Proti „zelenému“ verejnému obstarávaniu nemám žiadne výhrady v prípade, keď to má zmysel. V každom prípade odmietam túto smernicu, i keď som si vedomý, že tento môj počin bude mať len nepatrný vplyv na celkový výsledok v Parlamente. Napriek tomu vysvetlím dôvody svojho rozhodnutia.

Dohoda v prvom čítaní o dôležitej otázke v rámci spolurozhodovacieho postupu, kde ide o viac než len o technickú úpravu, podkopáva demokraciu. Skutočnosť je taká, že spravodajca, ktorého prácu si veľmi cením, nereprezentuje hlas Parlamentu, ale len hlas výboru, a len na tejto úrovni rokuje s Radou a Komisiou. S Parlamentom sa nakoniec nepočíta.

Po druhé, smernica bola zmenená a doplnená kompromismi do takej miery, že viac-menej nemá žiadny obsah, no pre miestne orgány prináša so sebou značné byrokratické výdavky. Byrokracia nie je bezplatná, ale je často nezmyselná. V tomto prípade zbytočne prispievame k ďalšej nespokojnosti s Európou zo strany Európanov a našich miestnych orgánov.

Keďže mnohé podstatné časti smernice boli oslabené, bol by som si želal, aby Rada a Komisia boli celú vec stiahli. Všetky otázky, ktoré sú stále aktuálne, už boli v európskom kontexte spracované do právnych predpisov. Alebo inak, žiadne nariadenie nie je potrebné, alebo ešte inak, pre žiadnu podstatnú otázku by sa nebolo našlo lepšie riešenie na základe princípu subsidiarity. Stiahnutie by bolo vyslalo signál, že my všetci berieme odbúravanie byrokracie vážne.

V mojom obvode je napríklad mnoho miestnych orgánov, ktoré už robia príslušné rozhodnutia prostredníctvom systému EMAS. Peniaze vynaložené týmto spôsobom by urobili stokrát viac pre ochranu klímy, ak by sa boli použili na zateplovanie verejných budov.

Z môjho pohľadu je otázne, či sa táto smernica vytvorila samoúčelne alebo aby sa čosi dialo. Väčšina Európanov nepochopí ani jeden z týchto prístupov.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – (SK) Vítam správu kolegu Jørgensena, ktorý si kladie za cieľ podporiť čisté, lacné a energeticky úsporné vozidlá na európskych cestách. Som presvedčený, že zavedením spoločných pravidiel v európskom meradle dosiahneme pozitívnejší vplyv na životné prostredie. Miestne orgány zohrávajú kľúčovú úlohu pri určovaní kritérií verejného obstarávania v oblasti cestnej dopravy. Preto podporujem návrh, podľa ktorého má verejné obstarávanie obsahovať nielen obstarávaciu cenu, ale aj náklady na spotrebu, emisie CO₂ a informácie o znečistení ovzdušia počas celej životnosti vozidla. Som presvedčený, že jasné ekologické kritériá môžu zohrať významnú úlohu pri podpore trhu čistých vozidiel.

Ďalej súhlasím s názorom, že informácie o obstarávaní vozidiel pre mestskú hromadnú dopravu musia byť transparentné a verejne prístupné. Intenzívny a otvorený dialóg medzi miestnou samosprávou, organizáciami na ochranu životného prostredia a občanmi iste prispeje k posilneniu významu ekologického hľadiska pri nákupe nových vozidiel.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Mať čisté vozidlá je dôležitý a plne legitímny cieľ, ale miestne orgány už dnes majú možnosť brať na zreteľ ochranu životného prostredia vo verejných zákazkách na služby vo verejnej doprave. A to aj robia. Táto smernica neprináša žiadnu novú pridanú hodnotu pre ochranu životného prostredia a pre miestne a oblasťné orgány je to len zbytočná administratívna záťaž. Členské štáty sa zaviazali znížiť emisie o 20 % a bolo by zrejme lepšie nechať na ich rozhodnutí, či budú radšej investovať do úspor vo vykurovaní domácností, alebo do čohosi iného. Len to nechajme pekne na regióny. Nikto tu nepovedal pravdu. V skutočnosti ide o to, ako zabezpečiť odbyt pre európsky automobilový priemysel, ktorý sme zaťažili svojimi nárokmi na znižovanie emisií. Znamená to, že ide o to, kto si kúpi tie drahé autá v situácii, kedy klesá spotreba a kedy čelíme recesii. A tak táto smernica bude pre miestne a regionálne orgány len ďalšou záťažou. S tým jednoducho nemôžem súhlasiť. Žiadam vás preto, dámy a páni, podpore tých z nás, ktorí veria, že tento návrh musí byť jednoducho a jasne odmietnutý.

Oldřich Vlasák (PPE-DE). – (CS) Vážený pán predsedajúci, dovoľte mi, ako bývalému členovi miestnej samosprávy, vyjadriť svoje odmietavé stanovisko k návrhu, o ktorom práve diskutujeme. Táto smernica je zbytočná, nepotrebujeme ju a sú na to viaceré dôvody. Po prvé, ide proti pravidlám voľného trhu. Po druhé, zasahuje do subsidiarity miestnych orgánov, ktoré si musia samy stanoviť svoje priority. Po tretie, podmienky uplatňované pri verejných súťažiach už dnes zahŕňajú požiadavky na ochranu životného prostredia a dôkladne monitorujú emisie vozidiel. A po štvrté, dosiahneme minimálny efekt za veľmi vysokú cenu, zvýšime administratívnu záťaž miestnych orgánov a spôsobíme rast byrokracie. Bolo by rozumnejšie použiť už aj tak vysychajúce finančné zdroje miestnych orgánov na vykurovanie budov, na zlepšovanie izolačných vlastností okien a na výmenu zastaraných žiaroviek za nové. Týmto spôsobom by sme dosiahli ďaleko väčší efekt a vyššie úspory a zároveň by sme tým chránili aj životné prostredie a klímu.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Táto smernica pomáha zvyšovať povedomie miestnych orgánov s ohľadom na vplyv, ktorý má mestská doprava na životné prostredie. Členské štáty môžu uplatňovať prísnejšie hodnotiace kritériá pri verejnom obstarávaní čistých a energeticky úsporných vozidiel v cestnej doprave než tie, čo sú navrhnuté v smernici. Môžu sa tiež rozhodnúť pre nákup upravených vozidiel alebo pre zmodernizovanie súčasných vozidiel tým, že sa do nich namontujú zachytávače splodín alebo že sa ich motory upravia, aby mohli používať ekologickejšie palivá.

Osobne som presvedčená, že by mala byť možnosť kúpiť čisté a energeticky účinné vozidlá v cestnej doprave a nanovo ich vybaviť motormi a náhradnými dielmi v prípade, že nenajazdili viac ako 75 % z počtu kilometrov, ktoré sú predpísané pre ich životnosť. Súčasnú smernicu nemožno uplatniť pre vozidlá, ktoré sú nanovo vybavené motormi a náhradnými dielmi, keď najazdili viac ako 75 % z počtu kilometrov, ktoré sú predpísané pre ich životnosť. Verím, že tieto aspekty sú dôležité, ak hovoríme o investíciách, ktoré by mali byť trvalo udržateľné.

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, to, čo tu chýba, je jednoducho systém stimulov a pani komisárky Kováčovej sa na to skutočne musíme opýtať. Nebolo by rozumné aj v tejto oblasti zväziť zníženie doby odpisovania či poskytovanie príplatkov, alebo vyplácanie odmien?

Z pohľadu Európskej únie si viem predstaviť aj to, že podporíme pomoc v tejto oblasti, napríklad v rámci programu pre konkurencieschopnosť a inovácie. Máme program Inteligentná energia, ako aj Siedmy rámcový program pre výskum a technologický rozvoj.

Chcel by som navrhnúť, aby sme boli v tejto oblasti aktívni, na jednej strane v oblasti daňových úľav a na strane druhej v oblasti pomoci. V tejto oblasti by sme mohli dosiahnuť nesmierne veľa a ja navrhujem, aby sme sa v tejto súvislosti pustili do novej iniciatívy.

Antonio Tajani, podpredseda Komisie. – (IT) Vážený pán predsedajúci, najprv by som rád povedal pánovi Rübigovi a pani Ayale Senderovej, že budem hovoriť s príslušnými komisármi a požiadam ich, aby odpovedali na otázky, ktoré predniesli. Chcel by som poďakovať aj všetkým ostatným poslankyniam a poslancom za účasť v tejto rozprave. Rozprava v žiadnom prípade nebola nudná, práve naopak, bola veľmi živá, plná rozumných pripomienok, ako aj niektorých kontroverzných pripomienok, ktoré je vždy dobré si vypočúť.

Vážený pán predsedajúci, sú len tri veci, ktoré som chcel vo svojej odpovedi zdôrazniť. Po prvé, analýza nákladov a výhod, ktorá sa vykonala v kontexte hodnotenia vplyvu tohto návrhu, ukazuje, že potenciálny

zisk je výrazný, pretože prvotné investičné náklady na vozidlá, ktoré budú pravdepodobne vyššie, sa vyrovnajú úsporami dosiahnutými nižšou spotrebou energie a nižšími emisiami CO₂ a ostatných znečisťujúcich látok.

Po druhé, keď zahrnieme vplyv vozidiel počas celej doby ich životnosti medzi hodnotiace kritériá, nespôsobí to len zvýšenie nákladov, ale môže to viesť aj k značným úsporám ako pre prevádzkovateľov, tak aj pre verejnosť.

Po tretie, úspory nákladov na palivo, z ktorých majú prevádzkovatelia priame výhody, samy do značnej miere kompenzujú akékoľvek vyššie náklady vynaložené pri nákupe.

Dan Jørgensen, spravodajca. – (DA) Vážený pán predsedaajúci, som presvedčený, že o desať – dvadsať rokov bude ekologické povedomie Európanov niekde úplne inde, ako je dnes. Som si celkom istý, že dovtedy už bude nepredstaviteľné, aby sa peniaze daňových poplatníkov, čiže peniažky z ich vlastného vrecka, použili na nákup niečoho neekologického. Dovtedy sa budú tí z nás, čo podporujú kompromisný návrh, o ktorom budeme počas zajtrajška hlasovať, môcť obzrieť späť s hrdosťou na časy, keď sme sa osmelovali robiť prvé kroky správnym smerom. Rád by som sa preto opäť poďakoval všetkým tieňovým spravodajcom, ktorí sa podieľali na zostavení kompromisného návrhu. Chcem sa poďakovať aj za všetky početné pozitívne pripomienky, ktoré sa v tomto Parlamente dnes predniesli, o uskutočnených rokovaníach.

Musím sa však zastaviť aj pri kritických hlasoch, a bolo ich niekoľko, ktoré tu odzneli. Myslím, že to bol pán Ulmer, čo hovoril mimoriadne ostro. Povedal napríklad, že celá vec je príliš byrokratická. Nie, nie je nijako mimoriadne byrokratická. V skutočnosti ju zostavili tak, aby fungovala veľmi jednoduchým a flexibilným spôsobom. Pripravili ju takým spôsobom, aby sa najmenšie miestne orgány alebo dokonca aj tie najmenšie obce alebo regióny mohli zaoberať týmito záležitosťami veľmi jednoducho. Stanovili sa aj výnimky v oblastiach, kde sú opodstatnené. Povedal aj niečo iné, konkrétne, že to, čo sa tu deje, nebude mať žiadny ďalší vplyv. Dámy a páni, verejné orgány v Európe každý rok nakúpia stovky tisíc osobných automobilov. Stovky tisíc, čo za desať rokov predstavuje milión. Nemôžete povedať, že ak vo väčšej miere podporíme „zelené“ nákupy, nebude to mať žiadny vplyv. Samozrejme, že to veci ovplyvní. Číslo hovorí samy za seba, 35 000 nákladných automobilov a 17 000 autobusov ročne. Sedemnásťtisíc je v skutočnosti tretina všetkých nakúpených autobusov v Európe za jeden rok. To, čo práve robíme, bude mať, samozrejme, veľký vplyv. V reči pána Ulmera bola však jedna vec, pre ktorú som mal väčšie pochopenie. A to v tom mieste, kde tvrdil, že jeho postoj bude mať len mizivý vplyv na výsledok zajtrajšieho hlasovania. Myslím, že sa v tejto veci, našťastie, viac-menej nemýli.

Predsedaajúci – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v stredu 22. októbra.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Ivo Belet (PPE-DE), písomne. – (NL) Vážený pán predsedaajúci, pán komisár, ak chceme prijať dôveryhodnú klimatickú politiku, a v tejto súvislosti nás čakajú ťažké týždne, potom by mala vláda ísť príkladom.

Z toho dôvodu je táto smernica správna a urobíme dobre, ak ju čím skôr zavedieme. Nikto nebráni národným vládam, aby ju nezavedli už v priebehu jedného roka. Je to bez problémov možné.

Hoci etiketa na európskej úrovni nie je zatiaľ na programe dňa, nič nám nebráni, aby sme prišli s iniciatívami na vnútroštátnej úrovni, ktoré zvýšia povedomie a ovplyvnia verejnú mienku.

To je napokon celá myšlienka, a to presvedčiť spotrebiteľa, čiže nás všetkých, že ekologické automobily sú dostupné a nevyžadujú vyššie náklady, ako ich znečisťujúce náprotivky.

Z toho dôvodu je dôležité, aby veci okolo nákupu týchto nových vozidiel boli čo najotvorenejšie a aby si ich každý, zvlášť na miestnej úrovni, mohol sám kontrolovať a porovnávať.

Aj sami môžeme ísť vzorom tým, že sa vzdáme napríklad cestovania do Štrasburgu či Bruselu vlastnými terénnymi automobilmi, a namiesto toho použijeme ekologickú verziu automobilu, ktorá vyprodukuje menej prachu, sadzí a CO₂ bez toho, aby sme museli zľaviť zo svojich nárokov na komfort jazdy.

Krzysztof Hołowczyc (PPE-DE), písomne. – (PL) Vážený pán predsedaajúci, všetky iniciatívy na plnenia kritérií v dôsledku zmeny klímy, ktoré vymedzila Rada Európy v marci 2007 a ktoré boli zopakované v záveroch súčasného predsedníctva, jasne posilnia pozíciu EÚ ako svetového lídra v boji proti klimatickým zmenám.

V súlade s tým sa terajšia správa stala tiež súčasťou smernice, o ktorej je naša prebiehajúca rozprava, v snahe nájsť účinné prostriedky na zníženie škodlivých emisií CO₂.

Zdá sa, že nový impulz, ktorý vyšlú verejné orgány výrobcam automobilov, je krok správnym smerom. Musíme však pamätať na to, aby sa zachovala rovnováha medzi podporovaním inovácií v hospodárstve EÚ a udržiavaním otvorenej hospodárskej súťaže medzi európskymi podnikmi. Dúfajme, že automobilový priemysel to pochopí ako stimul na zintenzívnenie výskumu, ktorý povedie k rýchlejšiemu zavedeniu nových technológií, čo sú šetrné k životnému prostrediu a šetria energiu.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), písomne. – Zmena klímy a vyčerpávanie prírodných zdrojov sú pre nás v dnešnom svete dôležité otázky. Táto iniciatíva je výborný štart k tomu, aby sme pomohli nášmu životnému prostrediu a zabezpečili Európe väčšiu udržateľnosť v budúcnosti. Tento právny predpis je kľúčový v prípade, že sa EÚ chystá dosiahnuť svoj cieľ a znížiť emisie skleníkových plynov do roku 2020 o 20 %, zvýšiť energetickú účinnosť o 20 % a používať obnoviteľnú energiu v objeme aspoň 20 % z celkovej spotreby.

Okrem toho čisté a energeticky účinné automobily stoja obvyčajne viac. Ak sa zvýši dopyt po „zelených“ vozidlách, mohlo by to znížiť ich ceny, čím by „zelené“ autá boli konkurencieschopné a prístupnejšie pre spotrebiteľa. Našou dôležitou úlohou je povzbudzovať všetkých Európanov, aby sa aktívne zapájali do ochrany životného prostredia.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), písomne. – Víťam odporúčania v kompromisnom balíku.

Je správne obracať sa s problémami na miestne orgány a ostatné verejné orgány, aby išli príkladom v investovaní do trvalo udržateľnej ekologickej dopravy. Verejné obstarávanie by malo byť založené na udržateľnosti.

Ak zvlášť v našich mestách budeme vyberať účinné, ekologické možnosti dopravy, prospeje to zdraviu občanov, nášmu životnému prostrediu a záväzkom voči klíme a môže to poslúžiť ako katalyzátor pre ekologické možnosti dopravy. Tieto dlhodobé výhody by mali zvažovať tí, čo zodpovedajú za verejné obstarávanie.

Vieme, že doprava je jedna z oblastí, kde sa musia znížiť emisie CO₂. Preto dúfam, že revíziu tejto smernice čo najskôr odsúhlasíme, aby sa mohla uviesť do platnosti do roku 2010 ako podpora pre environmentálne uvedomelé miestne a ostatné verejné orgány.

(GA) Myslím, že je správne, ak sa výbor obracia s výzvou na miestne orgány. Všetci vieme, že doprava je oblasťou, kde sa musia znížiť emisie CO₂. Táto smernica by mala podporovať miestne orgány a ďalšie štátne orgány, ktorým záleží na životnom prostredí. Verejné obstarávanie by malo byť založené na trvalej udržateľnosti. Nemala by sa brať do úvahy len cena, ale aj všetky ostatné náklady, ako sú náklady na ochranu zdravia, životného prostredia a znižovanie emisií uhlíka.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), písomne. – (RO) Uvedením čistých a energeticky účinných vozidiel na trh sa znížia emisie znečisťujúcich látok, čo výrazne prispeje k ochrane životného prostredia, zlepšeniu kvality ovzdušia a čím sa jednotlivé druhy dopravy stanú energeticky účinnejšie. Ciele smernice pre kvalitu ovzdušia a smerníc v zelenej knihe o mestskej mobilite sa budú realizovať efektívnejšie, ak sa podporí ekologická verejná doprava. Na druhej strane však automobilový priemysel v Japonsku, ktorý sa vo veľkej miere snaží o výrobu čistých automobilov, predstavuje hrozbu pre trh Európskej únie. Európsky trh potrebuje investovať viac do vývoja technológií vozidiel produkujúcich menej oxidu uhličitého a do podpory alternatívnych palív.

Ak chceme podporiť výrobcov automobilov v neustálom zvyšovaní počtu vyrábaných ekologických automobilov, musia sa v prípade verejného obstarávania zohľadňovať vynaložené náklady jednak počas celej doby životnosti jednotlivých vozidiel, jednak ich vplyv na životné prostredie a verejné zdravie. Tieto požiadavky však nenarúšia hospodársku súťaž medzi verejnými a súkromnými sektormi, pretože tá bude pri poskytovaní služieb verejnej dopravy nakoniec podliehať rovnakým nariadeniam a kritériám pre životné prostredie.

Richard Seeber (PPE-DE), písomne. – (DE) Návrh Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín na povinné zaradenie noriem pre energetickú účinnosť a emisie medzi kritériá pre verejné obstarávanie vozidiel v cestnej doprave miestnymi a regionálnymi orgánmi v určitom ohľade popiera princíp subsidiarity a navyše prináša so sebou neudržateľné dodatočné byrokratické výdavky. Garancia „čistých a energeticky účinných vozidiel“ je napríklad príliš zložitá záležitosť, ktorú je ťažko nastaviť a zaviesť tak,

aby z nej bol väčší úžitok. Predložený kompromis však tento byrokraticky preťažený systém skutočne o čosi zjednodušuje.

V tejto súvislosti treba však zvlášť uvítať fakt, že členským štátom sa pri transpozícii tohto návrhu poskytnú viac flexibility. Princíp *de minimis*, podľa ktorého vozidlá v procese verejného obstarávania neprekročia isté hraničné hodnoty, výrazne zníži zaťaženie malých miestnych orgánov. Otázne však zostáva, či vytúžený vplyv tohto modelu na trh s osobnými automobilmi bude v skutočnosti taký veľký, ako sa očakáva, pričom nezabúdajme na skutočnosť, že ich relevantný podiel na trhu z hľadiska verejného obstarávania úžitkových vozidiel je len slabých 6 %.

18. Vplyv bezpečnostných opatrení v letectve a telesných skenerov na ľudské práva, súkromie, ochranu údajov a dôstojnosť jednotlivca (rozprava)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je rozprava o otázke na ústne zodpovedanie o vplyve bezpečnostných opatrení v letectve a telesných skenerov na ľudské práva, súkromie, ochranu údajov a dôstojnosť jednotlivca, ktorú Komisii predložili páni Philip Bradbourn a Marco Cappato v mene Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (O-0107/2008 – B6-0478/2008).

Philip Bradbourn, autor. – Vážený pán predseda júci, chcel by som upriamiť pozornosť Parlamentu na nedávne oznámenie Komisie o zavedení technológie skenovania celého tela na európskych letiskách do roku 2010.

Bol by som rád, keby tu Komisia vysvetlila a objasnila mnohé body, ktoré sa riešili vo Výbore pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci. Najdôležitejší z nich je, prečo sa na tento krok pozerá len ako na technickú zmenu už existujúceho bezpečnostného nariadenia v letectve a následne, prečo sa obišla parlamentná kontrola základných otázok o súkromí a dôstojnosti jednotlivca.

Táto technológia má potenciál, a zdôrazňujem slovo potenciál, nútiť cestujúcich v leteckej doprave podstúpiť čosi, čo možno považovať za ponižujúce zaobchádzanie a čo určite nie je len drobný technický krok.

Ak to máme pred našimi občanmi odôvodniť, najprv musíme vedieť, prečo to vlastne potrebujeme. Smerujeme k tomu, že budeme používať viac technológie len preto, že je táto technológia dostupná? Ďalšou otázkou je aj to, do akej miery budeme túto technológiu používať. Chápem, že v niektorých prípadoch by to mohlo byť náhradné opatrenie, keď si jednotlivec vyberie nepodstúpiť, ako hovoríme, obchytávanie bezpečnostnou službou. Ako primárne kontrolné opatrenie je to však vážne porušenie našich základných práv na súkromie a je bezočivé.

Už sme mali možnosť vidieť v prípade pravidiel o tekutinách, že z dôvodu mimoriadnych bezpečnostných opatrení sa na letiskách z precedensu stalo pravidlo. No akokoľvek tieto pravidlá o tekutinách cestujúcim nevyhovujú, určite nezasahujú do ich súkromia.

Ďalšou vážnou obavou, ktorú mám, je uchovávanie údajov. Chápem, že uchovávanie obrázkov nie je prvotný zámer, no nikde nie je napísané, že to nie je možné. Mohla by preto Komisia načrtnúť, aké udalosti môžu viesť k uchovávaniu údajov, ako to bude ochránené a či (a ako) to dnes možno upraviť, aby sa táto možnosť nevyužívala a aby sa mohla celkom vylúčiť, čo by do veľkej miery zmiernilo mnohé obavy slušných občanov?

Rád by som bol tiež svedkom toho, že so skupinami používateľov budú prebiehať riadne konzultácie. Na niektorých letiskách sa naozaj uskutočnili testovania týchto zariadení, vrátane letiska Heathrow v Londýne v mojej vlasti. No rozumiem tomu tak, že výsledky týchto testov neboli doteraz dôkladne posúdené žiadnymi odborníkmi ani relevantnými parlamentnými výbormi.

Napokon by som chcel naliehavo požiadať Komisiu, aby ne zvolila cestu, ktorá bude nútiť jednotlivcov podstúpiť možný ponižujúci proces bez toho, že by porozumela oprávneným obavám nevinných cestujúcich.

Bezpečnosť musíme, samozrejme, brať vážne, no tento druh paušálneho prístupu k technológiám môže ľahko zmeniť legitímny záujem o bezpečnosť na neprijateľné nazeranie do súkromia zo strany výrobcov bezpečnostných technológií.

Antonio Tajani, podpredseda Komisie. – (IT) Vážený pán predseda júci, chcem poďakovať Parlamentu, že predložil túto otázku na ústne zodpovedanie, pretože mi to umožní vysvetliť udalosť a otázku, ktoré považujem za dôležité. Čo sa týka práv cestujúcich, to znamená ich práva na bezpečnosť a ochranu a ich práva nemusieť vyčkávať vo veľmi dlhých radoch, ako aj čo sa týka systému kontroly, ktorý je zastaraný

a nie veľmi účinný, všetko sme to kritizovali. Robil som to, aj keď som bol poslancom Európskeho parlamentu. Musíme sa namiesto toho zamerať na to, aby sme mali systém kontroly, ktorý umožní občanom cestovať čo najjednoduchšie a najpríjemnejšie. Pred niekoľkými týždňami sme preto oznámili, ktoré predmety možno a ktoré nemožno brať so sebou ako príručnú batožinu.

Cieľom tohto opatrenia, ktoré zaviedli Komisia a Generálne riaditeľstvo pre energetiku a dopravu, je snaha vydať sa smerom, ktorý pomôže občanom. Neustála ochrana občianskych práv za každých okolností je záväzok, ktorý som si dal pred týmto Parlamentom a ktorý aj naďalej budem plniť.

Cieľom tohto návrhu, a chcem to vyhlásiť veľmi jasne a som šťastný, že tu o tom dnes môžeme diskutovať, nie je rozhodnutie Komisie začať používať telesné skenery od roku 2010. Zrejme došlo k nedorozumeniu. Komisia položila Parlamentu otázku: Domnievate sa, že by bolo užitočné diskutovať o zavedení a používaní telesných skenerov na letiskách ako dobrovoľného systému kontroly? To je cieľom návrhu a je to aj obsahom článku 4, ods. 2. nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o spoločných pravidlách v oblasti bezpečnosti v civilnom letectve. Opatrenie, ktoré práve zvažuje Európsky parlament v súlade s komitologickým postupom s kontrolou, sa obmedzuje len na opatrenie pre možnosť použitia telesných skenerov na zabezpečenie ochrany v leteckej doprave.

Pokiaľ ide o časový rozvrh, len ak sa Parlament súhlasne vyjadrí a len ak si dostatočne overíme, že tieto nástroje sú užitočné a neškodné najmä vo vzťahu k zdraviu občanov, budeme môcť posúdiť, či následne začať s rozhodovaním o podmienkach, za akých sa môžu tieto technológie používať.

Pokiaľ ide o daný postup, v súlade s komitologickým postupom s kontrolou som 4. septembra informoval predsedu príslušného parlamentného výboru, ktorým je Výbor pre dopravu a cestovný ruch. Pán Costa mi odpovedal 26. septembra listom, v ktorom žiadal ďalšie informácie, zvlášť informácie týkajúce sa používania telesných skenerov, konkrétne, ak by bolo vyjadrenie pozitívne, ako Komisia plánuje telesné skenery používať.

V liste, ktorý som ako odpoveď poslal pánovi Costovi 7. októbra, som zdôraznil niekoľko bodov. Prvý bod sa týkal toho, že na posudzované opatrenie sa malo pozeráť ako na možnosť používať telesné skenery pre dodatočnú kontrolu cestujúcich, nie však ako na povinnú požiadavku. V krátkosti, cestujúci by si mohli vybrať, či prejdú cez telesný skener, ak sa im to bude zdať vhodné, alebo sa podrobia ručnému prehľadávaniu, ako je to v súčasnosti.

Už som spomenul, že kým sa prijme akékoľvek nariadenie týkajúce sa telesných skenerov, niektoré aspekty, najmä vplyv na zdravie cestujúcich a zvlášť na ich súkromie, sa budú musieť analyzovať oveľa detailnejšie. Okrem toho by sa mal vyjadriť aj úrad Európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov, a to ešte stále hovorím, čo som zahrnul do listu, ktorý som poslal pánovi Costovi 7. októbra. Medzi iným sme prizvali dozorného úradníka spolu s odborníkmi z jednotlivých krajín, odborníkmi z daného sektora a poslankyňou a poslancov z Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci a Výboru pre dopravu a cestovný ruch, aby sa zúčastnili na seminári, ktorý sa má konať 6. novembra, s cieľom garantovať transparentnosť, samozrejme ešte predtým, než sa prijme akékoľvek rozhodnutie. Na tomto stretnutí, ktoré sa môže aj zopakovať, sa má určiť, či sú tu nejaké zdravotné riziká, keďže táto otázka ma najviac zaujíma. Potrebujeme vedieť, či tieto telesné skenery poškodzujú zdravie tých, ktorí si dobrovoľne zvolia, že cez ne prejdú. Potom so všetkou vážnosťou posúdime ich efektívnosť, čo znamená aj pozorne načúvať všetkému, čo súvisí s právom občanov na súkromie. Pokiaľ ide o tento bod, opakujem, vypočujeme si európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov a plánujem, že si vypočujeme aj názor Agentúry Európskej únie pre základné práva.

Ako možno telesné skenery použiť, ak by sa Parlament rozhodol dať zelenú na overenie myšlienky o ich používaní? Podľa môjho názoru by sa používali len ako nezáväzný nástroj a za každých okolností by, samozrejme, musela byť dostupná aj alternatíva. Na letiskách by preto takáto alternatíva musela byť. Nebola by to teda jediná možnosť, ale len jedna z možností.

Druhý bod sa týka toho, že obrázky by sa nemali uchovávať, ale mali by byť okamžite vymazané. To znamená, že musí byť vytvorený technický mechanizmus, ktorý zabráni, aby sa zaznamenal obrázok osoby, ktorá sa rozhodne prejsť cez telesný skener. A tak by sa okamžite vymazal a v žiadnom prípade by sa nezaznamenal, čiže k zaznamenaniu by vôbec nemohlo dôjsť.

Ďalšia otázka sa týka zdravia a ja ju považujem za prioritnú. Na seminári, ktorý sa má konať 6. novembra, sa všetkých zodpovedných za bezpečnosť leteckej dopravy opýtame na najnovšie informácie z rôznych krajín EÚ, týkajúce sa správ o škodách, ktoré môžu telesné skenery napáchať na ľudskom zdraví. Na to, aby sme zistili, či takéto riziko hrozí, môžeme použiť štúdie z univerzít, výskumy robené rôznymi ministerstvami

zdravotníctva alebo podobnými inštitúciami, alebo štatistiky z krajín, ktoré telesné skenery už používajú, počnúc Spojeným kráľovstvom.

To, že som to povedal, neznamená, že som už rozhodnutý, ani nemám v úmysle tlačiť otázku týmto smerom. Len predkladám Parlamentu problém na zváženie. Chceme alebo nechceme preskúmať túto alternatívu, túto nezáväznú formu vykonávania kontrol na letiskách? Takto stojí otázka. Ak chceme preskúmať tento návrh, potom musíme preveriť, či je realizovateľný, alebo inými slovami, či je v prvom rade možný z hľadiska zdravia. Následne budeme musieť skúmať ďalšie kritériá a môžeme začať s právami jednotlivca.

V regulačnom ustanovení, ktoré z toho môže vyplývať, bude okrem toho dôležité stanoviť, že prevádzkovatelia musia byť dostatočne vzdialení od zariadenia a nesmú naň pozerieť z bezprostrednej vzdialenosti, ale musia byť v špeciálnom, uzavretom priestore. Inak povedané, na to, aby sme sa ubezpečili, že to nie je invazívny nástroj, sa musí poskytnúť každá jedna garancia, pretože má to byť len nástroj, ktorý občanom veci uľahčí a dá im pocit väčšej istoty. Z údajov, ktoré máme k dispozícii, vyplýva, že na letiskách, kde sa už telesné skenery používajú, väčšina ľudí radšej prejde cez telesný skener, než by mali podstúpiť alternatívnu formu kontroly.

To sú niektoré zo záležitostí, ktoré treba zvažovať. Ak sa Parlament rozhodne dať súhlas na preskúmanie myšlienky telesných skenerov, stále máme možnosť regulovať ich používanie. Parlament má nakoniec tiež možnosť ďalších kontrol. Mojmým zámerom je, ako som už povedal, sčasti z dôvodu mojej dlhoročnej skúsenosti v tejto inštitúcii, zapájať do procesu Parlament. Bol som preto veľmi rád a šťastný, že som mohol dnes prísť do tohto Parlamentu, aby sme spolu diskutovali o otázke telesných skenerov. Mojmým cieľom je zapájať do procesu Parlament a spoločne dospieť k rozhodnutiu.

Ak sa vykonajú všetky stupne skúmania telesných skenerov, chceme, aby sme tu pre nich mali jeden právny predpis Spoločenstva, alebo chceme nechať používanie tohto nástroja na jednotlivé členské štáty? Som presvedčený, že ak sa rozhodneme preveriť možnosť telesných skenerov a ak bude táto možnosť perspektívna, pre európskych občanov bude spravodlivejšie a výhodnejšie mať právny predpis Spoločenstva. Som presvedčený, že by to poskytlo lepšie garancie všetkým občanom, ktorí slobodne prejdú pri bezpečnostnej kontrole cez systém skenera. Bola by to alternatíva k ďalšiemu systému, ktorý by ostal dostupný na všetkých letiskách, konkrétne, k ručnému prehľadávaniu.

Samozrejme, že si uvedomujem, že každý druh kontroly je zásahom do súkromia. Pre mňa osobne je ručné prehľadávanie väčším zásahom do súkromia, ako keď ma kontrolujú v telesnom skeneri. Každý sa môže slobodne rozhodnúť. Nežijeme v dokonalom svete. Nanešťastie, musíme čeliť mnohým nepríjemným situáciám. Nanešťastie, musíme zápasiť s problémom terorizmu, s problémom kriminality, rovnako musíme zápasiť aj s problémom obchodovania s drogami, s mafiou a organizovaným zločinom, všetko v krajine, ktorú poznám ako vlastnú dľaň, preto sú kontroly, nanešťastie, nevyhnutné. Má to určité dôsledky, aj na jednotlivcov, a my musíme zabezpečiť, aby tieto dosahy na jednotlivcov boli čo najmiernejšie, napríklad tým, že nebudú žiadne nahrávky, žiadne záznamy a žiadne porušenia súkromia ani základných ľudských práv.

Som preto presvedčený, že je správne diskutovať o tejto otázke. Po mojej snahe vysvetliť dôvody, prečo som túto možnosť dal Parlamentu do pozornosti, som prirodzene želania Parlamentu odložil. Dúfam, že touto možnosťou sa budeme zaoberať a diskutovať o nej výhradne s ohľadom na záujmy občanov.

Luis de Grandes Pascual, v mene skupiny PPE-DE. – (ES) Vážení pán predsedajúci, pán podpredseda Komisie a pán komisár pre dopravu, teraz už vieme o vašej snahe informovať Výbor pre dopravu a cestovný ruch prostredníctvom jeho predsedu, pána Costu, a o obsahu listov, ktoré ste si vymenili. Musím vám teraz srdečne poďakovať za informácie, ktoré ste poskytli Parlamentu ako celok.

Musím však kritizovať skutočnosť, že toto uznesenie sa predkladá až teraz, keď lehota na jeho prijatie končí dnes ráno o 10.00 hod. To nie je správne. Inými slovami a s plnou vážnosťou to nie je ani jedno, ani druhé. Rovnako musím povedať, že napriek konsenzu je komitologický postup, aj v prípade, že je pod dohľadom, úplne nedostačujúci v tak citlivej otázke, akou sú telesné skenery.

Podľa môjho názoru musíme posúdiť vplyv na základné práva. Musíme vopred posúdiť aj účinky na zdravie. Musíme uplatniť princíp proporcionality medzi tým, čo sa navrhuje, a úžitkom, ktorý to priniesie.

Tento parlament je frustrovaný otázkou tekutín, čo tvrdí ten, kto poradil poslancom zastupujúcim Španielsko nehlasovať za odmietnutie. Zdá sa nám, že v boji proti terorizmu robí ústupky, keď ide o užitočnosť opatrenia, prekračuje únosnú mieru. Pravdou je, že sme svojím hlasovaním vyjadrili dôveru, a je tiež pravda, čo vo

svojom liste hovoríte o tom, že dokonca ani nové vyskúšané kontroly na tekutiny nebudú celkom schopné zastaviť všetky možné tekuté výbušniny.

Tento zámer týkajúci sa telesných skenerov, i keď na báze dobrovoľnosti, sa mi však zdá žalostne nedostačujúci.

Pravdou je, že to môže byť dobrovoľné a že to možno použiť ako dodatočný nástroj, ako sa to v súčasnosti aj používa napríklad v podozrivých prípadoch pašovania drog, keď sa niečo ukryje v tele. No nemožno to použiť ako náhradu celkom rozumnej kontroly, ktorá môže byť veľmi užitočná a každý ju akceptuje.

Vážený pán podpredseda, rozhodne sa to musí predložiť Parlamentu a Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci. Musíme zachovať základné práva a dôstojnosť jednotlivca. Radi podporíme akékoľvek opatrenia prijímané v boji proti terorizmu, ale nemožno ich predkladať zastaraným spôsobom. Mám pocit, že pri oznamovaní týchto opatrení by ste mali byť veľmi opatrní a taktní.

Claudio Fava, v mene skupiny PSE. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, tiež by som rád poďakoval pánovi podpredsedovi Tajanimu za niektoré vysvetlenia, ktoré nám poskytol, a rád by som hneď reagoval na jeho otázku. Pýta sa tohto Parlamentu, či chceme tento návrh spolu dôkladne preskúmať. Odpoveď znie „áno“. Otázka na ústne zodpovedanie pramení z našej požiadavky. Radi by sme tento návrh podrobne preskúmali na základe všetkých potrebných dostupných informácií. Radi by sme z nich vyvodili, čo aj vás oprávnené zaujíma, či je tento nástroj potrebný a predovšetkým, či je bezpečný a či rešpektuje súkromie občanov, čo je aj našou prioritou.

Vítame list, ktorý ste poslali pánovi Deprezovi, predsedovi Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, v ktorom ste sa zaviazali, že chceme prijať oficiálny záväzok. Ide o záväzok poradiť sa s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov. Naša skupina ešte stále nemá oficiálne stanovisko týkajúce sa telesných skenerov. Potrebujeme dostať viac informácií a preskúmať túto otázku do hĺbky. Medzičasom by sme radi pochopili, čo v skutočnosti z pohľadu zdravia hrozí pri nadmernej dávke, zvlášť pre ľudí, ktorí často cestujú lietadlom. A v tomto bode si musíme byť istí, že informácie sú spoľahlivé, pretože mnoho rokov nás nútili nebrať so sebou tekutiny a teraz zisťujeme, že to možno bolo prehnané opatrenie a informácie a posúdenia boli zrejme nepodložené. Potrebujeme posúdenie princípu proporcionality a plnú angažovanosť Európskeho parlamentu.

Nie sme presvedčení o tom, že tieto opatrenia možno považovať výlučne za technické. Sú to opatrenia, ktoré priamo ovplyvňujú práva a súkromie ľudí. Veľmi zložitá je kombinovať bezpečnosť, súkromie a ochranu zdravia cestujúcich, no to je zodpovednosť, pod ktorú sa Parlament podpisuje a ktorá vám bola zverená. Dúfame, že tieto informácie budeme mať a že nám ich spolu s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov poskytnete. Potrebujeme viac údajov, aby sme boli schopní urobiť zodpovedné rozhodnutie o užitočnosti týchto telesných skenerov.

Marco Cappato, v mene skupiny ALDE. – (IT) Vážený pán predsedajúci, pán Tajani, dámy a páni, zdá sa mi, že je to v prvom rade skôr procedurálny problém, na ktorom nie je ťažké sa spoločne dohodnúť, ako problém o podstate veci. Inými slovami, je jasné, že pokiaľ ide o tvrdenie, že akýkoľvek bezpečnostný nástroj sa musí dôkladne preskúmať z hľadiska bezpečnosti a súkromia ľudí, ako aj účinnosti samotného opatrenia, pomer nákladov a výhod, čiže koľko tieto zariadenia stoja, keďže aj to je problém, bude podľa mňa najcitlivejší aspekt.

V skutočnosti podobným technológiám sa organizované skupiny teroristov ľahko vyhnú, no na občanov majú svoj vplyv. Platí to o odtlačkoch prstov, platí to o záznamoch telefónnych hovorov a odpočúvaní telefónov. Dobre organizované skupiny sa neobávajú týchto kontrol, ale na druhej strane sa vykonávajú masové kontroly desiatok miliónov jednotlivcov. Verím preto, že všetci súhlasíme, že takýto nástroj môže dostať v Európskej únii zelenú len po dôkladnej analýze všetkých aspektov a len po takej analýze dosiahneme pozitívne stanovisko v týchto aspektoch.

Čo sa týka daného postupu, dostali sme dokument, ktorý v časti A prílohy dokumentu 1258 má názov „Povolený skrining“. Tento názov v nás v súvislosti s týmto postupom pre slovo „povolený“ možno spustil poplach, ktorý je možno prehnaný. Žiadame len to, aby tieto skenery boli povolené len po dôkladnom technickom posúdení a aby sa na to urobilo výhradne politické rozhodnutie. To je správa stojaca za zajtřejším uznesením.

V súlade s politickým záväzkom, ktorý ste urobili, bude v tomto bode na vás nájsť technický postup, pomocou ktorého sa tento cieľ dosiahne, a v Parlamente nájdete potom čestného partnera.

Eva Lichtenberger, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, vo Výbore pre dopravu a cestovný ruch sme diskutovali o možnosti pozrieť sa na tieto zariadenia a následne sme dostali prvé fotografie, z ktorých bolo vidieť, ako tie obrázky vlastne vyzerajú. Neskôr bolo jasné, že tento návrh skrachuje na technickom argumente. Ako hovorím, nechcem v tejto veci teraz zachádzať do väčších detailov, ale nenašli sme žiadne vyhodnotenie vplyvu, ako napríklad v prípade spätných zrkadiel pre nákladné automobily, kedy sa takmer každý dodávateľ v Európe mohol vyjadriť, či súhlasí s používaním iného typu spätných zrkadiel. A k tak dôležitej otázke, ako je táto, sa nepovedalo nič. Nepovažovalo sa to za dôležité.

Obrázky, čo sme videli, sa trochu podobali na čiernobiele fotografie nahých tiel. O tom niet žiadnych pochyb. Z mojej strany určite nejde o prepiatosť. Ani v prípade, ak vám dnes poviem, že voči tomuto aspektu mám výhrady, keďže snímka nahého tela je veľmi súkromná vec. Chcem preto, aby ľudia mali možnosť rozhodnúť sa, či ich ostatní ľudia majú alebo nemajú vidieť nahých. Bolo nám povedané, že všetko je, samozrejme, na dobrovoľnej báze. Áno, nie je to prvýkrát, čo nám tvrdia takéto veci. Každý, kto odmieta súhlasiť s týmto systémom, by bol od samého začiatku podozrivý. Ďalší krok bude jeho povinné zavedenie. Ani nechcem myslieť na to, aký by bol ďalší krok.

Som presvedčená, že je to naozaj prístup, ktorý sa v súčasnej podobe nemôže ďalej používať. Za pár rokov to bude povinné, pretože ľudia, ktorí sa zaoberajú bezpečnosťou, vždy dokázali prísť s dôkazmi v prospech postupov, ako je tento. Ďalším krokom bude však určite uchovávanie údajov, aj keď sa v súčasnosti odmieta. My ale vieme, že čokoľvek ľudia dokážu v oblasti bezpečnosti urobiť, aj to nakoniec urobia.

Vážený pán komisár, Európska únia je v tomto smere úspešná len v tom, že sa stáva nepopulárnou a že jej popularita neprestáva klesať. Deje sa to preto, že členské štáty budú obviňovať EÚ, no zodpovednosť za zavedenie tohto systému samy na seba nevezmú.

Giusto Catania, v mene skupiny GUE/NGL. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, aj ja by som chcel poďakovať pánovi Tajanimu a rád by som reagoval v niekoľkých bodoch. Po prvé, v posledných rokoch sa letiská stali miestom, kde posadnutosť „bezpečnosťou“ prekitala. Medzi týmto návrhom a návrhom o systéme osobných záznamov o cestujúcich (PNR) vidíme isté prepojenie v necitlivom spracovaní údajov o cestujúcich v leteckej doprave, rovnako ako aj medzi nariadením o tekutinách, ktoré sa začalo uplatňovať po údajnom útoku pred dvoma rokmi. Neskôr, keď nariadenie vstúpilo do platnosti, sa zistilo, že všetci tí, čo boli podozriví z terorizmu, boli prepustení.

Telesné skenery, ako ich opísal Stefano Rodotà, sú poslednou líniou na tomto novovekom fronte. Mária získať stále viac informácií, ktoré by mohli poslúžiť v boji proti terorizmu, povzbudzuje autoritársku interpretáciu princípov právneho štátu. Ide o jasné porušenie súkromia, ľudských práv a dôstojnosti jednotlivca. Nové požiadavky na neustály dohľad rozmnožujú aparát sociálnej kontroly. V spoločnosti sa vytvoril kontrolný mechanizmus „väzenia masového dohľadu“, aby sa všetci občania postupne stali podozriví, ktorých treba monitorovať.

Vytvorenie týchto nástrojov potvrdzuje Foucaultove teórie a telesné skenery sú vytrhnuté stránky z knihy *Dozerať a trestať*. To nie je náhoda, že kolískou tejto stratégie je telo. Foucault hovorí, že z ovládacích techník tela dokážeme vyčítať spoločnú históriu mocenských vzťahov. Z toho dôvodu a v tomto kontexte je tak despotickej charakter telesných skenerov zjavný. Z týchto politických a filozofických dôvodov je podľa mňa potom neprijateľné, aby naše telá boli objektom tohto nástroja, ktorý je len ďalšou ukážkou despotickej moci technológií.

Saïd El Khadraoui (PSE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, my sme za európsky prístup. Nech o tom nikto nepochybuje. No malo by byť tiež jasné, že pretože rozhodovacia moc sa preniesla z členských štátov na Európu, Európsky parlament by mal mať oveľa viac právomocí pri rozhodovaní a pri kontrole oblastí, o ktorých rozhoduje. V skutočnosti sme sa dohodli na tom istom aj pred pár mesiacmi, kedy toto nariadenie bolo pozmenené a doplnené.

Dnes tu máme prvý súbor opatrení, na ktorý sa musíme pozrieť. V tomto ohľade tu máme dva dôležité aspekty. Po prvé, je tu zrušenie zákazu tekutín do apríla 2010, čo je veľmi pozitívne, i keď by sme privítali vykonanie tohto zrušenia aj skôr.

Ako druhé je zaradenie notoricky známeho telesného skenera do zoznamu možných monitorovacích metód. V tomto ohľade ste spomenuli, že testovacie projekty už začali na niekoľkých letiskách vrátane letiska Heathrow a Schiphol a že sú potrebné európske dohody.

Ja to chápem tak, že členské štáty, ktorých sa to týka, nemôžu pokračovať v začatých projektoch, ak nebudeme riadiť túto záležitosť na európskej úrovni. Zdôvodnenie je tak postavené na hlavu. Myslím, že my ako Európsky parlament by sme sa mali prepracovať k podstate veci. Než to odsúhlasíme, potrebujeme podrobné odpovede na celý rad otázok, ktoré tu alebo kdekoľvek inde boli nastolené.

Už ste do určitej miery odpovedali, čo ma veľmi teší, no v otázkach súkromia, na ktoré sa mnohí odvolávali, a vplyvu musíme pokračovať systematickejšie. Aké sú výhody nového systému v porovnaní so súčasnými monitorovacími metódami? Očakávame, že nám na túto otázku, ako aj na tie ďalšie, odpoviete štruktúrované, a ak budú odpovede uspokojivé, potom v neskoršej fáze jej budeme môcť dať zelenú.

Ignasi Guardans Cambó (ALDE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, nie sme tu dnes večer na to, aby sme hovorili o technických opatreniach týkajúcich sa dopravy, ani o tom, či je jedno zariadenie účinnejšie alebo lacnejšie ako iné z hľadiska bezpečnostných kontrol.

Otvorili sme túto rozpravu, pretože to, o čom tu dnes hovoríme, je otázka základných ľudských práv, práva na súkromie. Vytvára sa tak možnosť, že nezodpovedné, byrokratické a nekontrolované inštalovanie takého zariadenia môže predstavovať vážne porušenie práv cestujúcich.

Požadujeme preto, aby sa neurobili žiadne rozhodnutia týkajúce sa tejto otázky, kým sa riadne nepreskúma jeho vplyv, neprediskutuje s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov, nevytvorí sa právny rámec vymedzujúci, kto je oprávnený nás všetkých vidieť nahých a za akých okolností. Žiadne rozhodnutie sa nesmie urobiť ani predtým, než sa potvrdí, ako možno v praxi na každom letisku zaručiť, že použitie telesného skenera bude na slobodnom rozhodnutí a dobrovoľné a že nebude nariadené úradníkmi, ktorí budú mať práve službu. Povedzte nám, prosím, kto bude mať na starosti tieto súkromné obrázky našich tiel.

Sám som sa podieľal na tvorbe španielskeho zákona o kamerách uzavretých kamerových systémov na verejných miestach. V prípade Španielska sa vydal tento zákon. Obhajoval som užitočnosť tohto systému, ale len pod podmienkou dostatočných záruk. V tomto prípade však záruky neboli poskytnuté. A kým tieto záruky nebudú poskytnuté, je prijatie tohto návrhu komitologickým postupom, vážený pán komisár, jednoducho vzorovým cvičením, ako zneužívať moc.

Willy Meyer Pleite (GUE/NGL). – (ES) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, ako hovoríme v Španielsku, „*llueve sobre mojado*“, čo znamená „keď neprší, aspoň kvapká“. Až donedávna bola časť bezpečnostných predpisov utajená. Toto utajenie, nedostatok transparentnosti, vyvolalo mnohé predsudky v našich občanoch, ktorí nevedeli, čo očakávať. Teraz zachádzame ešte ďalej, týmto úplne nevhodným postupom, pretože vôbec neberie na vedomie názory tohto Parlamentu. No nie je to len o účasti tohto Parlamentu na plenárnom zasadnutí, ale aj o otvorení verejnej diskusie s našimi občanmi, aby raz a navždy vyjadrili svoj názor. Dosiahli sme jednoducho hranicu, za ktorou môžu byť súkromie, ochrana údajov a dôstojnosť jednotlivca spochybnené.

Tento Parlament preto žiada, aby sme prevzali hlavnú úlohu ako splnomocnenci našich občanov a viedli túto rozpravu, pretože raz a navždy sa musia vyriešiť všetky otázky okolo tejto hranice, ktorá sa nesmie prekročiť, inými slovami právo na súkromie, ochranu údajov a dôstojnosť jednotlivca.

Máme výhrady proti efektívnosti, nevyhnutnosti a primeranosti tohto opatrenia. Sme teda presvedčení, že sa to musí formálne prediskutovať na plenárnom zasadnutí tohto Parlamentu, a nie komitologickým postupom, a musí sa samozrejme otvoriť verejná diskusia s európskymi občanmi, ktorí budú nakoniec musieť tieto kontroly znášať, ako to už aj na všetkých letiskách Európskej únie robia.

Javier Moreno Sánchez (PSE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, používanie telesných skenerov na letiskách je veľmi citlivá otázka, ktorá má priamy vplyv na bezpečnosť a súkromie občanov.

Naši občania vyžadujú, aby sa taká citlivá otázka riešila transparentne, a my zase vyžadujeme transparentnosť od Komisie.

Nie je to jednoducho technická otázka, ktorú možno vyriešiť komitologickým postupom. Ak budeme takto postupovať, nebudeme tu mať ani legitimitu, ani kontrolu. Ľudí musíme dôkladne informovať o tých opatreniach, ktoré sa ich priamo týkajú. Nemôžeme dovoliť, aby sa netransparentnosť, ktorá zasiahla väčšinu z nedávnych bezpečnostných opatrení na letiskách, znovu objavila.

Zrejme je, že sme v tomto Parlamente zástancami opatrení, ktoré zaručujú väčšiu bezpečnosť počas cestovania a urýchľujú kontroly na letiskách. Predovšetkým sme však zástancami toho, aby sme mali istotu, že naše zdravie a súkromie sú chránené.

Chceme takú technológiu, ktorá rešpektuje zdravie a súkromie a ktorá nespôsobí viac problémov, ako sama rieši.

Z toho dôvodu, ako už bolo povedané, sa musia vykonať lekárske a vedecké štúdie o priamych dosahoch milimetrových vĺn na zdravie cestujúcich, zvlášť v prípade najviac ohrozených skupín, napríklad tehotných žien, detí, chorých, dôchodcov a ľudí so zdravotným postihnutím.

Pokiaľ ide o získavanie a spracovanie týchto obrázkov, čo navrhuje Komisia, aby sa zaručilo utajenie a súkromie? Ako ste spomenuli, je rozhodujúce, aby sa tieto obrázky okamžite vymazali a aby nebola žiadna možnosť ich vytlačiť, uložiť na pamäťové média alebo prenášať.

Pán Tajani, budú mať cestujúci možnosť vybrať si, alebo budú musieť odmietnuť prejsť cez telesné skenery? Určite to nie je to isté. Plánuje sa špeciálne školenie pre pracovníkov a zamestnancov bezpečnostných služieb na letiskách, ktorí budú obsluhovať túto novú technológiu? Posúdili ste pomer nákladov a výhod, ako aj primeranosť technológie, ktorá by sa použila ako alternatíva?

Vážený pán komisár, dámy a páni, náš cieľ je jasný. Musíme zabezpečiť, aby sme ľuďom poskytli informácie a aby všetky bezpečnostné nariadenia v leteckej doprave rešpektovali základné práva a uplatňovali sa rovnocenne na všetkých letiskách.

Použitie tejto novej technológie nemôže znamenať ďalšie sprísňovanie bezpečnostných predpisov tým, a už budem končiť, že sa budú porušovať základné práva. Ide o otázku rovnováhy.

Adina-Ioana Vălean (ALDE). - Vážený pán predsedajúci, prejdem rovno k veci. Som odhodlaná bojovať proti terorizmu a zabezpečiť bezpečnosť všetkým občanom, no nechystám sa vysvetľovať svojim voličom, ako 11 poslancov Európskeho parlamentu rozhodlo nejasným byrokratickým postupom, že sa na európskych letiskách môžu používať telesné skenery, ktoré ich zobrazia nahých.

Celý ten komitologický postup je len ďalší príklad, ako tlačíť európskych občanov k euroskepticizmu. Komisia, ale aj ľudia zaoberajúci sa vývojom tejto technológie argumentujú, že telesné skenery majú byť alternatívou telesných prehliadok. No len čo povolíme túto technológiu, nebudeme mať žiadnu záruku, že sa nebude používať na primárnu kontrolu. Všetci z vlastnej skúsenosti z letísk vieme, že na niektorých z nich vykonávajú povinné telesné prehliadky. Otázkou je preto, či povolíme alebo nepovolíme telesné skenery. Možno by sme ich mali zakázať.

Preto naliehavo žiadam Komisiu, aby pozastavila tento postup, ktorý nás dostal do zložitej situácie. Musíme mať veľkú demokratickú rozpravu, na ktorej sa zúčastnia aj Parlament a Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov. Ide o invázivnú technológiu, preto sa otázky ako súkromie, primeranosť a efektívnosť musia podrobne preskúmať.

Inés Ayala Sender (PSE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, ako sa viackrát potvrdilo, Výbor pre dopravu a cestovný ruch je zástancom maximálnej bezpečnosti s čo najmenšími obmedzeniami pre cestujúcich. V princípe preto súhlasíme so znížením týchto obmedzení pre cestujúcich, no sme zároveň za zachovanie vysokej úrovne kontrol a bezpečnosti.

V prípade tekutín Parlament už navrhol alternatívu skenerov, zvlášť preto, aby sa predišlo všetkým tým ťažkostiam. Pravdou je, že technologický rozvoj by mal celý ten proces zjednodušovať.

V prípade súčasných telesných skenerov by sa mohlo zdať, že je potreba zvýšiť obozretnosť pri telesných prehliadkach a že azda zariadenie vykoná túto prácu ľahšie a zabráni mimoriadnym situáciám, v ktorých samotná povrchová telesná kontrola nepostačuje.

Celkom však súhlasím, ako navrhuje Výbor pre dopravu, s potrebou urobiť všetky opatrenia, aby sa cestujúcim a európskym občanom zaručila úplná bezpečnosť vo vzťahu k uplatneniu tejto technológie v prípade, že sa začne uplatňovať. Súhlasím aj s potrebou vykonať súčasné štúdie a testy, hoci sú to len štúdie a testy, aby podporili pozitívne závery. Tieto skenery nesmú v žiadnom prípade poškodzovať zdravie, nesmú narušovať súkromie jednotlivca, nesmú ľudí ponížiť a údaje, ktoré zozbierajú, musia podliehať ochrane údajov.

Colm Burke (PPE-DE). - Vážený pán predsedajúci, budem veľmi stručný. – Chcel by som sa vyjadriť k dvom témam. Nemyslím si, že by sme v tejto veci mali zabudnúť všetky dvere. Počas skúšobnej prevádzky napríklad na londýnskom letisku Heathrow za posledné štyri roky si 98 % cestujúcich vybralo možnosť telesných skenerov namiesto bežnej telesnej prehliadky. To jasne vyjadruje dôveru v tento typ zariadenia. A zvyšuje

to aj bezpečnosť. Viem, že ostatní s tým tu dnes večer nesúhlasia, no zvyšuje to bezpečnosť, pretože to dokáže rozlíšiť keramické a plastické zbrane, ktoré sa pri štandardných detektoroch kovov nedajú zistiť.

Druhá téma, o ktorej chcem hovoriť, sa týka ľudí, ktorí majú v tele kovové implantáty ako následok poranenia alebo telesného postihnutia. Musia znášať neustále ponížovanie, keď sa na nich na letiskách neprestajne upriamuje pozornosť pre dodatočné kontroly. Navrhujem systém, v ktorom by sa predkladali pasy používateľov, aby neboli pravidelne vystavovaní tomuto ponížovaniu. Žiadam, aby sa Komisia pozrela na tento problém, pretože pre ľudí, čo majú nejaké zranenie alebo implantát, je to v súčasnosti veľký problém. Žiadam, aby sa to preskúmalo.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Pokračujem v predpoklade, že bezpečnosť cestujúcich v leteckej doprave je mimoriadne dôležitá. Telesné skenovanie si však vyžaduje podrobné obrázky ľudského tela. Tieto obrázky predstavujú zásah do súkromia jednotlivca. Chcela by som sa vrátiť k podmienkam, za akých sa majú tieto obrázky používať.

Vážený pán komisár, rozumieme, že sa obrázky nebudú nikde ukladať. Majú sa však používať v súlade so všetkými podmienkami, ktoré stanovuje legislatíva na ochranu údajov? Aké opatrenia plánujete prijať, aby sa zabezpečilo, že obsluha týchto skenerov je oboznámená s predpismi legislatívy na ochranu údajov a riadi sa nimi? Vážený pán komisár, aj v prípadoch, keď cestujúci dajú súhlas na používanie týchto skenerov, chcem, aby sme dostali záruky, že vytvorené obrázky sa vymažú. Žiaľ, až za niekoľko rokov budeme schopní posúdiť účinky používania týchto skenerov na ľudské zdravie.

Erik Meijer (GUE/NGL). - (NL) Vážený pán predsedajúci, opatrenie, ktoré sa zdá byť oprávnené z pohľadu bezpečnosti v doprave a ochrany proti terorizmu, nie je také jasné z iných pohľadov. Novinové správy o telesných skeneroch v holandských novinách vyvolali vlnu rozhorčenia. Ak je telesný skener zdraviu neškodné zariadenie, potom sa prezentuje zlým spôsobom. Kým nie sú známe dosahy týchto skenerov na zdravie a súkromie, určite ich nemôžeme používať. Práve preto, že ľudia sa cítia ohrození všetkými tými novými technológiami, musíme v tomto prípade zachovať mimoriadnu ostražitosť.

Predseda. – Vážený pán komisár, v tejto rozprave máte teraz za úlohu vysvetliť a preskúmať otázku používania telesných skenerov.

Antonio Tajani, podpredseda Komisie. – (IT) Vážený pán predsedajúci, verím, že sme dnes dosiahli dôležitý cieľ. Tento cieľ je otvorenie rozpravy o telesných skeneroch, aby sme zistili, či to je alebo nie je téma, ktorú je potrebné riešiť. Zdá sa mi, že rozprava ukázala, že je tu jasná vôľa diskutovať o tejto téme.

Čo sa týka tejto metódy a sčasti pre to, na čom sme sa dohodli prijatím Lisabonskej zmluvy, a ja dúfam, že ju v budúcnosti prijmú všetky krajiny EÚ, uvedomujem si, že Parlament chce, aby sa jasne povedalo, a chce mať aj ten pocit, že je plnoprávnym zákonodarcom. Ja som len dodržiaval súčasné pravidlá. Nie som oprávnený meniť komitologický postup. Nie je to v mojej kompetencii. Môžem len predniesť správu a zabezpečiť, aby sa Parlament zúčastnil prípadov, keď sa uskutočňuje rozprava o dôležitých témach, a tiež keď má povedať, či by sa o danej téme mala uskutočniť rozprava.

Seminár, ktorý sme zorganizovali na 6. novembra, ktorého za zúčastnía predstavitelia členských štátov a poslanci Európskeho parlamentu, bude príležitosťou, čo však neznamena, že bude jedinou príležitosťou, ale môže byť prvou z celého radu špeciálnych stretnutí, posúdiť všetky aspekty používania telesných skenerov. Začneme tým, čo považujem za najdôležitejšie, a to je ľudské zdravie. Neskôr sa popasujeme so všetkými ostatnými problémami, ktoré súvisia s možnosťou nezáväzného používania tohto nástroja a v danom čase sa budeme snažiť dosiahnuť konsenzus s Parlamentom. Nechcem nikomu nič nasilu vnucovať. Chcem len vyhodnotiť možnosti.

Opakujem, že som presvedčený, že je správne spolu s Parlamentom a spolu so záväzkom, ktorý som si dal, a zopakujem to teraz aj na konci rozpravy, oficiálne diskutovať s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov a vypočuť si názory Agentúry Európskej únie pre základné práva. Čo sa týka mňa, ak po všetkých tých vyhodnoteniach, o ktorých budem Parlament informovať, padne rozhodnutie pokračovať v možnosti používať telesné skenery, čo sa týka Európskej komisie je môj záväzok v súvislosti s telesnými skenermi taký, a to môžem zaručiť a ešte raz to opakujem, že nikdy nebudú povinné a že k týmto zariadeniam vždy musí byť poskytnutá alternatíva.

Ak máme mať európske nariadenie, potom ho musíme pripraviť na základe týchto podmienok. Ak sa potom, samozrejme, zákon poruší, bude to mať svoje následky. Ak sa prijme právne ustanovenie za predpokladu, že máme európske nariadenie, potom pokiaľ ide o Komisiu jeden môže súhlasiť, iný nie. Ale tak veci fungujú.

Zaväzujem sa, že čosi urobím v prípade, že niekto neverí tomu, čo hovorím, a myslí si, že sa to nedá urobiť. Inak nespravíme nič.

Čo sa týka obrázkov, nebudú sa ukladať na žiadne pamäťové médium ani sa nebudú uchovávať. Bude to však len istý druh prechodu cez zariadenie za podmienok, ktoré sa musia vopred splniť. Ak by sme sa rozhodli v prospech používania telesných skenerov ako dobrovoľného nástroja, obrázky sa nikdy nebudú ukladať na žiadne pamäťové médium ani sa nebudú uchovávať. Tento bod bude aj súčasťou textu nariadenia Európskej komisie. Ak niekto následne poruší pravidlá, potom Európska komisia prijme potrebné opatrenia. Rovnako je to s každým právnym opatrením a trestným zákonom. Ak niekto poruší zákon, použijú sa trestné postihy podľa trestného zákona.

Dnes máme manuálne telesné prehliadky. Každý pracovník bezpečnostnej služby, ktorý sa dotýka občana nevhodným spôsobom, narušia jeho súkromie a porušuje pravidlá, a tak porušuje zákon. Tento pracovník bude určite obvinený a po riadnom súdnom procese uznaný vinným. Predovšetkým v otázke zdravia urobím všetko, čo bude v mojich silách. Verím, že všetky tieto záruky musí a môže následne posúdiť Parlament, s ktorým sa plánujem opäť radiť pri krokoch, ktoré budú nasledovať, počnúc seminárom, ktorý sa koná 6. novembra. Bude to stretnutie, na ktorom budú môcť poslanci Európskeho parlamentu kľásť otázky, povedať svoj názor a predkladať otázky aj technického rázu. Ja môžem dať len politické, nie však technické záruky. O odpovede musíme požiadať technických špecialistov. Po technickom posúdení budeme schopní poskytnúť odpovede aj v tomto bode. Poslanci Európskeho parlamentu, ktorí boli na seminár pozvaní, sa zúčastnia aj posudzovania.

Verím preto, že sa zhodujem s tým, čo o tomto bode povedali hlavne pán Fava a pán Cappato. Môžeme dosiahnuť spoločný konsenzus, ktorý bude zároveň spoločným posúdením toho, či je alebo nie je vhodné v budúcnosti používať tento technologický nástroj. Ak sa potvrdí, že ho nemožno použiť, pretože nesplnil príslušné kritériá, potom ani nebude zaradený do zoznamu nástrojov, ktoré možno používať. Ak po všetkých tých krokoch, ktoré som sľúbil vykonať, dospejeme k pozitívnemu záveru, potom bude text nariadenia obsahovať všetky záruky, ktoré som sa zaviazal do neho zapracovať, ako som už povedal jednak v úvodnej poznámke ako odpoveď na otázku, jednak v záverečnej odpovedi. Toto je záväzok a ja si svoje záväzky plním, najmä záväzky voči Parlamentu, ktorého som bol 15 rokov členom.

Predseda júci. – Vážená pani Lichtenbergerová, musím prerušiť proces snímania, ktorý momentálne prebieha a ktorý je mimoriadne nebezpečný obzvlášť pre zdravie našich tlmočníkov, ktorým ďakujeme za spoluprácu.

Dostal som návrh uznesenia⁽³⁾, ktorý predložilo šesť politických skupín.

Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok 23. októbra.

19. Program rokovania na nasledujúci deň: pozri zápisnicu

20. Skončenie rokovania

(Rokovanie sa skončilo o 00.14 hod.)

⁽³⁾ Pozri zápisnicu.